3 1761 07458947 4

Presented to the
LIBRARY *of the*
UNIVERSITY OF TORONTO
by

Estate of the late

JOHN B. C. WATKINS

GUSTAV WIED

MINDEUDGAVE

V BIND

SATYRSPIL:

EROTIK
ADEL, GEJSTLIGHED, BORGER OG BONDE
DET SVAGE KØN
DANSEMUS

GYLDENDALSKE BOGHANDEL - NORDISK FORLAG - KJØBENHAVN OG KRISTIANIA
MDCCCCXX

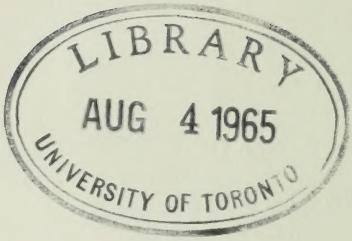

PT
8175
W5
1920
Bd.5

996589

KØBENHAVN — OSCAR FRAENCKEL & Co.

EROTIK

(1896)

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

http://www.archive.org/details/mindeudgave05wied

PERSONERNE

Spag, Proprietær.
Kraft, Gaardejer.
Snild, Antikvitetshandler.
Petersen, Husbestyrerinde hos Spag.
Sørensen, Husbestyrerinde hos Kraft.
Jensen, Syerske.
Frelsermanden, *Inger*, } tjenende hos Spag.
Tre Retshaandlangere.

Handlingen foregaar paa *Spags* Gaard, Grønholt.

FØRSTE AKT

En temmelig stor, men noget øde Ungkarledagligstue. De spredte Møbler gør Indtryk af at være sammenkøbte fra mange forskellige Auktioner. Værelset gør i det hele et pjusket og forsømt Indtryk. Ingen Hygge. For Vinduerne smalle, graa Jutegardiner. Ingen Tæpper paa Gulvet, og næsten ingen Billeder paa Væggene. I Baggrunden til højre et Chatol.

To Fag Vinduer til venstre. Fløjdør i Baggrunden ind til Spisestuen. To Enkeltdøre til højre: den længst nede mod Forgrunden fører ind til Spags Soveværelse, den oppe ved Baggrunden ud til Entréen.

Aften. Ved et stort, nøgent Bord imellem Vinduerne sidder Petersen (mager), Sørensen (fed) og Jensen (lille) og drikker Kaffe. Sørensen og Jensen i en Sofa.

Over Bordet brænder en tarvelig Hængelampe uden Skærm. Ild i Kakkelovnen.

PETERSEN. Mere Kaffe, Frøken Jensen?

JENSEN. Tak, Tak! En lille halv Kop kanské.

SØRENSEN. Jeg vil da nok ha' en hel!

PETERSEN (skænker og byder Kager). Hvilken Slags Bønner bruger De?

SØRENSEN (drikkende). Java . . . Dette her er Java.

PETERSEN. Naturlig!

JENSEN. Det troede jeg saamænd ikke, han vilde punge ud til, hi, hi!

PETERSEN. Det er vel noget, jeg bestemmer!

SØRENSEN (fedt). Vi har da gudskelov Krammet paa Mandfolk, Frøken Petersen!

PETERSEN (spidst). Naturlig!

JENSEN (til Sørensen). Naar skal den deklareres, hi, hi?

SØRENSEN (med Værdighed). Ingen Flovser, lille Jensen!

JENSEN. Tror De ikke, jeg véd, hvorfor De sidder og spiller Seksogtres med ham om Aftenen, hi, hi? Men

gudbevares, er det Vejen, saa siger jeg rigtignok: hæng bare i, Københavner! For det maa ved Gud i Himmelens højeste Rige ikke være morsomt at rende grasat og være Husjomfru hele sit Liv!

SØRENSEN. Er det maaske bedre „at rende grasat" og sy?

PETERSEN (tørt). Hvorledes har Deres Datter det, Frøken Jensen?

JENSEN (slaar øjeblikkelig Hænderne for Ansigtet og hulker).

SØRENSEN (forskrækket bebrejdende). Men Gud, Petersen, hvor kunde De ogsaa!

JENSEN (hulkende). Ja . . . fordi man . . . nu engang . . . har været saa . . . uheldig . . .

PETERSEN. Bevares vel, jeg sagde det aldeles ikke for at fornærme Dem, min Bedste! men jeg har hørt, at den unge Pige har været syg, saa . . . Og jeg troede, at Barnets egen Mor . . .

JENSEN. Alvilda er ved Gud saadan en sød Pige . . . (Hulkende). Hun kan da ikke gøre for, at hendes Fader er et Bæst!

PETERSEN. Nej, Barnet er uskyldigt, naturlig! Men man skal se sig for, inden man indlader sig, min bedste Jensen!

SØRENSEN (grebet). Ja, det har De da saamænd ved Gud Ret i, Petersen!

JENSEN. Ja . . . I kan sagtens snakke! . . . I har Jeres . . . paa det tørre!

PETERSEN (skarpt). Maa jeg bede Dem udvikle Dem!

SØRENSEN. Ja, det maa jeg rigtignok osse!

JENSEN (tørrer Øjnene). Ja, jeg mener, at baade Frøken Sørensen og De, Frøken Petersen, har nu været saa heldige at faa en Plads, der . . . Den ene tjener hos en Enkemand og den anden hos en Ungkarl . . .

SØRENSEN. De har vel ogsaa haft behagelige Ansættelser, da De tog ud som Husbestyrerinde!

JENSEN. Nej, jeg har hele mit Liv været saa uheldig at komme, hvor der var Kone!

PETERSEN. Sludder! De har da tjent to Aar hos Pastor Brøndsted i Knækbølle!
JENSEN (uskyldig). Jamen, han var jo Præst . . .
SØRENSEN. Præster har vel ogsaa Lidenskaber.
JENSEN (paany hulkende). Nej . . . han . . . ha'de ingen!
INGER (ind fra Spisestuen i Baggrunden). Jomfru Petersen, her . . .
PETERSEN (afbrydende). Har jeg ikke sagt, at Du skal banke paa Døren, inden Du kommer ind?
INGER. Hæ! næi; saa griner de andre a' mig!
PETERSEN. Hvem griner af Dig, om jeg tør spørge?
INGER. De andre . . . Sofie og Rasmus og . . .
PETERSEN. Du banker paa, siger jeg; og dermed Basta!
INGER. Hæ . . . Basta!
SØRENSEN. Gud, de Bondefruentimmer!
PETERSEN (til Inger). Hvad vil Du?
INGER. Smeden er nede i Køkkenet og vil ha' sine Penge.
PETERSEN. Herren er jo ikke hjemme!
INGER. Det har jeg sagt; men han vil ha' dem alligevel, si'er han. Nu har han været her fem Gange, si'er han.
PETERSEN (til Almenheden). De er saa paatrængende, de Haandværksfolk! (Til Inger). Sig, at han skal faa dem sendt over i Morgen!
INGER. Jamen han si'er, a' den kender han nok, si'er han.
PETERSEN. Hva' . . . ?
INGER. Han si'er, at den kender han nok!
JENSEN (fniser).
PETERSEN (skarpt til Jensen). Hvad morer De Dem over, lille? (Til Inger.) Han kan selv komme igen i Morgen; sig det!
INGER. Det vil han osse . . . Men han sa'e til Frelsermanden, at Herren kunde rende og hoppe, forinden han gjorde et Arbejde for ham igen.
PETERSEN (bydende). Gaa!
INGER. Jo . . . (Ud.)

PETERSEN (lægger Haanden kraftigt paa Bordet). Her maa et andet Regimente her paa Grønholt!

SØRENSEN. Ak ja, naar der ingen Kone er paa en Gaard . . .

Pause.

JENSEN (spidsnæset). De siger, at Proprietæren sidder lidt haardt i det.

PETERSEN. Saa—aa? . . . Ja j e g hører nu aldrig efter Sladder! . . . Er der ingen af Damerne, der vil ha' en Kop Kaffe til? Der er en Slat paa Kanden endnu.

JENSEN. Næ Tak.

SØRENSEN. Tak, jeg kan ved Gud ikke mere, Frøken Petersen, den smagte saa dejlig!

Pause.

SØRENSEN (til P e t e r s e n). Gi'er De ham Øllebrød om Morgenen endnu?

PETERSEN. Naturlig!

SØRENSEN. Ja, min vil jo ha' Æg.

PETERSEN. Man skal ikke forvænne dem! . . . Hvor falder for Resten saadan en Bondemand paa at spise Æg om Morgenen? Den Slags Folk plejer at stoppe sig med Grød.

JENSEN (fniser).

PETERSEN. Hvad ler De af hele Tiden . . . lille?

SØRENSEN (for hvem der pludselig synes at gaa et Lys op). Hvis De tror, at vi er kommen herover for at blive stimuleret af D e m, Jomfru Petersen, saa tror De ved den evige Gud . . .

JENSEN (i Udbrud). Aa, der er nogen ude i Entréen!

PETERSEN. Sludder!

SØRENSEN (afgjort). Jo, der er, jeg kan ogsaa høre det!

(Der lyder Skridt i Entréen. En rømmer sig og pudser Næse).

JENSEN (opskræmt). Gud, det er et Mandfolk!

PETERSEN. Skab Dem ikke! De har jo haft med Mandfolk at gøre før! (Det banker paa Entrédøren.) Værsgod!

SNILD (stikker Hovedet ind). Aften, Damer!

JENSEN (slaar Hænderne for Ansigtet). Aa . . . næi . . . Gudd!

SØRENSEN (næsten ligesaa ulykkelig). Næi . . . det var da frygteligt, lille Jensen!

PETERSEN (med et skadefro Sideblik til Jensen). God Aften, Hr. Snild! Værsgod og kom indenfor!

SNILD (ind). Aften, Frøken Petersen! Aften, Frøken Sørensen! Af . . . (svælger en varm Kartoffel). Aften, Frøken Jensen! . . . Sikken en Fornøjelse!

Pause.

SNILD (længer frem i Stuen). Tja—a . . . jeg skulde jo tale . . . tale med Hr. Spag!

PETERSEN. Proprietæren er i Byen. Det er jo Markedsdag.

SNILD. Jeg tillod at formode . . . mode, at Hr. Spag var vendt tilbage til den hjemlige Arne! . . . Hr. Spag plejer jo ikke at opholde sig længe ude efter Mørkets . . . Mørkets Frembrud . . . Hva'behager?

PETERSEN. Han kommer vist ogsaa snart. Værsgod og ta' Plads! . . . Vil De drikke en Kop Kaffe? Der er vist en Slat paa Kanden endnu.

SNILD (sætter sig paa Kanten af en Stol). Ah, Damerne har diverteret sig med Mokka! . . . Tak, Frøken, Tak, Tak! . . . Men er jeg ikke Damerne . . . Damerne til Ulejlighed!

PETERSEN. Da ikke mig!

SØRENSEN (ser paa Jensen). Mig heller ikke; men . . .

PETERSEN. Og hvad siger Frøken Jensen!

JENSEN (med Ryggen mod Snild). Hvis det ikke generer den Herre selv, saa . . .

SNILD (med Kaffe og Kage). Frøken Jensen og jeg har haft den Ære at kende hverandre paa et tidligere Tidsrum af vort Liv . . . Jeg ernærer det Haab, at Frøkenen ikke bevarer noget pinligt . . . pinligt Indtryk af mig?

SØRENSEN (betaget). Gud, hvor det Menneske har Sproget i sin Magt!

PETERSEN (til Jensen, der tier haardnakket som en lille Sphinx) Hørte De ikke, Frøken Jensen, at Hr. Snild snakkede til Dem!

JENSEN (stadig med bortvendt Aasyn). Aa den Taskenspiller véd vist bedst selv, hvad Indtryk han har gjort paa mig!

SNILD. Situasjonen . . . (Til Petersen som byder Kager). Tak, Tak! . . . Situasjonen er pinlig for os begge . . . Havde jeg anet, at Frøkenen netop residerede paa Grønholt denne skæbne . . . skæbnesvangre Aften, var jeg sandelig gaaet Huset forbi. Men jeg tillader mig at mene, at nu da Ulykken er sket . . . majs enfin: dannede Mennesker kan altid være i Stue sammen!

JENSEN. Vi har vist været tilstrækkeligf i Stue sammen, vi to!

SNILD. Ganske vist, vi har været betydeligt i Stue sammen, Frøken! Jeg mindes endnu disse Timer . . . Timer med megen Vemod. Jeg regner dem for de skønneste i mit ellers . . . (sætter Koppen fra sig) ellers saa skønhedsforladte Liv! (Til Petersen) Tak for Kaffe . . . med Brød!

JENSEN (vender sig pludselig mod Snild). De har behandlet mig som en Skurk, har De!

PETERSEN (glad forventningsfuld). Naada!

SØRENSEN (forskrækket). Men lille Frøken Jensen dog?

JENSEN (hulkende). Ja, det er sandt, er det! Lige fra det første Minut, vi saa' hinanden . . .

SNILD (undskyldende). Beklager meget, at Damerne skal blive Vidne til dette lidt . . . dette lidt pinlige Optrin!

PETERSEN. Aa, det har saamænd ikke noget at sige!

SNILD (til Jensen). Beklager ligeledes at maatte korrisjere Dem, Frøken Jensen! Det var i en Ballongynge paa Knapstrup Marked . . . Marked ved Kolding, at vore Øjne første Gang mødtes (drømmende.) De var i hvidt med blaat! — og vi diverterede os i hver sin Ballon, saa en uhildet Betragter vil give mig Ret, naar jeg vover at paastaa, at jeg intet nævne . . . nævneværdigt vil kunne have tilføjet Dem ved nævnte Lejlighed. Og jeg vilde sandelig ejheller have haft nogen Grund

dertil, thi — jeg tilstaar det frit for de øvrige tilstedeværende Damer! — Deres fortryllende Apanage, Frøken Amandag, har fra første Færd øvet en ligefrem . . . frem dæmonisk Indflydelse paa mine Sanser. Jeg skammer mig ikke ved at til . . . tilstaa det! . . .

SØRENSEN (betaget). At De kan være heftig paa saadan et Menneske, Frøken Jensen!

JENSEN. Har han da ikke ladet mig sidde alene hen med . . . med . . . uden at give mig saameget som en Øre til Klæder eller noget!

SNILD (slaar patetisk op med Haanden). Jeg véd, hvorpaa De sigter, Frøken . . . Frøken Jensen! Jeg aner, at De hentyder forborgent til vor fælles uskyldige Livsfrugt. Og mit Faderhjerte krummer sig sammen. Thi paa dette Punkt, men ogsaa kun paa dette! kan jeg med Føje angribes. (Sentimental) Ofte naar jeg vandrer paa min trætte Fod gennem Mudder . . . Mudder og Støv, og mit sløve Blik intet vinkende Ly kan skimte i Miles Omegn; da siger jeg til mig selv: Nikolaus Antonius Snild, Du har et Barn og en Moder, der begærer Dig! Men Du er uværdig at stedes for deres Aasyn, førend Du kan møde frem med de . . . med de Naalepenge, som et saadant Par kræve af Dig! Derfor, Amandag, har jeg ikke svaret paa Deres indtrængende Breve; og derfor vil De ikke se mig træde frem for Offentligheden som den natur . . . turlige Beskytter jeg er, førend jeg kan gøre det med . . . gøre det med Guld og Ære! Og maaske — læg Mærke til mine Ord, mine Damer! — og maaske vil det ikke trække i Langdrag!

JENSEN (pludselig oplivet). Men hvad siger De, Snild?

SNILD (reserveret). Jeg siger intet. Men jeg vilde ikke forholde Dem et Haab, som jeg selv nærer.

SØRENSEN (god). Gud, hvor det var yndigt for Dem, lille Jensen!

PETERSEN (tørt). Ja, hun h a r saamænd ogsaa ventet, det Skind! — Saa kan vi vel gratulere da?

SNILD. Tak, Tak, mine Damer; men lad os ikke . . . ikke foregribe Begivenhedernes Gang!

SØRENSEN (til Jensen). Er De nu rigtig glad?

JENSEN (mistrøstig). Han har sagt det samme før . . .

SNILD. Det har jeg, Amandag, det har jeg! Haabet beskæmmer ingen. Og denne Gang er det til og med særlig begrundet! En næsten saa godt som fast Ansættelse . . . (Med Overgang). Lad os derfor række . . . række hverandre en trofast Haand og banlyse enhver Mistro af vore Hjerter.

PETERSEN (til Jensen, der tøver). Men saa ræk ham dog Haanden, Menneske!

JENSEN (med fremstrakt Haand). Snyd mig nu ikke igen, Nikolaus . . .

SNILD (kysser galant Damens Haandled). Hvor er Kvindesjælen dog mistænkelig!

SØRENSEN (puster af Betagenhed). Aa . . . næi . . . Gud! Jeg kunde saamænd osse falde for saadant et Mandfolk!

SNILD (med et Buk). Det vilde være mig en ublandet Fornøjelse . . . nøjelse, Dame! Men Frøkenen er nok, om jeg saa maa sige: kraftigere engageret, hæ, hæ!

PETERSEN (river et Smil af). Hø, hø! han er god!

SNILD (pludselig alvorlig til Petersen). Véd De, Frøken, om Hr. Spag omsider er bleven tilbøjelig til at skille sig af med Skabet?

PETERSEN. Naa, det er det, De er kommen for at snuse efter! — Nej, det tror jeg ikke, Proprietæren sælger; det har jo været hans Moders.

SNILD. Jeg har den dybeste Respekt for Piitetsfølelsen! (Til Sørensen.) Deres Rokokospejl, Dame . . .

SØRENSEN (afbrydende). Nej, det har været min afdøde Fars! han brugte det altid til at barbere sig i.

SNILD. Gud bevare mig for at krænke . . . krænke nogen som helst Art af Familiehellighed!

JENSEN. Hvad kan Du nu tjene paa saadant noget gammelt Skramleri, Nikolaus?

SNILD. Tjene? næppe til Føden! Det er blot og bar

videnskabelig . . . skabelig Interesse. (med et dybt Blik paa Jensen.) Denne min Sans for det højere har kostet mig mit Livs Lykke!

PETERSEN. Ih, Gud forbarme sig!

SØRENSEN. Det er ligesom at læse en Roman!

JENSEN. Da snød Du mig dog mit Hovedvandsæg fra.

SNILD (smerteligt). Aa, Amandag, jeg fatter ikke, hvor en taktfuld Kvinde som Dig kan bringe saadanne Ord . . . Ord over dine Læber!

SØRENSEN (medfølende). Ja, det er ved Gud osse Synd, Jensen!

PETERSEN. Men hvor har De alle de Pakkenelliker, De saadan skiaber sammen?

SNILD. Har? Jeg har dem sandelig ikke . . . ikke, min Naadige!

SØRENSEN. Hvor gør De da af dem?

SNILD. Jeg . . . æ . . . jeg skænker dem til Musæerne.

JENSEN (forundret bebrejdende). Skænker Du dem? Forærer Du dem?

SNILD (hurlig). Delvis, Amandag, delsvis! . . . Direktørerne yder mig et mindre Grati . . . Gratiale . . . ale, som jeg saa substituerer for. Mange Gange byder andre mig det dobbelte; men de faar det ikke.

PETERSEN. Da vilde jeg da ved Gud la' dem faa det i Deres Sted, Snild, naar De kunde tjene mere ved det!

SNILD. Jeg gør det ikke, Frøken. Det er mod mit Princip. Sit Fædreland skylder man alt!

SØRENSEN. Jamen saa faar De jo aldrig samlet nogen Penge til Deres gamle Dage.

SNILD (slaar op med Haanden). Vel, saa lad mig dø paa det Offentliges Bekostning? Le røj est maar, vive le røj! som der forleden stod paa en fortræffelig Daase, jeg solgte til Baronen paa Skovgaard.

SØRENSEN (begejstret). Aa—aa . . . !

JENSEN. Saa sælger Du altsaa ogsaa til Baronen!

SNILD. Han bad mig, Amandag . . . bad mig paa sine

høje Knæ! Han krøb efter mig gennem tre Salonger . . .

PETERSEN (afbrydende). Baronen eftertragter ogsaa Proprietærens Skab, Snild.

SNILD (med en brat Drejning mod hende). Hvad . . . hvad siger De?

PETERSEN. Ja, han gør; han saa saa svært forlibt paa det, da han var et Svip herovre i Forgaars.

SØRENSEN (misundelig). Har Baronen nu været her igen?

SNILD (afgjort). Hr. Spag sælger det ikke til ham!

PETERSEN. Ja, det er der jo ingen, der véd!

SNILD (som før). Jeg tillader mig at gentage, Frøken: Hr. Spag sælger det i k k e til Baronen!

JENSEN (pludselig irriteret). Hvor kan Du nu sige det saa lige, Snild!

SNILD. Georg Spag og jeg er Venner, Amandag! Jeg kan sige, at vi engang var som David . . . David og Jeroborans, den Gang den ene rejste i Kvindeunderbeklædningsgenstande og den anden i Cigarer . . . garer og Foderstoffer.

SØRENSEN. Ja, det er sandt, De har jo ogsaa været Handelsrejsende.

SNILD. Det har jeg, Dame. Men da jeg ikke længere kunde gøre mig Haab om at møde Georg Spag paa min Vej . . . Vej, trak jeg ligeledes tilbage.

JENSEN (bebrejdende). Men Du havde ikke tyve Tusind Kroner i Sparekassen, saadan som Hr. Spag!

SNILD (galant). Nej, Mamon fik jeg ikke, Amandag; men jeg fik Dig paa Kolding Jærnbanehotel hæ, hæ, hæ!

SØRENSEN (henrykt). Hvor den Mand dog har Gaver!

PETERSEN. Ja Mundtøj skorter det ham ikke paa! (Til Snild). Men hvad har nu alt det med Skabet at gøre?

SNILD. Det har saameget med Skabet at gøre, min Naadige . . .

PETERSEN (halvt smigret). Aa, De med Deres „Naadige"!

SNILD. Hæ, hæ, hæ! . . . (Repeterer) Det har saameget med Skabet at gøre . . . at jeg gennem en talrig Aarrække har lært Georg Spags Følelser for Familieklenodier at kende. Georg Spag forgudede sin Moder! Jeg har selv personlig tilbragt en Aften sammen med ham — vi fik et udmærket Stykke Lam og derefter koldt Bord — hos denne Dame . . . Dame, før hun døde. Jeg har aldrig set noget saa ophøjet!

PETERSEN. Naa? (Ser paa sit Uhr og rejser sig).

SNILD. Og derefter mener jeg, at sælger Georg Skabet, saa sælger han det til mig, som har set hans Følelser . . . hans Følelser i Flor.

JENSEN. Jeg tror nu, at han sælger det til den, der giver ham mest for det!

PETERSEN. Naturligt! Det vilde da osse være fjollet andet . . . Gaar De med ned og ta'r mod Mælken, Frøken Sørensen? Nu maa de være færdig med at malke.

SØRENSEN (rejser sig). Ja.

SNILD. Gud, mine Damer, hvor det gør mig . . . gør mig ondt at maatte sige Dem det: De er komplet poesiforladte! (Trækker Petersen tilbage og hvisker) Men det plejer rige Arvinger gærne at være, hæ, hæ, hæ!

PETERSEN. Men . . . hva' . . . hvem har . . .

SNILD. Hæ, hæ, hæ, Naadige!

PETERSEN. Hvor kan De ellers ha' snuset det op?

SNILD. Ak, Frøken, man snuser . . . snuser saa mangfoldigt op paa sin Fart gennem Rummet!

PETERSEN. De kan vove paa at tale om det!

SNILD. Jeg tier som en Mur!

JENSEN (jaloux). Hvad er det, I to staar og tisker om?

SNILD (frem). Intet, intet, Barn! et rent Kabinetsspørgsmaal! Jeg søgte Underretning om, hvorvidt det konver . . . konvernerede Frøkenen at huse mig i Nat.

PETERSEN. Kom saa Sørensen!

(Begge hen mod Døren).

SNILD (efter dem, lidt nervøs). Jeg véd ikke . . . ikke, om jeg maatte ledsage Damerne . . .

SØRENSEN. Nej Gud, De skal rigtig blive hos Deres Forlovede! (Ud gennem Spisestuen med Petersen).

(Pause).

SNILD (gør et Par Pas hen mod Bordet, hvorved Jensen sidder). Int're . . . int'rese . . . int'resserer De Dem ikke for Mejeridrift, Frøken?

JENSEN (med optrækkende Graad). Er vi nu . . . Dis igen . . . Nikolaus? . . .

SNILD (forfjamsket). Hæ . . .! Morer . . . morer Mælk og Smør Dig ikke, Amandag?

JENSEN (som før). Næi . . .

SNILD (med genvunden Fatning). Da synes jeg dog ellers — rent bortset fra Maaden paa hvilken Moder . . . Modersubstansen lokkes fra Yveret — at selve Produktionen af disse Naturer . . . Naturprodukter har megen videnskabelig Interesse . . ! hva'behager?

JENSEN (slaar Hænderne for Ansigtet, hulkende). Saadan taler Du altid, naar der er nogen, Du vil narre, Snild!

SNILD (med en øm Bevægelse hen mod hende). Du græder? Det berører mig pinligt! . . . Er det . . . er det vort Barn, Du tænker paa?

JENSEN. Baade paa det . . . og paa mig selv.

SNILD (bedrøvet). Aa, Amandag, har Du ikke mit Ord som Mand?

JENSEN. Det . . . har jeg haft . . . saa tit!

SNILD. Ja, Skæbnen har i Sandhed været os ugunstig! . . . Men nu vil jeg tage Dyret ved Hornene! Nu vil jeg . . . vil jeg handle! Hvor gammel er Barnet?

JENSEN. Hun fylder syv Aar den 23. December.

SNILD. Ak ja, nu husker jeg det! Den lille . . . Lillejuleaftens . . . Lillejuleaftensrose! Du sendte mig engang hendes Kontrafej. Det er et kønt Barn!

JENSEN. Hun ligner Dig, Snild.

SNILD (rørt). Aa Herre Gud, gør hun det! Ja jeg elskede Dig jo ogsaa meget! . . . Du har Systue nu?

JENSEN. Ja, jeg maatte jo begynde paa noget. Og jeg har jo altid været snild paa Fingrene, véd Du.

SNILD. Og nu ønskede Du, hæ, hæ, hæ! nu ønskede Du at blive S n i l d over hele . . . over hele Kroppen?

JENSEN (dasker smilende ud efter ham). Føj, Nikolaus!

SNILD. Ja, man har jo . . . man har jo Lune! Gaar din Stue godt?

JENSEN. Jo—o, jeg skraber da sammen til Føde og Klæder baade til mig og Alvilda.

SNILD (distrait). Alvilda? hvem er det?

JENSEN. Men Gud, Snild, det er jo vores Datter?

SNILD. Naa—aa, ja ja! Navnet var mig for Øjeblikket . . . blikket ikke rigtig præsident! — Og nu er Du paa Besøj her?

JENSEN. Nej, jeg er ovre og hjælper Jomfru Sørensen med at sy Undertøj.

SNILD. Skal Damen ha' Kraft?

JENSEN. Ja, det bliver vel Enden paa det, at de løber sammen.

SNILD (med en Tilnærmelse). Ligesom vi to, Amanda . . . Putte!

JENSEN (rækker glad Haanden ud mod ham).

SNILD (reserveret). Lad os ikke . . . ikke foregribe Begivenhedernes Gang! — Hvormange Værelser har Du?

JENSEN. Jeg har tre og et Køkken.

SNILD. Kære, saa sidder Du jo bravt i det! En anden har næppe det, hvortil han kan læne sit Hoved.

JENSEN (hurtigt). Jamen de to Stuer lejer jeg ud, Snild.

SNILD (klapper hende distrait paa Skuldrene). Ja, Du har altid været en fortræffelig Kvinde! (Gaar pludselig hen og tager Beholderen ud af Hængelampen).

JENSEN. Men Gud, hvad gør Du dog der, Nikolaus?

SNILD (med Lampen i Haanden). Jeg vil betragte Skabet.

JENSEN. Hvad for et Skab, dog?

SNILD. Min Ven Georgs Mødrenearv. (Gaar med Lampen mod Døren til Spags Soveværelse).

JENSEN (rejser sig). Jeg tør ikke være her alene i Mørke!

SNILD (ind gennem Døren, som bliver staaende aaben). Saa følg mig, mit Barn!

JENSEN (følger ham).

SNILD (inde i Soveværelset, begejstret). Der staar det! Ægte Empire, Amanda!

JENSEN. Jeg synes, det er grimt.

SNILD (fortørnet). Hvad forstaar Kvinder sig paa Agurkesalat! — Hold Lampen; jeg vil slaa Klappen ned!

JENSEN. Hvis der nu kommer nogen!

SNILD. Der kommer ingen! — Ser Du: Skufferne her er indlagt med Citrontræ. Møblet er sine 300 Kroner værd mellem . . . mellem Direktører. — Baronen kan bide sig i Næsen!

JENSEN. Skal vi saa ikke gaa ind i Stuen igen?

SNILD. Sæt Lampen og hjælp mig at trække Skufferne ud!

JENSEN. Jamen . . .

SNILD. Vil Du være min Hustru, saa træk! (Petersen og Sørensen ind fra Baggrunden).

PETERSEN. Du almægtige Skaber, hvad er dette her!

SØRENSEN. Jesus, hvor er Lampen!

JENSEN (inde i Soveværelset). Der er de, Nikolaus!

SNILD (skyder en Skuffe i). Stol paa mig! (Frem i Døren med Lampen).

SØRENSEN. Der staar han!

PETERSEN. Nu har jeg i mine livfødte Dage . . .

SØRENSEN. Inde i Proprietærens Soveværelse!

SNILD (kommer helt frem, fulgt af Jensen).

SØRENSEN. Og der er hun osse! Un—næi!

SNILD (stadig med Lampen i Haanden). De forstaar næppe Situasjonen . . . sjonen, mine Damer . . .

PETERSEN. Nej, det véd den levende Gud, vi ikke gør! Hvad render I rundt og føjter med Beholderen efter?

SNILD (lidt forfjamsket). Vi havde været mere . . . mere graverede uden Beholder, tykkes det mig . . .

JENSEN (under Graad). Vi var bare . . . inde . . . og se paa . . . Skabet.

SNILD (som før). Min Veninde . . . inde har Ret, vi var bare inde . . . inde at se paa Skabet!

PETERSEN (arrig). Men saa staa dog ikke der og ding! med den Lampe, Menneske! sæt den hen paa Plads!

SNILD (bukkende). Jo, saa gærne! (Sætter Beholderen hen i Lampen. Vender sig konverserende). Naa, min Damer . . . Damer, hvorledes skæppede saa Mælken?

INGER (hurtig ind). Der er Herren, Jomfru! Vi kan høre Vognen nede ved Kraftes. Ska' Frelsermanden om i Svinget med Lygten?

PETERSEN. Ja, han skal. Men lad ham nu ikke slaa den i Stykker.

INGER. Ska' jeg gaa med?

PETERSEN (giver sig til at samle Kaffetøjet sammen). Hvad skulde Du det for?

INGER. Næi . . . (Ud).

SØRENSEN. Ja, saa skynder vi os hjem!

PETERSEN. Ja, skynd Jer bare!

JENSEN. Naar ses vi igen, Nikolaus?

SNILD. Jeg resterer her paa Egnen et Par Dage.

SØRENSEN. Kom nu, Frøken Jensen! Vi løber gennem Haven. — Farvel, Frøken Petersen! Farvel, Snild! — Og Tak for Kaffe!

SNILD. Farvel, Dame! Jeg skal have den Ære . . . Ære at komme over i Morgen og se paa Deres Spejl!

SØRENSEN. De skal faa det for 50 Kroner!

SNILD (truende med en Finger). Naa, naa, naa, Dame!

PETERSEN (har været inde at hente en Hjemmefrakke og et Par broderede Tøfler i Spags Sovekammer. Hun anbringer disse Sager ved Kakkelovnen). Kan De snart komme afsted, lille Jensen!

JENSEN. Saa ses vi i Morgen, Nikolaus!

SNILD (med et Fingerkys). Jeg slumrer for din Kammersdør i Nat!

SØRENSEN (henrykt). Aa—aa, det kære Mandfolk!
JENSEN. Hi, hi! — Farvel, farvel! (Ud gennem Spisestuen med Sørensen).

Pause.

PETERSEN (vil gaa med Kaffetøjet).
SNILD (nærmer sig). Frøken, et Ord?
PETERSEN (standser). Naa?
SNILD (skælmsk). Hæ, hæ, hæ — hæ?
PETERSEN (haardt). Hva' gaar der af Dem?
SNILD (endnu nærmere). Sig mig . . . hæ, hæ, hæ! sig mig, skal jeg saa tie . . . tie baumstille med Arven?
PETERSEN. Naturlig! Det kommer jo ingen ved!
SNILD (stiller sig op). Saaledes . . . hæ, hæ, hæ! saaledes ser altsaa en 6000 Kroners Pige ud!
PETERSEN (smigret). Aa De . . . Fransfus!
SNILD (blinker snedigt). Skulde jeg ikke — det er bare et Spørgsmaal, Naadige! — skulde jeg dog ikke . . . ikke aabenbare et lidet Vink for en Enkelt?
PETERSEN (forstiller sig). Og hvad skulde det saa være for „en Enkelt", om jeg tør spørge?
SNILD. Hæ, hæ, hæ! Skælms . . . Skælmsmesterinde!
PETERSEN (gaar). Aa—rr, Fjantemikkel!
SNILD (efter hende). Kender ikke den Gud Amorsen?
PETERSEN (forskrækket). Der er Vognen!
SNILD. Naa? Skal jeg saa tie?
PETERSEN (i Døren). De kan jo gerne la' et Ord falde til . . . til en Enkelt! (Ud.)
SNILD (ene). Hæ, hæ, hæ! — Nu er Skabet mit!

Vandrer smaanynnende rundt i Stuen og undersøger Møblerne, som imidlertid aldeles ikke synes at finde Naade for hans Øjne.

Saa lyder der Vognrummel, som standser op udenfor Huset. Petersen kommer farende gennem Værelset og aabner Døren ud til Entréen. Man hører Fodtrin og Stemmer derude, og lidt efter ses Frelsermanden med Lygten. Snild har stillet sig i Position for at hilse.

SPAG (ude i Entréen. Han taler med en halvt træt, halvt gnaven Stemme, der aldeles rytmisk synes at løbe op ad et snart længere, snart kortere Skraaplan for pludselig fra dets højeste Punkt at styrte ned i Dybet. Hvorpaa han tager fat paa Skalaen igen. Saaledes:

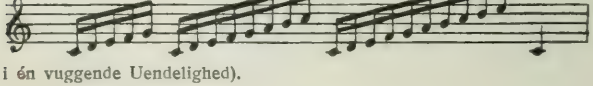

i én vuggende Uendelighed).

Ja kør saa kun o v e r, lille Niels! (Man hører Vognen køre fra Døren. Raaber): Men glem nu ikke at gi' Hestene V a n d, som Du plejer! (Taler) Hvad s i' e r De, Kraft? . . . Hva'? Jo vist s a a, kom nu i n d og faa en Haandfuld V a r m e! . . . Godaften, lille Petersen! Aa Herregud, vær saa god at lukke Døren ind til Stuen! Frelsermanden er her jo med Lygten! . . . Tørvene er dyre!

(Døren lukkes. S n i l d bliver staaende i en afventende Stilling. Saa aabnes Døren igen).

SPAG (paa Tærskelen). Ja, undskyld, jeg gaar f ø r s t Kraft! men her er jo kun saa lille P l a d s; det er jo kun et ringe H j e m jeg har, men g æ s t f r i t; efter Formue.

KRAFT (i Entréen). Gaa De bare ind, Spag! Jeg har jo Petersen, ha, ha!

SPAG (ind. Lukker Døren og gaar hen til Kakkelovnen uden at se S n i l d. Skutter sig og varmer Hænderne og taler med sig selv). Aa Herregud, ja! Det er som Fru Lauritzen sagde til Frøken Simmelkjær: Vi maa være Vorherre taknemmelige, naar bare vi har at bide og brænde! saalænge det va . . .

SNILD (frem). Aften, Hr. Proprietær!

SPAG (uden mindste Overraskelse). Godaften, Snild, er De d e r? Jeg troede De var d ø d.

SNILD. Nej . . . hæ, hæ! Ukrudt . . .

SPAG (uden at høre paa ham). Det er jo saalænge siden, De har været her. Og der dør jo saa mange.

KRAFT (ind fra Entréen, fulgt af P e t e r s e n). I Kongens og Lovens Navn: Go'daw i Stuen!

SNILD. Aften, Hr. Kraft!

KRAFT. Men hva' Fanden, der har vi jo Grossereren! Har De faaet Snus paa en eller anden gammel Benrad, siden vi har Fornøjelsen at se Dem heroppe?

SNILD. Hæ, hæ, hæ! ja; noget i Retningen . . . Retningen, Hr. Kraft.

SPAG. Har De mine Tøfler, lille Petersen?

PETERSEN. Naturlig! (Henter Tøfler og Frakke og hjælper Spag at skifte).

KRAFT (peger paa Parret). Se nu der! Og saa klager det gamle Bæst endda saa gudsjammerligt over, at han ingen Hygge har!

SNILD. Kvinden er Hjemmets . . . Hjemmets Laurbærkrans! — Men De er jo da ogsaa saa lykkelig at eje en Fe inden Døre, Hr. Kraft.

KRAFT. De maa sgu hellere sige: en fed! ha, ha, ha!

SNILD (pligtskyldigst), Hæ, hæ, hæ!

SPAG. Værsgod at ta' Plads, mine Herrer. Men jeg kan ikke byde Dem Cigarer, for jeg ryger jo ikke selv.

SNILD (trækker et Par Cigarer indsvøbt i Avispapir op af Vestelommen). Maa ikke . . . ikke jeg ha' den Ære?

KRAFT (tager en). Tak skal De ha'!

SPAG (tager ligeledes en). Tak, Snild! Den er rar at ha', naar Baronen kommer.

KRAFT (peger paa Spag). Ja, han har Satans fine Bekendtskaber, Far!

PETERSEN. Ønsker Herren at spise til Aften straks?

SPAG. Næ Tak, lille Petersen, vi sparer Aftensmaden; jeg har spist i Byen.

KRAFT. Ja, vi har spist i Byen, Jomfru. Jeg ga' Bøf med Spejlæg! Hva'behager, ha, ha!

SPAG. Ja, Kraft kan sagtens! Det var som Kammerjunker Knipschildt sagde til Skovrider Basse: De kan sagtens, Basse, De har Deres faste!

KRAFT. Jeg har sgu ikke mere fast end De, Spag! Ja det skulde da være Kødet, ha, ha! Men Snild skal han ikke ha' noget at spise?

SNILD. Tak . . . hæ! Tak, jeg . . .

SPAG (gnaven). Trænger De til noget, Snild?

SNILD (ser spørgende hen paa Petersen, som nikker). Tak ja, maaske en lille Bid.

KRAFT. Ja, begribeligvis skal han ha' Mad! Saadan nogle Durkløbere er altid skrupsultne.

PETERSEN (til Spag) Jeg kan jo skære et Par Stykker paa en Tallerken.
SPAG. Ja, gør det, lille Petersen; med lidt Paalæg.
KRAFT. Og noget Drikkelse!
SNILD. Tak, Tak, Hr. Kraft!
SPAG (arrig til Kraft). Det er da ellers mig, der gi'er! — Er De ogsaa tørstig, Snild?
SNILD. Megen Tak, ja; en lille Bajer . . . Bajer var ikke ilde!
KRAFT. Og en Snaps, Grosserer, ha, ha!
SPAG (vrisser). La' nu være, Kraft! (Til Petersen.) Ja, vil De saa skære et Par Stykker Smørrebrød, lille Petersen; og et Glas Hvidtøl. Jeg har det jo kun i al Tarvelighed.
PETERSEN (Ud).
KRAFT. Hør, det er sgu sandt, Snild! Jeg kan fortælle Dem noget!
SNILD. Og hvad er saa det, Hr. Kraft?
KRAFT. Jo, der sidder en lille Vipstjært ovre hos mig, som De har Bekendtskab til.
SNILD. En Vipstjært; meget godt hæ, hæ, hæ! Men mon vi ikke snarere kunde kalde den en Skrædder . . . Skrædderfugl?
KRAFT. Ha, ha, ha! Jo det har De Fanden galemig Ret i! Skrædderfugl, den er god, ha, ha—a!
SNILD (smigret). Hæ, hæ, hæ!
SPAG (der staar henne ved Kakkelovnen og kryber sammen). Jeg tror nu alligevel, jeg er bleven lidt forkølet, Kraft, paa Turen.
KRAFT. Saa—aa?
SPAG (illustrerer sin Udtalelse). Ja, for naar jeg saadan sætter en Finger paa det ene Næsebor, saa kan det ikke komme ud igen.
KRAFT. Ta' en Romtoddy!
SPAG. Aa, Herregud, ja; De har Deres paa det tørre.
KRAFT (vender sig mod ham). Hør, Spag, jeg kan sgu meget godt lide Dem, det véd De ogsaa. Men De er en

Pibestilk, er De! en rigtig ærke Pibestilk! Og det kan De meget godt faa skriftligt paa stemplet Papir med Rettens Segl og Vitterlighedsvidner og det hele! — Hva' Snild?

SNILD (undvigende). Vi er jo ikke alle gjort af samme Ler, Hr. Kraft.

KRAFT. Næi, det kan gerne være! men saa er sgu osse Spag gjort af Pibeler!

SNILD. Hæ, hæ . . . (bryder forskrækket Latteren af).

SPAG (til Kraft). Ja ja, De kan sagtens spøje, De har Deres hyggelige Hjem, og Deres Udkomme, og en behagelig Husholder; og De har haft en lille Kone. Og nu har De Minderne.

KRAFT. Aa ja, jeg klager ikke! Men De kan jo ogsaa gifte Dem, hvis det er det, De trænger til.

SPAG. Og hvem tror De vil ha' saadan en gammel Kramsfugl?

SNILD (ivrig). Undskyld, Hr. Spag, men De undervurderer . . . derer Dem i allerhøjeste Grad! Jeg for mit personlige Vedkommende kender talrige Kvinder . . .

KRAFT. Ja, han kan sgu faa Koner nok, vist kan han det!

SPAG. Javel kan jeg faa Koner, mine Herrer, for man er jo da i sine bedste Aar, endnu. Men de skulde jo være lidt unge og med Kød: jeg holder ikke af gammel Ribbenssteg: og lidt Dannelse. Naar man er kommen fra et bedre Hjem, som jeg, saa er man kræsen. Det var som min gode Mo'r sagde: gift Dig ikke under din Stand, lille Georg! Og lidt Klaver skulde de gærne spille i Mørkningen. Og passe Mejeriet. Nu har jeg jo faaet mig den nye Centrifuge. Det ene med det andet — og saaden!

SNILD (betænkelig). De stiller . . . stiller store Fordringer, Hr. Spag!

KRAFT (til Spag). De maa da ellers ha' set Pigebørn nok paa Deres Rejser og kunnet kigge Dem et ud.

SPAG. Javel saa, min gode Kraft, jeg har jo ogsaa

været med paa Kridtpiben, men jeg stiler højere, skal jeg sige Dem, naar det gælder Ægteskabet. For jeg blev jo altid modtaget, ser De, som en kær Gæst, i Hjemmene, da jeg rejste; og jeg laa der jo gerne Natten over; naar de da vilde ha' mig. Og saa var der voksne Sønner, Studenter og Kandidater i Ferien. Saa jeg er jo vant til at omgaas dannede Mennesker og saaden, og unge Damer. Men dengang var jeg jo ikke i Stilling. For hvad er en Pjalt Probereuter ekstimeret. Og saa samlede jeg sammen, hvad jeg saaden kunde spare og købte Grønholt, min lille Gaard, for at faa et Hjem, da min gode Mor døde. Ak ja, og nu sidder jeg her!

KRAFT. Og har snart sat her i fem Aar.

SPAG. Ja, og min lille Kapital er gaaet.

KRAFT (tvivlende). Aa—aa . . .

SPAG (hidsig). Jo, den er Kraft! for jeg har jo ikke rigtig Overblik. Og Konen er jo heller ikke kommen. Det ene med det andet — og saaden!

KRAFT. Jeg synes nu for Resten, at man har det meget rart som Ungkarl! Hvad siger De, Snild?

SNILD (undvigende). Sagen har jo sine tvende Sider, Hr. Kraft!

KRAFT. Ja, det kan sgu osse gerne være, det ender med, at man gaar hen og gifter sig igen ha, ha!

SPAG. Det gør De nok, Kraft! for Kvinden smykker Huset som en Ranke, si'r Digteren.

SNILD (sonderende). Men De har jo, Hr. Spag . . . De har jo Frøken . . . Frøken Petersen . . .

KRAFT (giver afsides Snild et gemytlig Albupuf). Hø, hø, Fusentast!

SPAG. Jeg har jo Petersen, ja; min lille Husholder. Men hun er jo lidt kort fra Hovedet til Tider, og saa er hun saa mavver!

KRAFT. Og saa er hun jo heller ikke hans Kone!

SPAG. Og saa er hun jo heller ikke min Kone, nej,

og det gør meget, for det er jo, som Etatsraad Mumme sagde til Løjtnant Feltspath: man savner Madame!

KRAFT (tankefuld). Saagu' . . .

SPAG. Og sin Husholder skal man ikke røre. Etatsraaden maatte da gifte sig med sin,

KRAFT (rejser sig). Ja, véd De hvad, Spag, naar en Etatsraad kunde gøre det, saa kan vi andre sgu da osse, ha, ha!

SPAG. Ja, De har nu ikke den fine Dannelse, Kraft. Og det kan De paa en Maade være glad ved!

KRAFT. Det er jeg sgu osse! . . . Naa, Farvel! Ja vi ses jo nok i Morgen?

SPAG. Nu er der da igen én af mine Køer, som ikke kan rejse sig. Det er den, jeg købte af Søren Hjulmand. Alle Mennesker snyder mig! — Hva' gi'r De Deres Køer, Kraft?

SNILD. Hæ, hæ, hæ! han . . . han gi'er dem sandsynlig . . . synligvis Kraftfoder!

KRAFT (braser ud i Latter). Ha, ha, ha—a! De er en Ildhund, Grosserer! Kraftfoder, haa, haa—aa! — Hør, gaa med hjem og faa en Seksogtres og en Puns!

SNILD. Kan desværre ikke! Beklager . . . klager det; men jeg har Affærer med Hr. Spag.

SPAG (gnaven). Herregud, hvad kan det være!

KRAFT. De vil kanske købe hans Morgensko til det oldnordiske Museum ha, ha? — (Til Spag). Ja vi kan jo snakke om Køerne i Morgen, for nu vil jeg sgu hjem! Farvel, farvel! (Til Snild). Ja, Dem ser vi vel ogsaa i Morgen?

SNILD. Skal være mig en Ære!

KRAFT. (Ud gennem Entréen).

SPAG (raaber). Husk at lukke Døren, Kraft.

KRAFT (i Entréen). Jovel!

Pause.

SPAG (surt). Ja, De skal vel være her i Nat, Snild?

SNILD. Megen Tak, ja! Hvis det da ikke . . . ikke . . . ikke falder til Ulejlighed?

SPAG. Nogen Ulejlighed er det jo altid. Har De maaske andet Sted?

SNILD. Nej . . . næ, næ det har jeg ganske vist ikke! Men . . .

SPAG. De kan jo tale med Petersen . . .

SNILD. Frøknen og jeg har . . . vi har . . .

SPAG. Naa I har? ja saa er det jo godt; for hun plejer altid at være saa kedelig, naar her skal ligge no'en. (Sukker.) Ak ja, aa Herregud ja! (Trykker sig med en Finger paa den ene Side af Næsen.) Jeg er nu bleven forkølet paa den Køretur! Jeg kender det, naar Næsen ikke vil slaa tilbage!

SNILD. Turde jeg hæ! turde jeg anbefale Dem et Sympatiraad?

SPAG. Og hvad er saa det, da?

SNILD. Det er at ta' en hæ, hæ, hæ! . . . ta' en Kvinde om Halsen!

SPAG. De ligner Dem selv, Snild; De har ingen Sorger!

SNILD. Nej Gud være lovet, Vorherre har hidtil behandlet . . . handlet mig med nænsom Haand! (Sentimental.) Aa det var skønne Dage, Hr. Spag, skønne Dage, da vi drog afsted sammen! Disse Ture over Land og Hav, disse . . .

SPAG (gnavent afbrydende) Ja, da var vi jo unge! — Der er for Resten ogsaa dem, der siger, at en Strømpe skal være godt.

SNILD (overrasket). En Strøm . . . Strømpe? Ja—a, ja, jamen det skal være den højre!

SPAG. Naa . . . (Gaber og strækker sig). Er De ikke søvnig, Snild?

SNILD. Jo . . . Men tillad . . . mig at nævne det! Jeg synes før, De var saa venlig at tale om en Bid Brød?

SPAG. Aa, Herregud, har De ikke faaet det endnu?

Man savner jo Mad a m e! (Hen til Spisestuedøren og kalder.) Lille Petersen, vil De ikke være saa god at komme lidt heri n d!

PETERSEN (kommer).

SPAG (peger). Han skulde jo ha' en Mundfuld M a d, lille Petersen.

PETERSEN. Den har saamænd staaet inde i Spisestuen en hel halv Time!

SNILD (vil styrte sig ind i Spisestuen).

SPAG (griber fat i ham). Næ, vil De ikke ta' den herind, lille Petersen. Saa behøves der ikke at t æ n des. Petroleummen er d y r.

PETERSEN (henter Maden).

SNILD (sætter sig til at spise graadigt).

SPAG. Og saa bliver han her i N a t, siger han.

PETERSEN. Det véd jeg! Jeg har redt til ham inde paa Sofaen i Spisestuen. (til S n i l d). Men vi kan ikke ha' Dem liggende her og svømme en tre-fire Dage ligesom sidst!

SNILD (med Munden fuld af Mad). Bevares, Naadige, bevares! Jeg ta'er bort med Morgen . . . Morgenrødens Vinger i Overmorgen!

Der lyder Træsko'rin i Entréen, F r e l s e r m a n d e n træder ind uden at banke paa. Han har sat Træskoene fra sig udenfor Døren, men Frelserkasketten har han beholdt paa Hovedet. Han har en stor Staldlygte foran paa Maven.

FRELSERMANDEN. Go'avten (Til S n i l d). Og velbekomme, naar Di faar spist! (Hænger nogle Nøgler op paa et Søm i Dørkarmen). Her er Nøglerne.

SPAG. Har jeg ikke tit nok s a g t, lille Rasmus, at Du skal banke p a a, før Du kommer i n d?

FRELSERMANDEN. Jo.

SPAG. Hvorfor g ø r Du det saa ikke, naar din Principal s i g e r det?

FRELSERMANDEN. Næ, for di griner a' mig.

SPAG. H v e m griner, lille Rasmus?

FRELSERMANDEN. Det gør Inger og Sofie og di andre.

SPAG. Saa grin i g e n, lille Frelsermand! Tror Du ikke, der er mange, der griner af m i g?
FRELSERMANDEN. Jo. — Og saa skulde jeg ha' Konernes Dagløn, der har lagt i Roerne.
SPAG. Aa Herreg u d, hvormeget er d e t? Tag Huen af, lille Rasmus!
FRELSERMANDEN (tager Huen af.) 6 Kroner og 63.
SPAG. De Penge, de P e n g e! (Tager Portemonnæen op og roder i den.) Jeg har kun tre Kroner, lille Frelsermand; tror Du ikke, de kan nøjes med d e m?
FRELSERMANDEN. Jo; saa ka' di jo bekomme di andre paa Lørdag.
SPAG. Ja; saa gaar da d e n Tid! (Giver ham Pengene.) Aa Herreg u d ja!
FRELSERMANDEN. Go'nat! (Ud.)
SPAG. Godn a t, lille Rasmus! Husk og sluk Lygten!
PETERSEN (frem.) Smeden har været her igen og skulde ha' sine Penge for Opsætningen af Centrifugen.
SPAG. Men, lille P etersen dog, nu har jeg lige betalt tre K r oner!
PETERSEN. Hvad kommer det Smeden ved?
SPAG. Nej, det gør det ikke, nej; men det er dog Penge alts a mmen. Vi stakkels A g r arer!
PETERSEN. Og saa var der den Ølregning!
SNILD (nikker opmuntrende til hende.)
SPAG. Aa Herreg u d ja . . .
PETERSEN. Og Urtekræmmeren!
SPAG. Jeg er saa fork ølet . . .
PETERSEN. Og Herren har vel husket at betale sine Renter til Kreditforeningen? Ellers kommer de vel kørende herud ligesom sidst. Nu er vi i November!
SPAG (fuldstændig til Rotterne.) Men lille P etersen dog, hvor skal jeg t a' dem fra, hvor skal jeg t a' dem fra?
PETERSEN. Ja, m i g kommer det naturligvis ikke ved, om Herren bliver jaget fra Gaarden! — Godnat. (Hurtig ud).

Pause.

SNILD. (lægger sin Haand paa Spags Skulder) Georg . . .

SPAG (vrisser.) Hva' vil nu De! La' mig ha Fred, Mand!

SNILD. Tror De paa Venskab, Georg Spag?

SPAG (som før.) Næ jeg gør saamænd ikke!

SNILD (overrasket.) Det var . . . det var meget!

SPAG (rejser sig.) Nu skal vi i Seng, Snild. Jeg er forkølet.

SNILD. Saa gerne . . . ! Men jeg havde et Punkt af betydningsfuld Vigtighed at tale . . . tale med Dem om.

SPAG (der nusler rundt i Stuen). De gaar jo ikke i Søvne, vel?

SNILD. I . . . i Søvne . . . næ desværre, det gør jeg ikke . . .

SPAG (standser foran ham.) Ja saa Godnat, Snild! og sov beh ageligt!

SNILD (griber hans Haand.) Godnat Hr. Spag, Godnat, Godnat! — Der var jo rigtignok noget . . . noget jeg . . .

SPAG. Ja, lad det vente til i Morgen! Jeg kan ikke ha' mere i mit Ho 'de! (Gaar pludselig hen og blæser Lampen ud.) De er vel vant til at klæde Dem af i Mørke? Det gør jeg altid! Saa sparer vi Lyset.

SNILD (famler omkring). Ja bevares, bevares! Men hvor . . . hvor er Døren til Spisesa . . . Spisesalonen?

SPAG (tager ham ved Armen). Nu skal jeg hjælpe Dem. (Leder ham). Der er den.

SNILD. Tak, Tak, nu ser jeg . . . nu føler jeg den! — God rolig . . . rolig Nat, Hr. Spag! (Ud.)

SPAG (ene.) Godnat, Snild! (Hen mod sit Soveværelse). Aa Herregud ja, det var som Dampmøller Kaspersen sagde til Linnedvæver Giese! laa der endda en lille Frue og ventede!

Tæppe.

ANDEN AKT

Næste Dags Formiddag.
Samme Dekoration.
Snild gaar forfrossen op og ned ad Gulvet. Lidt efter træder Spag ind fra sit Soveværelse, iført Morgensko og en gammel, broget Slaabrok.

De sætter sig ved Bordet.

SNILD. Morgen, Morgen, Hr. Proprietær!
SPAG (morgenarrig). Godmorgen, Snild. — Ja, det er jo lidt sent. Man hænger jo ved Dynerne. — Jeg synes, her er koldt?
SNILD. Tja — overmaade tempere . . . reret er her ikke.
SPAG (gaar hen til Vinduet og ser paa et Termometer, der hænger udenfor Ruden). Det fryser jo ogsaa to Grader, Aa Herregud, skal vi allerede ha' Vinter!
SNILD. Vi er jo alle underkastet Naturens Love, Hr. Spag!
SPAG. Har de faaet Kaffe, Snild?
SNILD. Nej, jeg vilde opsætte . . . sætte denne Nydelse, til jeg kunde nyde den i behageligt Selskab hæ, hæ!
SPAG. Ja De er lykkelig! (Hen til Spisestuedøren). Lille Petersen, saa var det Kaffen!
PETERSEN (i Køkkenet). Nu kommer den!
SNILD. Hvorledes befinder Proprietærens . . . tærens Forkølelse sig?
SPAG. Aa jo, jeg tog da begge Strømperne om Halsen. Og saa ligger jeg jo med Nathue.
PETERSEN (ind med Kaffe og Smørrebrød paa en Bakke). Godmorgen!
SNILD. Morgen, Morgen, Frøken!
SPAG. Godmorgen, lille Petersen! Hvormange Tørv har De lagt i Kakkelovnen?

PETERSEN. Seks, som Herren har sagt!

SPAG. Aa Herre g u d ja, men det er, naar det er T ø-vejr. Og nu f r y ser det!

PETERSEN (behersket). Hum!

SPAG (peger mod Vinduet). T o G r a der. Der hænger et Termom e ter. Det kostede mig saamæn en Krone og femogf i r s!

PETERSEN. Vil De saa ha' mer' i Ovnen da?

SPAG. Ja, jeg v i l, lille Petersen! Seks til for den f ø r ste Grad og tre for hver af de a n dre, husker De nok!

PETERSEN (revner). Ja, naar bare man véd, hvordan De vil ha' det! Men den ene Dag skal der seks i, og den anden Dag skal der tolv! (Ud, smækkende med Døren).

SPAG. Aa Herreg u d, nu blev hun a r rig. (Sukker). Det er ikke s a a den!

SNILD (der har kredset om Kaffebakken). Mokkaen bliver vist afkølet, Hr. Proprietær . . .

SPAG. Ja lad os saa f a a den da.

(De sætter sig ved Bordet).

Pause.

SNILD. En fortrinlig Kaffe!

SPAG. Aa j a; men hun bruger ogsaa mange B ø n ner!

Pause.

SNILD (svælger en Mundfuld). Kære Georg ... Georg Spag ...

SPAG. De lader saa højt i delig, Snild, De vil da ikke laane P e n ge?

SNILD. Hæ, hæ, hæ! meget morsomt! Nej tvært-imod . . . imod, Hr.!

SPAG. Ja, for De har luret saa underlig o m mig siden i Gaar.

SNILD Hæ, hæ, hæ, fin Næse! Ja . . . ja det har jeg. (Med Pathos). Jeg bærer Deres Lykke i min Mund, Georg Spag!

SPAG. (gnaven). Bare De kunde snakke o r dentlig, Snild, som et andet Menneske, saa man kunde blive k l o g paa Dem.

SNILD (stødt). Jeg indrømmer, at jeg maaske egner mig bedst til at konversere . . . konversere Damer! Da jeg rejste i Galanteri og Kvindenød . . . Kvindenødvendighedsartikler, gjorde mit Sprog altid megen Lykke i Butikkerne! (Slaar om). Aa, det var herlige Dage, Hr. Spag! Da havde vi ingen Hemmeligheder for hverandre! De tog mig med til Deres udødelige Moder; og jeg skjulte ikke for Dem mine smaa Sejre . . . Sejre hos det smukke Køn! Da . . .

INGER (ind med Tørv). Ska' jeg ligge dem allesammen paa?

SPAG. Nej Du s k a l ikke, lille Inger! Bare s e k s og saa tre t i l.

INGER (tæller op og lægger i Ovnen). Og saa skulde jeg spørre, om mig og Rasmus maatte gaa til Frelsermøde i Aften?

SPAG. Herre g u d, skal I nu frelses i g e n?

INGER. Ja—a.

SNILD. Saa Du er ogsaa frelst, mit smukke . . . hæ, hæ, hæ! Barn?

INGER. Ja jeg er. (til S p a g). Maa Rasmus og mig saa gaa?

SPAG. Det kan vi jo a l t i d tale om!

INGER. Ja—a. (Ud).

SNILD. Hun og Rasmus, hva' . . . hæ, hæ, hæ?

SPAG. Aa Herre g u d, ja, det var som Michael J e n s e n sagde til Axel P u m pedrejer: den H u s varme!

SNILD. Kønnene bæres mægtig mod hverandre, Hr. Spag!

SPAG. Det g ø r de ja; og saa kan man endda ikke finde sig en M a d a m e!

SNILD (sætter Koppen fra sig). Megen Tak for Kaffe! Har været mig en ublandet Nydelse! — Ikke finde, siger De? Aa, Hr. Spag, om De blot vilde række Haanden . . . Haanden ud: Æblet vilde falde i den!

SPAG. Og hvad er saa d e t for et Ævle, De taler om paa Deres K l a u dervelsk?

SNILD (i Stilling). Jeg kender . . . kender en Kvinde, der gløder efter Dem!

SPAG. Det gør jeg o s s e, Snild, det behøver De i k k e at fortælle mig; det er P e t e r s e n, min lille H u s holder.

SNILD (yderst forbavset). Hvorledes, De . . . De aner, De . . .

SPAG. Ak j a, saadan noget mærker man snart.

SNILD. Jamen . . . jamen, jeg forstaar ikke . . . Har hun selv sagt Dem det?

SPAG. Det h a r hun.

SNILD. Med . . . Øjnene vel?

SPAG. Med det h e l e.

SNILD. Med det . . .

SPAG. Ja, jeg har jo længe s e t, at hun var indtaget i mig; men Herregud, naar nu Følelsen ikke er g e n s i d i g, saa . . . Petersen kan være g o d nok, men hun er lidt h e f t i g, og jeg er vant til R o fra min go'e M o r s Tid. Og selv om hun nu ogsaa var y n g r e og s a a d e n, saa sidder jeg jo ikke længere i det, saa jeg kan g i f t e mig. Tiderne er s l ø j e. Det ene med det a n d e t — og s a a d e n!

SNILD (med genvunden Fatning). Tillad mig . . . Jeg vil nødig være udeli . . . udelikat! Men véd De, Hr. Spag, at Frøken Petersen besidder Kapital?

SPAG. Ja, Herre g u d, hvad kan saadan en Pjalt H u s jomfru lægge op som H u s jomfru?

SNILD. Næ, næ! Jeg be'er, . . be'er Dem! Forlad mig! Hun har v i r k e l i g e Penge!

SPAG. Og hvad vil saa d e t sige?

SNILD. Ja . . . (Søger i sin Vestelomme efter Cigarer.) Det var kedeligt! Jeg er en stor Ynder . . . Ynder af Tobak efter Kaffen . . . Kære Hr. Spag, jeg føler, at jeg har blottet mig . . . Men i Gaar var jeg saa venlig at overlade . . . lade Dem en Cigar . . . Kunde ikke De hæ, hæ! overlade mig en i Dag?

SPAG. Jeg ryger jo i k k e, Snild.

SNILD. Jeg véd det, jeg véd det! Men netop derfor

mener jeg, at min Gave maa hæ, hæ! maa være i Behold!

SPAG. Jeg husker saamænd ikke, hvor jeg har l a g t den.

SNILD (letter paa sig). Den ligger henne paa Chartollet.

SPAG (arrig). Naa gør den d e t!

SNILD (gaar hen og tager Cigaren). Tillader De, hæ, hæ, hæ?

SPAG (indædt). Ja, værs g o d! — Og undskyld jeg ikke har den b e d r e!

SNILD. Hæ, hæ, hæ, meget morsomt! (Tænder.) Hvad jeg vilde sige . . ! sige: Naar skal vi aflægge vor Visit hos Hr. Kraft?

SPAG. Det haster jo i k ke.

SNILD (damper hen at se paa Termometret). Nu fryser det kun én Grad, Hr. Spag.

SPAG (dirrende). Naa ikke d e t, Hr. Snild!

SNILD. Hæ, hæ, hæ!

Pause.

SPAG (buser ud). Og hvoraf v é d De saa, at Petersen har P e n g e?

SNILD (rolig). Petersen? Hvilken Petersen, Hr. Spag?

SPAG. Aa lad nu være! Vi er da voksne M e n nesker!

SNILD (sætter sig pludselig hen til ham, fortrolig). Hvad jeg nu er i Færd med at aaben . . . aabenbare Dem, Georg Spag, maa De sværge paa ikke at . . . at aabenbare for et levende Væsen!

SPAG. Jeg skal s'mænd n o k tie stille!

SNILD (hemmelighedsfuldt). Frøken Petersen har arvet mellem otte og ti Tusinde Kroner!

SPAG (arrig). Saa hun har a r vet? Ja, nogen skal jo a l tid være heldig! — Og hvem har hun saa a r vet, om jeg tør spørge?

SNILD. Sin Onkel Læderhandleren i Skive!

SPAG. Jamen, han havde jo gjort Testa m e n te.

SNILD (hidsig). Han har netop i k k e gjort Testamente! Nu De igen . . . igen!

SPAG. Det sagde hun da, da jeg gratulerede hende til D ø d s faldet.

SNILD (rørt). Aa, ser De det dog ikke, Georg? Hun ønskede at skjule dette for Dem! Og hvorfor?

SPAG. Ja, hvor skal jeg vide d e t fra?

SNILD. For ikke at lægge noget Kompres paa Dem, Georg! For at De skulde elske hende fattig . . . fattig og forladt, som hun var!

SPAG (rørt). Aa Herre g u d, lille Petersen!

SNILD (drømmende). Mellem otte . . . otte og ti Tusinde Kroner! . . .

SPAG. Aa Herre g u d, ja.

SNILD (stærkt). Ja, hun er i Sandhed en beundringsværdig Kvinde!

Pause.

SPAG (som et Resultat af en Tænkning, energisk). Næ—i!

SNILD (farer sammen). Hvabe . . . behager?

SPAG. Hun kan være saa a r rig til Tider; jeg kommer under T ø f l e n!

SNILD. De vil faa en dygtig og energisk Medhjælper, Hr. Spag! en Kvinde med Over . . . Overblik! — Tænk, om De kunde sidde i Fred og Ro i Deres Sofa, medens hun, Deres Hjertes Udkaarne, Deres . . . Deres højre Haand, forestod De ofte for Dem saa pinlige Udbetalinger! Sidde med Deres Havanesere eller vergoldne Zeepard . . .

SPAG (afbrydende, irriteret). Jeg ryger i k k e, véd De!

SNILD (hidsig). Godt, saa sidder De der uden at røge . . . røge! Det er jo ikke Biomstændighederne, det kommer an paa!

SPAG. Og hva' vil Ba r o nen sige!

SNILD (haanlig). Baronen? hæ! Hvad bryder De Dem om denne . . . denne Adelsmand!

SPAG. Kraft vil grine!

SNILD (som før). Kraft? haa, haa! han løber selv en af Dagene sammen med sin . . . Sørensen!

SPAG. Aa Herregud j a, den Vej skal vi jo a l l e! Men hun er nu ogsaa s k i k kelig og f e d og . . . det ene med det a n det!

SNILD (indtrængende). Mammon er bedre end Kyd, Hr. Spag! Mammon er langt bedre end Kyd, efter min personlige V. sonlige Opfattelse!

SPAG. Ak ja, jeg foragter saamænd ikke Penge!

SNILD. Det véd jeg! — Og Penge skaffer varig Glæde, Georg! Penge er Tilværelsens Grundstof. Kyd avler kun en stakket Lyst . . . Kyddets Lyst!

SPAG (rokkende med Hovedet). Ak ja, der kan jo siges meget, kan der, baade pro og kontra, det ved Gud, der kan . . . Aa, Herre gud, saa lille Petersen har arvet, ser man det! Ja, en skal jo være den heldige!

SNILD (med en Haand paa Spags Skulder). Deres Lykke bliver dobbelt, Hr. Spag; De faar baade Arven og Damen!

SPAG (vaagner). De maa s'mænd gerne ta' „Damen„, Snild, naar jeg maa faa Pengene!

SNILD. Hæ, hæ, hæ! Det morer mig, at De skæmter! — Men jeg er jo anders . . . anderswo engagirt, Hr. Spag!

SPAG. Ja, hvorfor gifter De Dem ikke selv, siden De . . .

SNILD. Jeg egner mig mere for det omflakkende, kære Ven, det sommer . . . sommerfuglelette.

SPAG. Hun sidder jo i en god lille Stilling!

SNILD. Det gør hun! Men jeg er endnu ikke moden for V. moden for Hymen.

SPAG. Vil De ka'ske ikke gifte hende?

SNILD (i Position). Hvad anser De mig for, min Herre? Jeg kan muligvis ha' mine Fejler . . . Fejler, og jeg har dem! Men at jeg skulde svigte mit Barns Moder — never!

SPAG. Hvad siger De, Snild?

SNILD. Jeg siger: never! Det er Engelsk og betyder: aldrig!

PETERSEN (ind). Her er Smeden, med . . .

SNILD (polkerer glad hen mod hende). Hæ, hæ, hæ! Dannekvinde!

PETERSEN (tørt). Hvad gaar der af Dem! (Til Spag.) Her er Smeden med Regningen.

SPAG. Regningen, lille Petersen? Jeg har s'mænd ingen Penge!

PETERSEN (spøgefuldt). Jo, vist har Herren saa! Se bare efter i Portemonnæen!

SPAG. Aa Herregud ja! hvor meget?

PETERSEN. Det véd Proprietæren jo godt: elleve Kroner og femogtres!

SPAG (tager Portemonnæen frem). Ja, han skal vel ha' dem?

PETERSEN (mildt bebrejdende). Ja, det passer sig virkelig ikke, at Herren sender ham bort igen; nu har han været her fire Gange.

SPAG (gør pludselig en Tilnærmelse). Min lille Husholder!

PETERSEN (kælen). Hi, hi! (Behersker sig). Men det var Smeden, Herre; han staar og venter.

SPAG. Hvormeget var det? Elleve Kroner?

PETERSEN. Og femogtres!

SPAG. Og femogtres, ja; aa Herregud ja! (Søger i Portemonnæen). Værsgod, lille Petersen. Naa, det er Regningen! Den er vel kvitteret?

PETERSEN. Det har den vist været længe. (Skælmsk.) Kan De saa se, De er meget rigere, end De selv troede, lille Herre, hva'? (Hurtig ud.)

SPAG (stirrer betaget efter hende). Men hvordan har hun det dog? Saadan har hun aldrig været før?

SNILD. Kærlig . . . Kærlighedens vidunderlige Magt, Hr. Spag! Hun bemærkede, at De ikke længere var ufølsom overfor hendes Ynde, og straks blom . . . blommede Glæden op i hende!

SPAG. Ja, naar hun endda altid var saadan! Men som Hestehandler Scharfenberg sagde til Kreaturkommissionær Krøllerup: Fruentimmerne er som Følhopper, man véd aldrig, hvordan Hovedet sidder paa dem!

SNILD. For Petersens Hoved . . . Hoved garanterer Undertegnede!

SPAG (pludselig irriteret). Hvor kan det nu være, Snild, at De saagerne vil ha' vos gift? Herregud, det bli'er jo da min Sag! Jeg skulde næsten tænke, at der stikker no'et under!

SNILD (med Højhed). Georg Spag! De sagde i Aftes, at De ikke troede paa Venskab. Hvortil baader saa For . . . Forklaringer. Naar jeg imidlertid ønsker Dem forenet med denne Dame . . . Dame, saa er det, fordi jeg indser, at det vil være Dem til ubodelig Nytte. De har altid, kære Ven, udmærket Dem mere ved Hjerte end ved den Lynsnarhed i Tanke . . . Tankegang, der giver det store Overblik. De trænger kortsagt til en Støtte ved Deres Side! Og denne Støtte vil efter min personlige Opfattelse ovennævnte Frøken Peter . . . Petersen kraftigt yde Dem! Daxi! eller, hvad jeg vilde sige; duxi!

SPAG. Nej, det hedder nu: dixi, Snild! for jeg har omgaaedes med saamange Kandidater; og det er Latin!

SNILD (fortørnet). Godt! men det bliver i hvert Tilfælde . . . fælde kun en Strid om Ord! (Rejser sig.) Og jeg maa én Gang for alle frabede mig Deres ærede Korisjeringer af mit Sprog! Jeg har rimeligvis læst talrige literære . . . rære . . . rære Frembringelser flere end De! (Bort.)

SPAG. Aa Herregud, Snild, jeg vilde jo da ikke fornærme Dem!

SNILD (med bævende Røst). Ganske vist er jeg kun en stakkels, omløbende . . . løbende Antikvitetshandler! Men naar man mistænker mig paa ethvert Punkt . . . (med en Overgang) Hvad vil De ha' for Skabet derinde?

SPAG (forundret). Hva' for et Skab?

SNILD. Deres Fru Moders Arvelod?

SPAG. Ja, hva' vil De gi', Snild?

SNILD (nærmer sig). Georg, De tror ikke paa Venskab! Men nu vil jeg gøre Dem et Bud, der skal forbavse . . . bavse Verden! Jeg vil give Dem — jeg forkø-

ber mig, det véd jeg! majs enfin: Jeg holder af Dem. — Jeg byder Dem ubeset: hundrede Kroner!

SPAG (med et snedigt Blink i Øjet). Ja, saa er det jo nok sine To Hundrede værd, hi!

SNILD (gør rask omkring og gaar hen til Vinduet og fløjter).

FRELSERMANDEN (ind med Huen paa). Go'maaren!

SPAG (flov). God m o r g e n, lille Rasmus! Ja, jeg skulde jo ha' været nede for l æ n ge siden . . .

FRELSERMANDEN. Ja. — Nu er Koen da død.

SPAG. Aa Herre g u d da osse; jeg er vist lidt i Familie med J o b! — Tag Huen a f, lille Frelsermand! — Og den var ikke assu r e ret!

FRELSERMANDEN (tager Huen af). Næi; men det er da Propritærens egen Forseelse.

SPAG. Det e r det, ja; men jeg tænkte jo, at den k o m sig, og saa kunde det jo s p a res.

SNILD (ved Vinduet). Det er Mangel paa Overblik, Hr. Spag.

SPAG. Hvad siger D e, Snild.

SNILD. Jeg tillod mig at bemærke, at det var Mangel paa Administri . . . strationstalent.

SPAG. Aa Herre g u d ja, det ene med det a n det!

FRELSERMANDEN (med Overbevisning). Herren sku' ta' sig en skrap Kone!

SNILD (vender sig triumferende). Hør de umyndiges Røst, Hr. Spag, hør de umyndiges Røst!

FRELSERMANDEN. Vil Herren se hende?

SPAG (fortumlet) H v e m, lille Rasmus?

FRELSERMANDEN. Koen.

SPAG (rejser sig). Ja . . . jo, nu k o m m er jeg!

FRELSERMANDEN. Og saa skulde Herren gaa ind i Frelserhæren.

SPAG. Skulde jeg d e t, lille Frelsermand?

FRELSERMANDEN. Ja, for der er vi immer glade.

SNILD. Da ser De mig sandelig ikke hæ, hæ! ikke videre skæmtefuld ud, min gode Mand!

FRELSERMANDEN, Nej, for vi har det indvendig, Hr. Inkvisisjonshandler.

SNILD (vender sig om med Foragt). Udannede Mennesker! Babylonisk Sprogforvirring!

FRELSERMANDEN (til Spag). Maa mig og Inger gaa til Møde i Aften?

SPAG. Det kan vi jo altid tale om, lille Rasmus.

FRELSERMANDEN. Ja—a. (Ud).

SPAG. Vil De med ned og se den døde, Snild?

SNILD. Nej; jeg holder ikke af at se Lig.

SPAG. Nej, hvem gør det, nej; sær naar de hører til ens egen Besætning. (Hen mod Entrédøren.)

SNILD. Skal De ikke ha' en anden Robe . . . Robe paa?

SPAG. Jo den hænger ude i Gangen. — Aa Herregud ja! (Ud.)

SNILD (Ene. Lister sig hen og lægger et Par Tørv i Ovnen. I det samme stikker)

JENSEN (Hovedet ind fra Spisestuen og hvisker): Nikolaus . . .

SNILD (farer sammen). Hvem kalder mig ved Døbe . . . Døbenavn!

JENSEN (frem). Det er mig, hi, hi! — Godmorgen, Nikolaus!

SNILD (kold). Hvad skylder jeg Æren af Deres Besøg?

JENSEN (skuffet). Herregud, jeg vilde jo saagerne se Dig!

SNILD (stiller sig op). Værsaaartig, her staar jeg, tag mig i Betragtning!

JENSEN (med Graaden i Halsen). Aa, Snild . . . Du er da . . . osse en . . . underlig . . . En!

SNILD (hidsig). Ja, hvad render Du mig bestandig i Hælene . . . Hælene for!

JENSEN (hulkende). Det er jo . . . saa længe . . . siden . . .

SNILD. Saa' Du mig ikke i Gaar i flere Timer i Træk!

JENSEN (som før). Jo—o, men . . .

SNILD (indtrængende). Amandag, bør ikke en Kvinde i din Alder og med din . . . med din Fortid, bør hun ikke vide at lægge Baand paa sine . . . Drifter? Jeg spørger bare?

JENSEN. Det gør jeg . . . jo osse, Snild. Men jeg er saa bange . . . at Du skal rejse . . .

SNILD. Jeg rejser . . . rejser ikke, førend jeg har kysset vort Barn!

JENSEN (opklarende). Aa Herregud, Nikolaus, mener Du det?

SNILD. Jeg kommer hjem til Dig for at se din Bedrift og hilse . . . hilse — hvad hedder Barnet?

JENSEN (mildt bebrejdende). Alvilda, Nikolaus! Har Du allerede glemt det?

SNILD. Ja, der er noget af en Kunstner i mig! — for at hilse paa Alvilda.

JENSEN. Hvornaar, mener Du . . .

SNILD. Aa, maaske allerede i Morgen! — Men gaa nu Barn! Jeg ønsker ikke gerne, at vi ses sammen aparte.

JENSEN. Jamen Petersen véd, at jeg er her!

SNILD (fingeret distrait). Véd hun det, naa? — Ja . . . ja, saa gaa ned til Petersen!

JENSEN. Nej, jeg maa skam hjem til Sørensen!

SNILD (irriteret). Naa, jaja, jaja, saa gaa hjem til Sørensen da!

JENSEN (peger ud gennem Vinduet). Der kommer Kraft! (Hurtig hen mod Spisestuedøren). Farvel, Nikolaus! (Ud.)

SNILD (slaar ud med Haanden). Farvel, Amandag, farvel! Og Gud være med Dig! (Hen foran Spejlet at ordne sit Slips og purre op i Haaret).

KRAFT (ind fra Entréen). Go'daw i Stuen!

SNILD. Morgen, Hr. Kraft, Morgen!

KRAFT (ser polisk paa ham). Jeg saa' hende sgu godt ha, ha, ha!

SNILD (alvorlig). Jeg har ikke den Ære at begribe Dem!

KRAFT. Skrædderfuglen, ha, ha!

SNILD (forstiller sig). Skrædder . . . Skrædderfuglen?

KRAFT. Hun fløj ha, ha! hun fløj ned ad Køkkentrappen, lige ha, ha—a! lige midt ind mellem alle Hønsene! De havde sgu vist aldrig hirr, hirr, hirr! set saadan en Fugl Pøniks før, hva'?

SNILD (yderst rolig). Naa—aa De mener . . . mener formodentlig den lille Frøken Jensen? Jeg husker, vi spøgte i Gaar! — Har hun været her?

KRAFT (stikker ham i Siden). Ha, ha! hva'? hold op med den, Fusentask!

SNILD (overvundet). Hæ, hæ, hæ! man er jo Sjentelmand, Hr. Kraft . . . Kraft! man røber ikke en Kvindes hæ, hæ, hæ!

KRAFT. Forstaar sig! — Hør, hvor Fanden bli'er De og Spag af? Jeg har sat hele Morgenstunden og ventet Jer baade med det ene og det andet!

SNILD. Tag Plads, Hr. Kraft, tag Plads! (Kraft sætter sig.) Aa her foregaar betydelige Ting! — Jeg ser, De røger?

KRAFT. Ja; vil De ha' en med? (Byder.) Værsenartig!

SNILD. Tak, Tak! (Tænder.) Jo, ser De, her foregaar meget bety . . . betydelige Ting!

KRAFT. Saa—aa? — Vi skulde jo ellers over og se paa den Ko. Hvor er Spag?

SNILD (mørkt). Ja, se det . . . det er jo netop det: Georg opholder sig netop hos den kære Afdøde. — Stakkel!

KRAFT (forskrækket). Er der nogen død?

SNILD. Det smerter mig at maatte sige det: ja, Koen er gaaet til sine Fædre.

KRAFT (slaar i Bordet). Saa er sgu da Spag osse en rigtig Moslehas!

SNILD. Tør ikke benægte det!

KRAFT. Og en Proslehas er han og en Bomfiler! (Rejser sig.) Jeg maa over og skælde ham ud!

SNILD (med en Haandbevægelse mod Vinduet). Der ser jeg ham just komme! — Hvor bøjet!

KRAFT. Ja, jeg skal Fanden galemig bøje ham! — Er det en Manér og styre en Gaard paa! Spare paa Skillingen og la' Daleren ry'e a' Helvede til!

SNILD. Det er netop, hvad jeg personlig har sagt, Hr. Kraft: han mangler det store . . . store Overblik!

KRAFT. Aa, han mangler sgu alting!

SNILD. En Hustru, hæ, hæ, hæ!

KRAFT. Ja, en der rigtig kunde pille Dunene ud af Hovedet paa ham! — Fanden til Tid han er om at komme op a' den Trappe! — Naa, der er han!

SPAG (ind fra Entréen med Kasket og Vanter paa). God d a g, Kraft! Naa, der er De? — Ja, nu f l a a r de hende!

KRAFT (imod ham, hidsig). Ja, De sku' sgu flaas, sku' De sgu!

SPAG (urokkelig den samme). Hva' s i ' er De, Kraft?

KRAFT. Jeg si'er, at De sku' ha' en god Dragt Kløl!

SPAG. Jamen Herre g u d, Kraft, Koen var jo s y g!

KRAFT. Tror De, den bli'er rask af at blive sultet, De Dolrehode?

SPAG. Den skulde jo fodres, som de a n dre; jeg holder ikke af at gøre A n stalter, véd De.

KRAFT. Næi; og de andre sulter De osse!

SPAG. De er nok v r e d, lille Gaardejer?

KRAFT. Gu' er jeg saa! Nu har jeg sat her ved Siden af Dem i fem Aar og set paa Deres Menage; og hvis D e ikke ender lige lukt paa Fattighuset, saa maa De kalde mig Mads! — Hvad jeg nu for Resten osse hedder!

SPAG. Skylder jeg maaske D e m no'et?

KRAFT. Nej, Gud Fader i sin Himmel være evig lovet og priset og takket og velsignet!

SNILD (mæglende). Mine Herrer, mine Herrer . . .

SPAG. Ja Herre g u d, lille Kraft, vi kan jo være lige gode Venner for d e t.

KRAFT. Det kan vi sgu godt! Men De er ligegodt, ligefuldt, alligevel en Bomfiler! (Sætter sig og tørrer Sveden af Ansigtet.) De har vel heller ikke betalt Deres Terminspenge endnu?

SPAG. Herre g u d nej, hvor skal jeg ta' dem fra?

KRAFT. Fra samme Sted som sidst! (Brister i Latter.) Ha, ha, ha—a! nu skal De sgu høre Grosserer! haa, haa—aa! — I Fjor da, hirr, hirr, hirr! jeg kan sgu

næsten ikke! I Fjor da, hirr, næj, næj, næj! da han skulde . . .

SPAG. Hvad skal De nu fortælle d e t for, Kraft! Jeg ka' ikke li' 'et!

KRAFT. Jaha, hi, hi! saa skal jeg da pruu, ha ha! — Men De ha'de sgu da ordentlig fortjent, at jeg hirr, hirr, hirr . . .

SPAG (arrig). Jeg kan ikke forstaa, hvor De faar al den L u f t fra!

KRAFT. Næ—i! Men naar der først gaar Hul, hirr, hirr! saa kan jeg næsten ikke stoppe igen!

(Pause, under hvilken K r a f t har smaa Latteranfald).

SNILD (pludselig). Hvad siger de Herrer om at gaa en lille Tur . . . Tur?

SPAG (stille gnaven). Næi!

KRAFT (som ikke har hørt S p a g). Ja! Og saa kan vi ende ovre hos mig og ta' en Kaffepuns!

SNILD. Ja, Tak, ja! En lille Smørgaas, hæ, hæ!

KRAFT (rejser sig). Kom saa Spag!

SPAG. Næi!

KRAFT. Naada?

SPAG. Næi, jeg vil ikke, Kraft; for jeg har saadan en Gigt i mit venstre L a a r. — Og nu er K o en jo død.

KRAFT. Ja hva' Fanden, den kunde De sgu da ikke ride paa alligevel!

SNILD (fniser, men bryder forskrækket af).

SPAG. Sæt Dem nu n e d, Kraft; der er noget, jeg gærne vil t a l e med Dem om. Vil De ikke ha' et Glas Hvidtøl?

KRAFT (sætter sig). Næi, ellers Tak, jeg er da ikke syg?

SPAG. Ja, jeg har det jo kun i al T a r velighed, véd De! — Nu maa De ikke blive hidsig i g e n, Kraft, . . . men vil De gifte Dem med P e tersen?

KRAFT. Hva' Fanden er'et nu De si'er?

SPAG. Vil De gifte Dem med P e tersen?

KRAFT. Næi, ikke for en Million!

SPAG. Der kan De s e, Snild!

KRAFT (bruser op). Har h a n sagt, at jeg ha'de Øjne til det Grantræ!

SNILD (forskrækket). Nej véd De nu hvad, Hr. Spag, nu maa De ved Gud forlade . . . lade mig! Aldrig med et Ord har . . .

SPAG (afbrydende). Det si'er jeg da h e l ler ikke, Snild! (Arrig.) Men De mente da, at Kraft vilde ha' S ø rensen; det kan De i k ke fragaa!

SNILD (forvirret). Jeg jeg slog . . . slog . . . slog paa Muligheden, jeg . . .

KRAFT. Sidder I to saadan og kopulerer Folk?

SNILD (som før). Hæ, hæ, hæ . . .

SPAG. Næ, s e r De Kraft, Snild mener jo, at jeg skal g i f t e mig, og . . .

KRAFT. Det mener De jo ogsaa selv!

SPAG. Ja . . . og ta' mig en lille M e d hjælper, der saadan kunde ta' de værste S t ø d af i det d a glige . . .

KRAFT. Jovel!

SPAG. . . . Og nu har jeg jo faaet den ny Centri f u ge. Og K o en, der døde. Det ene med det a n det og s a a den!

KRAFT. Javel saa!

SPAG. Og saa m e ner han, at jeg kunde være tjent med P e tersen, sær nu da hun har ar . . .

SNILD (farer op). Ikke et Ord . . . Ord mere, Hr. Spag!

SPAG (forundret). Men G u d, Snild?

KRAFT. Hva' stikker ham?

SNILD (til S p a g). Hvad jeg har tilladt mig at betro Dem i et Anfald . . . Anfald af Venskab (bittert) som De ganske vist ikke tror paa! kan jeg ikke tillade spredes for alle Vinde!

KRAFT (med et Slag i Bordet). Kalder De mig for en Vind?

SNILD. Paa ingen Maade . . . Maade, Hr. Kraft! Absolut ikke! (til S p a g). Tal ikke, Georg! Jeg beder Dem for Deres egen Skyld! Maaske kunde De ved et uforsigtigt . . . sigtigt Ord gaa glip af hele Deres rige

Fremtidslykke! Naar vi bliver i Enrum, skal jeg nærmere forklare mig. Daxi!

SPAG. Ja, Herre g u d, Snild, saa holder jeg min M u n d.

SNILD. Det er sandelig . . . sandelig ogsaa det bedste, De kan gøre! — I Enrum skal jeg forklare mig!

KRAFT (fornærmet). Jeg kan godt gaa straks!

SNILD. Nej, nej, Hr. Kraft, paa ingen Maade, aldeles . . . deles ikke! vi er komplet færdige! — Undskyld denne lille Interiør!

SPAG. Nej, sæt Dem nu n e d, Kraft! Vil De ikke ha' et lille Glas H v i d t ø l? næ det er s a n d t! — Sæt Dem nu n e d!

KRAFT (sætter sig).

SPAG (paa en frisk). Nej, se det var jo dette her med P e t e r s e n, vi kom fra. Aa, Herre g u d ja, det var som Stiftsfysikus R ø r b æ k sagde til Kateket L a r s e n . . .

INGER (hurtig ind). Aa, Jøsses, Jøsses, Jøsses!

SPAG (ulykkelig). Hvad er nu d e t? Hvad er nu d e t?

INGER. Aa Jesus, Jesus, Jesus, der er di igen, der er di igen!

KRAFT. Hvem?

SNILD. Fat Dem, Barn, fat Dem!

SPAG. Jeg tror, jeg er i Familie med J o b!

INGER. De kommer omme i Svinget, de kommer omme i Svinget!

KRAFT. Hvem, for Fanden?

(Man hører Vognrummel).

INGER (skriger). Aa, Herre hør, Herre hør, Herre hør! Jeg saa' dem ude i Køkkenet, jeg saa' dem ude i Køkkenet!

KRAFT (griber I n g e r i Armen). H v e m? i Djævelens Skind og Ben!

INGER (daanefærdig). Poletiet!

SPAG (knækker sammen). Politiet . . .

SNILD. Poli . . . Politiet? — P o l i t i e t? J e g har intet ondt bedrevet!

KRAFT. Politiet? Hvad vil det her?

(Vognen kører op for Døren).

PETERSEN (hurtig ind fra Spisestuen. Til Inger). Ud med Dig! Ud!

INGER. Jeg tør ikke være derude alene!

PETERSEN. Sludder!

INGER (sjokker af).

PETERSEN (til Spag). Hvad sagde jeg i Aftes, Hr. Proprietær?

SPAG. Aa Herregud ja, Herregud ja! Mon de ikke gi'er lidt Henstand!

PETERSEN. Skal der ingen ud og ta' imod?

SPAG. Vil ikke De, lille Peter . . .

PETERSEN. Her er jo saa mange andre lange Mandfolk!

SNILD (træder frem). Lad mig! Jeg frygter ikke . . . ikke . . . ikke for at gaa dem under Øjne! (Ud).

KRAFT (afsides til Petersen). Er det mon Renterne igen?

PETERSEN. Naturlig!

KRAFT (peger mod Sovekammeret). Er de . . . er de ikke derinde i Aar osse?

PETERSEN. Nej, jeg har set efter! (Til Spag). Har Proprietæren ikke Pengene?

KRAFT. Ja, Spag, kom frem med dem, Mand! Hvad vil De dog ha' den Komedie for hver Gang?

SPAG (arrig). Jeg har dem ikke, Kraft, jeg har dem ikke! — Men hvis jeg kunde faa lidt Henstand, saa . . .

PETERSEN. Nu kommer de!

(Døren til Entréen slaas op.)

SNILD (udenfor, bukkende). Værsaaartig, mine Herrer, værsaaartig!

Tre Herrer kommer ind: de to er klædt i Uniformsfrakker (Herredsfuldmægtigen og en Politibetjent), den tredje (en Bondemand) er civil. De bliver staaende tæt indenfor Døren og hilser.

FULDMÆGTIGEN. Er Hr. Proprietær Spag tilstede?

SPAG (tilintetgjort). Ja her sidder han . . .

FULDMÆGTIGEN. Vi kommer paa Kreditforeningens

Vegne for at indkræve de for Juni Termin resterende Renter!

SPAG. Jeg har jo skrevet, de Herrer!

FULDMÆGTIGEN. Kreditforeningen mener ikke længere at kunne tage Hensyn til Deres Skrivelser!

SPAG. Herregud, hvad skal jeg saa gøre? — Jeg bad om lidt Henstand. Det var som Toldkontrolør Vejbel sagde til Havnemester Laurberg: kommer Tid, kommer Raad, Kristoffer!

FULDMÆGTIGEN. Den alt ydede Henstand af de forlængst til Betaling forfaldne Renter anses af Foreningen for at være tilstrækkelig!

(De to andre Herrer nikker).

KRAFT (til Spag). Saa betal dog, Mand!

SPAG (rejser sig). Om de saa flaaede mig, Kraft, levende, saa har jeg dem ikke!

FULDMÆGTIGEN. Ja, saa maa vi desværre beklage at maatte gøre Udlæg i Gaarden.

(De to andre Herrer nikker).

SPAG (nærmer sig Chatollet). Naar jeg nu stillede en lille Kavtion, mine Herrer, paa en fjorten Dags Tid?

FULDMÆGTIGEN (efter at have raadført sig med sine Komparser) Tør vi anmode Dem om at nævne Deres mulige Kavtionister!

SNILD (springer frem). Jeg skal med Fornøjelse . . . nøjelse give mit Navn og Æresord!

SPAG (tøvende). Ja, og saa er der jo Kraft!

KRAFT (frem). Mig! Aldrig saa længe Jorden staar! Det har jeg sagt Dem før, Spag: jeg kan meget godt lide Dem og saaden. Men i Pengesager: ikke over et Dørtrin!

FULDMÆGTIGEN. Har De muligvis andre?

SPAG (der er avanceret helt hen til Chatollet). Ikke ved Haanden, nej. — Aa Heregud ja!

FULDMÆGTIGEN. (til Følgesvendene). Saa maa vi desværre skride til Forretningen, mine Herrer.

(Svendene nikker sørgmodigt).

PETERSEN (frem). Vil Hr. Fuldmægtigen maaske først være saa god at sige, hvor stor Summen er?

SPAG (bort fra Chatollet, glad). Ja, der er jo Petersen! Hende havde jeg helt glemt! Min lille Husholder!

FULDMÆGTIGEN (overrasket). Summen?

PETERSEN. Ja; hvor meget er det, De skal ha' af Proprietæren?

SNILD (der aandeløs har fulgt Begivenhederne, gentager ivrig) . . . tæren . . . tæren?

FULDMÆGTIGEN (tager et Papir frem). Beløbets Størrelse er: 425 Kroner og 36 Øre inklusive de paaløbende Omkostninger!

PETERSEN (tager sin Portemonnæ op). Værsgod, Hr. Fuldmægtig, her er 450 Kroner. Jeg skal altsaa ha' 24 Kroner og 64 Øre tilbage!

SNILD (grebet). Det er i Sandhed en fænomenal Kvinde!

KRAFT (ligeledes). Det var Satans.

FULDMÆGTIGEN (vred til Spag). Har man villet holde os for Nar ligesom i Fjor?

(Komparserne indtager en truende Holdning).

SPAG. Nej, det ved Gud, Hr. . . . (Til Petersen). Husk De skal ha' tilbage, lille Petersen! (Ømt.) Min lille Husholder!

FULDMÆGTIGEN (til Petersen). Er det altsaa Deres Mening at ville betale Hr. Proprietær Spags Skyld til Kreditforeningen?

PETERSEN (fast). Naturlig!

SNILD (begejstret til Kraft). Hun er en Type!

KRAFT. Det er hun sgu!

FULDMÆGTIGEN (der har ordnet Sagen med Petersen, til sine Ledsagere). Ja, saa er vi færdig for denne Gang, mine Herrer!

LEDSAGERNE (samtidig). Ja!

FULDMÆGTIGEN. Farvel! Og undskyld!

LEDSAGERNE (som før). Farvel! Og undskyld!

SPAG (kry). Aa jeg be'er, de Herrer! Er der ikke noget,

jeg maa byde Dem? Et lille Glas Hvidtøl i al Tarvelighed?

FULDMÆGTIGEN. Nej Tak!

LEDSAGERNE (samtidig). Nej Tak!

(Alle tre ud).

SNILD (trækker Kraft hen mod Døren). Vi maa sandelig gøre dem Honnør . . . nør! (Hviskende, idet han peger paa Spag og Petersen, der staar og ser paa hinanden). Og saa gaar vi hjem til Dem, Hr. Kraft; for nu begynder de betydelige Ting at finde . . . finde Sted.

KRAFT (med en Bevægelse, som om han omfavnede). Skal de . . . ha, ha, ha?

SNILD. Tror det . . . hæ, hæ, hæ!

(Begge ud).

(Pause, under hvilken man hører Vognen rumle bort).

SPAG (lettet). Nu er den Gedde kogt!

PETERSEN (ømt). Georg . . .

SPAG (undvigende). Æ—hæ . . .

PETERSEN (gør hurtig omkring og vil gaa).

SPAG (efter hende). Min lille Husholder, min lille Husholder!

PETERSEN (standser).

SPAG (famlende). Se Snild han mente jo . . . han fortalte jo . . . Herregud, lille Petersen, Deres salig Onkel er jo død — li'som Koen . . .

PETERSEN (med Ryggen mod Spag). Ja.

SPAG. Ak ja—a! den Vej skal vi jo alle!

Pause.

SPAG (sukker dybt og nærmer sig). Og nu staar De ene, lille Petersen, i Verden . . . Aa ja—a . . . aa—aa Gud ja! Det gør jeg osse! Men nu har jeg faaet den ny Centrifuge. Og De har ogsaa lidt til Bedste. Skal vi . . .

PETERSEN (vender sig brat og slaar Armene om ham). Georg!

SPAG (med Ansigtet over hendes Skulder). Aa Herregud, ja, nu er det sket!

PETERSEN. Hvor vi skal faa det godt sammen, vi to!

SPAG. De har tabt Kvitteringen, lille Petersen! (Vil bøje sig efter den).

PETERSEN (kommer ham i Forkøbet). Næ, næ!

SPAG (urolig). Hvad er nu det?

PETERSEN (tager ham fortrolig under Armen). Nu gaar vi begge to hen og kigger lidt i Chatollet!

SPAG (som før). I Chatollet?

PETERSEN (trækker smilende af med ham). Jeg saa' nok før, da Herrerne var her . . . hva', hi, hi? (Ved Chatollet). Saa luk nu op!

SPAG. Hva' saa' De? Næ men . . .

PETERSEN (stadigt smilende). Nøglerne ligger i venstre Bukselomme, lille . . . lille Mand, hi, hi!

SPAG (tager Nøglerne frem). Jamen, Petersen dog, jeg . . .

PETERSEN. Mand og Kone skal ikke ha' Hemmeligheder for hinanden!

SPAG. Nej det skal de ikke, men . . .

PETERSEN (skarpt). Luk nu op! (Slaar om.) Kan han huske, hvor han havde gemt Pengene i Fjor, Lille?

SPAG (aabner Skabet, sygt). Lad os ikke tale om det, Petersen!

PETERSEN (klapper ham). Nej, jeg skal nok tie stille! — Og saa Pengekassen!

SPAG (overgiver sig). Aa Herregud ja, jeg véd nok, de er der, men . . .

PETERSEN. Vi skal da ikke begynde med at skylde hinanden noget, vel?

SPAG. Nej, det skal vi ikke, nej . . . (Tryglende). Men la' dem blive deri, lille, goe Petersen, la' dem blive deri! Jeg holder saameget af at ha' dem der!

PETERSEN (der har taget Pengekassen fra ham). Nu lægger jeg Kvitteringen i Stedet for, det er jo det samme.

SPAG. Nej, det er ikke, for det er ikke Kontanter!

PETERSEN. Saa, nu er det ordnet. Værsgod her er Nøglerne.

SPAG (halvt grædende). Har De gi'et rigtig tilbage?

PETERSEN. Jeg er vant til at ha' Orden i mine Regnskaber!

SPAG. Ja, det er De nok!

PETERSEN (med en Tilnærmelse). De skal . . . (Skælmsk). Du skal se, vi faar det nok rart sammen!

SPAG. Tror De det, lille Petersen?

PETERSEN (som før). Jeg hedder Dagmar . . . (Tager ham under Armen). Kom, lad os sætte os lidt. (De gaar hen og sætter sig i Sofaen).

PETERSEN. Kæl lidt for mig!

SPAG (Stryger hende med en Finger ned ad Ryggen). Min sødde, lille . . .

PETERSEN (lægger Hovedet til hans Skulder). Aa, hvor Sørensen vil ærgre sig!

SPAG. Aa Herregud, er hun osse forelsket i mig!

PETERSEN. Nej, det kunde hun bare vove paa! Men hun sagde, at hun skulde nok faa Kraft, førend jeg fik Dig. (Slaar Armene om ham). Georg, min Georg!

SPAG. Ak ja, Kvinden smykker Manden som en Ranke!

Tæt Omfavnelse.

Døren til Entréen gaar lidt efter op, og Frelsermanden og Inger kommer ind.

FRELSERMANDEN. Maatte mig og Inger saa . . .

Opdager de to i Sofaen. Ser paa Inger, der blufærdigt slaar Øjnene ned. Stikker hende derpaa med Tommelfingeren i Siden og peger paa de Elskende. Saa aabner han pludselig sine Arme, i hvilke Inger med et dybtfølt: Aa—aa! tungt styrter sig.

Tæppe.

TREDJE AKT

Samme Dags Aften. Samme Dekoration.
Stuen er nettet op: For Vinduerne er hængt mørke, uldne Vintergardiner med nystrøgne Sommerditto bag ved. Tæppe paa Bordet under Hængelampen. Antimakassar paa Sofaen. Flere Billeder paa Væggene.
Et Sybord med tilhørende Stol er anbragt paa en meget iøjnefaldende Plads.
Snild i Skjorteærmer beskæftiget med at forfærdige en Lampeskærm af et Ark højrødt Silkepapir.
Petersen kommer fra Spisestuen og stiller forsøgsvis et Par brogede Vaser paa Chatollet.

SNILD. Ja de tager sig fortrinlig . . . trinligt ud, Frøken!

PETERSEN. Skulde jeg ikke heller sætte dem hen paa Bordet.

SNILD. Paa ingen Maade! Aldeles ikke! — Men hvis De ha'de lidt Litera . . . Literatur at placere der?

PETERSEN. Bøjer?

SNILD. Bøjer, ja.

PETERSEN. Jeg har et Par Almanaker og nogle Prækner.

SNILD. Fortræffeligt! noget for hver Smag. — Og saa kan jeg jo lægge min Roman herind. En fortrinlig . . . trinlig Bog! Læser De aldrig Romaner, Frøken?

PETERSEN. Næi, jeg har andet at bestille!

SNILD. Fy, Fy! man maa ikke lade haant om Litera . . . Literaturen! Jeg for mit personlige Vedkommende skylder den meget. Man uddanner sine Aandsevner og sit Sprog! — Saa, nu er Skærmen færdig! (Anbringer den paa Lampen.) Ah, hvilken Hygge, der kan ligge i . . . ligge i højrødt!

PETERSEN. Ja, det ser godt nok ud; men det gør Stuen lidt mørk, synes jeg.

SNILD. Den skumrer Salonen, Naadige, den skum . . . skumrer Salonen! Tænk Dem at sidde her midt i Vinterens Hjerte med Georg i Deres Haand! Ude bruser Stormen, og Sneen hvirvler over Vej og Skov! Men herinde plud . . . pludrer . . .

PETERSEN. De sagde vel ikke noget ovre hos Kraftes?
SNILD (revet ud af Stemning). Sagde . . .
PETERSEN. Ja, De fortalte vel ikke, hvorfor her skulde være Selskab?
SNILD (stødt). Naturligvis ikke, nej! Jeg bad dem gøre os den Fornøjelse . . . nøjelse. Og dermed Basta! — Hvor man vil gøre store Øjne, naar man ser Dekorationen!
PETERSEN. Hi, hi!
SNILD. Jeg tror, Sørensen revner hæ, hæ, hæ! revner med et Knald!
PETERSEN. Ja—ha!
SNILD (peger paa Gardiner og Tæpper). Hvorlænge har De haft disse Sager liggende?
PETERSEN. Aa, dem har jeg saamænd samlet paa i mange Aar. Jeg har jo altid tjent hos Ungkarle.
SNILD. Kvindens hæ, hæ, hæ! Kvindens Vej til Ros og Magt!
PETERSEN. Ja, De skulde skamme Dem, skulde De!
SNILD. Hvorledes, Naadige?
PETERSEN. Ja, at De la'r Jensen sidde!
SNILD (uskyldigt). Jeg har jo intet, hvortil vi kan hælde vore Hoveder . . .
PETERSEN. I fik saamænd nok Føden, naar I slog Jer sammen! Hun tjener jo Penge.
SNILD (med Højhed). Jeg ønsker ikke at spise Naadsensbrød hos min Hustru!
PETERSEN. Naa—aa, det er vist ikke det, der er i Vejen!
SNILD. De har Ret, Frøken; det er ikke det alene, nej! Til Dem vil jeg betro det: Jeg frygter . . . frygter Ægteskabet! Der er meget af en Kunstner i mig. Jeg lider heller lidt Savn og Nød paa aaben Vej, end jeg sidder fængslet af Hymens — ganske vist Rosen — men dog Lænker!
PETERSEN. Det er jo dumt, naar Konen er i Stilling!

SNILD. Dumt eller ikke! Jeg tager Konse . . . Konsekvenserne!

PETERSEN. Det skulde bare ha' været mig, der ha'de et Barn med Dem!

SNILD (med et Buk). Beklager dybt . . . dybt, at det ikke er Tilfælde!

PETERSEN (dasker efter ham). Sludrechatol!

SNILD. Hæ, hæ, hæ! — Apropos Chartol, Frøken; De husker vel altsaa vor Aftale.

PETERSEN (reserveret). Hvad for en Aftale?

SNILD (peger mod Spags Soveværelse). Skabet . . . Skabet histinde.

PETERSEN. Det er jo ikke mit.

SNILD (mildt bebrejdende). Naadige!

PETERSEN (undvigende). Det kan vi tale om senere.

SNILD (bestemt). Det kan vi ikke tale om senere!

PETERSEN. Jamen sæt nu, at Spag har solgt det til Baronen!

SNILD (hidsig). Baron mig hist og Baron mig her! — (Slaar om.) Holdt jeg ikke mit Løfte til Dem i Aftes? Jeg spørger blot?

PETERSEN. Jo, men . . .

SNILD (nærmere). Tillad mig at spørge: — Det er sidste Gang! — hvad havde De været uden mig?

PETERSEN (haard). Truer De?

SNILD. Paa ingen Maade . . . Maade! Aldeles ikke! (Peger mod Sybordet). Men det staar vel endnu i min Magt at faa dette Sejrsmonument flyttet!

PETERSEN (koldt). Værsgod!

SNILD (sørgmodig indsmigrende). Frøken, vil De rokke min Tro paa Kvinden? Gør det ikke, beder . . . beder jeg, thi det er den sidste Illusion, jeg har tilbage! Da jeg i sin Tid foreslog Dem denne lille gensidige Haandsrækning, var det for at hjælpe Dem over de Hindringer, der syntes at taarne sig op om Deres . . . Deres trofaste Kærlighed. Men dels — jeg tilstaar det uden at blues! — dels var det for at erfare om et Rygte,

der var kommet mig for Øre fra flere Kanter — om det var Sandhed.

PETERSEN. Hvad er det for et Rygte?

SNILD. Jeg vover ikke at komme frem med det . . .

PETERSEN. Ja saa kan De jo la' være!

SNILD. Jo, ser De: Det forlød — jeg beder Dem ikke lade Deres retfærdige Harme ramme mig! — . . . lød, at De var uord . . . uordholdende! Man kunde ikke fæste Lid til Dem! De var, kort sagt, en tvetydig Karakter!

PETERSEN. Hvem har sagt det?

SNILD (løfter paa Skuldrene). De mortuøj nihil bene! Jeg er tavs som Graven! Det haaber jeg, jeg har givet Dem Prøver paa! Da Hr. Spag i Formiddags vilde basu . . . basune ud til Hr. Kraft om Deres Hr. Arv, tvang jeg ham til Tavshed. Han indsaa først ved min Mellemkomst, at hans Viden om Arven kunde kaste et latterligt Skær over Deres fælles Kærlighed. — Der gives Folk, som gør i den Slags Sager . . . Sager!

PETERSEN. Hvad skulde Kraft ogsaa ha' det at vide for?

SNILD. Nej, nej! ikkesandt? Men nu er det, jeg mener, at holder ikke De Deres Ord med Hensyn til Skabet saa . . . Med Lov skal man Land bygge!

PETERSEN. De er en snedig Rad, Snild!

SNILD. Hæ, hæ, hæ! Man er . . . man er, som Livet danner En, Frøken Petersen! Men hvad tror De, Deres Hr. Georg vilde sige, om han erfarede et Nys om vor lille . . . Mellemhandel? Bryllup . . . Brylluppet vilde vist blive udsat paa hæ, hæ, hæ! paa ubestemt Tid.

PETERSEN (koldt). Tror De!

SNILD. Og Sørensen . . . Sørensen vilde smile triumperende!

PETERSEN (vender sig fra ham). Uf!

SNILD (mildt). Ja kære . . . kære Frøken, hvorfor tvinger De mig til at sidde haardt mod haardt? Jeg er som

Voks og . . . Voks og Smør, naar man ta'er mig med det gode. Jeg er, hvad Literaturen kalder en sammensat Natur! — De hjælper mig altsaa til Skabet?

PETERSEN (mut). Det er jeg jo nødt til . . .

SNILD (med et Hop). Frøken, Deres Haand! (Griber Haanden og kysser den.) Ak, om Hjertet fulgte med!

PETERSEN (overvundet). Aa De — Komediantspiller!

SNILD. Hæ, hæ, hæ! — Men vi skulde vel soæng . . . soængjeres en Smule, forinden Gæsterne ankommer?

PETERSEN (ser paa sit Ur). Ja, Klokken er mange. — Men De har jo ikke andre Klæder?

SNILD. Det har jeg ikke, nej; men jeg har tænkt paa at laane en . . . laane en Rendingote af Proprietæren.

PETERSEN. Saadan en har han vist ikke; De kommer nok til at nøjes med en sort Frakke.

SNILD (venligt overbærende). En Rendingote er en sort Frakke, min Naadige!

PETERSEN. Naa. — Og saa var det Bøjerne til Bordet!

SNILD (hen til sin Frakke og tager en meget forlæst Bog op af Brystlommen). Her er mit Bidrag. Kender ikke Frøkenen denne fortræffelige . . . træffelige Roman?

PETERSEN. Næi. Hvad hedder den?

SNILD. „Natalia Romanero, eller Vicomtessens Hævn, Roman i fem Dele." — Dette er desværre femte Del; jeg har slugt de fire øvrige. — Aa jeg forsikrer . . . sikrer Dem, Frøken, at naar jeg har en saadan Bog i Brystlommen, da ænser jeg ikke Slud eller Kulde derude paa de vaade Veje! Jeg haster bare frem mod et Lys eller en Lampe . . . Lampe og et Sæde for atter at fordybe mig i disse Menneskers Skæbner! — Saadanne Forfattere burde efter min personlige Opfattelse hædres med et Fællesmaaltid ligesom i gamle Dage i Oldtiden i Rom og . . . og Livorno! (Blader i Bogen.) Her er en Side, som De bør høre: Natalia — Nej saa maa jeg ha' min Frakke paa! (Hen at tage Frakken paa). Natalia ligger paa sit Leje: søblaa, stukne Silketæpper, Lagener med Brysseler . . . Brysselerknip-

linger! Det er Morgen, hun har lige faaet Morgenposten bragt af en Kammerjomfru paa en Sølvbakke! Hun ligger med et aabent Brev i Haanden, der funkler af ædle Stene . . . Stene! (Læser.) „Endelig! sukkede hun. Hendes Hoved sank tilbage . . . bage, og hendes Øjne lukkede sig for bedre at se . . . at se et elsket Billede. Hendes Hænder søgte ind under Kniplingerne til det Sted, hvor hendes Hjerte bankede. Og ned af hendes Kinder, der straalede skønnere end den skønneste Rose, gled der to . . . to Taarer, Lykkens Morgenrødes guddommelige Dug! Hva' . . . hva' sier De, Frøken Petersen?

PETERSEN. Ja, det er kønt!

SNILD (forarget). Kønt?! — Det er syblimt! — Og hør nu videre! (Læser.) „Som i en Drøm tilbragte hun de enkelte Minutter, i hvilke hendes blidt . . . blidt martrede Ventetid varede. Hun følte en yndig Overvældethed og syntes at have mere Ro over sig, end hun nogensinde før havde følt her i Livet; men Feberen rystede . . . rystede hende i den Grad, at hendes Moder med et eneste Blik saa', at hun skulde mødes med . . . mødes med Patrice.

Endelig . . . "

SPAG (ind fra Entréen iført Overfrakke, Hue og Vanter og med en tændt Lygte i Haanden). Nu har jeg været min R u n de, har jeg!

PETERSEN (iler hen og hjælper ham omhyggelig Tøjet af).

SNILD (læser fuldstændig opslugt mumlende videre i Romanen).

SPAG. Tak, lille Peter . . . D a g mar; vil Du hænge det u d. Men luk Døren! (Til S n i l d.) Hvad er det, De l æser, Snild? Er det en K o gebog? Jeg synes, De ser saa for n ø j et ud?

SNILD (river sig løs). Hvad? . . . En . . . hvad er det De siger?

SPAG (nusler rundt og ser paa de ny Dekorationer). Jeg spør', om det er en K o gebog?

SNILD (stødt). En Koge . . . Kogebog! — Det er en Roman, Hr. Spag, en literært . . . rært Værk af Rang!

SPAG. Ja, se det har De nu Tid til! De er ikke Landmand. (Til Petersen, der kommer tilbage fra Entréen). Hvad har de Gardiner kostet, lille Petersen?

PETERSEN (hen til ham). Nu maa Du virkelig huske at kalde mig Dagmar!

SPAG. Ja, det er sandt ja! (Berører hende med en Finger.) Dikke dik!

PETERSEN. Hi, hi! — Er Frelsermanden kommet tilbage?

SPAG. Ja han er. Han er nede og malke.

PETERSEN. Han kunde gerne ha' bragt mig Besked først, synes jeg!

SPAG. Jeg sagde til ham, at han kunde stille Kurven ind i Køkkenet, saa saa' Du den nok.

PETERSEN. Saa Du giver den modsatte Ordre, lille Georg! Det maa Du ikke, saa faar han jo ingen Respekt for mig.

SPAG. Jo, det gør han saamænd nok.

PETERSEN. Jamen jeg vil alligevel bede Dig lade være en anden Gang!

SPAG. Ak ja, lille Dagmar, det skal jeg. Aa Herregud ja!

SNILD. Skal vi ha' Vin . . . Vin til Souperen?

SPAG. Ja, det er Pe . . . det er Dagmar! jeg synes nu at en Bajer . . .

SNILD. Nænæ! Jeg maa holde med Frøkenen.

PETERSEN. Ja ikke sandt, Snild! Man har da kun Forlovelsesgilde én Gang.

SNILD. Man burde . . . burde kun have det én Gang, hæ, hæ, hæ! rent moralsk!

SPAG (gnaven). Ja, jeg kan nu ikke fordrage Ødselhed; og det véd Pe . . .

SNILD. Nej, bevares, bevares! men . . .

PETERSEN (ser paa sit Uhr). Nu maa vi virkelig ind og klæde os paa! Og jeg skal først ud og se til Maden.

SNILD (gnider sig i Hænderne). Gaase . . . Gaasesteg hæ, hæ! — Ja, Gæsterne kan vel snart arrivere.

SPAG (surt, ondskabsfuld). Ja, De har vel telegraferet efter Deres K j o l e, Snild, siden det skal være saa fint?
SNILD. Hæ, hæ, hæ! hæ, hæ, hæ! De faar en vittig . . . en vittig Husbond, Frøken Petersen! — Næ, se jeg ha'de jo tænkt at bede . . .
PETERSEN. Snild vilde gerne laane din den sorte Frakke, Spag; for hans er . . .
SNILD (ser ned af sig). . . . noget epivok, hæ, hæ! med et mildt Udtryk.
SPAG. Og hvad skal j e g saa ha' paa da?
SNILD (mønstrer ham op og ned). De maa uvilkaarlig ha' Livkjole!
PETERSEN (begejstret). Aa ja, Spag, Du ser saa yndig ud i Kjole!
SPAG (vakler). Jamen, Kraft har jo i n gen, Dagmar!
PETERSEN. Hva' gør det!
SPAG. Værten maa aldrig være finere end G æ sterne, si'er Baronen.
SNILD. De er Brud . . . Brudgom!
PETERSEN. Og fordi en Bondemand ikke har Kjole, kan en Proprietær da godt! Aa hva', lille Georg? Saa ta'er jeg min sorte Silkekjole paa!
SNILD. Et stateligt Par!
PETERSEN. Gud, hvor Sørensen vil glo!
SNILD. Og min lille Jensen . . . Jensen!
PETERSEN (hjertefornøjet). Hi, hi!
SPAG (prøvende). Og min hvide V e s t?
PETERSEN. Naturlig!
SNILD. Sig mig engang, Hr. Spag, har Kraft nogen . . . nogensinde set Dem i Sjalla?
SPAG. Ikke det j e g véd.
SNILD (afgjort). Saa er ethvert Tvistemaal endt! De bør dog vise denne Bondemand . . . mand, at Klæder skaber Folk!
PETERSEN (indsmigrende). Ja, gør det nu, lille Georg?
SPAG. I Guds N a v n da!

SNILD. Linned . . .? Var det muligt, at jeg ogsaa kunde faa lidt Linned?

PETERSEN. Ja—a; De kan gaa ind i min Mands hi, hi, hi . . . Forlovedes Soveværelse, der kan De faa det altsammen!

SNILD. Tak, Tak! — Aa, hvor det er dejligt at leve . . . leve!

PETERSEN. Naa, gaa nu ind og klæd Jer paa! Jeg skal først ned til Maden!

SNILD (lytter pludselig). Der kommer de fremmede . . . fremmede!

PETERSEN. Nej da!

SNILD (som før). Jo! Jeg hører Kraft!

PETERSEN (lytter ligeledes). Ja! — Og Sørensen ogsaa! Gudd! (Hurtig ud gennem Spisestuen).

SNILD (ivrig). Forsvind, Hr. Spag, fjærn Dem! De bør ikke ses, før Tidens Fylde kommer!

SPAG (tøver). Jamen, S n i l d, jeg . . .

SNILD. Kære Ven, gaa, il! Jeg hører . . . hører dem paa Trappen!

SPAG (stædig). Jamen hvis jeg nu vil b l i' e her, Snild! Jeg kan ikke lide, at I saadan kommand e rer! Det er da min G a a r d!

SNILD (febrilsk). Kære Georg, vil De fordærve det hele . . . hele . . . for os! — Nu hører jeg dem ved Stumtjeneren!

SPAG. Jamen . . .

SNILD. Jeg skal nok repræsentere fyldigt!

SPAG (modstræbende hen mod Sovekammerdøren). Aa Herregud dog, jeg er vist en V a n t e! Det er li'som jeg ikke længer er h j e m me, i mit eget lille H j e m! (Ud).

INGER (pyntet, ind med en Bakke fra Spisestuen). Her er jeg med en Flaske Portvin og none Bøjer og none Glas og none Cigarer!

SNILD. Sæt det hen paa Bordet! Og forsvind saa, mit Barn! (Opdager hendes Pynt). Ah, De er ogsaa kommen i Glansen!

INGER. Ja.
SNILD. Naa . . . Ja forsvind saa!
INGER (ud).
SNILD (arrangerer Bordet).

Kraft og Sørensen ind fra Entréen.

SNILD (mod dem). Aften, Aften, Herskab! Og Velkommen til!
KRAFT. Godaften, Snild! — Spag har nok faaet Spenderbukserne paa i Aften, siden han holder Lygte i Entréen ha, ha!
SNILD. Hæ, hæ, hæ!
SØRENSEN (der er bleven staaende indenfor Døren, betagen af Stuens kunstneriske Udsmykning). Saa er det altsaa sandt!
SNILD. Hvilket Dame?
SØRENSEN. At Spag har ta'et Petersen.
SNILD. Hæ, hæ, hæ! — Jeg vil ikke foregribe Begiven . . . givenhedernes Gang!
KRAFT. Ja, Gu' er det sandt!
SØRENSEN (staaende paa samme Sted, peger). Se Dem dog om, Hr. Kraft!
KRAFT (ser sig om). Død og Pine Salighed, ja! Man kan sgu se, at her er kommen en Mad a me til Huse ha, ha!
SØRENSEN (tørrer en Taare af Øjet). Jeg har set det altsammen inde i hendes Kommode! — Og der er Sybordet!
SNILD. Men Gud, Dame, jeg tror, De fælder . . . fælder Graad!
KRAFT (vender sig, ærgelig). Aa, Fruentimmer skal jo altid tude! — Men hvor er Parret henne?
SNILD. Man klæder sig paa.
KRAFT. Haa, haa! fint skal det nok være!
SNILD. Men jeg er bemyndiget til at byde Dem velkommen (Han skænker op i Glassene). . . . velkommen, forinden jeg ogsaa for et Øjeblik trækker mig tilbage! (Griber sit Glas). Hr. Kraft! Frøken Sørensen . . . Men der

falder mig noget ind! Hvor er min lille Skrædder... Skrædderfugl i Aften?

KRAFT. Hun kommer straks. Der var bare et Par Sting, hun skulde ha' ta'et paa sit eget Tøj. Hun syr ellers mest for andre, ha, ha.

SNILD. Glæder mig, at hun kommer! Jeg under hende virkelig et godt Maaltid Mad! — Altsaa: Hr. Kraft! Frøken Sørensen! maa jeg ønske Dem velkommen i dette Glædes . . . Glædeshus! (Man drikker). Og saa maa jeg et Øjeblik lade Dem ene! (Med en bred Haandbevægelse mod Bordet). Dér ligger Literatur . . . tur! (Hen mod Spags Værelse).

KRAFT. Hvor Fanden skal De hen?

SNILD. Jeg skal klæde mig om; skifte . . . skifte Linned etcetera! Er her igen om to Minutter! (Ud).

KRAFT. Det er en Avekat! — Hva' Sørensen?

SØRENSEN (svarer ikke).

Pause.

KRAFT (føler paa Gardinerne). Det er sgu godt Tøj! — Hva' Sørensen?

SØRENSEN (som før).

Pause.

KRAFT. Hvor Fanden mon lille Jensen bli'er af?

SØRENSEN (som før).

KRAFT (med en rask Bevægelse). Jeg tror sgu, jeg vil ha' et Glas Portvin til! (Skænker). — Vil De ha et med, Sørensen? — Og her ligger Cigarer; Fandens saa Spag river sig!

SØRENSEN (svarer ikke).

KRAFT. Naa, kom nu, og staa ikke der og mul!

SØRENSEN (nærmer sig med bøjet Hovede).

KRAFT. Værsgod! (Giver hende Glasset i Haanden). Hold nu paa det, Pigebarn!

SØRENSEN (staar stiv med Glasset).

Pause.

KRAFT (løfter hendes Hoved op). Kan hun ikke grine lidt, Bollen?

SØRENSEN (smiler gennem Taarer).
KRAFT (med en energisk Beslutning). Naa, saa Fa'en da! Skal vi drikke Dus? Er det det, hun vil?
SØRENSEN (kaster Glasset med et Udraab og slaar Armene om Kraft).
KRAFT. Ha, ha, ha! — Nu behøver hun ikke at stikke op for Petersen. Det var jo det, der ga' hende Mavepine, hva'?
SØRENSEN. Er vi nu rigtig forlovede, Hr. Kraft?
KRAFT. Ja, for Gud og Mennesker, min Tøs, som der staar i Skriften!
SØRENSEN (omfavner ham igen). Aa, hvor jeg er glad!
KRAFT. Av, av! ikke saa hidsig!
SØRENSEN. Nu kan Petersen bare komme og gøre sig vigtig!
KRAFT. Gud forbarme sig, hvor I Fruentimmer ligner hverandre! Saadan sagde min første Kone ogsaa om en forlovet Kusine, hun ha'de!
SØRENSEN. (omfavner ham paany). Nu taler vi aldrig mere om vores første Kone!
KRAFT (frigør sig). Puhh! Nej, det bli'r der nok ikke Vejr til! (Ser op og ned af hende). Véd Du, hvad der er Løgn, Sørensen?
SØRENSEN (forventningsfuld). Nej?
KRAFT. Det er, hvis nogen er paastaaelig nok til at regne Dig til „det svage Køn" ha, ha ha!
SØRENSEN. Uf, ja, jeg er ogsaa selv saa ked af, at jeg er saa svær!
KRAFT. Nej, det skal Du sgu ikke være, min Pige! Tror Du, jeg havde ta'et Dig, om Du ha'de været saadan en Telefonstang som . . . (Peger mod Spisestuedøren)
SØRENSEN. Hi, hi, hi!
KRAFT. Ha, ha, ha! Skal vi saa drikke paa vores egen Sundhed?
SØRENSEN (hen at skænke). Ja lad os det!
KRAFT. Men hvad tror Du Spag vil sige, naar han opdager at Du har slaaet hans „lille Glas" i Stykker?

SØRENSEN. Jeg forærer ham seks nye! — Aa hvor jeg er glad! Naar nu Petersen kommer og presenterer: Min Forlovede! Saa vender jeg mig om til Dig og siger: Tak i lige Maade!

KRAFT. Ha, ha, ha! — Skaal Madam Kraft!

SØRENSEN. Skaal! — Ja hvornaar skal vi ha' Bryllup?

KRAFT. Naa—aa — det kan vi jo holde i Nat, hirr, hirr, hirr!

SØRENSEN (dasker ham). Fy! — Naa, nu maa jeg afsted!

KRAFT. Hva' Fanden, vil Du nu osse rende?

SØRENSEN. Ja, tror Du, jeg vil være i denne her Kjole, naar Petersen skal i Stadsen?

KRAFT (godmodig). Næi, Kors bevares vel, hvor har jeg mine Tanker!

SØRENSEN. Og saa henter jeg Jensen med det samme.

KRAFT. Ja gør det! — Nu skal Snild Fanden ta' mig osse paa Potten ha, ha, ha! der bandte Mads Kraft!

SØRENSEN (slaar Armene om ham). Farvel . . .

KRAFT (tørt). Farvel, farvel! Ja, vi ses jo nok!

SNILD (ind i sort Frakke, skinnende Flipper og Manchetter, Haaret frisøret og Slipset kunstnerisk knyttet. Standser brat op, da han ser Parret). Hvad . . . hvad? bedrager . . . drager mine Øjne mig?

SØRENSEN. Gud—d—d . . . (Hurtig ud af Entrédøren).

SNILD (jovialt, gnidende sine Hænder). Aha, aha, ogsaa Du min Søn . . . Søn Absalon!

KRAFT. Ja den Vej skal vi jo alle gaa, Hr. Grosserer!

SNILD. Maaske! — Tør man ønske til Lykke?

KRAFT. Ja, værsgod! Naa, nu er De sgu bleven fin!

SNILD (slaar ud med Haanden mod Døren, bag hvilken Sørensen er forsvunden) Hun har et pragtfuldt Spejl!

KRAFT. Aa ja, hun er ganske godt ved Magt.

SNILD. Næ, De misforstaar mig vist, Hr. Kraft, jeg mener det gamle Arvestykke, der hænger inde paa Damens . . . Damens Værelse!

KRAFT. Naa, det Skidt! Ja, det kan De vist godt faa.

SNILD. Hun holder . . . holder det lidt dyrt!
KRAFT. Saa—aa? Det kan jeg aldrig vide!
SNILD. Vilde De maaske lægge et lille Ord ind for mig?
KRAFT. Ja, det skal vi nok faa ordnet! — Skal vi ta' et Glas?
SNILD. Saagerne, saagerne! (Skænker og klinker). Til Lykke og Velsignelse, Hr. Kraft! Gid Livet maa tegne . . . tegne sig rigtig lyst for Dem!
KRAFT (alvorlig). Tak i lige Maade, Snild!
SNILD. Tak, Tak,! — Næ, hvad jeg vil sige: hvor blev Damen af?
KRAFT. Hun gik hjem efter D e r e s Forlovede.
SNILD (distrait). Naa—aa? naa, naa! — Vil De røge? (Byder).
KRAFT. Tak. (Tænder). Det er dog Fandens, saa Spag river sig! — Men hvor er han henne, Manden?
SNILD. Det er Toilettet! — Vil De tage Plads.
KRAFT (sætter sig). Skal han være — Brandmajor?
SNILD. Hæ, hæ, hæ! noget i Retningen, Hr. Kraft! (Stiller sig i en elegant Verdensmandsstilling op ad Chatollet og begynder at „konversere"). Har De lagt Mærke til, hvor pludselig Temperaturen . . . turen sank i Onsdags ovre i Sverrig?
KRAFT (rolig forundret). I Sverrig? Der er ingen Temperatur i Sverrig!
SNILD. Hva' . . . hva' sier De! Er der ingen Temperatur i Sverrig?
KRAFT (afgjort). Næi, det er der sgu ikke!
SNILD (frem). Men kære Hr. Kraft, ingen . . . ingen Temperatur? Hvor vil De hen!
KRAFT (irriteret). Ja, jeg vil sgu ingen Steder! Men De véd da vel nok, at Sverrig netop udmærker sig ved, at der ingen Temperatur er? Det er jo et Bjærgland!
SNILD (griber sig til Hovedet). Hr. Kraft, De forvirrer . . . virrer mig!
KRAFT (rolig). Ja—a, hvis De mener (viser med Fingrene).

saadan en lille én, der staar i et Glas paa et Museum . . . (Brister pludselig i Latter). Ha, ha, ha, ha—a! hirr, hirr, hirr! aa Gu', aa Gu', aa Gu', aa Gu'! næi, næi, næi, Snild, at De kunde gaa paa 'en!

SNILD (flov). Hæ, hæ, hæ!

KRAFT. De stod saa Satans vigtig henne ved Chatollet hirr, hirr! og saa faldt det mig saadan ind, at hirr, hirr! at chikanere Dem lidt ha, ha!

SNILD. Chikanere, chikanere! paa ingen Maade, Hr. Kraft!

KRAFT. De gik paa 'en, Snild! De gik paa 'en, Mand!

SNILD. Jeg indrømmer . . . rømmer at tilsynelaldende . . . Men det var udelukkende af Hensyn til Dem som Gæst! Jeg anede Spøgen fra første Færd!

KRAFT. Ja, den kan de bilde Bønder ind! — Skal vi ta' en Dram til?

SNILD (ivrig). Gerne, saa gerne! (Skænker). Skaal! Hr. Kraft!

KRAFT. Skaal, Hr. Grosserer! Skal vi, ha, ha! skal vi drikke en lille Gang paa at . . . puuu ha, ha! at Sverrig maa faa sin Temperatur tilbage lidt med det første!

SNILD (fornærmet bort). Aarr . . .

KRAFT. Hør, sig mig engang: kommer Spag herind, eller kommer han ikke?

SNILD (kort). Vel kommer han.

KRAFT. Godt Ord igen.

SNILD. Jeg ynder ikke, at man har mig til bedste!

KRAFT (godmodig). Herregud, De kan jo gøre Grin med mig en anden Gang! — Sæt Dem nu her og lad os snakke lidt.

SNILD (sætter sig).

KRAFT (fortrolig). Sig mig: b l e v det til Alvor mellem Spag og Petersen?

SNILD. Min Mund er bunden!

KRAFT. Aa Sludder! Jeg faar det jo dog snart at vide alligevel!

SNILD. Jeg er ikke bemyndiget til at . . . til at foregribe Begivenhedernes Gang!

KRAFT. Ja, hvis de ikke er bleven forlovede, saa skulde da Fanden staa i det! Saa ha'de det jo ingen Jag haft med mig og Sørensen heller. Jeg gjorde det nærmest for hendes Skyld, for ellers ha'de hun jo ikke været til at nære sig med for Vand og Bedrøvelse. Jeg kunde ha' resikeret, at hun var bleven ligesaa strivret i Ansigtet som det gamle Spejl derhjemme, jeg har lovet at skaffe Dem ha, ha! Naa?

SNILD. De er en Frister . . . Fristermand, Hr. Kraft, hæ, hæ, hæ!

KRAFT. Naa?

SNILD. Spag og Petersen — Jeg bryder mit Ord: majs enfin! — Spag og Petersen e r trolovede!

KRAFT (rykker nærmere). Ja, jeg kunde jo nok vide det! — Men hvor Fanden ha'de hun faaet de Penge fra?

SNILD (holder afværgende Hænderne frem). Næ, næ, næ! Punktum!

KRAFT. Hvad vil det sige?

SNILD. Jeg mener . . . jeg tror . . . jeg . . . Det maa jeg vist snarere spørge Dem om!

KRAFT. Saa—aa?

SNILD. Ja, De vilde jo i Morges ha' fortalt . . . talt mig, hvor Spag fik sine forrige Renter fra. Formodentlig er disse hentede sammesteds.

KRAFT. Tror De? ha, ha, ha! Men der blev jo sagt nej til Fuldmægtigen!

SNILD. Ja, jeg kender intet til Sagen!

KRAFT. Ikke? Saa skal De sgu høre! Jo, se der var jo præcis den samme Badulje her i Fjor! De kom jo kørende disse her Skarprettere og krævede ham. Men han vred og vendte sig som en Aal paa et Spid ha, ha, ha! og han ha'de „ingen P e n g e“, og naar bare de vilde gi' ham „lidt H e n stand“ . . .

SNILD. Hæ, hæ, hæ! ja Georg er en mærkelig . . . mærkelig Mand!

KRAFT. Og saa begyndte de jo at skrive op hirr, hirr! men saa sagde Spag, at han skulde dog se efter en Gang til . . .

SNILD. Se efter hvad?

KRAFT (hidsig). Efter Pengene, naturligvis for Satan! lad være saadan at forstyrre mig hele Tiden!

SNILD. Om Forladelse . . . ladelse, Forladelse!

KRAFT. Hirr, hirr! og saa gik han dér ind i Sovekammeret. Og lidt efter var han der sgu med dem!

SNILD (forceret). Hæ—æ, hæ, hæ!

KRAFT. Og véd De saa, hvor han havde haft dem!

SNILD. Nej?

KRAFT. I Sengen!

SNILD. I Sengen!?

KRAFT. Ja, han ha'de lavet et firkantet Hul lige midt i Madrassen, ha, ha, ha! og dér ha'de han saa . . .

Sørensen pyntet og med Plumage paa Haaret ind fra Entréen med Jensen, der ligeledes er opsmykket.

SNILD (forceret til Kraft). Hæ, hæ, hæ! meget morsomt! — Ah der er Damerne! (mod Sørensen). Tillad mig at ønske Dem Held og Lykke, Dame . . . Dame, paa Deres nye Bane!

JENSEN. Godaften, Nikolaus!

SNILD (over Skulderen). Aften, Amandag!

SØRENSEN. Mange Tak, Hr. Snild! (Nikker hen til Kraft). De kan ikke tro, hvor jeg er glad for, at det endelig blev til noget!

SNILD. Jojo! Ægtestanden er Kvindens Kapitolium!

SØRENSEN. Ja det véd Gud, den er!

KRAFT (til Snild). Men skal De dog ikke hilse paa Deres egen Kæreste, Mand?

SNILD. Har hilst! — Haaber Du befinder Dig vel . . . vel, Amanda?

JENSEN. Aa Herregud, det er altid, ligesom vi aldrig ha'de set hverandre før, Snild.

SNILD (pludselig hen til hende, ømt). Putte!

JENSEN (smiler straks). Hi hi!

KRAFT. Ja, det kan jeg lide! — Ha, ha! han ligner sgu grangivelig vores Hane!

SØRENSEN. Men hvor er Hr. Spag henne og Frøken Petersen?

KRAFT. Ja, Fa'en véd det! De holder vel Bryllup med det samme!

SØRENSEN (naivt). Gud, tror Du!

KRAFT. Ha, ha—a! Hun er dejlig fed, det er hun! men grusom dum!

SNILD. Hæ, hæ, hæ! De har altsaa fanget . . . fanget Idealet, Hr. Kraft!

SØRENSEN. Aa, I . . .

SNILD. Tys, nu kommer de!

SØRENSEN. Er Petersen meget fin?

SNILD. Hun er saa fin, Dame, som det overhovedet . . . hovedet er et Menneske muligt at blive (Galant). Men De er finere hæ, hæ! Og min lille Jensen . . . Jensen er ogsaa vakker!

KRAFT. Og Spag er i Brandmajorsuniform!

SNILD. Ja, Brandma . . . Brandmajorsuni . . . Brandmajorsuniform med Strømpebaandsordenen hæ, hæ, hæ!

JENSEN (glad smilende). I er to Sludrebøtter begge to!

SØRENSEN (vendt mod Døren til Spisestuen). Un—næ—æ!

Døren er bleven aabnet af Inger.
Petersen og Spag med hinanden under Armen træder højtideligt ind.
Petersen i sort Silkekjole med mange Puffer og Garneringer, lille Kappe med Fjer og brogede Baand.
Spag i Kjole, graa Benklæder og hvid Vest, samt en aldeles ny Frisyre. Han trækker lidt paa det ene Ben.

PETERSEN (straks hun faar Øje paa Sørensen, præsenterende Spag). Min Forlovede.

SØRENSEN (griber triumferende Kraft i Armen). Tak i lige Maade!

Pause.

JENSEN (lister hen til Kraft, bedende). Nikolaus . . .

SNILD (afvisende). Lad os ikke . . . ikke foregribe Begivenhedernes Gang! — (Til de andre, idet han griber et Glas).

Maa det være mig tilladt at udbringe et Bæger for de tvende . . . tvende lykkelige Par, hvem Dagen i Dag har bragt . . . bragt saamegen Lykke! Skaal Hr. Spag! Skaal mine Damer! Gid Livet blive for dem alle som en Dans paa Myrter . . . Myrter og Roser!

Almindelig Lykønskning.

KRAFT. Til Lykke, lille Jensen? De har jo da osse hugget Dem et Mandfolk ha, ha!

JENSEN (med Graad). Tak, Hr. Kraft . . . Men jeg tror . . . ikke, jeg . . . holder ham . . .

SPAG (frem). Nu har den ene ikke noget at lade den anden høre, Kraft!

KRAFT. Næi! — Ja, det skulde da være det, at De gik først i Tøjet, ha, ha!

SPAG. Det gjorde jeg; men jeg ha'de jo mine Grunde, ser De — og saaden!

KRAFT. Naturligvis! — Det er Fandens saa fin De er! Jeg burde sgu osse ha' haft Knivtang paa, ha, ha!

SPAG. De har jo ingen, Kraft.

KRAFT. Næi!

SPAG. Det behøver De jo heller ikke, De hører jo til et andet Samfundslag! — Tror De, det er dyrt at gifte sig?

KRAFT. Det er allenfals billigere at la' være! — Det er en køn Vest, De har der!

SPAG. Det har s'mænd været min salig Fars, ja; han fik den til sit Bryllup. I vor Familie har Tøjet altid varet længe. — Aa Herregud ja, naar har De tænkt paa at gifte Dem, Kraft?

KRAFT. Vi kan jo holde Kalasen paa samme Dag!

SPAG. Ja, det har jeg osse tænkt; og kunde vi nu faa Snild med, saa blev det jo meget billigere.

KRAFT. Ja. — (Kalder). Snild, hør lidt.

SNILD (der har staaet og konverseret Damerne under megen Munterhed). Hr. Kraft.

KRAFT. Kom lidt her hen!

SNILD. Undskyld et Øje . . . Øjeblik, mine Damer!
Hen til Herrerne.

KRAFT. Hør, Snild, vi staar her og taler om Bryllup . . .

SNILD (afbrydende). Hæ, hæ, hæ! Ungersvende!

KRAFT. Lad nu være med at fjolle! — Se, Spag mener, at naar vi lod vos vie alle tre paa én Gang, saa fik vi det billigere. Og det kan der være noget i.

SNILD (undvigende). Jeg . . . jeg vil nu giftes i Kolding, mine Herrer! Det er en fast Tradition . . . tion hos mig.

SPAG (tager Snild i Frakkeopslaget). Jamen, saa fik vi det billigere, Snild; vi nøjedes med den samme Tale og . . . og det ene med det andet, og Klokker og Degn og . . .

SNILD (med megen Haan). Det er vist det, man kalder . . . kalder Bunkebryllup! — Never!

SPAG. Jamen, Snild . . .

SNILD (oprørt). Vil De byde Deres Hustru at blive gift en masse, saa for mig gerne, Hr. Spag! Jeg personlig vasker mine Hænder og rejser til Kolding!

SPAG. Jamen, der er jo dog saa mange, der bli'er bunkegift, Snild!

SNILD (som før). Fattighus . . . Fattighuskandidater med deres Duller!

KRAFT. Lad vos snakke med Damerne! de skal jo dog osse med!

SPAG (hurtig, sky). Næ, næ, næ, Kraft! næ, næ, næ! Det er noget, vi Mænd be . . .

PETERSEN (frem). Hvad er det, der skal snakkes med Damerne om?

SPAG (vinker hende bort). Ikke no'et, lille Dagmar, ikke no'et!

SNILD. Det var de Herrer, der mente . . . mente . . .

SØRENSEN (frem). Naa?

SNILD. . . . mente, at de vilde holde Bryllup sammen.

PETERSEN. Ja, det var jo meget morsomt!

SPAG (glad). Ja ikke sandt, lille Sødde?

SNILD. Jamen forstaa mig ret, Frøken, De skulde vies . . . vies en bloc!

SØRENSEN. Hvad vil det sige?

SNILD. Ja, hvorledes forklare mig . . . hvorledes? . . . i Bunke!

PETERSEN (forarget). Bunkebryllup? — nej Tak! (Bort).

SNILD. Hvad sa'e jeg! (Til Jensen.) Og hvad siger Du?

JENSEN. Jeg synes, det er ligemeget, hvordan man man bliver viet, Nikolaus, naar bare man kommer sammen.

SNILD (kæmpfuld). Ikke Spor af Delika . . . Delikatesse! (Bort.)

KRAFT. Jeg synes sgu, de bli'er Uvenner allesammen! (Til Sørensen.) Og hvad siger Bollen? Vil hun heller ikke kopuleres i Masse ha, ha, ha?

SØRENSEN (slaar Armene om ham). Jeg vil, som Du vil . . .

SPAG (der er listet hen til Petersen). Lille Dagmar . . .

PETERSEN (vender sig fra ham). Du har ingen Agtelse for mig!

SPAG. Jo, det ved Gud, jeg har!

SNILD (frem). Naa, Frøken, Frøken! det var jo en Spøg, det hele!

SPAG. Ja, det var en behagelig Spøg, lille Dagmar!

PETERSEN (som før) Jeg holder ikke af den Slags Behageligheder!

SØRENSEN (til Kraft). Saadan skulde Du siges Besked!

KRAFT. Ha, ha, ha! Ja, Du kan jo prøve paa det!

SPAG (pludselig energisk til Petersen). Ja, gu'bevares, lille Petersen, jeg vil saamænd ikke tigge! Værsgod, vær De kun arrig, det klæ'r Dem saa godt, værsgod?

Gaar bort fra hende.

SNILD (hen til Petersen). Frøken, Frøken, for Deres store . . . Deres store Kærligheds Skyld . . .

PETERSEN (hen til Spag. kattevenlig). Nu er det nok ham, der er arrig, lille . . . Mand!

SPAG. La' mig være!

PETERSEN. Men, Georg . . .

SPAG. De har jo faaet Deres P e n g e! Jeg skylder Dem i k ke no'et? Jeg er da Herre i mit eget H u s, véd jeg!

PETERSEN (lægger en Arm om ham). Hys, hys, hys! Saa, saa, saa! Hvad er der dog i Vejen?

SPAG (overgiver sig). Mine Støvler k l e m mer! Hvorfor sa'e Du ogsaa, jeg skulde ta' d e m paa!

PETERSEN. Lad os gaa ind og ta' et Par andre paa da, lille Georg!

De gaar tæt omslyngede ind i Sovekammeret.

KRAFT (i Udbrud). Nu gaar De gudhjælpeme igen!

SNILD. Ja, det er i Sandhed et lykkeligt Par!

SPAG (stikker Hovedet ind af Døren). Vi kommer s t r a k s, Kraft! Det er mine L i g torne! (Lukker Døren).

FRELSERMANDEN (ind fra Entréen med Hue paa). Go'avten! — Her er jeg med Nøglerne! (Hænger dem op paa Sømmet)

KRAFT. Det er godt, Rasmus.

FRELSERMANDEN. Er Proprietæren ikke til Stede?

SNILD. Han vil straks være her, min gode . . . gode Mand!

FRELSERMANDEN. Naa; ja for jeg vilde gerne gratulere ham, for Inger siger, at nu er han da løben sammen med Jomfruen.

KRAFT. Det er han, Rasmus!

FRELSERMANDEN. Naa. Og saa vilde jeg si'e, at mig og Inger, vi er da ossensaa bleven enige.

SNILD (til J e n s e n). Luften bæver, Amandag . . . Luften bæver af Irotik!

S p a g og P e t e r s e n ind Arm i Arm.

SPAG (glad til P e t e r s e n). J a v e l ja, det har jo været mig gode M o r s, saa er det jo passende, at det osse blier min gode K o nes!

PETERSEN. Tak, søde Georg!

SPAG (opdager R a s m u s). Ta Huen a', lille Frelsermand!

FRELSERMANDEN (tager Huen af). Jeg har hængt Nøglerne op.

SPAG. Naa har Du det.

FRELSERMANDEN. Og saa vil jeg da gratulere Proprietæren og Jomfruen for . . .

SPAG. Tak, Tak, lille Rasmus! Aa! Herregud ja!

PETERSEN. Vil Rasmus ikke drikke et Glas Vin?

SPAG. Ja, vil Rasmus ikke drikke et Glas Vin, lille Frelsermand?

FRELSERMANDEN. Tak, som byder! men vi drikker da ikke Spirituaasa i Hæren.

SPAG. Naa, ikke det. — Der skulde De melde Dem ind, Kraft!

KRAFT. Ha, ha, ha!

SNILD. Manden har . . . Manden har en Nyhed, hæ, hæ, hæ!

SPAG. Har Du en Nyhed?

FRELSERMANDEN. Ja, jeg vilde da si'e, at mig og Inger, vi er osse bleven enige i Dag.

SPAG. Aa Herregud, ja, det var som General Ry sagde til Oberstløjtnant Tværmoes: I denne Kulde løber man sammen, hi, hi!

FRELSERMANDEN. Ja—a. — Inger og mig ka' vel saa ikke gaa til Møde i Aften — næi?

SPAG. Jo, værsgod, lille Rasmus.

PETERSEN (frem). Nej, det kan I virkelig ikke! Vi har jo fremmede!

SPAG. Nej, vi har jo Fremmede, lille Frelsermand!

FRELSERMANDEN. Ja—a. — Ja saa go' Nat. (Ud)

SPAG. Godnat, lille Rasmus! Husk at slukke Lygten!

SØRENSEN (der har staaet i Samtale med Snild, Kraft og Jensen, leende). De er saa forfærdelig morsom, Snild!

JENSEN. Hi, hi, hi!

KRAFT. Ha, ha, ha! Ja, han er en Satan!

SNILD (smigret). Mine Damer . . . Damer og Herrer, De overøser mig! — Næ, Jeg kendte en Rektor . . . Rektor, han var vittig! Nu er han død; men engang sagde han til mig — Det maa De høre, Hr. Spag og Frk. Petersen! (Spag og Petersen kommer. Snild for-

klarer). Det var en afdød Rektor, der engang sagde til mig: Min kære Hr. Snild, sagde han, jeg ser . . . ser, at De har aflagt mig et Besøg i Dag. Ja, sagde jeg, Hr. Rektor, jeg har tilladt mig at søge Dem . . . søge Dem i Deres Hjem . . . hjemsøge Dem, hæ, hæ, hæ! (Ingen Forstaaelse hos Auditoriet). — Hm! Men saa sagde Rektoren — Han er død, desværre! men han var mig en trofast Ven, og vi spøgte meget sammen . . . sammen i levende Live! — saa sagde han: Ja, Hr. Snild — hæ, hæ, hæ! det var virkelig meget morsomt! — Hr. Snild, jeg har set, at De har været ved min Dør, ti jeg saa' — Nu kommer det! — saa', at De havde — Der er det! — postet . . . postet Deres Visitkort ned i — hæ, hæ, hæ! ned i min lille Putkasse! — Hæ, hæ, hæ! Hva'? hva'?

KRAFT (i Udbrud). Ha—a—a, ha, ha! Den Djævel! Den Djævel! (Alle le med Undtagelse af Spag).

SNILD. Ja var det ikke meget . . . var det ikke meget aandrigt: Postet . . . postet Kortet ned i Putkassen? Vidunderligt?

SØRENSEN. Ja, han maa ha' været en meget begavet Mand!

JENSEN. Var det ham i Kolding, Snild?

SNILD. Det var ham i Kolding, ja! En meget lærd Mand ogsaa! Han samlede paa gamle Daaser . . . Daaser og havde flere Eksamener paa én Gang.

SPAG (gnaven). Det var ham, de kaldte Smækmeyer, fordi han var saa fed!

SNILD. Det var Smæk . . . Smæk-Meyer, ja! Men det var ogsaa hans eneste Fejl! — Nu skal De høre — hæ, hæ! — Hans Hustru hed Katinka hæ, hæ, hæ! — en hæderlig Kvinde! lavede en aldeles fortræffelig . . . træffelig Sildesalat! men var lidt stille anlagt, lidt tungsindig; sad ofte og græd i Tanker, hvad mange Kvinder . . . Kvinder ynder! — Men saa gik Rektoren altid hen og lagde sin Arm om hende — saaledes som jeg nu for Eksempel gør om min lille

Jensen . . . Jensen — og saa sa'e han — hæ, hæ, hæ! — hvad ka — Nu kommer det! — hvad ka . . . — De husker, at Fruen hed Kantinka: — hvad ka . . . — Der er det! — hvad ka t i n k e r Du paa, min Stump? — Hva'? Hva'? hæ, hæ, hæ! Ikke? Hva'?

KRAFT (brøler). Haa—aa, haa, haa, haa! næi, næi, næi! — Hvad hedder Du til Fornavn, Sørensen.

SØRENSEN (lidt genert). Severine . . .

KRAFT. Severine hun kan grine! ha, ha, ha!

SNILD. Maa j e g, maa j e g? Hæ, hæ, hæ! — Frøken . . . Frøken Petersen hedder Dagmar. Kunde man saa ikke — hæ, hæ, hæ!

KRAFT (utaalmodig). Naa, kom nu med det!

SNILD. Kunde man saa ikke, naar Hr. Spag . . . Spag for Fremtiden har haft en urolig Nat — kunde man saa ikke passende anvende den Talemaade — Nu kommer det! — at Dag hæ, hæ, hæ! — Der er det! at Dag m a r e n har redet ham?

KRAFT (hyler). Ha—a—a, ha, ha, ha! Satan, Satan! Dag m a r e n har reddet ham! hirr, hirr, hirrrr! De er dog en Ildhund, Snild!

SNILD (smigret). Hæ, hæ, hæ — hæ!

SPAG (endelig). Hi, hi! ja Snild er g o d. Men han er heller ikke L a n dmand.

KRAFT. Hør, jeg er sgu bleven sulten ovenpaa alt dette her Grineri! Skal vi ikke snart spise, Frøken Dag m a r e n? ha, ha!

PETERSEN. Jo, nu skal jeg gaa ud og faa rettet an!

SØRENSEN. Jeg gaar med, Fru Spag! Vi har jo næsten ikke faaet talt sammen. — Gaar De osse med, Fru Snild?

JENSEN. Hi, hi! Ja gerne, Fru Kraft!

SNILD (til Sørensen). Dame, et Ord! — Hæ, hæ! De husker . . . husker at jeg er en Ynder af Deres Spejl; kunde vi ikke . . .

SØRENSEN. Hør, véd De hvad, Snild: Jeg vil saamænd forære Dem det!

SNILD (overrasket). Hvad . . . hvad si'er De, De vil?
SØRENSEN. Ja, jeg vil saamænd! For jeg er saa glad! (Skælmsk.) Og De er saa sød!
SNILD. Hæ, hæ, hæ! — Men det kan jeg paa ingen Maade . . . ta' imod, Dame!
SØRENSEN. De kan jo saa gi' mig noget til mit Bryllup!
SNILD (glad). Det er . . . det er en fysisk Aftale! (Begejstret). De har gengivet mig min Tro paa Kvinden!
PETERSEN (i Døren). Kom nu, Sørensen!
SØRENSEN (tager Jensen ved Haanden og hopper afsted). Her er vi.

(Damerne ud).

SNILD (i Velvære). Hvor er der dog mange prægtige Mennesker . . . til!
SPAG (i Samtale med Kraft). Vi kan da vel tale, Kraft!
KRAFT (ophidset). Gu' kan vi ej!
SNILD (nærmer sig). Tør jeg spørge . . . spørge?
SPAG (til Kraft). Som jeg si'er, de danske Landmænd slaar en Kolbøtte!
SNILD (forfærdet). Gudbe . . . bevares!
SPAG. Og se nu er der jo ogsaa dette her med Svinene, Kraft, kommet til!
KRAFT (slaar i Bordet). Jeg vil se Deres Svin, og Dem sæl, og Deres Køer og Faar, og Frøken Petersen, og Deres Livkjole og Bukser og Støvler og Ligtorne og Fanden og hans Oldemor hængt i det højeste Træ og helt ned ad Stakittet lige ud til Landevejen, forstaar De det? (Bort.)
SNILD. Mine Herrer, mine Herrer . . .
KRAFT. Aa, det er det gamle Jolrehode, der bringer mig helt fra Recepterne!
SPAG. De er saa hidsig, lille Kraft.
KRAFT. Det er jeg! Og det er jeg stolt af!
SPAG. Vi kan da tale, véd jeg.
KRAFT. Nej! — Jeg kan meget godt lide Dem, og De

er min Nabo! men De er . . . De er en Mikstumkompositum! Og det har jeg sagt Dem før!

SPAG. Nej, det har De aldrig sagt, Kraft!

KRAFT (fortsættende). Og De maa Fanden galeme kysse Deres Gud til, at der er et Fruentimmer, der i det hele gider haft Dem, De Skvadderhas! (Begynder pludselig at smaale, idet han samtidig peger paa Spag.) Han, ha, ha—a! han ligner sgu . . . hva' Grosserer? . . . han ligner sgu, hirr, hirr! han ligner sgu: Temperaturen i Sverrig!

SNILD (fniser).

SPAG (irriteret). Jeg vil sige Dem én Ting, Kraft . . .

KRAFT (afbrydende, godmodig). Men vi kan jo være lige gode Venner for det, Spag, hva'? — Kom nu og lad os ta' en Dram! (Skænker op.) Naa: Skaal og til Lykke med Bierne, enten de saa sværmer eller ikke, ha ha!

SNILD. En Cigar, Hr. Kraft? — Hr. Spag?

SPAG. Jeg ryger ikke, Snild, véd De!

KRAFT (tænder). Det er sgu underligt, Spag! røg De hellerikke, da De sjakrede med Cigarer?

SPAG. Jo, da røg jeg forme get!

KRAFT. Aha, der bist die Hund begrafen; ha, ha!

Man sidder omkring Bordet.

SNILD. Hørte De, Hr. Kraft, at Frk. Søren . . . Sørensen forærede mig sit Spejl?

KRAFT. Gjorde hun det? Det var jo pænt af hende.

SNILD. Ja hun er en sjælden Kvinde! (Til Spag.) Kunde vi nu ikke, mens vi er ved det, Hr. Spag, kunde vi saa ikke faa afgjort vor lille Handel om Skabet?

KRAFT. Hvad er det for et Skab?

SNILD (nonchalant). Aa, det er den gamle, værk . . . værkbrudne Tingest, Hr. Spag har staaende inde i sit Soveværelse.

SPAG (tilfreds-ondskabsfuld). Det er s'mænd ikke længer mit, lille Snild, hi, hi!

SNILD (springer op). De har da ikke . . . ikke . . . ikke overladt det til denne Baron, denne . . . denne Straajunker?

SPAG. Næ, jeg har saamænd ikke; jeg har giet min

Forlovede det; hun bad mig om det, da vi skiftede Støvler.

SNILD (opklarende). Hæ, hæ, hæ—hæ!

SPAG (arrig). Hva' griner De af?

SNILD. Af ikke noget! Af . . . af aldeles intet! Jeg kom bare til at tænke paa det gamle Ord: fromme som Duer og snilde . . . snilde som Slanger hæ, hæ!

KRAFT. Hvad Fanden rager det Skabet?

SNILD. Næ . . . næ aldeles . . . deles heller ikke!

Pause.

KRAFT (gaber og strækker sig). Saa skal man da giftes igen!

SNILD. Tja—a . . .

SPAG. Aa Herregud, ja, jeg er saa bange!

KRAFT (revner). Ha—a, ha, ha!

SNILD (fniser). Hæ, hæ, hæ!

SPAG (arrig). Ikke for det nej, naturligvis. Men bare det gaar!

KRAFT. Det gaar sgu nok! Man er jo da Mand for at skrive Programmen, som det hedder!

SPAG. Ja, er man nu det, Kraft?

KRAFT. Vel er man saa! Hva' Snild?

SNILD. Man faar den Hustru, man fortjener . . . tjener, Hr. Kraft!

SPAG (stille, drømmende). Se, jeg ha'de nu altid tænkt mig, at jeg vilde ha' en lille ung Pige, saadan en lille Rosenknop med et rødt Ansigt og gult Haar og — det ene med det andet!

KRAFT. Ja—a . . .

SNILD. Det gaar jo ikke altid, som man tænker . . . tænker, Hr. Spag!

SPAG. Næi! — Det var som Overtoldinspektør Obelitz sagde til . . .

KRAFT (afbrydende). Aa, De faar sgu' en dygtig Kone, lille Spag, hende er der ikke noget at klage paa!

SPAG. Vil De bytte, Kraft?

KRAFT. Næi! — Ja, skidt, hvis Rine vil, ha, ha!

SPAG. Petersen er saa h e f t i g; Deres er mere r o l i g; og saa er hun osse f e d . . .

SNILD. Kære Hr. Spag, De . . .

SPAG. Hold M u n d, Snild! — (Fortsættende.) . . . og det er vist med M e n n e s k e n e li'som med D y r e n e, tror jeg, de fede er de f r o m m e s t e.

KRAFT. Saa fed hende op!

SPAG. Aa Herre g u d ja, men hun hører vist til samme R a c e, som Faraos de syv magre K ø e r; og saa nytter det jo i k k e, Kraft!

KRAFT (hidsig). Nu begynder De paa Deres Vrøvl igen. Hvorfor har De saa taget hende da?

SPAG. Fordi hun har a r . . .

SNILD (advarende). Georg.

SPAG (med ef Suk). Fordi jeg e l s k e r hende!

KRAFT. Ja vil De saa være saa venlig at holde Deres Bøtte!

SPAG (stille, halvt for sig selv). Ak j a, det er ikke s a a d e n, det er ikke s a a d e n! Ingen véd, hvad Fremtiden kan b r i n g e, Kraft! — Bare Ens gode M o r levede! — Og nu har jeg osse skilt mig ved S k a b e t . . .

Damerne ind fra Spisestuen. Døren bliver staaende aaben. Man ser I n g e r staa stiv med en Bakke. Og man ser et hyggeligt dækket Aftensbord. Over Bordet en Hængelampe, der kaster sit Lys ned over Fade, Tallerkener, Flasker og Glas.

PETERSEN. Herrerne er vel næsten overventendes?

KRAFT. Ja, det skal smage at faa puttet no'et i Skindposen, ha, ha!

SNILD (snøftende mod Spisestuen). Hvilken Duft af Gaas! Som af Lavendler . . . vendler og Roser!

SPAG (paa Tæerne). Jeg synes, der er saa mange V i n g l a s!

PETERSEN. Tør jeg bede Dem tage Damer, mine Herrer! (Hen til S p a g.) Byd mig saa Armen, lille Georgemand — — næ, den anden, den anden!

SPAG (idet de gaar). Der er vel K a r t o f l e r, lille Peter . . . D a g m a r? Du véd, jeg kan ikke taale R ø d k a a l.

PETERSEN. Naturlig! (Ind.)

KRAFT (slaar sin Arm om Livet paa Sørensen). Kom saa Rinemor, nu skal vi ind og ha' no'et i Skrutten!

SØRENSEN lægger Hovedet mod hans Skulder). Jeg elsker Dig, min tykke Mand! (Ind.)

SNILD (byder galant Jensen sin Arm). Skal vi foregribe . . . gribe Begivenhedernes Gang, Amandag?

JENSEN (klynger sig til ham). Aa mange Tak, Nikolaus!

SNILD (idet de gaar). Gaasesteg . . . Gaasesteg med Rødkaal sætter jeg personlig højest af alt! — Næst efter Dig, Putte, naturligvis hæ, hæ, hæ! (Ind.)

Man placerer sig om Spisebordet: Spag ved venstre Bordende, Petersen ved højre. Snild og Jensen med Ansigtet, Kraft og Sørensen med Ryggen mod Tilskuerne. Man spiser, Herrerne skænker Rødvin for Damerne. Inger gaar rundt med Sauce, Rødkaal og Kartofler.

PETERSEN. Smager Gaasen, Hr. Kraft?

KRAFT (spisende). Storartet!

SPAG. Hvad er det for en, Du har slagtet, lille Dagmar?

PETERSEN. Det er den store, hvidbrogede, der haltede.

SPAG. Herre gud, det var jo den fedeste! Du kunde da gerne ha' ta'et en anden!

SNILD (slaar paa sit Glas og rejser sig). Mine Damer . . . Damer og Herrer! Erotiken er en af Livets højeste Magter . . .

SPAG. Vil Du gi' mig en Kartoffel, lille Inger!

SNILD. . . . højeste Magter. Allerede vore første Forældre laa under . . . under for den . . .

SØRENSEN. Hvor det Menneske har Gaver, Kraft.

KRAFT (spisende). Storartet!

SNILD. Og vi er alle mere eller mindre blevet dens Bytte! Baade jeg personlig og . . . og de andre. — Maa jeg derfor bede Dem tømme Deres Glas for min højtagtede Ungdomsven Hr. Spag og hans trofaste Nabo Hr. Kraft! De begge har valgt sig Ægtehustruer af dette Lands . . . dette Lands fagre Døtre! De fortsætte dette Samliv alle fire, som det er begyndt to

og to i Enighed, Kærlighed og Sam . . . og Samdrægtighed. — Skaal!

KRAFT. Det var sgu en storartet smuk Tale, hva' Spag?

SPAG (surt). Ja—a . . .

SØRENSEN (betaget). Det var som at høre Pastor Faaborg!

JENSEN. Tak, Snild, for det Du sagde om Kærligheden!

PETERSEN. Ja, det kom fra Hjertet! — Skaal, Snild!

SNILD (begejstret af Forfatterglæde). Skaal, Frøken Petersen! Skaal Allesammen! — Leve den lille Gud Amorsen, den store Iros!

ALLE (rejser sig). Hurra—a!

Man klinker og sætter sig.

SPAG. Lad os saa faa et Stykke G a a sesteg til, lille Petersen, nu da den alligevel er s l a g tet.

Gaasestegen bydes rundt.

Tæppe.

EN MINDEFEST

(1897)

AGERENDE

Hofjægermesteren.
Kammerherren.
Tjeneren.
Tjenerdrengen.

SPISESALEN

Et stort trefags Rum dekoreret i lyse, lette Toner i matte Limfarver: graat, rødt, grønt. Tre hvidmalede Døre med Stukornamenter over. Malede Vaabeninsignier over de to af Dørene. En stor, aaben Kamin. Fireogtyve stivryggede Egetræs Stole langs Væggene. Et Egetræs Spisebord paa Ruller. En Egetræs Buffet, hvorpaa staar en Sølvterrin, fire gammeldags Sølvtemaskiner, tre Sølvtepotter, to Sølvkaffekander og seks Sølvbægere. I Salens Hjørner høje Kandelabrer. Over Spisebordet en Lysekrone med Prismer. Høje Spejle i forgyldte Rammer mellem Vinduerne. Klare Gardiner. Rullegardiner med vore Kongeborge.

Bordet er dækket. En Kuvert for hver Ende. En Sølvspiseske, fem Sæt Sølvgafler og Knive med Sølvskaft, en Sølvdessertske, en Sølvfrugtkniv, otte Glas og en Sølvnøddeknækker ved hver Kuvert. Midt paa Bordet en Sølvopsats med Blomster.

Lysene i Kronen og Kandelabrerne er tændte. Gardinerne nedrullede. Ild i Kaminen. Kongerøgelse paa Risten.

HENRIKSEN (i grøn Jægeruniform med Sølvstriber ned ad Benklæderne staar og kaster et sidste prøvende Blik paa Taflet. Han klør sig med Pegefingeren i Nakkeskilningen, forsigtig for ikke at bringe Uorden i Coiffuren. Han retter lidt ved den ene Serviet, der kunstfærdigt er sat op som en Svane med lang, krum Hals og halvtudspilede Vinger. Det er Kammerherrens Kuvert. Hofjægermesteren maa nøjes med en Vifte ... Saa trækker han en Lap Papir op af Lommen og læser halvhøjt, idet han samtidig lader venstre Haands Pegefinger svinge fra Glassene foran den ene Kuvert til Glassene foran den anden): Sherry ... Sherry, Leoville ... Leoville, Mosel ... Mosel, Cliquot dry ... Cliquot dry, Bourgogne ... Bourgogne, Pommery sec ... Pommery sec, Chateau Olivier 1878 ... Chateau Olivier 1878, Madeira vieux ... Madeira vieux. — Det passer! ... Julius!

Et rødmusset, vandkæmmet Drengeansigt viser sig i Dørsprækken ind til Anretterværelset ved Siden af Kaminen.

HENRIKSEN. Spørg Heksen dernede, om Suppen kan serveres! Jeg er færdig!

JULIUS (forsvinder).

HENRIKSEN (mumlende). Det gaar nok Fanden i Vold med den Dreng! (Julius plejer nemlig til daglig at gøre Staldtjeneste.) Julius!

Der lyder noget i Lighed med Hovtrin op ad en Trappe. Et Øjeblik efter styrter Julius, der ogsaa er i Jægerdragt, men uden Sølvgalloner, ind i Salen.

HENRIKSEN. Hva' Satan er det, Du har paa Benene, Dreng?

JULIUS (forfærdet, idet han stikker den ene Fod frem). Sko!

HENRIKSEN. Det lyder, Gud hjælpe mig, som det var en Følhoppe, der kom! . . . Hvad sa' hun om Suppen?

JULIUS. Den kunde godt sarveres!

HENRIKSEN. Ta' mig min Hirschfænger! Den ligger paa Hjørnebordet i Anretterværelset!

Julius bringer Hirschfængeren, som Henriksen spænder om sig i et Lædergehæng med pletteret Spænde.

HENRIKSEN. Saa staar Du dér ved Siden af Døren! Og Du rører Dig ikke, uden naar jeg vinker! Har Du forstaaet?

JULIUS. Jovel, Hr. Henriksen!

HENRIKSEN. Og saa op paa Tæerne, naar du serverer rundt.

JULIUS. Jovel.

Henriksen gaar hen foran et af de store Spejle; knapper alle Knapperne i sin Uniform, glatter Haaret, sætter Overskægget op og retter paa Hirschfængeren. Derpaa vender han sig, tilfreds med sit Udseende.

HENRIKSEN. Nu gaar jeg over og melder! . . . Sig til Marie, at hun skal sætte Terrinen op! Og stil Dig saa paa Plads! (Ud gennem Fløjdørene til Vestibulen).

Naar Julius har raabt sin Besked ned i Køkkenet til Pigen, stiller han sig op, stram og urørlig, langs Dørkarmen ud til Anretterværelset. Hans Øjne er ganske runde af at se paa alle Lysene og alt Sølvtøjet. Han tænker ikke; han bare sveder af Benovelse og Uniform. Saadan staar han og venter.

Saa lyder der Fodtrin, Latter og Tale ude i Vestibulen. Fløjdørene slaas op, og Herskaberne kommer ind: Hofjægermesteren stor og vægtig som Goliat. Kammerherren mindre og lettere som David. Begge i Kjole. Henriksen lukker lydløst Dørene til.

HOFJÆGERMESTEREN (med en indbydende Haandbevægelse mod Svanen). Prenez Plads, Kammerherre!

Man sætter sig og ødelægger øjeblikkelig Henriksens Kunstværker ved at stoppe en Flig af Servietten ned bag Flippen for at skaane Skjortebrystet. Hofjægermesteren giver Tjeneren et Vink.

HENRIKSEN (griber et Stykke Papir og kundgør). Consommé naturel!

KAMMERHERREN (bifaldende). Ah, der annonceres!

HOFJÆGERMESTEREN. Ja, det bruger man i Kulturcentrummerne! (Consommeén serveres).

HENRIKSEN (læser). Leoville à discretion! . . . Sherry! (Skænker.)

Man spiser. Kammerherren lydløst, Hofjægermesteren lidt slubrende.

HOFJÆGERMESTEREN (bider en Mundfuld af sit ristede Brød). Næ, hva' jeg vilde sige . . . jeg vilde med Vilje ikke gøre noget stort Selskab!

KAMMERHERREN. Nej, forstaar sig, forstaar sig!

HOFJÆGERMESTEREN. Det er knapt et Aar siden, min Hustru døde . . .

KAMMERHERREN. Den kære Hofjægermesterinde!

HOFJÆGERMESTEREN. Men saadan paa Tomandshaand . . . med en Ven!

KAMMERHERREN. Mais oui! Og De har heller ikke godt af, saaledes at fordybe Dem i Sorgen, min kære Hofjægermester.

HOFJÆGERMESTEREN. Og saa paa vor Bryllupsdag . . . vi plejede altid at se no'en hos os.

KAMMERHERREN. Ja, paa en saadan Dag bør man ikke sidde ene!

HOFJÆGERMESTEREN. Nej, Maden smager ikke . . .

KAMMERHERREN. Nej, vist saa, nej . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Og saa tænkte jeg, at en god Ven og Nabo . . .

KAMMERHERREN. Ja, ja!

HOFJÆGERMESTEREN. Og De har jo kendt min afdøde Hustru lige saa godt som jeg, Kammerherre . . .

KAMMERHERREN. Ja . . . Deres uforglemmelige Hu-

stru var saa god at regne mig blandt sine nærmeste Venner.

HENRIKSEN. Ønsker Deres Højvelbaarenhed mere Suppe?

KAMMERHERREN. Nej Tak.

Julius har paa et givet Tegn af sin Forssatte rejst sig paa Tærne og er balanceret hen bag ham for at modtage de tomme Tallerkener.

HENRIKSEN (til Hofjægermesteren). Ønsker Deres Højvelbaarenhed mere Suppe?

HOFJÆGERMESTEREN (ser ud, som om han gerne vilde have mere). Næi!

Ny Tallerkener sættes om.

HENRIKSEN (annoncerer). Filet de barbue Normande! . . . Mosel! (Serverer og skænker).

HOFJÆGERMESTEREN (med Filet paa Gaflen). Og saa mener jeg, at dette her skal være som en Mindefest for Bessy . . . Hun sad saamænd, hvor De nu sidder, vor sidste Bryllupsdag; kan De huske det, Kammerherre? De havde hende vist til Bords?

KAMMERHERREN. Jeg havde den Ære! (Drikker af Bordvinen). En fortræffelig Leoville, kære Hofjægermester! Kunde maaske være en ubetydelig Smule mere tempereret.

HOFJÆGERMESTEREN (i Harnisk). Henriksen, har De nu smølet igen! Hvor Fanden har De Deres . . . Deres Sanser henne? Aldrig kan De temperere rigtig!

Henriksen tager stiv imod Reprimanden; medens Julius synker ned paa Hælene af Skræk.

HOFJÆGERMESTEREN. Byd rundt en Gang til!

Henriksen byder rundt. Julius knækker skælvende afsted med Saucen.

HOFJÆGERMESTEREN (med genvunden Ligevægt). Uden at rose mig selv, Kammerherre: det er en storartet Fisk!

KAMMERHERREN (tørrer forsigtig lidt Sauce bort af sin ene Mundvig). Superb, superb! . . . Det maa jo være en særdeles habil Kok, De har?

HOFJÆGERMESTEREN. Første Klasse! Hun har lært i Hans Majestæt Kongens Køkken! Men hun forstaar

sig jo kun paa den finere Madlavning. Hun skal væk til November. Jeg har hende jo fra Bessys Tid. Men hva' Fanden, jeg spiser jo ikke saadan til Hverdag! Véd De hvad: jeg sætter sgu næsten mere Pris paa Kaal og Ærter og den Slags! . . . saadan en rigtig blodig Oksesteg for Eksempel, hva'?

KAMMERHERREN. Aa ja, aa ja . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Jo, véd De hvad: og fyldt Hvidkaal og Kraasesuppe.

KAMMERHERREN. Ja vel saa, ja, bevares . . . men-n . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Ser De, det var jo Bessy, der indførte det franske Køkken. Jeg har sgu ikke videre Smag for de Sager. Næ: solidt og godt . . . og r i g e l i g t! . . . Henriksen skift! . . . Hvordan spiser De til daglig, Kammerherre?

KAMMERHERREN. Aa tarveligt, tarveligt! man skal ikke ekstravagere! Men jeg synes nok, en Gang imellem . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Naturlig, ja! Men jeg kan jo ogsaa sagtens faa en Jomfru, der forstaar sig baade paa fint og groft. De skal s'gu ikke blive snydt næste Gang, De kommer, hæ, hæ! De behøver ikke at være bange!

KAMMERHERREN (lidt anstrengt). Hi, hi!

HOFJÆGERMESTEREN. Men saa fin-fin som i Dag bli'r det nu ikke! Jeg syntes, jeg vilde gøre mig en lille Fornøjelse, da det er vor første Bryllupsdag efter min Hustrus Død; for jeg savner hende naturligvis. Og da nu Petersen skal bort, saa mente jeg, at hun passende kunde slutte med en lille fin Diner . . . Og saa tænkte jeg: Kammerherren fra Birkelund skal med, for han forstaar sig paa det, hva'?

KAMMERHERREN. Ja, Tak, Tak, det var meget venligt af Dem, kære Hr. Hofjægermester!

HOFJÆGERMESTEREN. Og saa var De jo en af Bessys gamle Venner . . .

KAMMERHERREN. Ja, jeg har jo kendt Deres Hustru førend De . . .

HOFJÆGERMESTEREN (kort). Ja, det har De nok . . . Skaal, Kammerherre!

KAMMERHERREN. Tak, Tak . . .

HOFJÆGERMESTEREN. De drikker jo ikke noget!

KAMMERHERREN. Jo, Tak, Tak!

HENRIKSEN. Aloyau de Boeuf á la Hongrie!

HOFJÆGERMESTEREN (gnider sig i Hænderne). Ah Bøf! . . . Nej, ta' det Stykke dér, Kammerherre, ta' det Stykke dér, det ser saftigst ud! (Hans Højvelbaarenhed har selv udset sig et andet Stykke, som han nærer begrundet Frygt for, at Kammerherren skal sætte sig i Besiddelse af.)

Der spises.

HOFJÆGERMESTEREN (pludselig). Hvormeget vejer De, Kammerherre?

KAMMERHERREN (ser op fra sin Tallerken). Hvor meget . . . ?

HOFJÆGERMESTEREN. Ja, hvor meget tror De, De vejer?

KAMMERHERREN. Véd det skam ikke . . .

HOFJÆGERMESTEREN (tager et Skøn). Aa, De kan vel ungefær veje saadan en hundrede femogtyve-tredive . . . Véd De, hvad jeg vejer?

KAMMERHERREN. Nej . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Tohundrede og femoghalvfjerds trekvart. Jeg har taget fyrretyve Pund paa, siden Bessy døde. Men véd De, hvad jeg tog af, da vi var i Karlsbad?

KAMMERHERREN. Nej . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Tooghalvtredsindstyve Pund paa en Maaned.

KAMMERHERREN. D e t var meget!

HOFJÆGERMESTEREN. Bessy fik mig derned, for hun troede, det skulde hjælpe. Vi vilde jo gerne ha' haft en Arving, forstaar De, ellers gaar Stamhuset over til en Sidelinie; det staar i Erectionspatentet. Og nu er det jo ellers gaaet i lige Linie fra Majo-

ren, der døde i 1684. De kan bande paa, jeg maatte trave op og ned ad Bjærgene . . . Og ingen Mad!

KAMMERHERREN. Men det hjalp ikke . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Næ! Og da vi kom hjem, spiste jeg fire Æg til Frokost og Sellerier.

KAMMERHERREN. Ah . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Ja, det skal osse være godt. Og Bessy kunde det jo ikke være, for hun ha'de et Barn i første Ægteskab, véd De.

KAMMERHERREN. Ja . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Det var nu forbandet, at vi ikke fik en Søn, før hun døde! jeg kan ligefrem somme Tider ligefrem sørge derover.

KAMMERHERREN. Det kan jeg saa godt forstaa . . . Men naar De gjorde, hvad De kunde, min kære Hofjægermester.

HOFJÆGERMESTEREN. Det gjorde jeg s'gu. Den Karlsbadertur kostede mig lidt over to Tusind Kroner! . . . Henriksen, skift!

HENRIKSEN (skifter og proklamerer). Asperges en branches! . . . Bourgogne!

HOFJÆGERMESTEREN. Lad Fadet blive staaende!

Henriksen lader Fadet blive staaende ved Siden af Hofjægermesteren.

KAMMERHERREN. Har De i Sinde at deponere Deres Kort i Overhofmarchallatet i Vinter?

HOFJÆGERMESTEREN (med en Asparges i Fingrene). Næ . . . jeg har jo Sorg!

KAMMERHERREN. Ja, ja, det er sandt ja . . .

HOFJÆGERMESTEREN (suger Asparges i sig). Og mellem os, Kammerherre, jeg passer ikke rigtig deroppe ved Hoffet! Man skal gerne kunne nogle Verdenssprog og saadan.

KAMMERHERREN. Naa-aa . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Jo-o! Og det er saa Satens flovt ikke at kunne svare igen. Bessy forskrev jo en Lærerinde herover et Par Somre; men det er dog

Fanden til Hovn Verber og Skidt, man skal huske! Jeg skrev s'gu baade Stile og slog op i Ordbogen, og jeg laa og snakkede Fransk med Bessy, naar vi kom i Seng; men jeg kunde ikke huske det . . . Skal vi dele de Asparges dér? . . . Jo vist kan De saa! . . . Nu ta'er jeg de her otte, saa ta'er De de seks; de fylder jo ikke noget! . . . Henriksen, mere Smør . . . Nej, se Bessy ha'de jo faaet en hel anden Opdragelse; en Datter af en Lensbaron! Jeg gik her mest sammen med Karlene og Bønderne. Og saa har vor Familie jo giftet sig saa meget ind i hinanden. Og hva' kan saadan en Pjalt Huslærer lære fra sig? . . . Jeg forsikrer Dem, jeg ha'de saamænd aldrig gjort mig Tanker om Bessy, hvis der ikke ha'de været denne Skandale med hendes første Mand og Seperation og alt det! . . . Naa, naturligvis, hun maatte jo være glad for at komme i Stilling igen; Ornegaard er s'gu ikke helt til at kimse a'!

KAMMERHERREN. Nej . . . og saa blev hun jo Hofjægermesterinde! . . . En delikat Bourgogne, min kære, fyldig som Olie!

HOFJÆGERMESTEREN. Ja, den er god! . . . Henriksen, skænk! . . . Næi. jeg blev jo først Hofjægermester paa vor Bryllupsdag; det var hende, der ha'de Forbindelserne; jeg kender jo ikke noget til det . . . Men De ha'de nok en Finger med i Spillet, Kammerherre?

KAMMERHERREN. Aa-aa . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Jo, Bessy fortalte mig det senere; og det skal De ha' Tak for. Det er skidt at sidde paa en stor Gaard uden en Titel . . . man er s'gu da ikke en ren Bonde, naar man har op ved hundrede Tønder Hartkorn!

HENRIKSEN (der har skiftet). Coq des bois rôti! . . . Pommery sec!

HOFJÆGERMESTEREN. Det er s'gu en Middag, der har vadsket sig, Kammerherre!

KAMMERHERREN. Superb, superb . . .

HOFJÆGERMESTEREN. De faar den ikke bedre hos Lensgreven paa Kvissel! . . . Coq des bois rôti: Urhane stegt! Man har da ikke glemt al sin Fransk! Veneur de la cour: Hofjægermester! hva'? . . . Hva' hedder en Kammerherre?

KAMMERHERREN. Chambellan . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Det ligner s'gu Kapellan . . . hæ, hæ!

KAMMERHERREN. Hi, hi!

HOFJÆGERMESTEREN. Skaal, Kapellan Rosen . . . Rosenknop! hæ, hæ!

KAMMERHERREN (stramt). Hi, hi . . . mig en Ære!

Hofjægermesteren forsyner sig med fire kraftige Stykker Bryst, som han skærer i ikke for smaa Mundfulde. Julius staar som en Statue ved Siden af hans Stol med Sauce og Kartofler. Saa forsyner hans Højvelbaarenhed sig ogsaa med disse Dele; maler det derpaa altsammen rundt mellem hinanden, saa at det danner et Bjærg paa hans Tallerken, og da, først da, giver han sig til at køre i Lade.

HOFJÆGERMESTEREN. Saadan holder jeg mest af at faa det . . . det fylder bedst.

KAMMERHERREN. Unægteligt . . .

Ogsaa Kammerherren er ivrig beskæftiget. Men han spiser comme il faut, idet han kun skærer en liden Mundfuld af ad Gangen, dypper den samvittighedsfuldt i Saucen og putter den i Munden. Han holder Gaflen i venstre Haand, Kniven i højre og slipper dem aldrig. Dette er fair i „Kulturcentrummerne". Og Metoden synes ogsaa at være at anbefale, thi Hofjægermesterens Skæg og Serviet flyder med Sauce og Compot; medens Kammerherren er aldeles pletfri.

Naar Hofjægermesteren har kørt det sidste Læs ind, slikker han sin Gaffel, banker paa sin Pommery sec og rejser sig.

HOFJÆGERMESTEREN (højtidelig). Nu er vi ved Stegen, Maa det saa være mig tilladt at byde Dem velkommen, kære Kammerherre! Der er, siden De var her sidst, forefaldet et Dødsfald. Jeg har mistet min Hustru! Men vær overbevist om, at naar som helst De vil gøre mig den Ære, skal De være velkommen!

Kammerherren har rejst sig. Man hilser ceremonielt paa hinanden, tømmer Glassene og sætter sig atter.

HOFJÆGERMESTEREN (med tilbagetrængt Bevægelse). Henriksen . . . byd en Gang til!

Henriksen og Julius gaar rundt. Herrerne udvælger sig hver to smaa Stykker Bryst.

HOFJÆGERMESTEREN. Henriksen, skænk! . . . Skal De til Udlandet i Vinter, Kammerherre?

KAMMERHERREN. Ja, en Maaneds Tid eller to ved Rivieraen har jeg tænkt, og saa hjem over Paris.

HOFJÆGERMESTEREN. Monaco . . . har De været i Monaco?

KAMMERHERREN. Ja.

HOFJÆGERMESTEREN. Har De spillet der?

KAMMERHERREN. Ubetydeligt.

HOFJÆGERMESTEREN. Bessy og jeg var der, da vi tog fra Karlsbad. Vi var inde at se paa, de spillede. Det er voldsomme Summer, det drejer sig om!

KAMMERHERREN. Ja-a . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Vi saa' én, der tabte tyve Tusinde paa en halv Time. Jeg kan ikke forstaa, at de ikke holder op i Tide.

KAMMERHERREN. Det er en Lidenskab . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Ja, det er det vel. Jeg satte to Gange fem Francs paa rødt; men de røg væk i en Snup! Saa holdt jeg s'gu op . . . Det er vel alle Jordens rigeste Folk, som kommer dér?

KAMMERHERREN. Ja, man træffer jo alle Nationer.

HOFJÆGERMESTEREN. De kan vel forstaa dem alle sammen, Kammerherre?

KAMMERHERREN. Aa nej, min kære, jeg kan jo kun en Smule Fransk og Tysk.

HOFJÆGERMESTEREN. Ja ja! . . . Bessy talte godt Fransk!

KAMMERHERREN. Ypperligt!

HOFJÆGERMESTEREN. Henriksen, skift!

KAMMERHERREN (rejser sig). Maa jeg ikke først bringe Dem min Tak, kære Hr. Hofjægermester, fordi De vilde se mig hos Dem i Dag . . . fordi De af alle tænkte først paa mig! Hjertelig Tak! Og maa jeg dertil tilføje: gid den Sorg, som i dette Rundaar er gaaet hen over Deres Hus, og som netop paa denne Dag fortrinsvis maa føles, gid den i Tidens Løb

maa tabe en Del af sin Bitterhed og opløse sig i den milde Vemod, der læger mere end den saarer! . . . Hr. Hofjægermester . . .

HOFJÆGERMESTEREN (der har rejst sig). Tak, Kammerherre, Tak, Tak! (Man tømmer Glassene og sætter sig). Saa kan De godt skifte, Henriksen! . . . (Bevæget): Ja, var det ikke underligt, Kammerherre, for Bessy og jeg ha'de jo glædet os saa meget til at faa hele Huset i komplet Stand? Hvert Foraar saa tog vi et Værelse; og nu var der ikke uden Riddersalen og Gæsteværelserne tilbage . . . Det er sandt: De bli'er her vel i Nat?

KAMMERHERREN. Ja Tak!

HOFJÆGERMESTEREN. . . . og saa skulde hun saadan gaa hen og falde fra i sin fulde . . . i sin fulde Manddomskraft!

HENRIKSEN (dæmpet). Fromages et Beurre! Châteâu Olivier 1878.

KAMMERHERREN. Ja . . . vi rammes jo ofte, naar vi mindst er belavet derpaa! . . . Hvor gammel var Deres Hustru?

HOFJÆGERMESTEREN. Toogtredive . . .

KAMMERHERREN. Ak ja . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Roquefort?

KAMMERHERREN. Tak, jeg foretrækker denne Steppeost!

HOFJÆGERMESTEREN. Jo, se Spisesalen her blev vi jo først færdig med. Men vi kunde ikke tænke os, hvad vi skulde la' sætte i Felterne over Dørene. Men da saa Bessy var død, fandt jeg paa at la' vore Vaaben male der. Kan De se, deroppe er Bardenheimernes og der er v. Qualernes . . .

KAMMERHERREN. Fortræffeligt!

HOFJÆGERMESTEREN. Og saa derhenne over den tredje, er der jo ogsaa Plads til et Vaaben, hvis jeg skulde gifte mig igen . . . Saa bli'er jeg først den

anden Bardenheim, der har haft to Koner, efter Majoren!

KAMMERHERREN. Ah . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Ja.

KAMMERHERREN (spøgefuld). To legitime Koner, c'est à dire!

HOFJÆGERMESTEREN (ligeledes spøgefuld). Naa, naa, Kammerherre, pas vous même!

KAMMERHERREN (skælmsk). Hi, hi!

HOFJÆGERMESTEREN (pludselig stødt). Da har jeg s'gu da ikke rørt ved Fruentimmer, siden Bessy døde! . . . Hva' synes De om den Château?

KAMMERHERREN. Fortrinlig! . . . Hvor har De den fra?

HOFJÆGERMESTEREN. Det var noget, jeg faldt over, sidst jeg var i Aalborg.

KAMMERHERREN. Hos Braun?

HOFJÆGERMESTEREN. Ja . . . kender De den?

KAMMERHERREN. Nej, men man kan undertiden finde ypperlige Ting hos Braun, naar han vil frem med dem.

HOFJÆGERMESTEREN. Ja, han er en Sporhund! . . . Henriksen, skænk Château! . . . En Kiks til? . . . Nu maa De s'gu drikke, Kammerherre!

KAMMERHERREN. Ja-a, Tak, Tak! det smager fortræffeligt!

Pause.

HOFJÆGERMESTEREN. Hør, sig mig, kender De noget til Pigerne i Paris.

KAMMERHERREN (løfter smilende paa Skuldrene). Man løber jo paa dem . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Det skal være no'en Satans flotte Fruentimmer . . . og lidenskabelige!

KAMMERHERREN. Ah, mais oui! feu vivant tout simplement.

HOFJÆGERMESTEREN. Hva'?

KAMMERHERREN. Lutter Glød, Ild . . . at røre ved som Strygejern!

HOFJÆGERMESTEREN. Kæ, hæ! . . . ja jeg har nok hørt det! Jeg var der jo i Forfjor med Bessy; men naar man rejser med Kone . . . Vi saa' dem jo køre i Toiletter ude i Bourgogne Skoven . . . og sikke Heste! Saadanne Piger er vel dyre?

KAMMERHERREN. Et halvthundrede Francs . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Føj for Satan! Men det er vel ogsaa mest Prinser og Hertuger, der ta'er dem?

KAMMERHERREN. Ja . . . og Shahen af Persien siger man.

HOFJÆGERMESTEREN. Saa-aa? Forskriver han dem?

KAMMERHERREN. Nei-hi! men naar han er i Paris.

HOFJÆGERMESTEREN. Ja-a . . . Shahen har jo Penge nok!

HENRIKSEN. Glaces variées! . . . Madeira vieux!

Man forsyner sig.

HOFJÆGERMESTEREN. Hvordan syntes De om Mikkelsen, Kammerherre?

KAMMERHERREN. Mikkelsen . . , ?

HOFJÆGERMESTEREN. Ja, Præsten, De fik herfra?

KAMMERHERREN. Naa-aa, jo-o . . . jo jeg har talt med ham et Par Gange; det er vist en meget habil Mand.

HOFJÆGERMESTEREN. Ja saadan at tale med, naar man møder ham, saa kan han jo være meget behagelig! men det er svært saa han dundrer, naar han er paa Stolen.

KAMMERHERREN. Tja-a, c'est son métier!

HOFJÆGERMESTEREN. Hva'?

KAMMERHERREN. Det er nu hans Levevej, min kære Hofjægermester.

HOFJÆGERMESTEREN (arrig). Det er svært, saa De blærer Dem med Fransken, Kammerherre! Er det, fordi De véd, at jeg ikke kan noget?

KAMMERHERREN. Pardon . . . undskyld . . . undsk . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Og saa er han ligefrem somme Tider ligefrem uforskammet! Vi ha'de ham her engang sammen med nogle andre af Sognets Folk. Det var s'gu meget tarveligt! Suppe, Fisk, Steg og Kage og en to-tre Slags Vin. Men sidder han saa ikke og la'r Henriksen servere Vand for sig . . . Kan De huske det, Henriksen? (Henriksen bukker og smiler overbærende ved Tanken.) Hva' Fanden, han kunde jo vide i Forvejen, at naar han kom her, fik han ikke Hvidtøl! saa kunde han jo blive borte.

KAMMERHERREN. Naturligvis!

HOFJÆGERMESTEREN. Jamen nu skal De høre! Da jeg saa byder Velbekomme. og vi staar fra Bordet — vi kunde vel ikke ha' sat der mere end halvanden Time — saa gaar han hen til Bessy og si'er Tak for Mad; og saa si'er han: Det var i Sandhed et Par vel anbragte Timer, Frue . . .

KAMMERHERREN. Tølper!

HOFJÆGERMESTEREN. Ja . . hva' . . ikke? Men véd De saa, hvad Bessy gør?

KAMMERHERREN. Nej?

HOFJÆGERMESTEREN. Hun vender sig om til Henriksen og si'er: Vil De beordre Pastorens Vogn frem! . . . Hva'?

KAMMERHERREN. Ja, ja! den kære Hofjægermesterinde havde megen esprit . . . megen esprit!

HOFJÆGERMESTEREN. Det var godt sagt, hva'?

KAMMERHERREN. Superb riposteret! . . . Og kørte Hyrden saa hjem?

HOFJÆGERMESTEREN. Ja Gu' kørte han hjem! Bessy sagde til ham, at vi paa ingen Maade vilde øde hans kostbare Tid, hæ! den Præstetamp! at være uforskammet over for Folk, der viser ham Venlighed! . . . og helt umortiveret!

KAMMERHERREN. Bevares vel ja, han havde ærlig fortjent sin Næse!

HOFJÆGERMESTEREN. Ja; og saa gik han altid her og generede mig med Haandklæderne!

KAMMERHERREN. Haandklæderne?

HOFJÆGERMESTEREN. Ja, til Kirken; jeg er Kirkeejer. Og saa kasserede han Lysestumper, der Gud hjælpe mig kunde ha' brændt til over tred've Altergange endnu! Og jeg kunde jo ikke bruge dem, de var for tykke til Lygterne. Men saa fandt Bessy da Gudskelov paa at anvende dem inde paa Klosettet . . . Næi, det var en Krakiler! Og saadan er de alle sammen, disse Missionsfolk; men der maa ogsaa snart indtræde en Erection!

HENRIKSEN. Fruits de saison!

HOFJÆGERMESTEREN. Skænk Madeira rundt osse, Henriksen! . . . (Til Kammerherren.) Skal vi dele en Grev Moltke?

KAMMERHERREN. Ja gerne . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Ta' Nødder! . . . Nej lad blot Skaalen staa, Henriksen! . . . Har De mange Nødder i Deres Skov, Kammerherre?

KAMMERHERREN. Aa jo; men de bliver revet af som umodne.

HOFJÆGERMESTEREN. Ja, de Satans Unger! det begyndte de ogsaa paa her; men saa gav jeg Forvalteren Ordre til at tærske dem godt igennem, naar han traf nogen. Det gjorde han et Par Gange, og det hjalp. Her forgangen Aar plukkede vi s'gu to Tønder! . . . Bessy og jeg spiste altid Nødder om Vinteraftenerne. Det er saa rart at slaa Tiden ihjel med.

KAMMERHERREN. Ja . . . Prøv at dyppe Kernerne i Madeiraen, Hofjægermester; det giver dem en særdeles pikant Smag.

HOFJÆGERMESTEREN (prøver). Ja, det har De s'gu Ret i! Det var Satans, at Bessy ikke fik lært det! . . . Skænk Madeira, Henriksen! . . . Er der tændt?

HENRIKSEN (skænker). Javel, Deres Højvelbaarenhed! i Kontoret og i begge Salonerne . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Henriksen . . .

HENRIKSEN. Hr. Hofjægermester . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Hør, Henriksen, bring Skaalerne ind, og tænd saa ogsaa i den afdøde Hofjægermesterindes Bodoar! . . . (Til Kammerherren) Det er jo en Mindefest!

KAMMERHERREN (nikker solent).

HOFJÆGERMESTEREN. Og Henriksen, i den afdøde Hofjægermesterindes Toiletværelse . . . i Toiletværelset ogsaa!

HENRIKSEN. Jovel, Deres Højvelbaarenhed!

HOFJÆGERMESTEREN. Og lad os saa faa en Flaske (ser spørgende paa Kammerherren.) Pommery sec? (Kammerherren nikker.) . . . en Flaske Pommery sec serveret derinde!

HENRIKSEN. I Toiletværelset, Deres Højvelbaarenhed?

HOFJÆGERMESTEREN. Nej, i Bodoaret!

HENRIKSEN. Jovel, Hr. Hofjægermester!

HOFJÆGERMESTEREN. Men servér først Skaalerne!

HENRIKSEN. Javel, Deres Højvelbaarenhed!

Bringer to Skaale med lunkent Pebermyntevand. Stiller en ved hver Kuvert og forlader derpaa Spisesalen.

Julius sveder fran af Rædsel over at være ladet ene tilbage med de to høje Herrer.

HOFJÆGERMESTEREN (tager en ny Serie Nødder). Min afdøde Hustru satte megen Pris paa Pommery sec; derfor vilde jeg helst ha', at vi skulde tømme et Glas af den derinde.

KAMMERHERREN. Jeg ærer Deres Pietetsfølelse, min kære Hofjægermester . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Vi drak altid Pommery Juleaften og Hans Majestæts Fødselsdag . . . Skal vi spille Filippine, Kammerherre?

KAMMERHERREN. Ah, De har ogsaa faaet en med to Kerner! jeg har faaet en tre-fire Stykker.

HOFJÆGERMESTEREN. Ja, der plejer gerne at være

to Kerner i Nødderne her paa Gaarden! . . . Skal vi prøve en Filippine?

KAMMERHERREN. Med Fornøjelse! Til hvornaar?

HOFJÆGERMESTEREN. Til vi ses i København . . . De kommer vel ind til Terminen.

KAMMERHERREN. Med Guds Hjælp . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Og den, der taber, skal gi' en bon Middag paa d'Angleterre!

KAMMERHERREN. Det er en Aftale!

HOFJÆGERMESTEREN. Men vi vil ingen andre ha' med. Man har mere Udbytte af Maden, naar man sidder to alene; man faar den mere saadan successive! . . . Og saa gaar vi ud sammen bag efter! De er vel godt kendt som Ungkarl?

KAMMERHERREN. Aa ja . . . Men de er jo lidt pauvres, ces petites dames danoises!

HOFJÆGERMESTEREN. Skidt, det er s'gu da altid bedre end ingenting! . . . Men vi gaar inkognito, Kammerherre! Jeg har saa meget af Bessys Slægt i København.

KAMMERHERREN (tørrer sine Fingerspidser). De er jo en fri Mand nu!

HOFJÆGERMESTEREN (gurgler sig som en Difteritispatient og spytter ud). Ja vel saa; men man har jo da Forpligtelser!

HENRIKSEN (kommer tilbage). Der er tændt, Deres Højvelbaarenhed!

HOFJÆGERMESTEREN. Skænk Madeira rundt, Henriksen! (Henriksen skænker.) Ja, saa velbekomme, Kammerherre!

KAMMERHERREN. Velbekomme, kære Hofjægermester! . . . en excellent Diner!

De rejser sig begge.

HOFJÆGERMESTEREN. Ja, det var ogsaa en god Middag! Kan De gøre mig den efter? hæ!

KAMMERHERREN. Vanskeligt, vanskeligt! Hi, hi!

HOFJÆGERMESTEREN. Kæ, hæ! (Til Henriksen.) Er Pommeryen inde i Bodoaret?
HENRIKSEN. Ja, Deres Højvelbaarenhed!
HOFJÆGERMESTEREN. Og Kaffen?
HENRIKSEN. Er serveret i Kontoret, Hr. Hofjægermester!
HOFJÆGERMESTEREN. Paa Spritkedlen?
HENRIKSEN. Javel, Deres Højvelbaarenhed!
HOFJÆGERMESTEREN. Luk saa Dørene op!

Henriksen slaar Fløjdørene til Vestibulen paa vid Gab og følger Kammerherren og Hofjægermesteren, der vandrer bort under det v. Bardenheimske Vaaben: et anstukket Oksehoved i himmelblaat Felt over en lueforgyldt Strassburger Leverpostej, garneret af Venushaar.

Julius bliver i sin Ensomhed Menneske igen og sætter sig ved et rask coup de main i Besiddelse af to Pærer og en Haandfuld Nødder.

BOUDOIRET

Udstyr à la Folkemusæum: Gammel Fajance i Pyramider paa Væggene. Gammelt Messingtøj. Gammelt Kobbertøj. I et Hjørne et stort Standuhr fra Christian den Syvendes Tid. Gyldenlæders Tapeter. Tæpper, Portièrer, Lænestole. Skamler. En Løjbænk bedækket med Isbjørneskind er slynget ud paa Gulvet. Ræve-, Maar- og Bæverskind. Paa den lave Majolikakamin brænder to Lamper med matte lyserøde Silkeskærme. Mellem Lamperne er Kristus i Kalipasta.

Henriksen slaar Portièren til Side og Hofjægermesteren og Kammerherren træder samtidig ind. De er ved at komme i Klemme i Døraabningen, idet Hofjægermesteren opslugt af smertelige Erindringer forglemmer sin Høflighedspligt som Vært.

HOFJÆGERMESTEREN. Pardon, Kammerherre!
KAMMERHERREN. Aa. jeg be'er, jeg be'er . . .
HOFJÆGERMESTEREN (med en altomfattende Armbevægelse). Her trak Bessy sig tilbage . . .
KAMMERHERREN. Hendes Naades Refugium . . .
HOFJÆGERMESTEREN (dystert). Deboucher Pommeryen, Henriksen . . . men stille.
HENRIKSEN (deboucherer forsigtigt Pommeryen).
HOFJÆGERMESTEREN. Skænk . . .

HENRIKSEN (skænker).

HOFJÆGERMESTEREN. Gaa . . .

HENRIKSEN (gaar).

HOFJÆGERMESTEREN (med en indbydende Haandbevægelse mod Glassene). Kammerherre . . .

De griber hver sit Glas.

HOFJÆGERMESTEREN (tager sig sammen). Jeg vil ikke udtale mig! Men jeg staar midt i min afdøde Hustrus Værelse. Hun er død; Døden har brugt sin Le! Det kom os alle umortiveret; De véd selv, Kammerherre, at ingen ventede det! (Kammerherren nikker tungt). Hun blomstrede om Onsdagen og gik bort om Lørdagen Klokken elleve en halv. Jeg har tabt meget, thi hun var trofast som faa! Derfor vil jeg bede de Herrer . . . mine Herrer . . . Dem, min Kammerherre, om med mig at tømme dette Bæger! Velsignet være dit Minde!

Man klinker og tømmer stille Glassene. Kammerherren sætter sig paa Løjbænken, men Hofjægermesteren bliver nedbøjet staaende.

KAMMERHERREN. Berolige Dem, kære Hr. Hofjægermester . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Det er vor Bryllupsdag . . .

KAMMERHERREN. Ja, ja, jeg forstaar, at De maa føle Tabet dobbelt.

HOFJÆGERMESTEREN. Det gør jeg, Kammerherre . . . jeg savner hende voldsomt! Naar man pludselig har levet sammen i syv Aar og saa bli'er alene, er det ikke saadan . . . (Synker ned i en Lænestol.) Ved Bordet og om Aftenen savner jeg hende . . . Og somme Tider om Natten tror jeg, at jeg har hende . . . det er voldsom ubehagelig!

KAMMERHERREN. Ja . . . ja . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Vi spillede Bezique om Aftenen; og saa lagde jeg mig hen paa Chaiselonguen bagefter, og Bessy satte sig til at læse. Og saa vækkede hun mig, naar vi skulde i Seng . . .

KAMMERHERREN. Ha'de De . . . (Hoster.) jeg tror, jeg

er bleven lidt forkølet paa Køreturen! . . . ha'de De fælles Sove . . . gemak?

HOFJÆGERMESTEREN. Naturlig! . . . og saa knappede jeg hende op i Ryggen. Kan De huske Bessys røde Silkekjole?

KAMMERHERREN. Den med de opslidsede Ærmer?

HOFJÆGERMESTEREN. Ja . . . den tog hun sig voldsom godt ud i!

KAMMERHERREN. Hendes Naade havde beundringsværdige Arme!

HOFJÆGERMESTEREN. Ja og Hals!

KAMMERHERREN. Og Gorge, ja!

HOFJÆGERMESTEREN. Ja, Bessy var brillant skabt! . . . gennemgaaende da!

KAMMERHERREN. Var der . . . ?

HOFJÆGERMESTEREN. Ja, hun ha'de en lille Skævhed i Krydset. Hun var falden ned som Barn.

KAMMERHERREN. Det saa' man ik . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Nej, det saa' man ikke udenpaa, nej.

KAMMERHERREN (stirrende). Jeg husker et Par sorte, gennemvævede Silkestrømper . . . man skimtede den bløde, hvide Hud gennem Slyngningerne op over Fod og Ankel . . . delikate!

HOFJÆGERMESTEREN. Ja, dem brugte hun til den røde! Vi købte tre Par i Paris; seksten Kroner Parret kostede de s'gu! . . . Jeg synes nu, røde ha'de været bedre til den Kjole.

KAMMERHERREN. Nom de dieu, hvor vil De hen?

HOFJÆGERMESTEREN. Naa ikke! næi, Bessy mente det heller ikke . . . Hør, kan De lide den lille Grev Brahe?

KAMMERHERREN. Grev Jakob?

HOFJÆGERMESTEREN. Jakob, ja.

KAMMERHERREN. Det er en meget præsentabel ung Mand!

HOFJÆGERMESTEREN. Jeg kan s'gu ikke lide ham!

KAMMERHERREN. Og hvorfor ikke, kære?

HOFJÆGERMESTEREN. Aa, ikke for noget . . . Henriksen, skænk! . . . Naa, det er sandt! (Skænker selv.) Drik, Kammerherre; De sagde jo før, at De var forkølet!

KAMMERHERREN. Tak, Tak . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Jo-o, ser De, jeg fandt jo nogle Breve fra denne her Brahe i min Kones Gemmer . . .

KAMMERHERREN (spidser Øren).

HOFJÆGERMESTEREN. Ja! . . . Ja jeg fandt s'gu for Resten ogsaa nogle fra Dem, Kammerherre!

KAMMERHERREN (fjollet af ond Samvittighed). Hirr . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Naa, Fa'en med Dem, for De kunde jo gerne være hendes Far! . . . Men det andet kreperer mig s'gu . . . den Dreng! Hva' Satan, der er s'gu Proprietærfruer nok, naar han absolut skulde ha' en gift Kone! De er s'gu fine nok til ham . . . den Maanegreve . . . tredje Søn!

KAMMERHERREN (med genvunden Fatning). Forhaabentlig har Deres Hustru lært ham mores, min kære Hofjægermester.

HOFJÆGERMESTEREN. Bessy? Nej, hun var s'gu ikke af den Slags! Hun har s'gu ikke lært ham noget, min gode Kammerherre!

KAMMERHERREN. Nej, nej, forstaa mig ret: jeg mener, hun har affærdiget ham, vist ham Vintervejen!

HOFJÆGERMESTEREN. Ja, naturlig! (Rejser sig.) Skal vi saa gaa over i Toiletværelset?

KAMMERHERREN (lidt træt). Som De behager . . .

Det gamle Uhr fra Christian den Syvendes Tid slaar elleve. Ved det sidste Slag springer en Klap op øverst paa Skiven og en Kavaler og en Dame (formodentlig Struensee og Caroline Mathilde) træder en Polskpas.

HOFJÆGERMESTEREN (peger paa de dansende). Det var Bessys Hovedfornøjelse!

KAMMERHERREN. Det er ogsaa særdeles morsomt! Da Uhret var i min Besiddelse, morede det mig ogsaa meget . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Det er sandt, ja, det har jo været Deres!

KAMMERHERREN (gaber bag sin hvide Haand). Ja . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Men hvis De tror, at De faar det tilbage igen, fordi Bessy er død, saa tror De s'gu fejl, Kammerherre . . . hæ, hæ!

KAMMERHERREN. Det ha'de jeg heller aldrig gjort Regning paa, min gode!

HOFJÆGERMESTEREN. Ja-a, hva'? lur Dem! hæ, hæ! (trækker Portièren til Side). Skal vi saa gaa? . . . Værsgod! . . . Entrer! (De gaar; Kammerherren først.)

TOILETVÆRELSET

Væggene beklædte med lyst, blomstret Tapet med Rosenknopper, Gardiner og Portièrer lette Stoffer i samme Mønster. Lænestole, en Chaiselongue. Et stort, egetræsmalet Dobbeltklædeskab. Toiletmøbel med Pudderdaaser, Sminkekrukker og Parfumeflacons. Et Spejl fra Gulv til Loft med trearmede Lampetter paa Siderne. Tændte Lys paa Lampetterne. En lav Læselampe med en broget Skærm paa et lille Bord ved Chaiselonguens Hovedende. Paa Bordet Martensens Etik og en Salmebog i blaat Fløjl med Sølvspænder.

Hofjægermesteren og Kammerherren staar ved det aabne Dobbeltklædeskab.

HOFJÆGERMESTEREN (trækker en Flig af en Kjole frem). Se her, Kammerherre, her er den røde . . .

KAMMERHERREN (bevæget). Ja, der er den røde . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Skal vi se den hele?

KAMMERHERREN. Ja, tag den frem, ja . . .

HOFJÆGERMESTEREN (tager Kjolen ud af Skabet og betragter den). Den var s'gu dyr!

KAMMERHERREN. Hvor jeg husker de Kniplinger! dette crême mod den hvide Arm . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Og sikken Talje, hva'?

KAMMERHERREN. Magnifique!

HOFJÆGERMESTEREN. Jeg maatte altid snøre hende

naar hun skulde ha' den Kjole paa . . . Sikken et Slæb!

KAMMERHERREN. Som en Dronning! . . . Husker De Menuetten ifjor oppe i Riddersalen, Hofjægermester!

HOFJÆGERMESTEREN. Nej, jeg spillede L'hombre.

KAMMERHERREN. Aa, Deres Hustru var rent ud . . . (Stryger med varsom Haand ned over Kjolelivets Kniplinger). Jeg synes, der er kommet Skimmel deroppe under Ærmet . . . Det er Synd for den Robe, der gemmer saa mange . . . æ . . . gemmer saa meget for Dem.

HOFJÆGERMESTEREN. Næi, det er ikke Skimmel, Kammerherre. Damer sveder osse der oppe . . . (Hænger Kjolen ind). Og nu er hun død, Bessy . . .

KAMMERHERREN. Ja . . . nu er hun død . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Og vi staar ved hendes Klædeskab . . .

KAMMERHERREN. Ja . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Det er s'gu noget underligt noget, det hele!

KAMMERHERREN. Guds Vilje . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Tror De, hun kan se os?

KAMMERHERREN. Véd det ikke . . . formoder det ikke . , .

HOFJÆGERMESTEREN. Ja . . .

KAMMERHERREN. Ja . . .

Pause lugubre.

HOFJÆGERMESTEREN (gaar bort fra Skabet). De har aldrig været i dette Værelse før, Kammerherre?

KAMMERHERREN (vaagner). Hvad siger De? . . . Pardon!

HOFJÆGERMESTEREN. Jeg spør', om De har været her inde før?

KAMMERHERREN. Næ . . . nej . . . næ-æ!

HOFJÆGERMESTEREN. Her er voldsomt smagfuldt!

KAMMERHERREN. Nydeligt, nydeligt!

HOFJÆGERMESTEREN. Ja . . . alt staar jo rede . . .

KAMMERHERREN. De mener . . . ?

HOFJÆGERMESTEREN. Jeg mener, at i Tilfælde jeg skulde gifte mig igen, saa er Huset jo fuldstændig à prendre.

KAMMERHERREN. Ja, ja!

HOFJÆGERMESTEREN. Lagner, Dækketøj, Sengeklæder . . . Véd De, hvormange Lod Sølv, jeg har her paa Gaarden?

KAMMERHERREN (kort). Nej.

HOFJÆGERMESTEREN. Ottehundrede og syvoghalvtreds!

KAMMERHERREN. Hemm . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Hvor mange har De?

KAMMERHERREN. Har ikke talt dem!

HOFJÆGERMESTEREN. Jeg synes, De er bleven noget gnaven i Ansigtet, Kammerherre!

KAMMERHERREN (tager sig til Panden). Pardon, pardon, min kære Hofjægermester! . . . men Vinen . . . det rigelige Maaltid . . . jeg er lidt fatigueret . . . lidt træt!

HOFJÆGERMESTEREN. Det gaar s'gu nok over, naar vi kommer ind til Kaffen! . . . Næi, jeg mener, at hvis hun har Penge, Gudbevares! saa kan hun jo lave om, som hun selv vil; det har hun jo Lov til. Men er det smaat, saa faar hun s'gu finde sig i, som det er, hva'?

KAMMERHERREN. Naturligvis!

HOFJÆGERMESTEREN (med en Haandbevægelse mod det lille Bord ved Chaiselonguen). Ja, jeg forlanger begribeligvis ikke, at hun skal for Eksempel la' de samme Bøger ligge, forstaar De . . . og saadan!

KAMMERHERREN. Nej, nej!

HOFJÆGERMESTEREN. Hun bringer vel nok nogen med selv . . . eller ogsaa kan hun jo ta' inde i Biblioteket! . . . Men se Bessys Seng, hva'?

KAMMERHERREN. Tja-a . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Ja, det er s'gu et Spørgsmaal, jeg har tænkt meget over! Sengen er god; der kom

ny Fermadras i for et Aars Tid siden . . . Er der noget stødende i at byde hende den samme?

KAMMERHERREN. Naa-aa . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Ja, nu faar vi jo se, hvordan hun er vant . . . hæ, hæ! . . . Skal vi saa gaa ind til Kaffen?

KAMMERHERREN. Ja! (Idet han passerer Toiletmøblet.) Ah, hendes Naades Parfume! (Tager en Flacon.) Tillader De?

HOFJÆGERMESTEREN. Værsgod! . . . Det er Hiljotrof . . .

KAMMERHERREN (kommer Parfume paa sine Hænder og bedækker Ansigtet med dem). Ah-h . . . !

HOFJÆGERMESTEREN. Ja, det lugter voldsomt; men Bessy var jo slem til at svede!

KAMMERHERREN (river Hænderne fra Ansigtet). Fi donc!

HOFJÆGERMESTEREN. Hva'?

KAMMERHERREN. Det dufter . . . det dufter meget!

HOFJÆGERMESTEREN (i Døren). Kom saa, Kammerherre! . . . Men se, adelig født det skal hun s'gu være; jeg vil ikke blamere Bessy!

KAMMERHERREN. Forstaar sig nej! . . . Og saa er der jo ogsaa Feltet inde i Spisesalen . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Ja, og saa er der jo ogsaa Felten inde i Spisesalen . . .

Lukker Døren.

KONTORET

Egetræs-Møblement: Stort, firkantet Bord med grøn Klædes-Plade. To højryggede Lænestole med polstrede Læderpuder til Sæde, Ryg og Arme. Andre Stole. Skrivebord under Vinduerne. Til venstre for Skrivebordet et Staffeli med et Brystbillede (en Kultegning, der aldeles ikke ligner) af Bessy i Legemsstørrelse. Staffeliet og Billedets Ramme er smykket med levende Blomster og Grønt. Stor Sofa med Fantasibetræk. Et Tobaksbord. Et Bogskab med Aargange af Dansk Adelsaarbog i rødt og Statskalendere i graat. Paa Væggen modsat Sofaen Bøsser, Jagtrekvisitter og krydslagte Kaarder. Mellem

Døren og Bogskabet en Række Fotografier af de paa det Bardenheimske Stamhus beroende Bygninger. Over Tobaksbordet det Bardenheimske Vaaben broderet paa blaat Klæde med Guldfiligran. Over Jagttrofæen et mindre Stamtræ over Slægten Bardenheim. Over Sofaen et større Stamtræ over samme Familie.

Paa Bordet en Bakke, hvorpaa en Sølvkande over et Sølvspritapparat, Kopper, Likørglas, Sølvsukkerskaal og Sølvflødekande. Flere Flasker Likører og en Flaske Kognak signeret 1864.

Kammerherren og Hofjægermesteren træder ind. Henriksen lukker Døren efter dem.

HOFJÆGERMESTEREN. Henriksen, skænk!

Henriksen skænker Kaffe.

KAMMERHERREN (faar Øje paa Kognaksflasken). Voilá le comble!

HENRIKSEN (til Kammerherren). Ønsker Deres Højvelbaarenhed Kognak eller Likør?

KAMMERHERREN. Kognak, min bedste, Kognak!

HOFJÆGERMESTEREN. Mig osse!

HENRIKSEN (skænker Kognak).

HOFJÆGERMESTEREN. Og saa kan De godt slukke!

HENRIKSEN. Javel, Deres Højvelbaarenhed! . . . I Salonerne ogsaa?

HOFJÆGERMESTEREN. Ja-a . . . jo-o . . . hva', Kammerherre? . . . Vi bli'r vel her inde?

KAMMERHERREN (sætter sig i en af Lænestolene). Ja, ja! . . . her er saa hyggeligt.

HOFJÆGERMESTEREN. Ja, sluk saa over det hele, Henriksen!

HENRIKSEN. Javel, Deres Højvelbaarenhed!

HOFJÆGERMESTEREN. Der skal gøres i Stand og tempereres i det grønne Gæsteværelse! Men husk nu at temperere rigtigt.

HENRIKSEN. Javel, Deres Højvelbaarenhed!

HOFJÆGERMESTEREN. Og saa skal De ikke komme herind, førend jeg ringer!

HENRIKSEN. Nejvel, Hr. Hofjægermester!

Forsvinder.

Hofjægermesteren gaar hen og aabner et Skab i Væggen ved Siden af Kakkelovnen og tager et Par Cigarkasser frem.

KAMMERHERREN. Ah, De har Dem under Bolt og Jærn!

HOFJÆGERMESTEREN. Ja, her er jo saa mange rygende Aander her paa Gaarden . . . Havanna eller Cuba?

KAMMERHERREN. Tak, Cuba . . . den er lettere.

HOFJÆGERMESTEREN (sætter sig i Lænestolen lige overfor Kammerherren). De har jo ingen Fløde faaet!

KAMMERHERREN. Bruger det ikke.

HOFJÆGERMESTEREN Jo, jeg skal s'gu ha' begge Dele . . . (Tømmer sit Glas og strækker sig velbehageligt). Ah-h, det gør godt at komme lidt til Ro! . . . Den føler lindt paa Tungen, den Kognak!

KAMMERHERREN. Som Manna! (Med en Haandbevægelse hen mod Flasken.) 1864 . . . vort Smertens Aar!

HOFJÆGERMESTEREN (gaber). Ja . . . stakkels Slesvig! (Skænker). Skal De ha' noget paa Dyrskuet i Aar?

KAMMERHERREN. Nej.

HOFJÆGERMESTEREN. Jo, jeg skal ha' Roland.

KAMMERHERREN. Han tager vel Præmie igen!

HOFJÆGERMESTEREN. Naturlig!

KAMMERHERREN. Han befolker snart hele Amtet!

HOFJÆGERMESTEREN. Ja, med Rolændere . . . det er ikke Islændere, hæ, hæ!

KAMMERHERREN (mat). Hi, hi . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Skal vi saa ha' en Chârtreuse?

KAMMERHERREN. Nej, nej, det vilde være Bonden ovenpaa Herremanden! Lad os holde os til Kognaken!

HOFJÆGERMESTEREN (skænker). Ja, de Bøndertampe! de vil s'gu ikke ha' mig ind i Sogneraadet, de Bæster!

KAMMERHERREN. Vilde De sætte Pris paa det?

HOFJÆGERMESTEREN. Naa-aa, men vi maa ha' Intilligensen ind i Administrationerne!

KAMMERHERREN. Aa, ja . . . fra det Synspunkt . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Og jeg er s'gu da den største Skatteyder i Kommunen.

KAMMERHERREN. Ubestrideligt . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Har De aldrig prøvet, Kammerherre?

KAMMERHERREN. Interesserer mig ikke for de Sager, nej . . . finder det overhovedet ridicult at fægte med de Mennesker . . .

HOFJÆGERMESTEREN. De skulde stille Dem til Tinget!

KAMMERHERREN. Bah . . . risikere at blive interpelleret af sin Røgter!

HOFJÆGERMESTEREN. Ja, der er et voldsomt Had mellem Samfundsklasserne! Se nu her vores Degn, der altid er Dirigent paa Sjosjalistmøderne! . . . han skulde s'gu smides fra Embedet!

KAMMERHERREN. Lad dem bare snakke! Vi sidder dog rundt paa vore Gaarde alligevel!

HOFJÆGERMESTEREN. Jamen den franske Revolution . . .

KAMMERHERREN. Ja, hvad fik den udrettet, spørger jeg Dem? Faldt ikke Napoleon paa sine Gerninger?

HOFJÆGERMESTEREN. Jo-o . . .

KAMMERHERREN. Den Slags Bevægelser, min kære Hofjægermester, vil altid finde deres St. Helena!

HOFJÆGERMESTEREN. Ja . . . jo, det vil de vel . . . Skal De ikke ha' en frisk Cigar?

KAMMERHERREN. Tak, Tak . . . (Tænder. Rækker efter Kognaksflasken.) Tillader De?

HOFJÆGERMESTEREN. Værsgo' . . . (Tager en Likørflaske.) Jeg vil s'gu ha' en Chârtreuse:

KAMMERHERREN. Nej, jeg holder mig til Kognaken!

Pause.

HOFJÆGERMESTEREN (knapper pludselig et Par Vesteknapper op). Jeg bli'r altid saadan besværet, naar jeg har spist lidt rigeligt!

KAMMERHERREN. Ja, ja vist . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Det li'som bovler mig op!
KAMMERHERREN. De skulde prøve lidt Bromkalium...
HOFJÆGERMESTEREN. Saa-aa, er det godt? ... Og søvnig bli'er jeg! ... Har De noget imod, at jeg aabner et Vindue?
KAMMERHERREN. Ja, jeg ...
HOFJÆFERMESTEREN. Bare lidt paa Klem, (rejser sig og gaar hen til Vinduet) vi kan jo rulle Gardinet ned igen; her er saa beklumret. (Tager et Fotografi ned fra Væggen.) Her skal De se et nyt Billede af Gaarden!
KAMMERHERREN. Ja, det er godt ...
HOFJÆGERMESTEREN (betragter Billedet). Det er et voldsomt Komplot af Bygninger! ... Har De set, man kan se Vaabenet over Portalen?
KAMMERHERREN (skjuler en Gaben bag Haanden). Ja, jeg har observeret det ...
HOFJÆGERMESTEREN (sætter sig tungt i Stolen). Nu er s'gu Blomsterne næsten allerede visnede der om Bessys Billede. (Gaber vildt).
KAMMERHERREN. Det er jo Blomsters Lod, min kære ...
HOFJÆGERMESTEREN. Ja ... hva' er vi Mennesker! ... Drik, Kammerherre! vi maa s'gu ha' Flasken tømt!
KAMMERHERREN (glipper med Øjnene). Tak ...

Pause.

HOFJÆGERMESTEREN (gaber endnu vildere). Det er dog Satans, saa utidig jeg er bleven paa en Gang! ... Skal vi ta' en Seksogtres?
KAMMERHERREN. Kender det ikke ... Min Inspektør skal spille det ...
HOFJÆGERMESTEREN. Naa ja ... vi kan jo ogsaa godt blive ved at snakke, naturligvis ...

Langvarig Pause.

De sidder og stirrer tungt ned for sig. Saa synker Hofjægermesterens Øjne langsomt i, og Kammerherren taber sin Cigar.

Pludselig slaar

HOFJÆGERMESTEREN igen Øjnene op og udbryder: Trøfler . . . jeg synes ikke, vi fik Trøfler?

KAMMERHERREN. Jo-o, der var Trøfler til Fileten . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Naa, var der! . . . De drikker jo ikke noget, Kammerherre . . .

KAMMERHERREN. Merci . . . j'ai assez . . .

HOFJÆGERMESTEREN. Bon . . .

Man synker paa ny tilbage i Stolene . . . Øjenlaagene falder til . . . Mundvigene sænker sig . . . Intelligensmusklerne slappes . . .

Pause éternelle!

HERRENS VENNER . . .

(1897)

AGERENDE

Pastoren.
Skovrideren.
Missionæren.
Den Fremmede.
Den brunplettede Hønsehund.

Handlingen foregaar paa Damperen Hebe, der besørger sin daglige Rute mellem Kallundborg og Aarhus.

Det er en solvarm Dag i Forsommeren. Skibet glider for halv Kraft ud af Kallundborg Fjord ud mod Kattegat.

Foran: det uendelige Hav, der ender ved den cimbriske Halvø.

Paa Siderne: Sjølunds fagre Sletter.

Bag ude: Esbern Snares femfingrede Kirke, der rager højt mod Himlen, op over al jordisk Tegl og Straa, Spaan og Skifer.

Lærkerne jubler inde over Land. Søen er blaa og stille. Og i den blaa og stille Luft kredser Maager og Terner med hvide, solglitrende Vinger.

Klokken er et. Alle Førsteklasses-Passagererne sidder nede i Spisesalonen og tilfredsstiller Legemets usle Krav omkring Frokostbordet, der bugner af denne Verdens sølle Goder:

Bøf,
Karbonade.
Sylte,
Skinke,
Æg,
Tunge,
Laks,
Sardiner,
Hummer,
Ansjoser,
Lammesteg,
Rødspætter
(kogte og stegte),
Hollandskost,
Schweizerost,
Sødmælksost,
Gammel- og
Roquefortost,
Radiser,
Bajerskøl,
Rødvin,
Kommen-,
Lysholmer- og
Aalborgerakvavit,
Rødbeder,
Rejer og
Grisetæer.

Men oppe paa Dækket paa en simpel Træbænk sidder Missionæren og skuer drømmende ud over Havet. Skibet gør en Drejning bort fra Land og sejler nu i rum Sø, saaledes at dets lange Kølvandsstribe synes at danne en Bro did hen, hvor Hav og Himmel mødes. Og straks kommer Missionæren til at tænke paa Jakobsstigen, der forbandt Himlen med Jorden.

Han sidder og tygger, Missionæren. alt medens han stirrer. I hans

Skød hviler en liden Pakke Mad: Fire Stykker Rugbrød med Rullepølse, tre med Mejeriost og et flækket Surbrød med bart.

Han er ved Rullepølsen, og hans lange, graasprængte Apostelskæg bevæger sig alvorligt op og ned som Skægget paa en Gedebuk, der tygger Drøv. — Hans Ansigt er gulblegt. Kinder og Tindinger indsunkne. Øjnene store og overjordiske, som havde han stadig Blikket fæstet paa et hinsidigt Maal, en himmelsk Milepæl, eller en oversanselig Telefonstang, der maa naas, forinden hans Sjæl finder Fred. — Den lune Sommervind leger med hans lange, tynde Polkahaar, der hænger ned under Bulehatten. Hans Frakke er sort med et diplomatisk Snit, hans Vest er sort, hans Bukser graa. Flip holder han ikke, men et lidt anløbet Linklæde er snoet ham utallige Gange om Halsen og foran knyttet i en sirlig Knude med Vinger, der formodentlig skal antyde hans Bevægelse mod Idealet. Han er lille og ængstelig mager; og sit Tombaksuhr bærer han i en Lidse flettet af sin Hustrus Hovedhaar. Han har Ring paa Ringfingeren og er Præses for en Sekt i Slagelse, der strengt forsager alle jordiske Lyster. Dertil har han ni Børn og er Skomager . . .

Passagererne kommer op fra Frokostbordet, varme, gode, kæphøje, mætte. Nogle spadserer frem og tilbage paa Dækket og taler om Vejret. Andre sætter sig ind i Rygesalonen og fordøjer. Der tændes Cigarer og serveres Kaffe med Kognak. Maskinmesteren lader fyre tre store Skovlfulde Kul under Maskinen, Skorstenen spyr Gnister, Rattet knager, og man begynder at skimte Samsø.

Pastoren og Skovrideren i Samtale fulgt af den brunplettede Hønsehund.

Hans Velærværdighed er en middelhøj Herre op i Treserne. Han er hvidhaaret og skægløs og af et noget lasket Embonpoint. Ligner en père noble fra en statsunderstøttet Scene: sorte Klæder, høj Silkehat, hvidt Slips med broderede Ender, Ordensbaand i Knaphullet, Guldhalskæde og Rejsekikkert. Han er Enkemand; men holder en Husbestyrerinde, der laver hans Mad og reder hans Leje. Begge Dele fortrinligt.

Skovrideren er en høj, kraftig Mand op i Trediverne. Lyst, krøllet Haar; lyst krøllet Fuldskæg. Hvid Kasket med Celluloidskygge; graa Dress, Staaluhrkæde med vedhængende Hundefløjte; solbrændt. Turistsko og trofaste, blaa Øjne — kort sagt: ser ud, som et ungt Skovmenneske skal se ud i god Litteratur. Han har været gift i to Aar og har tre Børn. Alle Drenge.

PASTOREN (gestikulerende med en Tandstikker). Disse Aftener i Bredgade er som paa Kristi Tid, forsikrer jeg Dem! Ikke Tale om Rang og Titler eller den Slags! Nu ved sidste Møde her i Marts kommer jeg lidt tidligt og bliver lukket ind i Salonerne af Tjeneren. Der sidder en Herre, jeg kendte, og vi falder i Samtale. Saa lukker Tjeneren en ny Person ind. Han siger Godaften, trykker venligt vore Hænder og smiler og nikker ganske sans façon! Jeg syntes nok, jeg skulde kende hans Ansigt . . . Og véd De saa, hvem det var?

SKOVRIDEREN (spændt). Nej?

PASTOREN. Prins Mads!

SKOVRIDEREN (betaget). Prins Mads!

PASTOREN. Ganske ligefrem Prins Mads, der trykker vore Hænder og smiler og nikker!

SKOVRIDEREN. Det er storartet!

PASTOREN. Ja . . . Og saa taler man endda om, at Kristendommen har svigtet sine demokratiske Principper! . . . Naar en Prins af Blodet optræder saa kordialt!

SKOVRIDEREN. Ja, og Baronen selv, der gaar i Smaagaderne om Aftenen for at frelse Syndere fra Fortabbelse!

PASTOREN. Ja, ja! . . . Ja-a, vi har mange nidkære Arbejdere i de højere Samfundslag! . . . Hvad er hans Fætter for en Mand? Vandrer i Mørket endnu?

SKOVRIDEREN (ryster beklagende paa Hovedet). Ak ja, han er et Verdens Barn! Saa helt modsat Baron Ole . . . Jeg føler det ofte som et Kors at skulle være i hans Brød.

PASTOREN. Vi har jo hver vore Kors! (Bruger Tandstikkeren). Han skal have saadan en dejlig Kone?

SKOVRIDEREN. Hun er meget smuk, ja.

PASTOREN. Mørk eller lys?

SKOVRIDEREN. Mørk.

PASTOREN. Jeg sætter nu de blonde Kvinder højest. Der er en egen Blødhed over dem, en . . . en Blidhed, en . . . der er noget af en Margarethe hos enhver blond Kvinde! Hvor gammel er hun!

SKOVRIDEREN. Et Par og tyve vist.

PASTOREN. Aa disse unge Hustruer, der er en Charme ved dem! Dog maa jeg ogsaa sige, at jeg har megen Glæde af mine Konfirmandinder, disse Blomster i Knop! Der er noget paa en Gang saa kysk og saa æggende over et saadant næppe fuldmodent Pigebarn! (Bruger Tandstikkeren med Voldsomhed). Undskyld, men der har sat sig et Rødspætteben saa nedrigt fast mellem to af mine Kindtænder! . . . kender De det?

SKOVRIDEREN. Ja, det er meget ubehageligt.

PASTOREN (arbejder videre). De spiste . . . De spiste Fi-

sken stegt . . . saa' jeg . . . Den har en langt finere . . . Der gik Benet! Vil De se, hvilken Størrelse! (præsenterer Benet paa Spidsen af Tandstikkeren). . . . Næ, hvad det var, jeg vilde sige: al Fisk har en langt finere Smag kogt! Skal vi gaa ind i Rygesalonen og tage en Kop Kaffe og en Cigar?

SKOVRIDEREN. Tak jeg plejer ellers ikke . . . men naar Pastoren mener . . .

PASTOREN. Ja, det hjælper paa Fordøjelsen!

De gaar ind i Rygesalonen forbi Missionæren, der er ved at lægge sidste Haand paa Smørrebrødet. Han skuler ydmyg forbitret efter dem; thi han har ventet en Genkendelseshilsen fra Pastoren. Naar han er færdig med at spise, lægger han omhyggelig Madpapiret sammen og stikker det i Diplomatfrakkens Baglomme. Derpaa rejser han sig og lister ind i Salonen, hvor han sætter sig paa Yderkanten af en Sofa og spidser Øren for at opfange noget af de to andres Samtale. Hvilket forøvrigt ikke falder ham vanskeligt, da Pastoren ingenlunde sætter sit Lys under noget Fjerdingkar.

PASTOREN (lægger sin Haand paa Skovriderens Ben). Nej, kære unge Ven, kære unge Ven, nu stiger De til Katolicismens misforstaaede Selvpinsel!

SKOVRIDEREN (ivrig). Jamen, staar der ikke udtrykkeligt, Hr. Pastor, at den, som har to Skjorter, skal dele med den, som ingen har?

PASTOREN. Det staar der unægteligt! Men det er Teori, digterisk Overdrivelse; det praktiske Liv arter sig anderledes og maa arte sig anderledes! (Peger paa den brunplettede Hønsehund). Tror De ikke, at dette Dyr vilde sløves og blive dorsk og ubrugbart til at opfylde sin Mission, om det blev lagt paa Fløjelspuder og kælet for af hvide, bløde Hænder? . . . Naa, ser De det! Men akkurat paa samme Maade vilde en brav og dygtig Arbejdsmand sygne hen legemligt som sjæleligt, om han ved utidig Gavmildhed og misforstaaet Kærlighedstrang blev afholdt fra at udføre det Hverv, Herren nu en Gang samfundsmæssigt har paalagt ham! Der drives saa meget demokratisk Opvigleri i vore Dage! Lad os tage et Eksempel fra min egen Virksomhed som Sjælesørger! Jeg siger intet til, at en Lægmand rejser sig i For-

samlingen og vidner for Menigheden, at Herren har rørt ham med sin Naades Finger — jeg siger intet dertil; Herren kan bruge ethvert Redskab. Men jeg er sandelig ingen Ven af disse omrejsende Skræddere og Hjulmænd, det mener sig kaldede til at tage os Ordet af Munden! Hvad véd de? Hvad kan de? Det er gerne Folk, som forstaar deres jordiske Metier daarligt — Fuskere i deres eget Haandværk, der finder det bekvemmere at bruge Munden end Haanden. Hvad vilde De sige, om en af Deres Skovhuggere kom og vilde belære Dem? . . . Nej, min gode Hr. Køhl, der er meget, meget i det gamle Ord: Skomager bliv ved din Læst! (Synes nu først at opdage Missionæren, som under dette Foredrag har rullet sig sammen ligervis en Hugorm paa Spring): Ah, men der har vi jo . . . Skomager Klemmesen! Vel mødt! vel mødt! Har De været her hele Tiden? Jeg har sandelig ikke lagt Mærke til Dem. De agter Dem vel ogsaa til Mødet?

MISSIONÆREN (forsøger at svare, men formaar det ikke paa Grund af indædt Arrigskab).

PASTOREN (rolig præsenterende). Skovrider Køhl fra Boruplund; en af Vennerne — Skomager Klemmesen, Formand for Slagelse Afholdsforening.

MISSIONÆREN (bevæger lydløst sit Bukkeskæg).

PASTOREN (stadig rolig). Vi drage vel samme Vej?

MISSIONÆREN (hult). Ja, Vennestrømmen gaar jo mod Viborg nu!

PASTOREN (kordialt). Vil Klemmesen ikke have en Kop Kaffe med?

MISSIONÆREN. Jeg nyder Vand!

PASTOREN. Ja, det er jo ogsaa en Drik! (Vender sig fra ham til Skovrideren. Peger paa Hunden). Det er en Tispe?

SKOVRIDEREN. Ja.

PASTOREN (smilende). Har den fundet sin Pyramus?

SKOVRIDEREN. Hva?

PASTOREN. Jeg mener: skal den være Moder?

SKOVRIDEREN. Naa-aa? nej, den er ikke mere end et halvt Aar.

PASTOREN. Naa, ikke. (Idet han slaar en temmelig Cirkelbue med Hænderne): Ja for den forekommer mig lidt . . . lidt trivelig, hæ! (Pludselig til Missionæren): Ikke sandt Klemmesen?

MISSIONÆREN (svarer ikke).

PASTOREN. Ja, for det maa De jo forstaa Dem paa, min gode, der er Fader til saa mange Verdensborgere.

MISSIONÆREN (som fra Jordens Indre). Et Menneske har de Børn, Herren skikker ham!

PASTOREN. Aa ja . . . tilvisse ja! naturligvis! . . . Ni? Er det ikke ni, De har? . . . Et for hver Muse, hæ!

MISSIONÆREN (eksploderende). Jo! Med Deres Tilladelse!

Pastoren smiler, Missionæren fraader, og Skovrideren ser forfjamsket ud.

Pause.

En bondeklædt Person viser sig i Døren til Salonen. Han har et stort Uldtørkläde svøbt talløse Gange om Halsen og kalder med hæs Røst: Klemmesen! Klemmesen! Aa hør lidt?

MISSIONÆREN (ubehersket). Hva' æ der?

DEN FREMMEDE. Hør Klemmesen, den hellige Aands Nodegave er lige netop kommen over Vennerne paa tredje Plads, saa de vil lovsynge Herren!

MISSIONÆREN. Hum! . . . ja la' dem synge!

DEN FREMMEDE. Jamen Du maa sg . . . jamen Du maa komme ner aa gi' Tonen, Klemmesen, for jæ æ jo rusten.

MISSIONÆREN. Nu kommer jeg! (Da Manden bliver staaende): Gaa ned og sig, at nu kommer jeg!

PASTOREN (da den fremmede er gaaet). Var det ikke den fordrukne Klavs Væver?

MISSIONÆREN. Han hører vos til nu, Hr. Pastor! er det tredje lille Faar, vi har indfanget for Hjorden i Vinter. (Ser Pastoren stift i Øjnene): Herren har været fuld

af Miskundhed mod Slagelse, siden Di rejste, skal jeg tillade mig at sige Dem, Pastor Krarup! Flygter.

Pause,

under hvilken Pastoren trommer med Fingrene i Bordet, og Skovriderens Cigar gaar ud af Befippelse.

Endelig siger Pastoren forholdsvis behersket til at begynde med:

Ja undskyld, kære Hr. Køhl, men jeg kan ikke med disse Mennesker! De hører til en lavere Race end vi andre; thi der er Forskel paa Mennesker og Mennesker! De er som besatte af en Hovmodets og Ufordragelighedens Aand, bare fordi de er skaaret en Smule for Tungebaandet! (Taler sig flere Grader Réaumur op). Hæ, hvad vil det sige, at en Klavs Væver hører „vos" til? . . . introduceret af en Skomager Klemmesen? Klavs Væver, den værste Drukkenbolt siden Noæh Dage! Brændevinen lyser ham jo ud af Øjnene! Og saa tror disse stakkels Mennesker paa hans Omvendelse og slæber ham rundt fra Forsamling til Forsamling, for at han kan „vidne". Det er en Uskik med hele dette Lægprædikanteri! En blot og bar Overtro, at disse mislykkede Skræddere og Skomagere og Kakkelovnsrensere i Kraft af deres Uvidenhed (Skovrideren gør en beskeden Indvending). . . . jo netop Uvidenhed og Mangel paa saavel Aandens som Hjertets elementære Dannelse . . . skal have Lov til at anmasse sig en Position, der . . . Og saa aner De ikke, Mand, hvad det vil sige for en Sognepræst at have saadan en „Apostel" i sin Menighed! Jeg har sandelig mangfoldige Gange grebet mig i at huse den Tanke at melde mig ud af den ganske Suppedas . . . Og mange af mine Embedsbrødre tænker som jeg.

SKOVRIDEREN (stille beskedent). Jeg hørte dog i Fjor Pastor Stormbuk paa et Vennemøde i Hillerød udtale sig . . .

PASTOREN (heftigt afbrydende). Stormbuk er, Gud forlade mig! selv noget af en Lægprædikant! (Skovriderens Øjne bliver ved denne blasfemiske Ytring lige saa store og udtryksfulde

som to Østers. Pastoren ser sig, forfærdet over sin egen Dristighed, sky omkring, og hans Stemme synker ned til en Hvisken): Naaja . . . ja De forstaar mig, kære Hr. Køhl, jeg . . . jeg var lidt . . . lidt ophidset! (Hæver igen Stemmen og slaar ud med Haanden): Stormbuk er en vældig Kæmpe for Herren, en Arbejder af uskatterligt Værd i døde Tider som vore! (Man hører Salmesangen fra tredje Plads): Nu synger de. Hører De Sangen? . . . (Fortroligt): Kort sagt: jeg er ikke nogen særdeles Ynder af denne Kristendom paa en Præsenterbakke! Gak ind i dit Kammer, og luk din Dør, hedder det . . . (Opdager gennem Salonens Vinduer, at Skibet er ved at dreje ind til Samsø. Rejser sig hurtig og gaar ud paa Dækket, hvor han vinker ad Skovrideren, der følger efter med Hunden).

PASTOREN (med Kikkerten for Øjnene). En vakker lille Ø, Samsø!

SKOVRIDEREN. Ja . . .

PASTOREN. Kender De noget til Danneskjolds?

SKOVRIDEREN. Næ . . .

PASTOREN (rækker ham Kikkerten). Ønsker De . . .? Den er indstillet.

SKOVRIDEREN (sætter Apparatet for Øjnene). Tak! . . . Det er en ypperlig Kikkert!

PASTOREN. Et fortrinligt Instrument, ja! Jeg købte det i ni og firs i Bordeaux . . . Vil De se her: denne lille Skrue er til at indstille den med. Ser De: Teaterøjne, Kampagneøjne og Marineøjne, alt eftersom man er i Teatret, paa Landjorden eller paa Havet: . . . Ah, er vi ved Kajen!

Hebe manøvrerer ind til Bolværket under Kaptajnens Kommandoord „Slag bak" og „Slag frem". Trosserne hives i Land og fastgøres. En Landgangsbro stikkes ud, og to Heste og en gammel Kone gaar om Bord. Pastoren, Skovrideren, Hunden og og øvrige Passagerer ser interesserede til, medens de helliges Salmesang fra Agterdækket klinger lydt mod Himlen: Herrens Venner ingen Sinde mødes skal for sidste Gang . . .

Naar Postsækkene er udvekslede, og Landets Produkter: Smør, Ost, Huder, Korn og Uld er ombyttet med de mere oversøiske Delikatesser: Kaffe, Te, Sukker, Tobak og Petroleum, løsnes Trosserne atter, Kaptajnen bestiger paa ny Kommandobroen, Skruen sættes i Gang og Hebe damper af for Aarhus.

PASTOREN. Det er herligt at rejse! . . . De har aldrig været uden for Danmark, Hr. Køhl?

SKOVRIDEREN. Aldrig, nej . . .

PASTOREN. Jo, i ni og firs var jeg en Tremaaneders Tur gennem Frankrig, Italien og Schweiz, og hjem gennem Østrig-Ungarn og Tyskland. Min Kone havde lidt Formue, og der var reciprokt Testamente . . . De skulde virkelig se at komme lidt ud! Man faar et langt større Blik paa alle Forhold! (Peger): Se nu det Skib derude, hvor trægt det gaar! Hvad er det, naar man har set Baadene flyve med Latinersejl over Lago di Como! . . . som Svaner! — De burde rejse! Man lever kun én Gang!

SKOVRIDEREN. Ja-a . . . men Kone og Børn . . . Og selv om jeg nu ogsaa ha'de Raad, saa . . . saa mener jeg . . . Saa synes jeg . . . Der er jo saa mange trængende blandt Vennerne, som det er Ens Pligt at hjælpe.

PASTOREN (fikserer ham skarpt, men bliver øjeblikkelig beroliget og klapper ham faderligt paa Skulderen). De er et bravt og naivt Menneske, Hr. Køhl! . . . Og enhver bærer jo s i n Lovbog i sin Samvittighed! . . . De er lykkelig ved Hustru og Børn?

SKOVRIDEREN (med Øjne som St. Hansblus). Ja, d e t er jeg!

PASTOREN (sukker). Ja, ak ja! . . . Hvor længe har De været gift?

SKOVRIDEREN. To Aar.

PASTOREN. Og tvende Børn?

SKOVRIDEREN (lidt genert). Tre . . .

PASTOREN. Ah-h! ser man det hæ, hæ!

SKOVRIDEREN (hurtigt). De to første er Tvillinger!

PASTOREN (smilende). Ja, ja . . . Gudbevares! . . . . (Betragter ham med Velbehag). De er jo ogsaa en hel lille Atlet . . . Og Deres unge Hustru er ogsaa en sund Natur? Ammer selv?

SKOVRIDEREN (naivt). Jo Tak.

PASTOREN (sukker igen). Nej, jeg fik jo aldrig Børn! Naa hvem véd, hvad det var godt for. Min Hustru var jo ældre end jeg, og hun led af en sørgelig

Svaghed, Stakkel — en Betændelse i Modertrompeten. Hun døde i otte og firs; og Aaret efter var det saa, at jeg rejste til Udlandet . . . Aa, hun led meget paa det sidste . . . m e g e t! Og hun var lidt penibel at være om; skønt Gud skal vide, at Erichsen og jeg gjorde i Sandhed vort Bedste for at pleje hende! — Erichsen er min brave, trofaste Husbestyrerinde, der var og er mig til stor Husvalelse . . . Men en Hustru er dog en Hustru! Naa: Herren gav, Herren tog, Herrens Navn være lovet!

Højtidsfuld Pause, i hvilken P a s t o r e n fikserer Jyllands Kyst gennem Marineøjne.

SKOVRIDEREN (frygtsomt). Der var noget, jeg . . .

PASTOREN. Danmark er dog, naar alt kommer til alt, et saare indtagende lille Land: disse Bakker og Skove, disse kornrige . . . Hvad siger De, Hr. Køhl?

SKOVRIDEREN. Det var noget, jeg gerne vilde tillade mig at spørge Dem til Raads om, Hr. Pastor! . .

PASTOREN. Tal . . .

SKOVRIDEREN. Jo-o se, vi begyndte i Vinter hjemme hos os at holde nogle smaa Vennemøder: Forpagterens, Godsforvalterens Frue og nogle Proprietærfamilier, navnlig Damerne . . .

PASTOREN. Ja, Kvinden har altid været vor Hovedhjørnesten!

SKOVRIDEREN. . . . Vi samledes hver Onsdag hos hinanden skiftevis til Oplæsning af den hellige Skrift, Bønner og Sang. Og saa drak vi Te . . .

PASTOREN (stadig i Kikkerten). Meget prisværdigt! . . . Det er dog en Pokkers Kikkert, nu kan jeg aldeles tydelig skelne Gran fra Fyr!

SKOVRIDEREN. Jamen det vakte Forargelse.

PASTOREN (distræt). Saa-aa? Forargelse? — Hvorledes? (Tager Kikkerten fra Øjnene). Naa-aa? Saa det vakte F o r a r g e l s e, siger De?

SKOVRIDEREN. Ja; der var flere af Vennerne, der lod Ord falde om, at vi holdt os for os selv og satte

Splid i Menigheden. Særlig var der en Skomager Christensen . . .

PASTOREN. Saa de lider ogsaa af en Skomager?

SKOVRIDEREN. Ja, og . . .

PASTOREN (vredt). Splid i Menigheden! Hø! paa ingen Maade! Man samler de Venner om sig, man staar paa lige Fod med, naturligvis!

SKOVRIDEREN. Jamen, Pastor Sahlertz mente ogsaa, at vi burde holde op.

PASTOREN (betænkelig). Saa-aa, mente Sahlertz det? — Tja-a . . .

SKOVRIDEREN. Og saa holdt vi op.

PASTOREN. Ja . . . ja-a . . . det var maaske ogsaa det rigtigste! Jeg kender jo ikke Egnen . . . Apropos: Hvorledes gaar det med den Forsamlingsbygning, De skulde have opført i Sognet? Jeg saa noget om det i Vennebladet.

SKOVRIDEREN (sørgmodigt). Ja, den er jo ikke færdig endnu. Vi mangler Penge. Der var ingen, der vilde tegne sig. Og nu er der Stemmer, der mener, at vi bør sælge Grunden til Forbrugsforeningen. Men jeg synes dog virkelig, det er saa underligt det ene Aar at sige, at Herren vil have et Bedehus, og det næste, at Herren ingen vil ha'?

PASTOREN. Ja, det gaar ikke an!

SKOVRIDEREN. Saa nu skal vi søge et Laan i Kreditforeningen.

PASTOREN. Ak ja; der er jo sørgelig megen Lunkenhed til Stede.

Pause.

SKOVRIDEREN (famlende og nølende). Kunde ikke De, Pastor Krarup . . .

PASTOREN (paa Post). Hvad mener De?

SKOVRIDEREN (forvirret). Jeg mener . . . Pastoren talte før om . . . og saa tænkte jeg . . .

PASTOREN (anende, hvorhen det bærer). Jeg forstaar Dem sandelig ikke! Tal væk, ud af Posen!

SKOVRIDEREN (yderligere forfjamsket). Jeg mener . . . Jeg tænkte . . . Jeg vilde bare tillade mig at spørge, om . . . om De ikke . . . om ikke Pastoren . . . De talte før om, at De havde arvet nogle Penge efter . . .

PASTOREN (venligt overbærende). Penge? Jeg? . . . Aa, kære, det var en ren Ubetydelighed! . . . Og desuden staar jeg jo ogsaa min egen Menighed nærmest!

SKOVRIDEREN. Naa, saa dér skal ogsaa bygges?

PASTOREN. Det vil jeg ikke sige; men-n . . .

SKOVRIDEREN (i pludselig Ekstase). Jeg synes, det maatte være saa herligt at bygge disse smaa Hjem op for Guds udvalgte Flok!

PASTOREN. Det maatte det, det maatte det, naar Herren havde givet En Evnen dertil! (Vender sig mod Vest). Se dér har vi allerede Spiret af Domen i Aarhus! (Sætter Kikkerten for Øjnene). Rejser De direkte til Viborg?

SKOVRIDEREN (svælende efter Sindsbevægelsen). Ja . . . ja det vil sige: nej! Jeg bliver i Langaa i Nat hos min Broder. Det er ham, der skal ha' Hunden her.

PASTOREN. Jeg møder ogsaa først i Morgen. Jeg overnatter i Aarhus, indbudt af Bispen, som er en Universitetskammerat. (Kærtegner den brunplettede). Hvad hedder Dyret?

SKOVRIDEREN. Bella.

PASTOREN. Sit Navn værdig! Det er et nydeligt Hovede, godt behængt! . . . De tror altsaa ikke, at hun er gravid? . . . Naa ikke. Men De skal dog sige til Deres Hr. Broder, at han skal være lidt forsigtig, naar hun bliver løbsk! Saaledes fik jeg engang en meget fin irsk Setter spoleret af en ganske almindelig Bondeketer. De véd naturligvis, at selv om ogsaa Dyret senere bliver holdt til en Racehund, er der megen Sandsynlighed for, at Afkommet er ødelagt! . . . De gaar vel en Del paa Jagt, Hr. Køhl?

SKOVRIDEREN. Jeg tvinges jo til det . . .

PASTOREN (forundret). Interesserer det dem ikke?

SKOVRIDEREN. Jo-o, naturligvis, men . . .

PASTOREN. Det er en ædel Beskæftigelse, mandig! Jeg dyrkede den meget i mine bedste Aar. Nu er man desværre for gammel!

SKOVRIDEREN. Ja, jeg synes ogsaa . . . men somme Tider kan det pludselig komme over mig, at det vist er en syndig Glæde.

PASTOREN. Men kære!

SKOVRIDEREN. Staar der ikke: Du skal ikke ihjelslaa?

PASTOREN (ryster smilende paa Hovedet). De er lidt hysterisk, min gode Skovrider! — Undskyld! . . . Ernærede ikke Herrens egne Disciple sig ved Jagt? Ganske vist paa Havets Dyr, men dog en Slags Jagt!

SKOVRIDEREN. Jo-o . . .

PASTOREN. Vogt Dem for Overdrivelsernes Skær, min kære Køhl; det er paa dem, at Guds Børn oftest er strandet!

Pause.

Missionærens Apostelhovede og øvrige hellige Skikkelse stiger langsomt op over Trappen, der fører fra tredje til første Plads. Salmesangen sidder ham endnu i Mundvigene.

PASTOREN. Der har vi vor . . . Jerusalems Skomager, havde jeg nær sagt! Hvad rejser i Grunden den Pjes paa første Plads efter?

SKOVRIDEREN (bedende). Kære Hr. Pastor . . . Han hører dog til Vennerne . . .

PASTOREN. Ja . . . det siges! Men den Personnage staar mig som Sennep udi Næsen! . . . Et Ord i Alvor, Hr. Køhl: Vaer Dem for disse Menneskers quasi Veltalenhed! De er for naiv, De formaar ikke ret at skelne Skallen fra Kernen! (Med en overmaade elskværdig Haandbevægelse ud mod Missionæren, der er gledet nærmere som paa Gummihjul). Naa, lille Klemmesen, saa fik De da ledet Sangen! Vi hørte den heroppe. Den lød smukt under Guds klare Himmel!

MISSIONÆREN. Enhver Fugl synger med sit Næb, Hr. Pastor!

PASTOREN (mildt). Ja, ja, sandelig, ja! jeg . . .

MISSIONÆREN (afbrydende). Spurvekvidder og Lærketriller er lige velbehagelige for Herren i samme Maal og Maade, naar de klinger fra Hjerteburet, Pastor Krarup!

PASTOREN (behersket). Tilvisse, tilvisse!

Pause med tilsyneladende Havblik.

Men pludselig stikker Pastoren Haanden i Brystlommen og tager en Cigar frem, som han holder tæt hen under Næsen paa Missionæren og siger:

Vil han ryge en Havanna, Klemmesen?

MISSIONÆREN (træder et Skridt tilbage og svarer med et Blik som en oversanselig Tiger). Tak, jeg røger ikke — Krarup!

Pastoren gør rask omkring og gaar med hurtige, knirkende Trin bort over Dækket.

Skomager-Missionæren ser instinktmæssig efter hans Fødder for at se, om han bruger Fjeder- eller Snøre-, Sko eller Støvler.

Rædsom Pause.

Skovrideren ser ud, som havde han ondt. Missionæren minder om Luther paa Wartburg, da han havde hevet Blækhornet i Hovedet paa Satan. Rattet knager, Maskinen stønner. Moesgaard, Marse isborg- og Riis-Skove tegne sig blaasorte i Horisonten, og den brunplettede Hund lopper sig betænkeligt bag Øret.

Endelig drister Skovrideren sig til at bryde Tavsheden og siger stille:

Det er et dejligt Vejr i Dag, Hr-r-æ . . . Missionær.

MISSIONÆREN (med oprakt Pegefinger, hvorpaa Rester af Skomagerbeg). Herre! sæt Vagt for min Tonge, tag Vare paa mine Læbers Dør! (Løfter Bulehatten af og tørrer sit Aasyn med en rødbroget Svededug, smykket med den Korsfæstedes Billede. Derpaa hæver han tvende Fingre og taler som følger:)

Den sorte Skoles Mænd er fulde af Hovmod! . . . . Aa, om de dog vilde ihukomme vor Herre og Frelsers Ord om de kalkede Grave! Om de dog vilde stige ned blandt vos, ned blandt Menigmand og lære den Ydmyghed og Taknemmelighed for Guds Naadegaver at kende, som sidder i vores Hjerter, naar vi bede og synge og lovtakke Herren, fordi han har opladt vores Øjne og Øren til at høre og se, hvad han fordrer af vos arme, usselige Menneskebørn,

for at vi kunne skue hans Herlighedsdag Ansigt til Ansigt, hvad enten vi have taget videnskabelig Eksamen eller annammet hans Visdoms Kilde paa anden Sæt eller Maade!

SKOVRIDEREN (vil give sin bifaldende Mening tilkende, men hindres i sit smukke Forehavende af)

MISSIONÆREN (der atter kører løs og denne Gang med fem oprakte Fingre). O, sandelig! det være saare langt fra mig at kaste den første Sten paa Sognepræst Krarup, thi hvo som haver to Skjorter, ser vel til, at han ikke falder! Men han haver en letfærdig Tunge! Og det vil jeg sige mine Brødre og Søst . . . og det vil jeg sige aabent for min himmelske og jordiske Øvrighed, at Herren har været miskundelig god imod Slagelse og Annekser fra den naadige Stund af, da Pastor Krarup blev forflyttet til Tutiput og Vragsted; thi som Hyrden er, saa og Faarene! Og jeg vil sige til Eder alle saa mange, der vil oplade Eders Øren: Spørg Vennerne i Slagelse By, om ikke Pastor Krarup, medens hans arme, pinefulde Hustru endnu stredes med Døden, den sidste store Port, som aabnes og lukkes for vos alle! om han da ikke er set mangen Aftenstund letfærdeligen vandre vore ringe Huse forbi med Jomfru Krestine Erichsen, hans daværende Husbestyrerinde og nuværende! (Skovrideren slaar Kors for sig, og Missionæren fortsætter). O, mine Venner, det være langt fra mig, saa langt som Libanons Bjerge ligger fra Sarons Dale, at tale om Utugt og Skørlevnet, thi hver som er ren, ser ogsaa vel til, at han ikke falder! men det tilspørger jeg Eder: har ikke den retfærdige Gud selv lagt sin straffende Haand tungt paa Sognepræst Krarups Skuldre ved at gøre ham til en barnløs Olding gennem en ufrugtbar Hustru? . . . Dette spørger jeg om?

SKOVRIDEREN (der ihukommer sine Tvillinger, nikker heftigt). Jo. jo, sandelig, sandelig!

MISSIONÆREN (med foldede Hænder og Vand paa Maskine). Men

jeg slutter ham dog hver Aften ind i mine Bønner! thi, o! ligesom det er saligere at give end at tage; saaledes er ogsaa det at tilgive det yndigste for Vennerne!

SKOVRIDEREN (snyder Næse af Beundring). De er et ædelt . . . ædelt . . . ædelt Menneske, Missionær Klemmesen.

MISSIONÆREN (med beskeden Selvfølelse). Jeg stræber ydmygt at vandre ad de Stier, vor Herre og Frelser selv har anvist vos!

SKOVRIDEREN. Og det er jo alt, hvad et Menneske formaar!

MISSIONÆREN. Ja, det er alt! . . . Men det lykkes jo kun for de udvalgte!

Hellig Tavshed med bøjede, tankevægtige Hoveder. Selv den brunplettede synes at tænke over sin Sjæls Salighedsvilkaar . . .

Pludselig giver Hebe et Brøl fra sig. Man er i Aarhus Havn. Passagerer og Mandskab strømmer op paa Dækket. Ogsaa Pastoren. Trosserne gøres klare, og Kaptajnen bestiger Kommandobroen

Inde paa Bryggen ses et Mylder af Mennesker, Kvinder og Vogne.

MISSIONÆREN (griber hurtig Skovriderens Haand). Farvel Ven! Jeg maa ned til mine smaa!

SKOVRIDEREN. Farvel og Tak for alt godt!

MISSIONÆREN (skulende hen efter Pastoren). Et sidste Ord, min Broder! . . . Vogt Dem for at lytte til onde Tongers lokkende Tale! — Og hermed Gud befalet! (Bort).

PASTOREN (nærmer sig med Overfrakke og Haandkuffert). Naa: au revoir, min gode Køhl!

SKOVRIDEREN (forvirret). Farvel, Hr. Pastor! Det har været mig . . . Og lev vel!

PASTOREN (smilende). Ja, ja, vi ses jo i Morgen!

SKOVRIDEREN. Jo . . . ja . . . ja naturligvis! . . . Om Gud vil!

PASTOREN (stadig smilende). Det vil han nok! . . . Naa, havde De noget Udbytte af Deres Samtale med . . . Skotøjsfabrikanten?

SKOVRIDEREN (rødmer).

PASTOREN (betragter ham næsten rørt). De er et bravt og

naivt lille Menneske! . . . Paa Gensyn, kære Køhl, paa Gensyn!

Hebe ligger nu ved Bolværket. Landgangsbroen stikkes ud, og Passagererne gaar fra Borde og drager videre hver efter den Formue og Lejlighed, Herren samfundsmæssigt har beskikket ham:

Pastoren i Bispens Landauer.

Skovrideren og den brunplettede tager en Droske. Og

Missionæren drager paa Apostlenes Heste af Sted i Spidsen for sin Hjord . . .

Børn raabe, Hunde gø, Haner gale, Svaler kvidre, Heste vrinske, Køer brøle, og Svin grynte . . .

Men højt op over al jordisk Larm og Tummel rager Domkirkens gaasebærende Spir som et manende memento coeli!

CENTRUM

(1897)

AGERENDE

Grossereren.	Fiskeren.
Konsulen.	Den gamle Skipper.
Apotekeren.	Pavillonjomfruen.
Postmesteren.	Musikdirektøren.
Sagføreren	Maskinarbejderen.
Doktoren.	Konen.
Bryggeren.	Barnet.
Købmanden.	Pigen.
Arrestforvareren.	

FØRSTE AFDELING

Et „Anlæg" ved den elskelige lille By Tutiputi i Kongeriget Danmark.

Det er Onsdag Eftermiddag mellem fem og syv. Byens energiske Hornorkester (seks Mand høj med Dirigenten Hr. Sevenhusen) musicerer paa Pladsen foran Pavillonen „Sommerfryd". Træerne er grønne, Himlen blaa, Solen gul. Store og smaa Tutiputer af begge Køn vandrer rundt i Anlæggets grusbelagte Gange, pyntede i stilfulde Sommertoiletter. Særlig gør Damerne sig bemærkede ved deres fantasirige Dragter og deres højtidelige Provinsnoli-me-tangere-Ansigter . . .

Hr. Sevenhusen intonerer netop: Vift stolt paa Kodans Bølge!

Flere Fruer standser op i Promenaden og spejder mod Syd, hvor Fjorden ruller sine Vande. De kan imidlertid ingenting se, Putterne, da Anlæggets kraftige Granplantage skjuler Udsigten. Saa lader de, for dog at faa noget Udbytte, Blikket glide op ad Pavillonens hvidmalede Flagstang, paa hvis Top blodrøden Dannebrog hænger og breder sig med smaa fede Smæld i den lune Luft. Og de mindes med ædel Stolthed Valdemarerne Sejr og Atterdag samt Aarene 48, 49 og 50; medens de med et flot coup d'esprit sætter hen over Fredene i Brømsebro og Roskilde samt Smertensaaret 1864. Hvorpaa de vandrer videre med Hovedet melodisk paa Skakke og et patriotisk Smil om Læben.

Paa Verandaen, der løber langs Pavillonens Forside, sidder ved smaa gulmalede Jærnborde flere af Byens mere grundmurede Familier og indtager Kaffe med Sandkage. Det vil sige Mødrene og Børnene; Fædrene drikker Bajer, da dette Fludium dels smager dem bedre, og dels af det store Flertal anses for en langt mandigere Forfriskningssubstans.

Men Apoteker Mackeprang og Konsul Blinkenberg har tilsammen bestilt en halv Flaske Portvin.

Apotekeren er lille, bleg og spinkel. Ser nærmest ud, som om en Klausul i hans Bevilling tvang ham til at smage paa alt, hvad der sælges i hans Geschæft, førend det vandrer ud over Disken. Han er ugift og godt oppe i Fyrrerne.

Konsulen, høj, kraftig, lyshaaret og med engelske Whiskers, Familie-

fader; men er langt yngre end sin Kone, som han ægtede, først og fremmest naturligvis af Kærlighed, men dernæst ogsaa, fordi hun var eneste Barn af gamle Konsul Lemming, der døde to Aar efter Datterens Ægteskab. Blinkenberg var i Tidernes Morgen Kommis hos Lemming. Nu har han seks Pigebørn med hans Datter . . .

Konsul Blinkenberg er første Mand i Tutiputs Vestende, medens Grosserer C. A. Heidemann er Østendens Matador.

En stille, ædende Guerillakrig med en smilende, høflig Overflade har luret disse to Konger imellem lige fra den Dag, Lemming døde. Og det bliver til førstkommende Februar 24 Aar siden. Hustruerne kan ikke længer deltage i Striden; thi Fru Heidemann ligger stadig til Sengs lam i Underkroppen efter elleve Børns Fødsel — og Fru Blinkenberg har for længst bøet sig for sin Mands Imperatorsjæl: hun taler aldrig med nogen, viser sig aldrig offentlig, men lister kun stille rundt i sit Hus og sin Have, forskræmt og urolig som en lille, sølle, gammel Høne, der stadig lever i en idiotlignende Angst for, at Glenten skal slaa ned og ribbe de sidste Fjer af den. — Denne Hustruernes Ukampdygtighed havde maaske kunnet mildne Striden en Smule.

Men saa voksede Døtrene til!

Og nu i det sidste er der ogsaa kommet dette med Jærnbanen!

Tutiput skal nemlig ha' Bane. Men hvor skal Stationen ligge? I Østenenden eller Vestenenden?

Qyi vivra, verra!

— — — —

Pavillonjomfruen kommer med den af Konsulen og Apotekeren bestilte halve Flaske Portvin. Hun er i sort Nederdel, lysegrønt Liv og højrødt Forklæde. Dertil er hun topmavet og har et Ansigt som en lastefuld Gadedreng

JOMFRUEN. Værsartig, Hr. Konsul!

KONSULEN (kniber hende i Øret). Tak, min Stump! . . . Skriv det!

JOMFRUEN (knikser og fniser). S'gerne, Hr. Konsul hu, hu, hu!

APOTEKEREN (vil gøre Indsigelse, vil betale sin Part; men)

KONSULEN (affærdiger ham med et): Sludder, Apoteker! (Vender sig derpaa til Jomfruen, som er ved at trække sig tilbage): Hør lidt her: . . . Næ, kom nærmere!

JOMFRUEN (vrider sig nærmere). Hu, hu, hu!

KONSULEN (ser sig forsigtig om, og da Folk er optaget af Musikken og hinandens Paaklædning, tager han fat i et Hjørne af hendes Forklæde og rykker hende hen til sig). Det er Fandens, saa De er fin i Dag, Bolette, hva'!

JOMFRUEN. Hu, hu! vi har jo Musikdag, Hr. Konsul!

KONSULEN (haler hende ganske nær og kniber hende gedulgt i Benet). Flæskekarbonade, hva'!

JOMFRUEN (frigør sig og løber lykkelig over det modtagne Kærtegn ind i Pavillonen).

APOTEKEREN (har under denne Gudsdyrkelse siddet som paa Naale.

urolig og nervøs, snart rød, snart bleg. Hans sarte Ungkarlesjæl sættes i sælsomme Svingninger).

KONSULEN (skænker op). Skal vi saa smage paa Miksturen, Apoteker!

De drikker. Konsulen alt, hvad Glasset rummer, Apotekeren kun det halve.

KONSULEN (smækker med Tungen). Meget god Portvin!

APOTEKEREN. Fortrinlig!

KONSULEN. Flot Pi'e, Bolette!

APOTEKEREN (lorlegen). Forstaar mig ikke paa det . . .

KONSULEN. Sludder!

APOTEKEREN. Jeg synes da, at hun har et mindre kønt Ansigt.

KONSULEN. Ansigt! hæ! hva' Fa'en! det er jo ikke det, det kommer an paa!

APOTEKEREN (hilser dybt paa to forbigaaende Damer).

KONSULEN (der ikke har lagt Mærke til dem). Hvem var det?

APOTEKEREN. Frøknerne Heidemann.

KONSULEN (vender sig og ser efter dem). Gamle Pebertræer! Og sikken de saa stadser sig ud! Som Konfirmander! Men noget maa der jo gøres. Op ved Fyrrerne, hva'?

APOTEKEREN. Den ældste er nok seksogtredive, den yngste fireogtredive.

KONSULEN. Gammelt Knækbrød for Dem, Apoteker, hæ!

APOTEKEREN (rødmer).

KONSULEN. Er det sandt, at Heidemanns skal ha' dem et Ponykøretøj?

APOTEKEREN. De sagde det da i Aftes for aldeles bestemt oppe hos Maskinfabrikant Wissings.

KONSULEN. Jeg kan min Sæl og Salighed ikke forstaa, Apoteker, at De, som ellers er et dannet Menneske, vil holde Omgang med det . . . det Smedeslæng!

APOTEKEREN. Jeg kommer jo i de fleste Huse, véd De; og Wissings er virkelig en meget agtbar Familie.

KONSULEN. Kan s'gu gerne være. Men Manden er

en Flab! Det er en komplet Skandale for Byraadet, at han sidder der! De skulde ha' hørt ham ved Mødet i Jærnbanesagen i Gaar. Min Salighed som han var Overborgmester og en Tomme til!

APOTEKEREN (for at give Talen en anden Vending). Ja, hvad blev Resultatet i Gaar?

KONSULEN. Hvad det blev? Naturligvis det gamle Vrøvl, at skal Byen udvides, saa skal den udvides mod Øst. Rent Sludder! Hvad Fanden nytter det Byen, at den vokser ud i Jerslev Sogn? Og det gør den, hvis Stationen kommer til at ligge for Enden af Heidemanns Pakhus. Bli'r der bygget, og det b l i ' r der, saa flytter hele Østenden ud omkring Stationen og bor der og holder deres Forretninger i Byen, og det er billigere, for saa skatter de til Jerslev. Det er Fanden pineme en net Maade at værne om Byens Interesser paa! . . . Hva' si'er D e?

APOTEKEREN. Hvor vilde De da have Stationen?

KONSULEN. Naturligvis paa min Mark Vest for Byen! Men det er Heidemann, den gamle Ræv, ene og alene Heidemann! I Fjor snød han mig for fire Tusind Kroner!

APOTEKEREN. Jamen det er jo Staten . . .

KONSULEN. Staten! Fa'en med Staten! Hvor véd den, hvad der gavner Byen bedst? Det er s'gu dog noget, Borgerne maa afgøre!

APOTEKEREN. Jamen Byraadets Flertal . . .

KONSULEN (kører hen over A p o t e k e r e n s Indvending). Og ligger ikke Byens Centrum i Vestenden maaske? Apoteket, Raadhuset, Posthuset, Hotellet, Skolen og m i n Forretning, h e l e Forretningslivet, hva'?

APOTEKEREN (paa en frisk). Ja, ganske vist, ganske vist; men Byraadets Flertal . . .

KONSULEN (tager ham i Skulderen og ryster ham). Jamen B y e n s Flertal, B y e n s Flertal, Mand! Borgerne, den store Befolkning; (slipper Apotekeren, der bleg synker tilbage i Stolen). Men nu sætter j e g i Morgen en Adresse i

Gang, saa skal vi dog se, hvem der har den offentlige Mening for sig! . . . De skriver vel under?

APOTEKEREN (endnu lidt forpustet). Jeg holder mig . . . holder mig helst neutral, Hr. Konsul.

KONSULEN. De er en Fladfisk, Apoteker! (Skænker i sit Glas). Og drikke kan De heller ikke!

APOTEKEREN (skynder sig at tømme sit Glas for dog at gøre noget).

KONSULEN (fylder det paa ny). Skaal! (De drikker). De kan sagtens, Deres Forretning s k a l man jo i! . . . Skal vi gaa et lille Slag rundt?

De rejser sig og fordyber sig i det tre Tønder Land store Anlæg, medens S e v e n h u s e n tager fat paa: Danmark, dejligst Vang og Vænge . . .

Grosserer J. A. H e i d e m a n n kommer i Selskab med S a g f ø r e r S t r ø m.

G r o s s e r e r e n er en lille, bred, astmatisk gammel Herre med kraftigt, hvidt Haar.

S a g f ø r e r e n er lang, mager og klædt i graa Dress med rund Filthat og tynd Spanskrørsstok.

SAGFØREREN. Der stikker Konsulen af med Apotekeren?

GROSSEREREN (stadig smaahostende). Daarlig Samvittighed, hø, hø!

SAGFØREREN. De mener Adressen?

GROSSEREREN. Ja . . . Lad os sætte os her.

SAGFØREREN (tager Flasken, som staar paa Bordet, og ser paa Etiketten). Portvin! . . . Her har Konsulen siddet!

SAGFØREREN. Bryder jeg mig ikke om. (Sætter sig). Konsulen og jeg er gode Venner hø, hø! Skilte ham af med et Parti Rug i Fjor.

SAGFØREREN. Ja, De dominerer Markedet, Heidemann!

GROSSEREREN. Kunde ikke overkomme det selv, Blinkenberg. Kom til mig og klagede sin Nød. Overtog Partiet hø, hø! Tjente fire Tusind Kroner . . . Hvad vil De drikke?

SAGFØREREN. Det skal vel være Øl?

GROSSEREREN. Vil De bestille . . . Men tag lige saa godt fire straks med det samme.

SAGFØREREN. Ha, ha! (Gaar ind i Pavillonen for at rekvirere Ølket.)

Mængden, som drager forbi, hilser ærbødigt paa H e i d e m a n n, der nikker tyst og peger med en Finger op mod Hatteskyggen.

SAGFØREREN (kommer tilbage og sætter sig; slaar Benene over Kors og leger med sin Stok). Her er mange Mennesker ude i Dag.

GROSSEREREN (der sidder foroverbøjet, lænende begge Arme paa sin tykke Egekæp). Ja . . . Hvad er det, han spiller?

SAGFØREREN. „Danmarks dejligst Vang og Vænge" . . .

GROSSEREREN. Meget god Musik, hø, hø! (Støder tavs sit Glas mod Sagførerens. De drikker ligeledes i Tavshed.)

SAGFØREREN. Konsulen ha'de nok ikke Lykken med sig ved Mødet i Gaar?

GROSSEREREN. Wissing gav ham rent paa! . . . Vindspiller, den Konsul! Gamle Lemming vilde vende sig i sin Grav!

SAGFØREREN. En vis Dygtighed kan man dog ikke frakende ham, Manden.

GROSSEREREN. Vindspiller! Bare Mundtøj! Har ikke Astma hø, hø! det er det hele?

SAGFØREREN (ler støjende, demonstrativt, som ti Tusind Kroner ler, naar tyve Tusind siger en Vittighed). Ha, ha, ha! De er en stor Humorist, Hr. Heidemann! . . . Men nu Adressen, han sætter i Gang?

GROSSEREREN. Faar ingen Underskrifter!

SAGFØREREN (lidt tvivlende). Ja-a-a . . .

GROSSEREREN. Tre Skræddere, to Skomagere og hans Vaskerkone!

SAGFØREREN. Hi, hi, hi! . . . Hvad sagde Stadsingeniøren?

GROSSEREREN. Fuldstændig enig med mig. Køber Grunden Østen for Pakhuset. Faar Jærnbane lige til Døren. . . . Mere Øl, Prokurator!

SAGFØREREN (skænker for begge). Man siger, at Præsten er ved at gaa over paa Konsulens Parti.

GROSSEREREN. Hø, hø! interesserer mig ikke! Banen skal ikke til Himlen.

SAGFØREREN. Nej, hi, hi! . . . Véd De, hvad der staar i Adressen?

GROSSEREREN. Næ.

SAGFØREREN. Jo, Rebslager Hansen har set den . . .

GROSSEREREN (brutalt afbrydende). Har Rebslager Hansen skrevet under, det Fæ?

SAGFØREREN. Det tror jeg ikke; han lo af den.

GROSSEREREN. Derfor kan han godt ha' skrevet under!

SAGFØREREN. Ha, ha! De kender Menneskene! De burde ha' været Sagfører, Hr. Grosserer! . . . Næmen, han sagde, Rebslager Hansen, at der stod, at Vestenden var Byens Centrum.

GROSSEREREN. Hum! Centrum er vel der. hvor j e g er!

SAGFØREREN. Naturlig, naturlig, det sagde jeg ogsaa til ham: Byens mest grundmurede Handelshus!

H v i d t ø l s b r y g g e r R a s m u s s e n med Kone triner frem af Mængden.

BRYGGEREN (frigør sig fra Hustruen). Der sidder han s'gu, Relia. (Fruen hedder Aurelia). Lad nu mig, lad nu mig! (Iler med lange Skridt og sprængrødt Ansigt hen til H e i d e m a n n og S t r ø m og buldrer ud) Hvad i Helvede, Prokurator, er det for Abekatiestreger! Har De taget Pigen til Dem?

SAGFØREREN (ganske tlad). Ja . . . min Kone . . .

BRYGGEREN (dirrende). Jeg vil høfligst tillade mig at anmode Deres Kone om at rejse Fa'en i Vold!

SAGFØREREN. Min Kone stod netop uden Pige . . . komplet uden Pige . . .

BRYGGEREN. Ja, hvad rager det mig! . . . Men det er ildløjjalt g'ort af Dem, Strøm! m e j e t ildløjjalt, det maa jeg sige!

SAGFØREREN (ser sig forskrækket om). Hys, hys, kære Hr. Rasmussen . . .

BRYGGEREN. Jeg snakker saa højt, jeg har Lyst til!

GROSSEREREN. Hva' er der paa Færde?

SAGFØREREN. Det er Ras . . .

BRYGGEREN. Hold Mund, Prokurator! . . . Nu skal

De høre, Heidemann: Her i Torsdags Nat er vor Pige pludselig stukken a', saa min Kone kunde ikke begribe det om Fredagen. Naa! Saa gaar jeg jo til Strøm, at han skal søge hende, og fortæller saadan og saadan, at hun pludselig er stukken a', simpelthen uden at nyse!

GROSSEREREN. Hø, hø! det gør de jo saa tit.

BRYGGEREN. Jovel! . . . Naa! Og Strøm lover saa at søge Pigen til Lovens strengeste Straf! Og véd De saa, hva' han gør? véd De saa, hva' han gør? H a n f æ s t e r h e n d e!

SAGFØREREN (flov). Kun paa Prøve . . . Kun paa en Maaned . . .

BRYGGEREN. Han f æ - æ s t e r hende gudhjælpeme! . . . Og det kalder jeg m e j e t ildløjjalt, hva' Heidemann, ikke? si'er De ikke det, hva'?

GROSSEREREN. Jo.

SAGFØREREN. Jamen, min Kone stod . . .

BRYGGEREN (raaber). Jeg vil se Deres Kone i Helvede, vil jeg! Det er D e m, jeg har at holde mig til!

SAGFØREREN. Hys, hys, hys dog, Mand! . . . De skal nok faa Pigen draget til Ansvar!

BRYGGEREN. Lovens strengeste Straf!

SAGFØREREN. Jovel, jovel! Højeste Bøde!

BRYGGEREN (en Kende beroliget). Naa! . . . (Slaar pludselig f Bordet igen). Men jeg kalder det a l l i g e v e l ildløjjalt g'ort a' Dem!

GROSSEREREN (som er bleven ked af d e n Snak). Vil De saa ha' det Parti Byg, Rasmussen?

BRYGGEREN (endnu med Forbitrelsen siddende i sig.) Hva'?

GROSSEREREN. Vil De hø, hø! ha' det Parti Byg?

BRYGGEREN (stadig fraværende) Hva'? Hva' si'er De?

GROSSEREREN (arrig). For Satan, jeg spør', om De saa vil ha' de tredive Tønder Byg?

BRYGGEREN (hurtigt). Jo, jo, jovel, jo! . . . Men ikke at levere før i næste Maaned.

GROSSEREREN. Er De bleven døv, hø, hø?

BRYGGEREN. Næi, jeg er ikke.

SAGFØREREN (der er glad over det vekslede Tema). Jeg synes, De plejer at faa Deres Byg hos Konsulen, Hr. Rasmussen.

GROSSEREREN. Nu faar han det hos mig! (Til Bryggeren). Vil De ha' et Glas Øl med? Saa kan vi andre hø, hø! faa os ét ved samme Lejlighed.

BRYGGEREN. Ja Tak . . . men min Kone . . .

GROSSEREREN. Træffer nok Prokuratorsken; saa kan de to faa sig en Passiar sammen . . . Vil De bestille Øllet . . . Tre!

BRYGGEREN (gaar ind i Pavillonen).

SAGFØREREN (forklarende). Jeg kunde s'gu ikke gøre for det; det var min Kone, der . . .

GROSSEREREN. Kender Fruentimmerne!

SAGFØREREN. Jeg sagde til hende, at jeg vilde ikke ha' det; men da jeg saa kommer hjem til Middag i Gaar, har hun fæstet Pigen.

GROSSEREREN. Kender ogsaa det!

Doktor Brandt, en lang Mand med Cylinderhat, Diplomatfrakke og hvide Lærredsbenklæder kommer. Han bærer en sølvknappet Stok stukket ind under Armen. Da han ser Herrerne ved Bordet, slaar han ud med en behandsket Haand og deklamerer:

Nunc est bibendum, nunc pede libero pulsanda est! Ha, ha, ha! Goddag mine Herrer, goddag, goddag! . . . Goddag Rasmussen! naa der er De ogsaa.

GROSSEREREN. Drikker De en Øl med, Doktor?

DOKTOREN. Højere op, Grosserer, hvis De vil bestikke mig for Østende! Sodavand og Kognak! (Til Jomfruen, der kommer med Bajerne). Hebe, mit sædvanlige!

JOMFRUEN (knikser). S'gerne Hr. Doktor!

DOKTOREN. Den ligner en Gamin.

BRYGGEREN. Hva' er det for en?

DOKTOREN. Aa, det er en Slags tam Alligator.

BRYGGEREN (meget forstaaende). Naa-aa . . .

DOKTOREN. Naa, Hr. Grosserer, skal saa Statsbanerne ha' Hovedkontor i Deres Pakhus, ha, ha?

SAGFØREREN (forhippet). Har De hørt, at Konsulen kommer med en Adresse?

DOKTOREN. Gammel Nyhed!

GROSSEREREN. Skriver De under, hø, hø?

DOKTOREN. Ja, hvis De ogsaa kommer med en; for saa skriver jeg under paa dem bgge to! (Til Jomfruen, der serverer Sodavandet og Kognaken, idet han kniber hende paa et fyldigt Sted.) Tak, Huldgudinde!

JOMFRUEN. Hu, hu, hu! (Forsvinder).

BRYGGEREN (retter sig). Der er Borgmesterens Damer!

To magre Damer, en ældre og en yngre, gaar forbi. Herrerne hilser høfligt.

DOKTOREN. De ser s'gu ud, som om de levede af Menneskekød!

BRYGGEREN (revner). Ha-a, ha, ha! Den skal min Kone ha'!

SAGFØREREN (mildt bebrejdende). Doktor, Doktor!

GROSSEREREN. Borgmesterens bruger jo Doktor Friis hø, hø!

DOKTOREN. Rigtig, Grosserer! Det er simpelt Brødnid, ha, ha! . . . Goddag, goddag, Arrestforvarer! Naa?

ARRESTFORVAREREN (en lille, hjulbenet, jovial Mand). Det gik ikke, Hr. Doktor, det gik ikke!

DOKTOREN. Det var Satans! Mennesket maa jo ha' en Mave som en Struds!

ARRESTFORVAREREN (stikker Doktoren paa Armen med en Pegefinger). Lad vos prøve i Aften med en dobbelt Portion, hæ, hæ, hva'?

DOKTOREN. Vi prøver med en dobbelt Portion, Martiniussen! Han skal s'gu nok komme til at gi' sig, Fyren!

ARRESTFORVAREREN. Hæ, hæ, hæ! (Hjuler ind blandt Mængden.)

GROSSEREREN. Hva' var det?

DOKTOREN. Aa, det er Martiniussen og jeg, der har en lille Spas for.

SAGFØREREN (gassende sig paa Forhaand). Fortæl, fortæl, hi, hi!
DOKTOREN. Kan I tie, Folkens?
BRYGGEREN. Gu' kan vi tie!
DOKTOREN. Jamen, det er lovstridigt, Prokurator!
SAGFØREREN. Aa, skidt!
GROSSEREREN. Fortæl nu, hø, hø! . . . Satans med den Hoste!
DOKTOREN (bøjer sig frem over Bordet og beretter hviskende, medens de andre lyttende med spændte Miner stikker Hovederne frem mod ham) Ha, ha, jo det er . . . det er Flæske-Jens . . .
BRYGGEREN. Den Djævel!
SAGFØREREN. Ja, han har jo ogsaa stjaalet Deres Skinker!
BRYGGEREN. Gu' har han saa. ja!
DOKTOREN (ser ned af ham). Naa-aa, De har da beholdt de bedste tilbage!
SAGFØREREN. Hi, hi, hi!
GROSSEREREN (utaalmodig). Faar vi den Historie?
DOKTOREN. Jo! . . . Se han er jo ikke til at styre deroppe i Arresten, Jens; Martiniussen har ikke Fred for ham, han larmer og synger; og er uhøflig; og han er jo saa stærk! Men saa i Aftes puttede vi — men De maa s'gu holde tæt, Deherrer, for faar Venstresprøjten fat paa den Historie, saa er jo Fanden løs! — Det var Martiniussen, der havde klaget sin Nød for mig; og saa i Aftes puttede vi et ordentlig Brækpulver i Fyrens Tevand . . .
BRYGGEREN. Ha-a, ha, ha! det har han Fanden galeme godt af!
SAGFØREREN. Hi, hi, hi, ja, ja!
GROSSEREREN (intererseret). Brækkede han sig saa?
DOKTOREN. Nej, Fanden, Gu' gjorde han ej, det er jo det mærkelige af det! (hviskende). Men nu i Aften gi'r vi ham to! Vi skal s'gu nok faa ham herunter!
BRYGGEREN og SAGFØREREN (ler, men)

GROSSEREREN (siger alvorligt). Saadan nogle Tampe skulde slaas ihjel straks, hø, hø! Bare til Udgift for Byen!
DORTOREN. Der er noget om Snakken, Hr. Grosserer!
BRYGGEREN. Ja, vi trænger til en forbedret Retspleje. Det si'er ogsaa Aviserne.
SAGFØREREN. Den kommer, den kommer!
GROSSEREREN (peger). Der er Postmesteren.
DOKTOREN. Hvor?
SAGFØREREN. Dernede ved Indgangen.
DOKTOREN. Saa maa vi ha' Sjov!

Skynder sig hen til Sevenhusen, der holder Pause med sit Orkester, og hvisker ham noget i Øret.

Sevenhusen nikker gravitetisk og giver Signal til sine Trompetere.

Doktoren iler tilbage paa sin Stol. -- Og i samme Øjeblik Postmesteren træder ind paa Pladsen, intonerer Orkestret med Vælde: Den Gang jeg drog af Sted, den Gang jeg drog af Sted . . .

Postmesteren sætter sit Træben (thi naturligvis har han Træben, da dette er den fornemste Adkomst til at blive Postmester i Kongeriget Danmark med Bilande. Vi kender ikke Forholdene paa de vestindiske Øer) . . . sætter sit Træben haardt i Gruset og marcherer nikkende og smilende med Postmesterinden under Armen frem gennem Folket; medens Sevenhusen med Trompeten for Munden skæver om efter ham for at iagttage Virkningen: og Mængden, særlig den kvindelige Part, standser betaget op i Promeneringen og synes, at dette er et yndigt Øjeblik, et ligefrem løftet Moment i Tutiputs Historie.

Kun cand. med. & chir. Læge Alfred Brandt og cand. jur. Sagfører Oscar Strøm er ved at kvæles af Latter. Men de besidder jo ogsaa den klassiske Dannelse.

Pludselig gør Postmesteren Holdt midt paa Pladsen, slipper Hustruen og slaar ud med den frigjorte Haand for at betyde Orkesteret, at han vil tale. Sevenhusen og hans Trofaste river fluks Hornene fra Munden midt i Linien: det kan Du ej, min Ven . . . og Sagføreren og Doktoren skjuler Ansigtet i deres Hænder.

POSTMESTEREN (aftager sin Straahat og begynder med høj Røst): Maa det være mig tilladt som Formand for den stedlige Vaabenbrødre-Forening at sige et Par Ord! — Ikke at jeg modtager vort lille energiske og dygtige Orkesters Udførelse af en for os alle kær og dyrebar Stridssang som myntet paa mig personlig. Æhem! Det gør jeg ikke. Det falder mig aldrig ind! Men som Repræsentant for de tapre Mænd, der drog fra Hjem og Arne for at kæmpe og dø for en god Sag, en ædel Sag, en ophøjet Sag, vil jeg blot sige: Gid den Dag aldrig maa komme, da det danske Folk ikke længer mindes sine Nationalhymner med Glæde!

Æehm! Thi den Dag vil det være ude med os som Folk, som Nation, som selvstændigt Folk! Mangt og meget kan splitte os, mangt og meget kan sprede os; men ét véd jeg, der altid vil samle, altid forene, altid føre os sammen, og det er — og jeg beder Dem alle, som her er til Stede, at kaste et Blik op til Dannebrogs røde og hvide Dug, som i dette Øjeblik spiler sig ud over vore Hoveder! — og det er, siger jeg: Tanken om vore Brødre og Søstre hinsides Kongeaaen! Et Leve for vort elskede, omstridte Slesvig! Det leve!

Jublende Hurraraab hilser denne Tale. Sevenhusen falder i med en Toúche. Hatte og Huer svinges i Luften, og de grebne Kvinder vifter med Lommetørklæder og Solskærme.

Naar Begejstringen er stilnet af raaber

POSTMESTEREN. Et Ord endnu, kære Venner! . . . Synes Forsamlingen som jeg, vil jeg foreslaa, at vi afsender et Telegram til de ventende histnede, hvis Øjne og Øren stedse spejde mod Nord, mod det frie og lykkelige Broderfolk heroppe?

Ja, ja, ja! og stormende Bifald fra Mængden.

POSTMESTEREN (har taget sin Lommebog frem og ivrigt noteret i den).

Saaledes har jeg tænkt mig det:

Tutiput, d. 20. Juli 96

Redaktionen af „Dannevirke"
Flensborg.

En Forsamling af danske Mænd, Kvinder og Børn sender deres elskede sønderjydske Brødre og Søstre deres bedste Ønsker for Fremtiden. Mod, Troskab, Udholdenhed!

Paa Forsamlingens Vegne
Sehested,
Kaptajn og Postmester.

Fornyet Bifald.

EN STEMME. Det bli'er s'gu en dyr Telegram!

POSTMESTEREN (værdigt). Gebyret ta'r jeg paa mig!... Og saa Nationalsangen, Sevenhusen!

Orkesteret falder i med Kong Christian; og medens Mængden raaber et

nifoldigt Hurra, byder Postmesteren paany Postmesterinden Armen, sætter Træbenet frem og vandrer ad Tutiput til for at afsende Telegrammet.

GROSSEREREN (skadefro). Hø, hø; det kom De s'gu skidt fra, Doktor!

DOKTOREN (flov-uskyldig). Jeg?

GROSSEREREN. Det var jo da Dem, der fik Sevenhusen til at spille!

ARRESTFORVAREREN (som har nærmet sig). Han bli'er nok Ridder paa det Telegram, hæ, hæ, hæ!

BRYGGEREN. Jamen det maa nu alligevel osse være lige haardt nok saadan immerhen at skulle kradse rundt paa en Træpind.

SAGFØREREN (indædt over Postmesterens mulige Dekoration) Hæ, det er jo den Pind, han lever af, Mand!

ANDEN AFDELING

Dagen efter.

Morten Sørensens Købmandsforretning i Skippergaden i Tutiputs Vestende.

Lokalet er opfyldt af alt muligt og umuligt til Faget henhørende: Sukker, Kaffe, Te, Rosiner, Bomuldstøj, grøn Sæbe, Chokolade, Ansjoser, Møggrebe, Høtyve, Hummer i Daaser, Tobak, Tændstikker, Porcellæn, Underbeklædningsgenstande, Brændevin, gule Ærter, Svinefedt, Olieklæder, Kongen af Danmarks Brystsukker, Kunstgødning og Margarine . . .

Morten Sørensen staar bag Disken i Færd med at gøre Kræmmerhuse. Han har et stort, smilende Ansigt og lyserødt Haar. Plejer at spille Bonvivant ved Byens aarlige Dilettantforestilling. Er gammel Ungkarl og siges at udøve en ligefrem dæmonisk Magt over Kvarterets Enepiger, Syjomfruer og Skipperkoner, hvis Mænd er paa Langfart.

Paa en Bænk henne under Vinduerne sidder en ældgammel, forhenværende Sømand. Han er næsten ganske skjult i en lodden Hue, en islandsk Uldtrøje og et Par uhyre Søstøvler. Hedder Iver Mikkelsen, men kaldes Iver Galop, fordi hans Farfader skal have været en ivrig Danser. Ser ud, som om han ikke havde vasket sig, ikke skiftet Klæder siden Frederik den Sjettes Død. Sad paa samme Bænk, da Morten Sørensen for femten Aar siden købte Forretningen. Sømandsstanden er meget konservativ.

Henne paa Pulten for Enden af Disken ligger Konsul Blinkenbergs Jærnbaneadresse. Den har faaet seks Underskrifter siden i Morges.

En hellig Fisker træder ind ad Butiksdøren.

KØBMANDEN. Goddag, Samuel, goddag, god d a g!

FISKEREN (alvorlig som et Grantræ). Goddag . . .
KØBMANDEN, Det er mærkeligt med den Tørke, vi har.
FISKEREN. Ja-a, det er tørt.
KØBMANDEN. Tror De ikke snart, vi faar noget Regn?
FISKEREN. Det raader nok Vorherre for.
KØBMANDEN. Det gør han, det g ø r han, Samuel! Hvorledes har Konen det?
FISKEREN. Tak, vi kan da ikke klage. Naar Gud Herren er med os, Sørensen, hvo kan da være mod os?
KØBMANDEN. Meget rigtigt, meget rigtigt! . . . Hvad staar til Tjeneste?
FISKEREN. Ja, det var da et halvt Pund Bønner og en Fjerding Cikorie i Guds Navn.
KØBMANDEN. S a a gerne, saagerne! (Sysler med Afvejningen af Bønnerne). . . . Skal Samuel ikke se lidt paa Konsulens Adresse? Den ligger derhenne paa Pulten.
FISKEREN (gaar (stadig som et Grantræ) hen og tager Adressen og læser i den).
KØBMANDEN. I holder vel med os andre her i Vestenden?
FISKEREN. Ja.
KØBMANDEN. Saa skriver I vel under allesammen?
FISKEREN. Næi, vi gør ikke.
KØBMANDEN (forbavset). Gør I ikke! Men det vilde dog lette Transporten. Ellers skal I jo helt ud paa den anden Side Byen med jeres Fisk!
FISKEREN. Ja.
KØBMANDEN. Og I skriver endda ikke under?
FISKEREN. Næi, vi gør ikke. Du skal være Øvrigheden underdanig!
KØBMANDEN. Ganske vist, ganske vist! Men . . .
FISKEREN. Og hvo, som synder mod det ene Bud, Sørensen, synder mod dem alle! . . . Byraadet vil jo ha' Stationen mod Øst.
KØBMANDEN. Det vil det, men . . .

FISKEREN. Og er ikke Byraadet vor nærmeste Øvrighed, indsat af Gud?

KØBMANDEN. Jo-o . . .

FISKEREN. Der er ingen Øvrighed uden af Gud!

KØBMANDEN. Det er der vel ikke, nej; det er der vel ganske vist ikke! . . . Men hvis nu Konsulen havde haft Flertallet med sig . . .?

FISKEREN. Det var ikke saa Guds Vilje!

KØBMANDEN. Nej . . . Næ, det maa det jo da ikke ha' været, nej! (færdig med Kaffen). . . . Er der ikke mere? . . . Sukker?

FISKEREN. Ja, et Pund Sukker; og et halvt Pund grøn Sæbe.

KØBMANDEN. S a a gerne, saagerne! . . . Præsten holder paa Vestenden, Samuel, véd De det?

FISKEREN. Har han skreven under?

KØBMANDEN (med en Duvning). Ganske vist endnu ikke, nej . . .

FISKEREN. Naa.

KØBMANDEN. Men han gør det, han gør det sikkert!

FISKEREN. Hm . . . han hører jo heller ikke til Missionen.

KØBMANDEN. Jeg maa sige, at jeg finder, Pastor Krarup er en meget behagelig Mand! Han handler her, trods min Forretning jo dog mere er baseret paa Smaafolk.

FISKEREN. Han hører ikke vos til med Sjæl og Sind. Han glæder sig for meget med Verdens Børn!

KØBMANDEN (der pakker ind). Ikke lidt Mel og Gryn? Ikke lidt Knas hjem til Konen?

FISKEREN. Nej! (Stærkt). Vi annamme det himmelske Knas, der udgaar af vor Herre og Frelsers egen Mund til Opbyggelse og Syndernes Forladelse!

KØBMANDEN (forskrækket). Gudbevares, gudbe v a res! . . . Det bliver altsaa 1 Krone og 15.

FISKEREN (betaler). Værsgod.

KØBMANDEN. Tak, Tak! . . . Har De no'en Rødspætter i Dag?
FISKEREN. Ja.
KØBMANDEN. Hvad staar de i?
FISKEREN. En Krone Snesen.
KØBMANDEN. Vil De bringe mig fem.
FISKEREN. Jo.
KØBMANDEN. Men lad dem være lidt større end sidst.
FISKEREN. Jeg ta'r dem, Herren la'r mig faa fat paa!
KONSUL BLINKENBERG (hurtig ind. Nervøs). Hvormange har nu skrevet under?
KØBMANDEN (med en beklagende Gebærde). Li'som i Formiddags, Hr. Konsul.
KONSULEN (stamper i Gulvet). Satan! . . . (til Fiskeren). Har De skrevet under, Samuel?
FISKEREN. Nej.
KONSULEN. Vil De skrive under?
FISKEREN. Nej.
KONSULEN. Pastor Krarup er paa vor Side!
FISKEREN. Enhver faar være der, hvor Guds Finger peger ham hen.
KONSULEN (ophidset). Jeg køber ikke længer jeres Fisk, nu véd I det!
FISKEREN. Saa faar vi i Guds Navn gaa til Heidemann.
KONSULEN. Helligt Rak! (Til Købmanden). Kommer igen!
Hurtigt ud.
KØBMANDEN. Han blev vred.
FISKEREN (med Højhed). Den, der indtager sig selv, Sørensen, er større end den, der overvinder en Stad!
(Gaar.)
KØBMANDEN (tager Adressen og læser den igennem vel for tiende Gang. Han har endnu ikke selv skrevet under. Han vil se Tiden an).
DEN ÆLDGAMLE SKIPPER (løfter Hovedet med Pelshuen og siger meget, meget langsomt og rystende). Hva' . . . er 'et . . . Di . . . bestiller . . . Sørensen?
KØBMANDEN (højt). Jeg læser, Gamle!

SKIPPEREN. Det . . . g'ore . . . jeg . . . osse . . . i min . . . Ung'dm! (synker tilbage i sig selv).

Pause.

SKIPPEREN (pludselig, meget højt, næsten raabende). Orla . . . Lehmann . . .

KØBMANDEN (der er vant til hans Udbrud). Hva' si'er De, Mikkelsen?

SKIPPEREN (lidt mere dæmpet). Orla . . . Lehmann . . . Har . . . han . . . no'et med . . . Jærnbanen . . . og gøre?

KØBMANDEN. Nej han har ikke, Gamle. Han er jo død.

SKIPPEREN (stødt). Det . . . si'er De . . . om dem . . . allesammen . . . Sørensen!

HVIDTØLSBRYGGER RASMUSSEN (ind). Naa, hvordan gaar det med Adressen?

KØBMANDEN. Seks Underskrifter.

BRYGGEREN. Ha, ha, ha! Har De skrevet under?

KØBMANDEN. Endnu ikke, nej.

BRYGGEREN. De gør 'et s'gu ikke!

KØBMANDEN (afgjort). Jeg holder bestemt paa Vestenden!

BRYGGEREN. Ja, hold Fanden i Vold! men Heidemann har saa godt som solgt sit Pakhus.

KØBMANDEN (ubehagelig overrasket). Hva' for no'et! Det bli'r jo først afgjort om en Maanedstid, hvor Stationen skal ligge!

BRYGGEREN. Ha, ha! det har s'gu været bestemt i over et halvt Aar! saadan rent privat mellem Heidemann, Stadsingeniøren og Hofjægermesteren!

KØBMANDEN (i Udbrud). Det er jo Bedrageri!

BRYGGEREN (rød i Kammen). Si'er De Bedrageri? (Med en Vending mod den ældgamle, mumieagtige Skipper). De er mit Vidne, Mikkelsen!

SAGFØRER STRØM (ind). Hvad er her paa Færde? Man kan høre Dem helt omme i Kirkestræde!

BRYGGERENEN (ophidset). Det er Sørensen, dér! Han si'er . . .

KØBMANDEN (butikshøflig). Ja, undskyld, Hr. Sagfører, men Rasmussen paastaar, at det allerede er bestemt, hvor Banegaarden skal ligge! Og saa tillod jeg mig . . .

SAGFØREREN (mod Bryggeren). Hvad er det for noget Sludder, Menneske?

BRYGGERENEN (brydsk). Sa'e De Sludder! Heidemann fortalte mig det . . .

En Kunde kommer ind. En sodet og forrøget Maskinarbejder. Han skuler dynamitagtigt til de mere velklædte Herrer.

SAGFØREREN (trækker Bryggeren afsides). For Fanden, Rasmussen, saadan noget maa De s'gu ikke gaa og fortælle igen!

BRYGGERENEN. Jamen, Heidemann . . .

SAGFØREREN. Ja, ja, ja! Men det var jo bare for os, forstaar De! Det er jo bare Partiet, der skal vide det! Og nu hører De jo til Partiet, siden De køber Deres Byg hos Heidemann!

BRYGGERENEN (betuttet). Hvorfor Fa'en sagde han ikke det straks! Nu er jeg ogsaa gaaet hen og har fortalt min Kone det . . . (De taler sagte videre).

KØBMANDEN (der har ekspederet Maskinarbejderen en Rulle Skraa og seks Bajere). De skulde ikke ha Lyst til, Højstærede, at underskrive denne Adresse?

Præsenterer ham Jærnbaneadressen.

MASKINARBEJDEREN (med en vrikkende Haandbevægelse ud i Luften). Naj, vi rager vist inte Kastanjer for di store, forstaar Di!

KØBMANDEN. Gudbevares; gudbevares, nej! men dette er en ganske nøvtral Sag; saa jeg mente . . .

MASKINARBEJDEREN. Naj, den hopper vi 'nte paa, kære!

KØBMANDEN. Jamen, De kunde jo dog . . .

MASKINARBEJDEREN (med Haandbevægelsen fra før). Vi

gaar 'nte med Træskostøvler paa Langelinje, forstaar Di!

KØBMANDEN (pludselig interesseret). De er fra København, Hr. . . .?

MASKINARBEJDEREN. Det er navnlig, hva' jeg er, ja! hvis no'en sku' være saa fri og interpellere Dem! (Nikker hen mod Sagføreren og Bryggeren). Hva' er det for et Par Bænkebidere, Di har der?

KØBMANDEN (angst). Hys, Mand dog! Det er to af Byens bedre Folk!

MASKINARBEJDEREN. Di ser mig ud til 'et, ja! Hør, skal jeg inte sætte dem lidt ud paa Gajen for Dem?

KØBMANDEN (i Rædsel). Nej, men gudbevares, Menneske!

MASKINARBEJDEREN. Ja, for di køber vel inte no'et her i denne Snask alligevel!

KØBMANDEN. Det gør de ganske vist ikke, men . . .

MASKINARBEJDEREN. En anden En bli'r altid hældt ud af deres Butikker, det Storborgerkram!

KØBMANDEN (klapper ham beroligende paa Armen). Kære Hr. . . . Hr. . . .

MASKINARBEJDEREN (ryster ham af sig). Hansen! mit Navn er Hansen! Jeg arbejdede nede paa Wissings Maskinfabrik, om no'en sku' muligvis intresere sig for 'et!

KØBMANDEN (lidt forfjamsket). De Herrer er her . . . er her, Hr. Hansen i Anledning af Adressen her . . . Jærnbaneadressen!

DEN ÆLDGAMLE SKIPPER (pludselig himmelhøjt). Monrad!

SAGFØREREN (til Bryggeren). Saa, nu begynder Iver Galop! (til den Gamle). Hvad siger De, Mikkelsen?

SKIPPEREN. Monrad . . . er . . . en . . . dygtig Mand!

BRYGGEREN (revner). Ha—a, ha, ha!

SAGFØREREN (alvorlig). Det er han, Mikkelsen! Véd De, at han kommer her til Byen i Morgen?

SKIPPEREN (oplivet). Kommer . . . Monrad . . . her til . . . Byen?

SAGFØREREN. Ja, han kommer i Morgen.

BRYGGEREN (vrider sig af Latter).

SKIPPEREN. Jeg . . . var . . . anden Styrmand . . . paa . . . Skibet . . . da han . . . sejlede fra . . . Ny Zeeland . . . i niogtres!

SAGFØREREN. Saa—aa, var De det? Det var dengang, at Kejseren af Kina var første Maskinmester?

BRYGGEREN. Ha—a, ha, ha! den skal min Kone s'gu ha'!

MASKINARBEJDEREN (træder pludselig frem og holder sine store, sorte Hænder knyttede op under Næserne paa de tvende spøgefulde Herrer; en Haand under hver Næse). Diherrer sku' vel inte ha' Lyst til at faa Deres Loppestik kløede, hva'? paa en gratis og behagelig Maade, hva'? (Til Købmanden, der stammende af Forfærdelse danser frem og tilbage bag Disken). Ta' 'en med Ro, gamle Svansspiller! Nu er det undertegnede, der dirisjerer Kajaken! (Til Herrerne, som staar stærkt krumryggede for ikke at komme i Berøring med hans Hænder). Hva', spør jeg? er der no'et, der trænger til at poleres, hva'? (Til Sagføreren, idet Haanden føres nærmere) for saa er her Wienerkalk, forstaar Di! (Til Bryggeren med samme Gestus) Og her er Trippelse! Er Di med paa den, Di . . . Sengsvin!

SAGFØREREN (der først erholder Mælet igen). Hvad Fanden gaar der af Dem, min gode Mand!

BRYGGEREN. (rød som en kogt Hummer). Er De gal!

MASKINARBEJDEREN (træder tilbage. Indigneret.) Di har vist ikke den Ære at kende mig, mine Herrer? men det gør osse li'emejet! For jeg si'er bare: er det Da'nelse? Er det da'nede Mennesker, der bær dem saadan ad? Er det di bedre Kla'ser, som der snakkes om i Højretrompeterne? Saa si'er jeg renok, at det er et spilraaddent Samfund, vi lever i, at behandle en gammel Mand paa den Maade, at gøre Gadesjov med ham li'e op i hans aabne Øjne, fordi han hverken kan høre eller se? Føj for Satan! I sku' skamme Jer, sku' I, som et Par Hunde!

Gaar hen og smider en Krone paa Disken. Tager derpaa sine seks Bøjere og gaar uden at sige Farvel.

Sagføreren, Bryggeren og Købmanden er ikke fri for at se lidt dumme ud.

Saa triner pludselig Maskinarbejderen ind ad Døren igen.

Han sætter Øllet fra sig paa Disken og spørger med et Nik hen mod de to Overklassemennesker:

Har di to Pillegrimme skrevet under?

KØBMANDEN (befippet). Habevager, Hr. . . .?

MASKINARBEJDEREN. Jeg spør' om Diherrer osse har skrevet under?

KØBMANDEN. Nej, Deherrer er absolute Modstandere af Adressen!

MASKINARBEJDEREN. Lang mig Papiret.

KØBMANDEN (rækker ham skyndsomt Adressen).

MASKINARBEJDEREN. Og en Pen!

KØBMANDEN. Vil De ikke træde her om ved Pulten Hr?

MASKINARBEJDEREN. Gu' vil jeg ej!

KØBMANDEN (dypper en Pen og overrækker ham den). Værsaa-artig!

MASKINARBEJDEREN. Hvor skal jeg skrive?

KØBMANDEN (peger). Der, dér . . .

MASKINARBEJDEREN (skriver med mange Snirkler og Sving). Peter Konstantin Hansen, Maskinarbejder, Medlem af Internationale. (Lægger Pennen fra sig). Er I med paa den, hva'? Fordi man 'te li'e netop gaar med høj Hat og lakerede Fidtsko, ka' man vel nok ta' sig et Gaaselaar med Rødkaal Mortensaften?

Da ingen af de tilstedeværende gør Mine til at ville afkræfte denne Paastand, samler han paa ny sine seks Bajere sammen og forlader atter Lokalet.

SAGFØREREN (løfter paa Skuldrene). Nutidens fortrykte Arbejdere!

BRYGGEREN. Gid Fanden ha'de Socialisterne! Hvorfor smed De ham ikke ud, Sørensen?

KØBMANDEN. Tja-a, hvad skal man sige! Det er jo den Klasse Mennesker, jeg skal leve af! . . . Deherrer beærer jo ikke min Forretning hi, hi!

SAGFØREREN (har taget Adressen op fra Disken). Det er s'gu kraftige Underskrifter, Konsulen faar!

KØBMANDEN. Der er jo da Apotekeren!

SAGFØREREN. Ha, ha! „med Reservation", ja!

BRYGGEREN. Ja, hvad Fanden mener han med det?

SAGFØREREN. Aa, Konsulen skal vel købe sine Ligtorneringe hos ham!

BRYGGEREN. Ha-a, ha, ha! Den skal min Kone s'gu ha'!

En Ponyvogn med to Damer i ruller rask forbi.

Købmanden sætter over Disken' farer ud af Døren og midt ud paa Gaden og kigger efter Køretøjet, lige indtil det er forsvundet bag Toldbodbygningen. Ogsaa Sagføreren og Bryggeren iler ud; men de nøjes dog med at blive staaende paa Trappen.

KØBMANDEN (aandeløs). Saa' De! Det var Heidemanns Døtre!

SAGFØREREN. Saa har han altsaa faaet Vognen?

BRYGGEREN. Ja, den kom med Damperen i Morges.

KØBMANDEN. Hvor mon de skulde hen?

SAGFØREREN. Ud ad Ornegaardsvejen vel, hi, hi!

BRYGGEREN (tager Sagføreren ved en Knap). Tror De virkelig, at der er noget om det?

SAGFØREREN. Ja begge to, kan de ikke faa ham...

KØBMANDEN (hviskende). Man siger, at Hofjægermesteren er komplet i Lommen paa Heidemann!

BRYGGEREN. Ja, det kniber nok svært! Men han ta'r Fa'en ikke en borgerlig, Bardenheim! Hans første Kone var jo adelig.

SAGFØREREN. Jamen, naar Svigerfader har Grunker, Far!

BRYGGEREN (griber ham paa ny i Knaphullet). Tror De, der er noget om det?

SAGFØREREN (undvigende). Det véd jeg s'gu ikke!

En yngre Kone med en Kurv paa Armen og et 4—5 Aars Pigebarn ved Haanden kommer ind.

Sagføreren puffer til Bryggeren, hvorpaa de begge kniber højre Øje sammen og nikker diskret til Købmanden, der rødmer über und über, men dog samtidig siger:

De ta'r Fejl, mine Herrer! De ta'r Fejl!

KONEN (genert, da hun opdager de fine Folk). Jeg skulde ha' et halvt Pund Margarine af den bedste.

KØBMANDEN (ligeledes lidt ilde tilpas). Saa gerne, saagerne, Madam!

SAGFØREREN. Har De Tuborg, Sørensen? . . . Lad os faa et Par. (Til den ældgamle Skipper). Drikker De et Glas Øl med, Mikkelsen?

SKIPPEREN. Ja . . . mange . . . Tak! . . . Hvem er . . . De . . . med Forlov?

SAGFØREREN. Jeg er Sagfører Strøm.

SKIPPEREN. Naa-aa! . . . Di er . . . kanske . . . en . . . Søn af . . . den gamle . . . Lysestøber Strøm . . . der . . . hængte sig . . . paa Johansens . . . Kornloft?

BRYGGEREN. Ha, ha . . . (Standser op og ser sig ængstelig om, ihukommende den Internationale.)

SAGFØREREN (til Skipperen). Nej, jeg er ikke her fra Byen.

SKIPPEREN. Naa 'nte det!

KØBMANDEN (med Øl og Glas). Vær saa god, Deherrer! (Til Konen, der staar stum ret op og ned) Var der mere . . .

KONEN. Et Pund Byggryn og et halvt Pund Kartoffelmel.

BARNET (der har staaet og trukket heftigt i Kjolen). Jæ vil op paa Disken til Sørensen, Mor!

KONEN. Hys!

BARNET (sur). Jæ vil op paa Disken til Sørensen!

KONEN (ryster hende). Vil Du holde din Kaje!

BARNET (paastaaeligt). Jæ vil op paa Disken til Sørensen!

KONEN (hviskende). Vil Du ha' no'en Hug?

BARNET. Næi . . . (Stikker pludselig i Graad). Jæ vil op paa Disken! Jæ vil op paa Disken!

KØBMANDEN (deltagende). Hvad er der, lille Marie?

BARNET. Jæ vil op . . . paa Disken!

KONEN. Vil Du nære Dig, si'er jeg!

KØBMANDEN. Vil Du ha' en Bismarksklump!

BARNET. Næi . . . Jæ vil op paa Disken!

KONEN (samler Pakkerne sammen og putter dem i Kurven).

KØBMANDEN. Er der ikke mere, Mariane?

KONEN. Nej. (Slæber af med Barnet, der stritter imod). Kom nu, din skidte Tøs!

BARNET (skrigende). Jæ vil op paa Disken til Sørensen!

KONEN (tager hende resolut paa Armen og gaar. Men endnu helt ned ad Gaden hører man den lille gøre bestemtere og bestemtere Fordring paa at komme op paa Disken til Sørensen).

SAGFØREREN. Det var Mariane Bølling, hva'?

KØBMANDEN (beskæftiget med at lægge Laaget paa Margarinebøtten). Ja.

SAGFØREREN. Hvor længe er det, hendes Mand har været ude?

KØBMANDEN (stadig med Ryggen til). To Aar vist.

BRYGGEREN (kan ikke bare sig længere). Pruu ha, ha!

SAGFØREREN (uforstyrrelig). Jeg synes, hun gik uden at betale?

BRYGGEREN (puffer til ham). La' nu være, Strøm, hi, hi!

SAGFØREREN (højere). Jeg synes, hun gik uden at betale, Sørensen?

KØBMANDEN (vender sig og dasker efter ham). Aah . . .

SAGFØREREN. Den ene Villighed er den anden værd, hva'?

BRYGGEREN. Han trøster Enkerne og de faderløse ha, ha!

DOKTOR BRANDT (ind. Han gør sig lille og siger med barnlig, grædefærdig Stemme). Jæ vil op paa Disken til Sørensen!

Bryggeren og Sagføreren er ved at faa Apopleksi af Latter. Selv Købmanden kan ikke bevare Alvoren. Kun den gamle Skipper ænser intet. Han sidder og stirrer stift hen for sig, medens hans Tanker, der er blevet oplivede af Bajerskøllet, stille og hyggeligt pusler med Festlighederne i Anledning af Kristian den Ottendes Kroning.

SAGFØREREN. De mødte hende, Doktor? ha, ha!

DOKTOREN. Gu' mødte jeg hende, ja!

BRYGGEREN. Sørensen er ved at krybe ned i en af sine egne Sildetønder, ha, ha!

KØBMANDEN (der begynder at blive vred). Aldeles ikke! . . . Skal Doktoren ha' sit sædvanlige?

DOKTOREN (nikker). Javel, ja! (Tager Adressen). Død og Pine, der er jo kommen en ny Tilhænger!

BRYGGEREN. Ja, og det oven i Købet en, som ikke har vasket sig! (Overvældet af sit Vid). Den var s'gu god!
DOKTOREN (læser). „Medlem af Internationale"! Han sprænger s'gu hele Østbanegaarden i Luften!
SAGFØREREN. Har De set Heidemanns nye Ponyvogn?
DOKTOREN. Er den kommen?
BRYGGEREN (ivrig). Ja, den kørte her forbi før!
KØBMANDEN (ligeledes). Og begge Døtrene var i!
SAGFØREREN. De kørte ud ad Ornegaard til, hi, hi!
DOKTOREN (afgjort). Bardenheim ta'r s'gu ingen af dem!
SAGFØREREN. Pengene!
DOKTOREN. Næi! Og nu han er bleven Formand i Jærnbaneudvalget, klarer han sig nok med Heidemann!
SAGFØREREN. Jeg ser ellers Amalie som Hofjægermesterinde, hva'? naada! Næsen vilde da rive Hul i Maanen.
BRYGGEREN. Og den gamle da, den gamle!
DOKTOREN. Han fik s'gu et Hjerteslag første Gang, han hentede ham med Blinkere!
DEN GAMLE SKIPPER (vaagner). Bardenheim! . . . Er det . . . Kammerherren . . . paa . . . Ornegaard . . . De taler . . . om? Han . . . er gift . . . med . . . Komtesse . . . Alvilda . . . fra Bjørnsholm!
BRYGGEREN (halvt arrig). Han snakker altid om døde Folk!
DOKTOREN. Aa Herregud, lad ham det! Det er nu hans Fornøjelse! . . . Hvad siger De, Gamle?
SKIPPEREN. Jeg si'er . . . at det . . . er . . . et . . . stolt Fruentimmer!
DOKTOREN. Brillant, ja! storartet!
SKIPPEREN. Hvodden . . . mon . . . Sønnen . . . har det?
DOKTOREN. Udmærket! Han trives godt!

SKIPPPEREN. Han har . . . mange . . . Gange . . . været . . . om Bord . . . paa Caroline!
DOKTOREN. Ja, det vil jeg s'gu gerne tro! (Til Købmanden). Hør, Sørensen, lad mig faa en Vand til!
KØBMANDEN. S a a gerne, Hr. Doktor!
DOKTOREN. Det er sandt! nu skal I høre en Nyhed: Madam Nikolajsen er med Barn!
BRYGGEREN (overvældet). H v a' er hun?
KØBMANDEN (ivrig). Med Barn, med Barn!
SAGFØREREN (uforsigtig). Ved Konsulen (Slaar sig paa Munden).
DOKTOREN. Ha, ha! ja det troede jeg jo ogsaa!
BRYGGEREN. Han har da ogsaa været svært ude efter hende, si'er de!
DOKTOREN. Ja, det gamle Knaphul, han har hjemme . . .
BRYGGEREN (revner). Ha-a, ha, ha, ha!
SAGFØREREN. Hvem er det da ved?
DOKTOREN (blinker). Ja-a . . .
BRYGGEREN. Er det Sørensen?
DOKTOREN (nikker.)
KØBMANDEN (smigret). Næi, véd De nu hvad, Hr. Doktor!
SAGFØREREN. Har hun selv betroet Dem det?
DOKTOREN (alvorlig). Saa sagde jeg det ikke. Jeg sladrer aldrig om mine Patienter!
BRYGGEREN. Fa'en, saadan en Værtshusholdermadam!
SAGFØREREN. Hvem . . .
DOKTOREN. Ja, kan I tænke Jer! Her har vi allesammen gaaet og . . . naa! Ja, for køn er hun s'gu! Og alle . . . Kan I huske ham Skærsliberen, der var her i Foraaret, Tyskeren?
BRYGGEREN. Jo! han ødelagde vores Brødkniv, det Bæst!
SAGFØREREN. E r d e t h a m!
DOKTOREN. Gu' er det ham, ja! Madam Nikolajsen

har med grædende Taarer betroet sig til Madam Mencke . . .

BRYGGEREN. Det var den stiveste!

DOKTOREN. Han var kun her i Byen i to Timer, ha, ha, ha! saa det er virkelig ekspedit Arbejde! Han sleb en Broderesaks for hende og . . . vupti, hva'-behager!

KØBMANDEN (misundelig). Ja, de Tyskere, de kan!

SAGFØREREN. Hun, der altid har været saa . . .

DOKTOREN. Tja, nu stod det engang optegnet i Skæbnens Bog, at hun skulde erobres af Tyskerne ligesom Slesvig.

BRYGGEREN. Den er god! Den er god!

KØBMANDEN (med et indadvendt Blik). De Kvinder, de Kvinder!

DOKTOREN (rejser sig og tømmer sit Glas). Gaar Deherrer med ned ad Gaden? Jeg skal ud paa Hospitalet, Klokken er mange.

SAGFØREREN og BRYGGEREN (rejser sig ligeledes). Ja. Sagføreren betaler Øllet.

BRYGGEREN (i Døren). Hør, hvordan gik det saa med Skinke-Jens, Doktor? virkede det?

DOKTOREN. Om det virkede? Martiniussen maatte laane tre Brandspande nede fra Sprøjtehuset!

BRYGGEREN. Ha-a, ha, ha!

Alle tre ud.

KØBMANDEN (ene med den gamle Skipper; gaar rundt og stiller Flasker og Glas til Side).

EN UNG TJENESTEPIGE (kommer ind ad Gaarddøren i Baggrunden af Butikken).

KØBMANDEN (oplivet). Goddag, goddag, Mathilde.

PIGEN. Mikkelsen skal hjem og spise til Aften!

KØBMANDEN (vil klappe hendes Kind).

PIGEN (bort). La' vær, Sørensen! (Med kælen Røst). Har Di no'et sødt til mig i Da', hva'?

KØBMANDEN (lægger Armen om hende). Ja, det ved Gud, jeg har, min Stump!

PIGEN (frigør sig). Uf, Di er altid osse saa kærlig, Sørensen!

KØBMANDEN (deklamerer). Kærlighed, min søde Skat, er Livets Fryd ved Dag og Nat, hi, hi!

PIGEN (vrisser med Bagdelen). Ja, det vil jeg nok si'e! (Kælen). Gi'r Di mig saa et Stykke Chokelade, hva'?

KØBMANDEN (skraber ud som en ældre Hane). Hva' faar saa jeg?

DEN GAMLE SKIPPER. Jeg synes . . . Mathilde . . . er her?

PIGEN. Di skal hjem og spise. (Til Købmanden). Faar jeg saa et med Krem, hva'?

KØBMANDEN (har aabnet en Skuffe). Ja kom her hen.

PIGEN (nærmer sig). Di rør mig ikke, Sørensen!

KØBMANDEN (med et Stykke Chokolade i Haanden). Værsgod . . .

PIGEN (helt hen). Di vaaver ikke og røre mig!

KØBMANDEN. Jeg forsik . . .

PIGEN (snapper Chokoladen og undgaar heldig Hr. Sørensens Gribebevægelse). Pyt sa' Per til Kongen!

KØBMANDEN (ærgerlig). Din lille Satan!

SKIPPEREN (som har famlet sig om bag Disken). Kom . . . saa . . . Mathilde!

PIGEN (tager ham under Armen). Her er jeg. (Til Købmanden). Og saa et Stykke fin Seve, hva'?

KØBMANDEN. Næ, Du kan tro nej!

PIGEN (tager en Bid af Chokoladen). Hi, hi! (Gaar med den gamle ned mod Døren i Baggrunden. Udstøder pludselig et Hvin.)

SKIPPEREN. Hva' . . . er 'et?

PIGEN. Det var Sørensen, der knev mig!

SKIPPEREN. Hæ . . . hæ . . . hæ! Ja jeg . . . knev . . . Jer . . . osse i . . . min . . . Ungd'm . . . hæ!

Ud med Mathilde gennem Gaarddøren.

Da Købmanden vender sig, staar Grosserer Heidemann midt i Butikken. Han er kommen ind, uden at Hr. Sørensen i Ganteriets Hede har bemærket det.

GROSSEREREN (som sædvanlig hostende). Skulde hø, hø! gifte Dem, lille Sørensen!

KØBMANDEN (flad som selve Lolland af Forlegenhed). Hæd, Hæd, hæd! Hr. Grosserer . . .

GROSSERERENEN (sætter sig). Ikke godt for et Mandfolk at være alene! . . . Har De Adressen?

KØBMANDEN (skynder sig at række ham den).

GROSSERERENEN (kigger i den). Gaar smaat, synes jeg.

KØBMANDEN. Meget smaat, Hr. Heidemann, særdeles meget smaat!

GROSSERERENEN. De har ikke skrevet under?

KØBMANDEN (forfjamsket). Nej-æ, nej . . . æ . . .

GROSSERERENEN. Det skulde De gøre. Vilde maaske hø, hø! omstemme Byraadet.

KØBMANDEN (ler overstadigt). Hæ, hæ, hæ, hi, hæ, hæ, hæ!

GROSSERERENEN. En Øl!

KØBMANDEN (springer af Sted). Saa gerne, saagerne!

GROSSERERENEN (da Sørensen kommer tilbage med Øllet). Har Blinkenberg været her?

KØBMANDEN. Ja for en lille Timestid siden.

GROSSERERENEN. Kommer han igen?

KØBMANDEN. Det sagde han, ja. Han har været her jævnlig i Dag for at se, hvorledes det gik.

GROSSERERENEN. Hø, hø!

Pause.

Grossereren har indtaget sin Yndlingsstilling: krumrygget, halvt hængende paa sin tykke Kæp og med Hagen hvilende paa Hænderne, der ligger foldede over Kæppens Haandtag.

KØBMANDEN (rømmer sig). Hm! Har . . . har Grossereren lagt Mærke til, at Apotekeren har skrevet under.

GROSSERERENEN. Ja.

Pause.

KØBMANDEN. Man siger, at Præsten ogsaa er for Vestbanegaarden.

GROSSERERENEN. Hum!

Mere Pause.

KØBMANDEN. Jeg ha'de den Ære, at Deres Frøkner Døtre kørte her forbi før.

GROSSERERENEN. Hø, hø, saa?

KØBMANDEN. Ja . . . Nydeligt lille Køretøj!

GROSSERERENEN. Meget pænt, ja.

KØBMANDEN (paa 'en igen). Har Grossereren hørt, at Madam Nikolajsen er ble'en med Barn?

GROSSEREREN. Hø, hø! det er jo ogsaa snart to Aar siden, Manden døde? . . . Er De Fa'ren?

KØBMANDEN (støjende). Hæ. hæ, hæ, hi, hæ, hæ, hæ! Naj . . . Næ, men her i Foraaret var her en tysk . . .

Konsul Blinkenberg hurtig ind. Gaar lige hen til Disken, bag hvilken Købmanden staar med et Ansigt, der ligesom er blevet større af Skræk for, hvad der nu vil ske.

KONSULEN. Er der kommet nogen paa?

KØBMANDEN (stirrer stift hen mod Heidemann). En, Hr. Konsul . . .

KONSULEN (følger Retningen af hans Blik; ser, og vorder maalløs).

GROSSEREREN (rolig). Goddag, Blinkenberg! Ja her sidder hø, hø! jeg.

KONSULEN (tager sig sammen. Flot). Goddag . . . Heidemann!

GROSSEREREN. Et Glas Øl med?

KONSULEN. Nej Tak!

GROSSEREREN. Glas Portvin?

KONSULEN. Tak, jeg skal ingenting ha!

GROSSEREREN (til Købmanden). Kan Sørensen gaa ind i det bageste Kontor og lukke Døren?

KØBMANDEN (staar uvis).

GROSSEREREN. Skal nok kalde paa Dem, hvis der kommer Kunder!

KØBMANDEN (gaar, men dog noget misfornøjet).

KONSULEN (da Kontordøren er lukket). Jeg har ikke noget at tale med Dem om!

GROSSEREREN. Hø, hø!

KONSULEN. Hvad vil De mig?

GROSSEREREN (peger paa Adressen). Skulde ha' spurgt mig til Raads om den der.

KONSULEN. Hæ, det manglede s'gu bare!

GROSSEREREN. Kender Byen bedre!

KONSULEN. Aa, naar det først bliver bekendt, at der er en Adresse!

GROSSEREREN. Vil De hø, hø! maaske la' Martiniussen slaa paa Tromme?

KONSULEN (heftigt). Maa jeg bede mig fritaget for Deres Flovser!

GROSSERERENEN (uden at lade sig afficere). Vi har dog hjulpet hinanden før.

KONSULEN. De mener det Parti Byg? Men det var vist Dem, der gik af med Profitten.

GROSSERERENEN. Løb ogsaa Risikoen, hø, hø!

KONSULEN (svinger sig op paa Kæphesten). Ja, men De maa dog indrømme, at jeg har Ret! Vestenden e r Byens centrale Punkt. At lægge Stationen mod Øst er det rene Vanvid! Den kommer jo ikke til at ligge paa Byens Grund engang.

GROSSERERENEN. Naa, naa!

KONSULEN. Javel; men naar Byen skal udvides, vil den paa den Maade gaa ud i Jerslev Sogn, hva'? kan De nægte det? Og hvad Fanden, hvad Gavn har v i af det!

GROSSERERENEN (rolig). Alt det har De jo allerede sagt i Byraadet, hø, hø!

KONSULEN (indædt). Byraadet! Byraadet!

GROSSERERENEN. Og Stadsingeniøren siger jo, at Banen bli'r 60,000 dyrere, hvis Stationen lægges om mod Vest; og det har Byen ikke Raad til.

KONSULEN (som for). Stadsingeniøren! Jeg blæser Stadsingeniøren et Stykke! . . . Skal jeg sige Dem noget? Nu engagerer jeg selv en Ingeniør, der skal stikke en ny Linie ud, saa faar vi se Resultatet!

GROSSERERENEN, De kunde være gal nok til det!

KONSULEN. Jeg g ø r det! Han kommer paa Mandag!

GROSSERERENEN. Og hvad skal De hø, hø! gi' ham for den Svir?

KONSULEN. Det kommer ingen ved!

GROSSERERENEN. De Penge er smidt ud i Fjorden!

KONSULEN. Det skal vi faa at se!

GROSSERERENEN (med Vægt). De Penge er smidt i Fjorden, Blinkenberg!

KONSULEN (opmærksom). Hvad mener De?

GROSSEREREN (ser hen mod Kontordøren, om den er forsvarlig lukket). De er smidt i Vandet, hø, hø!
KONSULEN (næsten skrigende). Forklar Dem! Forklar Dem!
GROSSERÈREN (rolig, men bestemt). Stationen, hø, hø!... den Satans Hoste! . . . Stationen kommer til at ligge for Enden af mit Pakhus!
KONSULEN (bleg). Hvad vil De sige med det?
GROSSEREREN. Hø, hø!
KONSULEN. Hvad mener De? Hvad mener De?
GROSSEREREN. De kan spare Deres Ingeniør.
KONSULEN. Vil De dermed sige . . .
GROSSEREREN (fortsættende). . . . at Stationen kommer til at ligge, hvor jeg vil ha' den!
KONSULEN. Det er altsaa afgjort?
GROSSEREREN. Nej, hæ! nej, det bliver naturligvis først afgjort, naar Kommissionen har været her i næste Maaned.
KONSULEN (dirrende). De og Stadsingeniøren og Hofjægermesteren ude fra Ornegaard . . .
GROSSEREREN (nikkende). Vi har spist en lille Middag sammen hæ, hæ, ja!
KONSULEN (farer op og slaar i Disken). Jeg sætter det i Avisen, hele Skandalen!
GROSSEREREN. Vi har da Lov til at spise til Middag! De kunde hø, hø! godt ha' kommen med.
KONSULEN. Og her har jeg gaaet og gjort mig til Nar med Adresse og . . .
GROSSEREREN. Skulde ha' spurgt mig til Raads, som jeg sagde!
KONSULEN (med knyttet og truende Haand). Jeg sætter hele Historien i Stiftstidenden!
GROSSEREREN. Der faar De den ikke optaget.
KONSULEN. Saa gaar jeg til Venstrebladet!
GROSSEREREN. Hø, hø! saa er der ingen, der tror den! (Rejser sig og kalder). Nu kan De godt komme, Sørensen.
KØBMANDEN (ind).

GROSSEREREN. Maa jeg betale?
KØBMANDEN. Ti Øre, Hr. Grosserer.
GROSSEREREN (betaler). Rart billigt! Tror, jeg vil drikke mit Øl hos Dem herefter, Sørensen!
KØBMANDEN. Hæ, hæ! skal være mig en Ære!
GROSSEREREN (banker ham paa Skulderen med sin Kæp). Og husk saa at gifte Dem lidt snart, lille Sørensen!
KØBMANDEN (knækker sammen). Hæ, hæ, hi, hæ, hæ hæ!
GROSSEREREN (til Konsulen). Jeg synes, De skulde telegrafere til Deres Civilingeniør, Blinkenberg!
KONSULEN (farer op). Det bliver vel min Sag!
GROSSEREREN. Ja, naturligvis, ja, hø, hø! . . . Farvel Deherrer! (Gaar).

Pause.

KØBMANDEN (stille, næsten ømt). Skal ikke Konsulen ha' sit sædvanlige Glas Portvin?
KONSULEN (vaagner). Hva . . .
KØBMANDEN. Deres Portvin? De ser saa anstrengt ud . . .
KONSULEN. Aa, gaa ad Helvede til!

Farer ud af Butikken, som havde han en Lunte bag.

DØDEN

(1897)

AGERENDE

Hofjægermesteren.
Amtmanden.
Præsten.

Marenstine.
Niels Forkarl.
Søren Rosin.
Rasmus Gaardmand.

Hans Henrik.
Madam Rasmus
Madam Hans Henrik.
Degnen.
Degnekonen.
Hans Jørgen.
Hvidlap.

FØRSTE OPTRIN

Det er en vaad og kuldeklam Novemberdag med store, drivende Skyer, der jages hen over Himlen af heftige Vindstød og af og til pisker Folk og Fæ en isnende kold Regn i Ansigtet.

Scenen er Landsbyens Kirkegaard.

Sognefoged Lars Andersen er stedet til den evige Hvile. Følget sjokker gennemblødt bort fra Graven, hvor to Mænd i lerplettede, tilsmudskede Benklæder og Stumpjakker øjeblikkelig giver sig til med Skovle og Spader at vælte tilbage ned paa sin Plads i Dybet den Jord, som de for et Par Dage siden i deres Ansigts Sved har gravet op.

Præsten iler med lange Skridt og højtopløftet Kjole frem gennem Mængden, der langsomt viger til Side og trevent letter paa Huer og Hatte. Velærværdighedens Galocher svupper i Gangstiens vællingagtige Dynd og store, tunge Regndraaber falder ham fra Skyggen af den høje Cylinderhat med et Smæld ned paa Pibekraven. I de foldede Hænder foran paa Maven holder han den guldsnittede Ritualiebog.

Uden for Kirkegaardsporten stiger Amtmanden og Hofjægermester v. Bardenheim, begge i Uniform, op i den lukkede Karosse fra Ornegaarden. De høje Herrer har vist Lars Andersen den Ære at overvære hans Begravelse. Han var jo dog en Sort Embedsmand.

Pastoren samler Kjolen og Ritualiebogen i sin ene blaafrosne Haand og tager Cylinderen dybt af med den anden, da han passerer Vognen. Hofjægermesteren og Amtmanden hilser igen. Hvorpaa Hr. v. Bardenheim ud gennem Vinduet og Stormen raaber: I Guds Navn, Mikkel! — Kusken slaar et Knald, Hestene springer frem, og Karossen sætter sig i Bevægelse med et saa kraftigt Ryk, at Hans Højvelbaarenhed Amtmanden giver Hans Højvelbaarenhed Hofjægermesteren et drøjt Puf i Maven. Men de ler bare begge godt og hjerteligt deraf; skudrer sig til Rette ved Siden af hinanden paa Sædet; gaber derpaa et Par Gange og falder hen i en behagelig Halvslummer, hvorunder deres Tanker med store, glade, drømmende Smil kredser om det nitidt dækkede Bord i Ornegaards højloftede Madsal.

Dog ytrer

HOFJÆGERMESTEREN (som en Slags Undskyldning, forinden han helt lader sig henføre): Der er noget voldsomt trættende ved saadan en Begravelse, Amtmand.

Hvortil
AMTMANDEN (svarer med et Skuldertræk). Ja-a . . .
HOFJÆGERMESTEREN. Man maa s t a a saa meget!
AMTMANDEN. Man maa jo gøre sin Pligt, kære v. Bardenheim.
HOFJÆGERMESTEREN (gaber utøjlet). Naturlig, ja!

Og saa tales der Højvelbaarenhederne imellem ikke mere denne Sinde.
— — —

P a s t o r e n er imidlertid vadet over Kørevejen og er forsvunden i Præstegaarden lige overfor.

Det øvrige Ligfølge. Bønder, Husmænd og Tjenestekarle, spreder sig til alle Sider og traver to og to, eller en Klump i Følge ind over opblødte Marker, ad lerede Stier og dyndede Veje til deres Hytter og Gaarde. Nogle tænker paa, at nu kommer de aldrig mere til at spille Seksogtres med Lars Andersen, eller slaa en Handel af med ham om en Ko eller en Hest. Andre tænker paa, at de godt kunde ha' taget lidt bedre for sig af Retterne ved Begravelsesfrokosten paa Gaarden i Formiddags. Nogle spekulerer over, om M a r e n s t i n e ,vil sidde Enke alle sine Dage, eller hun vil gifte sig med N i e l s F o r k a r l, som Snakken jo gaar om. Andre igen kaster et sløvt Blik ud over de nøgne Marker og bladløse Pile, som Storm og Regn susende farer hen over; og de sukker stille ved Tanken om, at S ø r e n R o s i n har spaaet, at det vil blive en streng Vinter. Men de fleste hverken tænker, spekulerer eller sukker; de bare sjokker af Sted efter Næsen som Kreaturer, der skal hjem i Baasen. — —

Uden for Kirkegaarden staar den afdødes nærmeste mandlige Familie: R a s m u s A n d e r s e n og H a n s H e n r i k A n d e r s e n, Sognefogdens yngre Brødre; begge Gaardmænd, begge velhavende, begge fede. De er i langskaftede Fedtlæderstøvler, mørkeblaat Vadmelstøj og et særegent Slags Filthatte, der ligner omvendte Kasseroller med Skygge. Omkring Halsen har de tykke, strikkede Tørklæder, graa med brogede Borter og Frynser, der stikker frem neden for Frakkerne.

Disse to Herrer er høje, velvoksne og rolige. Men ved Siden af dem staar en lille, spinkel Mand med et blegt Ansigt og smaa, nervøse, elektriske Bevægelser af Arme og Ben. Det er S ø r e n J e p p e s e n, kaldet S ø r e n R o s i n. Han er Broder til afdødes Kone, Ungkarl og af Metier Hjulmand. Han er købstadklædt: sort Frakke, mørke Benklæder, rund Filthat, Krave, Manchetter og Paraply.

Til disse tre sørgende har sluttet sig Degnen, S l o m a n - H e n r i k s e n, en yngre Seminarist og Højskolemand, der har modtaget Indbydelse til at indtage en Bid Brød i Sørgehuset sammen med Familien.

Noget fra denne Gruppe staar Forkarlen N i e l s med Hænderne dybt i Bukselommerne og skuler hen til sin Madmoders Slægtninge med Trods i Blik og Holdning.

Der har længe gaaet det Rygte i Sognet, at N i e l s og M a r e n s t i n e har levet nærmere hinanden, end Dyd og Moral hjemler. N i e l s er treogtredive Aar, og M a r e n s t i n e syvogfyrre. Men Kærlighed har jo som bekendt ingen Alder. Og saa var den afdøde Sognefoged til og med seksoghalvfjerds.

Dog er der et Barn af dette Ægteskab, en Søn paa fire Aar. Han kom til Verden et Aars Tid efter, at Niels havde tiltraadt Pladsen som Forkarl paa Gaarden. Den gamle Avlskarl duede nemlig ikke. — —

Nu sætter Degnen og de tre Slægtninge sig i Bevægelse ned ad Vejen langs Kirkediget. Forkarlen følger efter i nogen Afstand.

En Byge kommer plaskende hen over Markerne; og inde fra Kirkegaarden høres den dumpe Lyd af Jordklumperne, der skovles ned over Lars Andersens Kiste.

SØREN ROSIN (kigger med det ene Øje halvt lukket frem efter Bygen, der stærkt nærmer sig) Jeg tror, jeg sla'r Permepliksen op, inden hun er her!

DEGNEN (hen paa Læsiden af ham). Kan der erholdes fornøden Tilladelse til at søge Ly under dine beskyttende Vinger, Søren Hjulmand?

SØREN ROSIN. Hvorfor har Du ikke din egen med?

DEGNEN. Den er netop i Brug af min Kone.

SØREN ROSIN. Saa-aa? Hvor er hun da henne?

DEGNEN. Hun bistaar Madam Andersen i Sørgehuset.

Bygen har nu naaet de vejfarende og slaar susende ned over dem. Degnen kryber tættere ind til Søren, der søger at skærme sig paa bedste Maade med sin Paraply uden at tage Spor af Hensyn til sin Følgesvend.

De to Gaardmænd vandrer støt af Sted uden at lade sig afficere af Elementernes Rasen.

Og Niels Forkarl følger stadig Trup slentrende af Sted i samme Afstand, med Hænderne i Lommen og agtpaagivende Øjne.

En Stund gaar man fremad uden Ord; men saa bryder det pludselig ud af

SØREN ROSIN. Satan til Kæltringevejr!

DEGNEN. Ja — de stakkels Søfolk!

SØREN ROSIN (arrig). Fa'en med dem! Di ka' jo la' vær' aa sejle! — Næ man sku' ha' sig en Kvipage som ham den tykke fra Ornegaarden aa kryve ind i, naar Vorherre var i det Hjørne! . . . Hva' Rasmus?

RASMUS GAARDMAND (uden at tænke). Ja-a . . .

DEGNEN. Goderne er lidt ulige fordelte . . .

SØREN ROSIN. Det er di s'gu! Og hvor har di faaet dem fra, di andre? Lige kontant ved aa pille aa plukke dem ud a' Lommen paa vos Smaafolk! . . . Hva' Rasmus?

RASMUS GAARDMAND. Ja-a . . . Véd Du no'et om, Søren, om Marenstine vil beholde Hingsten?

SØREN ROSIN. Hva' for en Hingst? Er det ham, der gaar bagved, Du mener? Ham slipper hun s'gu'nte!

RASMUS GAARDMAND. Naa-aa, det skal da vise sig!

HANS HENRIK (der hidtil har forholdt sig ganske passiv, siger med sammenbidte Tænder). Ja, det skal vise sig!

RASMUS GAARDMAND. Saadden en Stodder kan vi vel nok rejere! . . . Næi, jeg mener Aktiehingsten. Véd Du, om hun vil beholde den?

SØREN ROSIN (uskyldig). Det maa Du jo bedre vide sæl, lille Rasmus, for Du skal vel være hendes Latværge.

DEGNEN (beskedent belærende). Det hedder vist Lavværge, lille Søren . . .

SØREN ROSIN. Det er s'gu lige meget, hva' det hedder, for Meningen er den samme! . . . Hva' Rasmus?

RASMUS GAARDMAND (med et ondt Blik). Ja-a, det er den vel . . .

Ogsaa Hans Henrik sender Søren et bistert Øjekast. Men han siger ingenting, han nøjes med at knytte sine store, røde Hænder.

Man drejer nu ned ad en Markvej, der fører lige ned til Sognefogdens Gaard.

Regnen er næsten ophørt, og Solen skinner af og til frem mellem de drivende Skyer.

SØREN ROSIN (peger frem mod Gaarden). Marenstine kommer til aa sidde lunt inden Døre! . . . Hva' Rasmus? Det er en skønne Gaard. Der bli'er s'gu no'et aa gaa ind til, om hun forandrer sig.

Rasmus brummer noget i Skægget. Ej heller nogen af de andre svarer. Alle ser de bare ned mod Gaarden, der ligger hvid og stor nede i en lille Sænkning fremme foran dem. Den ser pyntelig og vel vedligeholdt ud med kalkede Mure, mosgroede Rørtage og sorte, tjærede Porte. —

Pludselig kommer en stor, rødbroget Køter farende frem bag Bygningerne og modtager de kommende med en rasende Gøen. Den stiller sig op lige foran Porten som for at forsvare Adgangen.

SØREN ROSIN (med blød, kælen Røst). Hvidlap, Hvidlap! Kom min Dreng! Det er jo vos! Kom saa da, kom saa da!

Men Hvidlap gør bare højere og flytter sig ikke. Saa bøjer Rasmus sig ned for at tage en Sten og slynge efter den. Men i samme Øjeblik springer Dyret løs paa ham og vil bide.

Saa lyder der en kaldende Fløjten. Hunden standser og ser sig om. Og derpaa farer den forbi Mændene og op ad Vejen. Og da de vender sig, ser de den danse omkring Niels Forkarl med alle Tegn paa overstrømmende Glæde.

SØREN ROSIN (klemmer det Øje sammen, der vender mod Degnen). Hæ, hæ, hæ! . . . Hva' Sloman?

Og derpaa gaar Selskabet ind gennem Porten.

ANDET OPTRIN

Et stort, lavloftet Værelse med to Fag smaarudede Vinduer uden Gardiner. Væggene og Bjælkeloftet er beklædt med brungraat Tapet. En Kogekakkelovn i mange Etager staar henne i det ene Hjørne. Foran Kakkelovnen en rødmalet Trævugge med mange Dyner. Under den ballonagtige Overdyne ligger et fuldtpaaklædt Barn og sover. Det er Husets fireaarige Søn, Hans Jørgen. Han er højrød i Ansigtet af Senge- og Kakkelovnsvarme og hans hvidgule, kortklippede Haar damper af Sved.

Fire sørgeklædte Kvinder opholder sig i Stuen. De to sidder Side om Side paa Slagbænken bag Langbordet under Vinduerne og strikker paa nogle uhyre, filtagtige, graa Uldgarnsstrømper med brede, hvide Borter foroven. Det er Rasmus' og Hans Henriks respektive Hustruer. De er bondeklædte og ældre og mæler ikke et Ord. Ved den rødmalede Dragkiste i Hjørnet ud mod Køkkendøren staar Marenstine, Gaardens Ejerinde, og Degnekonen, Madam Sloman-Henriksen.

Marenstine er høj og knoglet med et blegt, alvorligt Ansigt og mørke, hvasse Øjne under stærke Bryn. Hendes sorte, let graasprængte Haar ligger glat kæmmet ned i en stor Bue paa hver Side af den høje, hvide Pande og er bagtil gemt under en lille sort Silkehue, fasthæftet med Haarnaale.

Madam Sloman derimod er en lille, yngre, buttet Kone med røde Æblekinder og lyst Haar. Ogsaa hun er sortklædt; men bærer paa Hovedet en hvid Blondekappe, som dog i Anledningen er prydet med Stenkulsblomster og en Slags ubestemmelig sort Fugl paa en lang, bevægelig, floromvunden Messingspiral.

Disse to Damer bedømmer i dæmpede Ord et Stykke Hvergarn, som ligger indsvøbt i et hvidt Klæde i den mellemste Dragkisteskuffe.

Langbordet er opdækket med Dug, Flasker, Glas og Tallerkener.

Hele Værelset er opfyldt af en jævn Tørveos blandet med Lugten af Kaffe, kogt med Cikorie.

DEGNEKONEN (stryger kærtegnende hen over Tøjet). Og hvad gav De for Vævningen?

MARENSTINE (med en mørk, dyb Stemme). To Rigsdaler . . . fire Kroner.

DEGNEKONEN. Ja, det er rigtignok billigt, Gud, hvor det er billigt! Og der er vel meget mer end til én Kjole?

MARENSTINE. Jeg, tænker, der bli'er to Par Bukser til Hans Jørgen osse.

DEGNEKONEN. Ja, Gud, hvor det er billigt! Saadan skulde vi andre osse bære os ad!

MADAM HANS HENRIK (stor og svær med et bredt, groft Ansigt. Hæver Hovedet). Hvidlap gør; nu kommer di vist. (Bøjer Hovedet og strikker videre).

MARENSTINE. Hva' er Klokken?

DEGNEKONEN (ser med Selvfølelse paa sit lille Sølvur). Godt to.

MARENSTINE. Ja, saa maa det vel osse være forbi

for no'et siden. (Svøber omhyggelig Tøjet ind i Klædet igen og lukker Skuffen.)

DEGNEKONEN (folder Hænderne over sin lille, runde Mave og ser elegisk ud). Aa, Herregud, ja, saa ligger han der!

MARENSTINE (rolig). Ja, den Vej skal jo alle Mennesker!

MADAM RASMUS (lille, bleg, forskrækt. Sukker dybt).

MADAM HANS HENRIK (drejer Hovedet og ser ud ad Vinduet). Der er di . . . (Drejer Hovedet paa Plads igen.)

Mandfolkene er gaaet op igennem Gaarden og ind ad „den store Dør". Man hører dem rumstere i Forstuen.

Marenstine staar midt i Værelset og ser ud ad Vinduet. Der har tegnet sig en næsten usynlig Vredesrynke mellem hendes Bryn. Først da hun ser Niels Forkarl, der fulgt af Hvidlap kommer slentrende ind ad Porten og gaar over ad Køkkendøren til, vender hun sig og siger:

Ja, saa er det vel Tid at faa Maden i Stand.

Hvorpaa hun gaar ud i Køkkenet, medens de to Svigerinder langsomt hæver Øjnene over Strikkestrømperne og ser efter hende.

Mandfolkene kommer ind. Først Søren Rosin, saa de to Brødre og til sidst Degnen, der har lagt sit Ansigt i Dødsfolder.

Overtøjet, Hatte og Halstørklæder har man hængt fra sig i Forstuen. Kun har Rosinen taget sin Paraply med, som han stiller hen ved Kakkelovnen.

Degnen gaar hen og trykker de to strikkende Koner varmt og højtidsfuldt i Haanden. Til sin egen Kvinde nøjes han med at nikke; og hun nikker igen og ser lykkelig og forelsket ud.

De andre Karlfolk ulejliger sig derimod ikke med nogen Hilsen, da det alt er besørget én Gang i Dag.

MADAM HANS HENRIK (ud i Luften). Naa?

DEGNEN. Ja saa blev da Lars Andersen puttet!

MADAM RASMUS (sukker dybt).

SØREN ROSIN. Den tykke fra Ornegaarden var der, og Amtmanden.

DEGNEKONEN. Ja, jeg saa dem, da jeg gik herover!

MADAM HANS HENRIK. Var di i Dragten?

DEGNEN. De var begge i Embedsuniform, ja. Handlingen var særdeles stemningsfuld.

SØREN ROSIN. Ja, det var s'gu en smuk Begravelse. Saaden en faar vi andre ikke!

RASMUS GAARDMAND (staar med Broderen op ad Væggen henne ved Ovnen for at tørre paa Tøjet). Hvor er Marenstine?

MADAM HANS HENRIK. Hun er ude ved Maden.

SØREN ROSIN (hen til Vuggen). Han sover s'gu godt, bitte Hans Jørgen!

DEGNEN. Ak ja, det uskyldige Kræ! Han bærer jo ingen Fornemmelse af, at hans Fader og Forsørger er stedet til den evige Hvile!

Uhyggesvanger Tavshed, under hvilken Madam Sloman ser sit Snit til ubemærket af de andre at trække sin Husbond i det ene Frakkeskød.

DEGNEN (venligt om mod hende). Hvad godt, Skatkammer?

DEGNEKONEN (hviskende, med en tyssende Haandbevægelse). Du glemmer . . .

DEGNEN (ligeledes dæmpet). Jeg glemmer intet, Basse! Jeg har selv egenhændigt indført Barnets og dets Forældres Navn i Kirkebogen!

Døren fra Køkkenet bliver aabnet, og man hører

MARENSTINES (dybe, rolige Stemme). Gaa saa ind, Niels, nu skal I spise.

NIELS FORKARL (træder ind og ser sig sky omkring. Han er fulgt af Hvidlap, der nden Tøven lægger sig hen under Kakkelovnen for at faa Pelsen tørret).

Køkkendøren bliver staaende aaben og Stuen fyldes øjeblikkelig af en stram Lugt af Kaal, blandet med Osen af Flæskesteg. Ogsaa Mændenes vaade Klæder parfumerer Lokalet.

SØREN ROSIN (der har staaet uvis og tøvende og skævet hen til de to Gaardmænd, tager pludselig et langt Skridt hen mod Niels, trykker hans Haand og siger). Goddaw igen, Niels! Naa, der er du? Hvorfor fulgtes du'nne hjem med vos andre?

NIELS FORKARL (trækker Haanden til sig og mumler noget uhørligt).

Rasmus Gaardmand hoster hult. Hans Henrik knytter Hænder, de to Hustruer bøjer sig dybere over Strikketøjet, og Degnen med Frue staar dumme.

I det samme kommer Marenstine ind, bærende et stort Lerfad fuldt af dampende Hvidkaalssuppe.

SØREN ROSIN (om mod hende). Jeg si'er netop li'e nu til Niels, hvorfor han ikke fulgtes hjem fra Kirken med vos andre!

MARENSTINE (tørt). Naa, gør Du det? (Sætter Fadet paa Bordet.) Værsgod aa sid ned og spis!

DEGNEN (griber hendes Haand og trykker den ømt og medfølende).

MARENSTINE. Tak, Sloman! Ja, vi maa jo bære, hvad der møder vos!

DEGNEN. Det maa vi, Madam Andersen, det maa vi! (Pludselig griber han igen hendes Haand.) Men hvad siger ikke Psalmisten:

Befal Du dine Veje
og al din Hjertesorg
til hans trofaste Pleje,
der bor i Himlens Borg!

MADAM HANS HENRIK. Det er da saa sandt, saa sandt!

DEGNEKONEN (lægger Hovedet paa Skakke, saa Tøjfuglen vipper).

Han, som kan Stormen binde
og lede Bølgen blaa . . .

DEGNEN (nikker smilende til hende. Hvorpaa de slutter unisont).

Han kan og Vejen finde,
hvorpaa din Fod skal gaa!

MADAM RASMUS (græder).

MARENSTINE. Ja, Gud hjælper vos jo altid! . . . Di spiser vel nok en Skefuld Suppe med, Sloman?

DEGNEN. Tak, ja, Tak, Tak!

MARENSTINE. Ja sæt jer saa ind da, Ka'lfolk! værsgod!

Og man sætter sig til Bords. De to Gaardmænd paa Bænken under Vinduerne. Søren Rosin, som Konebroder, paa Stolen ved Bordenden. Og Degnen og Niels Forkarl paa Bænken ud mod Stuen.

Kvinderne spiser, som sig hør og bør, bagefter ude i Køkkenet.

Der tales ikke et Ord under Maaltidet. Den eneste Lyd, der høres, er de spisendes Smasken og Skeers og Knives og Gaflers Raslen og Skraben. Samt af og til Marenstines enstonige Opfordringer:

Aa, værsgod aa ta' en Skefuld Suppe til, Hans Henrik! — Ta' dog en'ét Stykke Steg til, Rasmus! det er da paa Bordet for aa spises!

Pludselig lyder der Hovslag af en travende Hest ude paa Gaardspladsen. Alle løfter langsomt Hovederne og ser ud.

RASMUS GAARDMAND (spørger). Hvem er det?

SØREN ROSIN. Det er Per Nielsens Karl fra Sundby.

RASMUS GAARDMAND. Hva' vil han?

MARENSTINE. Aa, han skal vel ha' Hoppen bedækket.

RASMUS GAARDMAND. Det er ellers et skidt Vejr til det.

MARENSTINE (til Niels Forkarl, der har rejst sig). I kan jo trække om bag Laden, der er Læ.

NIELS. Ja. (Til Hvidlap, der er krøben frem under Ovnen). Du bli'er, hvor Du er! (Gaar. Hvidlap lægger sig lydig).

MARENSTINE. Skal Du 'nne ha' en Kartoffel, Søren? Værsgod!

SØREN ROSIN. Tak, Søster; jeg er da ellers snart fyldt!

RASMUS GAARDMAND (til Marenstine). Vil Du beholde Hingsten?

HANS HENRIK (ser op fra sin Tallerken).

MARENSTINE (rynker Brynene). Er I kanske ikke tilfreds med aa ha' ham her?

RASMUS GAARDMAND. Jo-o; men nu Lars er død ...

MARENSTINE. Aa, Lars har ikke haft meget med det aa gøre, véd I nok.

RASMUS GAARDMAND. Næi, det har han vel ikke. Men Hans Henrik har da ellers god Plads til ham.

MARENSTINE (skarpt). Det har jeg osse! Og jeg gi'er ikke Hingsten fra mig, uden at jeg bli'er stemt ud paa Generalforsamlingen.

RASMUS GAARDMAND. Næi, det gør du vel ikke ...

HANS HENRIK (bøjer igen Hovedet ned over Maden. Men hans Kone ser frem over Strikketøjet og spørger med haard Stemme). Er det sandt, di si'er, a' Søren er ble'en din Lavværge?

MADAM RASMUS (stille). Hva' vil Du blande Dig op i det for, Johanne?

MADAM HANS HENRIK. Pas Dig sæl, Marie!

MARENSTINE (vender sig mod Madam Hans Henrik). Og hvem har Du saa hørt det a'?

MADAM HANS HENRIK. Det si'er di. Jeg mener ellers, a' en a' din Mands Brødre ha'de vaaren nærmere til det.

MARENSTINE (rolig). Den Mening har Lars vel saa ikke været a', siden han har valgt Søren.

RASMUS GAARDMAND. Er det ham, der har valgt ham?

MARENSTINE. Ja.

SØREN ROSIN (med klippende, urolige Øjne). Jeg vidste ikke no'et a' 'et!

HANS HENRIK (slaar pludselig i Bordet, mørkerød i Ansigtet). Du lywer, Søren!

Kvinderne ser rædde op, og Degnen strækker en mæglende Haand frem. Men

RASMUS GAARDMAND (siger rolig). Naa, naa, Hans Henrik!

Og

HANS HENRIK (falder atter hen).

Tavshed.

Drengen i Vuggen begynder at klynke.

MARENSTINE (hen til ham). Vil Du op, Hans Jørgen?

DRENGEN. Næ, jæ vil sowe!

MARENSTINE (rører Vuggen med Foden). Er der ingen, der vil ha' mer aa spise. (Intet Svar.) Ja, saa vel bekomme da!

Man rejser sig og gaar én efter én hen og trykker Husmoderens Haand og siger: Tak for Mad! — Sæl Tak! siger Marenstine.

Saa haler Mandfolkene Piberne op af Lommerne, tænder dem og damper løs.

MARENSTINE (til Madam Sloman). Kunde ikke Di røre Vuggen lidt, mens jeg faar a' Bordet?

DEGNEN (frem). Nu skal jeg, Madam Andersen, saa kan Bassen række Dem en Haand.

MARENSTINE (med en Slags Smil). Hæ . . . .

DEGNEKONEN (nikker til Manden). Jo-o, Sloman er god til at vugge!

Og Degnen giver sig til at træde Vuggen, medens Marenstine og Madam Sloman tager ud af Bordet.

RASMUS GAARDMAND. Ja, saa er det vel bedst, vi kommer ud aa ser paa Kreturet, forinden det bli'er helt mørkt.

SØREN ROSIN (med et forekommende, elektrisk Spring). Jeg ska' vise Jer rundt!

RASMUS GAARDMAND. Vi kender da ellers nok Gaarden sæl.

HANS HENRIK (indædt). Ja, vi kender da Gaarden sæl!

MADAM HANS HENRIK (hvast over Strikketøjet). Rasmus og Hans Henrik har da vaaren paa Gaarden, før Du og dine kom her, Søren!

Drengen i Vuggen klynker atter og kaster sig uroligt frem og tilbage.

DEGNEN (træder haardt i Gængerne). Visse, visse!

Men hans Anstrengelser synes ikke at have nogen beroligende Indflydelse paa den lille Hans Jørgen, thi pludselig rejser Fyren sig over Ende i Dynerne, ser med store, lysvaagne, forbitrede Øjne paa Degnen og siger:

Hvodden Satan i Helvede er det, Du vugger?

Hr. Sloman standser forbløffet op, og Drengen giver sig himmelhøjt til at tude.

MARENSTINE (ind fra Køkkenet og hen til Vuggen). Vil Du ha' Spise, Hans Jørgen?

DRENGEN (grædende). Ja-a-a . . .

RASMUS GAARDMAND (rejser sig). Ska' vi saa gaa ud aa se paa Kreturet da?

SØREN ROSIN (hurtig frem). Jo, ja, ja! — Du gaar vel med, Sloman?

DEGNEN. Ja, gerne, gerne!

Alle Mandfolkene ud gennem Forstuen.

MARENSTINE (med Drengen paa Armen. Til Svigerinderne). Værsgod aa kom med ud aa faa en Skefuld Suppe, Marie og Johanne. Værsgod!

De to Hustruer rejser sig tavse og lægger Strikketøjet fra sig paa Bordet.

MADAM HANS HENRIK (gaar hen og løfter Drengens Hovede lidt i Vejret og ser kyndigt paa en stor Blodsvulst, han har paa Siden af Halsen). Den er svunden, synes jeg.

MARENSTINE. Ja, jeg strøg ham jo osse Dagen efter, at Lars var død.

MADAM HANS HENRIK. Skreg han?

MARENSTINE. Søren maatte da holde ham, mens jeg strøg.

MADAM RASMUS (med pibende Røst). Du huskede vel, a' det skulde være den højre Haand?

MARENSTINE. Jo, det gjorde jeg da.

MADAM HANS HENRIK. Tre Gange fraoven aa nedefter . . .

MARENSTINE. Ja-a . . .

MADAM RASMUS. Kresten Pedersens Kristiane ble' da a' med sin. Di ha'de først vaaren til tre Doktere.

MADAM HANS HENRIK (afgjort). Der er ikke andet uden end som Lig, der hjælper for det!

MARENSTINE. Næi.

MADAM HANS HENRIK (betragter atter Svulsten). Den er s'gu svunden!

MADAM RASMUS. Lars Andersen er vel ossensaa begyndt at raadne . . . . (Sukker). Aa, Gu' den Helligaand, ja!

MARENSTINE. Ja-a, no'et maa det jo ha' ta'et paa ham . . .

Pause.

HANS JØRGEN (utilfreds). Jæ æ sulten, Mor!

MARENSTINE. Ja, værsgod, Johanne og Marie, værsgod aa kom ud aa faa en Skefuld Spise!

Og man vandrer stille ud i Køkkenet, hvor Madam Sloman allerede staar opstillet ved Køkkenbordet og søber Kaalsuppe.

TREDJE OPTRIN

Samme Stue tidligt paa Aftenen. Meget mørkt ude. Paa Langbordet brænder en mindre Petroleumslampe. For Vinduerne er der hængt hvide Lærredsstykker.

Drengen er bragt til Sengs i Sovekammeret. Men de øvrige Rollehavende er til Stede med Undtagelse af Niels Forkarl.

Kvinderne sidder tæt om Lampen og strikker alle.

Mandfolkene er fordelt paa Bænkene og Stolene rundt i Stuens mørkeste Kroge. En tæt Tobaksrøg fylder Værelset, og af og til kommer Søren Rosin frem fra sit Hjørne bag Ovnen for at gaa hen og spytte i Spyttebakken ved Forstuedøren.

Man har nylig drukket Kaffe med et rigeligt Kvantum hjemmebagt Hvedebrød til, hvorfor man sidder mætte og tavse, stirrende frem for sig, syslende med sine egne Tanker.

Ude fra Gaardspladsen lyder af og til Træskotrin over Stenbroen. Og der

høres et enkelt Brøl af en Ko ovre i Stalden, eller en Dørs Smælden, naar et Vindstød driver den op og i.

Det regner ikke mere. Men Stormen er taget til. Og netop nu farer den buldrende ned i Skorstenen.

DEGNEN (der ikke har spist just saa meget Hvedebrød som de andre). Det er en slem Aarstid, der stunder til.

I de første to Minutter er der ingen, der svarer. Men saa siger dog endelig

SØREN ROSIN. Ja, I ska' se, a' jeg har spaaet rigtig?

MADAM RASMUS (sukker dybt).

MADAM HANS HENRIK (til Marenstine). I har vel faaet kørt Træ hjem?

MARENSTINE. Ja-a; det er længe siden.

Tavshed.

MADAM HANS HENRIK. Hør, Lars Andersens Gangklæ'er . . .

MADAM RASMUS (dukker Hovedet som for et Slag).

MARENSTINE (paa Post). Hva' di?

MADAM HANS HENRIK. Naa-aa . . . jeg mente, hvis du'nne ha'de Brug for dem . . .

MARENSTINE. Jeg har jo da Drengen.

MADAM HANS HENRIK. Ja-a . . .

MARENSTINE. Og han vokser vel til.

MADAM HANS HENRIK. Jo-o . . .

Tavshed.

RASMUS GAARDMAND. Du ta'er dig vel en Bestyrer til Majdag, Marenstine?

MARENSTINE (rolig). Jeg tænker, Niels bli'er. Han har jo ikke no'et aa klage paa.

RASMUS GAARDMAND. Næi, det har han vel ikke. Men ellers er der da vor Søren Peter.

MARENSTINE. Jeg er vel tilfreds med Niels.

MADAM HANS HENRIK. Folk snakker . . .

HANS HENRIK (hidsig). Ja, Folk snakker, Marenstine!

MARENSTINE. La' dem snakke, Hans Henrik.

RASMUS GAARDMAND. Jeg er da ellers villig til at føre Opsyn med Gaarden, om Du synes.

MARENSTINE. Jeg har jo Søren.

SØREN ROSIN (elektrisk). Ja, Du har jo mig, Søster!

DEGNEN (forsigtig). Rasmus er dog, om det maa være mig tilladt, mere af en Landmand, Madam Andersen.
MARENSTINE. Vi klarer vos nok!
HANS HENRIK (eksploderende). Vi er født her paa Gaarden!
MARENSTINE (rolig). Ja, det er I jo. Men nu er den min og Hans Jørgens.
HANS HENRIK (med blodskudte Øjne). Den Horeunge!
MARENSTINE (hvast). Vaer din Mund, Hans Henrik!

Tavshed.

Niels Forkarl kommer ind fra Køkkenet med sin Pibe og sætter sig paa en Stol lige inden for Døren. Hvidlap rejser sig fra Ovnen og gaar hen og lægger Hovedet i hans Skød.

MARENSTINE (mod Niels). Naa?
NIELS FORKARL. Hun faar Kalven i Nat.
MARENSTINE. Tror Du, der skal Dyrlæge?
NIELS FORKARL. Næi.
MARENSTINE. Det er da bedst, a' Krisjan Due vaager.
NIELS FORKARL. Ja, jeg har sagt det.
DEGNEN. Marinus Hansen fik da Held til at sælge sin Hoppe i Tulstrup.
SØREN ROSIN (nyfigen). Fik han den solgt, hi hi?
DEGNEN. Skam gjorde han saa, ja.
MARENSTINE. Hva' fik han?
DEGNEN. Fire Hundrede nok.
RASMUS GAARDMAND. Den var jo lam.
DEGNEN. Han lod den staa fjorten Dage førend Markedet uden at bruge den.
SØREN ROSIN (gotter sig). Hi, hi!
MARENSTINE. Hvem købte den?
DEGNEN. Det véd jeg sandelig ikke. Den gik ud af Sognet. De siger, det var til Kammerjunkeren paa Hesselbjerg som Ridehest.
SØREN ROSIN (griner ilde). Hæ, hæ, hæ! Di Tampe har godt a' aa bli'e luret!
RASMUS GAARDMAND. Du er saa hævngerrig, bitte Søren.

SØREN ROSIN. Hi!
RASMUS GAARDMAND. Nu er Du jo sæl bli't en stor Hertug.
SØREN ROSIN. Det kreperer Dig, lille Rasmus, hva'?
MADAM HANS HENRIK (over Strømpen). Naa-aa Du bli'er nok hverken Nummer ét eller Nummer to, Søren Hjulmand. Du er vist for klejn i Kroppen til aa kryve i Lars Andersens Gangklæ'er!
NIELS FORKARL (dukker sig paa sin Stol).
MARENSTINE (behersket). Du har ondt for at glemme di Klæ'er, Johanne.
MADAM HANS HENRIK. Jeg har ikke saa nemt for aa glemme som du!
MARENSTINE (løfter Hovedet). Hva' har jeg glemt?
DEGNEKONEN (lægger beroligende sin buttede Haand paa hendes Arm).
MARENSTINE (ryster Haanden af sig). Jeg sidder vel paa mit eget!
SØREN ROSIN (kry). Er der no'en, der kan bevise vos over?
MARENSTINE. Hold din Mund, Søren! Jeg skal nok svare for mig sæl!
RASMUS GAARDMAND. Du laver en Skandale for vos, Marenstine!
HANS HENRIK (med knyttede Hænder). Vi bli'er til Grin!
MARENSTINE. Det er vel saa jer egen Fejl!
DEGNEN (rejser sig). Maatte det være mig tilladt at fremsætte et mæglende Ord?
RASMUS GAARDMAND. Hum?
DEGNEKONEN (urolig). Jeg synes nu, lille Sloman, at Du skulde ikke blande . . .
DEGNEN (med en værdig Haandbevægelse). Behag at tie et Øjeblik, Basse! . . . (Med en Duvning). Det er særlig til Dem, Madam Andersen, at jeg vil tage mig den Frihed at henvende Ordet.
MARENSTINE. Naa?
DEGNEN. . . . Idet jeg mener, at en enligstillet Kvinde

som De ikke bør tilbagevise den Hjælp i Raad og Daad, som gode og venligsindede Mennesker, og i dette Tilfælde oven i Købet nære Slægtninge, saa redebon er saa tilbøjelig til at yde Dem.

MADAM HANS HENRIK. Det er saa sandt, saa sandt!

DEGNEN (fortsættende, fulgt af sin Kones bange Øjne). . . . Og jeg synes. at nu, da Lars Andersen er gaaet ind . . .

MARENSTINE (haardt). Skal vi la' Lars Andersen hvile i Fred, Sloman!

RASMUS GAARDMAND. Du lider ikke aa høre hans Navn, Marenstine.

MARENSTINE. Død er død, mener jeg!

HANS HENRIK (hvæsende). Ja, og glad er Du!

DEGNEKONEN (afsides til Manden, bedende). Sæt Dig heller ned, lille Fatter!

DEGNEN. Jeg maa dog tale, Basse!

DEGNEKONEN. Nej, Du skal ikke blande dig op i det.

DEGNEN sætter sig resigneret). I Guds Navn!

RASMUS GAARDMAND (efter en Pause). Det bli'er til Proces Marenstine. Nu véd Du det.

MARENSTINE (rolig). Ja, tru Du bare, Rasmus.

HANS HENRIK (eksploderende). Du har ligget i med Niels! Det er ikke Bror Larses Søn! Du har bedraget baade ham aa vos! Vi vil ha' vor Ret!

MARENSTINE (hæver Haanden mod ham). Du kan komme i Ulykke for din Mund!

MADAM HANS HENRIK. Han si'er, hva' alle si'er!

MARENSTINE (slaar Haanden i Bordet). Saa si'er alle osse en forbandet Løgn da! Bevis mig over, hvis I kan!

SØREN ROSIN (heftigt nikkende). Ja, bevis vos over! Det er det, jeg si'er!

DEGNEN (med fremrakte Haandflader). Venner . . . Venner . . .

MADAM RASMUS (løfter sit lille, forskrømte Ansigt). Jeg synes, I sku' holde Fre' i død Mands Hus . . .

RASMUS GAARDMAND (bydende). Der er ingen, der har forhørt om din Mening!

Madam Rasmus dukker Hovedet. Niels Forkarl er for længst listet ud.

Tavshed.

RASMUS GAARDMAND (pludselig til Marenstine). Vil Du gi' tusind Kroner.

MADAM HANS HENRIK (hurtig). Tusind Kroner til hver.

HANS HENRIK. Saa la'r vi Sagen falde.

MARENSTINE (rolig). Hva' for en Sag?

DEGNEN (indsmigrende). Det skulde De gøre, lille Madam Andersen.

MARENSTINE. Hva' for en Sag, spør jeg. Hva' er det, I vil?

DEGNEN. Det er dog saa skønt, naar Slægtninge lever samdrægteligen.

DEGNEKONEN (bedende). Aa, Fatter . . .

DEGNEN (irriteret). Saa lad mig dog være i Fred, Basse!

MADAM HANS HENRIK (til Marenstine). Du har forklejnet Familjen paa alle Maader!

SØREN ROSIN (gnækkende). Er det Gangklæ'erne, der kreperer Dig, Johanne, hæ, hæ! . . . La' hende faa et Par Bukser, Søster!

MARENSTINE. La' vær' aa gøgl, Søren!

RASMUS GAARDMAND (til Marenstine). Naa?

HANS HENRIK. Tusind Kroner til hver . . .

RASMUS GAARDMAND. Vi forlanger dem ikke paa én Gang.

MARENSTINE. Naa, gør I ikke det?

RASMUS GAARDMAND. Næi, næi!

MADAM HANS HENRIK. Vi er da'nne urimelige!

MARENSTINE (ser paa hende). Naa, Du er osse med?

RASMUS GAARDMAND. Naar Du betaler dem i Løbet a' to Aar.

MARENSTINE. Hum . . .

HANS HENRIK. Fem Hundrede hver Termin.

MARENSTINE (rolig). Skal I'nne ha' Renter?

RASMUS GAARDMAND (medgørlig). Næi, næi!

HANS HENRIK. Naar Pengene bli'er betalt til Tiden!

MARENSTINE (tier).

DEGNEN. Naa, lille Madam Andersen, hvad svarer De saa Deres gode Svogre?

MARENSTINE (til Broderen). Hva' mener Du, Søren?

SØREN ROSIN (usikker). Ja-a, det er jo en hel Sum, Søster . . .

MARENSTINE. Det er det, ja. Og det kommer jo an paa, hva' man faar for den.

RASMUS GAARDMAND (forundret). Faar?

HANS HENRIK (med opstigende Rødme). Faar for den?

MARENSTINE (rolig). Ja, jeg mener, en gi'er da ikke sine Penge væk gratis, véd jeg!

MADAM HANS HENRIK. Du faar jo Gaarden!

MARENSTINE. Faar jeg Gaarden?

HANS HENRIK (tænderskærende). Ja, Du faar jo Gaarden her!

MARENSTINE (uforstyrrelig). Jamen, den h a r jeg jo, Hans Henrik. Den vil Du vel da 'nne ha', at jeg skal købe a' jer?

HANS HENRIK (farer rasende op). Din Tyvekvind!

RASMUS GAARDMAND (trækker ham ned paa Bænken). Sæt Dig, Hans Henrik . . . (Til Marenstine.) Vil Du betale di to tusind Kroner, som vi har profeteret Dig?

MARENSTINE (tirrende rolig). Om jeg ku' faa i mit Ho'de, Rasmus, hva' I skal ha' dem for!

HANS HENRIK (op igen). Fordi Du har snydt vos op i vore aabne Øjne!

SØREN ROSIN. Bevis hende over! Bevis hende over!

RASMUS GAARDMAND. Havde Du 'nne faaet den Søn, ha'de det halve a' Gaarden vaaren vor.

MARENSTINE. Jamen nu fik jeg ham! Nu er han der, bitte Rasmus!

SØREN ROSIN. Nu er han der, hi, hi! nu er han der!

MADAM HANS HENRIK. Di si'er allesammen . . .

MARENSTINE (hvast). Jeg bry'r mig ikke om, hva' di si'er! (Til Degnen). Hvem meldte Hans Jørgens Fødsel til Kirkebogen? Sig dem nu Besked, a' di kan vide det!

DEGNEN. Det gjorde sandelig Lars Andersen . . .

MARENSTINE. Naa! Og hva' sa'e han? Mon han græd?

DEGNEKONEN (kommer sin Mand i Forkøbet). Nej, det gjorde han skam ikke! Han kom først ud i Køkkenet til mig og spurgte efter Fatter og lo over hele Ansigtet og sa'e: Kom hjem og se Drengen, Madam Sloman, han stikker Deres Mathilde! Det er et probert Stykke Ar . . . (Rødmende.) Nej, jeg vil ikke si'e, hvad han sa'e!

MARENSTINE (til Degnen). Og hva' staar der i Kirkebogen? Sig dem det!

DEGNEN (remsende). En Søn af Sognefoged Lars Andersen her af Sognet og Hustru Marenstine Sørine født Jeppesen!

SØREN ROSIN (gnækkende). Ka' I bide Spids paa den, hi, hi! hva'?

MARENSTINE. Nu kan I jo lægge jer Proces an, om I lyster!

HANS HENRIK (blodunderløbet). Ja, det vil vi! Du har bedraget Lars! Du har snydt ham op i hans aabne Øjne! Det er Dig og Niels, der har . . . det er Dig og Niels . . . Det er Dig og Niels . . .

MARENSTINE (lægger rolig Strikketøjet fra sig paa Bordet). Hold nu din Mund, Hans Henrik, a' Du ikke skal forivre Dig! . . . Og saa vil jeg si'e jer no'et, baade Dig og Rasmus og Johanne; I som bry'er ind i død Mands Hus, før han endnu er bleven kold i sin Grav, med Skældsord aa Klammeri aa Spe'takel: Hva' jeg har bedreven lige over for Lars Andersen, det vil jeg forsvare for Gud og Mennesker; og gid min Tunge maa visne i min Mund, om jeg har traadt ham for nær i no'en Maader! Nu véd I det! Og nu kan I trække mig for Retten, om I formener, a' det passer i jert Kram. Men aldrig saa længe jeg lever, gi'er jeg mig! Og har I ikke fra den Stund, jeg gik ind her paa Gaarden som Lars Andersens Kone, lagt

mig alle de Sten og Bjælker og onde Ord i Vejen, som I paa no'en Maade ku' overbekomme, bare fordi jeg var en fattig Pi'e, der ikke ejede andet uden end som den Særk, hun ha'de paa Kroppen? Saa længe Lars Andersen levede, saa taalte jeg det og gik til Side for Jer, for Manden var gammel og sku' ha' Lov aa dø i Fred. Og alt det, I nappede og trak i ham, saa stod han dog paa min Side til det sidste. Og nu kommer I her med jerre beskidte Ord og vil svine baade ham og mig og Hans Jørgen til; og gjorde jeg jer Ret, saa viste jeg Jer Døren li'e paa Stedet og forbød Jer a' sætte jerre Ben her tiere; for alt det I vrider og vender Jer, saa er Gaarden m i n! Men jeg holder hverken a' Komedje eller Skandale, og derfor kan I komme og gaa paa jer Fødegaard, saa meget I lyster. Og har I et godt Raad, saa ta'er jeg imod det. Men ellers mener jeg da som saa, a' enhver gør bedst i aa passe sit! (Hans Henrik ruller med Øjnene og ser ud, som vil han tale. Men Marenstine strækker Haanden frem mod ham og siger.) Og Du holder herefter din Kæft!

SØREN ROSIN (uhørligt). Hi, hi!

Tavshed og skulende Blikke.

RASMUS GAARDMAND. Du er li'e haard nok, Marenstine.

MARENSTINE. Jeg er ikke haardere, end som kræves.

Tavshed paa ny.

HANS HENRIK (med knyttede Hænder). Saa skal vi vel se aa komme hjem!

MARENSTINE (rejser sig). Jeg tænker, I ta'er en Bid Brød først.

SØREN ROSIN. Jo Tak!

Marenstine tager en Dug frem af Bordskuffen. Madam Sloman løfter Lampen og hjælper at brede Dugen. Mad bringes ind. Meget Kød, Brød, Smør og Ost, samt Øl og Brændevin.

DEGNEN (for at sige noget). I faar Maaneskin hjem.

RASMUS GAARDMAND (løfter Gardinet). Ja, hun er kommen op.

Man sætter sig til at spise. Pludselig løfter

RASMUS GAARDMAND (Hovedet fra Maden). Vil Du gi

vos hver fem Hundrede, Marenstine; saa er vi nøjt med det?

Alles Øjne drejer sig langsomt hen imod

MARENSTINE (der staar rank med Ryggen mod Dragkisten og svarer roligt). Ikke en Sysling! Ikke saa meget, som der kan ligge paa en Negl, skal I slæbe fra Gaarden!

— — — —

En halv Timestid efter Maaltidet er de fremmede borte. Kun Søren Rosin og Marenstine er tilbage i Stuen.

SØREN ROSIN. Ja, saa faar jeg vel osse se aa komme hjemefter, Søster.

MARENSTINE. Det gør Du vel.

Pause.

SØREN ROSIN (indsmigrende). Du ga' dem ny'elig rent paa, Søster; det storsnudede Kram!

MARENSTINE. Ja, naar Samvittigheden er god, Søren, saa!

SØREN ROSIN (slukøret). Forstaar sig!

Pause.

SØREN ROSIN (prøvende). Véd Du, hva' jeg har tænkt paa saa smaat, Søster?

MARENSTINE. Naa?

SØREN ROSIN. Jeg har s'men tænkt paa aa sælge mit Hus aa flytte herop i din Lillestue. Der er jo Plads nok til en enlig Person.

MARENSTINE (rolig). Du faar tænke om igen, bitte Søren, aa forbli'e, hvor Du er. Naar jeg har Dig nødig, skal jeg la' Dig det vide.

Pause.

SØREN ROSIN (flad). Ja, saa god Nat, Marenstine.

MARENSTINE. God Nat Søren . . . Der ligger en ha'l Ost til Dig i dit Tørklæde ude i Forstuen.

Og Søren gaar.

SLUTNING

Da alt er lukket og slukket paa Gaarden, og Marenstine ligger i den brede Ægteseng inde i Sovekammeret, hvor ogsaa Hans Jørgen slumrer mellem sin Vugges fede Dyner, gaar Døren fra Køkkenet forsigtig op, og en Person lister ind.

MARENSTINE. Er det Dig, Niels?

NIELS FORKARL (der kommer fra at have røgtet sin Pligt i Stald og Lade). Ja.

MARENSTINE. Ja, kom kun Du.

Niels klæder sig af i Tavshed og kryber ned ved hendes Side.

MARENSTINE (famler efter hans Haand, finder den og siger). Ja, nu tænker jeg, a' vi aa Hans Jørgen faar leve i Fre'!

Og et Øjeblik efter er de begge falden i Søvn.

— — — —

Men oppe paa Kirkegaarden ligger Lars Andersen hvid og stum i sin smalle Kiste. Jorden synker mere og mere sammen over ham, Jorden sluger ham . . .

Saa lyder der Skridt ude paa Vejen. Det er Søren Rosin, der gaar forbi med Paraplyen og Osten. Da han naar hen til Kirkegaardsporten kniber han det ene Øje til, kigger ind mellem Tremmerne og siger som et Slags Trøstens Ord:

Ja vi er jo paa en Maade bli't luret allesyvsammen, bitte Lars!

HENDES NAADE

(1900)

AGERENDE

Hendes Naade.
Hans Naade.
Holger.
Sara.
Pastoren.
Pastorinden.

FØRSTE AFDELING

Københavns Hovedbanegaard. Aften i Maj. Klokken er 8^{50}.

9^{5} afgaar et saakaldet „Iltog" (standser ikke ved Landstationerne) Syd paa til Masnedsund. —

En Herskabsvogn med Kusk og Tjener ruller op foran Portalen.

Tjeneren springer ned fra Bukken og slaar Vogndøren op. Han staar let bøjet med den kokardeprydede Cylinder i Haanden.

Hendes Naade stiger ud, granvoksen, rødblond, majestætisk. — Hun ser sig om med et hastigt Blik og gaar ind gennem Forhallen. Man hører Silkeskørterne knitre. — Dørvogteren ved første Klasses Ventesal blotter Hovedet og aabner Døren. Naaden bevæger Øjenvipperne og gaar ind.

Tjeneren kommer med Rejsekaabe og Tæppe over Armen. Ogsaa ham begegner Dørvogteren med Ærefrygt og genhilses med Overbærenhed.

— Billet, Frants! (siger Hendes Naade og rækker Tjeneren sin Portemonnæ).

Frants modtager bukkende og med Hatten i Haanden den naadige Pengebeholder og gaar ud at løse Billet. —

Døren til Perronen slaas op:

— Toget til Masnedsund! Standser ikke mellem Frederiksberg og Roskilde!

Hendes Naade skrider over Tærskelen ...

Frants springer ud af en første Klasses Kupé, hvor han har anbragt Rejsetøjet. Nu staar han stiv og stram ved Kupédøren og venter. Det elektriske Lys glimter i hans langskødede Figurfrakkes Vaabenknapper.

Hendes Naade kommer. Barhovedet hjælper Frants hende op i Vaggonen og overrækker hende Billet og Portemonnæ. — Han er bleg, mørkhaaret, tætklippet og glatraget; og en snorlige Haarskilning kløver hans Kranie fra Pande til første Halshvirvel. —

Naar han har lukket Kupédøren, sætter han Hatten paa, træder baglæns tre Skridt ud paa Perronen og bliver staaende dér ret op og ned med Blikket naglet til det aabne Kupévindue. — Han staar lige under en Buelampe, og de forbipasserende Anden- og Tredjeklasses-Mennesker viger betaget til

Side og betragter ham med devote Øjne; men ikke en Muskel rører sig i hans Ansigt. —

— Frants!

Med en vidunderlig Bevægelse af Krop og Ben staar Frants atter tæt uden for Kupéen. Han holder Hatten paa skraa et Par Tommer ud fra Hovedet; hans Øjne er ømme af Beredvillighed, og om hans Kæber ligger et smeltende Vanille-Smil. Han ligefrem glinser af Tjenesteiver:

— Deres Naade . . . ?

— De kan godt gaa, Frants!

Frants bukker og trækker sig tilbage. Men først ni Skridt borte fra Vaggonen bedækker han sin kløvede Isse med Cylinderen.

— —

Hendes Naade har været paa Besøg i Hovedstaden hos sin Onkel Kammerherren og returnerer nu til Godset. — Det er Kammerherrens Vogn og Tjenerskab, der har bragt hende til Banegaarden. Hans Højvelbaarenhed kunde ikke selv ledsage hende begrundet paa en heftig Podagra. Og Kammerherreinden er desværre død.

— —

Afgangssignalerne lyder. Toget sætter sig i Bevægelse.

Hendes Naade lukker Vinduet og trækker Gardinerne for alle Ruder. Desuden slaar hun ogsaa de to røde Skærme for Lampen i Loftet . . .

Trainet vugger og gynger hen over Banegaardsterrainets ujævne Spor og Sporskifter. — Et Tog larmer forbi. Sporvognsklokkerne kimer; og Gadelygterne ses matte bag Kupeens tætte Gardiner . . .

Man nærmer sig Frederiksberg. —

Det nytter ikke at nægte det; Hendes Naade er en Kende nervøs. Hun flytter sig uroligt paa Sædet; og af og til undslipper der hende et lidet vaandefuldt Suk . . .

— —

Lokomotivet piber. Bremserne skurer hen over Skinnerne. Toget standser.

I samme Nu flytter Hendes Naade sig hen til den Side af Kupéen, der vender ud mod Stationen. Hun stikker en Arm ind bag det nedhængende Gardin og trykker sin behandskede Haand fladt mod Ruden . . .

Vaggondøren aabnes hurtig, og Gardinet løftes . . .

— Din Billet, Emmy . . .

— Her . . .

Døren skydes til. — Der høres en kort, dæmpet Ordveksien. — Døren aabnes paa ny; og en høj, distingveret og elegantklædt Mandsperson stiger hastig ind . . .

Der pibes til Afgang. Toget bruser videre. —

— Emmy . . . !

— Holger . . .

— Elskede . . . !

— Sødeste . . . !

— Du fik vel talt med Konduktøren?

— Jo, Du vidunderligste af alle Kvinder! Vi bliver ganske for os selv!

— Aa, Holger . . . Holger . . . !

— Sødeste . . . Sødeste . . . ! At Du fandt paa dette!

— Ja . . . var det ikke udmærket . . . !

— Vidunderligt . . . ! Vidunderligt . . . !

— Holger . . . ! Min Holger!

— Emmy . . . min Dronning . . . mit Liv!

HOLGER (frigør sig og lukker for en Sikkerheds Skyld begge Kupédørene af).

Kys. Omarmning. Glødende Luer. Sindssvage Forsikringer. — Forglemmelse . . .

Og videre ruller Trainet. Forbi Huse. Kirker og Gaarde. — Majaftenens Maane smiler højt paa den støvgraa Himmel. En fugtig, grødefuld Em slaar op fra de spirende Marker og den brunstige Jord. I Haver og Skove ler Krokus og Anemoner; og Bøgen staar i Spring . . .

— —

— Roskilde! Syv Minutters Ophold! . . . Standser ikke før Køge!

EN VÆVER LILLE HERRE (nærmer sig Hendes Naades gardinskærmede Tilflugtssted).

KONDUKTØREN (springer frem foran ham). Den Kupé er optaget, min Herre!

— Optaget . . . ?

— Ja—æ . . . Der er en syg!

— Hum!

Og Herren forsvinder i en Nabo-Kupé . . .

Afgangssignal. Et brutalt Rusk gennem hele Vognrækken. Og Toget larmer af.

En indespærret Hund hyler pludselig op fra en af de bageste Vaggoner. Det høres jammerfuldt ud i Mørket . . .

Men højt paa Himlen ler den glade Maane. Og Bøgen staar som sagt i Spring . . .

— —

— Køge! Fem Minutters Ophold! Standser ikke før Næstved!

Den kriminelle Kupédør aabnes.

HOLGER (lister ud). Emmy . . . ! Dejlige . . . !

En lille, hvid, juvelsmykket Haand stikkes frem bag Gardinet:

— Au revoir . . . au revoir . . . ! (lyder det klagende).

HOLGER (bøjer sig lidt træt ned over Haanden). Au revoir, ma chérie . . . mon idole . . . !

Saa pibes der, ruskes og køres atter.

Og

HOLGER (sjokker mat over i Ventesalen for at oppebie et Returtog).

— —

Paa Næstved Station, hvor Naaden skal af, staar en anden liberiklædt „Frants" ved Navn Johan og venter . . .

Granvoksen, rødblond og majestætisk viser Hendes Naade sig bag Kupévinduet.

Med Hatten i en stump Vinkel ud fra Hovedet aabner Johan Døren og hjælper sit Herskab ned.

Og som en Stormvind knitrer Damen ind gennem Ventesalen ud i Karossen.

JOHAN (efter med Rejsekaabe og Tæppe. Hatten af). Deres Naade . . . ? Er der no'et, Deres Naade ønsk . . . ? — Intet! — Kør!

Vogndøren slaar i. Johan springer op paa Bukken. Skimlerne pruster og danser. Og Vognen farer hoppende bort over Stenbroen.

— —

I de bløde Silkehynder ligger Hendes Naade tilbagelænet med lukkede Øjne og drømmer forbudne Drømme . . .

Det er Foraar. Gøgen kukker. Nattergalen slaar. Der er Grøde i Luften . . .

ANDEN AFDELING

Gæsteværelse paa Grevskabet Tygesborg pr. Næstved. — Tidlig Morgen (ɔ: Klokken omkring 9). Første Pinsedag. Juni.

Gardinerne er trukket for den store, gammeldags Mahogniseng, der staar midt paa Gulvet ud fra Væggen. Der er „Himmel" over Sengen; og Gardinerne er af et tykt, foret, blaagraat Silkestof.

Ogsaa Vinduesgardinerne er trukket for. Men en enkelt, bølgende Solstribe kan dog slippe ind. Og da Værelset vender mod Haven, høres udenfor i Træerne en oredovende Kvidren og Pludren af morgenfornøjede Graaspurve.

Men i Sovegemakket er der stille . . . kun en spæd, men distinkt lille Dikken af et Lommeur, som rimeligvis ligger paa et eller andet Møbel med Marmorplade. —

Ved Sengens Hovedende staar en forgyldt Empire-Gueridon med en Kaffeopdækning paa en skinnende Messingbakke . . .

Der lyder lette, knirkende Trin i den tilstødende Salon.

En diskret Banken . . . Den ene Dørfløj aabnes lydløst; og

HENDES NAADE (kommer ind. — Hun er i Formiddagsdragt: støvgraa „tailor made" Klædeskjole besat med askefarvede Snore. — Hendes pragtfulde, rødblonde Haar lyser i Solskæret, der strømmer ind gennem den halvtaabne Dør bag hende. — Hun smiler, da hun ser, at her endnu er Nat.) Men Sara! (siger hun og gaar hen til Sengen.) Nej, det er dog for galt! Sover Du endnu! (Og med en rask Bevægelse trækker hun Omhænget til Side.)

Dér ligger Sara under Silketæppet og slumrer!

HENDES NAADE (lægger blødt en Haand paa hendes Skulder). Sara dog!

SARA (farer over Ende i Puderne). Um Gottes willen! Was wollen Sie hier wieder! (Ser, hvem det er.) Ach, ær det Daj, Emi . . . !

HENDES NAADE (ler). Skammer Du Dig ikke — at ligge hér og . . .

SARA (gnider Øjne). Naj . . . ! Pas de tout!

HENDES NAADE. Naa, Kaffen har Du da drukket?
SARA (vredt). Ja! Kommer icke den Jungfrau Bertelsen, den Tøsepige, midt am finstre Nacht ock tyller den i maj!
HENDES NAADE (ler). Vil Du ikke op?
SARA (afgjort). Naj!
HENDES NAADE. Det er det dejligste Solskin!
SARA. Den skidt Sol!
HENDES NAADE. Og Du, som er kommen paa Landet for . . .
SARA. Ach, hvat bryyter jaj maj um jert skidt Land!
HENDES NAADE (leende). Du er virkelig en behagelig Gæst!
SARA. Luk den Dør til Salonen ock ta-ak Daj en Stol!
HENDES NAADE (trækker Døren til). Vil Du da ikke op?
SARA. Naj! Jaj vil pluttre først lidt mææt Daj!
HENDES NAADE (vil tage en Stol). Der ligger jo Tøj paa dem allesammen . . .
SARA. Smiit det herrunterr!
HENDES NAADE (lægger et Skørt og en Strømpe fra en Stol over paa en anden. Flytter den ledige Stol hen ved Sengen og sætter sig).

Sara er en mørk, lidt fyldig Skønhed op i Fyrrerne. Sort, glansfuldt Haar; matgul Hudfarve, og store, tunge, næsten stenkuls-sorte Øjne. Maaske er der lidt Jødeblod i hende; den noget massive, krumme Næse kunde tyde derpaa. — Hendes Bevægelser er lade, men ikke uden Ynde. Hun ser ud til at have „Temperament", naar det gælder. —
Hun er født i Tyskland (hendes Fader var Kgl. Hof-Paraplyfabrikant i Dresden) og har været gift dér. Senere forelskede hun sig i og ægtede en rig engelsk Lord. Men for nærværende er hun formælet med Ritmester ved de Næstved Dragoner, Baron Leopold v. Schack, der for 10 Aar siden kom over hende ved et Badested.
Alle tre Ægtemænd lever. Og hun har to Sønner, faldet efter Tyskeren.

SARA (har lagt sig ned igen. Fikserer Hendes Naades Dragt og Skabning). Immer ær Du nyytlich?
HENDES NAADE (beskeden, smigret). Synes Du . . . ?
SARA (slaar sig med flad Haand paa sin Overarm, saa det klasker). Ock jaj, der bli'r feetere ock feetere!
HENDES NAADE. Du skulde bevæge Dig lidt mere . . . ride, spille Lawn-tennis . . .
SARA (blæser). Puhh! . . . Himmel dock um jaj det giiter!

HENDES NAADE (ler). Og staa op Klokken syv og gaa Morgentur!

SARA. Vil Du gøre maj døøt, dit skidt Emi?

HENDES NAADE (hjerteligt). Nej, nej! Jeg kan slet ikke undvære Dig! — Men hør dog, hvor Fuglene synger derude!

SARA. Ach, di skidt Skriihalse! (Rejser sig, tager Emmy fat om begge Kinder og ser hende opmærksomt ind i Øjnene.) Aber hva-at ær der mææt Daj, Emichen? Vogelgesang und Morgenpromenade! (Slipper). Sie blüht wie ein Röschen! (Truer med en Finger.) Frühlingsbeschwerlichkeiten . . . was?

HENDES NAADE (har dybt rødmende bøjet Hovedet).

SARA (klasker Hænderne sammen). Aber hier s i n d ja keine Männer in Dänemark!

HENDES NAADE (smiler underfundigt).

SARA (ivrig). W a s? hast Du einen gefunden? Fortæl, fortæl, Emichen — Jaj beet straks Mærke po Daj i Gaar veet Tooket!

HENDES NAADE (slaar Sagen hen). Jeg er bare glad og rask, kære Sara . . . (Griber hende pludselig haardt om Haandleddet). . . . Jeg kunde s y n g e, Du!

SARA (som før). Aber, Emichen, fortæl doch, fortæl! Hvat h e e t e r han? Siik det, siik det, Emichen! — Ich bin ja aber nur ein altes, fettes Mütterchen!

HENDES NAADE (klapper leende hendes Kind). Du er sød, er Du!

SARA. Aber men saa siik det dock, Menschen kind, for Guut in Himmelen!

HENDES NAADE (bøjer sig tær ned over S a r a og siger med Øjne, der tindrer af Fryd og Skalkagtighed). Der er ingen, Du! Ingen! Ingen!

SARA (stødt). Schluuter ock Løgn, dit skidt Tøs!

HENDES NAADE (ler højlydt). Men Baronesse dog.

SARA (rolig, inkvisitorisk). Ær det Leopoldt?

HENDES NAADE. Din M a n d!?

SARA. Mit Mand, ja . . . Nummer tre!

HENDES NAADE (leende). Nej, nej, nej . . . !

SARA (med et Suk). Gott im Himmel hatte giifet, det var ham!

HENDES NAADE (stadig leende). Din Mand!

SARA. Ja-ha. mit Baron, ja! — Han ær bliifvet so todt wie en Mumie. Det hatte doch vielleicht kunnet liifet ham en Bischen up! — Hvat gifter man saj ellers mit di hær Lümler for!

HENDES NAADE (truer). Sara. Sara...!

SARA (taler hele Tiden tørt og roligt). Ja-ha, det siiker jaj! — Har jaj nu iche dær ulejlit maj at smake po boote tyske, englische und danske Männer! Pftøj! Mahlzeit! Smaker altilsammen ens po samme Moote!

HENDES NAADE (lægger hurtig sin Haand over hendes Mund). Nej, Du er for gal!

SARA (slaar hendes Haand bort. Sætter en Finger mod hver af sine Tindinger). Und wenn die grauen Haare kommen, dann gehen die Männer! — Ock so sitter man dær midt im Bette mææt sin Appetit!

HENDES NAADE (leende). Sara dog! — (Koket). Du kan jo forelske Dig!

SARA (tørt, arrig). Jaj ær forelsket, Du Tøs!

HENDES NAADE. Er Du?

SARA. Foorfærtlich! — I den Doktor Levinsen!

HENDES NAADE (brister). I Doktor ...

SARA (sentimental). Ach, han ær so dajlich feet. Och jaj er feet! — Aber so vil han natürlich ha' di' mackre! ... Doktor, siiker jaj, giif maj Mackerpiller! Ock han skriifer Mackerpiller up, und jaj æter ... aber det nyytter icke!

Taarnuret slaar et dybt, rungende Slag.

HENDES NAADE (rejser sig). Halv ti! Nej, nu maa Du virkelig staa op!

SARA (skutter sig). Ach, Emi, jaj giiter icke! — La-at en Sengg flyytte herind, Du ...

HENDES NAADE. En Seng...?

SARA. Ja... och Du gik i den, ock vi kunde liikke hær ock plutre zusammen!

HENDES NAADE (ler).

SARA (komisk-fortvivlet). Ach ja, Du griiner . . . ! Ingen Mensker forstor maj!

Der har i de sidste fem Minutter hersket et livligt Røre udenfor i Haven; Stemmer; Fodtrin; dæmpet Latter og et enkelt Hundebjæf.

Nu affyres der pludselig to Geværskud hurtig efter hinanden; og et Kobbel Hunde sætter i med en rasende Gøen.

HENDES NAADE (hen til Vinduet og trækker Gardinet fra).

SARA (over Ende i Sengen). Nun vergeht die Erde!

HENDES NAADE (leende). Det er min Mand og Børnene! (Aabner et Vindue og taler ud.) Men Tyge og Edmund dog, hvor kan det falde Jer ind!

EN DRENGESTEMME. Tante Sara skal staa op!

EN YNGRE DRENGESTEMME. Det var Papa sæl, der skød!

SARA (fra Sengen. Ivrig). Ta-ak Kammerpotten, Du, Emi!

HENDES NAADE (taler ud). Ja, nu staar Tante Sara straks op!

DEN ÆLDSTE DRENGESTEMME. Vi længes efter hende!

DEN YNGRE. Hun skal komme ned og se vores Haver.

SARA (rørt). Ach, die süssen Kinder! (Skriger af alle Livsens Kræfter.) Nun kommer jaj augenblicklich, I smoo Zuckertoppe!

HENDES NAADE (taler ud). Nu kommer Tante Sara straks! — Gaa saa!

Stilhed i Haven.

HENDES NAADE (bort fra Vinduet).

SARA (tilbage i Puderne). Dra-ak for! Dra-ak for!

HENDES NAADE. Jamen . . . medens Du klæder Dig paa?

SARA. Naj, naj! Dra-ak for!

HENDES NAADE (lukker Vinduet og drager Gardinet for).

SARA (sentimentalt). Ach, die süssen Kinder! — Ær Posten kommet, Emi?

HENDES NAADE. Ja.

SARA. Intet Breef fra Drengene?

HENDES NAADE. Nej . . .

SARA (sukker). Ach naj . . . Max und Heinrich gaar til Piiker nu; und dann vergessen sie ihr altes Mütterchen! — Vi skidt Tøse gør meeken Ska-ate, Emichen! (Slaar besluttet Tæppet til Side.) Im Gottes Namen, so foor jaj staa up da! (Raaber hen mod Salonen.) Jungfrau Bertelsen, kommen Sie mal hier!

HENDES NAADE. Hun er ikke derinde. — Nu skal jeg ringe . . .

I samme Øjeblik Hendes Naade trækker i Klokkestrengen, høres en trampende Larm fra Gangen foran Salonen. Det er, som kom der en Hest gaaende.

SARA (tørt). Det var dock et famose Glocke!

HENDES NAADE (hen til Salondøren). Ja, hvad mon de nu har fundet paa! (Aabner Døren og brister i Latter). Men Børn dog, er I gale!

DEN ÆLDSTE DRENGESTEMME (halvkvalt af Latter). Vi skal trække Tante Sara ud af Sengen, si'er Papa!

De tunge Trin kommer ind gennem Salonen, — Hendes Naade skynder sig at aabne Fløjdørene paa vid Gab: Og frem i Sollyset, som vælter ind ad Døraabningen, kommer en bitte-liden, tætklippet, gul Hest trofast stampende. Den har en vældig, opstaaende, hvidgul Manke og kort afstumpet Hale. — Paa dens Ryg sidder en seks-syv Aars Dreng; og en anden noget større Dreng leder den af Sted ved Tømmen. Begge Drengene er i hvide Flonelsdragter med bredskyggede, højrøde „Bøllehatte". —

Sollyset falder, som sagt, varmt og straalende ned over den hele Gruppe.

SARA (i Sengen. Slaar Hænderne sammen). Ach Du meine süsse Ewigkeit, was ist denn das für eine Karawane!

HENDES NAADE (staar rank og smilende og ser fuld af moderlig Stolthed paa sine Drenge).

DEN ÆLDSTE DRENG (lidt forlegen). Vi skulde trække Tante Sara ud af Sengen . . .

SARA. Ær det igen din Papa, den Beest?

HENDES NAADE (lidt stramt). Ja, Brahe er saa spøgefuld!

DEN YNGSTE DRENG (meget optaget). Papa hjalp sæl Polly op a' Trappen!

SARA (vinker ivrigt). Komm mal hier! Komm hier, komm hier!

KARAVANEN (stamper helt hen til Sengen).

JOMFRU BERTELSEN (viser sig i Baggrunden af Salonen).

SARA (griber fat i Tømmen og haler i den). Komm, komm doch!
POLLY (stikker Mulen hen imod hende).
SARA. Ach, so keelen, so keelen! (Stryger og klapper). Æter hun vielleicht Kiks, kleiner Schweinigel? (Tager en Kiks fra Bakken paa Gueridonen). Hier, hier . . . mit Butter!
POLLY (gumler Kiksen i sig).
SARA (tager en Kiks til) Noch eins!
POLLY (gumler).
SARA (med Resten af Kiksene). Hier, hier!
POLLY (æder dem alle).
SARA (snapper Flødekanden). Und Sahne?
HENDES NAADE (afværger det leende). Nej, nej!
BØRNENE (er henrykte).
SARA. Aber Zucker?
DEN YNGSTE DRENG. Ja, Polly holder meget af Sukker!
SARA (stikker Sukkerskaalen hen for Næsen af Hesten). Ææt, Barnlille!
POLLY (tager kraftig for sig af Retterne).
DRENGENE (jubler).
Men pludselig giver
POLLY (et Par mindre salonfähige Smaalyde fra sig).
SARA (godmodig-sentimental). Ach. das süsse kleine Tierchen . . . prutt, prutt!
HENDES NAADE (hurtig). Ud med Jer, Børn! Af Sted med Jer!
DEN ÆLDSTE DRENG. Staar Tante Sara saa op?
SARA. Ja, ja!
DEN YNGSTE. Du skal ned og se vores Haver!
SARA. Jawohl, mit Ven! — Ach Emichen, la-at maj kyysse ham!
HENDES NAADE (præsenterer Drengen til Kys og sætter ham tilbage paa Hesten igen). Af Sted med Jer saa!
KARAVANEN (trækker sig tilbage ind gennem Salonen. Pollys svindende Skridt lyder, som om En med en Hammer taktfast slog Søm i Gulvet fjernere og fjernere borte).
SARA (peger efter Børnene. Sentimentalt). Ach, Emichen, Emi-

chen . . . mein Max und mein Heinrich! (Vinker.) Komm mal hier lidt!

HENDES NAADE (kommer).

SARA (griber hendes Haand. Fortroligt-indtrængendd). La-at den Kærlickheet go til Helvet, mit Tøs! Man fortryyter det . . . a l t i i t! Di skidt Mandfolk! — Jaj betalte glæ-ædefuld mine alle tre Männer at fo tilba-ake mit Max und mit Heinrich! Tro po d e t!

HENDES NAADE (vender Ansigtet bort uden at svare).

SARA (giver sig selv en paa Siden af Hovedet). Na, hva-at bekyymmer det maj! — Ær Jungfrau Bertelsen ute?

HENDES NAADE (behersket). Ja, hun er ude i Salonen . . .

SARA. Programmet, Emichen?

HENDES NAADE (smiler svagt). Klokken elleve spiser vi Frokost . . .

SARA (nikker). Ska-al nock giife Møøte!

HENDES NAADE. Klokken halv et tager vi i Kirke . . .

SARA. Veltbekoomme for Jer! — Hvor g i i t e r Du?

HENDES NAADE. Man m a a! — Tager Du ikke med?

SARA. Naj, Barnlille!

HENDES NAADE. Første Pinsedag!

SARA. Hva-at bekyymmer jaj maj um den skidt Pintse!

HENDES NAADE. Jamen . . .

SARA (slaar en Haand ned i Fjedermadrassen, saa den runger). Jaj vil heller soofe h i e r!

HENDES NAADE (ryster smilende paa Hovedet). Og Klokken fem spiser vi til Middag.

SARA (tørt). So soofer jaj til Klokken fem! . . . (Raaber hen mod Salonen.) Jungfrau Bertelsen!

JOMFRU BERTELSEN (viser sig i Døren).

SARA. Emi, komm en Augenblick!

HENDES NAADE (nærmer sig tøvende).

SARA (trækker hende ned med sig). Du ær da icke vreet?

HENDES NAADE (smilende). Nej, nej!

SARA (hurtigt). Ær det H o l g e r B i l l e!

HENDES NAADE (overrumplet, purpurrød, stum).

SARA (nikker afgjort). Det ær Holger Bille!
HENDES NAADE (retter sig forvirret). Saa ... saa ... saa venter vi Dig til Frokost?
SARA. Jawohl!
HENDES NAADE (ud gennem Salonen).
SARA. Jungfrau Bertelsen!
JOMFRU BERTELSEN (frem). Fru Baronesse ...?
SARA. Findd maj up mine Strümpfer ock mine Permissioner!

TREDJE AFDELING

I Præstegaarden. Efter Gudstjenesten. —
Havestue. Stort, lavloftet Værelse. Aabne Glasdøre. Hvide nystrøgne Gardiner. Lyst Tapet. Fotografier og Stereotypier i ovale Rammer. Hæklede „Stykker" over Sofa, Borde og Stole. Et taffelformet Piano. Vaser med Bøgegrene og Pinseliljer.
Sol ind gennem alle Ruder. Hvidskuret Gulv. En sovende Kattekilling mellem Blomsterpotterne i Vindueskarmen. —
Pastoren, Pastorinden, Hendes Naade og Hendes Naades Gemal, Grev Brahe, kommer ind fra Entréen.

PASTOREN (en lille, maveför, bredskuldret Mand med langt, snehvidt Haar, milde, blaa Øjne og et fedt, glatraget Drengeansigt. — Han er i Ornat).
PASTORINDEN (er paa en Maade ogsaa i Ornat. Hun har nemlig sin sorte, uldne Helligdagskjole paa og den brede, hvide Kniplingskrave. — Hun er langt yngre end sin Husbond. Oprindelig hørte hun til Forstærkningen, idet hun kun var Husholderske i Præstegaarden. Men da Vorherre saa en skønne Dag tog Pastorinde Nr. 1, tog Pastoren Husholdersken. — Hun er bleg, mager og energisk. Har hvasse Øjne og elleve Børn. Det vil sige: de seks er jo rigtignok bragt til Verden af hendes hedengangne Embedssøster.
HENDES NAADE (er i sin graa Formiddagsdragt med tilsvarende paradisfugleprydet Hat og Silke-Solskærm).
Og
HANS NAADE (Greven, en garderhøj Mand med et vældigt og ildrødt Overskæg, er i lys Sommerdress med gule Støvler. —
Man kommer altsaa ind fra Entréen).
PASTORINDEN (gør sig Umage for at tale „dannet"). Værsaagod at ta-ge Plads, Deres Naade ...
HENDES NAADE. Tak ...

PASTORINDEN (skubber Bordet lidt bort). Nej, i Sofaen da, Deres Naade!
HENDES NAADE. Tak .... (Sætter sig i Sofaen).
PASTOREN. Vil Greven ikke sidde?
HANS NAADE. Tak, Tak, Hansen! Jeg vil rette Benene lidt ... hæ, hæ!
PASTOREN (godmodig-spøgefuldt). Greven har siddet tilstrækkeligt ... derovre, hæ, hæ?
HANS NAADE. Ja-ha, hæ, hæ!
PASTORINDEN (kort). Gaa ind og skift, Far!
PASTOREN. Ja, jo ... nu gaar jeg! (Forsvinder gennem en Tapetdør.)
PASTORINDEN (paa en Stol. Forstilt ligegyldig). Der er nok Besøj oppe paa Gaarden?
HENDES NAADE (rolig). Ja; Ritmesterinde Schack. Hun kom i Gaar.
PASTORINDEN (bittert smilende). Baronessen følte ikke Trang til at høre et Guds Ord paa en højhælig Dag?
HENDES NAADE (stadig rolig). Hun bad mig hilse ...
PASTORINDEN (stramt). Tak!
HENDES NAADE. Hun befandt sig desværre ikke rigtig vel. — Hun er ellers en stor Beundrer af Deres Mand!
PASTORINDEN (smigret; men med Værdighed). Ja; Far er skam og-saa en rigtig god Taler!
HANS NAADE (der har staaet med Ryggen til og set ud i Haven, vender sig og sender sin Hustru et polisk Øjekast. Som Hendes Naade selvfølgelig ikke entrerer paa).
PASTOREN (i Skødefrakke. Ind fra Tapetdøren. Toer velbehageligt Hænderne). Saa, nu er man civil, hæ, hæ!
HANS NAADE (ekkoer). Hæ, hæ!
PASTOREN. Skal vi ikke ha' et lille Glas Vin, Mor?
PASTORINDEN (rejser sig. Stramt). Jeg kunde da ikke la' di fremmede være alene, Mathias!
PASTOREN (klapper hende. Godlidende). Nej vel saa, vel saa! Du er en Kone med mores!
PASTORINDEN (lige stram. Til Gæsterne). Di undskylder?

HENDES NAADE (bøjer samtykkende Hovedet).
PASTORINDEN (ud).
PASTOREN (kendelig oplivet). Herligt Pinsevejr, Deres Naade! (Galant). Blomstrer ogsaa som en liden Rose!
HANS NAADE (med et forelsket Blik til Gemalinden). Ja, hva', Pastor? Hun bli'er smukkere og smukkere!
PASTOREN (med lysende, kvindekære Øjne). Skønnere og skønnere!
HENDES NAADE (koket). Ja, vi to holder os, Hr. Pastor!
PASTOREN (smigret). Hæ, hæ! (Tager en Pinselilje fra en Vase og rækker hende). Tør jeg . . . ?
HENDES NAADE (modtager Blomsten og sætter den ved sin Barm). Tak . . . !
HANS NAADE. Hæ, hæ! Pastoren er Kavaler!
HENDES NAADE (nikker smilende til Præsten). Fuldendt Kavaler, ja!
PASTOREN (med et Buk). Man hylder de høje Guder!
PASTORINDEN (ind, fulgt af en Pige med Vin og Kager).
PIGEN (sætter Opdækningen paa Bordet og gaar).
PASTORINDEN (skænker og byder).
PASTOREN (hilser med Glasset). Tak for Besøget! — Og glædelig Fest!

(Der nikkes og drikkes.)

PASTORINDEN (har medtaget en Barnestrømpe, paa hvilken hun giver sig til at strikke, saa Staalpindene knitrer).
HENDES NAADE (nyder en Kage). Superb! Dem har De naturligvis selv bagt? — Smag dog en af Pastorindens Kager, Theodor!
HANS NAADE (der ikke kan fordrage Kager, tager en). Udmærket! Udmærket!
PASTOREN (der elsker Kager). Ja, Mor kan skam!
PASTORINDEN. Vil Deres Naade ha' Opskriften?
HENDES NAADE (henrykt). Tak! ja, forfærdelig gerne!

Pause.

HENDES NAADE. Det var ikke Deres gamle, nydelige Stuepige, Fru Hansen? Er hun rejst?

PASTORINDEN (Strikkepindene slaar Ild). Ja!
HENDES NAADE. Jeg synes, De var saa tilfreds med hende?
PASTORINDEN (med haarde Læber). Hun var ikke den, hun gav sig ud for!
PASTOREN (smiler).
PASTORINDEN (advarende). Mathias!
PASTOREN (ler godmodigt). Ja, Mor, du er nu altfor striks i det Kapitel! (Smilende til Hendes Naade.) Hun ha'de været for gode Venner med Kusken . . .
PASTORINDEN (lynende). Mathias!
HANS NAADE. Hæ. hæ!
PASTORINDEN (lidt mildere, da det er en Greve). Ja, Mænd ser jo anjerlejens paa den Slags Sager . . .
HANS NAADE (smilende). Naa ja, kære Fru Pastorinde . . .
PASTORINDEN (afbrydende. Med én Strikkepind). Aldeles ikke, Hr. Greve, aldeles ikke! — Og særlig her da, hvor der er saa mange oskyldige Børn! Holder Di ikke med mig, Deres Naade?
HENDES NAADE (med Højhed). Naturligvis! Man bør ikke taale den Slags . . . løse Forhold i et Hjem!
PASTORINDEN (mod sin Mand). Hva' sa'e jeg?
PASTOREN (godlidende). Herregud, den stakkels Pige, hun . . .
PASTORINDEN (med to Strikkepinde). Du, tier, Mathias! — Det er vos Damers Pligt, at holde Luften ren i Hjemmene!
HENDES NAADE. De sagde jo selv noget lignende i Deres Tale ovre i Kirken, Pastor Hansen!
PASTOREN (løfter smilende paa Skulderen). Et er Teori, Deres Naade, et andet Praksis! Man bør i de enkelte, konkrete Tilfælde tage alle Forhold med i Betragtning, hvis . . .
PASTORINDEN (med hele Strikketøjet). Du er ikke nidkær, Mathias!
HANS NAADE. Hæ, hæ! Jeg holder med Dem, Pastor! Man maa ikke være . . .

HENDES NAADE (kører lidt febrilsk hen over hans Ord). Hvor er Børnene, Fru Hansen? Vi har slet ikke set noget til dem i Dag? Jeg har en Hilsen at bringe dem fra Tyge og Edmund.

PASTOREN (godmodig-spøgefuld til Hans Naade). Gud naade Kvinderne, Greve, naar vore Hustruer engang faar Stemmeret!

HANS NAADE (leende). Ja-ha, ha! det har De sgu Ret i, Pastor! Frænde er Frænde værst!

FJERDE AFDELING

25nde August. Hans Naades syvogfyrretyveaarige Fødselsdag. —

Klokken er otte. Dineen er endt. Kaffen serveres i Havesalen og de tilstødende Gemakker. — Tændte Lamper, Lampetter og Lysekroner. Hvidlakerede Rokokomøbler, Forfædre paa Væggene.

Johan og to Næstvedske Hotelkelnere byder rundt i Kjole og Hvidt.

Meget gammelt Sølvtøj paa Bakkerne.

Megen gammel Adel i Stolene.

Latter. Højrøstet Tale. Knirken af Laksko. Brusen af Silkeslæb. — Ordener, Dekorationer. Nøgne Skuldre. Hvide Arme. Guld og Diamanter.

Fløjdørene ud til Terrassen staar aabne. Det er lunt og stille Vejr med Fuldmaane.

Børnene er i Seng.

SARA (staar i dybt nedskaaren, vinrød Fløjelskjole midt under Havesalens store Prismekrone og ser pragtfuld ud. — Hun er omringet af en halv Snes leende, talende og kurtiserende Herrer. Deriblandt ogsaa Premierlieutnant ved Husarerne, Holger Bille).

Lige fra i Formiddags, da denne Adelsmand tilligemed en Del andre Gæster ankom med Toget fra Hovedstaden, har Baronessen vogtet paa ham og „Emi" med agtpaagivende Øjne. Men hun har intet opdaget; absolut intet! Parret behandler hinanden paa den frieste og naturligste Maade. Ikke Spor af sygelige Symptomer.

Hvad der jo paa en Maade er ærgerligt!

— —

Man staar nu altsaa der midt i Salen og diskuterer ... Problemet „Kærlighed", naturligvis! Latter, Haandklap og høje Ord klinger ud i Rummet. Og de ældre Naader langs Væggene er lidt efter lidt blevet stivere og stivere af Holdning og hvassere og hvassere af Øjne. Indtil omsider

KAMMERHERREINDE v. HINTEN fuldladet bøjer sig ned mod

VALLØSTIFTSDAME, FRØKEN v. KLINGBEUTEL og siger, idet hun med Viften peger hen mod Gruppen under Kronen):

— Man mærker jo, at den kære Ritmesterinde inte er af F a m i l i e, min Go'e!

— Ja — det — m æ r k e r — man! siger Vallødamen. Og hendes Ord høres som lutter smaa indignerede Eksplosioner).

KAMMERHERREINDEN. Hva' s e r Emmy i hende?

VALLØDAMEN. Ja — Kammerherreinden — maa — nok — s p ø ' r e!

De naadige taler noget højt; thi de er begge tunghøre.
Men Gruppen under Kronen morer sig videre . . .

— —

I det tilstødende Gemak („det gule") staar

HENDES NAADE (laksefarvet Atlask med Guld-Agramaner. — (Frisure à la Maintenon) og taler med)

LEHNSGREVEN (Elefantridder. Ældgammel og skindmager). Nænæ — nænæ, bedste Fru Grevinde, (siger han) hendes Moder var sand f æ r dig en født Behrenskjold, om jeg maa be'!

HENDES NAADE (tvivlende). Ja husker nu Lehnsgreven ogsaa rigtig?

LEHNSGREVEN. Om jeg h u s k e r! hun var jo en Kusine til Marianne Waltersdorff, der døde i Nizza!

Der gaar pludselig et Lys op for

HENDES NAADE. Ja! hende der var forlovet med Friherre Sjøhjelm!

LEHNSGREVEN (henrykt over Tilslutningen). Jaja — jaja, kære unge Dame! Sér De, sér De! . . . Og h e n d e s Broder igen var'et, der i over fem Aar levede sammen med en Balletteuse fra den store Opera, husker De nok! Han var ved Legationen, véd De, men saa blev Skandalen jo . . .

SARA (der har nærmet sig fra Havesalen). Hva-at snakker man hier um? — Immer Kærliikheet! Immer, immer! — Puhh! . . . (Til H e n d e s N a a d e.) Barnepiiken søøker Daj, Emi. Du skal up och beete Fa-ater-Voer mit Børnene, siiker hun! di kan icke soofe ellers!

LEHNSGREVEN (nikker bifaldende).

HENDES NAADE. Lehnsgreven undskylder . . . ?

LEHNSGREVEN (bukkende). Bevares, bevares! Den Slags Pligter maa ikke forsømmes! . . . Først Gud!

SARA. . . . und so Koongen und Feetelandet!

HENDES NAADE (vredt). Sara!

SARA (med et determineret Nik). Aber det siiker man denn doch in Næstveet!

HENDES NAADE (bort).

LEHNSGREVEN (ser efter hende).

SARA (puffer til ham). Beha-aker det vielleicht icke Hr. Greefen at snakke mæ-æt maj?

LEHNSGREVEN (bukker stift. Han hader alt, hvad der er tysk. Siden 64 tager han til Paris over England). Bevares, min naadige, det vil altid være mig en Ære at underholde en saa smuk Dame!

SARA (stikker en Arm ind under hans). La-at os denn ta-ake Platz, Herr Lehnsgreefe! Man bliifer so beschweeret veet at sto. Jaj ær feet: och Di ær gammel!

LEHNSGREVEN (stiver Knoglerne op). Aa, for min Skyld, min naadige . . .

SARA (slæber mir nichts dir nichts af med ham).

— —

Fra „Musikstuen" lyder Flygeltoner.
Man har formaaet en yngre Komtesse (i Hvidt) til at producere sig.
Hun præluderer . . . Al Samtale tier . . . Der falder Stilhed over Forsamlingen . . .

Saa hvisker

KAMMERHERREINDE v. HINTEN (himmelhøjt til)

VALLØDAME v. KLINGBEUTEL.

Er'et ikke den lille Polly Moltke, min Go'e, der skal synge?

Og

STIFTSDAMEN (svarer ligesaa dæmpet). Jo-o — det — skal — hun — jo — altid!

Hvornæst

KOMTESSEN (sætter i med et Skrig, som blev hun forfulgt af fem Lansenerer):

Si vous n'avez rien à me dire,
Pourquoi venir aupres de moi . . . ?

— —

— Holger . . . !

— Emmy . . . !

— Alle de fremmede her er!

— Dejlige, dejlige . . . ! Jeg ser jo kun Dig!

— Har Du lagt Mærke til Sara, hvor hun passer paa os!

— Ja, ja! . . . Men hun ser intet, Du!

— Nej, hun ser intet! — Ingen ser noget! Ingen véd noget!

— Du er saa klog, Emmy! Og saa god!

— Holger . . . jeg elsker Dig!

— Emmy, Emmy! min . . . (søger ny Udtryk for sin flammende Elskov. Men finder kun de gamle). . . . min Dronning!

— mit Liv!

HENDES NAADE (stakaandet). Slip mig! . . . Der kommer nogen!

HOLGER (vil flygte ind gennem Havesalen).

HENDES NAADE Nej, nej! . . . Ikke der! . . . Ned ad Trappen!

HOLGER (flyr ad Trappen . . .).

Dette foregaar ude paa Terrassen.

Fuldmaanen sejler sølvblank af Sted højt over Parkens hundredaarige Træer. — Paa den buksbomhegnede Plæne foran Slottet staar, midt i et Rosenbed, en skinnende Marmorgruppe, en Mand og en Kvinde: Adam og Eva. Det er efter Syndefaldet og begge bærer de Figenblade . . .

Hvilket imidlertid turde være for sent.

— —

Hans Naades „Kontor".

Egetræs-Møbler. — Hjortegevirer, Vaaben og Stamtræer paa Væggene. — Under Loftet en gammel, forgyldt Messing-Kirkelysekrone.

Tæt Cigarrøg.

Ved et Spillebord sidder Hans Naade og spiller L'hombre med Hofjægermester v. Bardenheim, gamle Grev Rosenvinge og Saras Mand, Ritmester, Baron Leopold v. Schack.

Rundt i Lænestole og Sofaer tobaksrygende Herrer.

Der er en Pause i Spillet, og man diskuterer Heste og Fruentimmer. —

HOLGER BILLE (træder ind fra Døren til Vestibulen).

BARON v. SCHACK. Naa, Bille, hva' Fanden har De taget Dem for saa længe. Har De set paa Kammerjomfruer?

Latter af samtlige Embedsmænd.

v. SCHACK. Vi snakker netop om Deres „Lucie". Vil De a' med hende?

HOLGER (fuldstændig i Ligevægt efter Affæren paa Terrassen). Det har jeg ikke tænkt paa, Hr. Ritmester!

HANS NAADE. Schack sidder her og siger, at hun fransker paa højre Forben, Bille. hæ, hæ!

HOLGER (stødt). Fransker!? Ikke saa meget som bag paa min Haand!

v. SCHACK (skeptisk). Naa-aa . . .

HOLGER (hidsig). De kender hende jo slet ikke, Hr. Ritmester!

v. SCHACK (drillende). Hum . . .

EN HERRE FRA SOFAEN. Kom ikke til Bille med d e t, Baron. Er der noget h a n er inde i, er det sgu Hoppeben!

Brølende Latterkor.

HERREN FRA SOFAEN. Baade „franske" og ikke „franske"!

HOFJÆGERMESTER v. BARDENHEIM (som endnu er Enkemand. Drømmende). Ja, i København er der voldsom mange Slags Ben . . . !

HANS NAADE. Hæ, hæ! Du har nogle Fotografier, Bille . . . (ud i Stuen.) Han har nogle Fotografier . . . (slaar Knald med Tungen.) klak!!

GAMLE GREV ROSENVINGE (ivrig). Har han dem paa sig??

Fornyet Latterkor. Man hører særlig Ritmester v o n S c h a c k.

H e n d e s N a a d e, S a r a og flere andre Damer ind fra Salonerne. Herrerne rejser sig hastigt, bukker og staar ret.

SARA (standser i Døraabningen. Ser ud over Forsamlingen). Der snakkes nock sjofle Sa-aker hier?

GREV ROSENVINGE (forlegent stammende). Men . . . æ . . . men, kære Fru Baronesse . . .

SARA (afgjort). Ach, jaj kender doch vel mit Leopoldts Griin!

HENDES NAADE (hos hvem der ejheller spores den mindste Ter-

rasse-Bevægelse. — Hurtigt). Vil Herrerne danse? Ungdommen vil danse . . .

v. BARDENHEIM (synker uvilkaarligt om i Stolen). Gu' Fader bevares!

SARA. Engager bare, Emichen! Brryyt Daj iche um Vrøvl!

HENDES NAADE (gaar smilende og utvungent hen og inklinerer for Holger.) Hr. Premierlieutenant . . . ?

HOLGER (studser, trods sin „Verden", lidt over hendes Dristighed). Deres Naade . . .

HENDES NAADE (leende). De vilde helst blive ved Cigaren?

HOLGER (atter Ka'l. Byder hende Armen). Paa ingen Maade! Er mig en Ære!

SARA (nejer for Hofjægermester v. Bardenheim). Vi to feete, s'il vous plait?

v. BARDENHEIM (peger forfærdet paa Kortene). Jeg spiller, Dame!

SARA. Jaha! Aber nu dantser vi først!! (Haler ham op af Stolen. — Raaber derpaa til de andre Damer) Po dem, Barnlille! Ta-ak mit Leopoldt! Skall di sitte her ock spille up vore Noolepeenger!

DAMERNE (strømmer leende tif og engagerer).

HENDES NAADE (gaar ivrigt konverserende bort med Holger Bille. De spøger og ler harmløst som tvende Konfirmander).

Samme Holger minder ikke saa lidt om Tjener Frants i første Afdeling. Ganske vist er han elegantere og mere utvungen i sin Optræden; men han hører dog til samme Hjerteknuser- og Overkelner-Type: høj, bleg, velskabt, med tætklippet, salvet og ligekløvet Kranie. Men naturligvis bærer han, qua Kriger, Overskæg.

SARA (kigger opmærksomt efter Naaden og Lieutenanten. Ryster paa Hovedet, da hun ser deres tvangfri Adfærd). Naj, der ær vist ganske icke nooket der pustler!

v. BARDENHEIM (bøjer sig ned mod hende). Hva'!

SARA. Ock, jaj taler blot i Søøfne, Herr Hofjægermester!

v. BARDENHEIM (flad). Hø . . . (Begge ud.)

DE ANDRE (følger Par om Par efter).

Der lyder Horn- og Violintoner fra Riddersalen.

FEMTE AFDELING

Kalaset er endt; de fremmede er kørt hjem, og Kerterne er slukkede.
Kun i Kontoret er der Lys. Og her sidder Hans Naade sammen med Holger Bille og et Par andre københavnske Venner og skyller efter med Sodavand og Whisky.

— —

Hendes Naade ledsager Sara til hendes Værelser ovre i Kavalerfløjen.
Foran Damerne gaar Jomfru Bertelsen med en tændt Lampe. Hun er komplet Idiot af Søvnighed.
De træder ind i Salonen foran Soveværelset.

SARA. Sitt Lampen, Jungfrau, och gaa ind och gør i Stand!

JOMFRU BERTELSEN (glor tungt paa sit Herskab uden at fatte).

SARA (hen til hende og ryster hende, saa Lampekuplen klirrer. Siger derpaa højt og langsomt som til en døv). Sitt Lampen po Borrdet, Jungfrau Bertelsen; och go denn ind ock putzel maj Veerelset!

JOMFRU BERTELSEN (smiler fjollet, sætter Lampen fra sig og gaar automatisk som en Søvngænger ind i Sovegemakket).

SARA (maler sig rundt med en Finger paa Panden). Sie ist ganz Brrruu!

HENDES NAADE (indigneret). Johan fandt hende ogsaa nede i Mellemstuen! Hun laa og sov paa Sofaen!

SARA (medfølende). Det Skrook!

HENDES NAADE (som før)) Aa-r! Hele Aftenen har hun været munter nok ovre i Tjenerværelset med de fremmede Kuske?

SARA (liberal). Ach ja! was soll man dazu sagen!

HENDES NAADE. Du behandler hende altfor lempeligt. Den Slags Væsener skal man ikke tage paa med Fløjlshandsker!

SARA. Vielleicht icke naj . . . (Gaber.) Aber jaj har en so stoor Respecht for Soofning!

HENDES NAADE (ler). Ja. det har Du nok! — Naa, god Nat, kære Sara! — Hvad Tid vil Du ha' din Kaffe serveret i Morgen?

SARA (gaber igen og strækker sig). Ach, Du . . . Glocken fjor-

ten! — Ock siik til dit Mand, at han kan voove po at gøre Alarm igen, den Asen!

HENDES NAADE (leende). Det skal jeg nok! — God Nat! (Vil gaa.)

SARA (skriger). Naj, naj! Emi . . . ?

HENDES NAADE (standser). Ja . . .

SARA. Komm mal hier!

HENDES NAADE (uvillig). Nej, nu s k a l vi i Seng!

SARA (lader som intet). Det var en meeket behakelickt Selskap i Da-ak!

HENDES NAADE (løst). Ja, det gik jo rigtig nydeligt . . . Og nu er det Gud ske Lov overstaaet!

SARA. Di morede saj alle godt!

HENDES NAADE. Tror Du . . .

SARA. Jaha! — Ock det lille Moltke sangg nyytlick . . . (Parodierende:) Si vous n'avez rrrien . . .

HENDES NAADE (smilende). S a r a!

SARA. Jaha! — Ock den v. Bardenheim dantsede wie ein Omnibus!

HENDES NAADE (ler mod Sky). Du er storartet! — Men nu gaar jeg: God Nat!

SARA (for at forhale Tiden). Skall icke mit Tornerose derinde leetsake Daj mææt Lampen?

HENDES NAADE (ved Døren). Nej Tak! Jeg kender Vejen! (Aabner.)

SARA (skriger). Emi! Emi!

HENDES NAADE (ler). Nej, nu v i l jeg gaa!

SARA (tryglende). Bare to smoo bitte Ord, Emichen . . . ?

HENDES NAADE. Du véd vist ikke, hvad Klokken er?

SARA. Det skidt Glocke! — Bare to ganske bitte smoo Ord . . . ?

HENDES NAADE (nærmere). Naa . . . ?

SARA (skutter sig af Glæde). Ta-ak Platz! Ta-ak Platz!

HENDES NAADE (beslutter pludselig at komme S a r a i Forkøbet. — Sætter sig smilende). Jeg véd godt, hvad Du vil!

SARA. H a l l ø j . . . !?

HENDES NAADE (stadig rolig og smilende). Men nu haaber jeg, at Du er kommen til Fornuft?

SARA (nikker). Ja! — (Lidt ærgerlig) For alt, hva-et jaj i Da-ak har studeret ock studeret, so ær det d o c k a l l i g e v e l i c k e Holger Bille!

HENDES NAADE (overstadig). Nej, min Høne!

SARA. Siiker Du H ø n e . . . !?

HENDES NAADE (leende). Ja! for klog Høne kan ogsaa gøre i Nælderne! (Rejser sig). God Nat!

SARA (snapper fat i hendes Kjole). En æ r d e r!

HENDES NAADE (polisk). Mon . . . ?

SARA. Jaj kann se det po dine Øjne!

HENDES NAADE (nikker). Ja; der er ogsaa en! — Og skal jeg sige Dig hvem?

SARA (med foldede Hænder). Ach, ja, Emichen, for Gutt in Himmelen!

HENDES NAADE (bøjer sig mod hende). Det er . . . (Tøver).

SARA (stamper i Gulvet). Jaj foor um et Augenblick Krampfe!

HENDES NAADE (alvorlig). Det er . . . Hans Velskabthed, Hr. v. Bardenheim! (Rejser sig og flygter leende) God Nat!

SARA (skriger vildt). E m i ! E m i ! (Men da H e n d e s N a a d e forbliver ubønhørlig, napper hun en Buket Blomster op af en Vase paa Bordet og slynger den hen mod Døren:) Dit skidt Lümmel!

SJETTE AFDELING

København. Omkring December Termin. Aften mellem 8 og 9. —
En Droske kommer raslende i fuld Fart og standser op uden for Privatindgangen til en anden-tredje Klasses Kafé paa Østerbro.

HOLGER (stiger ud. Siger derpaa til Kusken). Hør, kunde De ikke gøre mig den Tjeneste at gaa ind i Kaféen og spørge efter Opvarter Johansen?

KUSKEN (kravler ned). Jovel, Herre!

HOLGER. Og sig saa til ham, at den Herre, der har bestilt Nummer fire, holder derude!

KUSKEN. Jovel, Herre! — Men vil Herren saa kaské ha'et lille godt Øje til Væddeløberen dér? (Peger paa Hesten).

HOLGER. Det skal jeg nok!

KUSKEN (ind i Kaféen).

EN DAMESTEMME (inde fra Vognen. Nervøst). Holger . . . jeg tør næsten ikke . . .

HOLGER (ved Vogndøren. Leende). Aa Snak, lille Ven! Hvad skulde Du være bange for?

STEMMEN. Om nogen nu saa' os . . .

HOLGER. Her er ingen, der ser os herude!

KUSKEN (fra Kaféen). Nu kommer han . . . Springeren!

HOLGER (betaler og giver meget rigelige Drikkepenge).

KUSKEN. Tak, Herre, tak! — Skulde det være en anden Gang . . . Hauserplads, véd De nok, Vogn 214 . . . Rasmussen!

OPVARTEREN (i Kaféens private Indgangsdør. Bukkende, duvende og smiskende. — Han er en ualmindelig hæslig Eunuk-Type: blegfed, lasket og lurvet). 'aften, Hr. Premierlieutenant! Værs'artig. . . !

HOLGER. Der er vel ingen i Gangen, Johansen?

OPVARTEREN. Ingen, Hr. Premierlieutenant! . . . Naturligvis! (Hen mod Drosken) Skal jeg hjælpe den lille Dame ud?

HOLGER (skubber ham væk). Nej!

OPVARTEREN (ydmyg). Omforladelse . . . Omforladelse!

HOLGER (ved Droskedøren). Kom saa . . .

DAMESTEMMEN (forvirret og angest). Jeg . . . Aa, Holger, skal vi ikke køre igen . . . ?

HOLGER (mildt). Men Barn dog . . .

STEMMEN. Jamen . . . hvis nu nogen . . .

HOLGER. Jeg siger Dig jo: her e r ingen!

STEMMEN. Det er vist et meget tarveligt Sted . . .

HOLGER (løfter paa Skuldrene).

OPVARTEREN (smiskende, væmmelig). Jeg kan ikke svare for Passagen ret længe, Hr. Premierlieutenant. . . hi, hi!

STEMMEN (fra Vognen). Og saa kender han Dig . . .

HOLGER (lidt utaalmodig). Kom nu, Emmy . . . (Griber fat om hendes Haand) Kom nu, hører Du! Vi kan ikke staa her og . . .

DAMEN (stiger langsomt og tøvende ud. Hun er høj, elegant og tæt tilsløret).

OPVARTEREN (slaar fortrolig-galant en Haand hen mod Gangdøren). Denne Vej, lille Frøken . . . !

HOLGER (tager Damens Arm og skynder sig ind).

OPVARTEREN (springer adræt foran dem og aabner en Dør, mærket Nr. 3, og hvorpaa der hænger en Plakat med et stort:

Optaget.

DAMEN (smutter ind).

HOLGER (trækker hurtigt Døren til efter hende. — Hvisker til Opvarteren). Ingen andre herind end De, Johansen!

OPVARTEREN (smiskende, fælt, lige til at slaa i Fjæset). Forstaar sig . . . hi, hi!

HOLGER. Og hurtigt!

OPVARTEREN. Javel! — (Fidelt) Hr. Premierlieutenanten erindrer nok, at der er Smæklaas indvendig paa Døren; og at jeg plejer at banke tre korte Slag (rækker en krum Finger med et kolossalt udviklet Midtersteled i Vejret) med denne Kno?

HOLGER (gaar hurtig ind i Værelset uden at svare. — Smæklaasen glider stille for . . .)

— —

Det er som sagt i Terminen. Herskabet fra Tygesborg er kommet til Hovedstaden for at gøre Juleindkøb. — Tyge og Edmund er med. — Familien bor hos Onkel Kammerherren; der er jo Plads nok.

Men i Aften er Hans Excellence til Spilleparti hos den engelske Gesandt.

Hendes Naade har derfor besluttet at besøge en Barndomsveninde i Ordrup.

Og

Hans Naade er i Kasino med Drengene. — De ser „Snehvide".

Tæppe.

FRU MIMI

1900

AGERENDE

Mimi.
Valdemar.
Nicoline.
Marie.

FØRSTE AFDELING

En lille Villa paa en af Sidevejene ude ved Frederiksberg. Syv Værelser med gode Udenomsbekvemmeligheder og Have, samt Baderum.

Solrig Formiddag i September. —

Fru Mimi sidder ved Frokostbordet inde i den hyggelige Spisestue imod Syd. Solstraalerne spiller mellem de gulgrønne Blade paa Lindetræerne udenfor i Haven og leger ind gennem de blankpolerede Vinduer paa Bordets hvide Dug rundt mellem Opdækningens smagfulde Glas, Flasker, Fade og Tallerkener.

Møblementet er naturligvis af Egetræ: Et firkantet, aflangt Spisebord, tolv forfærdelig kedelige, stivryggede Stole, en Buffet med Opsats og et Anretterbord.

Paa Væggene hænger nogle Kobbersager og en Del gammelt Porcellæn, arrangeret i Trekanter.

Fru Mimi, der er en sød, buttet Kone med lyst lokket Haar, friseret efter den yndefulde Gordon-Setter- Mode, sidder for Enden af Bordet. Hun er iført en lys, blaastribet, løstsiddende Morgendragt af et gennemsigtigt, silkeagtigt Stof og med brede Kniplinger om Hals og Ærmer. Samme Ærmer naar kun til Albuerne, og Armene er bløde, runde og mathvide, som gjorte af frisklavet Marcipan. Lige til at æde. —

Hun støtter Hovedet i Hænderne og spiller sig i Tindingerne med sine nydelige Dukkefingre, saa at Diamantringene lyner. Hun er eneste og meget forkælede Barn af en rig Parvenufamilie i Flæsk og Petroleum; medens hendes Mand derimod tilhører en mindre velhavende, men gammel og særdeles anset Patricierslægt.

At disse to Væsener har fundet hinanden og er blevet gift med hinanden, staar for os som en Gaade. Men Ægteskaber sluttes, som bekendt, ogsaa i Himlen. —

MIMI (bider sig pludselig i Underlæben, banker med Spidsen af den ene lille lakskoprydede Fod i Gulvet og kalder). Valdemar!

EN MANDSSTEMME (nogle Værelser borte). Ja, nu kommer jeg, lille Kat!

MIMI (kigger hen mod den portièreomhængte Dagligstuedør. Hun sidder

endnu med Hovedet støttet i Hænderne; og man kan se paa hendes Ansigt, at hun ikke er rigtig paa det rene med sig selv, om hun skal smile huldsalig eller være muggen, naar Valdemar viser sig. Fingrene spiller ikke mere, og hun lytter efter hans Trin over Gulvtæppet derinde. Men hun hører ikke noget; for han kommer ikke. Saa griber hun paa én Gang Kniven, der ligger ved hendes Kuvert, og slaar med dens Skaft to, tre Gange haardt i Bordet).

Men Valdemar dog! (Og hun beslutter definitivt at være muggen).

Endelig rejser Valdemar sig fra Skrivebordet inde i sit Arbejdsværelse og kommer gennem „Salonen" ind i Spisestuen.

Han er en høj, mager, lysblond Mand op i Trediverne. Noget nærsynet, meget distrait og Doctor philosophiæ i Historie. Desuden arbejder han for Tiden paa en Afhandling, der bærer Titlen: Chlodevig I's Ungdom.

Han har været gift med Mimi i godt halvandet Aar og elsker hende ubeskriveligt; men glemmer undertiden baade det ene og det andet for Chlodevig. Hvad der jo er kedeligt. —

Han kommer altsaa nu ind i Spisestuen, hurtigt, nervøst; farer sig med Haanden gennem Haaret og misser med Øjnene mod Solen, der kaster stærke Reflekser fra Tallerkenerne, Fadene og den hvide Dug.

VALDEMAR. Skal vi ikke rulle ned, Mimi?

MIMI (haanligt). Og tænde Lampen?

VALDEMAR (uforstaaende). Tænde Lampen...? Næ-æ...

(Hen til Vinduet for at rulle Gardinet ned).

MIMI. Vil Du virkelig lukke den dejlige Sol ude!

VALDEMAR (standser. Undskyldende). Ja, kære ... mine Øjne ...

MIMI. Du kan jo tage dine blaa Briller paa.

VALDEMAR (bort fra Vinduet. Smilende). Ja, det kan jeg jo ogsaa! (Søger i sine Lommer). Hvor mon jeg nu har lagt dem, Mimi?

MIMI (tørt). Rimeligvis paa Rundetaarn!

VALDEMAR (naivt). Tror Du? ... (Smilende). Lad nu være med at gøre Nar, Kat! (Bort gennem Dagligstuen. Tilbage med Næseklemmer paa). De laa inde paa mit Skrivebord. (Sætter sig og begynder at spise).

MIMI (springer pludselig op fra sin Stol, løber hen og napper Brillerne af ham og kaster dem paa Gulvet. Sætter sig paa hans Skød og tager med en Haand fat i hvert af hans Øren, hvorved hun kommer til at rive en Blyant ned, som sad bag det højre). Skal Du da ikke sige god Morgen til mig, Menneske?

VALDEMAR (ulykkelig-forfjamsket). Jamen, Kat, det har jeg jo sagt!

MIMI. Ja, i Gaar! ... Din Tølper!

VALDEMAR (flov). Var det i Gaar ...?

MIMI (hopper ned fra hans Skød og sparker samtidig til Blyanten, saa at den flyver op under Buffeten). Jeg vilde ønske, at alle Blyanter og Penneskafter og Blækhuse og Papirer og Doktorer og Professorer laa i . . . laa i Vesuv!

VALDEMAR (manende). Kat, Kat!

MIMI (fortsættende). . . .Alle sammen oven paa hinanden i en stor Stabel med Petroleum paa! (Sætter sig hen paa sin Plads og surmuler).

MARIE (en gammel Tjenestepige, som Mimi har bragt med fra sit Hjem). Vil Herskabet ha' sin Kaffe?

MIMI (med Fruehøjhed: knejsende Nakke, Dobbelthage og sammensnerpet Mund). Jeg skal ringe, har jeg sagt!

MARIE (bort).

MIMI og VALDEMAR (spiser).

VALDEMAR (ser kærligt, men missende paa Grund af Sollyset hen mod sin Kone). Jeg fik skrevet meget i Nat, kan Du tro.

MIMI (kortfattet). Naa!

VALDEMAR. Jeg vækkede Dig vel ikke, lille Mimi, da jeg gik i Seng?

MIMI. Jeg sov ikke!

VALDEMAR. Herre Gud, saa kunde jeg jo godt ha' sagt god Nat til Dig!

MIMI. Det bryder Du Dig vist ikke om!

VALDEMAR (ser op fra sit Spejlæg). Men Kat dog!

MIMI. Du bryder Dig ikke en Døjt om mig!

VALDEMAR (rejser sig og gaar hen til hende).

MIMI (skyder ham fra sig). Du holder meget mere af dine Penneskafter!

VALDEMAR (stryger hende kærligt-ulykkeligt op og ned ad Ryggen). Jeg maa da passe mine Sager . . .

MIMI (fintfølende). Hvorfor det! Det behøver vi jo ikke! Du fik jo Penge nok med mig!

VALDEMAR (stryger vedblivende). Det morer mig jo; det interesserer mig, véd Du . . .

MIMI. Men, at jeg sidder her og sprækker af Kedsomhed, det bryder Du Dig ikke om!

VALDEMAR (distrait). Saa Du keder Dig saa forfærdelig, lille Kat?

MIMI (som mærker hans Distraktion, rasende). Tænk dog paa mig, Menneske, saa længe Du taler med mig i det mindste.

VALDEMAR (vaagner). Ja, ja . . . undskyld! . . . Hvad var det, Du sagde?

MIMI (grædende). Jeg kalder ikke dette her for at være gift! Jeg mærker jo aldrig, at jeg har nogen Mand! Hele Dagen render Du rundt paa de fjollede Biblioteker! Og naar Du kommer hjem, sidder Du og æder Blæk inde hos Dig selv! Du har knap Tid til at spise . . .

VALDEMAR (mildt protesterende). Jo-o . . .

MIMI. Og jeg, der holder saa meget af at ligge og sludre, naar jeg er kommen i Seng, jeg maa ligge og falde i Søvn ganske alene. Og det kan jeg ikke, fordi jeg ligger og tænker paa Dig.

VALDEMAR (klapper hende). Aa, Herre Gud . . .

MIMI. Jeg kunde godt dø, uden at Du brød Dig om det. Og det er naturligvis det, Du vil ha', for saa kan Du købe Penneskafter for alle Pengene!

VALDEMAR (bøjer sig smilende ned og kysser hende). Fy, fy, saadan maa Katten ikke tale!

MIMI (arrigt). Se, om Du har lagt Mærke til min nye Kjole engang!

VALDEMAR (ser paa Kjolen). Ja, den er Skam fin! (Løfter hendes ene Arm op og kysser den). Og hvor den klæder Dig!

MIMI (lægger sig ind til ham). Jeg elsker Dig, Valdemar, vanvittigt!

VALDEMAR (klapper hendes Haar). Lille, søde Kat . . .

MIMI. Jeg vil sidde i din Vestelomme . . . altid!

VALDEMAR (naivt). Jamen, det kan Du jo ikke.

MIMI (sur-haanlig). Nej, for der har Du alle dine Blyanter! (Rejser sig). Skal vi drikke Kaffe inde i Kabinettet i Dag?

VALDEMAR (tøvende). Ja-a . . .

MIMI (kælen). Aa jo, hva'? Og ha' det lidt hyggeligt! (Ringer).

MARIE (ind).

MIMI. Vil Du sætte Kaffetøjet paa den store Bakke og bringe det ind i Kabinettet!

MARIE. Jo! (Ud).

VALDEMAR (tager sig op til Øjnene). Jeg synes, jeg tog mine blaa Briller paa før, Mimi?

MIMI (slaar Armene om ham og laver Trutmund til Kys). Ja, men Du har lagt dem paa et Stykke Smørrebrød i Stedet for Spegepølse!

VALDEMAR (kysser hende). Dit lille Vrøvl!

MIMI (stikker sin Arm ind under hans). Kom saa! Aa, hvor jeg glæder mig! (De gaar Arm i Arm ind gennem Døren til Dagligstuen).

ANDEN AFDELING

Kabinettet. Et lille hyggeligt Rum med stort Blomstervindue fuldt af Planter og Blomster. Paa Væggene hænger Malerier og Staalstik. Og Møblerne, lave, magelige og bløde, er betrukne med grønt, presset Fløjl. Der er et bitte Dameskrivebord med Masser af Skuespillerfotografier. Og i et Hjørne paa en sort, poleret Søjle staar Faust og Margrethe i Kalipasta og øm Omfavnelse.

Mimi og Valdemar sidder Side om Side paa en Chaiselongue. Foran dem paa en Ibentræs Stumtjener staar Bakken med Kaffetøjet.

VALDEMAR (vipper nervøs og urolig i Sædet). Nu maa vi vist gaa, Kat.

MIMI. Saa?

VALDEMAR. Ja, ind og gøre mig i Stand.

MIMI (skønt hun godt véd Besked). Det er jo ikke i Dag!

VALDEMAR (usikker). Er det ikke Torsdag?

MIMI. Jo-o . . .

VALDEMAR. Saa er det i Dag!

MIMI (mut). Du var jo ogsaa med dem i Gaar.

VALDEMAR. Ja, de bliver her til Lørdag.

MIMI. Hvad skal de svenske Abekatte her?
VALDEMAR (bebrejdende). Kat, det er lærde Professorer fra Lund og Uppsala!
MIMI. Hvorfor skal Du rende rundt med dem?
VALDEMAR. Jeg er jo Vært, véd Du. Vi har jo indbudt dem.
MIMI. Hvor skal I hen i Dag?
VALDEMAR. Til Frederiksborg med Toget Klokken to. Og saa til Middag i Tivoli Klokken syv.
MIMI (efter en Pause; kælen). Aa, tag mig med, hva'?
VALDEMAR. Men, Kat, der kommer jo ikke Damer?
MIMI (visnæset). Hvad skal I da bestille?
VALDEMAR. Vi skal bese Museet og Kirken.
MIMI. Er dér noget sjofelt?
VALDEMAR. Men Mimi dog, hvor kan Du sige saadan noget?
MIMI (tøset). Uf ja, Du er nu saa fin! Du er af saadan fin Familie!
VALDEMAR (næsten vred). Men Kat!
MIMI (springer op og stamper i Gulvet). Uf, bare jeg aldrig var bleven gift!
VALDEMAR (vil trække hende til sig).
MIMI (slaar efter ham). Væk! Jeg hader Dig! Du skulde ha' giftet Dig med . . . med . . . Cantus Verdenshistorie!
VALDEMAR (ubehjælpsom). Men lille Kat dog . . .
MIMI. Væk! Rør mig ikke med dine væmmelige Blækfingre! (Griber en Haandfuld Sukker af Sukkerskaalen og begynder at bombardere ham med Stykkerne). Gaa! Gaa! Gaa bare din Vej!
VALDEMAR (skærmer Ansigtet med Hænderne). Men Mimi dog! Lad det være, siger jeg! Du kan jo let træffe mig i Øjnene!
MIMI (kaster igen). Ja, bare jeg kunde!
VALDEMAR (vred). Nu skal Du lade være! Og se Sukkeret her rundt paa Gulvtæppet! Hvad tror Du, Marie vil sige!

MIMI (næsvist; men holder dog inde med Skydningen). Det bryder jeg mig ikke om! Forleden gav jeg hende en Lussing!

VALDEMAR (i højeste Forfærdelse). Gamle Marie!?

MIMI. Ja! Hvad er der ved det! Hun kunde jo lade være at irritere mig! (Slaar pludselig Hænderne for Ansigtet og hulker). Men det er d i n Skyld! Det er Dig, som gør mig saa arrig! Jeg trænger til at blive kælet for! Og jeg vil gøres a'! Men der er ingen Mennesker, der bryder sig om mig!

VALDEMAR (lægger sin Arm om hende. Smilende). Det ved Katten godt ikke er sandt! . . . Vær nu god og rar!

MIMI (vrisser). Nej!

VALDEMAR (tager Hænderne fra hendes Ansigt). Saa, saa! Du er jo dog min bedste lille Skat!

MIMI (muggen). Ja . . . næst efter Chlodevig!

VALDEMAR (kysser hende). Er Katten nu rar igen?

MIMI. Maa jeg saa komme med?

VALDEMAR (alvorlig). Nu skal Mimi være fornuftig!

MIMI (giver ham pludselig en smældende Ørefigen). Der fik Du den!

VALDEMAR (staar aldeles ude af Stand til at fremføre et Ord).

MIMI (betuttet over, hvad hun har har gjort, men uden at ville lade sig mærke med det) Der fik Du den, si'er jeg!

VALDEMAR (gaar truende et Skridt hen mod hende; men gør saa paa én Gang omkring og gaar gennem Dagligstuen ind i sit Arbejdsværelse og lukker Døren).

TREDJE AFDELING

En Timestid senere.

F r u M i m i sidder i Kabinettet og kannevanerer paa en Sofapude. Eller lader, som om hun kannevanerer, thi Arbejdet hviler hyppigt i hendes Skød, medens hun spændt sidder og lytter efter V a l d e m a r s Bevægelser inde i hans Arbejdsværelse. Længe har han været ganske stille derinde. Saa hører hun ham skyde Stolen tilbage og rejse sig; og hendes lille Duehjerte flyver hende op i hendes Hals! Men Manden kommer ikke. Han gaar bare et Par

Gange frem og tilbage over Gulvet derinde. Derpaa forlader han sit Værelse og gaar ind i det fælles Soveværelse. Om han skulde klæde sig paa og gaa sin Vej uden at komme ind og sige Farvel til hende! . . . Hæ, ja saa kan han ha' det saa godt! H u n er ved Gud i Himlens højeste Rige ikke forlegen for at blive gode Venner med ham! Det m a n g l e d e bare!

Hun smaanynner og slaar med Nakken og kannevanerer ivrigt i fem Minutter. Saa lægger hun Hovedet paa Siden og lytter igen.

S k u l d e han ikke kalde paa hende, for at hun kan binde hans Slips!? Der gaar et Kvarter, saa hører hun ham komme ud i Entréen, og hun styrter sig paa ny i Kannevaset.

Nu er han henne ved Knagerækken! Nu aabner han Gangdøren! — Saa gaar han atter ind i Entréen. — Frem og tilbage gaar han, som om han var uvis. — Han kommer! Han kommer!

Hun lægger allerede Ansigtet i stramme Folder for at modtage ham med kvindelig Værdighed . . .

Bums! saa smækker Entrédøren i! — Han gaar! Han gik! Ved Gud i Himlen, han e r gaaet!

MIMI (farer op, ryster Sytøjet af sig og løber hen til Vinduet for at se efter ham. Men der er endnu for mange Blade paa Hækken ud mod Vejen, saa at man ikke kan se dem, der gaar forbi. — Saa farer hun ind i Salonen og hen til Døren ved Spisestuen og trykker paa den elektriske Knap bag Portièren).

MARIE (ind).

MIMI. Hvem var . . . (Hidsig). Hvorfor har Du ikke været her og hentet Kaffetøjet?

MARIE (beskeden). Fruen sa' jo, at Fruen vilde ringe.

MIMI. Hum . . . Tag det ud!

MARIE (ind i Kabinettet).

MIMI (efter).

MARIE. Men Jøsses, sikken dog Sukkeret ligger og flyder rundt om paa Tæppet!

MIMI (uden at blinke). Ja, Herren tabte Sukkerskaalen.

MARIE (i Færd med at samle Sukkeret op). Ok ja, Herren har saa mange Ting i sit Ho'de.

MIMI (tøvende). Hvem var . . . Hvem var det, der gik nu!

MARIE (i højeste Forundring). Det var da rigtig Herren! Véd Fruen ikke det!

MIMI (hurtig). Løb efter ham! Han ser vist frygtelig ud! Han. har vist glemt baade det ene og det andet!

MARIE. Har Fruen da ikke klædt ham paa?

MIMI. Nej.

MARIE. Ih, Du min Skaber, saa har han nok hverken Bukser eller Skjorte paa da? (Vil løbe ud).

MIMI (stamper pludselig resolut med sin ene søde, lille Dukkefod i Gulvet). Du bliver her!

MARIE (standser). Jamen . . .
MIMI. Lad ham bare gaa!
MARIE. Jamen, sæt . . .
MIMI. Lad ham bare gaa! Hvad kommer det mig ved?
MARIE. Jamen, sæt nu, Selerne hænger nedenfor paa ham li'som forleden Dag?
MIMI (staar midt paa Gulvet og ser forfærdelig energisk ud, omtrent som en Kontreadmiral paa et Øvelsestogt). Lad dem bare hænge! . . . Og Bukserne med! Og Skjorten . . . og Uldtrøjen . . . det hele! Det har han godt af! Jeg er lige glad!
MARIE (nærmer sig bekymret). Næmen go'e, lille Frue dog, hva' . . .
MIMI (kaster sig højt hulkende om Halsen paa hende). Der er ikke . . . et eneste . . . Menneske i hele, hele Verden . . . der bryder sig om mig!
MARIE (forskrækket, klapper hende). Jøsses, Jøsses dow! Jo dow! Jo dow!
MIMI (som før). Ikke . . . et eneste . . . Menneske!
MARIE (nær ved at græde med). Det maa Fruen ikke si'e . . .
MIMI. Han er . . . Han har (I Hyl). Bare jeg aldrig var bleven gift!
MARIE (forfærdet). Han h a r da vel ikke slaaet Fruen?
MIMI (lyvefähig som en Græker). Jo . . . jo . . .
MARIE (dybt forarget). Fø-ii, Fø-ii!
MIMI (svag). Sæt mig hen paa Chaiselonguen . . .
MARIE (leder hende af Sted). Det ha'de jeg dog ikke troet om Herren; han er jo da ellers saa god . . .
MIMI (hulker og stønner).
MARIE (kærligt). Saa, saa, lille go'e Frue, saa, saa! Tør nu sine Øjne! Fruen kan nok tro, at han fortryder det!
MIMI (paa Chaiselonguen). Du skal blive inde hos mig Marie . . .
MARIE (tøvende). Jo-o . . . Saa, saa!
MIMI. Hele Dagen!
MARIE. Jo, jo . . .

MIMI (tørrer sine Øjne). Vil Du ikke ha' en Kop Kaffe?
MARIE (tøvende). Tak . . .
MIMI (ryster Kaffekanden). Der er mere paa Kanden.
MARIE (genert). Tak, ja-a . . .
MIMI (slaar Armene om hendes Hals). Og saa gaar han sin Vej uden at sige Farvel . . .
MARIE (kæler for hende). Ja, ja . . . Han er et Skarnsmenneske, er han! Saadan en sød og rar lille Frue! . . . Saa, saa! Hva' skal jeg lave Fruen til Middag?
MIMI. Ingenting! . . . Jeg vil aldrig spise mere!
MARIE. Aa jo vist saa da! . . . Jeg har et Par smaa Duer.
MIMI. Jeg tror ikke, jeg kan . . .
MARIE. Jo, jo . . . Og hva' si'er saa Fruen om en lille Omelet med Svedsker?
MIMI. Jeg vil hellere ha' den med Morbær . . .
MARIE. Ja, saa ta'er vi den med Morbær, da! . . . Og saa Suppe til Forret, med et lille Æg; det styrkner saa godt?
MIMI. Tror Du ikke, Du kunde faa en Rødspætte?
MARIE. Jo, jo! saa ta'er vi en Rødspætte!
MIMI. Med Persille . . .
MARIE. Med Persille, ja! . . . Har Fruen det nu ikke li'som lidt bedre!
MIMI (overvældet). Du er saa god, Marie . . .
MARIE (naivt). Ja-a . . .
MIMI. Og Du er da ikke vred mere, fordi jeg slog Dig forleden Dag?
MARIE. Nej, nej — vist er jeg da ikke det, nej!
MIMI. Jeg er saa ked af det . . .
MARIE. Det skal Fruen saamænd ikke være. En kan somme Tider ha' godt a' 'et!
MIMI. Jeg er saa træt . . .
MARIE (omhyggelig). Vil Fruen hvile lidt? . . . Læg Fruen sig nu op paa Chaiselonguen. (Hjælper hende). Saa nu skal jeg hente et Tæppe. (Kommer med et Tæppe og dækker Mimi til). Ska' der en Pude til under Ho'det?

MIMI. Ja Tak . . .

MARIE (bringer Puden). Se her, ja . . . Saa sover vi lidt!

MIMI. Og min Eaudecologneflaske . . .

MARIE (bringer den). Den sætter vi nu her paa den stumme Tjener, ja . . . Skal jeg rulle ned?

MIMI (svag). Ja . . .

MARIE. Nu gaar jeg først ud med Kaffetøjet, saa kommer jeg og ruller ned. (Samler Sagerne sammen og bærer dem ud. Kommer saa tilbage igen og ruller ned, lydløst og stille).

MIMI (der ligger pakket ind lige til Næsetippen som i en Sovepose). Jeg vilde gerne ha' mine Sko af, Marie . . .

MARIE. Jo, jo! (Tager hendes Sko af). Jeg synes, de smaa Pampelanker er saa kolde? Skal jeg bringe Dunken? Der er varmt Vand.

MIMI (syg). Ja-a, Tak . . .

MARIE (gaar ud og kommer lidt efter tilbage med en Varmedunk, som hun anbringer under Tæppet ved Fruens Dukkeben). Saa! saa sover vi!

MIMI (umanerlig syg). Bare det ikke er noget slemt . . .

MARIE. Aa nej, aa nej! Det skal Fruen ikke tro!

MIMI (døende). Der skal da ristet Brød til Duerne . . .

MARIE. Jo, jo! Og Krestanjer . . . Jeg skal nok gøre det fint! (Lister ud og trækker Portièren for).

FJERDE AFDELING

Klokken er mellem tre og fire. Fru Mimi sover sødeligen paa sin Chaiselongue. Hun ser saa from og yndig ud, som hun ligger der i det dæmpede Lys: De lange Øjenhaar kaster en blød Skygge ned over de friske, runde Abrikoskinder; Munden staar en Kende aaben; men dog ikke mere end passende, saa at de hvide, fugtige Tænder smiler betagende frem bag de røde Læber. De søde, smaa, buttede Hænder ligger foldede oven paa Tæppet som til Bøn. Og Haaret danner en herlig, bleggylden Ramme om hendes engleblide Aasyn. — Hun ligner en slumrende Madonna, Stumpen; eller en hypnotiseret Sancta Cæcilia . . .

Saa ringer Entréklokken, og Madonnaen vaagner.

MARIE (høres parlamentere ude i Forstuen. Og stikker et Øjeblik efter Hovedet ind mellem Portièrerne).

MIMI (sidder oprejst paa Chaiselonguen og gnider sine Øjne. Hun ligefrem maler rundt i dem med begge Hænder, saa fast har hun sovet).

MARIE (hviskende). Det er Fru Paludan! Kan Fruen taale hende? Jeg sa'e, at Fruen ikke var rigtig rask.

NICOLINE (saaledes hedder Fru Paludan til Fornavn, skyder Marie til Side og stormer ind i Værelset). God Dag, sødeste Mimi! Det er da ikke farligt?

MIMI (slipper spillevende Fødderne ned af Chaiselonguen og løber hen og omfavner og kysser Veninden). God Dag, god Dag, søde Nicoline! Hvor det var yndigt! Næ, det var bare en Smule Hovedpine! Nu er det ovre! Jeg keder mig saadan! Aa Marie, rul Gardinet op og gør lidt i Orden! men gi' mig først mine Sko paa!

MARIE (hjælper Fruen Skoene paa; ruller dernæst op og forsvinder med Tæppet og Dunken).

MIMI (til Nicoline). Læg Tøjet, søde! Du bli'er her da i Dag?

NICOLINE. Tusind Tak, søde, men jeg skal hjem til Middag! Jeg skulde netop et Ærinde ud paa Vesterbro, og saa vilde jeg dog se ind til Dig med det samme.

MIMI (betaget). Næ, hvor din Hat er storartet! Hvor har Du dog den fra?

NICOLINE (kror sig en Dobbelthage til). Fra Paris kære! — Alfred har forskrevet den, uden at jeg vidste af det.

MIMI (gaar rundt om hende og betragter Hatten med et religiøst Udtryk i Ansigtet).

Samme Rædselshjelm er ogsaa vel værd at tage i Øjesyn: af Størrelse omtrent som et almindelig Vognhjul og kunstnerisk prydet med henved fem og tredive sorte Strudshaler, den ene oven paa den anden, minder den paafaldende om den fortvivlede Røg fra en Tankdamper i Havsnød.

NICOLINE (nikker henrykt, saa at Portièrer og Skilderier bevæger sig i Lufttrykket). Ja, Du, den er nydelig!

MIMI (med foldede Hænder). Ja, det kalder jeg en Mand! — Men læg nu Tøjet lidt, søde!

NICOLINE. Ja, Tak, søde! Capen et Minut! Men Hatten beholder jeg ved Gud paa. Den er saa vanske-

lig at faa til at sidde, og nu sidder den netop saa dejligt! (Lægger Capen fra sig og tager Plads paa en Stol.)

Fru Paludan er en høj, slank og elegant Dame i mørk Spadseredragt med langskaftede Ruhandsker og en sammenrullet Silkeparaply, der ikke er tykkere end en god Spækkenaal.

MIMI. Et Glas Sherry?

NICOLINE. Tak, ja.

MIMI (ringer).

MARIE (ind).

MIMI. Sherry og Makroner!

MARIE (ud).

NICOLINE. Nu skal Du høre: Jeg mødte din Mand ved Frihedsstøtten . . .

MIMI (stramt). Naa?

NICOLINE. Han saa' mig naturligvis ikke; men jeg standsede ham. — (Indtrængende). Sødeste Pige, Du maa ved Gud passe paa ham!

MIMI (opskræmmet). Hvad var der? Ha'de han ingen . . .

NICOLINE. Kære: han gik med en lys Handske paa den ene Haand og en mørk paa den anden!

MIMI (lettet). Naa-aa . . .! Hvad sa'e han?

NICOLINE (leende). Ja, han er jo stor, den gode Doktor! — Men bevares, ja, det har jeg jo ogsaa! sa'e han og saa' saa sød ulykkelig ned paa sine Hænder. — Han havde travlt?

MIMI. Ja, han skal ud i Dag med disse svenske Professorer. — Du saa vel ikke hans Skjorte?

NICOLINE (leende). Nej, det ved Gud jeg ikke gjorde! — Han ha'de hvidt Slips paa!

MIMI. Naa, det ha'de han dog husket!

NICOLINE (konverserende). Du har været ude i Formiddag?

MIMI. Nej . . .

NICOLINE. Jamen saa maa Du jo selv ha' . . .

MIMI (stram som en fornærmet Skolepige). Vi er Uvenner!

NICOLINE. Uvenner? — Min Gud, jeg troede, I levede som to Turtelduer!

MARIE (ind med Vin og Kager. Bort igen).

MIMI (skænker). Pyt! (Byder). Værsgod! — Jeg ser ham næsten aldrig!

NICOLINE (tager Glasset). Tak! — Er han kold?

MIMI (haanlig). Han er ingenting!

NICOLINE (gnasker Makroner). Aa, Alfred kysser saa dejligt! — (Deltagende). Næmen, Stakkel! Ja, det er vist ikke saadan at være gift med et Bogmenneske.

MIMI (surmulende). Og jeg, der netop trænger saa meget til Kærlighed . . . til at nogen pylrer for mig. Det gjorde Far og Mor altid . . .

NICOLINE. Ja, hjemme var Du jo Afgud! — Mimi Hansen, „Kælefisken", ja! Jamen, Du var jo ogsaa sød! (Klapper hende). Næmen, nu skal Du høre: Gerda Heidenheim har faaet sit eget Sovekammer!

MIMI (stærkt interesseret). Saa-aa? Hvad er der i Vejen?

NICOLINE (gnasker flere Makroner). Du tillader? — Ja, jeg véd saamænd ikke. Men der skal ha' været en frygtelig Scene imellem dem. Og saa flyttede Gerda Mandens Seng ud. Og Alfred siger, at det skal nok kurere ham! (underfundigt smilende). Alfred er jo lidt . . . Men morsom, Du! Han kan sige Ting! Men man kan ikke blive vred paa ham . . . Tænk, han har faaet Silkeundertøj nu! lækkert! Konsul Salomon fik; og saa vilde Alfred ogsaa. Du kan ikke tænke Dig, hvor han ser sød ud om Morgenen, naar han staar og vadsker sig! — Men Gud, jeg sidder her og taler om mig selv hele Tiden; det er jo afskyeligt! — (Deltagende). Er det meget trist med Dig og din Mand, søde?

MIMI (surmulende). Jeg keder mig saa grusomt . . .

NICOLINE (klapper hende paa Kinden). Herre Gud, ja . . . Men han er dog en bekendt Mand, lille Mimi! (Leende). Min er bare en tyk Grosserer! — Det er sandt, jeg skulde hilse Dig fra Baby og Herman. De vilde absolut med herud.

MIMI. Ja, det skulde Du ha' gjort.

NICOLINE. Kære, man har da ved Gud nok af dem

hjemme, at man ikke ogsaa skal slæbe dem med! — De er for Resten to henrivende Unger!

MIMI Ja, Du kan sagtens!

NICOLINE. Aa, ja. — Men nu har jeg sagt Punktum til Alfred: ikke flere end to! Men naturligvis, Børn m a a m a n ha'! De pynter. Og Lægen siger ogsaa, at man har bedst af det; saadan et Par Gange. (Skælmsk). Kommer her ikke snart en ganske lille Mimi, hva'?

MIMI (ryster rødmende paa Hovedet).

NICOLINE. Jeg synes, det trækker lidt i Langdrag! Vi fik Baby ti Maaneder efter Brylluppet! Flotte Folk!

MIMI (surt-humoristisk). Kommer j e g nogen Sinde til at føde, saa bli'er det vist en gammel Hellebard eller en Rulle Papyrus!

NICOLINE (kaster sig tilbage i Stolen og ler). Ha, ha! Du er god Mimi! D e n skal Alfred ha i Aften! — Skriver han stadig paa sin Afhandling?

MIMI (mut). Dag og Nat!

NICOLINE. Den om Kingo?

MIMI. Nej, det er om Chlodevig.

NICOLINE. Hvem er det?

MIMI (ikke uden Selvfølelse). Det er en gammel fransk Konge, der levede det femte Aarhundrede efter Kristi Fødsel!

NICOLINE (tager en Makron). At Mennesket g i d e r!

MIMI (falder tilbage udi Sorgen og Vreden). Og nu, nu er disse Svenskere her ogsaa! Forleden holdt han Foredrag i historisk Samfund.

NICOLINE. Ja, jeg saa' det i Avisen! Han blev rost: Vor udmærkede og højtansete Historiograf, Doktor Valdemar Klenow, stod der. — Det m a a nu alligevel være yndigt for Dig at være gift med en saadan Mand!

MIMI (vrisser med Næsen). Pyt! Du skulde prøve det, min Pige! — Og i Dag er han i Frederiksborg med

dem og til Middag i Tivoli. Og i Gaar var de i etnografisk Museum og paa Rundetaarn . . .

NICOLINE. Rundetaarn . . .? Gud, der var jeg, da jeg var seks Aar!

MIMI (stamper med højre Dukkefod i Gulvet). Jeg finder mig heller ikke i det! Jeg v i l ikke finde mig i det!

NICOLINE. Jeg faar en Idé! Du skal hævne Dig! Gaa hjem og bliv hos os i Dag! — Alfred vil blive henrykt!

MIMI (muggen). Nej, jeg vil ikke gaa ud! Jeg vil blive herhjemme og kede mig og dø og visne og blive til Pergament . . .

NICOLINE (tager hende ind til sig og kæler for hende). Du stakkels, lille, søde Mimi! Saa, saa, tag det nu ikke saa heftigt; saa faar Du jo Hovedpine igen.

MIMI (hulkende med Armene om hendes Hals). Naar bare der er nogen, der kæler for mig . . . det er det, jeg trænger til . . . men saadan altid at sidde alene . . . (Hidsig). Jeg vilde ønske, jeg ha'de en Elsker!

NICOLINE (ler himmelhøjt). Fy, fy!

MIMI (paastaaelig). Jeg mener det virkelig!

NICOLINE (med dybe tænksomme Øjne). Ja; Kærlighed er d e t, vi Damer vil ha'!

MIMI (tørrer Taarerne af de smaa Kindbakker) Men jeg er vist . . . alt for varm imod ham . . . Han er alt for sikker paa mig . . . det er hele Ulykken! Jeg læste forleden en Roman af Nathalie Smalstrøm . . .

NICOLINE (fortsættende). „Splintrede Mure"? — Den har Gerda Heidenheim ogsaa anbefalet mig!

MIMI. Ja . . . og der stod, at for at vinde en Mand helt skal Kvinden være kold og afvisende . . . Synes Du, jeg skulde prøve d e t?

NICOLINE (overvejende). Jeg véd Skam ikke, Mimi . . . Jeg har det jo paa en helt anden Maade med Alfred.

MIMI. Er I da aldrig Uvenner?

NICOLINE. Jo, Gud, naturligvis! Man er jo da ikke mer end Mennesker!

MIMI. Jamen, hvad gør I saa da?

NICOLINE. I-ja-a . . . jeg véd saamænd ikke! — Alfred siger noget morsomt; og saa kan jeg ikke lade være med at le . . . Og saa er det overstaaet!

Et Uhr inde i Valdemars Arbejdsværelse slaar.

NICOLINE. (ser paa sit). Fem! Nu be'er jeg Dig! Adieu, min Pige. Halv seks spiser vi! (Begynder at trække Handskerne paa). Du gaar saa ikke med?

MIMI. Nej Tak . . .

NICOLINE. Aa, vi har saamænd heller ikke andet end Koteletter og Øllebrød. (Lægger sin Arm om Mimi). Tag det nu ikke for tragisk. Det retter sig nok. — Tak for i Dag, søde! Det var en yndig Formiddag!

MIMI (hjælper hende sorgfuldt med Capen). Det var pænt af Dig at se herud! Hils Børnene. — Og din Mand!

NICOLINE (kysser hende). Og hils „Chlodevig"!

MIMI (smiler sygt).

NICOLINE (kysser igen). Farvel, farvel! Jeg maa skynde mig!

MIMI (kysser ogsaa). Farvel, søde!

Derpaa kysses der endnu engang ude i Entréen; og Mimi lukker Døren efter sin Gæst, hvis Skorstensrøg et Øjeblik efter stiger frem over Hækken ud mod Spadserestien, bølger, nikker, dingler, vugger og omsider forsvinder som en Sky i Horisonten.

FEMTE AFDELING

Det er Aften. —

Det lille Maaltid er endt. Stakkels Fru Mimi paastod ganske vist endnu ved Bordet, at det var hende aldeles umuligt at faa en eneste Bid ned. Men ved kærlig Tiltale og venlig Opmuntring lykkedes det dog den trofaste Marie at bibringe Damen en lille Rødspætte, halvanden Due og to yndige Omeletter lige fra Panden. Dertil tvende Glas Rødvin til „Gardinerne" og et „Fingerbølle" Sherry.

Hvilket alt tilsammentaget synes at bekomme Patientinden særdeles vel. —

Og nu sidder Fru Mimi inde i Salonen. Lampen er tændt, og Gardinerne er trukket for. Der er lagt et Par Pinde i Ovnen, akkurat saa mange, at man kan „lugte Varmen". Og saa er der desuden let refraicheret med Kølnervand.

Putten sidder i en lav Gyngestol henne for Enden af Flygelet og vugger sig ved Hjælp af den ene Taaspids frem og tilbage.

Hun har taget sin Beslutning.

Natalie Smalstrøms Roman, som hun omtalte for sin Veninde, ligger paa Gulvet ved Siden af Stolen. Hun har paa ny kigget i den; og hun vil være kold og utilgængelig som Bogens Heltinde i de afgørende Kapitler.

Valdemars Seng skal flyttes!

Initiativet hertil skyldes til Dels ogsaa Gerda Heidenheim.

Valdemars Seng skal flyttes; flyttes ind i hans Arbejdsværelse.

Saa kan han ha' det saa godt!

Mimi sætter Fødderne haardt i Gulvet og rejser sig.

Hun gaar lidt frem og tilbage over Gulvtæppet. Hun synes, hun fryser. Men det er vel kun Beslutningens Gysen . . .

Og saa er der jo ogsaa det, at hun skal sige det til Marie . . .

Op og ned gaar den gode Frue. Nærmer sig den elektriske Knap bag Portièren, strækker Haanden ud — og fjerner sig igen.

Aarr! siger hun i dyb Vaande og vrisser vredt med Overkroppen.

Men saa farer hun paa én Gang helt henne fra Vinduet, tværs over Gulvet og lige løs paa Knappen og trykker.

Klokken kimer overrumplet; og

MARIE (træder hurtigt ind). Fruen er da ikke bleven syg igen?

MIMI. Næ-æ-æ . . .

MARIE. Fruen rang saa heftigt!

MIMI. Saa-aa?

MARIE. Ja-a . . .

MIMI (Idiot af Mangel paa Mod og Handlekraft). Øh-h . . .

MARIE (med opspilede Øjne). Hva'faller?

MIMI. Er Ane hjemme . . . Ane er vel hjemme?

MARIE (mere og mere forvirret). Jo-o . . . Hun har jo ikke faaet Lov til at gaa ud . . .

MIMI. Næ-i . . . (Stiv som en Pind og med gyseligt sammentrukne Bryn, hvorved hun vil afvæbne enhver Bemærkning.) Du og hun maa flytte Herrens Seng ind i Herrens Arbejdsværelse!

MARIE (forstaar ikke et Muk). Hva'? . . .

MIMI (med et energisk Stød af Bryst og Skuldre). Herrens Seng skal flyttes!

MARIE (med Øjne som Kongens Nytorv). Ska' — Herrens — Seng — flyttes?

MIMI (stamper i Gulvet). Ja, ja, ja! Irritér mig ikke!

MARIE (bekymret). Jamen, lille, go'e Fru . . .
MIMI (imperatorisk). Jeg vil ingen Snak ha'!
MARIE. Jamen, hva vil Herren s i 'e?
MIMI (med lodret Næse). Det er mig ganske komplet ligegyldigt!
MARIE (bekymret vaklende). Ja, han h a r jo rigtignok været slem mod Fruen . . . men jeg synes nu alligevel, at det er Synd . . .
MIMI (blæser). Pyt!
MARIE. Og Fruen kommer jo ogsaa sæl til at ligge alene, saa . . .
MIMI (slaar med Nakken). Ja, det vil jeg ogsaa helst!
MARIE. Det er da vel kun for i Nat . . .?
MIMI (med en overjordisk Haandbevægelse). Det er for stedse!
MARIE (med foldede Hænder og Taarer paa Kind). Den stakkels, stakkels Herre!
MIMI. Ja, Du holder naturligvis med h a m!
MARIE. Nej, det gør jeg ikke, Frue; det maa Fruen ikke tro. Men jeg mener, at naar man nu er gift...
MIMI (citerer Smalstrøm). „Naar Sympatien er slukt i et Ægteskab, er ethvert intimere Samliv umoralsk!"
MARIE (med taagede Øjne og Hovedet paa Skakke, da hun formoder, at det er et Skriftsted). Ja, aa ja, hva' er vi Mennesker! — Men Fruen ku' jo da la' det være en lille Prøve bare saadan for en otte Dages Tid; saa kanske . . .
MIMI (i Ekstase). Ingen Halvhed, Marie! Enten—Eller! — Sengen s k a l flyttes!
MARIE (resigneret). I Guds Navn da! — Skal vi ta' Servanten med?
MIMI (slaar ud med Haanden). Nej; det ordner vi i Morgen!
MARIE (gaar).
Og
MIMI (sætter sig atter i Gyngestolen og griber Natalie for endnu engang at repetere de fyndigste Punktummer).

SJETTE AFDELING

Sovekammeret.

Fru Mimi ligger i Visselullen og sover. — —

Længe har hun ligget vaagen og ventet paa Valdemars Hjemkomst. Klokken slog elleve, halv tolv og tolv, inden hun faldt i Søvn.

Hun laa og stirrede rundt i Værelset med store, aabne Øjne. Hendes Følelser var stærkt blandede. Hun var stolt af sin Heltegerning naturligvis; men hun fornam dog ogsaa en vis Benovelse ved Tanken om, hvad Valdemar muligvis kunde finde paa at sige angaaende Arrangementet. Undertiden fo'r der en Gysen igennem hende, og hun krøb sammen i Natkjolen og gjorde sig ganske lille af Rædsel, naar hun troede at høre ham pusle ude ved Gadedøren. Kun Hovedet havde hun over Tæppet, og hun syntes at kunne mærke, hvorledes det Øre, der vendte opad, voksede ud i Luften. Men naar hun saa opdagede, at hun havde taget fejl, drog hun et Lettelsens Suk, Øret trak sig sammen igen, Legemet indtog en friere Stilling, Hjerteslaget blev roligere, og Pulsen normal. Men hun maatte sige: Puhh! og lette lidt paa Tæppet, at Varmen kunde slippe ud. —

Forøvrigt var der naturligvis ikke Tale om, at hun vilde gi' sig! Hun havde Ret, Valdemar Uret. En Kvinde maa holde paa sin Værdighed! Og for at stive sig af gav hun sig til at repetere en Side Smalstrøm, som hun havde lært udenad: „Den Tid er forlængst forbi, da vi Kvinder lod os betragte som et Legetøj for Mandens Luner! Jerichos Mure er styrtede i Grus! Og Sejrsfanfaren klinger over Verden og forkynder, at vore Dages Ægteskab er blevet en fri Forening af tvende fritstaaende, frittalende, frittænkende og frithandlende, jævnbyrdige Eksistenser" . . .

Henne paa Toiletbordet stod den lille Natlampe og brændte bag sin runde, matrøde Kuppel. En sagte Nattevind susede af og til gennem Havens Træer. Og man hørte Stemmer, der nærmede sig og svandt; og Fodtrin og dæmpet Latter.

Mimi blev trist til Mode: Saa længe dog ogsaa den Middag trak ud! Var det en Maade at behandle en moderne Kone paa, at lade hende ligge her ganske ene i det tomme Hus, i den mørke Nat! . . . Hvor var hun dog ulykkelig! Aa Gud, aa Gud, hvor var hun dog ulykkelig . . .

Lampen henne paa Bordet begyndte at bevæge sig saa underlig rundt. Ganske, ganske langsomt i en Cirkel. Saa kom der to Lamper, og saa tre, og saa en hel Krans . . .

Og saa sov hun.

Trods sin bundløse Sorg . . .

Men pludselig sidder hun lysvaagen over Ende i Sengen: Der kommer Valdemar!

Han lister forsigtig rundt ude i Entréen. Han har trukket Støvlerne af for ikke at vække „Katten". — Nu hænger han Overtøjet fra sig! — Og nu . . Mimi farer med et lille Skrig helt ned paa Bunden af Sengen og trækker Tæppet over Hovedet . . . nu vrider han ganske langsomt Dørlaasen om og kommer ind i Sovekammeret! . . . Han maa da straks opdage, at Sengen er flyttet! . . . Nej! Nej . . . Hun hører, at han begynder at klæde sig af! Han lister rundt helt oppe paa Spidsen af Tæerne for ikke at forstyrre hende . . . Men han maa jo da opdage, at der kun er én Seng! — Hun laver et lille bitte Kighul mellem Tæppets Folder og titter ud: Der staar han i Underbenklæder (Fox Normal) henne ved Toiletbordet og trækker sit Uhr op. Og han har de blaa Næseklemmer paa! hun kan se dem i Spejlet. — Nu vender han sig om og kommer hen mod Sengen! . . . Hun lukker Øjnene i Rædsel: Han maa, maa, maa jo da opdage det!

Men han opdager intet! Roligt og værdigt med Tanken henvendt paa Chlodevig, slaar han Tæppet til Side for at bestige sit Leje . . .

Da ser han hende ligge sammenrullet som en lille hvid Bylt nede i Sengens Benende. Haaret hænger hende pjusket om Kinderne, og hun stirrer op paa ham med store, kuglerunde Øjne.

Som en Statue staar han et Sekund med det ene Ben løftet og ude af Stand til at tænke. Saa sætter han langsomt Foden til Gulvet og mumler fuldstændig blødhjernet af Forundring:

— Men Du gode Gud, Kat, hvad vil Du dog i m i n Seng!?

MIMI (bliver i samme Øjeblik Kvinde igen og glemmer ganske og aldeles baade Natalie og Sejrsfanfaren og Jerichos søndrede Mure, medens Taarerne styrter ud af hendes Øjne). Aa, Valdemar, Valdemar . . .

VALDEMAR (sætter sig paa Sengekanten). Men lille Kat, hvad er det dog? (Griber hendes Hænder).

MIMI (hulkende). Valdemar, Valdemar . . .

VALDEMAR (ulykkelig og god). Ja, ja, ja, lille Ven, lille Ven . . .

MIMI (slaar Armene om hans Hals). Du maa aldrig forlade mig!

VALDEMAR. Nej, nej . . .

MIMI. Jeg har længtes saa forfærdelig efter Dig!

VALDEMAR (kysser hende). Herre Gud . . .

MIMI (hulkende). Min egen Seng . . . er gaaet i Stykker . . . og saa flyttede . . . Marie og Ane . . . den ud . . . Men kan vi ikke . . . godt . . . begge to . . . sove her . . . i Nat? Jeg tør ikke . . . ligge alene!

VALDEMAR (kærligt). Jo, det kan vi vist godt, lille Du . . .

MIMI (trykker sig ind til ham). Du véd ikke . . . hvor jeg har længtes efter Dig!

VALDEMAR (kysser hende ømt). Min lille Kat . . .

MIMI (bly, med Hovedet mod hans Barm). Du har vist glemt at ta' dine blaa Briller af . . .

VALDEMAR (forundret). Har jeg det! (Føler efter). Ja, det har jeg Skam ogsaa! (Tager Næseklemmerne af og lægger dem paa Stolen foran Sengen).

FRØKEN MATHILDE

1900

AGERENDE

Frøken Mathilde.
Georg
Benjamin } Birkerod, Brødre.
Find
Madam Laurvik, Frøken Mathildes Moder.

FØRSTE AFDELING

Dagligstue i Georgs treværelsers Ungkarlelejlighed. Aften. Lamper med Skærme. Magelige Møbler, Staalstik og Fotografier paa Væggene. Bøger. Statuetter. Guivre poli. Gardiner og Portierer. Overmaade hyggeligt. —

Det er Georgs Fødselsdag (38 Aar). Brødrene har i Dagens Anledning spist til Middag ude hos deres Forældre, et gammelt, agtværdigt Ægtepar, der lever i en lille Villa paa Frederiksberg af de Penge, Fader Birkerod har sparet sammen som Isenkræmmer i den Stad Rudkøbing. — Klokken er $12^1/_2$. Og nu fejres der hns Georg en liden Efterpicnic med Vin, Sydfrugter, Kager, Frk. Mathilde og Mdm. Laurvik.

Selskabet har kun været samlet en ti Minutters Tid, saa Tonen er endnu noget ceremoniel. —

GEORG (en lille, rundmavet, glad, god og skaldet Mand med Fuldskæg, bringer Vin, o. s. v. ind fra Køkkenet. Han er Grosserer i Kul og Hørkram. Ugift, som sagt, og Ven med Frk. Mathilde.

BENJAMIN (45 Aar, cand. polyt., Fuldmægtig paa et Livsassurancekontor. Ligner Broderen, men har (ganske uforskyldt) bevaret sin Haarvækst. Han er ligeledes Ungkarl og kvindekær; men verdenserfaren).

FIND (cand. phil., 28 Aar, Digter og Medarbejder af Tidsskriftet „Hellebarden". — Lille, lyshaaret, bleg, genial, faamælende indtil Døvstumhed, samt empirefriseret ɔ: frembørstet Tindingetagskæg og Pandeproptrækker. Alvor, Tungsind og Menneskeforagt bor i hans Øjne. Hans Flipper er stive som Kristtornens Blade og høje som Muren om et Forbedringshus. Dertil bærer han sort Atlaskes Halsbind og spidse manicurede Negle. Og hvis han havde moralsk Mod nok, vilde han utvivlsomt anlægge Monocle.

MATHILDE (høj, velskabt, askeblond, med stor, svulmende Mund og brune spillende Øjne. Hun er „Frøken" i et Broderingsmagasin og har i over to Aar været Veninde med Georg; hvilket eklatant synes at modbevise det udskregne Dogme om Kvindens Ubestandighed. Hun er accepteret af Brødrene og Dus med dem. Hendes Døbeattest er bortkommen, men vi gætter paa ikke saa lidt op i Trediverne).

Mdm. LAURVIK (foruden at være Mathildes Moder tillige Antikvitetshandlerske med Bopæl og Forretningslokale i den Ende af Kompagnistræde, som er ved at gaa over i Farvergade. — Hun paastaar, at hendes Mand „døde i Krigen". Men ingen aner, paa hvilket Tidspunkt eller mellem hvilke Magter denne triste Bataille fandt Sted. Og er man nyfigen desangaaende, henflyder hun i Taarer og taler om at følge ham. Hvorfor man naturligvis øjeblikkelig skifter Emne. — Ellers er hun det rareste og fornøjeligste Væsen af Verden og dertil særdeles fordomsfri. — Hun er indviet i sin Datters Venskabsforhold, favoriserer det efter Evne og haaber paa den lykkeligste Udgang. — Af Exteriør er hun middelhøj, graahaaret, kødfuld, mellem 50-60 og har ikke ganske rene Negle. — Men hun dufter af talrige Parfumer, og hendes Robe er af olivenfarvet Atlask med Kniplinger. Dertil bærer hun crêmefarvet Hovedsæt med Margariter; samt paa Gorge, Fingre og Arme en god Del forarbejdet Guld med talrige ædle Stene.

Georg inviterer hende undertiden hjem til sig, fordi hun er Mathildes Moder, Benjamin goûterer hende, fordi han finder hende grinagtig. Og Find endelig taaler hende qua Digter; skønt hans Aare selvfølgelig gaar i en ganske anden Retning).

— — —

Selskabet er som sagt nylig samlet; og Tonen som Følge deraf endnu noget afmaalt.

Find og Mathilde sidder i hver sit Hjørne af Sofaen, Mdm. Laurvik og Benjamin i bløde Lænestole. Medens Georg gaar ud og ind, hentende Fetalje.

Mdm. LAURVIK (til Benjamin i en Tone som en følsom Markise paa Lemvig Teater). Det maa være ødigt, Hr. Fuldmægtig, saadan at have begge sine Forældre i Live.

BENJAMIN. Ja, det er rart.

Mdm. LAURVIK. Hvor gammel tør jeg spø're er Deres Hr. Fa-der?

BENJAMIN. 72.

MATHILDE (ogsaa særdeles dannet). Og det er saadan en nydelig gammel Mand! Georg har vist mig ham.

Mdm. LAURVIK (rørt med Hovedet paa Siden). Ork ja! Min faldt jo i sin Ungdoms Blomst . . .!

BENJAMIN (lægger en Haand paa hendes Olivenknæ). Lad os ikke tale om det, Fru Laurvik!

Mdm. LAURVIK (visker en Taare af). Nej . . . Og han befinder sig immer rask?

BENJAMIN. Hvem . . .?

Mdm. LAURVIK. Deres Hr. Fader?

BENJAMIN. Jo Tak! . . . Lidt er der jo altid hos gamle Folk.

Mdm. LAURVIK. Ork ja, det har Di saamænd Ret i,

Hr. Fuldmægtig! . . . En sæl mærker jo osse Aarene, naar man har sat og roft en hel Dag ved en Auktion!

BENJAMIN. Aa-aa, De er jo en ung Kone endnu!

Mdm. LAURVIK (dasker smigret ud efter ham). Nu skamskænder Di mig, Hr. Fuldmægtig! Og Deres Fru Moder er osse rask?

BENJAMIN (lidt træt af denne Salontone). Jo-o, storartet!

Mdm. LAURVIK. Hva' fik Di til Geburdagsmiddag?

BENJAMIN. Hva'?

Mdm. LAURVIK. Hva' fik Di?

MATHILDE. Du hænger Dig nu altid i Maden, Mo'r!

BENJAMIN (uden Tøven). Vi fik indbagt Hare.

Mdm. LAURVIK. Gu-i! . . . Jamen det er jo ikke i Haretiden!

BENJAMIN. Det var fransk Hare.

Mdm. LAURVIK. (betaget). Un-nææ!

MATHILDE (truer med en Finger). Benjamin!

Mdm. LAURVIK (godmodig). Spøjer han med mig? (Dasker efter ham). Ork ja, di unge Mennesker!

GEORG (ind med de sidste Flasker). Saa! (Sætter Glas rundt.) Hvad vil De ha', Fru Laurvik?

Mdm. LAURVIK (glad og skælmsk). S k a m p a g n e, Hr. Grosserer!

MATHILDE (der ogsaa længe har været ked af den stive Hoftone, slaar befriet en saa høj Latter op, at Digteren farer nervøst sammen og stikker sin Hals paa sine Flipper). Mo'r er god, hva'!

FIND (gnikker Halsen i Lave). Du er saa renaissanceagtig, Mathilde!

MATHILDE. H v a' er jeg?

FIND (dukker paany ned i sin Sjæls Dyb og svarer ikke).

MATHILDE (slaar Armen om ham og trykker ham ind til sig). Lille Dengsebasse!

FIND (skyder hende fra sig med et hypnotisk Blik og mumler kun Ordet) Kvinde!

BENJAMIN. Du ødsler dine Gaver paa en uværdig, Mathilde! Kom hellere hen til mig!

MATHILDE (der nu begynder at føle sig hjemme). Det ku' Du li'!

GEORG (har skænket Madeira rundt). Hvem vil holde Festtalen?

MATHILDE. Det vil Mo'r!

Mdm. LAURVIK (dasker efter hende, Mdm. Laurvik dasker altid, naar hun er i sit Es). Er Du fra 'et a', Tøs!

BENJAMIN (som nu er paa Højde med Situationen). Jovel skal hun tale! (til Mathilde). Hvad hedder Damen til Fornavn?

MATHILDE (med Pathos). Rosalinde!

BENJAMIN. Fortræffeligt! (Banker paa Glasset.) Vor Veninde Rosalinde har Ordet!

Mdm. LAURVIK (dasker). Di ka' gaa hjem og ligge Dem, ka' Di?

BENJAMIN (rejser sig beredvilligt). Ja, hvis De gaar med?

Mdm. LAURVIK og MATHILDE (faar Krampeanfald af Latter).

MATHILDE. Nu begynder her at blive morsomt!

FIND (klipper pludselig med Øjnene og gnikker Halsen i Lave). Vil I høre, hvad jeg drømte i Nat?

BENJAMIN og MATHILDE. Næ-æ! . . . Jo-o!

FIND (uden at ænse deres ærede Tilkendegivelser). Jeg laa i en Have. Rundt om mig duftede de særeste Blomster. Det var Nat. Jeg var hed af Længsel . . .

MATHILDE (stryger ham over højre Tagskæg). Herre Gud, dit Skind!

FIND (fortsættende). Da faldt der en Blomst paa mit Bryst. Dens Blade var blodigt-blaa som sygt Kød; og den brændte som Ild. Jeg greb den for at slænge den fra mig, skælvende af Attraa . . . Da aabnede Blomsten sig, og frem af dens Bæger, der voksede og voksede og blev som et uhyre gabende Svælg, en bundløs Afgrund, gled en Strøm af hvide Kvinder, en Flod af Kvinder, et Hav af Kvinder, bølgende, nøgne, varme . . . Og jeg forgik i Vellyst!

Pause.

FIND (trækker sig atter tilbage i sig selv).

MATHILDE (sidder med vidtaabne Øjne og stirrer hen paa ham).

GEORG (stryger sig uvilkaarlig over Panden og siger). Puh-ha!

BENJAMIN. Drengen maa aarelades!

Mdm. LAURVIK (naivt). Ja, det var da no'et grusomt Tøjeri!

MATHILDE. Det forstaar I jeı ikke paa! (Knipser med Fingrene som for at blive sig selv igen). Men det var den Tale, Mo'r!

GEORG. Ja, Fru Laurvik, Festtalen!

MATHILDE. Naa!

Mdm. LAURVIK (besluttet). Ja, blæse mæ'et! Jeg kan sgu godt.

GEORG. Det kan jeg lide!

BENJAMIN. De maa rejse Dem, Rosalinde!

Mdm. LAURVIK (rejser sig, Margariterne nikker). Ja, saa vil jeg bare si'e, at jeg sætter en stor Ære paa at komme her i dette Hus hos disse kære, unge Mennesker. Og at Di, Hr. Grossere, som lige kommer ude fra Deres elskede gamle Forældre paa Frederiksberg . . .

MATHILDE. Ikke rørstrømsk, Mo'r! (til Benjamin) Hun kan tale!

BENJAMIN. Ja, det hører jeg!

Mdm. LAURVIK . . . at Di nu gør saadan et smukt lille Gilde for vos andre, se det takker jeg Dem for, fordi jeg personlig er med! . . . og Di har været god mod min Mathilde, og det takker jeg Dem osse for, for Pigebørn kan saa let falde i Skarnshænder. Og hun holder osse meget a' Dem og er en trofast Pige, det tør jeg som hinners Mo'r svare Dem for, for hun er en rigtig god Pige . . .

MATHILDE (advarende). Ikke rørstrømsk, Mo'r!

Mdm. LAURVIK (dasker). . . . Og derfor vil jeg bede Selskabet drikke et Glas for Dem paa Deres Geburs-dag! — Skaal for Deres Gebursdag, Hr. Grossere! Og hvis De vil hilse Deres Forældre!

GEORG (klinker). Tak, Fru Laurvik! Det skal jeg. Det var en brillant Tale!

MATHILDE (farer rørt hen og kysser ham). Skaal, gamle Hørkræmmer!

BENJAMIN. Skal j e g ikke ha' et?
MATHILDE. Jo-o! (Kysser ham.) Og Find! (Kysser ogsaa ham).
Mdm. LAURVIK (undskyldende). Herre Gud, det bli'er jo i Familien!
GEORG (byder Appelsiner og Kager).
MATHILDE. Har Du ikke en Cigaret?
GEORG. Jo, her! (Til Mdm. Laurvik) Ja, D e skal vel ha' en Cigar?
Mdm. LAURVIK (bly bag sine udspilede Fingre). Ja, én Lidenskab s k a l man jo ha', Hr. Birkerod! (Tager en Cigar og tænder).

Der drikkes nu Vin, spises Kager, skrælles Appelsiner og knækkes Krakmandler.

BENJAMIN (med Mathilde paa Skødet). Hvordan gaar det med Principalens Hjerte, lille Tilde?
MATHILDE (blæser Cigaretrøg fra sig). Puh-h! Det gamle Fjols!
Mdm. LAURVIK (til Georg). Ja, tænk! nu har han g'ort hinner et Ægteskabstilbud.
GEORG. Naa! . . . Du skulde sku ta' ham, Mathilde!
MATHILDE. Na-j, gamle! (Hen og sætter sig paa Skødet af Georg. — Slaar pludselig en Haand ned i Bordet foran sig). Nej, nu skal I høre, hvad Mo'r fortalte i Morges! (Til Mdm. Laurvik) Det er det om Fejlberg! . . . Du skal ogsaa høre efter Find.
FIND (giver intet Livstegn).
Mdm. LAURVIK (rød og glad af flere Glas Madeira. Dasker ud efter Datteren). Vist ikke nej, Mathilde; Di gjner bare a' en gammel Kone!
GEORG. Fejlberg? Hvem er det?
MATHILDE. Det er ham, Skuespilleren, Du véd, der døde . . . Mo'r e l s k e d e ham! Han staar i Trikot hjemme paa hendes Kommode!
BENJAMIN. Op med Historien, Rosalinde!
Mdm. LAURVIK (afgjort). I k k e for alt det! I griner bare!
MATHILDE. Ja, saa vil jeg . . .
Mdm. LAURVIK (truer). Du ka' vove paa det!
MATHILDE. Hun var rent væk i ham! Hun sendte

ham Blomster . . . og et Mahogni Skrivebord, og Laurbærkranse, og Hummer . . . hun ha'de hørt, at han holdt saa meget a' Hummer . . .

Mdm. LAURVIK (himmelfornøjet). Du skulde skamme Dig, Tøs, a' snakke saaden om din egen kødelige Mo'r!

BENJAMIN (med en Finger hen mod Damens Barm). Dikkedik!

Mdm. LAURVIK (dasker). Aa, gaa væk!

MATHILDE. Og hun laa og talte i Søvne om ham, naar hun sov til Middag!

Mdm. LAURVIK. Har jeg dog kendt Mage! (Vil op at tugte Datteren).

BENJAMIN (trykker hende til Sæde igen). Rolig, rolig!

MATHILDE. Hun saa ham femten Gange i „Ridder Theobalds Brudefærd"!

Mdm. LAURVIK (pludselig greben af Minderne). Ja, for han var jo et dejligt Menneske . . Sikken Krop! og sikken en Organ! Jeg græd s'mænd mine modige Taare . . .

BENJAMIN (dybt). De var forelsket i ham, Fru Laurvik!

Mdm. LAURVIK (nikker). Det var jeg! Det skammer jeg mig ikke for!

MATHILDE. Hun tudede som en Vandvogn, den Dag han døde.

Mdm. LAURVIK. Det g'orde jeg! (Om mod Find.) Di forstaar mig, Hr. Digter, hva', for Di er osse Kunstner . . .

FIND (vender langsomt Hovedet og ser tungt paa hende). Hvorom drejer Talen sig?

BENJAMIN. Tal ikke til ham, Fru Laurvik; hans Pegasus lakserer!

MATHILDE (slaar Benjamin over Fingrene). Fy! — Lad os saa faa det om Graven, Mo'r!

Mdm. LAURVIK (genert). Ja, se jeg gik natyrligvis ud med en Krans til Fejlberg . . .

BENJAMIN. Forstaar sig!

Mdm. LAURVIK. . . . Men jeg vidste junte, hvor di ha'de lagt ham, begrundet paa, at jeg var til Auktion den Dag, han blev begravet . . .

BENJAMIN. Og d e t kalder De Kærlighed!

Mdm. LAURVIK. En maa jo da passe sin Forretning, véd jeg! . . . Men saa fik jeg en Graver til at vise mig Stedet. Og saa placerede jeg Kransen . . ,

BENJAMIN. Og tudede . . .

Mdm. LAURVIK (dasker efter ham. Genert). Natyrlig! . . . Og naar det var godt Vejr om Søndagen, saa valsede jeg jo engang imellem derud med en Blomst, eller hva' der nu kunde være i Potterne . . .

BENJAMIN (med sit Glas). Skaal, Lindemor! . . . De er sød!

Mdm. LAURVIK (klinker og drikker). Skaal, Hr. Fuldmægtig! . . . Men se saa . . .

MATHILDE (der stadig sidder paa Skødet af G e o r g og gantes med ham). Hør nu! Nu kommer det!

Mdm. LAURVIK (genert). Ja, nu kommer det . . . Men se saa i Søndags . . .

BENJAMIN. Naa, De bli'er v e d med at bekranse ham! Saa har det sgu været Kærlighed alligevel!

Mdm. LAURVIK (komisk fortvivlet). Jamen, det er jo det forfærdelige, Hr. Fuldmægtig . . . Det var jo slet ikke ham . . .

BENJAMIN. Er han ikke død?

Mdm. LAURVIK (stødt). Gu' er han da død, jo! . . . Men det var jo en gal Grav, lille Menneske! Fejlberg ligger et helt andet Steds . . .

MATHILDE (spjætter henrykt med Benene). Er det ikke storartet, hva'! Der havde den gamle gaaet og vandet Agurker i to Aar! . . . Og véd I, hvad der laa i Graven?

GEORG. Nej!?

BENJAMIN. Hva' laa der?

Mdm. LAURVIK (lader begge Armene falde mat ned langs Siderne bøjer Hovedet mod Brystet og smiler gennem Taarer). Der laa . . .

BENJAMIN. Naa!

Mdm. LAURVIK. . . . der laa et B y b u d, Hr. Fuldmægtig!

ANDEN AFDELING

Samme Lokale et Par Timer senere.

Stemningen er steget betydelig. Stole og Borde er ryddet til Side, saaledes at der er en aaben Plads paa Gulvet foran Døren ind til Spisestuen. Appelsiner, Kager og Knas er forsvundet. Og mange Flasker tømte. —

Man har danset. Digteren har ladet sig overtale til at dreje paa en liden Spilledaase, og man har danset. Nu har man opgivet det og driver anden Idræt. —

Mdm. Laurvik og Find sidder Side om Side i Sofaen. Madammen gløder som en Midnatssol, og den olivenfarvede staar spændt og revnefærdig over hendes bølgende Barm. Hun tørrer ustandseligt sit Aasyn; og en Margarite fra Haarpynten hænger hende knækket ned i Panden. — Find sidder stiv og sløv med Fødderne paa Spilledaasen og ser med et dødssvangert Blik paa Georg, Benjamin og Mathilde, der har hængt en Appelsinskrælling op paa et Søm, temmelig højt oppe paa Dørkarmen og nu forsøger at sparke den ned.

MATHILDE (synker udmattet om i en Stol efter gentagende at have spjættet efter Skrællingen). Nej . . . jeg kan ikke! . . . Ikke i disse her Bukser, da!

Mdm. LAURVIK (tørt). Saa ta' dem a', min Tøs!

BENJAMIN (ivrig). Nu Du, Georg!

GEORG (spjætter tre Gange, men forgæves).

BENJAMIN (puffer ham bort). Væk! Saa er det mig! . . . (Spjætter uden Resultat). Ja, ned skal den Fandengale-mig! (Spjætter af al Kraft og træffer Skrællingen, saa den flyver ned paa Gulvet).

Mdm. LAURVIK (klapper i Hænderne). Brave, brave, brave!

MATHILDE (farer Benjamin om Halsen og kysser ham). Dig er der Krummer i! (Hænger en ny Appelsinskrælling op paa Sømmet). Nu skal Mo'r sgu prøve!

Mdm. LAURVIK (lam af Rædsel). Gu-i . . .!

MATHILDE (hen at tage fat i hende).

Mdm. LAURVIK (skriger). Jeg gør dig arveløs!

MATHILDE. Hjælp mig!

GEORG og BENJAMIN (hjælper at faa Konen transporteret hen foran Døren).

MATHILDE. Saa! Spark saa!

Mdm. LAURVIK (segnefærdig af Latter.) Aa-aa . . . Gu-ihjælpeme . . .

BENJAMIN. Naa! Bli'er det til no'et!

Mdm. LAURVIK (spjætter et Par Tommer til Vejrs). Herre Jesus . . .!
MATHILDE. Prøv det andet Ben, Mo'r!
GEORG. Lad hende nu være fri . . .
MATHILDE. Først det andet Ben!
Mdm. LAURVIK (spjætter og segner derpaa om paa en Stol i fuldstændig Gelé af Varme og Anstrengelse). Puh-h! . . . Jeg forgaar!
BENJAMIN. De har godt af at røre Dem lidt.
Mdm. LAURVIK (stønnende). Røre mig lidt . . . Hr. Fuldmægtig! . . . Puh-h . . . Si'er Di „røre mig lidt"? . . . Jeg er flækket!
GEORG (med et Glas Sodavand og Kognak). Her . . . Drik!
Mdm. LAURVIK (tømmer begærlig Glasset). Tak . . . (Smiler over hele Ansigtet). Men det er nu li'godt dejligt a' more sig, Hr. Grossere!
MATHILDE (klapper i Hænderne). Hvad skal vi nu bestille!
BENJAMIN (træt). Du er da ogsaa umættelig, Mathilde!
MATHILDE (slaar Armene om ham). Ja-a! . . . Bær mig! Tre Gange rundt om Bordet!
BENJAMIN (sætter sig). Nej, nu kan jeg ikke mere!
MATHILDE. Svækling! . . . Vil Du, Georg?
FIND (rejser sig pludselig). Farvel!
GEORG. Hva' . . .? Hva' er der?
FIND (bukkende). Farvel!
BENJAMIN (ser paa sit Uhr). Vor Ven Shakespeare har Ret! Klokken er tre! . . . Damerne bør trække sig tilbage!
GEORG (der ogsaa er mæt af Lystigheden). Er den tre . . . (Hvisker noget til Mathilde).
MATHILDE. Er Du gal! . . . Ikke Tale om, naar Mo'r er med!
Mdm. LAURVIK (har faaet rejst sig). Godnat, Hr. Grossere! . . . Det har været en storartet Aften!
GEORG. God Nat, Fru Laurvik, god Nat! Ja, Klokken er jo mange . . . Nu skal jeg hjælpe Dem. Der er Lys i Entréen. (Ud).
MATHILDE (hen til Benjamin). Bær mig ud!

BENJAMIN. Nej, det ved Gud, jeg ikke vil min Pige!
MATHILDE. Uf! (Ud efter de andre).
FIND (dybt til Benjamin). Du har moret Dig?
BENJAMIN (afgjort). Ja!
FIND. Virkelig moret Dig?
BENJAMIN. Javel!
FIND (drejer rundt paa Hælen og gaar). Imbecilt!
BENJAMIN (kysser paa Fingeren efter ham).

TREDJE AFDELING

Samme Stue. En otte Dages Tid senere. Søndag Formiddag.
Alle tre Brødre skal som sædvanlig om Søndagen ud at dinere hos de gamle Birkerødder paa Frederiksberg —
Mdm. Laurvik staar lige indenfor Døren til Entréen. Hun er i Overtøj: mørkeblaa Fløjls Kapothat med Fjer, Blomster og Slør; brun Kaabe af „presset" Plys med en hist og her noget svagtbehaaret Skindkant; sorte, farvede Handsker og en broget Silke-en-tout-cas med Ravhaandtag.
Georg sidder tankefuld i en Lænestol.
Man har afsluttet en Samtale, og Madammen er ved at fortrække.

Pause.

Mdm. LAURVIK (ser ydmygt-indtrængende hen paa „Svigersønnen", medens hun tørrer Næse og Øjne med et skinnende nystrøget Lommetørklæde, der ogsaa synes at være stivet, i den Grad strutter og skratter det). Ja, saa Adjøs, Hr. Grossere . . .! Saa si'er jeg altsaa til lille Mathilde, a' Di vil tænke, og sæl tale med hinner . . .
GEORG (nikker afsluttende). Ja, ja!
Mdm. LAURVIK (i ny Graad). Ja, for hun kan da junte bli'e ved aa gaa derhenne i Forretningen, naar det nu begynder aa ka' ses!
GEORG (lidt utaalmodig). Nej, naturligvis! det har jeg jo forklaret Dem!
Mdm. LAURVIK (duver undskyldende). Jo, jo! . . . Men man er jo da hinners Mo'r . . . Og hun sitter saamænd hjemme i Stuen i Dag, det er Søndag og er'nte til at faa uden for en Dør . . .

GEORG (løfter Hovedet). Hum . . . Er det h e n d e, der har sendt Dem herhen?

Mdm. LAURVIK (vifter afværgende med Lommetørklædet som med et Parlamentærflag). H i n n e r, Hr. Grossere? Nej, saa kender Di ikke Mathilde: Hun vilde før ta' L i v e t a' sig! . . . Nej, jeg sa'e, jeg gik i Kirke . . . Og saa gik jeg herop.

GEORG. Ja . . .

Mdm. LAURVIK (bruger Lommetørklædet). Men jeg sa'e da rigtig til hinner i Gaar, da vi spiste til Aftens: Grosseren sa'e jeg, er et Menneske med H j e r t e, Mathilde, sa'e jeg, et H æ d e r s m e n n e s k e! aa h a n vil ikke ha' brungen no'en i Ulykke . . .! Vi sitter Dem saa højt, Hr. Grossere, baade jeg og min Datter . . .

Entréklokken ringer.

GEORG (rejser sig befriet). Det er min Broder! — Nu maa De vist helst gaa, Fru Laurvik . . . (Hen til hende. Klapper nervøst hendes Haand). Jeg skal nok gøre, hvad der kan gøres . . . Sig hende det . . . Og trøst hende . . . Jeg skriver til hende en af de første Dage . . . Barnet er jo dog mit!

Mdm. LAURVIK (griber hans Hænder. I Ekstase). Di er et dejligt Menneske, Hr. Grossere!

Det ringer igen.

GEORG (skubber hende blidt hen mod Døren). Ja vel saa!

Mdm. LAURVIK (trækker Sløret ned). Adjøs, Hr. Grossere! . . . Og Gu-i velsigne Dem! (Idet hun forlader Værelset, ser hun sig om med et lysende Blik). Ork ja, her ha'de vi det saa montert sidst!

Begge ud i Entréen. Døren derude aabnes, og man hører

BENJAMIN (raabe). Hov, hov! . . . Men L i n d e, L i n d e dog; skal De ikke hilse ordentlig paa mig?

Brødrene ind.

BENJAMIN. Hva' Fanden stak Antikviteusen? Du har da ikke været nærgaaende?

GEORG (irritabel). Vrøvl!

BENJAMIN (sætter sig). Hvad vilde hun her?
GEORG. Hum . . .
BENJAMIN. Penge?
GEORG. Næi . . .
BENJAMIN. Ja, hva' da, hva' da? N o g e t uregelmæssigt var der sgu ved hende!
GEORG (lige foran ham). Mathilde er frugtsommelig!
BENJAMIN (slaar uvilkaarlig Kors foran sig). T a k, Skæbne! . . . Hvordan Fanden har I dog baaret Jer ad!
GEORG (ikke uden dansk Humør). Tja-a, hvordan b æ r man sig ad?
BENJAMIN. Man caverer sig, gamle!
GEORG (op og ned ad Gulvet). Hun er helt ude af sig selv!
BENJAMIN (med advarende Fingre). Hold nu Ørene stive, lille Georg!
GEORG. Hun har sendt mig nogle Breve, fulde af Jammer og Elendighed . . .
BENJAMIN. Begribeligvis! . . . Og da det ikke syntes at hjælpe, sender hun sin sønderknuste Moder!
GEORG (stødt). Aldeles ikke! Hun véd slet ikke af, at Fru Laurvik . . .
BENJAMIN (roligt afbrydende). M a d a m Laurvik . . .
GEORG (uforstaaende). Hva'?
BENJAMIN. M a d a m Laurvik, sa'e jeg! . . . Hun er jo ikke til Stede?
GEORG (hidsig). Aa, Du med dine Vittigheder!
BENJAMIN. Hvad har Du i Sinde at stille op med Pigebarnet?
GEORG (uvis). Ja-a . . .
BENJAMIN. Send hende paa Landet, til Affæren er overstaaet. — Der er saa rart ude.
GEORG. Jamen B a r n e t! Det er jo dog m i t!
BENJAMIN. (skeptisk). Un-naa-aa . . .
GEORG (imod ham). Maa jeg bede Dig tale med Respekt om . . . om . . .
BENJAMIN (tager ham haardt i Armen). Menneske, Du er da vel ikke g a l!

GEORG. Det er mig, der har bragt Pigen i Ulykke!
BENJAMIN. Aa, hun er vist ikke saa vanskelig at . . .
GEORG (hidsig). Jo, netop!
BENJAMIN. Naa! Ogsaa det!

Pause.

BENJAMIN (indtrængende). Hør, Georg, forsøg nu paa at lade være med at være hysterisk! — Hvad har Du tænkt Dig, at . . .
GEORG. Et Menneske maa svare til sine Handlinger!
BENJAMIN (utaalmodig). Aar-r . . .!
GEORG (gentager). Og det er mig, der har bragt hende i Ulykke!
BENJAMIN. Du kunde jo ogsaa kalde det „Lykke", da det nu en Gang er Kvindens Bestemmelse at blive Moder!
GEORG. Sludder.

Pause.

BENJAMIN (ser skarpt paa ham.) Vil Du gifte Dig med denne . . . Gretchen?
GEORG (kort). Maaske!
BENJAMIN. Og Antikviteusen? Vil Du ta' hende i Huset som Anstandsdame?
GEORG (hidsig). Du holder jo ogsaa selv meget af Fru Laurvik!
BENJAMIN. Holder af . . .? Holder af? — Jeg „holder ogsaa af" at gaa i Zoologisk Have!

Pause.

GEORG (stiver sig op). Mathilde er en rigtig net og . . . og præsentabel ung Pige!
BENJAMIN. Tja-e!
GEORG. Hvorfor skulde jeg saa ikke kunne gifte mig med hende?
BENJAMIN. Næ-æ!
GEORG (stamper i Gulvet). Ja, saa kom da med en Grund!
BENJAMIN (tøvende). En Grund . . .
GEORG. Ja! Ja! Ja!

BENJAMIN (vrider sig). Hun er . . . Hun er Dig u t r o! Er Du saa tilfreds!

GEORG. „Utro"? . . . Haa! . . . Sludder! . . . Med den gamle Hanhund af en Principal maaske?

BENJAMIN (vrider sig). Nej . . . (Ser ham stift i Øjnene) med mig!

GEORG (et Skridt tilbage). Med . . .? Er Du gal . . .!

BENJAMIN (fattet). Med m i g, ja! — Er Du saa maaske kureret, dit sentimentale Spektakel!

Det ringer.

GEORG (hurtig, nervøst). Det er Find! . . . Ikke et Ord om Historien, naar han er til Stede!

BENJAMIN. Aa-aa, han er vist temmelig vel bevan . . .

GEORG. Jamen, jeg vil ikke ha', at . . .

BENJAMIN. Godt, saa tier vi!

GEORG (ud at lukke op).

BENJAMIN (strækker Armene i Vejret og virrer med Hovedet). Puh-h! Det s v a g e Køn!

GEORG og FIND (ind).

F i n d er i Overtøj: langskødet Figurfrakke. bredskygget, blød Filthat med Regnsamler, Lakstøvler og sølvknappet Stok. Han kommer i denne pyntelige Udhaling fra en Formiddagstur paa Langelinie. Thi ganske vist skal vi Mennesker dø; men nu e r man her en Gang!

BENJAMIN. Goddag, Digterling! Hvordan har den lille Muse det?

FIND (uden at lade sig afficere). Gaar vi?

GEORG. Ja.

FIND (Hen foran Spejlet og stryger Tagskægget godt frem i Tindingerne). Har I set sidste Nummer af „Hellebarden"?

GEORG. Nej . . .

BENJAMIN. Har Du deri maaske paa ny lakseret?

FIND (fremdeles uforstyrrelig). Vi reducerer Gøthe, Schiller, Byron og Shakespeare totalt in absurdum! G l a n s b i l l e d l i t e r a t u r! G u v e r n a n t e d i g t n i n g! Intet B l o d! Ingen P e r v e r s i t e t!

BENJAMIN (bøjer sig for ham og gør Korsets Tegn). Gud velsigne Ungdommen!

GEORG. Kom saa!

Alle ud.

FJERDE AFDELING

Stadig væk samme Stue. Aften. Tændt Lampe. —

Paa Vejen hjem i Gaar fra de gamles Diné (Sødsuppe og Oksesteg) har Georg og Benjamin faaet talt ud. (Find residerer endnu paa et faderligt Kvistkammer og forstyrrede dem derfor ikke ved sin Nærværelse.) — Georg lod sig overbevise og har nu slaaet enhver Tanke om Kopulation med Mathilde af Hovedet. Han laster ikke hendes Adfærd, Gudbevares! Og han laster ejheller sin Broders: Vi have jo alle Tilgivelse behov! — Og stricte taget! Skulde han tale rent ud af Posen (hvad man i Parantes aldrig bør!), saa maatte han i Grunden indrømme, at han er ganske tilfreds med Sagens Vending. —

I Dag er det Mandag. Klokken er over Fyraften. Om et Øjeblik vil den skønne Synderinde indfinde sig, budsendt af en Kioskdreng. Og har han da, Georg, besluttet at forhandle med hende roligt, nøgternt og overlegent.

Det vil sige: han nærer et stille Haab om, at disse Sjælstilstande vil indtræde, alt som Samtalen skrider frem; thi for Nærværende stikker hans otteogtrediveaarige Hjerte ham dybt i hans Bukser.

Det er sandelig ejheller saadan at staa paa Randen af et „Opgør"? —
Og saa er der jo ogsaa det med Barnet!
Hvis det da er hans . . .
Ganske blottet for Samvittighed er han jo nemlig ikke, Manden.
Man erindre sig, at han er født i Rudkøbing!

— —

ENTRÉKLOKKEN RINGER (svagt, sønderknust, næppe hørligt).

GEORG (svælger med Besvær et eller andet mystisk, der længe har siddet ham i Halsen. Skyder derpaa Skuldrene energisk i Vejret og gaar ud at aabne).

— God Aften, Georg . . .

— God Aften, Mathilde . . . (Svælger en Restbeholdning) Værsgod og kom indenfor!

MATHILDE (ind. Høj, velskabt og med Slør for Ansigtet).

GEORG (galant, som hint historiske Pindsvin). Maa jeg ikke hjælpe dig Kaaben af?

MATHILDE (sædelig). Nej Tak. Jeg gaar straks igen. Mo'r véd ikke, at jeg er her.

Pause.

GEORG (grebet af let Vanvid). Du . . . Du fik altsaa mit Brev?

MATHILDE. Ja.

GEORG (Idiot). Hihihi . . . høhøhø . . . ja-æ-ja, det ser jeg jo for Resten! . . . Værsgod at ta' Plads!

MATHILDE (imod ham. Med en Reminiscens fra „Familiejournalen"). Aa, Georg! Min eneste Ven! Forlad mig ikke!

GEORG (pludselig roligere). Sæt Dig, Mathilde . . . (Ruller en Stol frem.)

MATHILDE (synker om i Stolen. Haler Sløret op og forsøger at hulke).

GEORG (igen noget famlende). Ja . . . ja, det er jo ikke saa nemt . . .

MATHILDE (med Lommetørklæde). Aa Gud, nej! . . . hvad vil de dog sige henne i Forretningen!

GEORG (stiver sig op). Ja . . . ja, det var nu egentlig ikke det, jeg mente . . . Jeg . . .

MATHILDE (lydhør). Du ser saa underlig ud . . .?

GEORG. Synes Du det er saa (svælger) . . . er saa underligt?

MATHILDE (med nedslagne Øjne). Nej . . .

Pause.

GEORG (stiver sig op paa ny). Ja, vi skulde vel tale sammen . . .

MATHILDE. Ja . . .

GEORG. Hvornaar . . . æ . . . hvornaar . . . ø . . . følte Du det?

MATHILDE (blufærdig). Det er allerede et Par Maaneder siden . . .

GEORG. Hum . . . og Du har ikke talt om det før . . .

MATHILDE. Jeg haabede jo . . . (Med et nyt Forsøg paa at hulke) Aa, Georg, jeg har været saa ulykkelig!

GEORG (ligesom modigere). Da synes jeg dog . . . forleden paa min Fødselsdag . . .

MATHILDE. Det var for d i n Skyld, Georg! . . . Det var for ikke at ødelægge Dagen for Dig!

GEORG (stiver sig ganske overvældende op. Det maa jo dog ha' en Ende!) Er Du . . . er Du vis paa, at Barnet er m i t?

MATHILDE (stirrer et Øjeblik vildt paa ham og h u g g e r derpaa Hænderne for Ansigtet). Aa Gud, aa Gud! og det si'er Du til mig!

GEORG (ikke ganske Situationens Herre). Min Broder . . . Min Broder fortæller . . .

MATHILDE (løfter hurtigt Hovedet og ser ondt paa ham uden Gnist af vaadt i Øjnene). Hva'forno'et . . .? Hva' mener Du?

GEORG (sentimental). At Du kunde g ø r e det, Mathilde . . .
MATHILDE (haardt). Hva'forno'et, si'er jeg?
GEORG. Og vi to, der har haft det saa hyggeligt sammen . . .!
MATHILDE (lukket). Jeg forstaar ikke, hva' det er, Du sidder dér og vrøvler a' Dig!
GEORG. Naa-aa, Du forst . . .
MATHILDE. Vil Du maaske sludre Dig fra 'et a'? Er det det, Du vil?
GEORG (lægger manende en Haand paa hendes Arm). Min Broder har jo selv fortalt mig det, Mathilde . . .
MATHILDE (kovender, da der jo øjensynlig er vinket af, og slaar paa ny Hænderne for Ansigtet). Aa Georg, Georg! . . . hva' maa Du dog tro om mig . . .
GEORG (god). Saa, saa, lille Ven! — Naturligvis skal vi nok . . .
MATHILDE (fælder i sin Kvide uforfalskede Taarer). Jeg h a r jo fortrudt det . . . mange Gange . . . Jeg v é d jo godt . . . at det er forfærdeligt . . . Og Du, der altid har været saa skikkelig . . . Men han var jo saa . . . Han kom . . .
GEORG (hurtigt). Ja, ja, jeg bryder mig ikke om Forklaringer, Mathilde.
MATHILDE (stadig sønderknust). Jo-o, Du s k a l høre det . . . Jeg vil bekende for Dig . . . Det skylder jeg Dig . . . Hva' maa Du ellers tro om mig . . . Han v a r jo saa ulykkelig . . . Han ha'de ingen Glæde i Verden, sa'e han . . . Livet var saa sørgeligt . . . Og saa . . . og saa . . . Han er jo saa kær . . . saa barnlig . . . Og jeg har altid holdt saa meget a' ham . . .
GEORG (hvis Haarrester lidt efter lidt har rejst sig, og nu staar som Naalene paa en Ædelgran). Af h v e m . . .? Af h v e m . . .?
MATHILDE. Af Find, naturligvis . . . Han . . .
GEORG (lam). F i n d!?
MATHILDE (tager Hænderne fra Ansigtet). Ja . .
GEORG (gentager). F i n d!?

MATHILDE (pikeret). Ja!

GEORG. F i n d! . . . Nej hør, v e d Du nu hvad, Mathilde! . . . Kihi . . . ha! . . . pruu! . . . kihi . . .! (Brister pludseligt ud i en skogrende Latter) F i n d! . . . F i n d e m a n d! (Synker udmattet om i en Stol.) F i n d!

MATHILDE (fornærmet). Ja, hva' er der ved det?

GEORG (ler. Ler ustandseligt. Det er jo nemlig ikke blot den nærværende Situations Humor, der er gaaet op for ham; men i hans noget enge Rudkøbing-Hjerne begynder der ligesom at dæmre en lille kildrende Forstaaelse af den hele dybe, højtidelige og alvorsfulde Menneske-Tilværelses himmelrevnende Komik). Jamen . . . jamen Mathilde . . . hirr, hirr, hirr! jamen, Du har jo ogsaa . . . kihi-hiii! Du har jo ogsaa . . . hirr, hirr! B e n j a m i n har jo ogsaa . . . aa Gud, aa Gud, aa Gud! Det var jo B e n j a m i n, der fortalte mig . . . prut, hiii! Du har jo ogsaa haft med B e n j a m i n at gøre!

MATHILDE (vender Ansigtet bort).

GEORG. Hva' . . .?

MATHILDE (tier).

GEORG. Ikke . . .? Har Du ikke . . .?

MATHILDE (blufærdigt). Jo-o . . .

Tæppe.

ANE-MARIE

(1900)

AGERENDE

Ane-Marie.
Søren.
Mads.

FØRSTE AFDELING

Lolland. Aften i September.

Solen hænger nede bag Pilene; og Duggen er begyndt at falde.

Søren Jeppesen og hans ægteviede Hustru Ane-Marie Nielsdatter er ved at køre Aarets sidste Læs Sæd hjem. Det har været en vaad Sommer, og man har maattet nappe Kornet mellem Bygerne. Men nu kan man da Gu'sketak se Enden. —

De to smaa, brune, langhaarede Heste foran Pindevognen staar og luder tungt med Hovederne mod Jorden. Af og til stikker de Mulerne ned mellem Stubbene og snuser efter for om muligt at finde et Aks. Men de snuser forgæves; for Ane-Marie lader ikke det mindste Straa ligge; vil det ikke hænge ved Riven, bøjer hun sig og plukker det op med Fingrene. Marken ser noget nær ud, som var den kæmmet med Tætkam. —

Dybere og dybere synker Solen. Hestene og Kornlæssets Skygger bliver lange og magre. Himlen mod Vest staar i Brand; og Piletræernes kuplede Kroner tegner sig imod den som store, sorte Kugler, der stille vugger for Vinden.

Oppe paa Læsset ligger Søren Jeppesen og hviler med hele sin Vægt langs ad Læstræet for at tvinge det ned. Og for Enden af Vognen staar Ane-Marie og haler med begge Hænder i Rebet, som fra Vognbunden er slaaet to Gange op om Træet: Sju! Sju! stønner hun og haler til og synker rykvis i Knæene, alt som Tovet strammes.

— Nok et Tav! (kommanderer Søren).

Og Ane retter sig, svøber Rebet et Par Gange om højre Haand og haler atter til.

— Bind saa! (lyder det fra Manden.)

Og hun danner med kyndige Fingre en Rendeknude og knytter.

— Vil Du age med hjem?

— Næ-i . . .

Sindigt stikker hun Tømmerne fast mellem Forkens Grene og rækker ham dem. Saa faar han ogsaa Riven rakt op. Og saa kører han.

Fod for Fod skrumpler Hestene fremad over den nøgne Stubmark ned

mod Gaarden. — Solen er forsvunden. Himlen er nu bleggul med en svag gyldenrød Tone nederst nede. Dæmringen skrider frem; og Poplernes Blade rasler i Aftenvinden.

Ane-Marie løfter Hovedet paa Skraa og kigger efter en Flok Vildgæs, som flyver knortende af Sted højt oppe. Saa banker hun lidt Jord og Grus ud af sin ene Træsko; visker Næsen med Bagen af sin Haand og følger langsomt efter Vognen.

Søren er naaet hjem. Han staar nu og stænger Ladeporten. Kornlæsset er sat ind paa Laden, da det baade er blevet for sent og for mørkt til at læsse det af i Aften.

Tværs over Gaardspladsen stolprer Hestene tungt af Sted hen mod Vandingstruget. De jager Mulerne dybt ned deri, pruster et Par Gange med vidtopspilede Næsebor og suger derpaa begærligt Vandet til sig. — Saa løfter de samtidig Hovederne og ser frem mod Søren, der kommer klaprende paa sine Træsko over Stenbroen:

— Naa! Ka' I bli'e færdi'e! (siger han).

Og Dyrene gør trevent omkring og sjokker videre ad Stalden til. —

I det samme drejer Ane-Marie ind ad Gaardporten, hvor Lænkehunden ligger og blinker søvnigt foran sit Hul i Muren.

Hun og Søren passerer tæt forbi hinanden, strejfer næsten hinandens Klæder. Men de ser ikke til hinanden og taler ikke. — Han gaar ind i Stalden bag efter Hestene, og hun gaar hen langs Vaaningshuset til Køkkendøren. —

Det er næsten ganske mørkt. Kun de hvide Huslænger lyser svagt. Og paa det lille Stykke Himmel over Gaardspladsen blinker Stjernerne frem.

ANDEN AFDELING

Inde i Stuen.

Fire nøgne, hvidkalkede Vægge. Under Vinduerne ud mod Gaarden en Bænk med et umalet Fyrretræs Bord foran. Ved den modsatte Væg en bred Alkoveseng med blaastribet Sjirtingsforhæng og vældige Dyner. — Stengulv. Bilæggerovn. En rødmalet Dragkiste. Og et Par Træstole.

Der er mørkt i Stuen. Men man ser Omridsene af en Mands Hovede og Skuldre tegne sig mod Vinduernes lysere Felter.

Det er Søren, der sidder og venter paa sin „Nad're". Han sidder sammensunken med Armene hvilende mod Bordpladen. Af og til rører han lidt paa sig, og hans sømbeslaaede Træsko skurer da med en knasende Lyd mod Stengulvets grove Sand. — Gennem en Sprække i Døren ud til Køkkenet falder en spinkel Lysstribe hen over Alkovens Forhæng.

Efter en Stund at have siddet og nikket, som om han smaablundede, drejer Søren langsomt Hovedet om i Retning af Lysstriben:

— Kommer Du? (siger han.)

Ingen svarer.

Men lidt efter bliver Døren skubbet op, og Ane-Marie kommer ind med et stort Lerfad i Hænderne. — Hun sætter Fadet fra sig paa Bordet og gaar saa tilbage ud i Køkkenet og henter Lampen, en lille, kluntet Petroleumslampe paa Fod, men uden Kuppel:

Aa, jajaja! (gaber Søren og strækker sig forventningsfuld.)

Saa letter han lidt paa sig om mod Væggen og løfter en Træske ud af en sort Læderstrop, som sidder fastsømmet oppe mellem Vinduerne. — Der sidder ganske vist to Skeer, men det falder ham aldrig med en Tanke ind at tage den anden ned samtidig. Ane-Marie maa selv om at hente sin. Hvad hun synes at finde fuldstændig i sin Orden.

Saa tager hun en Stol og sætter sig ved den anden Side af Bordet lige over for Manden. Og saa begynder de at spise.

Søren har trukket Fadet nærmest over mod sig; saa Ane maa række sig godt og næsten løfte sig i Sædet, hver Gang hun henter sig en Mundfuld.

Det er Mælkegrød, de spiser. Mælken er varm. Men Grøden er serveret i store, haarde, iskolde Klumper.

Langsomt og slubrende kører de Føden i sig. Og der mæles ikke et Ord imellem dem.

Lyset fra den lave, kuppelløse Lampe borer sig ind i deres Øjne. Luften i Stuen er kvælende lummer. Og Sveden sprækker frem paa Pande og Hals. Men de ænser det ikke. De æder bare . . .

SØREN (er en stor, kraftig, bredskuldret Mand med sort, kruset Haar og Skæg. Hans Ansigt og Hænder er rødskjoldede af Sol og Vejr. Og bag hans uknappede Skjorte skinner hans brungule, stærkt haarede Bryst frem).

ANE-MARIE (er mindre og spinklere. Hun er rødhaaret og stærkt fregnet. Men hendes Hud er lys og klar. Og hendes store, blaagraa Øjne er snare og agtpaagivende. Hendes Mund er bred og smallæbet med smaa, spidse, men skinnende hvide Tænder. — Hun er omtrent jævnaldrende med Manden, et Par og fyrre; men hun ser yngre ud).

— —

Da Søren for syv Aar siden giftede sig med hende, stak alle Nabolagets Smaakvinder Hovederne sammen over deres Kaffekopper og korsede sig. Ikke saa meget fordi Ane-Marie var en fattig Tøs, medens Søren sad med Jord og Sted — for det blev nærmest hans egen Sag! Men hun havde jo, Pigebarnet, lige siden et halvt Aar efter sin Konfirmation været som et rygende Forargelsens Tegn for hele Egnen!

Hun var kommen til Verden med for stort et Hjerte. Ingen kunde hun nægte noget. Og som Bier om en Mjødurt, summede Karlfolket om hende.

Og det bliver jo naturligvis i Længden lidt kedeligt at se paa for de andre Markens Blomster. —

Men hvad der var endnu mere irriterende: Ane-Maries Børn døde!

Hun havde faaet fem; men hver Gang havde hun haft den Lykke at miste dem.

De døde for hende. Enten straks ved Fødselen; eller bare efter et Par Dages Forløb.

Og det er jo en uhyre Chance.

Pigelil efter Pigelil sad hen med deres Kærlighedspanter. Men naar Ane-Marie rejste sig fra sin Barselseng, var hun lige frank og fri og lige arbejdsfähig. Der var hverken Tale om Dit eller Dat, om Taare, Amtstue eller Alimentationsbidrag. — Saa det var jo intet Under, at Pigen var efterspurgt.

Et Par Gange havde Misundelsen forsøgt at sværte hende; og der var bleven indledet retslig Undersøgelse. Men Ane havde klaret tappert fra sig: Børnene var døde en naturlig Død.

Og hun lo højt mod Sky med sine hvide Tænder. Hvornæst hun lagde ud paa en frisk . . .

— —

Men alt som Tiden led, led Aarene jo med; og Ane-Marie gled ind i Trediverne.

Saa var det, at Søren Jeppesen viste sig.

Han tonede først forsigtig frem i Horisonten; og Ane-Marie saa' ham

an. Og øjeblikkelig fik hun Syn paa, at h a m kunde der gøres noget ud af, nu hun var over Ungdommen.

Men S ø r e n dukkede snart bort igen, skræmmet af Rygterne.

A n e - M a r i e smilede. Hun havde én Gang set hans Øjne paa nært Hold. Og hun tog ikke fejl!

Saa gjorde hun rent Bord og fejede for en Stund alle uvedkommende til Side.

Det holdt haardt, ikke mindst for hende selv; men hun g j o r d e det.

Og S ø r e n J e p p e s e n tonede frem paa ny.

A n e lod ham skulke nærmere uden at tage mindste Notis af ham. Ja, hun begyndte endogsaa saa smaat at drive Hokuspokus med en anden.

Det hjalp! — Og en Aften, da hun „tilfældig" kom forbi S ø r e n s Gaard, sprang han frem over sit Havedige og stillede sig i Vejen for hende.

— Ku' Du nu'nne dy Dig længer! (sagde hun).

— Næi . . . hæ!

Og fra den Stund af var de ofte sammen. —

Men der var ikke Tale om, at han kunde faa sin Vilje med hende; hun kendte sine Mandfolk nu! Og det meste af et Aar gik hen med Skærmydsler og Kraftprøver Parret imellem. — Saa endelig g a v han sig over og tilbød at gifte hende.

Og nu havde hun, som sagt, været hans lovformelige Ægtehalvdel i syv Aar. —

Men Snakken holdt ikke op af den Grund. Snart hed det sig, at hun var „go'e Venner" med d e n, og snart med d e n. Dog, der var Ingen, der kunde sætte Fingeren durk paa Bylden og sige: dér, dér har vi hende!

Og S ø r e n vogtede desuden paa hende „som en Smed".

Maaltidet er endt. Træskeerne er sat tilbage i deres Stropper og „Grødfadet baaret ud.

SØREN (ligger halvt henslængt paa Bænken og ryger sin Pibe).

Og

ANE-MARIE (sidder tæt under Lampen og strikker).

Der er dødsensstille paa Gaarden. Maanen er staaet op. Og man hører en Ugle skogre og tude ude i Haven.

Klokken er godt paa Vej til ni. Og i den sidste halve Time er der ikke bleven mælet et Ord.

SØREN (strækker sig gabende paa Bænken). Ja . . . aa ja! Vi sku' vel ellers se aa komme i Dynerne.

ANE-MARIE (med Strikketøjet, en lang, graablaa Hose). Ja-a . . . Jeg vilde da ellers nok ha' lukket denne her Taa først.

SØREN (svarer ikke).

ANE-MARIE (strikker videre).

Pludselig hører man Porten knage paa sine Hængsler. Og i samme Nu sætter Lænkehunden i med at gø.

SØREN (rejser sig). Hvem Satan er d e t?

ANE-MARIE (rolig). Jeg ka'nne vi'e't . . . Det er vel et Menneske.

En Skikkelse gaar forbi Vinduerne hen ad Køkkendøren til. Saa famler den sig frem gennem Køkkenet og kommer ind i Stuen.

Det er M a d s N i e l s e n; S ø r e n s gode Ven og Nabo. Ogsaa han er

Gaardmand og boer en halv Mils Vej borte ovre paa den anden Side Lindelseskoven. — For Tiden er det h a m, Rygtet sætter sammen med A n e.

SØREN (med et hurtigt Blik paa Konen, hos hvem ingen Bevægelse spores). Naa, det er Dig, M a d s . . .

MADS. Ja-a . . . Go'avten i Stuen!

SØREN. Go'avten . . .

ANE-MARIE (uden at løfte Hovedet). Go'avten . . .

Pause.

Lænkehunden vedbliver at skælde ud.

MADS (med en Drejning mod Vinduet). Han er vagtsom.

SØREN. Ja-a . . .

ANE-MARIE. Ja-a . . . det e r han jo til.

MADS. Ja-a . . . det er han vel . . .

Pause.

ANE-MARIE. Vil Du'nne sidde, Mads Nielsen . . . Væsgod.

MADS (sætter sig paa Bænken). Ja-a, jeg sku' jo da ellers se og liste hjemad . . .

SØREN (med et Blink i Øjet). Den Gamle lider vel ikke aa ligge alene . . . hæ?

MADS. Hæ . . .

ANE-MARIE. Hæ . . .

M a d s N i e l s e n har giftet sig sin Gaard til. Han er et Par og tredive; og hans Kone godt op mod de tres.

SØREN (tager en Kardus Tobak fra Vindueskarmen og stiller frem paa Bordet).

MADS (banker sin Pibe ud paa Gulvet, stopper og tænder).

ANE-MARIE (strikker).

Pause.

MADS. Ja-a, jeg kom jo da ellers for aa spørre, om jeg saa ku' køre med Jer til Marked paa Fredav . . .

SØREN. Jo-o . . . det ku' Du vel nok . . .

MADS (forklarende). Mikkel Hjulmand sku' jo laane Bæsterne til sin Rugstub . . .

SØREN (atter med et Blink). Ska' den gamle med?

MADS. H-næi . . . hun er sgu'nne til aa stavle op paa en Vogn længer. End si'e da køre t o Mil . . .!

SØREN. Næi . . . det er hun vel ikke . . . Ligger hun?

MADS. Ja-a . . . Benene er jo saa tykke paa hin' som et Par Sække . . . Men Kæften ka' hun sgu bru'e!

SØREN. Hæ . . . ja, det er jo det sidste, di mister!

Pause.

MADS. I fik vel saa Byggen ind?

SØREN. Jo-o . . .

MADS. Ja, jeg tog jo mit det sidste i Søndavs.

SØREN. Det gjor'e Du vel . . .

MADS. Ja-a jeg gjor'e . . . Hva' Tid bli'er det saa paa Fredav?

SØREN. Henad ti Slet vel . . .

MADS (rejser sig). Naa . . . Ja, saa lister jeg a' igen . . .

SØREN. Ska' det være . . .?

MADS. Jo-o, Klokken er jo manne . . .

SØREN. Ja-a . . .

MADS (rækker en slatten Haand). Go'nat da.

SØREN. Go'nat, Mads . . .

MADS (som ovenfor). Go'nat, Ane-Marie.

ANE-MARIE (rolig). Go'nat . . .

SØREN (griner). La' nu den gamle ligge i Fre', hører Du . . . hæ!

MADS (ser uvilkaarlig hen mod Ane). Ja, Du har nemt ved aa sprekkelere for andre!

SØREN (peger paa Konen. En Kende ondskabsfuld). Du ku' li' aa laane hinne . . . hva'?

ANE-MARIE (løfter Hovedet fra Strikkehosen). Naa, Søren, spil nu'nne Komeije!

SØREN (griner igen). Hæ . . .!

MADS (bøjer Ansigtet væk; og gaar uden videre Adjøs tilbage gennem Køkkenet, ud forbi Vinduerne til Gaarden og bort gennem Porten).

Lænkehunden er ved at sprække af Tjenesteiver, saalænge den kan høre hans Skridt ned ad Vejen.

Pause.

SØREN (hænger Piben fra sig og begynder at trække af Klæderne. — Puffer til Konen med Albuen). Hæ . . . hva? . . . Hæ, hæ . . .!

ANE-MARIE (rolig). Aa-aa, Du med dit!

SØREN. Hæ, hæ . . .! — Det er ellers skra-alt nok for ham med den gamle Kanarifugl!

ANE-MARIE. Han har jo da faaet Gaarden!
SØREN. Ja-a . . .

Pause.

SØREN (der nu er afklædt, slaar den uhyre Overdyne til Side og kryber i Seng).
ANE-MARIE (pusler rundt i Stuen. Hun har faaet sat Taa paa Hosen). Rikke Jensens var her indenfor i Middavs . . .
SØREN (fra Sengen). Hum . . .
ANE-MARIE (begynder at klæde sig af). Hun vilde gerne ha' den halle Skæppe Katøfler . . .
SØREN. Saa la' hinne faa dem . . . Men hun ska' sgu sæl grave dem op!
ANE-MARIE (haler Strømperne af efter at have blæst Lampen ud).
SØREN (gaber). Aa, jajaja . . . Aa-aa Gu' ja . . .!
ANE-MARIE (op i Sengen; entrer tværs over Manden og lægger sig paa sin Plads langs Væggen).

Pause.

SØREN. Vi sku' vel ha di' Blommer ned til Degnens . . .
ANE-MARIE. D e m plukker jeg i Maaren . . .

Langvarig Pause.

SØREN (begynder at hygge sig i Sengevarmen). Ane . . .
ANE-MARIE (giver intet Livstegn).
SØREN (højere). Ane . . .
ANE-MARIE (fremdeles stum).
A n e, for Satan!
ANE-MARIE (søvnig-arrig). Ja! . . . Ka' Du'nne la' mig sove!
SØREN (griber fat i hende). Sludder . . .

Maanen, der nu er naaet op over Ladelængen, titter ind gennem Vinduerne og fylder Stuen med et poetisk Lys.

TREDJE AFDELING

Gaardspladsen. —
Fredag, Markedsdagen.
Fjedervognen med de to smaa brune for holder for Døren.
Det er Solskin med frisk Blæst.
Søren og Mads staar i Kisteklæderne ved Siden af Køretøjet og bakker af deres Piber.

MADS (slaar med Pibespidsen hen mod Vognen). Ska' der kun ét Sæde i?

SØREN. Næi . . .

MADS. Hum . . .

SØREN. Vi har Ane mellem vos . . . Det ta'er Du vel 'nde fortry'elig op, hæ?

MADS (gemmer Øjnene bort). Næi . . .

SØREN (lunt). Hæ, hæ! — (Raaber mod Døren). Kommer Du saa?

ANE-MARIE (inde i Huset). Ja, jo! nu er jeg her! (Frem. Hun er i Stadsen: graablaa Hvergarnskjole, skrigende „fransk Sjal", brune Traadhandsker og en mærkelig lille, fladtrykt „Konehat" af sort Fløjl, med gule, røde og blaa Blomster. — Straks hun faar Øje paa Vognen, siger hun). Ska' vi'nne ha' fler end som én Agestol?

SØREN. Næi . . .

ANE-MARIE. Jamen, vi har jo da to!

SØREN. Ja-a . . .

ANE-MARIE. Og naar vi nu ska' til Bys, saa . . .

SØREN (vrippen). Jeg vil nu'nne ha' fler end som én i, si'er jeg! — Sid saa op!

MADS (lister sig stiltiende op og sætter sig længst til venstre paa Sædet).

SØREN. Saa Du, Ane!

ANE-MARIE. Jamen, Døren . . .

SØREN. Den ska' jeg nok lukke . . .

ANE-MARIE (kravler med Besvær op i Vognen. Ingen hjælper hende).

SØREN (sætter en mægtig Hængelaas for Døren og stopper derefter Nøglen op i Tagskægget).

ANE-MARIE (hurtigt). Jeg har glemt mit Lommetørklæde!

SØREN. Satans osse . . .! Saa hent det!

ANE-MARIE (ned af Vognen; fisker Nøglen frem og gaar ind i Huset. — Ud igen og laaser).

SØREN. Ka' Du h u m m e Dig . . .

ANE-MARIE. Jo, jo! (Begynder at kravle op). Du ku' sgu da aa gerne h j æ l p e, Søren!

SØREN (lægger en flad Haand paa hver Side af hendes Bagdel og skyder til. — Med et Grin op til M a d s). Hun har sgu Rompekyd for Pengene . . . hæ, hæ!

MADS. Hæ . . .!

SØREN (kryber derpaa selv op).

Man kommer til Sæde: M a d s til venstre, S ø r e n til højre, og A n e - M a r i e i Midten. Hun sidder noget ubekvemt kilet ind imellem dem, halvt oppe paa hver af Sidemændenes Ben.

ANE-MARIE (vrikker med Bagkroppen for at komme ned paa Sædet). Du ku' sgu da aa gerne ha' smidt den anden Agestol paa med, Søren!

SØREN (lidt ondskabsfuld). Hæ, hæ . . . ! Hvorfor er Du saa bredfimpet!

MADS (mæglende). Naar vi først har kørt lidt, Ane, saa ryster vi nok sammen . . .

SØREN. Gu' gør vi saa, ja! (samler Tømmerne). Naa, brune! . . . Tjø, tjø! . . . Saa k a' vi! . . .!

Hestene sætter sig i Bevægelse, og Vognen skrumpler hen over Brostenene og ud gennem Porten.

Lænkehunden raser som en vanvittig.

Portfløjene bliver staaende aabne.

FJERDE AFDELING

U d t u r e n.

Den første Mils Vej er der ingen, der taler.

Et Par Gange banker M a d s og S ø r e n Piberne ud, stopper og tænder.

Langsomt og sindigt rumler Køretøjet af Sted ad de pilehegnede Veje. Solen skinner varmt, og Blæsten jager Støvet op i store, tætte Skyer. —

Saa standser S ø r e n pludselig Hestene. Mandfolkene skal af paa Naturens Vegne.

Da Forretningen er besørget, siger

SØREN. Ska' du'nne ned med det samme, Ane?

ANE. Næi . . .
SØREN. Ja, jeg holder sgunne tiere, a' Du véd det . . .
ANE-MARIE. Næi . . . kør kun Du . . .

Og saa køres der. — —
Da man er naaet frem til en halv Mils Vej fra Købstaden, peger
MADS (med sin Pibe ind mod et Gab mellem to Pile). Der er Kirken . . .
ANE-MARIE. Ja-a . . .
SØREN. Ja-a . . . der er hun. — Hun syner længer væk end som vor.
MADS. Ja-a . . .
ANE-MARIE. Vor har jo ingen Taarn heller . . .
MADS. Næi, vor har jo ingen Taarn . . .
SØREN. Næi, det er jo kun Købstadkirker, der har Taarn . . .
ANE-MARIE. Ja-a . . .
MADS. Ja-a . . . det æ det . . .

Vognen ruller videre.

Punktum og Tankestreg.

FEMTE AFDELING

Markedet. —
Fire smaa Timer har man været om at køre de to Mil.
Hestene er sat ind hos Købmanden. Og Mads, Søren og Ane sjokker nu rundt i Byen og ser paa Sagerne.
Oppe paa Raadhustorvet drejer en flunkende, nymalet Karrusel rundt.
Den staar de tavs og glor paa i stive tre Kvarter. —
Ved Siden af Karrusellen forevises: En levendes Havfrue, fanget af Barken Vilhelmine i Nordsøen. — Udraaberen foran Teltdøren er sorteblaa i Ansigtet af at skrige:

— Ti Øre, mine Herskaber! Kun ti Øre!
ANE-MARIE (trækker Søren i Ærmet). Ska' vi'nne gaa ind og se hinde, Søren . . .

SØREN (der har knusende Lyst). Næi . . . hva' ska' vi se paa det Skidt for . . .

ANE-MARIE. Jeg har aldri' set en Havfrue før . . . Har Du Mads . . .?

MADS. Næi . . .

SØREN (opofrende). Ja, vi ka' sgu godt gaa derind . . .! (Til Udraaberen). Vi er tre Personer her, ka' vi'nne daske ind for en Femogtyeøre?

UDRAABEREN (med en affabel Duvning). Passér! (Vender sig mod Mængden). K u n ti Øre!

SØREN (gotter sig over de fem Øre sparet). Hæ, hæ!

Selskabet gaar ind i Teltet.

Midt paa et Bord ligger H a v f r u e n. Hun er meget mager og meget rødnæset. Dertil er hun dybt nedringet med fremspringende Nøgleben, nøgne, nuprede Arme og hvide Treknaps-Handsker. Paa det udslagne Haar bærer hun Tang. Og hun ender i en mægtig opadbøjet Papmaché-Fiskehale, der minder om et Overflødighedshorn. Bordpladen er belagt med Spejlglas og skal forestille Verdenshavet.

Teltet fyldes lidt efter lidt med skuelystne.

Udraaberen kommer ind og bliver

FOREVISER: Dette enestaaende, vellykkede Eksemplar af Havfrueslægten er fanget den 24. Juli i Fjor af Barken Vilhelmine under en Storm i Nordsøen! De ser, mine Herskaber, at hun er halvt Fisk og halvt Menneske . . .

SØREN. Er hun levende?

FOREVISEREN. Gu' er hun levende! (Til Havfruen). Smil, Deres kongelige Højhed! Og vis samtidig det højtærede Publikum, hvorledes Di i Deres gyldne Frihedstid bar Dem ad med at kløve Havets Bølger!

HAVFRUEN (smiler sløvt og tager Svømmetag).

FOREVISEREN. Hun smiler! Hun bevæger de skønne Forlemmer! Hun mindes . . .

EN BONDEMAND. Ka' hun snakke?

FOREVISEREN. Talens almindelige Brug er hende ganske vist nægtet, min brave Agrar, idet hun er døvstum som Resten af hendes vaade Brødre! Men hun kan grynte . . . Hør!

HAVFRUEN (grynter).

FOREVISEREN. . . . Og hun æder sine ti Pund Fisk om Dagen og føder levende Unger!

EN UNGKARL. Ka' vi'nne faa det aa se?

Fnisen.

FOREVISEREN. Nej, mine ærede Herskaber, det kan Di ikke! Hendes Majestæt æder kun om Natten og føder kun, naar hun er i Havsnød!

SØREN. Hendes Næse er no'et rød . . .

FOREVISEREN. De ser skarpt, min kære Herremand! Det er af Længsel efter sit rette Element! — (Til Havfruen). Vil Deres kongelige Højhed behage at ringe af!

HAVFRUEN (tager en liden Bordklokke, der staar skjult bag hendes Hale, og ringer med den).

FOREVISEREN (begejstret). Hvilken Dressur! — Forestillingen . . .

ANE-MARIE. Hvorfor har hun Handsker paa?

FOREVISEREN (med et galant Buk). Ædle Dame! fordi hendes Luffer ellers vilde indtørres af Luftens Aande og falde fra hinanden! — Forestillingen er forbi, mine Herskaber! Publikum udenfor bliver utaalmodigt! Man stormer paa! Anbefal mig godhedsfuldt til Deres ærede Slægt og Bekendtere! — K u n ti Øre!

Han trækker Forhænget for Teltdøren til Side og de skuelystne forsvinder. Havfruen napper skyndsomst en halv Bajer frem bag sin Hale og sætter den for Munden . . .

— —

M a d s, S ø r e n og A n e - M a r i e sidder Side om Side nede i en Beværtningskælder og spiser.

De har taget sig hver en Portion stegte Aal á 20 Øre med Masser af Kartofler og Rugbrød til.

Vinduerne staar aabne, og Markedsstøjen fylder Luften.

Glade Bønder tumler op og ned ad Kældertrappen for at læske deres Tørst.

Ogsaa M a d s og S ø r e n har stukket adskilligt Spiritus under Vesten. Deres Ansigter skinner og deres Bevægelser er blevet lidt ubeherskede. M a d s e s Hænder forvilder sig af og til hen paa A n e - M a r i e s Krop. Men S ø r e n tager ingenlunde Anstød deraf. Han klukker bare godmodigt:

— Hæ, hæ! (Rusen har gjort ham liberal).

ANE-MARIE (sidder urørligt imellem dem og lader sig fingerere. Kun naar Tilnærmelserne bliver f o r nærgaaende, siger hun, være sig til Manden eller Vennen) Ka' Du dy Dig lidt!

Udenfor spiller Lirekasserne diverse Melodier.

SØREN (der er færdig med Aalen). Ska' vi ta' en Saapken til?
MADS. Ja-a . . . en Pons!
SØREN. Vil Du aa ha' en Pons, Ane?
ANE-MARIE. Næi . . . jeg vil kun ha' Kaffe. — Ka' Du dy Dig, Mads!
SØREN (morer sig). Hæ, hæ! . . . Hva' Fa'en, Kælling, det ka' sgu da'nne ska'e Dig!
MADS (griner). Hi, hi! . . . (Prøver igen). Hun er saa krilrekødet!
ANE-MARIE (slænger hans Haand væk). Pas Dig sæl . . .
SØREN (raaber ud i Lokalet). To Pons aa en Kaffe!
VÆRTEN. Javel!

Punsen (sort Kaffe med Rom) og Kaffen serveres.

— —

Aften. —
Søren, Mads og Ane kommer ind i Købmandens Butik.
Mandfolkene er nu temmelig berusede; og Ane-Marie har for Sikkerheds Skyld taget en under hver Arm.

SØREN (tykt Mæle. Skyder Brystet frem). Vil Di spænde . . . fo' min . . . vomin . . . fo' min Vogn!
SVENDEN. Skal Di allerede hjem, Søren Jeppesen?
SØREN (med bred Gestus af den frie Arm). I-ja! — (Til Ane). Hva' Fa'en staar Du aa river i mig for . . .? Slip! (Slider for at komme løs).
ANE-MARIE (formanende). Søren, Søren!
MADS (griner fjollet). Hi, hi . . .! (Den ene af hans Arme, Ane-Marie har fat i, hænger slabt ned imellem dem. Men pludselig begynder dens Fingre at famle ved hendes Ben).
ANE-MARIE (ryster ham). Ka' Du dy Dig!
SVENDEN (tager Flaske og Glas fra Bagdisken). Skal det ikke være en lille Afskedsdram, mine Herrer?
ANE-MARIE (med et energisk Øjekast). Nej! . . . her drikkes ikke mere for i Dav!
Sætter sig, stadig med Mandfolkene under Armen ned paa en Bænk.
SVENDEN (raaber ud af Gaarddøren). Søren Jeppesens Vogn skal spændes for!
SØREN (paa Bænken. Nikker determineret). Det er li'e hva' den ska', ja!
ANE-MARIE (til Svenden). Har Di brungen Sagerne ud?
SVENDEN. Jo, lille Madam, all er right?

Mandfolkene paa Bænken synker mere og mere sammen i Selvfordybelse. Men Ane-Marie sidder agtpaagivende og strunk.

Saa meldes der, at Køretøjet er i Orden.

ANE-MARIE (rusker). Vognen æ der, Søren . . .

SØREN (løfter Hovedet). Hva' si'er Du, min Pi'e . . .

ANE-MARIE. Vognen æ der!

SØREN. Naa, æ den det . . .

ANE-MARIE (rusker i Mads, rejser sig og stiver af Sted ud i Gaarden med Kavalererne).

Ved Gaardskarlens Hjælp bringes man til Sæde i den gamle Orden: Søren til højre, Mads til venstre og Ane i Midten.

En tændt Lygte er fastbundet ude paa Enden af Vognstangen.

SØREN (strammer Linerne). Saa rejser vi!

Og man ruller frem gennem Porten og ud gennem Byen. —

Paa Torvet og i Gaderne er der Liv og Trængsel. Folk ler, synger og raaber. Der er hængt kulørte Lygter op om Karrusellen. Uden for Teltene flammer Petroleumsfakler. Og der hamres drabeligen paa Tyrehovedet henne ved Kraftprøven. — I Hotel „Harmonien" er der Dans. —

Vognen skrumpler forbi Bryggeriet og over Broen ved „Bomhuset". Den sidste Gaslygte passeres. Man er ude paa Landevejen.

SJETTE AFDELING

— Hjemturen. —

Det gaar i jævnt Trav. De brune stikker nu og da Mulerne sammen, virrer ungdomspolisk med Hovederne og sætter de bedste Ben frem.

De „kan lugte Krybben", som det hedder. —

Søren holder med begge Hænder troligt paa Tømmerne. Men hans Ansigt bøjer sig dybere og dybere ned mod hans Bryst; og det er ham platterdings umuligt at holde Øjnene aabne. Den friske Luft har „slaaet" ham.

Ogsaa Mads Nielsen er rabundus. Men hans Hovede gaar den modsatte Vej. Det synker bagover; hans Næse peger mod Stjernerne.

Ane-Marie ene er lysvaagen. —

Vognen drejer ned ad en Bivej. Farten sagtner. Føret bliver tungere. Hestene gaar over i Skridt.

En stor, bevægelig Lysbue fra Lygten henne foran paa Vognstangen vugger sig oppe under Piletræernes Kroner. Lygteglassene klirrer svagt; og af og til slaar en af Hestenes Sko an mod en Sten, saa Funkerne sprude.

Ellers høres der ingen anden Lyd i Natten end Vognhjulenes dvælende Knasen i Vejens Grus. —

Ane-Marie ser ned mod sin Husbonds Hænder. De ligger fremdeles knyttet ihærdig om Tømmerne. Men noget Styr over Hestene har han ikke . . Naa, de hitter nok selv deres Vej!

— Mads . . . sover Du, Mads . . . (Hun lægger en Haand paa hans Skulder og klemmer til). Sover Du . . .

MADS (retter Hovedet frem og aabner Øjnene).

ANE-MARIE (læner sig tungt stønnende ind mod ham).

MADS (vorder med ét lysvaagen . . .).

SØREN (derimod slumrer videre —).

Et opskræmmet Faar bræger højlydt et Steds langt ude paa de nøgne Marker!

SYVENDE AFDELING

Man er naaet hjem. —
Hestene er sat paa Stald. Og Vognen er kørt i Hus.
Søren kommer gennem Køkkenet ind i Stuen, hvor Mads og Ane-Marie har opholdt sig alene et Kvarterstid.
Lampen er tændt.

SØREN (som er frisket lidt op af Søvnen og Køreturen, peger hen mod Mads, der sidder sammensunken paa en Stol). Er han stadig li'e fuld!

ANE-MARIE (i Færd med at afføre sig Stadsen). Ja-a . . . det er han vist . . .

SØREN (svingler let). Fa'en, han drak sgu da'nne mer end som mig! — Mads . . . hør lidt Du . . .

MADS (med Hovedet mod Brystet. Mumler). Jæ æ svirende . . .

SØREN (gemytlig). Hæ, hæ . . .! det er Du nok! — Tror Du, Du ka' se aa hitte hjem, Mads?

ANE-MARIE (kigger hastig op).

SØREN (højere). Mads . . . hæ, hæ! tror Du, Du ka' se aa stolpre hjemad?

MADS. Næi . . .

SØREN. Hva' Satan ska' vi . . . (Faar pludselig et lyst og lystigt Indfald. Nærmere). Hi hi, hæ . . .! Du ka' jo bli'e liggende her ved Ane aa mig?

MADS (bøjer Hovedet dybere ned).

ANE-MARIE (rolig). Hva' er det, nu Du makkelerer med, Søren?

SØREN (overstadig lystig paa Grund af sin geniale Idé). Hæ, hæ . . .!

Vi kan sgu'nne la' ham tridse a' i den Fo'fatning! (Til Mads). Du ka' godt bli'e her i Nat . . .

MADS (svarer ikke).

SØREN (rusker kraftigt i ham). Vil Du bli'e her i Nat, spør' jeg?

MADS. Ja-a . . .

SØREN. Hæ, hæ . . .! Ta' Klæ'erne a' Dig, da!

MADS (begynder stiltiende at hale af Klæderne).

ANE-MARIE (i Klokke og Hosefødder). Hvor vil Du ha' ham?

SØREN (immer lystig). I Sengen begriveli'vis . . . hæ, hæ! hun er da bred nok! — (Med en Tilnærmelse). Saa kommer Du li'efrem til aa køre med to, Ane, hva'!

ANE-MARIE (bort fra' ham). Hold Dig ve' Dig sæl, Søren!

SØREN (efter hende). Hæ, hæ . . .

ANE-MARIE (slaar ham over Haanden). Ka' Du dy Dig!

SØREN (grinende). Av for Satan! — Hjælp mig, Mads . . .

MADS (afklædt til Skjorten. Gør et pludseligt og livfuldt Udfald mod Ane). Hi, hi . . .! hun er saa kilrekødet!

ANE-MARIE (slaar ogsaa til ham). Æ I da rent taaveli'e!

SØREN (frem igen). Nap hinde, Mads . . . hæ, hæ!

MADS (nærmer sig med kloformet Haand).

ANE-MARIE (vredt). Nu dyr I Jer, si'er jeg! (Sætter sig rolig paa Sengekanten og trækker Klokken og Strømperne af. Derpaa op i Sengen).

SØREN (gaar smaafnisende hen til Bordet og blæser Lampen ud. — Vender sig hurtig). Mads, hvor æ Du, Mads?

Intet Svar.

SØREN (hurtig hen til Sengen. — Føler sig for). Næi, halløj, hæ, hæ . . . Næi, den gaar sgu 'nde! Der er da Maa'e med Gæstfrihe'en! (Knubser Mads væk og lægger sig derpaa som et tvægget Sværd mellem ham og Ane). Mere fuld æ jeg da'nde, hæ, hæ!

MADS (mumler).

SØREN. Hæ, hæ . . .! Skælder Du u'?

Intet Svar.

Stilhed.

SØREN (gotter sig over sit snedige Paafund). Saaden ha'de I vel 'nde faarestillet Jer Sitavsjonen hæ, hæ! hva?

Intet Svar.

Ny Stilhed.

SØREN (gaber og strækker sig). Aa-aa Gu' ja . . .! Aa-aarrr! . . . Ma' bli'er sgu li'godt utiji, saadan en heel Dav . . .!

Stilhed.

En Mus gnaver oppe paa Loftet.

SØREN (falder i Søvn).

MADS og ANE (drejer et Par Gange uroligt paa sig). — Saa falder ogsaa de i Søvn . . .).

Der snorkes over alle Bjærge. — Musen flygter.

OTTENDE AFDELING

Morgen Klokken fire. —

Daglyset falder graat ind gennem Ruderne.

SØREN (løfter langsomt Hovedet og kigger paa sine Sovefæller. — Han skulde ud at fodre Heste. Men han var ikke rigtig dristig ved at lade Fællerne ene tilbage: For der er jo da Maa'e med Gæstfrihe'en! — Fa'en, Hestene ka' sgu osse godt vente det Par Timer, til di alle tre ska' op! Og han lægger sig tilbage paa Puden igen. —

Men saa paa én Gang begynder han stille at fnise: Han har paa ny faaet en genial Idé! — Om han nu kunde liste sig ud og fodre Hestene og liste sig ind igen, uden at Mads og Ane mærkede det! Sikken et Puds, han saa ha'de spillet dem! Di vilde ærgre sig i Flint, naar di senere fik det at vide!

Han rejser sig og spejder forsigtig til Siderne: Ane og den anden sover, saa det duner! —

Søren voltigerer ud paa Gulvet og faar Benklæderne paa. Og paa bare Fødder sniger han sig ud af Stuen, gennem Køkkenet og over i Stalden. — Forhænget har han omhyggelig trukket for Alkoven, at ikke Dagslyset skal vække de to ensomme . . .

En knap halv Time efter kommer han listende tilbage og manøvrerer atter op i de lune Dyner.

Han kan næppe bare sig for at le højt: Mads og Ane ligger, som da han forlod dem, varme og forpustede af Søvnen. —

Klokken halv syv staar de alle tre op, og Mads Nielsen byder Adjøs og gaar hjem til sit.

SLUTNING

SØREN. (Naturligvis varede det ikke mange Dage, forinden hele Sognet vidste Besked om, at Mads Nielsen havde tilbragt Markedsnatten i Søren og Anes rummelige Ægteseng. — Søren er selv ivrigst til at fortælle Historien. Og han er ved at gaa til af Fnisen, naar han beretter om, hvorledes han listede ud og fodrede Heste og listede sig ind igen, mens de to andre sov). Der pudsede jæ dem sgu! (siger han og vrider sig af Latter). Der pudsede jæ dem sgu, hva'? ikke? hæ, hæ! Di snorkede denundegaleme som to Rinosserosser!

— —

MADS. (Men naar Sogneboerne træffer Mads og driver Halløj med ham i Anledningen, saa lader han dem først more sig en Stund, saameget dem lyster. Ja, han er sommetider ligefrem ikke fri for selv at le med. — Men bliver de ham altfor nærgaaende og krakilske, staar han lidt og hænger med Hovedet mod Jorden. Men saa kan han godt falde paa langsomt at løfte det igen, mens han ganske stille siger paa vort elskelige lollandsk). Hi, hi . . .! Ja, grin I kuns, Folkens . . . aa Søren med! (Her klemmer han det ene Øje til, mens det andet skinner frem som en hel lille skæmtefuld Stjerne). Men han va' nu li'egodt alli'evel da'nne inde, da han va' u'e!

Tæppe.

DANSEMUS

(1905)

I

Handlingen foregaar i og uden for Kongeriget Rugmelien, et agerdyrkende, moralsk og frugtbart Land, bestaaende af 333 Øer og en Halvø.

Paa Tronen sidder Rasmus den Treogtyvende.

Konseilspræsident er Kammerherre, Lensgreve Ferdinand de Lilienschwanz.

Kultus og Kirkeminister er Hofjægermester Baron Maltus von Lauenburg.

Marineminister er Contreadmiral Issebrand van Wolfenhenchel.

Osv., osv., o. s. v. ... blaat Blod paa alle Taburetterne.

Det fingerer at være Foraar. Sneen i Gaderne smelter. I Villahaverne kigger Vintergække og Krokus frem. Og ude over Rugmarkerne hænger ti Tusinde jublende Lærker under Himlen ...

Sen Aften i Hovedstaden Absalonia. — De elektriske Lamper er slukkede. Mange Absalonianere er gaaet til Ro, andre ikke.

— — —

I den aristokratiske Ahlgade, der fører fra St. Maria Plads til Kongeborgen og durk igennem den, aabnes Porten i Kirkeministerens Palæ, og en lille, distingveret, ældre Herre kommer frejdig ud og gaar med ungdommelige, elastiske Skridt ind ad Byens Centrum til.

Han er hyllet i Zobel, og Kraven har han slaaet op om Ørene, saa at Ansigtet omtrent skjules; kun et Par smaa, livlige Øjne glimter agtpaagivende frem.

Og dog opdager han ikke, at der fra en Gadedør lige overfor lister en svær, blegfed Person frem og sniger sig efter ham. —

Denne Person er Bagermester Alexius Hammerschmidt, en nidkær Missions-, Højskole- og Travsports-Mand. — —

Ti Tusinde jublende Rygter svirrer det ganske Absalonia rundt om Baron von Lauenburgs erotiske Fiksfakserier.

Dog saalænge Baronen kun var Hofjægermester, lod Hr. Hammerschmidt, om end nødig, Rygterne være, hvad de vilde. Men da von Lauenburg blev Minister og tilmed Kirkens Primas, maatte Bagermesteren have V i s h e d ...

Og Aften efter Aften har han nu staaet her vis à vis den Lauenburgske Port for at snuppe Ministeren i Udløbet. Og endelig i Aften er det lykkedes. Herren i Pelsen m a a være Maltus, der begiver sig paa de onde Veje. Og nu skal han afsløres. Hosianna i det Høje!

— —

Den formentlige Excellence vandrer imidlertid sorgløs og smaanynnende af Sted, medens den skinbarlige Bagermester bekymret og tavs sniger sig efter ham ...

Og de kommer over det store Teatertorv, hvor en afdød Rasmus, højt til Hest, men halvt i Løn bag skærmende Træer og Buske, med Sværdet i den ene Haand og Loven i den anden, krumbøjet af Iver for Gud og Fædreland, fælder en nederdrægtig Drage. —

Men de tvende Herrer slipper uskadt forbi ham og forsvinder sammen i de trange og mørke Gader i St. Nicolaus-Kvarteret, hvor Lasten sidder til Højbords, og Rendestenene lugter ....

Musiklærerinde Adelheid Mürer har været gift med Digter Jørgen Mürer i to Aar. Men saa kan hun heller ikke holde det ud længere ...

— — —

Ejnar Hegge er en lille, tyndhaaret cand. phil., Autografsamler og Assistent i Matrikelkontoret. Han er Jørgen Mürers svorne Ven og Beundrer og var med til hans Bryllup. Men en smuk Eftermiddag et Aars Tid senere, da han sidder hjemme paa sit Ungkarleværelse med sin Pibe og sin Autografsamling, stormer

ADELHEID MÜRER (ind og kaster sig hulkende i hans Sofa).

HEGGE (farer forfærdet frem paa Gulvet; hans Pibe slukkes og hans Hjerne tømmes). Kære Fru Mürer . . De . . hvad . . jeg . . Du . . han . . hun . . den og det?

ADELHEID (med løftet Hovede, brændende Øjne og rivende Tungefærdighed). Jeg er rendt min Vej! Jeg er rendt fra Jørgen! Jeg kan ikke holde det ud. Jeg er da vel et Menneske ogsaa! Men jeg kan ikke g a a ham til Pas, ikke s t a a ham til Pas, ikke s i d d e ham til Pas, ikke l i g g e ... Og jeg k a n ikke længere holde ud at rose hans løgnagtige Digte! — Og véd De, hvad han gjorde i Aftes, Hegge! Han s l o g mig! Han vilde ha', at jeg skulde klæde mig nøgen af og lægge mig hen paa Chaiselonguen med en Paaskelilje i hver Haand for at inspirere ham til et Foraarsdigt ...

HEGGE (taber i Rædsel Piben, saa at Asken spredes paa hans pletfri Gulv).

ADELHEID (springer op fra Sofaen og staar høj og gnistrende midt i Værelset). .... Ved Gud i Himmelen, Hegge, det e r sandt! Men jeg v i l d e ikke' jeg g j o r d e det ikke! Og saa slog han mig med knyttet Næve midt i Ansigtet ... se her! lige under Øjet! ... og saa smed han mig ind i Sovekammeret og lukkede Døren af og gik ud. Og da han saa kom hjem midt i Nat, var han drukken . . og kælen . . og usch! — Men nu er jeg rendt min Vej! Og jeg g a a r ikke mere

tilbage til ham, jeg gør det i k k e, saa hellere løbe rundt paa Gaderne.

HEGGE (der har samlet sin Pibe op, staar fortabt med Rygeapparatet stikkende bag ud fra den slapt nedhængende Haand som en modfalden Hale. — Og han er sit Hovede mindre end Damen). Hvor kan dog Jørgen, der digter saa dejlige Digte . . .

ADELHEID (haanlig). Ha! jo „dejligere" de digter, jo værre er de! det har j e g erfaret!

HEGGE. Og hvad siger Deres Moder?

ADELHEID. Hun siger naturligvis, at jeg skal blive!

HEGGE. Ja, j e g synes nu ogsaa . . .

ADELHEID. Aldrig!

HEGGE. Jamen, kære, bedste Fru Mürer . . .

ADELHEID. A l d r i g, siger jeg!

Men en halv Time efter dette kategoriske Imperativs Udstedelse vandrer Adelheid Mürer tilbage til sin Digter. Hun har lovet „at prøve" . . . .

— — —

Og der glider paa ny et Aar hen. —

Hr. Ejnar Hegge og Fru Adelheid Mürer har i dette Tidsrum sluttet Venskab og vekslet talrige Breve. Og Ejnar har i et af disse været saa tankeløs at tilsværge den betrængte Dame, at hvis hun nogen Sinde for Alvor skulde behøve en s a n d Ven, saa kan hun finde en saadan i

sin ærbødigst hengivne
Ejnar Hegge,
cand. phil.

— — —

Og saa sidder den uforsigtige atter en Eftermiddag i sin Stue med sin Pibe, da det banker paa Døren og

ADELHEID (stormer ind og kaster sig om hans Hals). Her h a r Du mig!

HEGGE (taber som fordum sin Pibe, saa at Asken flyder. — Men derpaa fatter han sin Beslutning, giver et lidet, mandigt Hop og naar at kysse Damen paa Hagen). Tak, at Du kom til m i g, Adelheid! — Men hvad siger din Moder?

ADELHEID. Hun giver mig Ret; nu maa alle Broer kastes af!

HEGGE (for hvem det sidste Haab brister). Naa . . gør hun d e t . . . ja—a, saa maa de vel kastes . . .

De sætter sig sammen hen i Sofaen og taler om Fremtiden.

ADELHEID (glider lidt efter lidt op paa hans Skød).

HEGGE (skimtes til sidst næppe under hende).

— — —

Saa kommer de lovbefalede tre Cølibatsaar.

ADELHEID bor i en Toværelseslejlighed paa Nordre Rabarbravej og giver atter Undervisning i Musik. Hun imødeser den treaarige Afholdsperiodes Ophør med Længsel. Thi vel har hendes Primo-Mand i mangt og meget virket frastødende paa hende; men han har dog forstaaet at vække „Kvinden" i hende. — For

HEGGE derimod er disse Venteaar som en sand Lyksalighedens Guldalder. Stod det til ham alene, skulde Situationen aldrig forandres! Han er Pebersvend og har samtidig en varm og velskabt Kvinde til at kæle for sig paa Søn- og Helligdage; og mere bryder han sig ikke om. Dels er dette nemlig billigere, og dels har han aldrig sat Pris paa det intimere Samliv med det andet Køn. Det morer ham ikke; og han er ogsaa noget genert af sig. Haarene kan undertiden rejse sig paa hans arme Hovede ved Tanken om, hvad han har i Vente. — Som f. Eksempel da

ADELHEID (en Aften pludselig udbryder) Det er minsandten ikke Lov for Mennesker af Kød og Blod, at man skal gaa her og være Asket i tre Aar!

HEGGE (bleg). Næmen Adelheid . . .!

ADELHEID. Ja, det siger jeg! Og jeg har somme Tider den største Lyst til at . . .

HEGGE (stamper med sit lille højre Ben i Gulvet). Adelheid dog . . .!

ADELHEID (snupper ham i sine Arme). Aa, dit kyske bitte Stykke Drengebarn, jeg kunde kysse Dig flad!

HEGGE (spræller med hvad, der sprælles kan. — Men)

ADELHEID (knuger ham ind til sig og kysser ham, saa han er paa Kvælningspunktet. — Slipper ham derpaa løs). Vent bare, til jeg har rigtig Lov, min Dreng!

HEGGE (der ikke kan sige et Ord, bliver grøn ved Udsigten).

— — —

Saaledes rinder de søde Trolovelsesdage. Og i Dag, den 19. Marts, bliver Ejnar og Adelheid i Guds den Almægtiges Navn rette Ægtefolk og æder Bryllupsmaaltid hos Brudens Moder, Enkefru Kummersen, der lever af en Livrente stor 500 Kroner, og af nogle Pensionærer, der synes at miste Hukommelsen omkring den første i hver Maaned.

Niels Hüllichs Boghandel. —
Aften. Gassen er tændt. Uhret i Butikken slaar otte. Ude tuder Vaarvinden.

FULDMÆGTIG JØRGENSEN (lille, mager, med stikkende graa Øjne). Luk saa, Jensen!

JENSEN (Bykarl, født paa Halvøen og Broder til Folkerepræsentant Søren Jensen Melling). Jovel! (Farer ud og lukker Butikken og farer ind igen.)

FULDMÆGTIGEN (med Breve og andre Postsager). Her er Posten . . . og her er en Krone og fireogtyve til Frimærker.

JENSEN. Tak . . .

Efterser Postsagerne og tæller Pengene. Regner derpaa stille op i sit Indre: fem, ni, tretten . . . atten Øre! — Disse atten Øre er for hans egen Lomme. Han sparer nemlig altid Portoen for de nærmeste indenbys Forsendelser og traver selv rundt med dem efter Adresserne. — Jensen er ikke omsonst født paa Halvøen.

— — —

Ude i Bagstuen staar

LÆRLING MACKEPRANG (ved Vasken og soignerer sig efter Dagens literære Smuds og Støv; Mandelsæben skummer ham om Fingrene).

JENSEN (derud fra Kontoret). Godnat, bitte Mackeprang!

MACKEPRANG. Godnat . . . Skal De ikke vaske Dem, før De gaar?

JENSEN. A har da ikke Fnat! — (Ud gennem Køkkengangen.)

MACKEPRANG (tørrer Hænderne og stiller sig hen foran Spejlstumpen i Vindueskarmen; stryger med en Lommebørste det lokkede Haar frem i to Tagskæg over Ørene og retter paa Slipset, der er bundet i en svulmende Knude med lange Ender. — Han er sytten Aar, lille og velskabt med blaa Øjne i Hovedet og en grøn Digter i Maven.

FULDMÆGTIGEN (har inde i Kontoret stablet Regnskabsbøgerne og Pengekassen ind i Pengeskabet, som han laaser. — Aabner Døren til Bagstuen) Er De gaaet, Mackeprang?

MACKEPRANG (farer sammen). Nej . . .

FULDMÆGTIGEN. Kassebogen stemmede heller ikke i Aften.

MACKEPRANG. Ikke . . . ?

FULDMÆGTIGEN (mildt). De maa se at gøre Dem lidt mere Umage med at huske, lille Mackeprang.

MACKEPRANG (hvis Slips synes at synke sammen). Ja—e . . .

FULDMÆGTIGEN (ind at slukke Gassen i de forskellige Lokaler og staar saa atter paa Tærskelen ud til Renselsesrummet).

MACKEPRANG (føler sig som paa Gløder. — Han er altid saa besyn-

derlig uhyggelig til Mode, naar han er ene sammen med Fuldmægtigen; og desuden skal han hjem og digte).

FULDMÆGTIGEN (betragter ham tavst smilende).

MACKEPRANG (rødmer helt ud i Ørene, navnlig det højre — eller det „østre", som Jensen kalder det — der er det mest sensible).

FULDMÆGTIGEN (gaar hen og lægger sin Arm omkring hans Skuldre). De er god nok, lille Macke, bare De kunde lære at føre en Kassebog.

MACKEPRANG (rykker bort fra ham; virrer med Hovedet og gemmer de himmelblaa bort).

FULDMÆGTIGEN. Er De bange for mig?

MACKEPRANG. Nej . . .

FULDMÆGTIGEN. Hvorfor trækker De Dem saa bort da? . . . Hør, saa' De noget til Hr. Hüllich, da De var derude i Formiddags?

MACKEPRANG (der er kommet i Overfrakken). Nej, slet ikke . . . Det var Frøken Sofie, der tog imod Brevet.

FULDMÆGTIGEN. Hum . . . Talte hun noget om, at Hr. Hüllich kom ind i Morgen?

MACKEPRANG. Nej . . . (Aa kære gode Hr. Jørgensen, lad mig nu gaa . . . ? trygler det et Sted inden i ham.)

FULDMÆGTIGEN (atter mildt). Ja, saa er der ikke mere, lille Macke.

MACKEPRANG (snapper Hat og Stok). Tak . . . Godnat!

FULDMÆGTIGEN. Hov, stop lidt! . . . De huskede vel at give Jensen det Hæfte af Cantu med til Professor Holmbo?

MACKEPRANG (bliver apoplektisk og taber Hatten). Nej . . det glemte jeg . . . .

FULDMÆGTIGEN (ryster paa Hovedet). Macke, Macke, der bliver aldrig nogen Forretningsmand af Dem!

MACKEPRANG (sønderknust). Nej, det gør der vist ikke . . .

FULDMÆGTIGEN (stryger ham over Kinden). Naa, stik saa af!

MACKEPRANG (lader sig ikke dette sige to Gange). Godnat . . . !

FULDMÆGTIGEN. Godnat, lille Macke . . .

Det er altsaa Foraar og som Følge deraf bidende Østenstorm. —
Uhret i „De uskyldige Søstres" Kirketaarn har lige slaaet ti.
En høj, bredskuldret Mandsperson med Frakkekraven kuldskært slaaet op om Ørene skraar hurtigt over Kirkepladsen og forsvinder i Bogladens Port . . .

Det er selveste Hr. Niels Hüllich, Firmaets Chef, der aflægger sin Forretning et Besøg paa denne irregulære Tid af Døgnet.

Han skynder sig over Gaardspladsen ind i Køkkengangen, trækker et Nøgleknippe op af Lommen og aabner Døren . . .

Inde i Kontoret lægger han Hatten fra sig og tørrer sig nervøst over Hals og Ansigt. Hans store, røde knoglede Hænder ryster af Iver, da han tænder Gassen henne over Fuldmægtigens Pult. — —

Der lyder Skridt og Stemmer ude i Gaarden; og i samme Nu slukker Hüllich atter Gasblusset. Men som om han fortryder sin Handling, brummer han ærgerligt, stryger paa ny en Tændstik og tænder.

Skridtene standser uden for Døren til Bagstuen, og der bankes paa.

HÜLLICH (gaar ud og aabner).

Udenfor staar en uformelig svær Mand med Sveden perlende frem af alle sit blaarøde Ansigts Porer. Han støtter sig tungt til sin Stok og hiver efter Vejret. — Bag ham staar et ungt slankt Pigebarn paa en 17—18 Aar, pragtfuldt klædt i skindforet Kaabe og fjerprydet Hat.

HÜLLICH (rolig). Godaften, Hr. Wandel.

WANDEL (pumper frem). Puh—h . . . naa er'et D e m, Hr. Hüllich? . . . Ja, jeg saa' jo, at Gassen blev skruet saa underlig hurtig ned, og saa . . . man véd jo aldrig!

HÜLLICH. Nej, det er kun mig.

WANDEL. Fuldmægtig Jørgensen sa'e ellers i Morges, at De var syg.

HÜLLICH. Aa, det er bare lidt Forkølelse.

WANDEL (peger). De har . . . puh—h! . . . De har lad't Nøglerne sidde i udvendig.

HÜLLICH (rolig). Har jeg d e t . . .

WANDEL. Og De ha'de lad't Porten staa!

HÜLLICH. Naa . . .

WANDEL. . . . og man véd jo aldrig i disse Tider . . . Naa, saa maa vi vel se at komme op, Lily! . . . Godnat, Hr. Hüllich! . . . Véd De for Resten, hvem vi rendte paa heromme paa Hjørnet? . . . Minister Lauenburg! . . . Mon der skulde være noget om det med hans Pi'er? . . . Naa, De har travlt! Godnat . . . Kom saa, Lily . . .

HÜLLICH (der har staaet og ringlet nervøst med sit Nøgleknippe, siger Godnat og gaar ind).

WANDEL (puh—h'er sig, sammen med sin Ledsagerske op ad Køkken-

trappen til tredje Sal, hvor han residerer. — Han er Husets Ejer, forhenværende Vognmand og nuværende Diskontør og Menneskeven.

Den unge Pige er hans forældreløse Datterdatter. Hun hedder Lily Hertzog og har været i Bedstefaderens Hus, siden hun var fem Aar.

— — —

Inde i Kontoret aabner

HÜLLICH Jærnpengeskabet og snapper med en underlig gridsk Haandbevægelse Pengekassen. Den er laaset. Han bærer den hen paa Fuldmægtigens Pult, og med en stor Papirsaks brækker han Laaget af, tæller en Del Seddelpenge op og putter dem i Lommen. — Saa tager han en Stump Papir og skriver:

Har været her. Taget 200 Kr. Kommer ikke ind i Morgen.

Niels H.

Derpaa lægger han Papiret i Pengekassen, sætter den tilbage i Skabet, slukker Gassen og gaar. . . .

Fuldmægtig Jørgensen kommer vandrende ud ad Vesterlanggade fra sit ensomme Aftensmaaltid i „Solskærmen".

Det blæser ubehersket . . .

Paa Hjørnet af Pastor emeriti Alléen standser han op for at lade en Sporvogn passere: Var det ikke hans Chef, Niels Hüllich, som stod der bag paa med Kraven op om Ørene!? . . . Nej, han var jo „syg"!

Sporvognen vugger videre, og Fuldmægtigen kæmper sig frem mod Stormen ud til Nr. 79, hvor han bor.

Inde i Porten standser han og kigger op til tredje Sal i Mellembygningen: Jo, der er Lys deroppe . . . Mon Brudeparret er kommen hjem?

I det samme standser en Vogn udenfor paa Gaden, Portdøren slaas op og

ADELHEID (fyger ind). Skynd Dig, Ejnarmand, her trækker saa rædsomt!

FULDMÆGTIGENS (første Indskydelse er at putte sig bort i et Hjørne. – Men saa tager han et energisk Tag i sig selv og triner frem i Lyset fra Gadelygten). Godaften, Adelheid; og til Lykke!

ADELHEID. Næ, er det Dig, Onkel Otto! — Ja, nu er d e t overstaaet! man har jo Øvelsen! . . . Men saa skynd Dig dog at faa betalt den Droske, Ejnar!

HEGGE (kommer ilfærdig trippende ind paa de smaa Ben. Porten slaar drønende i, da han ikke kan magte den. — Der bliver gravmørkt). Du kan tænke Dig, Ademor, han vilde ha' dobbelt Takst, og Klokken mangler endnu ti Minutter i tolv!

ADELHEID. Her er Onkel Jørgensen, Ejnar . . . Har

Du ikke en af dine Tændstikker, at Du kaa faa hilst paa ham.

HEGGE (ivrig). Jo, naturligvis, lille Ade . . . (Stryger en Voksstikke af) . . . jeg gaar jo altid med dem i Lommen! (Løfter Voksstikken i Vejret som en Fakkel.) Godaften, Hr. Fuldmægtig!

FULDMÆGTIGEN. Godaften, Hr. Assistent; og til Lykke!

ADELHEID. Gaar Du ikke med op, Onkel, og drikker et Glas Vin!

FULDMÆGTIGEN. Næ Tak, lille Adelheid . . . ellers Tak.

HEGGE (der hele Dagen har skælvet i Dødsangest ved Tanken om det Øjeblik, da han bliver ene med sin Viv, griber Fuldmægtigen i Armen). Aa, jo, gør os den Fornøjelse, Hr. Fuldmægtig . . . g ø r det!

Han ser saa lille, hjælpeløs og forkrammet ud, Heggen, som han staar der med Fyrstikken i den løftede Haand: Frakken er knappet skævt, Hatten er puffet paa skraa, Flippen er knækket, og det hvide, bændeltynde Slips er revet af Sløjfe — han ser ud, som har han været Offer for en Naturmagt:

Aa, g ø r det, Hr. Fuldmægtig, kom?

FULDMÆGTIGEN (venlig, men bestemt). Næ, næ, næ . . . Men jeg vil tillade mig at komme op og hilse paa Parret en af Dagene.

ADELHEID. Ja, gør det, Onkel . . . Kom saa, Ejnarmand; jeg fryser! . . . Godnat, Onkel!

FULDMÆGTIGEN. Godnat, godnat! . . . Og sov vel, hi, hi! (Ind ad Gadedøren).

ADELHEID. Hi, hi! . . . (Smaaløber over Gaarden).

HEGGE (tripper bag efter). Saa, der blæste Stikken ud!

ADELHEID. Saa tænd en anden! Vi kan da ikke stavre op ad Trappen i Mørke.

HEGGE (stryger en Stikke; tænder den halvbrændte Stump ved den og putter den friske tilbage i Æsken).

— — —

FULDMÆGTIGEN (er standset paa Afsatsen uden for sin anden Sal i Forhuset og ser ud gennem Vinduet over mod Mellembygningen. Og derovre ser han gennem Ruderne Fru Adelheids Skygge glide frem, rokkende og uformelig, op over Trappegangens Loft og Vægge som Skyggen

af et stort, fantastisk Dyr. — Hr. Ejnar og hans Lysbringer kan han ikke faa Øje paa. Skyggen sluger dem. — —
Inde i sin Dagligstue tænder Fuldmægtig Jørgensen en Lampe, sætter sig ved sit Arbejdsbord og gennemlæser paa ny et Brev, som han har modtaget i Morges:

Kære Medhjælper!

Som De vil erindre fra vore aandfulde Chauserier, er der en uløselig Forbindelse mellem Cerebrospinalsystemet og de reproduktive Organer (Den tænksomme Læser tager en Sten paa Tungen og siger dette tre Gange højt). Jeg ligger i denne Tid i det værste Svineri, jeg endnu har vovet at byde mit faldne Selv. Kl. 8—9 hver Morgen ses en forvaaget, filipenset Yngling med graableg, usund Ansigtsfarve luske ud fra sit Hjem i Studentergade og op i Forglemmigejgade til et dertil indrettet Fruentimmer nomine Charlotte Amalie. Saa ligger han der og morer sig, tror jeg det hedder, halvt „betaget", halvt arrig til op ad Eftermiddagen — som gamle, skal vi sige Goethe, saa smukt sagde: Halv tog sie ihn, halv sank er hin! — Som nu f. Eks. i Forgaars, Søndag. Tror De ikke, at der var „Stemmer i mig" i Mængde. Hjemme ligger dit store Arbejde for Menneskehedens Velfærd i kommende Aartusinder og venter paa Dig, Edmundus, gaa hjem, gaa hjem, og lig ikke her og forfør (!) Arbejdernes Døtre. Nu gaar Overboghandlermedhjælper Otto Jørgensen sin bekendte Morgentur, alt, hvad der er ædelt, godt og kysk og rent og Boghandler i Landet gaar enten i Kirke eller paa Søpromenaden! — Men jeg laa i Forglemmigejgade og derfor saa' De mig ikke.

Deres

Edmund Melling,
født Jensen.

P. S.

Hr. Medhjælperen anmodes høfligt om at entholde sig fra saavel mundtlige som penlige moralske Op-

stød, da saadanne ikke kunne tages til Følge af Mangel paa, hvad de Gamle kaldte Karakterstyrke.

E. M.

Brudefolkenes Lejlighed.
Alle Lys og Lamper er tændte.

ADELHEID (har kastet sit Overtøj fra sig paa en Stol i Dagligstuen, tager sin Fremtidsstøtte under Armen og begynder en Rundgang). Aa, lille kære, søde Ejnarprins, saa er man da endelig færdig med at sidde i Enkebur derude paa Rhabarbravej!

HEGGE (som føler sig nærmere og nærmere det uundgaaelige). Ja—a.

De vandrer ind i Spisestuen, hvor Gaverne fra Slægt og Venner staar opstillet paa Bordet.

ADELHEID (leende). Det er egentlig storartet fordelagtigt saadan at holde Bryllup to Gange, Ejnarmand, hva'?

HEGGE. Ja—e . . .

ADELHEID (aabner Buffetdørene). Se her staar næsten alle Brudegaverne fra første Trækning! . . . I den Retning maa jeg jo sige, at Jørgen altid var gentil, ingen Gnavserier! . . . Skal vi ikke ha' en Kop Te? Der er Gas i Køkkenet.

HEGGE (ubehersket henrykt). Jo!

ADELHEID. Ja, vi skal ha' en Kop Te! (Bort).

HEGGE (gaar stille og tanketung tilbage til Dagligstuen. Samler Adelheids Hat, Kaabe og Sjal sammen og hænger Sagerne ud i Entréen ved Siden af sin egen magre, lille Overfrakke. Den tager knap en Knag; Fruens Habengut tager fire).

ADELHEID (fra Køkkenet). Ejnarmand, hvor er Du?

HEGGE. Jeg er ude i Entréen, lille Ade . . .

ADELHEID. Har Du været inde i Sovekammeret?

HEGGE (blegner). Nej . . .

ADELHEID. Det maa Du heller ikke; vi vil gaa derind sammen; Du har jo ikke set, hvor yndigt jeg har lavet det.

HEGGE (skuler sky til Brudekammerets Dør. — Driver atter fredløs om i Stuerne).

ADELHEID (stadig i Køkkenet). Ejnarmand, hvor er Du nu?

HEGGE. Inde i mit Værelse.

ADELHEID. Nu koger Vandet . . . Skal vi drikke Te inde hos Dig?

HEGGE. Ja—e . . .

Sætter sig sammenkrøben i et Sofahjørne. Hans Ben kan ikke naa Gulvet, men staar stift frem ud i Luften.

ADELHEID (bruser varm og munter ind med Teopdækningen. Sætter sig ved Siden af Manden. — Hendes Ben er der ikke noget at klage paa). Det første Maaltid i vort eget Hjem, lille Ejnarprins! Er Du ikke forfærdelig glad over, at det endelig er kommet saa vidt? . . . Næ, spis først den Kiks dér, den har jeg smurt til Dig! Kan Du se, jeg har lavet et A af Sukker paa den? Og paa denne her staar der et E! . . . Nu æder vi hinanden, ikke? ha, ha! Skaal! og til Lykke og Velsignelse for os begge, min Dreng!

HEGGE tager sin Kiks, og

ADELHEID (støder sin saa haardt imod den, at Sukkeret drysser. — Derpaa stopper hun hele Kiksen i Munden paa én Gang, medens

HEGGE (gnaver sin i Smaapartier).

ADELHEID (tyggende). Du si'er ikke noget; Du er saa tavs . . . Vil Du ha' en Kop Te til?

HEGGE (hastig). Ja Tak, den er dejlig!

ADELHEID. Din Søster er en underlig Stivstikker; hende tror jeg ikke, at vi kommer til at omgaas ret meget . . . Men Ejnarmand, hvad er der i Vejen med Dig? Du er jo ganske bleg?

HEGGE (gemmer Øjnene i Vestelommen). Jeg befinder mig desværre ikke rigtig ganske vel, lille Ade . . .

ADELHEID (lægger en Arm om hans Hals). Herregud, dit lille Pus, det var da rigtig meget kedelig! . . . Kys mig!

HEGGE (kysser hende efter Formue og Lejlighed).

ADELHEID (leende). Kalder Du det at kysse! Nej nu skal Du se! (Slaar begge Arme om ham og vil gøre det bedre).

HEGGE (spræller sig fri). Jeg kan ... ikke ... ikke taale det!

ADELHEID (misfornøjet). Du er da et underligt Stykke Fyrrepind! (Rejser sig.) Naamen nu er det vist bedst, at vi kommer til Ro, Klokken er ...

HEGGE (i Havsnød). Jeg vilde gerne ha' en Kop Te til!

ADELHEID. Vil Du ha' mere Te! ... nej, det har Du ikke godt af ... Kom saa, nu slukker jeg!

HEGGE (faar fat i et Halmstraa). Skal Du ... skal Du ikke sætte Bakken ud først?

ADELHEID. Det kan vente til i Morgen ... Er Du tilfreds med, saadan jeg har anbragt dine Reoler herinde?

HEGGE (frysende). Lille Adelheid ... jeg ...

ADELHEID (beskæftiget med at hægte sit Kjoleliv op). Ja, hvad er der?

HEGGE. Kunde vi ikke, lille Ahelheid ... jeg ...

ADELHEID. Hvadfornoget? Tal ud Mand! (Vender pludselig Ryggen mod ham.) Aa, kan Du ikke hægte de to Hægter op der? Jeg kan ikke naa.

HEGGE (giver sig ubehjælpsomt i Lag med Hægterne — og i Ly af Damens Ryg faar han Mod). Lille Ade ... jeg ... maa jeg ikke ... kan vi ikke ... maa jeg ikke vente ... med at blive din Mand til ... til i Morgen? ... jeg er saa træt ...

ADELHEID (ler til Himmels). Ha, ha, ha! er det det, der har trykket Dig hele Aftenen! Du er sød, er Du! ... Jo, vent Du bare!

HEGGE. Tak, lille Ade ...

ADELHEID. Aa, jeg be'er! ... Ja, saa gaar jeg ... Godnat!

HEGGE. Godnat, lille Ade ... jeg skal nok være stille ...

ADELHEID (leende ind i Soveværelset).

— —

HEGGE (ene).

Han synker udmattet ned paa en Stol, hvor han sidder fuld af Bekymring og stirrer ud i Fremtiden. — Saa rejser han sig og lister forsigtig rundt og slukker Lys og Lamper og bærer Tetøjet ud i Køkkenet. — Længe, længe

staar han i Mørket foran den lukkede Sovekammerdør ... Saa drejer han lydløst Laasen om og vrider sig ind.

— —

Over Sengene, der staar Side om Side, brænder en lyserød Ampel — den samme, der beskinnede Adelheids primula veris.

HEGGE trækker Støvlerne af for ikke at gøre Støj. Sine Klæder ordner han omhyggeligt paa Stolen foran sin Seng. — Saa ser han sig raadløs og hjælpeløs om; og da der intet andet skærmende Skjul findes, daler han paa Hug ned bag Sengens Fodende og skifter dér med megen Vanskelighed Skjorte ...

ADELHEID (stopper sig en god Haandfuld Dyne i Munden).

Tæppe.

Kun den alvidende Himmel aner, hvorfor Jørgen Mürer i sin Tid giftede sig lovformeligt med Adelheid Kummersen.

Han behøvede saavist ikke at have grebet til denne lidt antikverede Fremgangsmaade for at opnaa hendes Gunst, han, der kunde faa hver den Kvinde, han for Alvor vilde have. Hans Magt over alt Hunkøn var magisk; det faldt som Fluer, bare han vinkede.

Og det var hans utrolige Frækhed, der fik Fluerne til at dumpe. —

Første Gang han var sammen med en lille Kvinde, der behagede ham, stirrede han hende stift ind i de smaa Øjne og spurgte: Maa jeg kysse Dem, Frøken? — eller var Damen gift, saa mere ligefrem: Maa jeg ligge hos Dem i Nat, Frue?

Slig indtagende Djærvhed kan Kvinderne nu engang ikke modstaa — og desuden var Manden jo berømt og Digter. —

Ogsaa Adelheid havde saamænd nok givet Køb baade uden Ring og Præst; men Mürer havde nu den prisværdige Teori, at man skal prøve alt, og derfor var det vel, at han ogsaa for en Gangs Skyld havde Lyst til at fornemme, hvorledes det føltes at komme i en autoriseret og patenteret Brudeseng ...

Resultatet foreligger: Adelheid løb sin Vej; og Jørgen genoptog paa ny sit fri og ubundne lyriske Ungkarleliv.

— —

Jørgen Mürer skrev de skønneste Digte. Hans Vers steg og sank og laa spejlblanke hen, som kun ellers Havet kan gøre det.

Og ligesom paa Havet fik Kvinderne Kvalme og blev svimle, naar de læste ham ... De laa under for en Art erotisk Søsyge og tænkte kun paa Bortforelser, Rebstiger, lyserøde Ampler og Silkeundertøj. De skrev til ham og satte ham Stævne. De stod uden for hans Gadedør, sad paa hans Trappegang og belaa hans Gulvmaatte. Han ligefrem traadte Vande i Hunkøn, hver Gang han havde udgivet en Bog. — —

Det var især de yngre Fruer, „der havde følt sig skuffet", som søgte hans Klinik.

Og han lod dem ikke søge forgæves.

Det forlyder, at han en Tid lang behandlede femten Patienter paa én Gang. Han førte Protokol over dem og regnede ud med Kvadratrod, hvornaar den skulde have Foretræde, og den og den. Og aldrig kolliderede de Lidende indbyrdes; thi Mürer var et strategisk Geni, en Erotikens Napoleon, uovervindelig, uoverrumplelig.

— —

Fru Cornelia Højby (22 Aar), en lille Grossererfrue med Mand og

Børn og det hele, bliver en Gang af en Veninde anbefalet at læse Jørgen Mürers episke Digt „Rigmor Hansteen". Hun læser det og bliver fuld af Uro og sød Bekymring. — Otte Dage efter træffer hun tilfældigvis Digteren ved en Middag og faar ham til Bords. — Ved Suppen bæver hun som et Espeløv; ved Stegen aabner hun sit Hjerte for ham ... og tre Dage senere det øvrige. —

Fru Aurora Palme (28 Aar), gift med den bekendte Kontorchef Jacob Palme i Justitsministeriet, bliver en Aften af sin Ægteherre præsenteret for Mürer i Cirkus Busch. — Dagen efter skriver hun til ham et langt Brev, hvoraf det fremgaar, at hendes Mand ikke forstaar hende, og hun ikke ham, og at hun ikke kan sove. — Inden Ugens Udgang forstaar hun og Mürer tilfulde hinanden, og hun sover trygt paa hans Fjedermadras. —

Fru Alexandra Petersen (25 Aar), Ritmester ved Husarerne James Petersens Hustru, gør en Torsdag ved det store Hestevæddeløb paa Solitudesletten — hvor hun befinder sig med sin Mands bedste Ven, Baron Hejre — Hr. Jørgen Mürers Bekendtskab ... og om Lørdagen sviger hun baade Hejren og Petersen og rejser til Malmø for at sige et sidste Farvel til en Tante, der ligger for Døden i Aalborg. —

Osv, osv, osv ...

— — —

Dette er Kvinderne. —

Hvad Mændene angaar, nærer de naturnødvendig en misundelsesfuld Beundring for Digter Mürer.

Der findes jo nemlig ikke det Mandfolk i Rugmelien med Bilande og den øvrige Verden, som ikke inderst inde i sit stille Hjerte er en ivrig Tilhænger af Teorien om Flerkvinderiet.

Og dukker der saa iblandt dem et saadant gudbenaadet Geni frem, som ikke alene uskadt kan styre den ægteskabelige Gig, men som endogsaa med løftet Pande og Smil om Mund formaar at køre en hel Mailcoach fuld af Hunner frem ad Livets bugtede Landevej, saa knæler alle smaa Mellembegavelser langs Stier og Grøftekanter blege af Beundring og gule af Misundelse ...

Desuden nærer Dhr. Absolonianere en respektfuld Frygt for Jørgen Mürer.

Og det er reverenter hans „Kæft", de er bange for.

Thi ligesom de fleste Mennesker har en vis anerkendelsesværdig, men ganske ukultiveret, Sky for at ramme deres Medskabninger i et eller andet aabent Saar, saaledes har Digter Mürer en lige saa anerkendelsesværdig, og tilmed højst kultiveret, Svaghed for kun at tage Sigte paa Saarene.

Og denne Svaghed er hans Styrke.

— — —

Forøvrigt er Hr. Mürer lille af Legem som alle store Mænd*), klæder sig strengt efter sidste Mode og lever dels af at gøre lyriske og episke Digte, dels af at skrive fordomsfri Artikler i Højre- og Venstre-Blade, og dels og fornemmeligst af at forrente en ikke ubetydelig Gæld til seks-syv af Absalonias fermeste Diskontører ...

Kort sagt: Jørgen Mürer er den Absaloniske Ungdoms Ideal og efterstræbte Forbillede.

Men den naar ham ikke; thi der fødes i et lille Folk kun én virkelig Stormand i hvert Aarhundrede.

---

*) Se: N. M. Petersen: Den rugmeliske Literaturs Historie, Afsnittet om Ewald.

II

Frihedsdagen. —

Det rugmeliske Banner (rød Dug med treogtyve hvide Stjerner, en Stjerne for hver Rasmus) vajer fra alle offentlige og private Bygninger Landet over.

Vi bliver imidlertid i Hovedstaden.

— — —

Fra den tidlige Morgen har en uoverskuelig Menneskemængde bevæget sig mellem Raadhustorvet og Rasmus den Syttendes, Frihedens ædle Givers, Monument foran Landets største Ruin.

Solen skinner. Flagene smælder. Sporvognene er vaskede. Droskekuskene har skiftet Skjorte. Det fryser to Grader. —

Der holdes Frihedsfester i henved fjorten Lokaler. Alle politiske, sociale og religiøse Afskygninger, som hver for sig sidder inde med Sandheden, er i Dagens Anledning blevet skaaret for Tungebaandet og levner ikke hinanden Ære for en Femøre. Yderste Højre lyser yderste Venstre ned i yderste Helvede. Yderste Venstre gør Gengæld og siger, at Landet spiller Fallit under det nuværende Regimente. Socialisterne siger, at Landet vilde ogsaa spille Fallit under Venstre. Og Anarkisterne siger, at Landet altid vil spille Fallit, saa længe der overhovedet eksisterer en Regering. — De Højkirkelige lyser Indre Mission i Ban; og Indre Mission tager Kyankalium paa, at de Højkirkelige ligger i med den babyloniske Skøge. Fritænkerne griner af Grundtvigianerne; og Grundtvigianerne græder over Katolikerne; medens Spiri-, Bapt- og Adventisterne hakker Methodister, Irvingianere og Mormoner til Plukfisk .. og Jøderne skummer Fløden.

— —

Der trompetes i Gaderne og blæses paa Lur fra de kongelige Altaner. Aviserne udgaar med Glædesrand; og Bybudene nynner Motiver af Fødelandssange.

Klokken otte i Morges lod Bagermester Hammerschmidt to Hundrede smaa Faner dumpe ned fra Raadhustaarnet for at anskueliggøre det rugmeliske Banners Udsmidelse af Himlen.

Og Klokken ti gik Rasmus den Treogtyvende til Fods gennem Byen ledsaget af Rasmus den Fireogtyvende og Rasmus den Femogtyvende og allerhøjstsidstes Gemalinde, der af det jublende Folk menes at indeholde Spiren til Rasmus den Seksogtyvende.

— — —

I den store Dansesalon „Moulin veneris" paa Vesterlanggade holder yderste Højre Frihedsmøde med Kirkeminister Maltus v. Lauenburg som Hovedtaler.

MINISTEREN (staar lille, spændstig og soigneret i Kjole og hvidt oppe paa Musiktribunen og ser ud over sine trofaste, der Hoved ved Hoved fylder Lokalet.

Om det saa er Separatkabinetterne paa Balkonen er de stuvet til Trængsel.) Heroppe ses ogsaa

BAGERMESTER HAMMERSCHMIDT (blegfed og oppustet som et Franskbrød før det sættes i Ovnen og revner).

MINISTEREN (skuer stort ud over Mængden, lader sin hvide Haand glide gennem sit hvide Haar og begynder)

Mine Damer og Herrer!

Ikke staar jeg her paa egne Vegne, men paa Nationens! Vort kære, lille Fædreland gennemgaar en

Trængselstid. Fra alle Sider raaber man paa „Frihed“ og „Frihed“! Har vi da ikke Frihed? Er det ikke netop for at fejre Friheden, at vi er samlet her i Dag? Jo! Men man vil mere Frihed, større Frihed. Og hvortil? Ikke til at bruge, mine Damer og Herrer, men til at misbruge! Da vor højsalige Drot, Rasmus den Syttende, gav os den Frihed, for hvilken Rugmelien i Dag er klædt i Fest, var det, for at den skulde blive til Gavn og Glæde for vort elskede Fædreland! — „Frihed for Loke saavel som for Thor“, raaber man. Javel, det lyder godt nok. Men hvad maatte ikke Guderne til sidst gribe til over for denne i vor Tid saa lovpriste Loke? De maatte baste ham, mine Damer og Herrer! Han forlangte den ubundne, den tøjlesløse Frihed. Men der er ingen Frihed, hvis der ingen Baand er; Baandene er Frihedens Forudsætning! Og netop Baandene skal jo forhindre, at vor Frihed, Deres og min Frihed, brutalt berøves os af dem, der helst lever uden alle Lænker, af dem, der lader haant om alle Traditioner! Hvilke Stormløb har ikke netop i vor Tid alt det, vi har lært at holde helligt, været Genstand for? Alt det, hvorpaa et Samfund bygges op og bæres oppe: Fædrelandskærligheden, Selvforsvaret, Kirken, Forældremyndigheden, Ægteskabet! Alle disse Institutioner, som er indstiftede af Gud, vover man at sparke til! Men jeg staar her som en Opretholder af disse Institutioner, som en Værner af disse guddommelige Love! Al min Kraft vil jeg sætte ind derpaa. Jeg vil i Embeds Medfør kæmpe til sidste Blodsdraabe for at værne om vor hellige almindelige Kirke, vort hellige, ubrydelige Ægteskab, vort . . .

BAGERMESTER HAMMERSCHMIDT (der efterhaanden, som Talen er skredet frem, er svulmet mere og mere op, føler sig nu gennembagt, rejser sig og revner med Tordenrøst): Hvorfor gaar De da selv paa Horehus, Hr. Minister? Hvorfor gaar De saa selv paa Horehus da?

En øredøvende Larm rejser sig. Lokalet fyldes af Latter, Raab og Hvin. Knyttede Næver krydser hinanden i Luften. En høj Hat slaas flad. Knapperne springer af en Overfrakke. To Kvinder besvimer, bæres udenfor og vandes.

MINISTEREN (der har vaklet et Sekund, fatter sig og peger bleg, men rolig mod Bagermesteren). Den Mand er jo g a l!

FORSAMLINGEN (begynder at raabe paa Politi).

BAGERMESTEREN (springer nidkær i Aand og Legeme op paa Balkonens Balustrade). Jeg har fulgt ham . . . Jeg har udspejdet hans Veje . . . jeg har set ham om Natten liste sig om i Forglemmigejgade og ringe paa og blive lukket ind af Charlotte Amalie Fenger, Absalonias værste . . .

EN STEMME. Hvor Fanden véd Du, hvor h u n bor, Hammerschmidt?

BAGERMESTEREN. Det véd vi vel allesammen! . . . Og h a n er Kirkeminister! H a n er vort kære lille Rugmeliens øverste gejstlige Myndighed! . . . Men Gud vilde ikke længere taale denne Synd, og j e g blev Herrens revsende Redskab! . . . Jeg stod i to Timer i Døren ligeoverfor, medens . . .

EN ANDEN STEMME. Ja, Maltus er jo ikke h e l t ung!

BAGERMESTEREN. . . . Og jeg hørte Champagnen knalde! . . . Og da jeg havde ventet min Tid, saa' jeg Ministeren først stikke Hovedet ud af Vinduet og derpaa senere selv komme ned paa Gaden . . .

EN TREDJE STEMME. Hvordan Fanden fik han saa fat i Hovedet?

BAGERMESTEREN (der hverken længere hører eller ser). . . . tilsølet af Utugtens Smuds . . . Og h a n er Kirkens Primas! H a n raader for Gudslivet i dette arme forraadte Land! H a n vil beskærme det hellige Ægteskab! Tvi ham, for sort han est! Ve ham! Ned med ham! Vi vil ikke taale denne Byld paa . . .

FLERE STEMMER. Politi! Politi!

MINISTEREN (der flere Gange har forsøgt at komme til Orde, men forgæves, raaber nu arrigt og af sine adelige Lungers fulde Kraft): E r

her da intet Politi til Stede?! Hvor længe skal dette gale Menneske have Lov til at staa der og vække Forargelse med sin forrykte Snak!

FORSAMLINGEN (raaber Hurra, piber, fløjter, tuder, hviner, syder, koger og bobler).

TO POLITIBETJENTE (har omsider boret sig frem gennem Mængden og lægger nu oppe i Separatkabinettet Haand paa Bagermesteren): De er arresteret, Hr. Hammerschmidt!

BAGERMESTEREN (i Ekstase). Er jeg? Nuvel! Ha! Min Mission er endt! Gør med mig, hvad De vil! Hosianna i det Høje! (Overgiver sig godvillig).

BETJENTENE (drager af Sted med ham).

FORSAMLINGEN (hurraer, ler, græder, hyler og besvimer).

MINISTEREN (lader paa ny sin hvide Haand glide gennem sit hvide Haar; genoptager sin Tale og tilvejebringer lidt efter lidt atter Ro og Orden ved sit varme og følte Foredrag).

Stadig fingerer det at være Foraar. — Ude over Absalonias Søpromenade skinner Solen, og Havnen er fuld af Grødis.

I Ly for Østenvinden derude sidder paa en Bænk bag Buskettet skraas for Karantænehuset Livsassuranceagent

SIGVARD HAMMELEV (kaldet „Naturens muntre Søn") bred og ligevægtig og slikker Solskin. — Han er syvogfyrretyve Aar og ugift og nyder Livet i Fugleperspektiv. — En lille, begyndende Mave kupler sig jovialt bag de lysegraa, stribede Pantalons, der er en Kende opstødte bag til, men ellers ser overordentlig gentlemansmæssige ud. — Overskægget er flot opglødet; en dampende Cigar har han i Munden, og paa Næsen rider ham et Par gyldne Næseklemmer. — Mange Kvinder finder ham uimodstaaelig; men Sigvard Hammelev sælger ikke sin Førstefødselsret for en Skaal Linser. Han forbliver ugift! — Nu sidder han der i Solskinnet i opknappet Vinterfrakke, høj Hat, Diplomatfrakke og lysegraa Benklæder ...

En Flok Spurve kvidrer og næbbes i Buskene omkring ham. Et Par Hunde leger Tagfat henne foran Restauranten. En lille femaars Tulle joller hjulbenet af med sin Barnepige og sin Trillebør — og hele dette Stilleben sidder Agenten og nyder ...

Men pludselig svinger et Dampskib ind forbi Havnens yderste Mole og larmer frem gennem Grødisen. Maskinen pruster og fnyser, og Isflagerne rejser sig protesterende paa Højkant (som stundom det rugmeliske Folk), men forsvinder straks derpaa atter hovedkulds i Kølvandet. — Store Dønninger braser ind og brydes mod Stensætningen; Solen formørkes af Kulrøg; Hundene halser; Spurvene flygter; og Tullen forlader sin Trillebør og skjuler Ansigtet i Barnepigens Skørter.

HAMMELEV (knapper Vinterfrakken og rejser sig bred og menneskevenlig fra Bænken). Den lille blev nok bange, Jomfru.

BARNEPIGEN (lang, ranglet, tyveaarig med lys Sommerjaket og Straahat med Æbleblomster). Hvæ'? . . . jæ-e, det var da Solen be' borte.

HAMMELEV (nærmere; peger). Jamen, der er den jo igen!

PIGEN. Jæ-e . . . ! Se, der er Solen igen, Elsemor!

ELSEMOR (titter frem af Skørterne). Bange for Skibet . . .

HAMMELEV (slaar ud imod det). Ja, det væmmelige Skib! — Men det kan ikke komme her op!

ELSE (helt frem). Hvor er min Trillebør?

HAMMELEV. Den staar der henne og er saa bedrøvet, fordi Du er gaaet fra den.

ELSE (betragter ham prøvende og fatter Tillid til ham, som alle Kvinder gør det). Vil Du lege med, Mand?

HAMMELEV. Ja, det vilde jeg skam gerne, men nu har jeg ikke Tid.

ELSE (af Sted hen til Børen).

BARNEPIGEN (i et smæltende, betaget Tonefald). Der er nu no'et vist ved Hr. Hæmmelev, for hun plejer ellers aldrig van, Else, saadan at gi' sig hen imod Fremmede!

HAMMELEV (genkendende). Næmen, det er jo Mathilde! . . . Hvor har De gjort af de andre Børn?

MATHILDE. Hvæ'? . . . di er hjemme hos Fruen.

HAMMELEV. Og hvordan staar det til hjemme?

MATHILDE. Tak godt . . . Herren har faaet et Stykke æntæget paa Alexandrateatret.

HAMMELEV. Det var da storartet!

MATHILDE. Hvæ'? . . . jæ-e, men nu skal Fruen jo igen ha' en Lille, og det er jo baaje Herren og Fruen ked a'.

HAMMELEV. Naa-e, det klarer sig nok, Mathilde!

MATHILDE. Jamen, saa har vi fire.

HAMMELEV. Ja, I er flittige!

MATHILDE. Hvæ'?

HAMMELEV. I er flittige, siger jeg.

MATHILDE. Hi, hi, hæ! jæ-e . . .

HAMMELEV. Er Herskabet hjemme?

MATHILDE. Jæ-e . . . Fruen gaar jo nødig ud i Omstændigheder. — Hr. Hæmmelev skulde tæ' og gaa op og se til hende; Fruen bli'r altid saa glæd, naar Hr. Hæmmelev kommer . . . (Koket). og det gør vi da for Resten ællesammen.

HAMMELEV (kniber hende i Kinden). Og jeg kommer ikke til Ulejlighed, tror De?

MATHILDE (rødmende af Glæde). Hvæ'? . . . ork nej, det gør Hr. Hæmmelev ri'nok da ri'nok ældrig!

HAMMELEV. Hvordan gaar det med Kæresten, Mathilde?

MATHILDE (fniser). Hvæ'? . . . jeg er da ikke rent fjollet, Hr. Hæmmelev!

HAMMELEV (letter paa Hatten). Naa, ja saa gaar jeg op til Fruen . . . Farvel! (Bort bred og ligevægtig).

MATHILDE. Farvel! . . . (Ser smægtende efter ham). Ork, Gui, jæ! — Det var Onkel Hæmmelev, Elsemor!

Men ELSEMOR (leger Omnibus med sin Trillebør og ænser ikke Verden og hvad Verdens er.)

Forfatteren Albert Halling, hans Kone Klara, deres fælles Børn, Poul Else og Knud, samt Tjenestepigen Mathilde bor i Anemonegade 11, tredje Sal til højre.

Lejligheden bestaar af fire Værelser med Udenomsbekvemmeligheder og Adgang til Tørreloft og Vadskekælder.

Meget har Familien ikke at leve af. Men den har den dejligste Udsigt over Hundreder af røde Tage og sorte Skorstene lige ud til Træerne paa Søpromenaden.

— — —

Fru KLARA staar i Øjeblikket ude i Køkkenet og fodrer den treaarige Knud, der er i Grødperioden. — Drengen sidder foran hende paa Køkkenbordet, tyk og firkantet og gaber som en Svaleunge.

POUL (der er syv Aar, sidder paa Huggeblokken med en Rundtenom Rugbrød med Smør og Leverpostej paa de udspilede Fingre. — Han er i Tørkost-Perioden og derfor mager og drømmende).

Fru Klara er højt frugtsommelig, ser gulbleg og træt ud og har store mørke Ringe om Øjnene. — Hun er lille og spinkel. Men hendes af Gud og

Halling velsignede Tilstand giver hendes spæde Legeme et barokt og uformeligt Udseende ...

KNUD (med en Stemme, der er dyb og rusten af Mad). En Parsjon Grød til, Mor!

Fru KLARA. Kan Du virkelig spise mere, lille Mand?

KNUD. Ja ... En Parsjon Grød til!

POUL (gammelklog). Knud æder os ud af Huset!

En Dørklokke ringer.

KNUD (peger op mod den ubevægelige Klokke over Køkkendøren). Det er i Entréergangen!

Fru KLARA. Aa, lille Poul, løb ud og se, hvem det er ... Hvis det er en Regning, saa véd Du nok, at Far ikke er hjemme.

POUL (ud med Rundtenommen paa Fingrene. — Ude fra Entréen raaber han fornøjet): Mor, det er Onkel Hammelev med en Blomst!

Fru KLARA (ser hastig ned ad sig og ordner ved sin Kjoles Folder).

HAMMELEV (bred og smilende paa Dørtærskelen med en papirsmykket Urtepotte med en hvid Hyacint under Armen. Der er jo det at sige om Sigvard Hammelev, at, naar han viser sig, er det, som bringer han med sig en usynlig Pose fuld af Livsglæde, som han ligesom tømmer ud over de tilstedeværende). Lille Fru Klara ... gratulerer! (Præsenterer hende Blomsten).

Fru KLARA (tager den). Tak! ... Men til hvad dog, Hammelev?

HAMMELEV. Til Stykkets Antagelse!

Fru KLARA. Og det véd De allerede?

HAMMELEV. Ok ja, det staar jo i alle Aviserne!

Fru KLARA (lugter til Blomsten). Og hvid, Hammelev! min Yndlingsfarve!

KNUD (pikeret fra Køkkenbordet). Grød, Mor!

Fru KLARA (sætter Blomsten fra sig). Aa, din Fyldebøtte!

HAMMELEV (hen til Drengen). Hvad er det, Du hedder bag fra, Knud?

KNUD. Dunk!

HAMMELEV. Maa jeg fylde paa ham, Fru Halling?

Fru KLARA (smilende). H-ja, hvis det kan more Dem!

HAMMELEV. Og hvorledes har Manden det?

Fru KLARA. Tak, godt ... Nu har han lejet Værelset heroppe paa Kvisten.

HAMMELEV. Naa, h a r han lejet det ...

Fru KLARA. Han kunde jo ikke faa Ro for Børnene hernede ... Og vi fik fem Hundrede Kroner i Antagelse.

KNUD (med en forbitret Hæl mod Køkkenbordet). G r ø d!

HAMMELEV (ilfærdig). Ja, jo, undskyld, nu skal jeg! (Fylder paa ham).

Fru KLARA. Tænk, Hammelev, det er den tredje Portion!

HAMMELEV (der fodrer løs med Hat, Handsker og Overfrakke paa). Storartet!

POUL. Han æder vos ud af Huset, siger Fader!

Fru KLARA. Skal jeg ikke sende Poul op efter Albert?

HAMMELEV. Nej, nej, lad ham bare digte i Fred. Det er jo Dem og Børnene, jeg besøger.

KNUD (som ved de første Skefulde endnu har haft Selvbeherskelse, brister). De Hutter er for s m a a, Onkel Hammelev!

HAMMELEV. Godt, saa gør vi dem s t ø r r e, dit arrige Spektakel! ... Jeg traf Mathilde og lille Else ude paa Søpromenaden ... hvorfor er de to andre ikke med i det dejlige Vejr?

Fru KLARA (der har sat sig hen paa Huggeblokken, smiler genert). Det skal jeg saamænd sige Dem, Hammelev, skønt jeg næsten skammer mig ved det ... men jeg holder ikke af at være helt alene i denne Tid ... Tankerne bliver saa triste ...

KNUD. Nu er Hutterne for s t o r e, Onkel Hammelev, jeg revner i Munden!

HAMMELEV. Naa, er de nu for s t o r e ...!

Fru KLARA (vil rejse sig). Skal ikke hellere jeg ...?

HAMMELEV. Nej, nej, bliv bare siddende, jeg maa da kunne lære det! ... Saa Tankerne bliver saa triste, naar De er ene?

Fru KLARA (faar pludselig Taarer i Øjnene). Ja-a ...

HAMMELEV. Naa, det gaar nok, skal De se! De er jo en tapper lille Høne til at lægge Æg!

Fru KLARA. Ja-e, det er heller ikke saameget selve Begivenheden ... men jeg kan snart ikke overkomme Arbejdet i Huset ... og Plads har vi jo heller ikke ...

KNUD (fuld af Grød og Foragt). Saa, nu t u d e r Mor igen!

POUL (derimod gaar hen til Moderen og klapper hendes Kind med en lille, trofast Haand, der lugter af Rugbrød og Leverpostej) ...
Saa buldres der udenfor paa Køkkentrappen. — Det er Mathilde med Else og Trillebøren.

ELSE (farer hen til Fru Klara). Op paa Mors Mave! (Kravler derop.)

MATHILDE (slaar Hænderne sammen). Ved den Evige, staar ikke Hr. Hæmmelev der og mæder Dunken i høj Hat og Sivsko!

Fru KLARA. Var der rart paa Søpromenaden, Mathilde?

MATHILDE. Hvæ'? ... dejligt Frue! Fruen skulde saamænd sæl tæ' og gaa derud!

Fru KLARA (genert). Ja-e, men ...

MATHILDE. Fruen kan jo tæ' og tæ' sit store Slag paa.

HAMMELEV. Mathilde har Ret, Fru Klara, tæ' De og tæ' det store ...

MATHILDE (dasker henrykt efter ham). Aa-rr, Di ...!

HAMMELEV. ... det store Slag paa, saa gaar vi to paa Søpromenaden!

Fru KLARA (vil gerne, men ...)

MATHILDE. Hvæ'? ... hører Fruen ikke, hvæ' Hr. Hæmmelev si'er?

HAMMELEV. Ja, kom nu, lille Frue! ... Nu er Drengen fyldt — ikke Dunk?

KNUD. Jo ...

Fru KLARA. Ja, hvis De virkelig vil, Hr. Hammelev ...

HAMMELEV. Ja, det ved Gud, jeg vil!

MATHILDE. Jæ, vist vil han, naar Hr. Hæmmelev si'er det!

— — —

Lidt efter ses Fru Klara lille og uformelig, men glad og smilende vandre af Sted nede paa Gaden midt i Solskinnet ved Siden af Naturens muntre Søn, der bugserer hende med en Anstand og Værdighed, som var han Urophavet til alle hendes fire Frugter.

Sigvard Hammelevs sædvanlige Morgentur udgaar fra Raadhustorvet, hvor han bor, ned gennem Byen, over Teatertorvet og videre ad den mondæne Norgesgade ud paa Søpromenaden — Tur og Retur.

I Dag er han slaaet lidt ud af Kursen ved sin Visit i Anemonegade. Men da han atter har afleveret Fru Klara i hendes Lejlighed og lovet at komme snart igen, genoptager han Dagsordenen og damper nu op ad Norgesgade for hjemgaaende.

— — —

Etatsraad, Bankdirektør Ernst Klingemann kommer gaaende høj, slank og soigneret fra Residentspladsen ned ad St. Paulsgade.

Ogsaa han er iklædt Vinterfrakke — dog knappet — lyse Benklæder, Silkehat og Handsker ... men man ser ved første Øjekast, at hans Overtræk tilbringer sine Hviletimer i en Garderobe paa en første Sal i Ahlgade; medens Hammelevs ditto holder Frikvarter bag et grønt Forhæng paa en Kvist paa Raadhustorvet.

— — —

Nede paa Hjørnet af St. Paulsgade og Norgesgade løber de to Habiter paa hinanden. Deres Ejermænd er Skolekammerater. Men Bankdirektøren er cand. jur. og Etatsraad; og Hammelev er bare Hammelev og Assuranceagent.

HAMMELEV (der opdager Etatsraaden). Goddag, Klingemann. Saa Du er ogsaa ude at sole Dig!

ETATSRAADEN (en virkelig elskværdig og ligefrem Mand). Næmen, goddag, goddag, kære Hammelev! Det var da morsomt! ... Og glad og tilfreds som altid, ser jeg!

HAMMELEV. Ja, det kan man da sagtens være i saadan et Vejr!

De ulastelige graa Pantalons tager i al Hemmelighed et hastigt Skøn over deres lidt opstødte Kolleger.

ETATSRAADEN. Og som frank og fri Pebersvend, haha!

HAMMELEV. Som frank og fri Pebersvend, ja ... det eneste saliggørende!

ETATSRAADEN (der er kraftig gift). Maaske ja ... Du kom aldrig og besøgte mig, som Du lovede, kære Ven.

HAMMELEV. Nej, Du ... jeg kender jo ikke din

Kone; og saa hører jeg jo heller ikke hjemme i din Kreds.

ETATSRAADEN (bredt). Aa hvad, „Kreds"! gamle Venner og Skolekammerater!

HAMMELEV. Næ-e, Du, det skal man ikke . . . det morer dog i Længden ingen af Parterne.

ETATSRAADEN. Hæ, hæ! gerne være . . . ! Snurrig og ligefrem Fyr som altid! Men brav Fyr . . . jo-o! det har Du altid været, altid! . . . Skade, at jeg er assureret! . . . Hvordan lever Du ellers?

HAMMELEV. Udmærket! . . . Og Du?

ETATSRAADEN. Slidelig . . . (Hilser ærbødig-fortrolig paa Kultusminister v. Lauenburg, der let og spændstig danser af Sted ovre paa det andet Fortov.)

HAMMELEV. Det var jo Maltus! . . . Han ser ikke ud til at være afficeret af Skandalen forleden.

ETATSRAADEN (med Holdning). Han er en Fætter til min Kone! . . . Hæ, den forrykte Bagermester! Naar Religionen gaar ind, gaar Forstanden ud! . . . Men skal vi ikke bevæge os lidt? her trækker forbistret her paa Hjørnet . . .

HAMMELEV. Gerne . . .

De følges nu ad op ad Teatertorvet til og taler om gamle Dage: om Skoletiden, dens Løjer og Glæder. De synes at være fuldkommen henrykte over at have truffet hinanden. De ulastelige Pantalons har tilsyneladende ganske forsonet sig med de flossede. Men pludselig midt i den allersommorsomste Skoleerindring, da Etatsraaden rigtig er gaaet til Bunds i et: Kan Du huske ? og slaar ud med Haanden og ler og kigger ned til Siden for at finde Sangbund hos Vennen, ser han denne allerede langt ude paa Kørebanen, strunk og bred med svejet Ryg og glimtende Cylinder, stile over mod det andet Fortov.

ETATSRAADEN (standser betuttet). Det var da en højst besynderlig Opførsel!

HAMMELEV (skrider uforstyrret videre og forsvinder i en Cigarbutik).

ETATSRAADEN (oprigtig pikeret). Dette er dog virkelig ingen Maner! Der viser man, at man er glad ved at møde en gammel Skolekammerat og at tale med ham, og saa . . . Han har fuldkommen Ret, den Hr. Hammelev, han hører sandelig til en anden Kreds! En saadan Mangel paa den elementæreste savoir

vivre! (Gør brat omkring og gaar bort med lange, fornærmede Skridt. De ulastelige smælder vredt i Lufttrykket.)

HAMMELEV (kommer sorgløs ud af Butikken med seks Cigarer til fyrre i en Papirspose i Brystlommen. — Han skraar rolig over Gaden for at genoptage Samtalen. Men borte er Etatsraaden): Naa, han er vel bleven ked af at vente! (Fortsætter ubekymret Kursen) Det er dog et vidunderligt Vejr! . . . Og se, der staar minsandten en Kone med Violer!

Standser foran en af Absalonias henrivende Blomstersælgersker og betaler hende femten Øre for et Tiøresbundt; anbringer Blomsterne i Frakkeopslagets Knaphul, faar Konen til at smile ved et lidt kraftigt Bonmot og gaar nynnende videre . . .

„Edmund Melling, født Jensen", er Søn af Gaardejer, Folkerepræsentant Søren Jensen, Melling pr. Væselslund. —

En Dag kommer Fuldmægtig Otto Jørgensens Fader, Sognepræst Jørgensen, ind til Søren og siger:

Min gode Søren Jensen, den Dreng maa sættes til Bogen.

SØREN (en høj, knoglet, skummel og usympatetisk Person). A har ingen Penge, Pastor Jørgensen.

PASTOREN (sender ham et uvilligt Blik, da han véd, at Søren er temmelig velhavende). Ja, saa maa vi andre se at finde paa Raad, Søren Jensen . . . for De vil vel ikke rent ud sætte Dem imod, at Edmund bliver sat til Studeringerne?

SØREN (han har kun ét Øje, hvad Gudbevares kan være meget hæderligt; men man er jo nu engang mest vant til to). Nej, det vil a selvfølgeligen ikke, naar Pastoren mener . . . Men Penge har a ingen af at fly ham!

— — —

Edmund bliver saa paa Pastor Jørgensens Foranstaltning sendt til Absalonia, hvor han i Løbet af tre Aar tager Studentereksamen og Filosofikum, begge med Udmærkelse.

Men straks efter den sidste Eksamen bliver han syg af Overanstrengelse og Mangel paa Næring.

Søren Jensen faar ham sendt hjem og skynder sig med at livsassurere ham. — Søren har allerede mistet to Sønner og tjent femten Hundrede Kroner paa hver. — Men denne Gang har han alligevel forregnet sig; Edmund kommer atter til Kræfter og rejser tilbage til Absalonia. —

Her faar han Ansættelse ved en Skole og skal samtidig studere videre til Jurist. — Faderen, der oprindelig var „radikal" , men senere blev „moderat"

da d e t var Metoden, skaffer ham nogle Smaalegater og en aarlig Understøttelse af Kommunitetet ... for at Sønnen selv kan betale sine Assurancepræmier.

— — —

Edmund er nu fireogtyve Aar gammel. Han besørger nødig sin Skolegerning og viser sig kun sjældent paa Universitetet. — Derimod sidder han Dag og Nat paa Bibliotekerne og hjemme ved sit Bord og arbejder paa en Afhandling om Statsøkonomi. —

Han er høj og knoglet ligesom Faderen; men han har t o Øjne, graa og kloge. Hans Hudfarve er bleg og usund; og hans store, magre Bondehænder er i den sidste Tid begyndt at ryste af Nervøsitet.

— — —

FULDMÆGTIG JØRGENSEN (der — som forhen erfaret — interesserer sig for unge Mennesker, banker paa Mellings Dør i Studentergade ... En Stol bliver skubbet haardt tilbage; der lyder Trin; Smæklaasen trækkes fra, og)

MELLING (viser sig paa Tærskelen iført en gammel vatteret Slaabrok og med en lang Pibe i Munden. — Hans Øjne glimter vredt over Forstyrrelsen, men bliver venligere, da han ser, at det er Fuldmægtigen). Naa, er det D e m, Medhjælper!

FULDMÆGTIGEN (næsten ydmygt). Ja, ... jeg generer vel ikke?

MELLING. Jo, ... men kom kun indenfor alligevel.

Logementet bestaar af to Værelser. I det forreste staar en Seng og en Servante. I det bagerste et temmelig stort Bord, to Stole og et Par bruntbejsede, lavstammede Fyrretræsreoler med Bøger og Papirer.

Billeder eller andet Væggestads findes ikke. Derimod er der henne under Vinduet anbragt en aflang Pakkasse paa Højkant; og ovenpaa denne er stillet et lille Tremmebur. Oven paa Buret igen staar et Fotografistativ; Glas er der ikke i det, ejheller Fotografi; men i Stedet sidder der et Stykke hvid Karton, hvorpaa der med store Frakturbogstaver staar prentet:

Soli deo gloria!

MELLING (med en Haandbevægelse mod Buret). De har vist ikke set min nye Livsanskuelse, Medhjælper?

FULDMÆGTIGEN (gaar derhen. — Inde i Buret danser rundt og rundt som i en Art Delirium otte—ti smaa hvide Mus omkring en Pind, der staar oprejst i Burets Midte). Men hvad er dog det for Dyr, Melling?

MELLING. Dansemus.

FULDMÆGTIGEN. Valser de altid saadan rundt?

MELLING. Altid ... Nat og Dag.

FULDMÆGTIGEN. Det er dog løjerligt ...

MELLING. Ikke løjerligere, lille Medhjælper, end at D e hver Morgen valser hen i Bogladen, og j e g paa Bibliotekerne.

FULDMÆGTIGEN. H-næi, saamænd . . . !
MELLING (sætter sig paa Stolen ved Bordet). Hvad kan jeg ellers tilskrive Æren af Deres Besøg?
FULDMÆGTIGEN (anbringer sig paa Stol Nr. 2). Deres Breve har været saa underlig . . .
MELLING (med en Haandbevægelse). Niks pille ved mit Privatliv, lille Jørgensen!
FULDMÆGTIGEN. Jamen, jeg vilde saa gerne . . .
MELLING. Jamen, j e g vil ikke! . . . (Skifter Tone.) Naa, tror De saa, at Drankeren Hüllich vil ta' min Afhandling paa Forlag?
FULDMÆGTIGEN (bebrejdende). De maa ikke kalde ham „Drankeren", Melling . . .
MELLING. E r han det maaske ikke?
FULDMÆGTIGEN. Jo-e . . .
MELLING. Naa! . . . Tror De, han vil tage Bogen paa Forlag?
FULDMÆGTIGEN. Jeg kan ikke tro andet.
MELLING. Vil han ogsaa betale mig Honorar for den?

Pludselig høres en Stemme indenfor Døren til Naboværelset klynkende kalde:

Lovise, hvor er Du henne, Lovise. . . ?
FULDMÆGTIGEN (undvigende). Videnskabelige Bøger har jo ikke noget større Marked . . . (Livligere.) Jeg har talt med Professor Holmbo; han bad Dem komme op til sig med Manuskriptet.
MELLING. Nej!
FULDMÆGTIGEN. Jamen, kære Melling . . .
MELLING. N e j, siger jeg; jeg gør det i k k e!
STEMMEN (bag Døren). Lovise, kan Du ikke høre, Lovise . . . ?
FULDMÆGTIGEN. Jamen en Anbefaling .'. .
MELLING. Ja vel saa . . . ! Jeg kan jo s e n d e den Fyr Manuskriptet, naar det endelig s k a l være! Min Bog er udmærket; det behøver h a n ikke at attestere. Men naar Drankeren derhenne absolut vil ha' en „Anbefaling", saa ham om d e t!

STEMMEN. Aamen Herregud, lille Lovise, hvor er Du dog gaaet hen, saadan at la' mig sidde alene . . . !

FULDMÆGTIGEN. Ja, saa s e n d De Professoren Manuskriptet, Melling . . . (Nervøs.) Hvem er dog det, der hele Tiden sidder derinde ved Siden af og kalder? . . . Hør, nu græder han!

MELLING. Aa, det er bare min Værtindes Far; han gaar i Barndom.

FULDMÆGTIGEN. Er det Datteren, han kalder paa?

MELLING. Nej, det er sin Kone . . . og hun er død for tyve Aar siden.

FULDMÆGTIGEN. Livet er underligt . . .

MELLING. Finder De? . . . Naamen, saa sender jeg altsaa denne Holmbo Manuskriptet hen i Morgen.

FULDMÆGTIGEN. Ja, gør d e t . . . Generer det Dem ikke, det derinde, naar De sidder og skriver?

MELLING. Jeg hører det ikke . . . Og hvornaar kan jeg saa faa Besked fra Hüllich?

FULDMÆGTIGEN. Naar han har læst Bogen og Professorens forhaabentlig glimrende Anbefaling.

MELLING (ler haanlig). Haa, haa! at man skal være afhængig af en Bogjøde og en „Professor"!

FULDMÆGTIGEN. Ja . . . men det er jo nu engang Lovene, kære Melling.

MELLING. Jeg bryder mig Fanden om Jeres Love!

FULDMÆGTIGEN. Og dog maa vi alle bøje os for dem.

MELLING. Saa-e? J e g ikke!

FULDMÆGTIGEN (er atter gaaet hen til Buret ved Vinduet. — Musene farer uophørlig rundt og rundt). At de dog ikke bliver vanvittige!

MELLING (der træt har lukket Øjnene). Det ender det vel ogsaa med . . .

FULDMÆGTIGEN (mod ham). De e r nu syg, Melling . . .

MELLING (brutalt). Hold Kæft og pas Deres egne Sygeligheder! . . . Skal De ikke gaa? Skal De ikke hen og „danse" bag Deres Disk!

FULDMÆGTIGEN (gemmer Øjnene bort). Jo . . . nu gaar jeg . . .

MELLING (sagtmodigere). Jeg skal ha' en Samtale under tre Øjne med min Far, skal jeg sige Dem; og den maa jo forberedes.

FULDMÆGTIGEN (smilende). Saadan maa De ikke tale om Deres Far . . .

MELLING. Har han maaske mere end et Øje?

FULDMÆGTIGEN. Nej . . .

MELLING. Naa! . . . Farvel!

FULDMÆGTIGEN (nærmere). Der var noget, jeg gerne vilde bede Dem om . . .

MELLING. Hvad er det?

FULDMÆGTIGEN (genert). Maa jeg ikke være den første, der ser Manuskriptet til Deres Bog . . . ?

MELLING (klapper ham smilende paa Skulderen). De er en god gammel Nar, lille Medhjælper! . . . Gid det var Dem, der var Chef for Firmaet derhenne! Men saa blev De vel for Resten straks som de andre „Forretningsmænd"! (Aabner Bordskuffen og tager en Bunke beskrevne Blade frem.) Se her det Værk, som skal husvale kommende Slægter i de første fem Aarhundreder . . . og som Drankeren Hüllich ikke vil betale mig Honorar for!

FULDMÆGTIGEN (tager pietetsfuld Manuskriptet og blader i det. — Pludselig bliver hans Øjne hængende ved en Sætning nederst paa en Side, og han daler stille nod paa Stolen foran Bordet og giver sig til at læse): „. . . . men det moderne Samfund er ikke undseeligt. Værtinden i et af Absalonias offentlige Huse skal engang som Vidnesbyrd om den kristelige Aand, hvori hendes Etablissement lededes, have anført, at hun lod sine Piger gaa til Alters to Gange om Aaret. Det moderne Samfund har noget af den samme Frejdighed. Man forholder Skøgen hendes Fødselsret og opretter Magdalenehjem for faldne Kvinder; man berøver Fattiglemmet hans retmæssige, aarlige Samfundspension og bygger Tvangsanstalter „efter alle Nutidens Fordringer". Og til Trøst for Folket, som Brødet fraranes, holder Staten Præster, der skal prædike:

Mennesket lever ikke af Brød alene; til Beskyttelse for den fattige, som intet ejer, holder Staten Dommere, der skal give enhver sit ....“

MELLING (føler sig til at begynde med forfattersmigret over Fuldmægtigens Iver. — Men snart derpaa skridter han utaalmodig op og ned ad Gulvet; standser saa med et Ryk og siger ubehersket): Jeg synes, De sagde før, at De skulde gaa, Medhjælper!

FULDMÆGTIGEN (hurtig op fra Stolen). Ja . . . jo . . . undskyld! (Slynger pludselig Armene om Melling og siger med Øjne, der lyser af Beundring og Ømhed). De er et Geni, Edmund Melling!

MELLING (frigør sig smilende). Ja, vist saa ja! . . . Men gaa nu, lille Jørgensen . . . Genierne holder mest af Ensomhed!

III

Det ganske Absalonia talte i over fjorten Dage ikke om andet end om Alexius Hammerschmidts Interpellation af Kultusminister Lauenburg ved Frihedsfesten i Moulin veneris.

Der gik en Storm af Latter og Indignation over Byen.

Man kunde se Folk revnefærdige holde sig ved Lygtepælene, naar der blev betroet dem nye Detailler derude fra. Men man kunde ogsaa se Borger tage Borger i Kraven og oprørt ruske løs, saa at den sidste Rest af Besindelse dinglede dem begge ud af Hjernerne. —

Lange Ledere i Aviserne angreb og forsvarede.

Venstre og Socialdemokratiet skreg: Her ser man, hvad Religionen og Kristendommen betyder for dens Formidlere!

Højre og Regeringspartiet skreg tilbage: Dette vedrører aldeles ikke hverken Religion eller Kristendom!

Venstre og Socialdemokratiet kaldte Bagermester Hammerschmidt en moderne Kristus, der lod sig korsfæste for sin Overbevisning.

Højre og Regeringspartiet kaldte samme Bollefabrikant et Galehuslem, der burde spærres inde paa en Sindssygeanstalt fra Evighed til Evighed.

Fyrretyve Radikalere indgav en Adresse til Folkerepræsentationen og sagde deri: Enten-Eller!

En og fyrretyve Konservative indgav en Modadresse med Mottoet: Baade-Og!

Men „Kristeligt Ugeblad“ holdt Bøtte. — —

Det samme gjorde ogsaa Hans Excellence Lauenburg, og med Rette, thi han havde samme Aar, han modtog sin Portefeuille, egenhændigt lagt Grundstenen til en ny Kirke i Absalonias nordre Fattigkvarter og saaledes tilfulde vist sin Tro af sine Gerninger . . .

— — —

Efter fjorten Dages Forløb indtraadte der et Havblik. De store Travløb stod for Døren . . .

Politiet slap Bageren løs; og Aviserne meddelte, at han afviste alle Interwiewere med den Besked, at han trænede

Ogsaa v. Lauenburg trænede; og man begyndte saa smaat at indgaa Paréer. — Kampen om det store Mesterskabsløb skulde i Aar staa mellem disse to celebre Personligheder og en ganske ubekendt Fiskebløder.

— — —

Dagen for Løbene oprinder. Det er en Søndag, og Traverbanen fyldes af henved 10,000 Absalonianere med Kvinder, Børn og Cycler . . .

FISKEBLØDEREN (han har tjent sin Formue paa røgede Sild til Spanien, — kører først frem, men maa øjeblikkelig trække sig ud af Løbet under Mængdens Hujen, Piben, Trampen og Smæderaab: Væk med ham! Vi vil ikke se ham! Hæng ham op i en Skorsten! Send ham til Granada! . . . Og den ulykkelige Bløder bliver saa forfjamsket ved Modtagelsen, at han gør omkring med Hest og Vogn og det hele og forsvinder did hen, hvor han er kommen fra; medens hans Kone raaber paa Vand, og hans Svigersønner — to ludfattige Adelsmænd, men med Æresfølelse — slaar op med Døtrene).

— — —

Nu kører Ministeren og Bagermesteren frem, begge i Flonel og hilst af deres respektive Tilhængere med Tornadoer af Bifald . . .

Signalskudene lyder. Vognene starter. — Det er et Udholdenhedsløb, Banen syv Gange rundt.

BAGERMESTEREN (har paa langt tâten i de to første Omgange).

FLERE SPILLERE (begynder at fortryde, at de har holdt paa Lauenburg. — Men allerede ved tredje Omgang vinder

MINISTEREN kraftigt ind paa sin Modstander; og ved fjerde naar han et halvt Hestehovede foran. — Nu er det

HAMMERSCHMIDTS TILHÆNGERE der gyser. — Da rejser

BAGEREN sig over Ende, hæver Tømmerne mod Himlen og hidser med det gamle ideelle Kampraab: For Gud, Konge og Fædreland sin Ganger frem, saa at den atter vinder Forspring, og Tilhængerne udstøder Frydeskrig. — Men

MINISTEREN smiler fint; han véd impirisk, at det i det lange Løb hverken er Gud, Konge eller Fædreland, der bærer sin Mand frem . . .

Og virkelig, i sjette Omgang snubler Bagerens Pegasus, saa at Ministeren i syvende og sidste Kerauss stryger ind over Maalet som en ualmindelig smuk Nr. 1.

Odds 218¾.

Alle Vinduer og Døre i den store Restaurant i Hotel Kongen af Rugmelien paa Raadhustorvet staar aabne, og den larmende Musik af Zigøjnerorkestret derinde lyder ud over Pladsen. — Klokken er halvgaaende otte. Det er Dinertid.

Opvartere og Piccoloer polkerer rundt i Lokalerne, dirigerede af Inspektører og Overkelnere.

Og den kosmopolitiske Vært stolterer med Crysanthemum i Diplomatfrakkens Knaphul fra Bord til Bord og ønsker bukkende, smilende og idiotisk: at Maten mo smake di erede Herskaber well!

Alle Borde er besatte. Knive, Gafler og Skeer rasler mod Tallerkenerne. Der tales, les, raabes, spises, drikkes, nyses og hostes, medens Lyset fra de elektriske Pærer under Loftet forgylder Hurlumhejen . . .

Dette foregaar i Stuen.

— — —

Paa første Sal gaar det mere stilfuldt til.

I Kabinettet Nr. 0 tilhøjre for den store Indgangsdør fra Vestibulen dinerer Digter Jørgen Mürer med den særlig for Tiden berømte Demidame Charlotte Amalie Fenger . . .

Det vil sige, Digteren selv spiser ikke, han bare drikker, og kun Whisky, da man dermed holder sig bedre i Kondition. — Men Charlotte baade spiser og drikker, saa at hun næsten synbart synes at svulme fra Minut til Minut. Hun har allerede fortæret en seks—otte Smaaretter med tilhørende Vine.

To kjoleklædte Kelnere glider lydløst ud og ind . . .

MÜRER (der sidder henslængt i en lav Fauteuil for Enden af Bordet med Whisky og Vand foran sig, glæder sig ved at se Damens Appetit. — Han anstiller af og til disse Fodringsforsøg paa hende. — Hun undergaar saamange interessante, psykologiske Metamorfoser under Maaltidet. For Øjeblikket er hun glad-gemytlig. Saa kommer der en Stund, hvor Glæden slaar over i Malice. Derpaa bliver hun sentimental rørende. Og endelig som sidste Stadium græder hun, angrer sit forspildte Liv og vil henleve Resten af sine Dage som kysk Smørrebrødsjomfru . . . Paa dette Tidspunkt bestiller Digteren en Droske og kører med hende hjem til Forglemmigejgade, hvor han oplever en begivenhedsrig Nat, thi en Kvinde skal nydes under Taarer, paastaar mange). Spis, Lotte, spis . . . og drik, min Pige!

LOTTE (med Munden fuld af Caviar) Jeg er ved at sprække, Digter!

MÜRER. Godt! Det er det, Du skal leve af.

LOTTE (kaster sig skrigende af Latter tilbage paa Stolen).

MÜRER (til første Kelner). Skænk for Frøkenen!

KELNEREN (tager en Bourgogneflaske).

LOTTE (slaar til Flasken, saa Vinen sprøjter). Nej, det skal være Mosel, lille Frederiksen!

FREDERIKSEN (skænker Mosel).

LOTTE (drikker). Jørgen! . . . Digtermand! . . . Har Du lagt Mærke til Frederiksens Ben?

MÜRER. Hvad de?

LOTTE. Saadan et Par skulde Du ha', din Splejs, i Stedet for dine Vindepinde.

MÜRER (tilfreds). Ah, nu begynder Du endelig at blive ondskabsfuld! Det har varet lidt længe i Dag . . .

Skænk for Frøkenen, Frederiksen! . . . Mere Caviar, Lotte?

LOTTE. Nej . . . nu vil jeg ha' et Stykke med Tartar og et Glas Münchener!

MÜRER, Tartar og Münchener, Frederiksen.

FREDERIKSEN (ud.)

LOTTE (med Albuerne paa Bordet). Puh—h! jeg k a n snart ikke mere!

MÜRER. Vel kan Du saa . . . Hvad vil Du ha' til Dessert?

LOTTE. Annanas! . . . Gir Du Champagne?

MÜRER. Hvornaar giver jeg i k ke Champagne?

LOTTE. Annanas og Champagne altsaa!

MÜRER (til anden Kelner). Annanas og Champagne, Hellemann!

LOTTE. Og Kaffe og Cigaretter!

MÜRER. Og Kaffe med avec og Cigaretter.

LOTTE (fløjter). Huit, Hellemann! . . . Gaar Du med Silkeunderbukser, Hellemann?

HELLEMANN (der er forholdsvis ny i Tjenesten, rødmer). Nej . . .

LOTTE. Lad mig se . . .

MÜRER. Saasaa, Lotte!

LOTTE (fniser ondskabsfuldt).

MÜRER (gør Tegn mod Døren).

HELLEMANN (skynder sig ud. — Samtidig kommer).

FREDERIKSEN (med Tartaren og Münchneren).

LOTTE (giver sig til at spise og drikke i Tavshed. — Hun er et stort, pragtfuldt, sydlandsk udseende Fruentimmer. — Der er Kød paa hende til mindst 15 Digtere).

MÜRER (tømmer sin Whisky og gaber). Har De bestilt Drosken, Frederiksen?

FREDERIKSEN.. Ja, Hr. Mürer . . .

MÜRER. Lav mig en Whisky til, men kraftigere.

FREDERIKSEN (laver).

LOTTE (vaagner). Hvor bliver den Annanas af?

FREDERIKSEN. Kommer straks, Frøken.

LOTTE (med Hovedet støttet i Hænderne). Er Du gift, Frederiksen?

FREDERIKSEN. Ja, Frøken.
LOTTE. Er det morsomt?
FREDERIKSEN. . . . Meget morsomt, ja.
LOTTE. Har Du Børn?
FREDERIKSEN (stadig udsøgt høflig). To Piger og en Dreng.
LOTTE. Det har min Søster ogsaa . . . og jeg er der altid til Juletræ . . . Juleaften.
FREDERIKSEN. Ja, vi har ogsaa Juletræ naturligvis, hvor der er Børn . . .
LOTTE (nynner sentimental). Gla-a-de Jul, dej-li-ge Jul, Engle . . . Lad være og sid der og grin, Digterfjols!
MÜRER. Jeg „griner" ikke, Lottemor, jeg skal bare nyse.
HELLEMANN (ind med Annanas og Champagne).
FREDERIKSEN (lader Proppen springe og skænker).
LOTTE (forceret). Bum faldera! Længe leve Jesus Kristus! Der røg de ti Kroner! . . . Skal Du heller ikke ha' S k u m, Jørgen Digter?
MÜRER. Nej . . . det har jeg ikke Raad til.
LOTTE (drikker; hendes Bevægelser bliver mere og mere ubeherskede). Du er storartet! . . . Jeg elsker Dig kraftknuseme! Bare Du kunde laane ham dine Ben, Frederiksen!
MÜRER. Skænk for Frøkenen!
FREDERIKSEN (skænker).
LOTTE (tømmer Glasset og sætter det saa haardt tilbage paa Bordet, at Foden knuses. — Rejser sig vaklende). Nu vil jeg elske! . . ' Kom Digtermand . . . jeg kan nogle nye Spøge!
MÜRER (strengt). Sæt Dig, Lotte! (Til Frederiksen). Et andet Glas!
FREDERIKSEN (bringer et Glas og skænker).
MÜRER. Saa kan De og Hellemann gerne forsvinde.
FREDERIKSEN. Kaffen?
MÜRER. Behøves ikke! Forsvind bare! . . . Og naar jeg ringer, er det Drosken!
FREDERIKSEN. Jovel! (Ud med Hellemann).
LOTTE (er sunken ned paa sin Stol; stirrer tungt ud for sig).

MÜRER (med sin Whisky). Skaal, Charlotte!

LOTTE. Skaal. — (Drikker).

MÜRER. Har Maltus været hos Dig fornylig, Lotte?

LOTTE. Maltus . . .? Det husker jeg ikke, . . det har han vel nok . . . eller ogsaa var det hans Søn . . . (Taarerne begynder stille at løbe ned over hendes Kinder). . . . Jørgen, hvor er jeg dog ulykkelig . . .

MÜRER (hen til hende. — Hans Øjne skinner).

LOTTE. Jørgen . . . Du maa gerne følge mig hjem . . . men Du . . . men Du maa ikke blive hos mig . . . aa, hvor jeg dog er ulykkelig! . . . tror Du ikke, jeg skulde gaa . . . gaa over til Katolikerne . . .?

MÜRER (der nu finder Situationen moden, giver Signal for Drosken).

FREDERIKSEN og HELLEMANN (kommer ind med en Aftenkaabe, som de skærmende slaar udenom Charlotte og leder hende varsomt ned i Vognen).

MÜRER (tager Plads ved hendes Side).

Køretøjet ruller af.

— — —

Paa Torvet foran Restauranten er der en Storstads Liv og Larm; Sporvogne og Mennesker tumler rundt mellem hverandre; der tales og les og raabes; Cykler farer kimende forbi; en Hest styrter; en Kvinde skriger op; en Lommetyv kaprer en Tegnebog . . . Og højt fra Raadhusets Klokketaarn klinger den bekendte Salme:

Fader, se i Naade ned
til den hele Red'lighed . . .

Det er blevet Sommer. Regnen styrter i Strømme ned over Rugmeliens største Ruin. Men inde under Kolonnadens Buer er der Tørrevejr; og derinde spankulerer

EJNAR HEGGE af Sted med en Voksdugspakke med seks Stykker belagt Smørrebrød i den ene Haand og en dryppende vaad Paraply i den anden. — Han er paa Vej til sit Kontor; og han tænker Skal jeg, eller skal jeg ikke give de otte Kroner for den Steen Blicher*)?

Da han er naaet ud i Biblioteksgaarden, bøjer han sig lidt fremover og kigger gennem Porten op paa Uhret i Rasmus Renaissancebyggers røde Kirkegavl.

---

*) Rugmelisk Klassiker — Præst og Digter.

Der er Tid endnu til at stikke ned til Isak Meyer og købe Dokumentet! . . . Han har jo en Steen Blicher, og det er ikke rimeligt, at der saa snart igen vil tilbyde sig en . . . og saa kan han jo desuden risikere, at den bliver meget dyrere.

Hegge sætter pludselig Fart paa ud gennem Porten og over til venstre langs Rækværket foran Ruinen . . .

Nede paa Absalonia Plads bliver han raabt an: Halloj, Hegge, De gaar den forkerte Vej!

Det er et Par andre „Lommeædere" fra Ministerialbygningen med deres Frokostpakker og deres Paraplyer.

Men Hegge ænser ikke Kollegerne; han farer om Hjørnet ned i Judæastræde og ind ad Isak Meyers Butiksdør: De har vel ikke solgt den Steen Blicher, Hr. Meyer?

ISAK MEYER (en venlig og elskværdig gammel Jøde). Nej, Hr. Assistent, hvad jeg lover, det lover jeg.

HEGGE. Det var syv Kroner, De skulde ha' for den?

MEYER (smilende). Otte, Hr. Assistent.

HEGGE. Maa jeg se den . . .?

MEYER. Saagerne . . . Jeg har lagt den til Side . . . (Ind i Kontoret bag Butikken).

HEGGE (faar Øje paa en Bunke Autografer, der ligger paa Disken; napper lynsnart en Carsten Hauch**) og stopper den op under sin Vest).

MEYER (kommer tilbage med Papiret).

HEGGE (betaler ham de otte Kroner og gennemlæser omhyggeligt den gulnede og lasede Lap Papir, skønt han for længst kan Indholdet udenad.) De 65 Rdler skriver fem og tredsindstyve Rigsbankdaler, som jeg er Hr. Skrædermester Patheier skyldig for begaaede Klæder til mig og Søn, forpligter jeg mig til paa Ære og Samvittighed at betale i Løbet af December Maaned dette Aar.

Absalonia, d. 26. Nov. 1842.

St. St. Blicher,
Præst til
Spentrup og Gassum.

HEGGE (putter Relikvien i Brystlommen). Farvel!

ISAK MEYER (med et underlig lille polisk Glimt i Øjnene). Farvel, Hr. Assistent! . . . Og Lykke med Handelen!

**) En anden rugmelisk Klassiker. — Kun Digter.

Dagligstuen i Mellembygningen tredje Sal, Vesterlanggade 79. — Adelheid Hegge og hendes Moder, Enkefru Olga Kummersen, sidder ved det Nøddetræs Salonbord og drikker Formiddagskaffe.

De sidder tavse og tvære og gumler paa hver sin Plade Wienerbrød og stirrer sløvt ud i Luften, som to kære og nære Slægtninge, der ikke har en Tanke tilfælles.

ENKEFRU KUMMERSEN (er en lang, mager Dame med et hærget og forgræmmet Ansigt. — Alt paa Guds fornøjelige Jord volder hende „Besver" og vækker hendes Bekymring).

— — —

Da det sidste Stykke Wienerbrød er fortæret, rejser Enkefruen sig fra Stolen, giver sit underlige, kummerfulde Nakkeknæk og siger dybt sukkende: Ja, nu gaar jeg, kære Adelheid . . . Gud velsigne Dig i sin Naade . . . Tak for Kaffen . . . og hils Ejnar.

ADELHEID (fraværende). Det skal jeg . . .

Fru KUMMERSEN. Har Du set, Du kære, at Hertuginden af Battenberg har faaet Tvillinger?

ADELHEID. Næ virkelig . . .

Fru KUMMERSEN. Jo . . . gid nu Forældrene maa faa Glæde af dem! (Folder Hænderne over sin Datters første Opholdssted og ser jammerfuldt paa hende). Og I er stadig lykkelige, lille Adelheid, Du og Din Ejnar?

ADELHEID. O r k, ja!

Fru KUMMERSEN. Jeg var henne at høre Pastor Millinge i Søndags; han talte saa ophøjet om Ægteskabet, at jeg kom til at græde for Kummersen . . . (Og med et af disse bundløse Tankespring, hvori Fru Kummersen er en Mester, fortsætter hun uden Komma, Punktum eller Semikolon). Har Du set Onkel Ottos nye Sommeroverfrakke? . . . Om Vorherre nu vilde lade ham slide den med Helsen!

ADELHEID (inde i s i n Tankegang). Hvordan gaar det med dine Pensionærer, Mor?

Fru KUMMERSEN (der lejer et Par Værelser ud til Artister fra Varietéerne, giver paa ny sit Nakkeknæk og sætter sig). Jo—e, nu h a r jeg dem jo, lille Adelheid . . . men de ender da nok med at ta' Livet h e l t af mig.

ADELHEID. Saa—e?

Fru KUMMERSEN. Ja, Du kan tænke Dig nu i Torsdags, da jeg kommer ind med Kaffe til dem, staar baade Manden og Konen og alle fire Børn, som

Gud har skabt dem, paa Hovedet oppe omkring paa Møblerne.

ADELHEID. B e t a l e r de?

Fru KUMMERSEN (paa Post). Næi . . . ja, det vil sige n o ' e t naturligvis; men saadanne fremmede Folkeslag har vist en hel anden Almanak end som vi andre, for de véd aldrig, naar det er den første.

ADELHEID (har staaet henne ved Vinduet og set ud over Baggaardenes skidne Tage og Skorstene . . . vender sig brat). Det gaar Fanden i Vold, Mor, dette her ogsaa!

Fru KUMMERSEN (vildt). Ih, men Gud, Du Kære, hva'-for dog no'et, Barn?

ADELHEID. G i f t e r m a a l e t her!

Fru KUMMERSEN. G i f . . .! Men Du sa' jo før, at I var saa uudsigelige lykkelige!

ADELHEID (ophidset frem og tilbage). Ejnar er gerrig, nærig, lumpen, infam! Jeg vilde hellere være hans Skurekone, saa vidste man da, hvad man ha'de at rette sig efter.

Fru KUMMERSEN (med et genert-snedigt-fjollet Smil). I m i n Tid k e l e d e jeg altid lidt for Kummersen, naar jeg skulde ha Penge . . .

ADELHEID. Jeg kunde lige saa godt „kele" for Dørstolpen der! (Retter sig rank og spændstig og aabner Armene som til et Favntag.) Se her, hvad jeg byder ham! . . . Men tror Du, at han saa meget som lægger Mærke til det engang?

Fru KUMMERSEN. Ja Livet er b e s v e r l i g t . . . Og J ø r g e n, sa'e Du, var . . .

ADELHEID. Jørgen, ja! gid jeg var blevet hos h a m, havde jeg nær sagt; han var da et M a n d f o l k . . . baade i godt og ondt . . . Men dette her lille Ben . . . jeg tror, der er gaaet M ø l i ham af alle de gamle Papirer, han sidder og roder med! — Og saa ved Siden af oven i Købet det med P e n g e n e!

Fru KUMMERSEN (bliver ligesom mindre). Ja, nu maa jeg gaa, lille Adelheid . . .

ADELHEID (sætter sig paa en Stol og løfter Fødderne i Vejret). Se her! se mine Støvler! Ikke Saaler i nogen af dem! . . . Og Manden h a r Penge, hvor han saa faar dem fra; han render og køber den ene gamle Las Brev efter den anden.

Fru KUMMERSEN. Bed til Vorherre, Du Kære, det gjorde jeg altid i Kummersens Tid . . . Farvel, lille Adelheid . . .

ADELHEID. Men nu begynder jeg paa min Musikundervisning igen. Penge m a a jeg ha'! . . . Og véd Du saa, hvad han sa'e, mens vi var forlovede? M i n Kone skal ikke a r b e j d e! . . . hæ!

Fru KUMMERSEN (nikker). Ja, mens man er f o r l o v e d e, ja . . .

ADELHEID. Men nu begynder jeg med min Musik igen! Jeg vil ikke gaa her og tigge!

Fru KUMMERSEN (der har staaet med Fingrene fastknuget om sin Pengeholder nede i Kjolelommen, løsner lidt paa Grebet og sætter sig beroliget). Ja, det er vist meget rigtigt af Dig, lille Ademor . . . Men hvad si'er E j n a r?

ADELHEID. Ork, han bliver Himmel glad over, at jeg selv fortjener noget! (Hen til Moderen). Men Du kommer til at laane mig syv Kroner til midt i næste Maaned, Mor.

Fru KUMMERSEN (griber atter krampagtig fat om Portemonnæen). Det k a n jeg ikke, lille Adelheid, jeg h a r ingen!

ADELHEID. Jo vist saa, Mor, vist har Du saa . . . se blot efter.

Fru KUMMERSEN (bedende). Kunde Du ikke . . . af Husholdningspengene . . . det gore jeg . . .

ADELHEID. Ha! det er lige knap og nap, at de slaar til til det tørre Brød!

Fru KUMMERSEN. Du s k u l d e nu gi ham Margarine, lille Adelheid, som . . .

ADELHEID (utaalmodig). Saa, Mor! Du skal aldeles bestemt faa dem tilbage midt i næste Maaned — Jeg maa dog ha' de Støvler forsaalet!

Fru KUMMERSEN (der ikke længere øjner nogen Udvej, haler med et usigelig dybt Suk en lille forklemt Skindpung frem af Lommen og tæller syv Kronestykker op paa Rad — Side om Side langs Bordkanten). Her er de da . . .

ADELHEID (med Lune). Kunde Du ikke hellere gi' mig otte?

Fru Kummersen (putter lynsnart Portemonnæen til sig). Næ, v é d Du nu hva' . . . !

MAND OG HUSTRU

Før Bordet. —

ADELHEID (pusler rundt ude i Køkkenet og laver i Stand til Aftensmaden).

HEGGE (sidder i sin private Stue tilbagelænet i et Sofahjørne med sine smaa Ben strittende frem inde under Bordtæppet). Hi, hi! . . . han tænker paa en Replik, han forleden hørte paa en Kafé — to hvidhaarede og dekorerede gamle Herrer havde siddet i en Sofa bag ham, og den ene havde pludselig efter en længere Pause lagt sin Haand paa den andens Arm og sagt som til Afslutning af en Samtale: Man kunde sagtens, v. Holsten, forsikrer jeg Dem, faa Magten over Fruentimmerne, hvis man ikke skulde cou c h e r e hos dem!

Hi, hi! Hegge skulde nok tage sig i Vare og baade bevare Magten og Æren . . . og Pengene!

Hi, hi, hi! . . . han maa altid le stille og godt, hvergang den store Begivenhed gaar op for ham i al sin Glans, at han under sin Forlovelse med Adelheid vandt 15,000 Kroner i Lotteriet uden saa meget som med et Ord eller en Mine at gøre hende bekendt med Begivenheden!

Hi, hi, hi . . . !

— — —

Ved Bordet. —
Hængelampen lyser ned over Dugen med Brødbakken, Hvidtølsflasken og de tre Asjetter med Smørret, Osten og den kraprøde Spegepølse.

HEGGE (kommer alvorlig og mandig og sætter sig paa Herskerpladsen for Bordenden).

ADELHEID (kattevenlig). Jeg har lidt varmt til Dig i Aften, Ejnarmand.

HEGGE. Har Du d e t, lille Ademor, det var da smukt af Dig.

Det gaar Dagen lang med „Ejnarmand" og „Ademor"; men Smilene, der akkompagnerer denne kandiserede Tiltale, gemmer som oftest bitre Mandler i Mundvigene.

ADELHEID (forsvinder ud i Køkkenet for at hente „det varme", der bestaar af fire Stykker brunet Kalvekød fra Søndags-Middagen).

HEGGE (smører imidlertid sine tre, reglementerede Stykker Aftensbrød: et med Pølse (Rugbrød), et med Ost (Surbrød) og et „med bart" (Franskbrød).

ADELHEID (præsenterer ham Kalvekødet og sætter sig). Mor har været her i Dag.

HEGGE. Har hun d e t, lille Ade?

ADELHEID. Jeg skulde hilse Dig . . .

HEGGE. Tak . . .

Pause.

ADELHEID (anstrengt.) Hæ, hæ, hæ! Hun har sit Mas med sine Artister!

HEGGE. Saa—e? — Vil Du ikke ha' Steg, Ademor?

ADELHEID. Tak . . . D u har bedre af det, Ejnarmand! — Næ, Du kan tænke Dig, at forleden Morgen, da hun kommer ind med Kaffen, staar baade Mand, Kone og alle fire Børn paa Hovedet splitternøgne!

HEGGE (stramt). Hum . . . ja det er jo deres Levevej.

Pause.

HEGGE (bliver færdig med Stegen og begynder paa Pølsen).

ADELHEID. Du skal da ha' en ren Tallerken, Ejnarmand!

HEGGE. Behøves ikke, Ademor . . .

ADELHEID. Jo vist saa . . . (Skifter).

Pause.

ADELHEID (lidt tøvende). Véd Du, hvad jeg har tænkt paa, Ejnar?

HEGGE (formelt interesseret). Nej, lille Ade . . .?

ADELHEID. Jeg har tænkt paa at begynde at give Undervisning i Musik igen.

HEGGE. Naa, ja det kan Du jo godt . . .

ADELHEID (vibrerende). Jeg sidder her saa alene, naar Du er borte . . .

HEGGE. Jeg er jo ikke Dobbeltgænger, lille Ademor.

ADELHEID (livfuldt; vis paa at tage Kegler). Og saa kan jeg jo ogsaa selv tjene nogle Penge!

HEGGE (mumler uforstaaelige Ting ned i Osten).

ADELHEID (mildt smerteligt). Det er altid, som om Du slet ikke havde Spor af Interesse for, hvad jeg foretager mig, Ejnarmand!

HEGGE (der virkelig til Dels heller ikke har det). Jo—o, lille Adelheid, jo Skam har jeg saa! — Det er meget rigtigt af Dig, at Du vil begynde at spille igen.

ADELHEID (kælen). Det er altsaa ikke d e t, Du er vred over, Ejnarmand?

HEGGE (afsluttende). „Vred" Ademor? jeg er ikke „vred" . . . hvorfor skulde jeg dog være „vred„? — Skal vi saa ha den Te?

ADELHEID (ud efter Teen. — I Køkkenet knytter hun Hænderne og ryster dem ind imod Spisestuen . . . men da hun atter viser sig derinde, er hun paa ny kandiseret . .)

— — —

Efter Bordet. —
Døren mellem Herrens og Fruens Værelser er lukket med en Ægtefælle paa hver Side.

HEGGE (har tændt sin lange Ungkarlepibe og er interesseret beskæftiget med at nummerere og katalogisere den købte Steen Blicher og den stjaalne Carsten Hauch).

ADELHEID (forsøger at læse; men lægger pludselig Bogen fra sig og sætter sig til Klaveret, hvor hun giver sig til at spille, saa at alle Vægprydelserne skælver. — Naar hun godt og vel har raset et Kvarter, raaber hun blidt ind mod Husherrens Stue). Jeg forstyrrer Dig vel ikke, Ejnarmand?

HEGGE. Hvad siger Du, lille Ademor?

ADELHEID. Jeg forstyrrer vel ikke?

HEGGE. Naa, er det D i g, der spiller! Jeg troede, det var ovenpaa . . . N æ i!

ADELHEID (fortsætter indigneret Massagen. — Hun spiller med megen

Kraft og Færdighed Operaer, Danse, Revueviser, Salmemelodier og Fædrelandssange . . . Smækker pludselig Guillotinen i). Godnat, Ejnarmand, nu gaar jeg i Seng!

HEGGE. Godnat, Ademor . . .

ADELHEID (slukker Lampen og trækker sig tilbage til Soveværelset . . .).

HEGGE (synker hen i Ungkarlestemning).

— —

Men ti Minutter efter aabnes Sovekammerdøren paa ny og

ADELHEID (lister ind gennem Dagligstuen, barfodet, halvt afklædt og med Haaret hængende løst nedom Hals og Arme, der hvide og nøgne stikker frem af Chemisen, — Hun standser uden for Gemalens Værelse og lytter . . . Saa giver hun sig til at nynne sorgløst og aabner Døren). Aa, Ejnarmand, undskyld, men kan Du ikke hjælpe mig med at løse dette Baand her, det er gaaet i Knude.

HEGGE (blodrød helt op under sit tynde Haar). Nej! . . . jeg er ikke din Kammerjomfru!

ADELHEID (standser). Men Ejnar dog!

HEGGE (der ihukommer Replikken fra Kaféen — ubehersket). Ja, jeg véd meget godt, hvad Du v i l! . . . Men det nytter Dig ikke . . . jeg lader mig ikke forføre!

ADELHEID (krænket i sin dybeste Kvindelighed). Nu er Du r a a, Hegge!

HEGGE (bøjer sig ned over sine Papirer og svarer ikke).

ADELHEID (staar et Sekund; Harmen syder i hende. Og pludselig river hun vild, gal, forbitret Klæderne af sig, Skørtet, Benklæderne, Chemisen . . . hele Stadsen!)

HEGGE (fuld af Rædsel). A d e l heid . . .!

ADELHEID (hoverende). Ha, ha, ha! ja Du skal dog engang se, hvad Du vrager!

HEGGE (der er sprunget ned fra Sofaen — trippende). A d e l heid . . . men A d e l heid dog . . .!

ADELHEID (napper Bordlampen og løfter den højt over sit Hovede, repeterende sin Romanlæsning). Ja, s e . . . s e! Men se Dig nu m æ t med det samme! thi om Du herefter en Gang skulde komme krybende paa dine Knæ og tigge mig om at tage Dig, jeg gør det ikke . . . a l d r i g!

Sætter Lampen tilbage paa Bordet, samler sine Futteraler og skrider ud af Værelset, stolt som en Prinsesse af Huset Habsburg.

HEGGE (der aldrig har set en nøgen Kvinde før, klipper blændet med Øjnene, pruster, tripper, staar paa ét Ben, vil have fat i Konen, gør en Bevægelse hen mod Døren — og synker udmattet om paa en Stol . . .)

Brev til Fuldmægtig Jørgensen. —

Medhjælper!

Lad mig for straks at forebygge enhver Misforstaaelse betone, at Forfatteren af nærværende Linjer, efter hvad der nu foreligger, tør antages at blive Bærer af Folkenes, det rugmeliske og andres, Samfunds- og Aandsliv i de første Aartier!

Af et Brev fra Professor Holmbo paa ni Sider, der begynder med Kære Student Melling" og ender med „Deres hengivne Claudius Holmbo", hidsættes følgende Brudstykke grebet paa Maa og Faa:

„Jeg har læst Afhandlingen med overordentlig stor Interesse. Den tiltaler allerede ved sin Form. Kritik og Indignation faar ofte skarpe og slaaende Udtryk, og paa den anden Side, hvor der aabnes Fremtidsudsigter, ytrer en varm Humanitetsfølelse sig uden Spor af Sentimentalitet, men paa en tiltalende Maade. I den Maade, De betragter den fremtidige Udvikling og dens Muligheder paa, er der tillige meget, som ganske stemmer med min Betragtningsmaade, ganske vist mere med mine Ønsker, end med hvad jeg vilde kunde fremsætte med udtrykkelig Begrundelse. Jeg er ganske enig med dem i den Betydning, De tillægger saadanne Fremtidsidealer (ihvorvel De ironisk kalder dem „Morfin"), og skønt jeg paa afgørende Punkter er uenig med dem i Deres Begrundelse, finder jeg, at De gennemfører Deres Tankegang paa en saa klar og konsekvent Maade, at den ganske sikkert

vil være lærerig for dem, der i det hele interesserer sig for saadanne Spørgsmaal. Deres sidste Afsnit læste jeg virkelig med samme Følelse, som naar man igen kan trække Vejret efter Aandenød. Jo tungere og mørkere Forholdene ofte synes at være, des mere befriende er det en Gang imellem at følge den, der kan lade Lys og Luft strømme ind — selv om han, som De, i sin ungdommelige Flothed taler om „Fremtidsmorfin" og saaledes tager med den ene Haand, hvad han giver med den anden."

Fanden gale mig, gamle Medhjælper, Professor Holmbo er en relativ Hæderskamel!

Om Drankeren Hüllich siges bl. a. at „han absolut bør forlægge denne Bog."

Om min personlige Optræden siges:

„Til Slutning takker jeg Dem for den Tillid, De ved denne Lejlighed har vist mig."

Hr. Medhjælperen vil efter dette forhaabentlig ikke undres over, at jeg fra nu af har besluttet at indtage en ganske ny Holdning baade over for Dem som over for den øvrige Omverden.

Edmund Melling,
Samfundsreformator.

IV

Affæren Alexius Hammerschmidt kontra Maltus v. Lauenburg var næsten gaaet i den store Glemmebog, da det ganske Absalonia en Morgen gned sine Øjne, tænkte sig om, smilede bredt og himmelfornøjet og sagde:

— Det er sgu sandt: Maltus!

Grunden til denne glædelige Opvaagnen var nedenstaaende Dokument, som med fedt Hovede og spærrede Typer fandtes paa Forsiden af det socialistiske Blad og et Par radikale Oppositionsaviser:

AABENT BREV

til

Hans Excellence Konseilspræsident, Lensgreve Ferdinand v. Lilienschwanz.

Gud den Almægtige er mit Vidende, at det ene er til h a n s og den rugmeliske Kirkes Ære, at jeg foretager dette Skridt . . .

D e r e s E x c e l l e n c e !

Mange og store Kampe havde jeg ført med mig selv og min Gud i mit ensomme Bedekammer, forinden jeg besluttede mig til at blive det Redskab, der afslørede den Skamplet, som Hr. Hofjægermester, Baron Maltus v. Lauenburgs Udnævnelse til dette Lands Kirkeminister, har for evig sat paa det rugmeliske Folk.

Længe havde jeg følt Kaldet i mig, men vægret mig ved at kaste Sorg over en Familie, ja en hel Stand.

Men Aanden trængte paa, og til sidst gav jeg efter og tog Korset op; thi dette er i Sandhed et Kors.

D e r e s E x c e l l e n c e !

De véd lige saa godt som alle vi andre, hvilke Rygter, der længe før Baron v. Lauenburgs Udnævnelse til Kirkens Primas, verserede om hans erotisk moralske Vandel.

Men De tillod hans Udnævnelse — maaske i Haab om hans Omvendelse.

Ogsaa jeg haabede for Guds og Rugmeliens Skyld paa en Forandring ved Hr. v. Lauenburgs Ophøjelse til Minister; thi Styrken kommer ofte med Ansvaret.

Mangen en Nat har jeg ligget paa mine Knæ — min Hustru kan bevidne det — og anraabt Verdens Herre om at frelse denne Mand og dette Land fra Fortabelsen.

Men nej, Djævelen var for stærk, og Hofjægerme-

steren skred med lukkede Øjne videre ad Syndens Vej.

Deres Excellence!

Da besluttede jeg under bitre Taarer at følge Aandens Finger og stille denne Mands Liv og Vandel blot til Beskuelse.

Hosianna i det Høje!

Og efter i syv Aftener forgæves at have staaet paa Lur i en Gadedør lige over for Hans Excellence Kirkeministerens Port i Regentgade for at udforske hans natlige Baner, lykkedes det mig endelig den ottende Aften, Torsdagen den 16de Marts hoc annus, at komme ham paa Sporet, hvorfor jeg takker Herren min Gud i Alevighed, thi det er en stor Ting at være et ringe Redskab i en saadan Haand.

Deres Excellence!

Ovennævnte Aften Klokken elleve og en halv, efter at have holdt ud paa min Post fra Kl. ni, ser jeg v. Lauenburgs Port blive aabnet, og Ministeren komme ud i Pels og skride indad mod Byens Centrum, hvor Fordærvelsen bor.

Jeg takkede rørt Herren, at han endelig havde hørt min Bøn, og fulgte ham uset.

Ministeren vandrede med den ham egne ungdommelige Gang ad Gader og Stræder, tværs over Teatertorvet og ned i Kvarteret omkring St. Nicolaus Kirke.

Inderlig bevæget i Aanden raabte min Sjæl i sin Vaande : Stands! Stands! men han hørte det ikke og standsede ikke, før han naaede ned i Forglemmigejgade, hvor han ringede paa Gadedør Nr. 27, hvor, som Gud og hver Mand véd, den berygtede Skøge Charlotte Amalie Fenger bor.

Døren aabnes, og Ministeren smutter ind.

Men Gud havde maget saa, at der ogsaa hér stod en Gadedør aaben ligeoverfor. Og i denne besluttede jeg at afvente v. Lauenburgs Tilbagekomst.

Det var bitre Timer.

Fra Charlotte Amalies oplyste Lejlighed paa første Sal lød Tale og Latter; og jeg hørte Lyd som af Champagnepropper, der sprang.

Dette k a n ogsaa have været Sodavand, men derfor er Handlingen lige afskyværdig af en Kirkens Øverste!

Saa blev det stille en halv Times Tid. —

Derpaa aabnedes forsigtig et Vindue paa Klem, og Ministeren stikker sit hvide Hovede — o, Du Alderdommens vanærende Smykke! — ud og spejder, om Passagen er fri.

Bag ham staar Charlotte Amalie med opløst Haar og i Friserkaabe. Hun kilder ham paa Halsen, saa han ler.

Derpaa gaar de bort fra Vinduet; og lidt efter aabnes Døren, og Ministeren forsvinder tilbage i Retning af Teatertorvet.

Men j e g dvælede længe i Gadedøren, plaget af allehaande Tanker. —

O g n u e r d e t, D e r e s E x c e l l e n c e, at jeg i det rugmeliske Folks Navn og i den Almægtige Guds Navn, som hersker ogsaa over Jordens Mægtige, opfordrer Dem fil at skride ind med al den Myndighed, Herren har nedlagt i Deres Haand, mod denne skamløse Færd, der ganske vist dulgt af Natten, men dog ved Gud gennem m i g lagt aaben for alles Øjne, drives af Deres Excellences Kultus- og Kirkeminister!

Jeg er alt en Gang før traadt op mod Hr. v. Lauenburg, vældig drevet af Aanden.

Det var da han, denne Syndens skidne Skjold paa vort Kirke-Liv, stod op ved Friheds Mødet i Moulin veneris som Forsvarer og Opretholder af det Ægteskab, han selv besudler.

Jeg k u n d e ikke holde mig; jeg raabte min Forargelse ud over Verden. — Og Følgen blev den, at

man kastede mig i et forsmædeligt Fængsel; hvoraf man dog senere snart atter løslod mig.

Deres Excellence!

Nu gentager jeg min Anklage og fornyer mit Raab: Bort med denne Skorpion, der gnaver paa Kirkens Rod! Bort med Forargelsen! Bort med Bespottelsen!

Kast mig saa atter i det kolde Fængsel, om det Jer behager!

Jeg har talt, jeg har lettet mit Hjerte og min Samvittighed, og jeg er beredt til at lide for min Overbevisning, som min store Forgænger!

Og paa Vejen til mit Golgatha istemmer jeg frydefuldt med Psalmisten: Tænk naar engang, den Taage er forsvunden . . . Amen!

Med Højagtelse, idet jeg dog reserverer mig alt fornødent,

Deres Excellences ærbødige

Alexius P. Hammerschmidt,
Bagermester og Oldermand for Absalonias Bagerlaug.

Boghandlerlærling Aage Mackeprang bor i Søgade hos sin Faders to ugifte Søstre, der har Klinik for antiseptisk Fodpleje, hvorfor de i Kvarteret gaar under Navnet: Tæerne. —

Damerne er mellem 45 og 50 og Optimister, der ikke tror et Muk paa denne Verdens udskregne Daarlighed.

De kender intet til „Elskov", kun til „Kærlighed". — De véd, hvordan smaa Børn fremskaffes; men de tror det ikke. — De skælver for Begrebet „Mandfolk" og haaber derfor til Gud, at deres Nevø Aage maa være af Intetkøn . . .

— — —

Selvfølgelig er Damerne religiøse . . .

Og en Morgen medgiver de derfor Hr. Aage en Pakke ældre Opbyggelseslitteratur, som han skal aflevere til „Foreningen for vildfarne unge Mænd". —

Lille Macke vandrer fromt af Sted med Postillerne under Armen; men paa Vejen til Bogladen bliver han forlokket af en prangende Alhambra-Plakat; Fanden farer i ham, og han gaar sporenstrengs ned i en Antikvar-Kælder og sælger hele Opbyggelsen for 3 Kroner og 75 . . .

Straks Handelen er afsluttet, fyldes Mackeprangs Sjæl med megen Glæde

ved Tanken nm alle de Nydelser, disse 3,75 kan forskaffe ham i Aften i Alhambra. Og hele Formiddagen er han ved frisk Mod, og Arbejdet i Forretningen gaar for ham som en Ouverture. —

Mellem 2 og 3 er han hjemme at spise til Middag; og han beretter da Tærne, uden Blusel, at Fuldmægtig Jørgensen har inviteret ham med i Alhambra.

Damerne priser Menneskene, udleverer ham Portnøglen og beder ham hilse Jørgensen. — Dernæst spørger de, om han har afleveret Bøgerne paa rette Sted.

Mackes østre Øre faar sit Tilfælde; men han svarer ja uden at blinke . . . dog er det samtidig, som om de kriminelle 3,75, der ligger løse i venstre Bukselomme, brænder ham i Laaret. — — Og paa Vejen tilbage til Bogladen bringer „Noget" ham til at give tre fattige Koner hver en Femogtyveøre.

Dette letter lidt baade paa Samvittigheden og Pengene.

— — —

Bogladen lukkes i Betragtning af Sommeren Kl. 7. —

MACKEPRANG tænker et Øjeblik paa direkte at gaa i Alhambra. — Men det samme „Noget", der blokkede ham for de 75 Øre, driver ham fredløs om paa Boulevarderne og rundt i Byens Gader. — Hans Fingre pusler nede i Lommen hos de tre Kronestykker, der synes at tiltage i Varmefylde. Han skifter Blodpengene om fra venstre til højre Bukse; men ogsaa der svider de ubarmhjertig hans unge Kød . . .

Paa Absalonias Plads staar, lænet op mod en Husmur, en lurvetklædt, rubinnæset Person med Træben.

MACKEPRANG (farer pludselig ubehersket løs paa ham og stikker ham en Krone ud).

RUBINNÆSEN (synker svimmel ned paa den nærmeste Trappe, idet han ser bølge for sine Øjne et Stille Ocean af Brændevin).

SATAN griner. — Men

MACKEPRANG (gaar roligere ad Alhambra til. — —).

Da han passerer Fattigblokken paa Gittersoklen foran „Enfoldigheds-Kirken", fornemmer han paa ny „Noget" drage sig. — Men han forstærker sine Skridt og gaar forbi: han har ofret nok! — —

Og han naar lykkelig og vel helt ud paa Raadhustorvet og tror sig frelst . . .

Da kommer han ganske umotiveret til at tænke paa sine Forældre og sine Søskende og „Gaarden" derhjemme og paa et Digt, han nylig har skrevet med Omkvædet:

Det er Hiemvé, Hjemvé med sin Smerte,
det er Hjemvé, Hjemvé i mit Hjerte!

. . . og han gribes af Rædsel, gør rask omkring og næsten løber tilbage til Fattigblokken ved Enfoldigheden og lader de to sidste Kronestykker plumpe ned i den. — —

Hvilket han sikkerligen vil fortryde, naar han bliver ældre.

FADER OG SØN

EDMUND MELLING skal atter i Dag have en Samtale under „tre

Øjne" med sin Fader. — Han gaar derfor urolig op og ned i Værelset; thi han hader og frygter denne Fader dybt og redeligt.

SØREN JENSEN har nemlig, saa langt Sønnen kan huske tilbage, huseret over sin Familie og sin Husstand som en Indianerhøvding over sin Stamme.

EDMUND er standset henne foran Buret med Dansemusene, der ufortrødent hvirvler rundt og rundt. De pauserer kun for at æde og parres og farer saa af Sted igen ... Dansen synes ikke netop at m o r e dem, men de k a n ikke andet ... soli deo gloria! ... Det er som fra er højt Taarn at se ned paa Menneskenes Færden ...

Der bankes af en haard og benet Kno paa Døren til Trappegangen.

EDMUND farer sammen og gaar i en ret Vinkel ud og aabner. — Det er Faderen. — Ingen af dem hilser. — Tavse og skulende gaar begge ind i den inderste Stue ...

Nu er der det at notere om Edmund Melling, at han i den sidste Tid er begyndt at bevæge sig i rette Vinkler. Eksempel: skal han fra Punkt A til Punkt B, benytter han ikke Linjen A B, men Linjen A C B

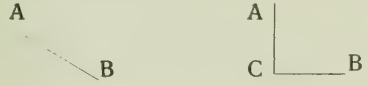

Paataler man denne Ejendommelighed, siger han, at han holder ikke af „at gaa Krogveje". (Hvilket bl. a. viser, at han ikke just er nogen p o l i t i s k Begavelse). — —

SØREN JENSEN (har sat sig hen paa Stolen ved Arbejdsbordet. — Han sidder med en Blyant og noterer nogle Tal op.)

EDMUND (staar atter henne ved sin „Livsanskuelse" foran Vinduet).

FADEREN (uden at løfte sit Odinsøje). Ja, a kommer her jo for at tale med Dig, Edmund.

Søren véd meget godt, at det paa Højrugmelisk hedder „Jeg", og han anvendte ogsaa dette Pronomen, da han var „radikal" og „Europæer"; men da han senere blev „moderat" og „folkelig", faldt han tilbage paa A'et igen.

SØNNEN (svarer ikke).

FADEREN (hæver Øjet, der glimter gult). A tillader mig at snakke til Dig, Edmund.

SØNNEN (uden at vende sig). Ja, jeg hørte det ...

FADEREN. A har lad't mig berette, at Du aldrig kommer paa dine Forelæsninger paa Universitetet.

SØNNEN. Det er rigtig nok.

FADEREN. Og din Skolebestyrer sa'e, forleden a mødte ham, at Du har ikke været paa Skolen længe.

SØNNEN. Jeg har været optaget af min Bog.

FADEREN. „Bog", hæ! ... a har nok hørt ymte om, at Du spildt' din Tid med at rend' rundt og skryw'

paa Bibliotekerne! Du skuld' heller pass' dine Ting, skuld' Du, det kom der mer ud af! . . . Hva' er det' for en Sort Bog?

SØNNEN (stadig med Ryggen til). Den handler om Statsøkonomi.

FADEREN. „S t a t s ø k o n o m i!" . . . ! og det bilder Du Dig ind, at Du har Forstand paa! (Slaar en Næve ned i Bordet.) Vend Dig om, Dreng! Man staar ikk' og snakker med Ryggen til sin Far!

SØNNEN (vender sig langsomt. — Han er graableg; og hans Øjne er omgivet af mørke Ringe). Professor Holmbo har rost Bogen . . . og den kommer om en Maanedstid ud paa Niels Hüllichs Forlag.

FADEREN (tager en uhyre Brevtaske frem af Lommen og leder nogle Papirer ud). Saa maaske Du kan betal' de her Assurancekvitteringer, a har udlagt for Dig?

SØNNEN (rolig). B o n d e!

FADEREN (purpurrød). Hva' s i' e r Du! Blamerer Du din egen Stand!

SØNNEN. Ja!

FADEREN. Vil Du betal', eller vil Du ikk'?

SØNNEN. Jeg har ingen Penge.

FADEREN. Hvor er da de, Du har faaet for Bogen?

SØNNEN. Jeg har ingenting faaet.

FADEREN. Ingenting! Hva' Fa'en har Du saa skrevet den for da?

SØNNEN. Fordi jeg ikke kunde lade være.

FADEREN. Sludder! Bild mig d e n ind! Du har brugt dem til dine Tøse . . . for Tøse holder Du jo osse!

SØNNEN. Jeg holder kun én!

FADEREN. Og nu vil Du snyde Dig for at betale Assurancen?

SØNNEN (stadig rolig). Det er da ogsaa rimelig, at D u betaler den, da det er Dig, der skal ha' Pengene engang.

FADEREN. N o g e t skuld' a vel ha' for al' det, a

har ødt paa Jer! . . . Og hvor er dine Kommunitetspenge?

SØNNEN. Jeg fik ingen udbetalt sidste Gang, fordi jeg ikke kunde fremlægge Flidsattest.

FADEREN. Saa de er allerede ta'et fra Dig?

SØNNEN (behersket rolig). Ja . . . Og gaa saa, Far; jeg kan ikke taale at ha' Dig her længere.

FADEREN. Jager Du din egen Far paa Døren, din Pejs!

SØNNEN. Nej . . . jeg beder Dig bare om at gaa . . . jeg er syg . . . jeg maa være alene.

FADEREN. Og hva' vil Du saa lev' af herefter, naar de ta'er Pengene fra Dig? A gi'r Dig ingenting! . . . Skolebestyreren vil heller ikk' taal' dit Smøleri, si'er han . . . Hva' vil Du saa lev' af?

SØNNEN (tæt hen til ham. — Faar endelig Luft for mange Aars indeklemte Harme og Ydmygelse og siger mere og mere ophidset): Det skal jeg sige Dig, Far, jeg vil ta' hjem til Melling og lægge mig til Sengs og aldrig staa op mere og aldrig dø, for at Du til evig Tid kan faa Lov til at betale min Assurance! Forrige Gang, jeg var syg, narrede jeg Dig, og denne Gang skal jeg ogsaa narre Dig. Du skal ikke faa det med mig som med Kresten og Jens Peter, Du stak Pengene i Lommen for! Jeg skal pine og plage Dig og koste Dig til Doktor og Medicin, saa det skal krybe gennem din Bondesjæl!

FADEREN (har rejst sig). A vil ikk' høre . . .

SØNNEN (ænser ham ikke). Her har jeg gaaet og ikke faaet Føden, for at Du kunde sætte dine Penge i Sparekassen, eller hvor Du gør af dem! . . . Du staar rundt paa dine Møder og oppe i Rigsdagen og snakker om Frihed og Fremskridt og Kærlighed og Hjælp for de smaa og svage, og saa piner Du Livet af dem, Du véd, Du har Krammet paa!

FADEREN. Næ, nu vil a . . .

SØNNEN (videre). Hvordan har Du ikke behandlet Mor!

Og hvordan har Du ikke behandlet os Børn! Ha'de Du kunnet s æ l g e vos, ha'de Du gjort det! Men nu maatte Du nøjes med at spekulere i vores Død. Det er underlig, at Du ikke har givet os G i f t, da Du ha'de faaet os assureret! . . . Men d e t bander jeg i Evighed paa, Far, at selv om jeg bli'er rask igen, for jeg e r syg nu . . . saa betaler jeg i k k e dine Kvitteringer . . . a l d r i g, hører Du, a l d r i g . . . og gaa saa, g a a s a a!

SØREN JENSEN. A jager Dig ud af Gaarden, om Du kommer! A vil ikk' se Dig for mine Øjne . . . Du ka' sejl' din egen Sø, din skidt' Pejs, a' Du véd det herefter! A t a a l e r det ikk'! (Forbitret bort.)

EDMUND (staar lidt med lukkede Øjne; og vakler derpaa i en ret Vinkel ud og stænger efter ham).

Fru Olivia Bech, Hørkræmmerenke paa en halv Million, bebor det pragtfulde Landsted „Sommerfryd" paa Søvejen.

Hun skal have haft en bevæget Ungdom. Nu er hun godt op i Trediverne, fed, god og barnløs; Bech er gaaet omkring det store Hjørne for 5—6 Aar siden, mæt i alle Retninger; og Fru Olivia sidder tilbage med hele Herligheden.

Foruden Landstedet paa Søvejen ejer hun ogsaa en Del Ejendomme i Hovedstaden, blandt andre Huset Matr. No. 322 i Anemonegade, hvor Forfatterfamilien Albert Halling residerer.

Mellem Enkehørkræmmersken og denne Familie er der opstaaet et kraftigt Venskab.

Det vil sige, fra Olivias Side er det m e r e.

Hun er nemlig ganske til Rotterne forelsket i Albert Halling. Hans lange lyse Asparges-Skønhed har faaet hendes Kid (Se: Salomons Højsang) til at svulme af poetisk og anden Længsel. Hun er fuldstændig kloroformeret af Jeg—véd—ej—hvad, naar han er i Nærheden. Hængte han i et Udsalg, k ø b t e hun ham og kogte ham hermetisk hen til Privatbrug. — Hun har allerede flere Gange tilbudt ham Dispositionsret over sin Haand, sin Formue og Kiddene, hvis han vil gøre hende til en Fru Halling . . .

Hidtil har Digteren dog haft Resignation nok til at modstaa baade det ene og det andet; men nu k a n han ikke længere holde sig og har halvvejs taget imod et Tilbud fra hende om en lille Studierejse pr. Damper til Messina og hjem over Land, hvor de saa skulde mødes paa et schweizisk Højfjældssanatorium midt imellem Jomfruen og Munken.

— — —

Albert Halling og Naturens muntre Søn Hammelev sidder en Formiddag i Digterrummet paa Kvisten i Anemonegade og taler om allehaande . . .

Værelset er enkelt udstyret med Skrivebord, Stol, Chaiselongue og Seng. — Paa Væggene hænger Forbillederne Goethe, Schiller og Shakespeare. Og i

Vinduet staar blomstrende Rosentræer og et Kabinetsbillede af Fru Olivia i nedringet Selskabsdragt med en Verdensudstilling af Guld, Perler, Diamanter og Brystkød. —

Fru Klara har for et Par Maaneder siden skænket den fjerde Halling (en Pige) Livet. Frugtens Skrig høres op gennem Gulvet fra Etagen nedenunder . . .

HALLING (lang, bleg nervøs med lyst, lokket Haar og brune, drømmende Øjne. — Paa Stolen ved Skrivebordet).

HAMMELEV (bred, solbrændt og ligevægtig paa Chaiselonguen). Har Du talt om det til din Kone, Halling?

HALLING. Endnu ikke . . . Men hun maa jo da kunne forstaa, at jeg trænger til nye Indtryk!

HAMMELEV. Naturligvis; hun er jo en lille Knop! — Men hun vil savne Dig.

HALLING. Hun har jo Børnene . . . og det er stadig Sommer!

HAMMELEV (smilende). Jamen hun elsker Dig til Raseri og Drukkenskab!

HALLING. Ja . . . kan Du forstaa det?

HAMMELEV. Næ, oprigtig talt! . . . Men naturligvis har Du Ret, en Digter bør friskes op engang imellem!

HALLING. Ikkesandt! . . . Aa, det siger Du nok til Klara, kære Hammelev, ikke? Du har saadan en god Indflydelse paa hende. — Jeg kan ikke holde ud at sidde her Dag ud og Dag ind! Alt det bedste i mig gaar tabt; det, jeg skulde leve og digte paa, Udsynet, Vuerne! med alle de skrigende og larmende Unger omkring sig . . . Hør, hvor det lille Djævlefrø gi'er Hals dernede! Og saadan gaar det hele Dagen . . . og Natten med.

HAMMELEV. Ja . . . det maa være anstrengende for din Kone.

HALLING, Aa, hun klarer sig nok! . . . Men jeg, der skal anspænde hver Fiber i min Hjerne . . . ! Og saa kommer hun: Poul har Hoste . . . Else har ondt i Maven . . , Klumpen trænger til Støvler . . . og den lille mindstes Sutteproppe er sure , . . Uh, ha!

HAMMELEV. Fru Klara har jo ikke andre at gaa til end Dig, kære Ven.

HALLING. Saa maa hun virkelig lære en Smule Selvfornægtelse! Men det synes ikke at kunne gaa op for hende . . . Jeg maa bort fra det hele Familiehurlumhej en Tid! . . . Vil Du gøre mig den Tjeneste at sige det til hende?

HAMMELEV. Det skal jeg gerne, ja . . . skønt jeg finder nu ellers, at en Ægtemand og et Mandfolk . . .

HALLING. Jeg er hverken Ægtemand eller Mandfolk, jeg er Digter! (Der lyder Trin paa Trappen udenfor.) . . . Der er hun! . . . Aa, sig det nu, saa er Du rar? . . . Ligesaagodt springe som krybe i det . . . men tal endelig ikke om, at det er Fru Beck, der . . .

HAMMELEV. Er Du forelsket i Fru Beck?

HALLING (halvvejs fornærmet). Er Du gal! Jeg tror, Du vil! Den Kødbudding!

Der bankes paa Døren, og

Fru KLARA (kommer ind med en Bakke med ristet Skinke, Æg og en Flaske Maltøl).

POUL (efter med en mindre Bakke med Kaffeopdækning).

HALLING (nervøst). Aa, Herregud, lille Klara, Du véd jo godt, at jeg holder ikke af at faa Børnene her op!

KLARA (slank og bleg efter Knopskydningen. — Undskyldende). Han vilde saa gerne bære din Kaffe op . . . og saa slap jeg for at gaa to Gange. (Til Drengen.) Gaa nu ned igen, lille Poul!

POUL (sky). Hvordan har Du det i Dag, Far?

HALLING. Hovedpine . . . Gaa saa! . . . Og luk Døren sagte!

POUL (stille bort).

KLARA (stryger Halling blødt over Haaret). Saa Du har igen Hovedpine, Stakkel?

HALLING (med Munden fuld af bacon and eggs). Ja, jeg er meget overanstrengt!

HAMMELEV. Du skulde virkelig tage imod det Tilbud, Halling.

HALLING. Ja, jeg kunde skam have udmærket af det.
KLARA. Hvad er det for et Tilbud, Albert?
HAMMELEV. Det er en Skibskaptajn, Halling har truffet, der har tilbudt ham fri Rejse til Middelhavet.
KLARA (glad paa Mandens Vegne). Det skulde Du virkelig tage imod, Albert!
HALLING. Jamen saa bliver Hønen jo alene hjemme . . .
KLARA. Pyt, hvad gør det! . . . Hvornaar skulde Du saa rejse?
HALLING. Om en fjorten Dages Tid.
KLARA. Allerede . . . Og hvor længe bliver I borte?
HALLING. Et Par Maaneder.
KLARA. Saa længe!
HALLING. Der ser Du!
KLARA. Nej, nej, slet ikke! Jeg er netop saa glad paa dine Vegne.
HALLING (rækker hende Tallerkenen med en liden Rest Æg og Skinke paa).
KLARA (sætter sig hen paa Chaiselonguen og fortærer Gaven. — Hendes Øjne er blevet lidt røde).
HALLING (uvilligt). Saadan er hun altid . . . Alle Glæder fordærver hun mig ved sin Fruentimmer-Sentimentalitet.
KLARA (smiler gennem Taarer). Ja, det er væmmeligt af mig . . . men jeg kan ikke gøre for det . . . Bryd Jer bare ikke om det!
HAMMELEV. Elsker De ham saa forfærdelig, Fru Klara?
KLARA (nikker). Ja . . . ja . . .
HALLING (i godt Lune, nu Sagen er afgjort). Ubegribeligt, Hammelev, hva'? Jeg synes, jeg er saa ubehagelig som vel mulig!
KLARA (ivrig). Det kan jeg ikke lide, at Du siger, Albert, for det er ikke sandt! . . . Og Børnene holder ogsaa meget af Dig!
HALLING. Ja, det er endnu mere ubegribeligt! . . . (Rejser sig fra Kaffen.) Aa, sæt Dig hen paa Stolen, Hammelev, at jeg kan komme op ved Hønen!

HAMMELEV (bort fra Chaiselonguen).

HALLING (tager Tallerkenen fra Klara og sætter sig ved Siden af hende. — Trækker sit Lommetørklæde frem, pudser hendes Næse og tørrer hendes Øjne). Saa! . . . Kys mig saa!

KLARA (kysser ham smilende og lykkelig). Er det s a a underligt, Hammelev, at vi holder af ham? . . . Og saadan er han ogsaa mod B ø r n e n e!

H j o r t e h a v e n; Eftermiddag med dalende Sol; Udsigt over Solitudesletten. — —

Under et Par storkronede Bøge har Digterfamilien Halling slaaet sig ned: Mand, Kone, Børn, Mathilde, Barnevogn, tørre Bukser og rene Bleer . . .

Paa Fredag skal Hr. Albert tiltræde sin Middelhavstur og er derfor draget til Skovs med sin ganske Familie i Dag Onsdag for at fejre Afskeden.

Men Gud i lysen Himmel, hvor han fortryder det! — —

Man er rullet fra Byen med et Formiddagstog, har spist til Middag i „Jægerhuset", plukket Blomster og kastet dem igen, leget „Røvere" og „to Mand frem for en Enke", drukket Chokolade og Sodavand paa St. Hansbakken . . . og „Far" har været med til det altsammen. —

Nu sidder Fru Klara dér under Bøgene og giver den yngste Føde af sit moderlige Bryst. — Poul og Else skændes om, hvem af dem der ejer de fleste af Dyrene ude paa Sletten. — Mathilde er afsides bag en Busk med „Dunken". — og Halling, den Lyriker, ligger lang, bleg og livstræt i det grønne Græs under den blaa Himmel og ønsker, at han var en Alhambra-Ballon, der pludselig kunde stikke til Vejrs og væk fra det hele og gaa ned i Sverrig!

— — —

KLARA (lægger den Lille tilbage i Barnevognen og hægter for Spisekammeret). Sover Du, Albert?

HALLING (henrykt ved Idéen, imiterer en Snorken).

KLARA. Hyss, Børn . . . ! Far er faldet i Søvn; han er saa træt af at lege med Jer.

POUL og ELSE (bliver øjeblikkelig stille).

MATHILDE (tilbage med den tømte Dunk). Mon Else ikke osse skæl?

ELSE (afgjort). Nej!

MATHILDE. Hvæ'? . . . det kan da aldrig skæde og prøve . . . (Napper Else op i Armene).

ELSE (skriger). Jeg s k a l ikke! jeg s k a l ikke!

MATHILDE. Jo, Du skæl! — (Om bag Buskene med hende).

KLARA. Hyss, hyss, dog! . . . Aa, lille Mathilde, kan De ikke gaa lidt ud at spadsere med Børnene . . . Herren er faldet i Søvn.

MATHILDE. Hvæ'? . . . jo, kom Børn, saa gaar vi hen til Kildekonen og spiser Kæger!

BØRNENE (jubler).

KLARA. Hys—s—s . . . !

MATHILDE og BØRNENE (bort).

— —

KLARA (sætter sig hen ved Siden af sit Livs Diamant og vifter med en Gren Fluer og Myg fra hans Aasyn).

HALLING (bliver rørt over hendes Omhu; men dog ikke tilstrækkelig til at vise det.)

KLARA (sidder og tænker paa, at om to Dage er Diamanten rejst fra hende, og saa skal hun ikke se ham igen før om to Maaneder).

HALLING (ligger musestille og ønsker, at han allerede v a r rejst).

KLARA (fyldes mere og mere af Ømhed for den kære Sjæl ved sin Side . . . saa smukt han i Dag har opofret sig for hende og Børnene! . . . Hun faar Taarer i Øjnene af Taknemmelighed og bøjer sig varsomt over ham og kysser hans Haar . . . hun kunde sidde saadan i Timevis og vaage over ham, saadan elsker hun ham . . . og nu rejser han fra hende . . .)

— — —

En Landauer kommer rullende paa Vejen fra Skovtykningen. Det er

Fru OLIVIA BECK (der kører en Tur i sin Selvejer før Middagen).

KLARA (opdager hende og haaber, at hun vil køre forbi. — Men)

Fru OLIVIA (har gode Øjne — og har desuden mødt Mathilde og Børnene. — Hun byder Kusken at holde og vinker med Parasollen). God-dag, goddag! Nej, det var da morsomt!

KLARA. Albert! Der er Fru Beck!

HALLING (springer op, lysvaagen).

Fru OLIVIA (pragtfuld som en blomstrende Rodendendron). Det var da morsomt, at jeg netop skulde komme denne Vej! — Nu ta'er I da hjem med til Middag?

HALLING (skæver til sin Halvdel).

KLARA (beskeden som en Gaaseurt). Det kan vi skam ikke, Fru Beck . . . Børnene . . .

RODENDENDRONEN. Dem kan Pigen jo tage sig af . . . ikke Halling?

HALLING (som Herkules paa den berømte Skillevej). Jo—e, det . .

GAASEURTEN (forvirret). Nej, lille Albert . . . men Du kan jo! . . . Mathilde kan ikke rejse med Børnene alene.

HERKULES (mandig). Ikke Tale om! Naar Du bliver, bliver jeg ogsaa!

GAASEURTEN (lykkelig). Gør Du! . . . Min Mand rejser til Middelhavet paa Fredag, Fru Beck, saa . . .

RODENDENDRONEN (fortræffelig overrasket). Nej virkelig! . . . Jamen saa maa I tage med hjem og drikke et Glas Champagne til Afsked!

HERKULES (der ser for sit Digterblik „Sommerfryd"s kølige Spisesal og alt smager Champagnen). Kan vi ikke, Klara . . . ?

GAASEURTEN (nedslaaet). Nej, lille Albert, nej . . . Jeg vilde ikke faa et roligt Øjeblik . . . og den Lille skal jo ogsaa ha' . . . Men tag dog Du med! . . . Vi klarer os sagtens . . .

RODENDENDRONEN. Ja, kom, Halling!

HERKULES. Synes Du, Klara?

GAASEURTEN (med blødende Hjerte). Ja, naturligvis! Nu har vi jo haft Dig hele Dagen!

RODENDENDRONEN (gør travlt Plads ved Siden af sig). Saa kommer De og Børnene ud til mig en Dag, mens Manden er paa Rejse, Fru Klara?

GAASEURTEN. Tak, ja det vil vi gerne . . .

HERKULES (op i Vognen). Jeg vil ogsaa ha' rigtig godt af denne lille Tur . . .

Hestene danser. — Kusken strammer Tøjlerne. — Og Rodendendronen bortfører Herkules, medens Gaaseurten ser langt efter dem og tvinger sig til at smile og nikke . . .

V

Alexius Hammerschmidts aabne Brev til Konseilpræsident de Lillenschwanz havde den for alle „aabne" Breve fælles Skæbne, at det i høj

Grad forlystede Publikum, men aldeles ikke syntes at gøre Indtryk paa den, det var stilet til.

I det mindste fremkom der hverken offentlig eller privat noget Svar. — —

Men nu begyndte Oppositionspressen for Alvor at tage sig af Sagen. Den larmede og støjede op. En saadan Affære burde ikke dø Straadøden.

Der lod sig jo nemlig koge mangfoldige Terriner Spaltesuppe paa denne delikate Pølsepind. Og man kogte løs. Dag efter Dag serveredes Terrin paa Terrin med de mest straalende Navne: Maltus i Knibe! Maltus under Bordet! Maltus paa Potten! Maltus, er Du oppe? Maltus, er Du nede? Maltus, vil Du vende Dig om!

Og Byen slaas om Bladene og gyser af Velvære og Henrykkelse.

Men Maltus selv lader som ingenting og promenerer ung, hvidhaaret og elastisk ned gennem Snirkelgade og Norgesgade hilsende og smilende og brydende sig Fanden om Aviser og spærrede Overskrifter.

— — —

Der maa altsaa skarpere Lud! — Og en Morgen staar der at læse i Oppositionens fornemste Organ, at Minister v. Lauenburg ikke tør røre ved Sagen, og at denne hans Fejghed ikke alene stempler ham selv, men hele hans Parti og samtlige dets Blade i alle modige, aandsfri og nobeltænkende Borgeres og Borgerinders Øjne ...

Det hjalp!

Regeringspressens mest ansete Hovedredaktør (81 Aar) iler med Iskias, Gigt, Podagra og den hele tyrkiske Musik op til en formaaende Kontorchef (92 Aar og apoplektisk) i Justitsministeriet og siger ærbødigt, men indtrængende, at nu maa der gøres noget, for at ikke det ganske Højrepartis Anseelse skal gaa fløjten baade her i Rugmelien og i Resten af Verden. --

Og tre Dage efter læses i „Statstidende", at Hans Excellence Kultusminister Maltus v. Lauenburg har anlagt Injuriesøgsmaal mod Hr. Bagermester Oldermand Alexius Hammerschmidt. — —

ABSALONIA (jubler og gnider sig i Hænderne): Sikken en Svir at faa rodet op i den Møddinq! Gud forbarme sig, hvor den vist vil stinke yndigt! Og sikke Pikanterier, der vil komme for en Dag!

MÆNDENE dikker hinanden mellem Ribbenene. — Og

KVINDERNE slaar Kors for sig og inviterer paa Fem-Te.

— — —

Regeringen holder Ministerraad. —

MALTUS v. LAUENBURG (rejser sig og begærer Ordet. — Han er den yngste (63 Aar) af Deherrer og taler med Ungdommens klædelige Frimodighed):

Excellente Kolleger!

Det er en noget penibel Sag, der i Dag har samlet os. Men for at undgaa alt unødvendigt Vrøvl kan jeg ligesaa godt straks indrømme, at det er sandt hvert evige Ord, som hin Bagermester har talt og skrevet: Jeg har frekventeret Charlotte! — Men hvad skulde jeg gøre; min Hustru er svagelig!

FINANSMINISTEREN (85 Aar og lam i Underkroppen). He, he, he!

MALTUS. Men, mine Herrer, ét saarbart Punkt er der i denne Kringlemagers Anklage! Jeg véd nemlig med absolut Sikkerhed — thi saadant noterer jeg! — at jeg ikke frekventerede Charlotte den sigtede 16de Marts dette Aar, som han paastaar ... og der kan vi altsaa fange ham!

TRAFIKMINISTEREN (82 Aar). Hvor var Du da henne, Lauenburg?

FINANSMINISTEREN. He, he, he!

MALTUS (lukket). Det kan jeg ikke udtale mig om ... min Diskretion forbyder mig det.

LANDBRUGSMINISTEREN (78 Aar og djærv). Hva' Satan kan det saa nytte!

JUSTITSMINISTEREN (72 Aar). Jamen, Deres Excellence, Bageren paastaar jo at have set Dem komme ud af Deres Port, samt at være fulgt efter Dem til bemeldte Dames Gadedør ...?

MALTUS (stødt). Kan gerne være; men mig var det ikke; og jeg maa forlange at blive troet paa mit Ord! ... Men det kan jo muligvis have været en anden af Deherrer, som maaske netop har været til Konference hos mig den Aften.

JUSTITSMINISTEREN (fortørnet). Hvad siger De ...!

LANDBRUGSMINISTEREN. Vej dine Ord, lille Lauenburg!

TRAFIKMINISTEREN. Vover Du at insinuere, at ...!

FINANSMINISTEREN. He, he, he, ja mig var'et sgu ikke!

KONSEILSPRÆSIDENTEN (95 Aar. — Ringer til Orden). Mine Herrer, vi er naturligvis alle enige om det ønskelige i, at denne Sag bringes ud af Verden saa stille som vel muligt ...

KOR med NIK. Ja!

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Jeg foreslaar derfor, at der

sendes en paalidelig Mand hen til denne hersens Hammershøj . . .

JUSTITSMINISTEREN. Hammer s c h m i d t, Deres Excellence . . .

KONSEILSPEÆSIDENTEN. Hammer s c h m i d t, ja . . . sa'e jeg ikke d e t?

JUSTITSMINISTEREN. Nej, Deres Excellence sagde Hammers h ø j!

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Naa . . . ja . . . ja — — Ja, at der altsaa sendes en paalidelig Mand hen til denne hersens Hammer s c h m i d t for at forsøge paa at faa Sagen ordnet i Mindelighed . . . for naar lille Lauenburg tilstaar, at han har frekventeret Charlotte . . .

MALTUS (kror sig). D e t har jeg!

KONSEILSPRÆSIDENTEN. . . . ja saa mener jeg, at der ikke er andet at gøre end at se at faa Affæren ordnet i al Mindelighed . . . hva'?

Forslaget sættes under Afstemning og vedtages. — Den paalidelige Mand findes og afgaar. — Han hedder Rasmussen og er 101 Aar.

— — —

Den paalidelige er vendt tilbage. —

KONSEILSPRÆSIDENTEN (pludselig). Jeg ser ikke Hans Excellence Marineministeren?

JUSTITSMINISTEREN. Ikke mødt, da Sagen ikke ventedes at faa maritit im Interesse.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Hum . . . det kan ingen sige! (Vender sig mod den paalidelige) Naa, Rasmussen, hvad godt nyt?

RASMUSSEN (stakaandet, astmatisk og forsynet med Bilyde). Ja, æ, han sa'e altsaa, Bageren, at han v i d s t e, at han ha'de Ret, sa'e han, overfor, altsaa, æhøuv, Gud og Mennesker . . .

TRAFIKMINISTEREN. Mere Damp op, Rasmussen . . . hurtigere!

RASMUSSEN (upaavirket). . . . æ, men han vilde for Landets og Kirkens Æres Skyld, altsaa, frafalde enhver Anklage, skønt han derved, sa'e han, handlede mod

sin Overbevisning, og, altsaa, kristelige Samvittighed . . .

JUSTITSMINISTEREN. Spring d e t over!

RASMUSSEN (uforstyrrelig. — Han har været ansat i Ministeriet under atten Regeringer og hans Aand vil rimeligvis svæve over atten endnu). . . . æhøuv! men, æ, altsaa, han tænker ved fortsat fromt og dygtigt Levned, altsaa, at kunne erholde Dis-pen-sa-ti-on . . .

MALTUS. I Himlens Navn, Menneske, saa lad os dog blive fri for alle de Omsvøb!

RASMUSSEN (fornærmet). Er En ansat i Ministeriet, eller er En det ikke, Hr. Minister Lauenburg?

KONSEILSPRÆSIDENTEN (mildt). Ja, tal De kun, Rasmussen, tal De kun!

RASMUSSEN (ender). . . . for denne sin Misgerning.

KONSEJLSPRÆSIDENTEN (stadig mildt). Naa . . . og saa?

RASMUSSEN (indtager et Kvantum ny Luft og fortsætter). Ja, altsaa, æ, Bager Hammerschmidt vil altsaa lade Sagen falde . . .

JUSTITSMINISTEREN. „Lade Sagen falde"? Det er jo o s, der har anlagt Sagen!

RASMUSSEN. . . . lade Sagen falde, altsaa, og erklære sine Ord for døde og magtesløse at være, hvis det høje Ministerium, som han gennemgaaende nærer den største Agtelse for, idet han dog, altsaa, æhøuv! reserverer sig alt fornødent, og . . . æe . . . hva' det var, jeg vilde si'e . . . altsaa . . . æe . . . bæe . . . (Hans Hage synker ned mod hans Bryst, og han tier brat. — Hans Hjerne er løbet tør, hvad den stundom gør; og da nytter det ikke at ville forcere ham frem; man maa rolig vente, indtil det behager hans Vindinger atter at fungere).

RAADET som af Erfaring kender denne Tilstand, gør ingen Ophævelser, men giver sig stille hen til Privatsysler, renser Negle, pudser Næse, polerer Briller osv. . . . Indtil

RASMUSSEN (atter løfter Hovedet og fortsætter præcis, hvor han slap) . . . alt fornødent, altsaa. Men han er bange for, at det høje Ministerium vil finde hans Fordring anmassende, og derfor vil han . . . æe . . . hva' det

var jeg vilde si'e ... bæe ... Manden er paa ny ved at faa et Anfald; men da slaar

KRIGSMINISTEREN, en vildtudseende Olding paa 89, som hidtil har forholdt sig taus og tilsyneladende passiv, en knyttet Haand i Ministerbordet og siger hult: Rasmussen! Saml Dem!

Og RASMUSSEN samler sig med et Sæt og fortsætter virkelig hurtig: Ja, ja, kortsagt, altsaa, hvad det var jeg vilde sige: Bagermester Hammerschmidt vil forlige sig, hvis det høje Ministerium, vil udnævne ham, kortsagt, æhøuv, til Professor! (Synker udmattet til Jorden.)

Pause med stive Øjne.

KONSEJLSPRÆSIDENTEN. Prof...!
FINANSMINISTEREN. Profes...!
TRAFIKMINISTEREN. Professor...!
MALTUS. Højhedsvanvid!
LANDBRUGSMINISTEREN. Flyvekuller!
JUSTITSMINISTEREN. Hvad vilde Deherrer ved Universitetet sige!
KRIGSMINISTEREN. Vi kunde risikere at faa rendende her baade Barberer og Tandlæger!
KONSEILSPRÆSIDENTEN. Professor . . . ! Umuligt! ... Saa lader vi dog hellere Sagen gaa sin Gang ... ikke, hva'?

Afstemning. — Vedtagelse. — Raadet hæves.
Den paalidelige Rasmussen køres paa Hospitalet for at flikkes sammen til næste Omgang.

Ejnar Hegge og hans Søster Mariane er Tvillinger avlede af en Tømmermand.
Faderen spinkede, sparede og sultede for at forskaffe Børnene en „fin" Opdragelse.
Resultatet var glimrende: Ejnar blev cand. phil. og Mariane Almuelærerinde.
Hvorefter gamle Hegge lovede Herren og fór til Himmels for at fortælle det til sin for længst afgangne Hustru ...

— — —

Tvillingerne lignede hinanden: smaa, kortbenede, indædte og rødhaarede.

Naar de var sammen, sad de tæt klistret op ad hinanden, saa' personlig fornærmede ud og hviskede sure Ting i hinandens Øren. — Folk mente, at de holdt uhyre meget af hinanden; hvad de maaske ogsaa gjorde. Saa meget er imidlertid vist, at a n d r e holdt de ikke af. — Og de ansaa sig gensidig for det eneste Par Tvillinger i Verden, der havde formaaet at drive det til noget betydeligt.

— — —

Men saa var det, at Adelheid Mürer kom dem imellem ...

Ejnar tøvede og tøvede Dage og Uger, forinden han tog Mod til sig og fortalte Mariane om sin Forbindelse med denne Dame. — Og da han saa endelig en Aftenstund „puttede Øjnene i Vestelommen" og meddelte Huntvillingen det nøgne Faktum, blev hun saa utilregnelig rasende, at hun fór op af Stolen, dér hun sad, pegede mod Døren og bad Banditten forsvinde straks og uigenkaldelig:

A t Du har svigtet mig bag min Ryg! At D u har svigtet mig bag min Ryg! skreg hun — A t Du har svigtet mig bag min Ryg!

Det var det eneste, hun kunde sige. Og Hegge luskede ud af den anviste Dør ... og bliver borte i to Aar.

— — —

Saa vinder han imidlertid de 15,000 Kroner i Lotteriet og fatter nyt Haab.

Og en Aften i Skumringen kommer han listende op til Søsteren og meddeler hende det. — Dog siger han forsigtigvis kun, at han har vundet 8,000.

MARIANE (slaar alligevel overvældet Hænderne sammen og spørger i samme Nu): Har Du sagt noget om det til ... „hende"?

EJNAR (fnisende). H—nej ... hvad kommer det hende ved!

MARIANE (fniser igen). H—næ—e!

Hvorpaa de fniser unisont; og Mariane giver sit Samtykke til at overvære Brylluppet.

Og midt under denne Festlighed, da Fru Adelheid og hendes Moder et Øjeblik har forladt Stuen, kniber

MARIANE sin Broder i Armen og fniser paa ny: Hi, hi, hi, de ottetusind Kroner, Hegge, hva'!

HEGGE (fniser tilbage). Hi, hi, hi ...

Men denne Gang fnes han baade af Søsteren og af Konen.

Mariane Hegge har et Værelse i et Pensionat i Leverpostejgade. — Bord, Seng, Klædeskab, Servante, Puf og tre Stole. Værelset vender mod Gaarden, da det er billigst. —

HEGGE (sidder indædt paa en Stol).

MARIANE (indædt paa Puffen).

HEGGE. Falsk, siger Du! . . . Si'er Du, den er falsk?

MARIANE. Ja, det kan da enhver begribe!

HEGGE. Saa—e? Og jeg har givet femogtyve Kroner for den!

MARIANE. Ja Du har altid været et Fæ!

Talen er om et Brev fra Jens Baggesen*) til hans Kone, hvoraf det tydelig fremgaar, at det er ham, der har skrevet Adam Oehlenschlägers*) „Hakon Jarl". — Hegge har i Morges købt Dokumentet hos Isak Meyer og har hele Dagen været komplet vanvittig af Begejstring. — Nu er han ilet op til sin Medtvilling for at delagtiggøre hende i sin Lykke; men hun er klogere, end hun ser ud til.

HEGGE (gentager) Falsk . . .! Tror Du ikke, at jeg forstaar mig paa Autografer?

MARIANE. Nej . . . ikke hvis Du si'er, at denne her er ægte. — Du kan da begribe, at Baggesen ikke har skrevet Hakon Jarl!

HEGGE (paastaaelig, skønt han for længst stiltiende har givet hende Ret og indset sin Idioti). Oehlenschläger kan jo ha købt den af ham, og det er maaske Forklaringen paa Fjendskabet imellem dem, da . . .

MARIANE. Sludder! . . . Næ, Meyer har taget Dig ved Næsen; og nu sidder han og griner af Dig.

HEGGE (slaar pludselig om). Han skal komme i Tugthuset, den gamle Jøderæv! . . . Og jeg, der har været ham en saa god Kunde! . . . Hvad er Klokken? . . . Seks . . . jeg løber straks hen til ham!

MARIANE. Hvor kunde Du dog ogsaa være saa fæisk, Hegge! (Hvorfor Mariane kalder sin Broder ved Efternavn, har det været umuligt at udfinde).

HEGGE. Jamen, tænk, Mariane, om Brevet havde været ægte! Jeg kunde ha' tjent en Formue paa det.

---

*) To rugmeliske Klassikere, der laa i Totterne paa hinanden, ligesom Digterne nutildags.

MARIANE. Tror Du, han havde ladet Dig faa det, hvis det havde været ægte?

HEGGE. Næi . . . (Snapper sin Hat). Jeg kommer straks igen . . . Han skal komme til at gi'e mig hundrede Kroner for at tie med den Historie!

MARIANE. To Hundrede!

HEGGE. Tre Hundrede . . .! (Ud).

— — —

Isak Meyers Antikvariat i Judæastræde. — Butiksklokken kimer og

HEGGE (styrter ind).

ISAK MEYER (rolig, hvidhaaret og klog). Goddag . . . er det Dem igen, Hr. Assistent! . . . De ser saa ophidset ud; hvad er der paa Færde? Brænder Børsen?

HEGGE (kaster Brevet paa Disken og kommer til Mæle). Her har De Deres Baggesen, De . . . D . . .

ISAK MEYER (rolig). Er De allerede blevet ked af det rare Papir? . . . De var saa glad i Morges.

HEGGE. Det . . . det er jo falsk!

ISAK MEYER. Saa—e? Hvem siger det?

HEGGE. Det gør jeg!

ISAK MEYER. Saa har De vel Ret . . . Men det mente De ikke i Formiddags, Hr. Assistent.

HEGGE. Da havde jeg ikke rigtig faaet set paa det.

ISAK MEYER. Man skal aldrig handle uden at se sig for først, Hr. Hegge.

HEGGE (stadig ubehersket). De . . . De . . . De vidste altsaa, at Brevet var falsk?

ISAK MEYER (smaaleende). Ja, det gjorde jeg . . . Jeg har selv moret mig med at lave det i min Fritid.

HEGGE (sprutter). Véd De, . . . véd De, at det er Tugthus, hvis jeg melder Dem!

ISAK MEYER. Men De melder mig ikke . . . De er saa ophidset, Hr. Assistent . . . (Med en Haandbevægelse mod Kontoret). Vil De ikke ind at sidde lidt?

HEGGE. Nej, jeg vil ikke . . . Hvad vil De give mig for at tie stille?

ISAK MEYER. Ingenting . . . Jeg har god Tid til at høre paa Dem.

HEGGE. Maa jeg frabede mig Deres Vittigheder! . . . Hvad vil De gi', for at jeg skal tie med Deres Bedrageri?

ISAK MEYER. Hvad forlanger De?

HEGGE. Trehundrede Kroner.

ISAK MEYER. Det var billigt sluppen!

HEGGE. Jeg vil ikke finde mig i Deres Snyderier! . . . Og jeg er vel ikke den eneste, De . . .

ISAK MEYER. Jo, De er den eneste, Hr. Assistent.

HEGGE. Og hvis jeg nu ikke havde opdaget, at Brevet var falsk?

ISAK MEYER. Ja, saa kunde De jo ha' lagt det hen ved Siden af Carsten Hauch.

HEGGE (buser ud). Er d e n ogsaa . . .

ISAK MEYER (smilende). Nej, den er ægte nok . . . (Peger). Kan De se den lille Rude der i Kontordøren . . .? Saadan en lille Rude er til stor Nytte.

HEGGE (usikker). Hvad mener De . . . Jeg forstaar ikke . . .

ISAK MEYER (venlig). De har været mig en god Kunde, Hr. Assistent, og saa vilde jeg kun drive en lille Spøg med Dem . . . Man tager det ikke saa nøje med Samlere, de har ofte ikke ret Herredømme over Deres Fingre . . . Men en lille Advarsel, synes jeg dog . . .

HEGGE (stiver sig op). Vil De sige, at jeg har s t j a a l e t fra Dem?

ISAK MEYER. Nej, nej . . . ikke det, nej! De har kun forøget Deres Samling paa min Bekostning . . . Og da jeg ikke er Millionær, maatte jeg jo se at faa mine Penge . . . Og saa gjorde jeg denne lille Jens Baggesen . . . Og nu er vi kvit.

HEGGE. Jamen, det er jo Bedrageri, Mand!

ISAK MEYER (smilende). Kald det nu dog S p ø g, Hr. Assistent . . . Jeg var saa hensynsfuld i m i n Be-

tegnelse før . . . Og som Spøg vilde det ogsaa komme for Retten samtidig med Deres „Forøgelse“ med Carsten Hauch . . . (Tager det falske Brev og river det i Smaastykker). Saa, nu er Spøgen til Ende, og Sagen ude af Verden; og saa tier vi begge to stille uden at faa Penge for det . . . De var saa glubsk med Deres trehundrede Kroner!

HEGGE (stammende). Jamen . . . jamen de 25 Kroner, jeg . . .

ISAK MEYER. Ja, dem har jeg rigtig modtaget . . . Vil De have Kvittering?

HEGGE (hidsig). Beholder De dem?

ISAK MEYER. Ja, det er slet ikke saa nemt, Hr. Assistent, forsikrer jeg Dem, at lave et saadant Brev . . .

HEGGE (ubehersket). De er en infam gammel Snyder!

ISAK MEYER (rolig). Aa, nej, sig ikke det . . .

HEGGE. En rigtig Jødetamp!

ISAK MEYER (tager ham fast i Armen). Hr. Assistent, De forløber Dem! Husk, hvad jeg har skaanet Dem for . . . De vilde ha' mistet Deres Plads og være bleven jaget bort med Spot og Spe . . . Men De er en ung Mand — og en Samler, og jeg ser ikke saa strengt paa Menneskene som De . . . og derfor nøjedes jeg med at give Dem en lille privat Lektion . . .

HEGGE (tryglende). Giv mig mine 25 Kroner tilbage, Hr. Meyer . . .?

ISAK MEYER (smilende). Nej, Hr. Assistent, dem faar De ikke . . . En Arbejder er sin Løn værd! Men det skal være mig en Fornøjelse at prøve paa engang at skaffe Dem en ægte Jens Baggesen . . . naturligvis mod fornyet Betaling . . . Farvel!

— — —

I Marianes Værelse. —

HEGGE (langsomt ind).

MARIANE (imod ham). Naa, hvad fik Du saa?

HEGGE (putter Øjnene i Vestelommen). Jeg fik mine Penge igen, og saa lod jeg Sagen falde.

MARIANE. Fæ!

HEGGE (med Pathos.) Jeg vil sige Dig, Mariane, at hvis Du havde set, hvordan den stakkels gamle Mand bad og tryglede mig om ikke at gøre ham ulykkelig, saa havde Du handlet ligesaadan som jeg . . . Og desuden, Søster, man skal ikke gaa saa haardt i Rette med Jøderne, de har paa det Punkt ikke nær saa fin en Samvittighed som vi Kristne.

Sigvard Hammelevs Forældre bebor to Værelser i et Pensionat paa en af Pastor emeriti Alléens Tværveje. —

Gamle Hammelev har (Fanden maa vide hvordan!) lagt sig en lille Formue op som Rektor paa en af Øerne.

Sønnen beretter om hans Økonomi, at han ikke alene lader sine Frakker og Bukser vende tre til fire Gange, forinden han kasserer dem; men at han endogsaa har skældt sin ærværdige Buntmager Huden fuld, fordi denne ikke vil indlade sig paa at gøre det samme ved hans Hatte . . .

Forøvrigt holder de to gamle umaadelig meget af hinanden og skændes fra Morgen indtil Aften, hukommende Skriftens Ord, at man skal vorde som Børn paa ny.

Han er 78. Hun 71.

— — —

Det er Sensommer med blaa Himmel og Solskin. —

Naturens muntre Søn staar bred og livsfro, iført høj Hat og Rose i Knaphullet uden for Pensionatets Dør. I Haanden har han et Kræmmerhus, indeholdende tre andre Roser.

Han ringer paa. Pensionsfruen kommer ud.

— Er mine Forældre hjemme?

— Jo, de er saamænd, Hr. Agent.

— Maa jeg ha' den Ære at overrække Dem en Rose, Frue.

— Tak, Tak! . . . Næ, hvor er den dog nydelig . . . og paa denne Tid! . . . De er rigtignok en Lysbringer, som Deres søde lille Moder siger!

— — —

HAMMELEV (banker paa Forældrenes Dør og gaar ind).

Forrest er Dagligstuen. Bagest Soveværelset.

GAMLE HAMMELEV (staar med et dybt forbitret Aasyn og stirrer ud af Vinduet. — Han er en lille, tør Græker med tæt kridhvidt Haar og Skæg. — Vender sig mod Sønnen og siger sans façon, idet han peger med en opbragt Tommel ind mod Nabostuen). Det er godt, Du

kommer, Sigvard . . . hun er ikke til at have med at gøre i Dag!

FRUEN (titter — ligeledes lille, tør og hvidhaaret — frem fra Sovekammeret; vinker hemmelighedsfuldt ad Sønnen, der nikker forstaaende).

UNGE H. Naa, Far, hvordan gaar det?

GAMLE H. (der atter har vendt sig mod Vinduet. — Kort). Det gaar meget godt!

UNGE H. (ind til).

FRUEN (der ivrig haler ham hen i en afsides Krog bag Døren). Han er ikke til at nære sig med i Dag! . . . Du kan tænke Dig, Sigvard, at da han før havde været ude paa Klosettet, kommer han travende ind i Salonen med Bukserne ned om Hælene! Det er noget nyt, han har fundet paa. Han sa'e, at der var ikke Plads til at knappe der ude . . . Der er nu noget uappetitligt ved gamle Folk!

UNGE H. (mæglende). Naa, ja Herregud . . .

FRUEN. Nej, det maa Du ikke sige, Sigvard! Man véd jo ikke, hvad Mennesket kan finde paa til sidst, hvis nogen holder med ham!

GAMLE H. (mistænksom; Hovedet ind fra Salonen). Hvad staar I to og taler om?

FRUEN (affærdigende). Ingenting!

GAMLE H. (ler bittert). Madame er lige ved at bide i Dag, hæ, hæ!

FRUEN. Ja, saadan som Du opfører Dig!

GAMLE H. (til Sønnen). Har Madame sladret igen?

FRUEN (hurtig). Nej, det jeg har ikke . . . Men Du fortjente, at jeg gjorde det!

GAMLE H. Man skal vel have Lov til at knappe, Fru Hammelev!

FRUEN. Aa, Du har altid godt kunnet knappe før . . . men det er bare noget, Du har fundet paa for at drille!

UNGE H. (der har staaet og gouteret dem, som en Fader med Hjerte sine Børn). Hvad er det, I taler om?

GAMLE H. Ikke noget, min Søn, der angaar Dig.

UNGE H. (overrækker Roserne). Maa jeg ha' den Ære at dekorere mine Forældre . . ! Og tag nu Jeres Overtøj paa, saa kører vi ud paa Søpromenaden og spiser Frokost.

FRUEN. Ja . . . Hvad siger Du til d e t, Far?

GAMLE H. (afgjort). Jeg tager ikke med!

UNGE H. Jo vist saa, lille Rektor! Tror Du, vi kan køre uden Dig?

FRUEN (har allerede hentet Overtøjet ude i Entréen. — Ivrig). Vel skal Du med, Far! . . . Har Du takket Sigvard for Rosen? . . . Aa, Sigvard, vil Du ikke hjælpe din Far hans Frakke paa.

UNGE H. (hjælper gamle H. i Frakken og sætter ham Rosen i Knaphullet).

GAMLE H. Jeg ønsker ikke den Blomst siddende dér!

FRUEN (som gesvindt har iført sig Hat og Kaabe). Du kan jo se, Far, at S i g v a r d har! Og j e g vil ogsaa ha' min.

GAMLE H. (kigger ned paa Rosen). Naa, saa lad den sidde da!

De gaar alle tre blomstersmykkede ned paa Gaden, faar fat i en Droske og ruller af Sted.

— — —

FRUEN (flot henslængt i det ene Hjørne af Vognen). Bare vi nu kunde møde nogen fra Pensionatet!

GAMLE H. (stiv i det andet Hjørne). Det gør vi nok . . . eller maaske nogen andre, vi kender.

UNGE H. (paa Baglændssædet, bred og glad). Sikken et Vejr i Dag!

FRUEN. Dejligt!

GAMLE H. Ja, Vejret er meget godt . . .

Pause, fuld af Selvfølelse og Velvære.

GAMLE H. Hvorledes gaar det med dine Forretninger, Sigvard?

UNGE H. Udmærket! Jeg har lige assureret en Millionær! (Tager sin Tegnebog frem og viser nogle Tikronesedler). Se hér! . . . Vil Rektoren gøre mig den Fornøjelse at modtage en af dem?

GAMLE H. (uden Tøven). Gerne, min Søn . . .

FRUEN (uvillig). Næmen, Far, dog! . . . Sigvard har da virkelig Brug for sine Penge selv!

UNGE H. (rækker den Gamle Sedlen). Vil Du ogsaa ha' en, Mor?

FRUEN. Ikke paa nogen Maade!

GAMLE H. Tag den, Karoline . . . ellers vil Du bare have det halve af min, naar vi kommer hjem.

FRUEN (tager Sedlen). Ja, naar Du endelig vil, lille Sigvard . . . Det er skam en flot Søn, Far!

GAMLE H. Ja, men vi har ogsaa ofret meget paa ham i vor Tid, saa . . .

Sedlerne forvares. Stemningen hos de Gamle stiger.

— —

FRUEN. Næ, se der kommer en Automobil!

GAMLE H. Ja, saadan en skulde vi egentlig have kørt i, Sigvard!

FRUEN. Ih, Gud fri mig! . . . Næ, vil Du se hende der, Far! sikken en Hat!

GAMLE H. Ja, saadan en skulde Madame anskaffe sig, den vilde klæde Dig.

FRUEN. Ja, vil Du betale?

GAMLE H. (overhører dette Spørgsmaal).

FRUEN (nikker og vinker). Goddag, goddag, Frøken Slomeyer! Ja vi er ude at køre!

FRK. SLOMEYER (nikker og basker inde paa Fortovet).

FRUEN. Det var en fra Pensionatet!

GAMLE H. Ja, naar Fru Hammelev bare kan komme til at glimre!

FRUEN. Du er da ogsaa glad for at blive set, naar Du kører . . . Goddag, goddag! . . . og der er saamænd Frøkenerne Mackeprang, som gør ved vores Fødder! . . . Saa hils dog, Far!

GAMLE H. (hilser).

UNGE H. (hilser til det andet Fortov).

FRUEN (lyksalig). Nej, hvor vi dog møder mange Bekendtere! . . . Hvem var saa det, Sigvard?

UNGE H. Det var Etatsraad Klingemann.

FRUEN. Næ, var det Etatsraaden . . . Det var Etatsraad Klingemann, Far, Sigvard hilste paa.
GAMLE H. Naa var det det . . .

— — —

Man kører forbi en stor Bygning, der ligger midt i en Have.

FRUEN. Det er Sygehjemmet.
GAMLE H. Ja, der vil jeg ind, naar Fru Hammelev dør.
FRUEN (pikeret). Du tror nu altid, at jeg skal dø først.
GAMLE H. Jeg tror det ikke, Madame; jeg véd det.
FRUEN. Og hvorfor?
GAMLE H. Ja, det véd jeg ikke . . .

— —

Vognen er nu naaet ud paa Søpromenaden, hvor den kører flot op foran Restauranten.
Man staar af og gaar ind og nyder Frokosten:

Bøf med Spejlæg.
Ostemad og
Kaffe med Kager.

FRUEN (mæt og glad). Nu maa jeg huske, hvad vi fik, at jeg kan fortælle det ved Middagsbordet i Pensionatet.
GAMLE H. (ligeledes mæt og glad). Ja, din Moder er storartet, Sigvard; hun føjer et Par Retter til, naar hun refererer, for rigtig at dupere!
FRUEN. De andre Pensionærer remser ogsaa altid formeget op, naar de har spist ude.
UNGE H. Det er rigtig, lille Mor, Du skal ikke stikke op! — Men lad os saa lave en Spiseseddel! . . . Hvad skal vi begynde med?
FRUEN (rutineret). Hummer i Majonæse!
UNGE H. Det er godt! . . . Og saa?
FRUEN. Andesteg!
UNGE H. Kold?
FRUEN (ivrig). Næ, varm, varm!
GAMLE H. (dampende paa en af Sigvards Cigarer). I er nogle Børn!
UNGE H. Og saa?
FRUEN. Koldt Bord!

UNGE H. Godt! . . . Og Dessert?
FRUEN. Frugt af Aaret.
UNGE H. Og hvilke Vine?
FRUEN. Rødvin og Sherry.
GAMLE H. I er forrykte!
UNGE H. Og saa Kaffe med tre Slags Likører!
FRUEN (begejstret). Ja! Ja! . . . (Pludselig). Nu maa Du ikke sige noget, Far, naar jeg fortæller det!
GAMLE H. (gemytlig). Nej, bevares, nej! . . . Ja, det kan endogsaa hænde, at jeg sætter en Ret til!
FRUEN. Gudbevares, hvor de vil blive misundelige! . . . Og Frøken Slomeyer, der saa' os køre!

— —

Naar Kaffen er drukket, spadseres der en halv Times Tid rundt paa Søpromenaden og ses paa Udsigt. — Hvorefter Selskabet atter returnerer i Droske.

— — —

Ved Afskeden oppe i Dagligstuen omfavner
FRUEN (rørt sin Søn). Tak, lille Sigvard, for den rare Dag! (Hviskende). Og Far er blevet saa omgængelig af det! (Højt). Jeg siger, at Sigvard er vores Lysbringer, Far!
GAMLE H. Ja, det er han . . . han er en særdeles god Dreng! Tak for i Dag, Sigvard! . . . Og den Tur har haft en gavnlig Indflydelse paa din Moders Humør . . . saa længe det varer!

— —

Ved Pensionatets Middagsbord praler de to Gamle om Kap og er Genstand for megen Misundelse paa Grund af deres velhavende Søn, deres Droskekørsel og deres luksuriøse Frokost.

TO BREVE TIL FULDMÆGTIG JØRGENSEN

Gud Satan, Medhjælper, De maa komme hen til mig snarest, det gaar ikke, dette her, aldrig i Evighed. Herregud, De paastaar jo, at De „nærer Inter-

esse" for mig; saa kom, og jeg skal fortælle Dem om den sorteste saavel sjæle- som legemlige Fortvivlelse. Kommer De ikke — og jeg kommer ikke til Dem; jeg vil dø i min Rede ligesom salig Rasmus den Femtende! — skal jeg engang, naar Herren giver mig et andet Humør — og det kan han vel ikke undslaa sig for ret længe — forsøge mig i den humoristiske Genre og give Dem et gribende Referat af de menneskelige Vilkaar.

Edmund Melling.

— —

Medhjælper!

Jeg lod i Aftes i et Øjebliks Svaghed skimte frem, at De var mig uundværlig. Lad mig nu i Morgensolens Straaler efter en mere end søvnløs Nat oplyse, at dette forholder sig ikke saa. De vil altid være en kær Gæst i mit Hus, og jeg er til enhver Tid rede til at anerkende Deres fortræffelige Egenskaber. Men der ligger en Overdrivelse i den Paastand, og jeg nedlægger en Indsigelse der i mod, at Deres Nær- og Fraværelse skulde øve nogen som helst Indflydelse paa min Væren og Virken.

Dette skylder jeg mig selv og særlig min Gud, med hvem jeg nu er ene, at give Dem tilkende.

Melling.

P. S.

Mine Mus har danset sig et Par Kærlighedspanter til og maa nu formodentlig efter Loven være Hanner og Hunner. Fem Minutter efter Fødselen enedes de imidlertid om at æde Panterne.

Ak, om vore Forældre havde været lige saa fornuftige!

E. M.

VI

Den Lauenburg—Hammerschmidtske Affære er naaet frem for Retten og behandles for lukkede Døre . . .

Alle Absalonianere véd, at Hans Excellence Ministeren elsker Kønnet og frekventerer det, naar han drives af Aanden.

Talrige (mandlige) har selv mødt ham paa Charlotte Amalies Trapper for Op- eller Nedgaaende.

Ja, seks Studenter fra St. Clarakollegiet, hvis Protektor han er, har endog en smuk Nat dannet Spalier i Frøkenens Venteværelse, hvor de, hver med et tændt Stearinlys i Haanden, beredte Excellencens ukuelige Manddomskraft stormende Ovationer.

— — —

Se, alle disse mer eller mindre „uvildige" Øjenvidner til de v. Lauenburgske Galanterier gjaldt det naturligvis for den nidkære Anklager at faa Fingre i; og han satte derfor sin Sagfører ud paa dem.

Men nu indtraf det højst sælsomme og uforklarlige Tilfælde, at ingen af Deherrer var at opdrive.

Ved et sært Træf var de nemlig alle enten „taget paa Landet" uden at sige hvorhen, eller „lige flyttet" uden at opgivet deres nye Adresse.

Og da man kommer til St. Clarakollegiet for at slaa seks Studenter med ét Smæk, er samtlige Fakkelbærere netop Dagen i Forvejen en bloc rejst paa en geologisk Ekspedition til saksisk Schweiz for at studere Elbens Kilder. — Ikke at tale om Charlotte Amalie, Stridens Centrum og Bagermesterens Hovedhjørnesten, der forlængst var forduftet fra Forglemmigejgade og den hjemlige Bedrift og sagdes, af en berejst Landsmand, at være set agende i Automobil ned gennem Strøget i den fri Hansestad Bremen.

— — —

Absalonia laa flad af Latter. Og paa Gader og Torve falbødes for Tilfældet en begejstret Vise med følgende Omkvæd:

Maltus, Maltus, Du Ridder prud,
Du narrer Fanden, Du narrer Gud,
Du narrer selv en Bager . . .
Maltus er storartet!

— — —

Men nu begiver det sig, at et Individ ved Navn James Willumsen, en havareret og ludfattig Kavaler, pludselig optræder rundt paa mindre Beværtninger, hvor han trakterer ødselt paa sig selv og andre og taler forblommet om, at naar man viser sig som et taust og diskret Mandfolk, vil man aldrig komme til at staa blottet for Subsistensmidler i det kære, gamle Rugmelien.

Denne Willumsen paastaas (med eller uden Grund) at være Charlotte Amalies Fader; hvorfor Bageren atter fatter Mod og øjeblikkelig sætter sin Sagfører paa ham og stævner ham til Forhør.

— — —

Og mærkelig nok, Kavaleren møder frem.

ASSESSOREN. Deres Navn er James Willumsen?

JAMES. Til Tjeneste, Hr. Assessor . . .

ASSESSOREN. De er Fader til Frøken Charlotte Amalie Fenger, kaldet „Dronningen af Saba"?

JAMES. Skal ikke kunne sige det, Hr. Assessor.

ASSESSOREN. Var De da ikke gift med hendes Moder?

JAMES. Det har sin Rigtighed, jo.

ASSESSOREN. Og De véd ikke, om De er Fader til Deres egen Datter!

JAMES. Nej, Hr. Assessor; min salig Hustru smed mig altid ud, naar hun havde Herrebesøg.

HAMMERSCHMIDTS SAGFØRER. Tillader Hr. Assessoren, at jeg stiller Indstævnede et Spørgsmaal?

ASSESSOREN (uden at ane Uraad). Med Fornøjelse!

SAGFØREREN. Sig mig, Willumsen, var det ikke to Tusinde Kroner, De fik af Hr. v. Lauenburg for at skaffe Vidnerne af Vejen?

JAMES (oprørt i sit Hjerte). Næ, det ved Gud i Himlen det ikke var, Hr. Sagfører, det var sgu kun é t Tusind!

Stor Opstandelse i Salen! — Forhøret afbrydes. Retten hæves. Indstævnte anholdes. Og Assessoren iler op i Ministeriet, hvor han taler med den paalidelige Rasmussen, der kan bruges til allehaande . . .

* * *

En mørk sludfuld Aften trende Dage derefter ser James Willumsen Lejlighed til at rømme. — Og da man næste Formiddag søger ham i hans Logi, viser det sig, at han med første Kurér-Morgentog er afrejst via Berlin til det sydlige Udland.

* * *

Fjorten Dage senere falder Dommen:

Bagermester Alexius Hammerschmidt ikendes herved en Bøde til Statskassen, stor 500 Kroner, subsidiært 40 Dages simpelt Fængsel, og Sagens Omkostninger for unødigt Klagemaal og falsk Vidnesbyrd mod sin Næste.

Messinas Havn.

Til højre: Byens gule, fladtagede Huse terrasseformet op ad Bjærgene. — Kupler, Taarne, Spir og Skorstene.

Til venstre: Kalabriens afsvedne Kyst med udtørrede Flodlejer og støvgraa Olivenskove.

I Baggrunden: Ventilen Etna, p, t. sat à la suite.

Over det hele: en kugleblaa Himmel og en Helvedes Sol.

— — —

„Det rugmeliske Dampskibsselskab"s Damper „Rasmus den Hellige" svinger, med Stjernebanneret vajende fra Stortoppen, om Hjørnet fra Middelhavet ind mellem Scylla og Carybdis og ind paa Reden. —

Paa Kommandobroen staar, ved Siden af Lodsen og Kaptajnen, Hr. Forfatter Altbert Halling . . ,

Han ser noget udarbejdet ud. Siden han for en god Maaned tilbage forlod sit Fædreland, har han ikke haft en rolig Time. Tvivl, Bekymring og Søsyge har kappedes om at hærge ham.

— — —

Skibet vrider og vender sig for at komme til Bolværket. Lodsen raaber. Skruen larmer. Maskinen stønner. Roret knager. Vandet oprøres til Bunden . . . Men

DIGTER HALLING staar sløv og udeltagende og ser paa den hele Hurlumhej. — Det er den niende Havn, han lægger ind til paa denne Rejse, saa han kender Rummelen. — Ikke engang Etna kan afvinde ham nogen Interesse, da han baade har set Vesuv og Stromboli . . . Men pludselig gaar der et elektrisk Stød igennem ham, han spiler Øjnene paa vid Gab og griber sig krampagtig for med Hænderne . . .

EN KVINDELIG STEMME (har fremjublet hans Navn). Halling! Halling! Halling!

Og foran sig nede paa Molen ser Digteren Fru Olivia Beck staa i Raasilke, italiensk Straahat og hvid Solskærm . . . D e r staar hun; og de skulde først have mødt hinanden i Neapel paa Tilbagevejen!

HALLING (bliver lam i Armene og glemmer at hilse).

OLIVIA (kysser paa Fingeren).

HALLING (mander sig op og kysser igen; men tænker samtidig) Herre, hvad skal Enden blive! . . .

Rasmus den Hellige er imidlertid blevet fortøjet, og Landgangen stikkes ud , . .

— — —

U d e n f o r C a f é N u o v o p a a D o m k i r k e p l a d s e n. —

Aften. — Elektrisk Lys. Øredøvende Hornmusik. Stille, fed Stank af harsk Olie.

Op og ned under Buelamperne pludrende og kurtiserende Han- og Hunsicilianere. —

I en skyggefuld Krog mellem Vin og Laurbær sidder Halling og Olivia og drikker sort Kaffe efter Middagen . . .

. . . Tærningerne er kastede! — Fra Dampskibet fulgte Halling med Fru Beck hjem til hendes Hotel; og d e r kastede de dem. — Han har uigenkaldelig besluttet at vende Kone, Børn og Fattigdom Ryggen og at modtage Olivia, hendes Kød og andre Rigdomme. Han ligefrem s k y l d e r sit Folk og sit Talent det! En Kunstner arbejder langt bedre uden økonomisk Pres. — Ogsaa Klara og Børnene vil faa det behageligere. Olivia, den store Sjæl, vil sikre dem 3000 Kroner om Aaret som Vederlag for Afstaaelsen . . .

OLIVIA (med den Elskedes Haand i sin). Hvad tænkte Du, da Du saa mig paa Molen, Albert?

HALLING. Det h a r jeg jo sagt Dig . . . søde.

OLIVIA. Jamen, sig det atter!

HALLING. Jeg troede først slet ikke, at det var Dig.

OLIVIA (Hovedet paa hans Skulder). Og da Du s a a kendte mig . . .?

HALLING. Ja, saa var det jo, at den Tanke fór igennem mig: Nu er Du fortabt, Albert Halling!

OLIVIA (tæt ind til ham; ler henrykt). Ja, ja, j a! det e r Du

ogsaa! . . . Som jeg dog har længtes efter Dig, Albert! . . . Aa, sommetider var jeg ved at opgive Haabet . . . Hvorfor vægrede Du Dig saalænge?

HALLING. Du . . . Du var saa rig . . . og jeg! . . .

OLIVIA (smerteligt). Ak, min Ven, din Nobelhed har kostet mig mange Taarer . . . Du er den eneste, jeg har elsket . . . Beck og de andre . . .

HALLING (uvilligt). Lad os ikke tænke paa . . . paa det forbigangne . . .

OLIVIA. Nej, Du har Ret! Lad os leve i . . . Nuet! Og dog, om jeg havde kunnet give mig Dig . . . give Dig mig ren og . . .

HALLING (urolig). Jeg er glad ved Dig, som Du er . . .

OLIVIA (omarmer ham). Er Du, min Ven? . . . Tak! — Saa skriver Du i Morgen til Klara? . . . Aa, det lille Skind . . . men jeg kunde ikke handle anderledes?

HALLING (ser bort). Jeg skal nok skrive . . .

OLIVIA (med sin Kind mod hans). Kys mig, Digter Albert, min Digter! her under Italiens straalende Himmel ved Etnas Fod!

HALLING (kysser hende — og ønsker sig under Balearerne om Bord paa Rasmus den Hellige.

BREV TIL FRU KLARA HALLING

Messina.

Kære lille Klara!

Det er ikke saa nemt at komme frem med det, jeg nu vil sige Dig; og jeg beder Dig indstændig om at modtage min Meddelelse som den lille fornuftige Pige, Du altid har vist Dig at være.

Du har vist længe mærket, at alt ikke var os

imellem, som det burde være. Men Du, der er saa overvættes rolig anlagt, har vel derfor lidt mindre derunder end jeg, hvis Nerver er saa sensible, at den mindste Ubehagelighed indvirker paa dem. Jeg vilde jo saa gerne bekæmpe mig, men jeg k a n det ikke tilfulde; og derfor, lille Klara, vil jeg bede Dig overveje et Forslag, jeg har at gøre Dig, nemlig det, at vi et Aar eller to skal leve adskilt fra hinanden for at prøve, om ikke d e t skulde være det bedste for os begge. Jeg vil ogsaa have godt af det for min digteriske Virksomhed, der lider meget ved at leve midt i et Familielivs enerverende Smaatteri og daglige Vrøvl. Og for dit Vedkommende, kære Klara, tror jeg ogsaa, at det vil være til Gavn; Du kan, naar jeg er borte fra Huset, ganske anderledes tage Dig af Børnene, de smaa Stakler, som jeg jo aldrig har været og aldrig k a n b l i v e for, hvad jeg burde. Det har saa tit gjort mig ondt for dem; men naar man er saa ulykkelig at være Digter, m a a man først og fremmest tage Hensyn til dette sit Kald. Ikkesandt, Klara, Du forstaar mig, mit Land og mit Folk kræver det b e d s t e af mig — skønt jeg ganske vist hverken nogen Sinde har faaet det Heimannske Legat eller været paa Finansloven! — og det kan jeg jo ikke godt yde, naar jeg, som nu, hindres af tusinde smaa Hensyn.

Vær nu ikke for bedrøvet, lille Klara, men tænk paa, at hvis vi for Fremtiden skulde have levet sammen, og jeg ikke havde taget denne kraftige Beslutning, vilde Livet baade for Dig og mig og de kære, smaa Børn være blevet en lang Smertensvej; thi jeg k a n ikke være anderledes, end jeg er.

Hvad det pekuniære angaar, skal Du ingen Uro nære. Sagfører Balsgaard vil udbetale Dig en Sum af 3000 Kr. aarlig, som Du med din udprægede økonomiske Sans vil kunne leve smukt af.

Hvis Du føler Trang til at raadføre Dig med no-

gen, saa synes jeg, at Du skulde gaa til Sigvard Hammelev, som altid har vist sig som din gode og forstaaende Ven.

Og nu, kære lille Klara, vær nu ikke altfor vred paa mig, fordi det maaske kommer lidt hovedkulds; men vær overbevist om, at jeg har tænkt grundig over Sagen og indset, at en saadan Ordning vil være bedst for alle Parter.

Hjertelig Hilsen og et Farvelkys til Dig og Børnene fra Eders stedse hengivne og trofaste V e n

Albert Halling.

Vi rejser en af Dagene til Schweiz, og derfra skal jeg sende Dig min Adresse.

BREV TIL SIGVARD HAMMELEV

Messina.

Kære Ven!

Samtidig med at jeg tilsender Dig dette Brev, har jeg skrevet til min Kone.

Sagen er den, at Begivenhederne har udviklet sig hurtigere, end jeg havde ventet og anet. Ved min Ankomst her til Messina fandt jeg allerede Fru Beck, som jeg mente først at skulle have mødt ved Skibets Tilbagekomst til Neapel.

Du spurgte mig engang, kære Ven, om jeg elskede Fru Beck. Saa vidt jeg husker, svarede jeg den Gang Nej. Men jeg har længe elsket hende og er flygtet for hende; jeg havde jo andre Forpligtel-

ser. Men vort uventede Møde her under Siciliens straalende Himmel, har gjort det klart for mig, at jeg er flygtet forgæves; thi jeg kan ikke længere tænke mig Livet uden ved hendes Side. — Og vi er i Aftes bleven enige om at ville leve Resten af vore Dage med og for hinanden.

Nu er det, jeg har skrevet til Klara denne Sag angaaende. Dog har jeg ikke fortalt hende den hele Sammenhæng, men kun sagt, at jeg vil forsøge at leve adskilt fra hende et Par Aars Tid, da jeg mener, at mit Talent vil have megen Gavn deraf, og at det ogsaa i andre Henseender vil være bedst baade for hende og mig. Men naturligvis gætter hun med sit kvindelige Instinkts Skarpsyn Grunden til denne vor Adskillelse; og derfor, kære Ven, beder jeg Dig om, saasnart det er Dig muligt, at gaa til hende og tale med hende. Du har altid haft saa god og stærk en Indflydelse paa hende, at jeg trygt lægger i dine Hænder at tale hende til Fornuft og vise hende Fordelene ved en saadan Ordning; og nu behøver I jo ikke længere at tage noget Hensyn til mig.

Jeg bemyndiger Dig til, om det er nødvendigt, at aabenbare hende hele Sandheden. Hun skal jo dog engang have det at vide, og jo før det sker jo bedre. —

At Du maaske ogsaa vil rette Bebrejdelser mod mig, forudser jeg. Men kære Hammelev, naar man, som jeg nu, er blevet grebet af en stor Lidenskab, har man intet andet at gøre end at skyde sig en Kugle for Panden eller at give efter for sit Hjertes Stemme. Jeg vælger det sidste, da mit Liv dog maaske endnu kan blive til nogen Glæde og Gavn for mit Land, mit Folk og den kære Olivia.

Hvornaar jeg kommer tilbage til Rugmelien, véd jeg ikke. I Morgen rejser vi Nord paa; bliver et Par Dage i Neapel og tager derpaa til Schweiz. Saa-

snart jeg kan opgive Dig en fast Adresse, skal Du faa den.

Hjertelig Hilsen, kære Ven,

din hengivne

Albert Halling.

Olivia beder hilse. Hun siger, at Du, „er saa rar".

Forlagsboghandler Niels Hüllichs Indbrud i sin egen Forretning besvarede Fuldmægtig Jørgensen med, uden Paatale, at lade Pengekassens Laag gøre i Stand igen.

En Maanedstid senere stjal Chefen atter en større Sum.

Denne Gang svarede Fuldmægtigen med at lade anbringe en kraftig Hængelaas for Kassen.

Men tre Uger efter var Laasen brækket fra, og hele Pengebeholdningen bortført . . .

Fra da af stak Fuldmægtigen hver Aften Pengene i sin Tegnebog og bar dem med sig til sit Hjem, hvor de overnattede.

Men stadigvæk udvekslede Deherrer ikke Tanker Sagen vedrørende.

— — —

Hüllichs Privatbolig er i en Villa i Haabets Allé. —

Han har paa ny været en Ugestid borte fra Forretningen „paa Grund af Forkølelse".

Men i Morgen forfalder der et Par Veksler, og derfor har Fuldmægtig Jørgensen besluttet personlig at begive sig ud paa Villaen for at forhandle med Principalen.

Han har aldrig før besøgt Hüllich under dennes Forkølelsesanfald; men denne Gang v i l han; han vil se sin Chef, se, hvor vidt det er kommet med ham . . .

Og nu staar han i Husets Entré og forhandler med Frøken Sofie (24 Aar), der sammen med Søsteren, Frøken Agnes (26 Aar), bestyrer Hjemmet for Faderen.

FRK. SOFIE (indtrængende, næsten tryglende). Aa, hvis De bare vilde sige m i g Besked, Hr. Jørgensen, saa . . .

FULDMÆGTIGEN. Nej, Frøken, jeg maa selv tale med Deres Fader.

FRK. SOFIE. Jamen, Far k a n ikke modtage nogen, han . . .

FULDMÆGTIGEN (fast). Kære Frøken, jeg m a a tale med ham! . . . Vi skal i Morgen betale op mod tre Tusinde Kroner, og jeg ved ikke, hvor jeg skal tage dem fra . . .

FRK. SOFIE. Har De ikke Fornyelsesblanketterne med, som De plejer . . .? Saa skal jeg gaa ind og faa hans Navn paa . . .

FULDMÆGTIGEN. Vekslerne kan ikke fornyes mere; de skal betales, . . . og jeg har kun en tolv-tretten Hundrede i Kassen.

FRK. SOFIE (fortvivlet). Aa . . . dersom De v i d s t e . . .

FULDMÆGTIGEN (rolig). Kære Frøken, jeg véd det . . . De behøver ikke at . . .

FRK. SOFIE. Jamen, De . . . De har aldrig set ham i den Tilstand . . . det er frygteligt . . . han . . .

FULDMÆGTIGEN (véd intet andet at sige end). Ja, ja, ja . . . saa, saa . . .

Døren til Dagligstuen gaar op, og

FRK. AGNES (vakler ud; hun maa holde sig i Dørkarmen for ikke at falde). Sofie . . . jeg vil i Seng . . .

FRK. SOFIE (med et Skrig hen imod hende). Har Du nu igen . . .!

FRK. AGNES (fjollet-smilende). Ja . . . hvorfor skal h a n . . . ha' det altsammen?

FRK. SOFIE (griber hende i Armen, tvinger hende tilbage gennem Døren og følger selv med).

FULDMÆGTIGEN (stiv af Overraskelse). Den ulykkelige Frøken Sofie! T o Drankere at passe! . . . Men hvor havde hun dog kunnet s k j u l e d e t med Søsteren saa godt . . . Naa, hende om d e t!

Han virrer med Hovedet som for at blive Indtrykket kvit . . . Derpaa lytter han hen mod Dagligstuen; og da der er blevet stille derinde, aabner han Døren og gaar ind . . . Han standser tøvende; men gaar saa rask hen imod Døren til Hüllichs Værelse og banker paa: Han v i l se ham! Ingen svarer. Han banker igen og aabner . . .

Værelset er halvmørkt. Gardinerne er trukket for. Han kan ingen opdage derinde. — Saa hører han pludselig en dyb, grødet Stemme:

— Er det D i g, Sofie?

Og Fuldmægtigen opdager da Niels Hüllich siddende sammenkrøbet paa en Stol i Stuens mørkeste Krog:

— Det er mig, Hr. Hüllich . . .

HÜLLICH. Hvem . . .?

FULDMÆGTIGEN. Jørgensen . . . Fuldmægtig Jørgensen inde fra Bogladen.

HÜLLICH. Hvad vil D e?

FULDMÆGTIGEN. Jeg skulde tale med Dem om de Vekslei i Morgen . . .

HÜLLICH. Jeg er syg . . .

FULDMÆGTIGEN (nærmere). Jeg har været i Banken, men den vil ikke forny dem.

HÜLLICH (har ikke rørt sig; han sidder foroverbøjet med Hænderne støttet mod Knæene. — Hans Ansigt er næsten ukendeligt rødt og opsvulmet; hans Øjne vidt aabne og udtryksløse).

FULDMÆGTIGEN. Det var de Veksler . . .

HÜLLICH. Jeg er syg, som De ser . . . meget syg . . .

FRK. SOFIE (hurtig ind fra Dagligstuen). Men, Hr. Jørgensen, er De alligevel gaaet herind . . .?

FULDMÆGTIGEN. Ja, Frøken . . . jeg maa jo ha' ordnet . . .

FRK. SOFIE. Har han svaret Dem?

FULDMÆGTIGEN. Nej . . . Vil Frøkenen maaske forsøge . . .? Jeg har for alle Tilfældes Skyld taget et Par Vekselblanketter med . . .

FRK. SOFIE (fikserer ham). Men De sagde jo før . . .

FULDMÆGTIGEN (rolig). Jo . . . Men kan jeg ikke skaffe Penge, saa maa vi jo se . . . Tror De, han er i Stand til at sætte sit Navn under . . .?

FRK. SOFIE (tager Blanketterne). Jeg kan jo prøve . . .

FULDMÆGTIGEN. Skal jeg hjælpe . . . skal jeg . . .

FRK. SOFIE (hurtig). Nej, nej . . .! De maa gaa ind i Dagligstuen saa længe . . . Det forvirrer ham kun, naar her er andre ogsaa.

FULDMÆGTIGEN. Som De vil, Frøken, De kender ham jo bedre . . . Men jeg maa altsaa ha' hans Navn!

FRK. SOFIE. Ja . . . Gaa saa . . .

FULDMÆGTIGEN (ind i Dagligstuen. — Døren lukkes til efter ham . . . Lidt efter kommer Frøkenen ind med Blanketterne i underskrevet Stand.)

FULDMÆGTIGEN (betragter nøje Navnet). Tak . . . Ja, nu maa vi jo se . . . Maaske vil Wandel hjælpe . . . Frøkenen véd, at han har hjulpet før.

FRK. SOFIE (rækker ham Haanden). Tak, Fuldmægtig Jør-

gensen! . . . Far har altid sagt, at uden D e m vidste han ikke, hvordan det skulde gaa!

FULDMÆGTIGEN (afværgende). Man gør jo kun sin Pligt . . .

FRK. SOFIE (famlende). De . . . jeg vil . . . De taler da ikke om . . . om at De har set min Søster saaledes . . .? Aa, undskyld, at jeg siger det, men . . . (Taarerne løber ned af hendes Kinder). Jeg har det ikke l e t, Fuldmægtig Jørgensen . . .

FULDMÆGTIGEN. Jeg vidste ikke, at Frøken Agnes . . .

FRK. SOFIE. Nej, jeg har gjort alt for at skjule det . . . (Synker ned paa en Stol).

Pause.

FULDMÆGTIGEN (ser paa sit Uhr). Ja, nu maa jeg gaa, Frøken . . . Klokken er mange . . . Og saa skal jeg nok se at ordne alt paa bedste Maade.

FRK. SOFIE (rejser sig; tørrer Øjnene). Tak . . . ja, havde vi ikke Dem . . .! Tager De hjem ad Langgaden?

FULDMÆGTIGEN. Ja . . . med Sporvognen.

FRK. SOFIE (skuffet). Aa, med Sporvognen . . .

FULDMÆGTIGEN. Jamen, v a r der noget, Frøken . . .

FRK. SOFIE. Nej, naar De ta'er med Sporvognen, saa . . .

FULDMÆGTIGEN. Jamen, jeg kan godt . . .

FRK. SOFIE (livfuldt). Ja, h v i s De vilde, saa kunde De gøre mig en stor Tjeneste ved bare at stikke Hovedet inden for hos Pätsche, De véd, hernede paa Hjørnet, og sige, at de maa e n d e l i g sende mig den blaa Nederdel op i Eftermiddag inden seks, da jeg skal i Teatret i Aften . . .

AAGERKARL WANDEL (sidder i Skjorteærmer i sin Lænestol, i

sit Soveværelse, ved Siden af sit Pengeskab og „slaar Mave" efter Middagsmaden).
Han er i saadanne Andagtsstunder ikke god at komme op ved. — Det ringer paa Entréklokken, og Wandels Husbestyrerinde
FRØKEN SCHLICHTING (lang, mager og religiøs, gaar ud og lukker op). Det er
FULDMÆGTIG JØRGENSEN.
FRØKENEN. Hr. Wandel hviler!
FULDMÆGTIGEN. Sig, at det er mig.
WANDEL (der hører Græsset gro). Hva' er der?
FRØKENEN. Det er Hüllichs Fuldmægtig.
WANDEL. Hva' vil han? . . . Jeg sover!
FRØKENEN. Han vil gerne tale med Dem.
WANDEL. Hum . . .!
FRØKENEN. Maa han komme?
WANDEL. Hum . . .!
JOMFRUEN (aabner Døren). Værsgod . . .
FULDMÆGTIGEN (ind).
WANDEL (i sin Stol, højrød og oppustet. — Han støtter Hænderne mod Stolens Arme, og hans uhyre Mave ligger som en overstoppet Dyne frem mellem hans skrævende Ben). Hva' vil De . . . æ—hæ—e?
FULDMÆGTIGEN. Det er et Par Veksler . . .
WANDEL. Jeg har jo sagt, at jeg vil snakke med ham sæl!
FULDMÆGTIGEN. Hr. Hüllich er syg . . .
WANDEL. Den kender vi . . . fuld! At Menneskene ikke kan lære at holde Maade . . . Hvor store?
FULDMÆGTIGEN. En paa nitten Hundrede og en paa elleve Hundrede . . .
WANDEL. Og hvor stor Afbetaling?
FULDMÆGTIGEN. Seks paa den store og fem paa den lille . . .
WANDEL. Hvor længe tror De, jeg kan blive ved med det, Højstærede?
FULDMÆGTIGEN (rolig). Hr. Wandel har jo Sikkerhed . . .
WANDEL. Har De Blanketterne med?
FULDMÆGTIGEN. Ja . . her er de . . .

WANDEL (undersøger Underskrifterne). Det er mærkeligt . . . æ—h æ—e . . . at han stadigvæk kan skrive sit Navn saadan uden at ryste.

FULDMÆGTIGEN (rolig). Ja — . . .

WANDEL. Har De sæl været ude hos ham?

FULDMÆGTIGEN. Ja.

WANDEL. Og De saa' ham sæl skrive?

FULDMÆGTIGEN (uden Tøven). Ja.

WANDEL. Og han var meget fuld?

FULDMÆGTIGEN. Han var . . . ja . . . stærkt angreben . . .

WANDEL. Men hvor Fanden kan han saa skrive sit Navn saa flot! . . . (Kniber et Øje til). For D e har vel ikke h j u l p e t ham . . . hæ, hæ? . . . Naa, m i g rager det jo ligemeget! . . . H a r De Afdraget?

FULDMÆGTIGEN. Ja.

WANDEL. Fyld saa ud . . . Dér staar Blæk og Pen.

FULDMÆGTIGEN (sætter sig ved Bordet ved Siden af Wandels Stol og udfylder Vekslerne).

WANDEL (sætter sit Navn bagpaa). Jeg synes for Resten . . . æ—h æ—e . . . De sa'e forleden, at Banken vilde ikke forny mere?

FULDMÆGTIGEN. Jo, med D e r e s Navn paa!

WANDEL. Hum! . . . Og Pengene til m i g?

FULDMÆGTIGEN. De er her . . . Er det ikke halvtreds?

WANDEL. Halvtreds for h v e r jo . . . (Arrig). Hva' Fanden spør' De om d e t for, da De ved 'et!

FULDMÆGTIGEN (rækker ham en Hundredkrone-Seddel, som

WANDEL folder sammen og putter i Portemonnæen). Det var til d e n Flaske Hvidtøl!

FULDMÆGTIGEN. Og saa vilde jeg gerne laane Nøglerne til det store Pakhus . . .?

WANDEL (misfornøjet). H v a' skal De nu ha'?

FULDMÆGTIGEN. Hundrede Mortensen store Geografi og hundrede Hansen Bibelhistorie for Mellemklasserne.

WANDEL. Bogen ligger i Skabet dér . . . Vil De ta' den!

FULDMÆGTIGEN (tager Lagerbogen og Nøglerne til Pakhuset fra en Hylde i Pengeskabet. — Sætter sig ved Bordet og fører de 100 Mortensen og de 100 Hansen ind som udgaaet.)

WANDEL (raaber). Schlichting! . . . Kaffe!

Og som om Frøkenen havde staaet parat uden for Døren, træder hun i samme Nu ind med en Kop tillavet Kaffe og fem smaa mørkebrune Tvebakker paa en Tallerken, som hun stiller fra sig paa Bordet. — Derpaa tager hun en Kasse Cigarer frem fra en Krog bag Døren, byder Principalen en, bringer Kassen tilbage, stryger en Tændstik og sætter til Cigaren, som Wandel har bidt Spidsen af, blæser Tændstikken ud, lægger den paa Underkoppen og vil forsvinde . . . alt uden Ord og i kristelig Sagtmodighed.

WANDEL (gumler Tvebakker). Hvor er Lily?

FRØKENEN. Frøkenen er paa sit Værelse.

WANDEL. Jeg vil snakke med hende.

FRØKENEN. Frøkenen ønsker ikke at forstyrres før Klokken fem.

WANDEL. Hva'?

FRØKENEN. Frøkenen sagde, at hun vilde ikke forstyrres før Klokken fem.

WANDEL. Naa . . . Hun er vel alene?

FRØKENEN (tøvende). Nej . . . Hr. Mürer er deroppe.

WANDEL (svulmer). Hum . . .! Ja stik saa a'!

FRØKENEN (glider stille ud af Stuen, stille som hun kom ind).

WANDEL (kradser arrig Lagerbogen til sig og blader i den). Det begynder ellers at tømme! I kommer snart til at lægge noget mere fra det lille Pakhus over til mig!

FULDMÆGTIGEN (der har rejst sig). Vi har tænkt paa at lægge seks Hundrede Eksemplarer af Mellings Samfundsbilleder derover.

WANDEL. Hvor mange er der trykt af den?

FULDMÆGTIGEN. Et Tusind.

WANDEL. Er de andre solgt?

FULDMÆGTIGEN. De er ude å Kondition.

WANDEL. Hva' ta'r I saadan no'et Skidt for!

FULDMÆGTIGEN. Det pynter paa Forlaget . . . Aviserne roste os, fordi vi hjalp en ung og talentfuld Mand frem . . . Og saa sidder hans Fader jo i Folkerepræsentationen.

WANDEL (grinende). Ja, De er god nok, Jørrensen! . . . Han har vel ingen Penge faaet for den Bog, han, Melling?

FULDMÆGTIGEN. Nej, det bruger man ikke . . .

WANDEL (gotter sig). Hæ, hæ! . . . Ja, hvis De ikke ha'de den Drukkenmaas til Hüllich at slæbe paa, Jørrensen, hva'!?

FULDMÆGTIGEN. Forretningen er jo hans, Hr. Wandel . . .

WANDEL. Ja . . . og De er en god Lurendrejer, er De! De véd nok, hvorfor de holder Hesten i Halen, hva'? . . . Forretningen er sgu god nok . . . æ—hæ—e . . . tror De ellers, jeg hjalp! . . . Men han, Hüllichsen, maa ikke leve alt for mange Aar endnu!

FULDMÆGTIGEN. Han lever, saa længe det er Guds Vilje . . .

WANDEL. Ja, det gør han naturligvis, De . . . Præstesøn! . . . Og kom saa bare til mig; saa skal vi to nok . . . Vil De ryge? Kassen staar der henne.

FULDMÆGTIGEN. Nej Tak; jeg skal ned paa Kontoret.

WANDEL. Kender De noget til denne her Digter Mürer?

FULDMÆGTIGEN. Nej, han kommer jo ikke hos os.

WANDEL. Gaar hans Skidt?

FULDMÆGTIGEN. Han kommer i flere Oplag, ja.

WANDEL. Hvorfor har I saa ikke sørget for at faa ham?

FULDMÆGTIGEN. Vi kan ikke have alle de Bøger, der kommer.

WANDEL. Hum . . . Ja, saa husker De at levere Nøglerne herop, naar de har hentet Bøjerne! . . . og ta' nu ikke flere, end der staar opført, hæ, hæ!

FULDMÆGTIGEN (ler med og gaar. — Men uden for Døren knytter han Hænderne; thi vel har han sine Fejl og sine Hensigter, men i Sammenligning med „Husværт" Wandel føler han sig dog ren som en Messesærk, og saa skal man alligevel . . .!)

VII

Den nye Kirke i Arbejderkvarteret hinsides Søerne og Dronning Katrines Bro skal i Dag indvies . . .

Det er den syvende Kirke, der er bleven opført i Staden Absalonia, siden den nuværende Regering tiltraadte Taburetterne. Og stedse har Hans Excellence v. Lauenburg været Sjælen i disse Foretagender; hans Navn staar ufravigelig øverst under Opraabene til de frivillige Bidrag.

— — —

Kareterne holder i Række langs den søndre Side af Kirkepladsen. Kun Skridt for Skridt vinder de frem foran Portalen; thi det gaar langsomt med Tømningen. Indholdet er i de fleste Tilfælde gammelt og skrøbeligt.

Men fornemt!

Hans Excellence Maltus har nemlig, i Anledning af sin Sejr over Æreskænderen Hammerschmidt, besluttet, at d e n n e Indvielse skal overstraale alle sine Forgængere.

Kun de tre første Rangklasser har faaet Entrébillet. — Og saa naturligvis en Hoben Biskopper, Provster, Præster, Klokkere og Degne; men de hører jo med til Lokalet.

— — —

Stolestaderne ned gennem Kirken straaler og lyner af Ordener, Skjortebryster, Uniformer og skaldede Isser isprængt hist og her med elegante Dameoverstykker og overdaadige Fjerhatte . . .

I den øverste Stol til højre nærmest Alteret har det samlede Ministerium taget Plads . . . dog atter med Undtagelse af Marineministeren, der kun interesserer sig for S ø m a n d s missionen . . .

I Stolen til venstre derimod ser man, dirigeret af den paalidelige Rasmussen, — og Ministeren høster Dagen efter, selv i Oppositionspressen, talrige Lovord for denne Tanke! — en udvalgt Samling af Kvarterets nettere Arbejdere og Arbejdersker. Det er jo for d e m, Kirken er bygget; og de sidder nu der, særdeles beærede og i høj Grad ilde til Mode.

— — —

Dørene til Vaabenhuset slaas op, Orgelet sætter i, og frem over Kirkegulvets tavlede Fliser skrider Hans Excellence Maltus v. Lauenburg med en Biskop paa hver Haand og det øvrige Kleresi i Ryggen.

Solen, der hidtil har været skjult af Efteraarets tunge Skyer, bryder i samme Øjeblik frem og kaster sine gyldne Straaler ind igennem de brogede Ruder, hvis mangefarvede Tinter, spillende i de hvide Præstekraver, forlener deres Bæreres Ansigter med et henrykt, fast overjordisk Skær.

— — —

Ankommet til Koret ordner Processionen sig i to Halvbuer; von Lauenburg tager Plads i Forgrunden til højre paa en simpel Spisestuestol med Rørsæde; og Hans Højærværdighed Biskoppen over Absalonias Stift knæler ned foran Alteret.

EN KLOKKER beder Fadervor.

ORGELET bruser løs paa ny. Og et blandet

HERRE- og DAMEKOR (afsynger første Værs af Salme Nr. 400):

Held os, Kirkens Klokker lyder
Atter paa den vante Vis . . .

Hvorefter

BISKOPPEN (staar op, vender sig mod Publikum og nedbeder i en fortræffelig formet og dybt følt Tale Herrens Velsignelse over „dette Guds Hus, rejst af Menighedens Trang til at ty did, hvor ene Hjælpen findes!")

KLOKKEREN (beder paa ny Fadervor).
ORGELET (bruser. — Og
KORET (synger sidste Vers af ovennævnte Salme):

Stat da Huus, til Herrens Ære
Gjennem mange Slægter ned,
Stedse kjært og helligt være
Du for Præst og Menighed;
Imod Verdens Synd og Sorg,
Hid vi tye som til en Borg,
Hvor vi sikkre Vaaben finde,
Til i Liv og Død at vinde!

Hvorpaa Festen endnu ikke er til Ende.

— — —

Den nye Kirkes Præst skal nemlig indsættes og holde sin Tiltrædelsesprædiken . . .

Denne Præst er Hr. Mathæus Millinge, Forfatteren af den bekendte Opbyggelsesbog: „Troens Glødelampe".

Pastor Millinge har, straks da Dommen i den Hammersmidtske Sag (men heller ikke før) var faldet, skrevet et glødende og nidkært Indlæg i Evangelisk Maanedsskrift, hvori han paaviste det utilbørlige i, at Lægfolk blander sig op i Kirkens Sager og gør sig til Dommere over de himmelske Ting . . . „Men vi har jo ogsaa nu nyligen fornummet," saaledes sluttede Opsatsen, „at Gud vor Herre finder sig ikke i saadan Formastelighed, men nedsender over den Frække sin retfærdige Straf, ham til Spe, og Ligesindede til følgeværdig Advarsel!"

Saaledes skrev han. — Og da han omtrent samtidig med denne velmente Artikel tilfældigvis havde indgivet Ansøgning til det høje Kultusministerium om at blive forflyttet fra sit lille Embede som Kapellan i Vestre-Kvarteret til det større Kald som Sognepræst ved den nyopførte Kirke hinsides Søerne, hørte Gud naadig hans Bøn og bevilgede hans Ansøgning . . .

Og nu bestiger altsaa

PASTOR MILLINGE for første Gang sit nye Kalds Prædikestol og holder stille og bramfrit sin Tiltrædelsestale. Han har valgt til Tekst Lucas 22. Cap. 14—20:

„Og der Timen kom, satte han sig tilbords . . ."

— — —

Atter ruller Kareterne frem foran Kirkens Portal, og medens Klokkerne klinger og Orgelet toner, staar

MATHÆUS MILLINGE lille, skulderbred og noget hjulbenet, paa Vaabenhusets Tærskel og bukker med sit blottede, graasprængte Hovede sine Gæster til Dørs. — Men dybest og agtelsesfuldt bøjer han sig for sin øverste Foresatte, Hans Excellence Kultusminister

MALTUS v. LAUENBURG, Guds Statholder i Kongeriget Rugmelien.

— —

Og det ny Tempel bærer Navnet: „Det retfærdige Hjertes Kirke".

Fru Adelheid Hegge er altsaa atter begyndt at give Undervisning i Musik . . .

Og skønt hendes „lille Ben" er borte fra Hjemmet indtil Klokken tre Eftermiddag, har hun dog fundet det fornødent at omarrangere Lejligheden „for ikke at forstyrre".

Det fælles Sovekammer er derfor ophævet og gjort til Spisestue.

Dagligstuen er gjort til Soveværelse for Fruen,

Og „Benet" tilbringer Natten i Pigekammeret. —

Dette Arrangement synes baade fortræffeligt i Tanke og prisværdigt i Udførelse . . .

— — —

Men nu begiver det sig, at Ejnar Hegge fra den Aftentime at regne, da han havde set sin Hustru uden Futteraler, var bleven grebet af en heftig Attraa til hende.

Denne Attraa havde han vel til en Begyndelse søgt at bekæmpe som skadelig og sig uværdig.

Men forgæves.

Nat efter Nat, naar han laa paa sit Leje under Ampelen og lyttede til sin Naboerskes sunde Aandedrag, følte han den mest flammende Trang til at gribe forstyrrende ind i denne Sundhed . . .

Og om Dagen kaglede han kælent op og gjorde sprittende Elskovs-Pas omkring Damen som en Dværghane omkring en Bramaputrahøne . . .

Men Adelheid syntes aldeles ikke at bemærke hans stigende Thermometerstand. — hun behandlede ham særdeles høfligt, men under Frysepunktet.

Og da han engang i et særlig overhedet Øjeblik, hvor Elskov og Harme samtidig løb af med ham, slog paa: „at en Hustru efter Loven ikke havde Ret til at nægte sin Ægteherre Kvindelighed, naar han begærede hende!" — saa' hun et Sekund fuldstændig uforstaaende paa ham og for dernæst bardus ind i Sideværelset, hvor hun længe laa hen af undertrykt Latter . . .

— — —

Og saa var det, at hun fandt paa, at Lejligheden burde omordnes.

Og Ejnarmand, der med begge Hænder greb denne Tvedeling som et muligt Middel til Helbredelse, gav beredvillig sit Samtykke.

Men atter forgæves.

Thi her inde i hans ensomme Celle, hvor Adelheid oven i Købet i et barokt Lune havde anbragt den lyserøde Ampel, greb Attraaen ham endnu vildere an. Han vred og vaandede sig Nat paa Nat og transpirerede afmægtigt og drømte søde Drømme med bitter Udgang . . .

— — —

Paa ny har en Nat sænket sig ned over Jorden. Alt i Huset er stille. Fra Gaden høres den dumpe Lyd af en tungtladet Vogn — og fra den dunkle Gaardsplads under Vinduerne klinger af og til triste Brudstykker af en sønderrevet Hankats svigefulde . . . af en svigefuld Hankats sønderrevne Klage . . .

EJNAR HEGGE staar skælvende af Sindsbevægelse m. m. uden for Døren til sin Hustrus Soveappartement . . . Han er kun iført sin stumpede Natskjorte; og hans nøgne Fødder stikker i Filt-Pampusser. — Han lægger Øret til Nøglehullet og lytter . . . intet høres. — — Varsomt griber hans Haand om Dørgrebets Horn . . . Han har drømt den bittersødeste Drøm, om at han holdt sin velskabte Ademor i sine Arme; det var en vidunderlig frydefuld Fornemmelse . . . men han vaagnede, førend Drømmen endnu havde faaet sin lovbundne Afslutning . . . Og nu er det, at han er staaet ud af sin Seng, for at forsøge . . .

Han vil . . . hun maa . . . han vil fuldende Drømmen ved hendes virkelige, levende Bryst . . . han . . .

Aa, Ademor, Ademor, Du maa have Medlidenhed med din lille Ejnarmand!

. . . Sagte lukker han Døren op og glider ind . . . Han hakker Tænder . . .

A . . . A . . . Ademor . . . sov . . . sov . . . over Du?

ADEMOR (hører intet).

EJNARMAND (nærmere). Lille Ade . . .

ADEMOR (farer over Ende, søvndrukken). Hvem er d e t?

EJNARMAND. Det er . . . det er mig . . .

ADEMOR (lysvaagen). Men Gudbevares Menneske, hvad vil D u?

EJNARMAND. Jeg - æ . . . Du . . . jeg . . .

ADEMOR. Er Du s y g?

EJNARMAND. Maa jeg ikke . . . jeg . . . maa jeg være lidt inde hos Dig?

ADEMOR (kort og afgjort). Nej!

EJNARMAND (bønligt). Aa, lille Ademor . . .?

ADEMOR. Vrøvl! Gaa ind til Dig selv!

EJNARMAND (stønner uartikuleret).

ADEMOR. Hvad er det for en Lyd?

EJNARMAND. Det er vist en Kat nede i Gaarden . . .

ADEMOR. Hvad er Klokken?

EJNARMAND. Fire . . . M a a jeg saa, Ademor . . .?

ADEMOR. N e j, har jeg sagt! . . . Gaa din Vej!

EJNARMAND (grædende paa Knæ foran Lejet). At Du . . . at Du kan . . . nænne . . . nænne det . . . Adelheid . . .!

ADEMOR. S k a m m e r Du Dig ikke!

EJNARMAND. Næ—i . . .

ADEMOR (der et Øjeblik har vaklet vis à vis denne dybe Kærlighed, gør nu Vold paa sig og drejer sig brutalt mod Væggen. Tavshed . . .

Scenen har under det hele Optrin været mørk, og de agerende har ikke kunnet se Flig af hinanden.

EJNARMAND (tryglende). Ade . . . lille søde Ade . . .?

ADEMOR (svarer ikke).

EJNARMAND. Jeg fryser . . .

ADEMOR (tier fremdeles).

EJNARMAND (fatter Haab. Tavshed er Samtykke! — og begynder at fingerere ved Lejets Bolster).

ADEMOR (vender sig adræt og trækker Tæppet om sig som et Harnisk).

Nej, siger jeg! Kan Du ikke høre, Menneske! — Gaa ind til Dig selv og lad mig være i Fred!

EJNARMAND (rejser sig stille. — Staar et Øjeblik endnu og haaber paa det vidunderlige . . . og pampusser derpaa mat og slukøret tilbage til det tomme Pigekammer. —)

Udenfor griner Maanen . . .

Edmund Mellings „Samfundsbilleder" er altsaa udkommet . . .

Aviserne har gennemgaaende modtaget den med Respekt; nogle endogsaa med Begejstring; Forfatteren er gentagne Gange bleven kaldet: „Den unge lovende Videnskabsmand".

Hvorpaa man er gaaet over til Dagsordenen: Brækkede Ben, bortløbne Prinsesser af Huset Habsburg, falske Tikronesedler og de sidste Lystmord . . .

Der er blevet solgt i alt femten Eksemplarer af dette Værk, hvori en ung fyrig Sjæl har nedlagt hele sit glødende og naive Hjertes Indignation og Forhaabning . . .

Dog, Edmund Melling smiler højt og skænker tilsyneladende ikke længere sine Samfundsbilleder en Tanke. Han er for længst begyndt paa et nyt og ligesaa epokegørende Værk, som han foreløbig har givet Navnet: Dansemus, Verdensdrama i fem Akter.

Her er hans Udkast:

Første Akt.

Gud uindskrænket Regent. — Alt saare godt.

Anden Akt.

Gud tager Profeterne til Ministre. — Depravationen begynder.

Tredje Akt.

Gud og Ministrene afsættes af Sønnen. — Depravationen vokser.

Fjerde Akt.

Sønnen afsættes af Paverne. — Depravationen kulminerer.

Femte Akt.

Kaos.

Den hele Guddommelighed viser sig at være Hjernespind digtet af Epileptikere og sat i Scene af de kloge og viljefaste for bedre at kunne udnytte de dumme og svage. — „Det moderne Samfund" opstaar. — Løgnen og Humbugen sættes i Højsædet og kaldes Sandhed og Retfærdighed. — Al Jordens Folk ligger i med Venus og Guldkalven. — „Dansemus". — Soli deo gloria! — —

Saa vidt er han naaet med sin Bog. —

Men bedst som han en Dag sidder ved sit Arbejdsbord, kæmpende med Dramaets videre Udarbejdelse, slaar den Tanke pludselig ned i hans Hjerne: Sæt, at Jomfru Marie havde faaet Tvillinger! . . . og han smider Pennen fra sig og brister i en skingrende Latter: ha, ha, ha—a—a . . .!

— — —

Det er Aften. Skæret fra Gadelygten udenfor fylder Stuen med et blegt Lys. — I Buret henne under Vinduet træder Musene deres fredløse Dans; og bag Døren til Naboværelset høres den forladte Oldings klynkende Klage . . .

Men Edmund Melling har i flere Døgn ikke været hjemme.

— — —

Ude ved Søerne, der adskiller det gamle Absalonia fra Nybyen, hvor Arbejderne bor, er der stort Postyr.

En livstræt Kvinde har styrtet sig fra Dronning Katrines Bro paa Hovedet ned i Bølgerne. — —

Absalonianere af begge Køn hænger med Overkroppene ude over Broens Rækværk, fægter med Armene og raaber og skriger:

EN PIGE (hvinende). Fredrik, Fredrik, Du maa ikke, Du maa ikke!

FREDRIK (en stor, svær Slagter, river sig løs fra Pigens klamrende Fingre): Sludder, Karoline, hvis det nu var Dig, der la' dernede! (og han smøger Frakken af og kaster sig med Cigar i Munden og rundpullet Hat ud over Rækværket. — Vandet staar tre Alen til Vejrs, da hans Krop rammer det.)

KAROLINE (hyler som en vanvittig og vil følge ham, men holdes tilbage af tjenstvillige Hænder).

Vandfladen dernede oplyses kun svagt af Broens sparsomme Lygte.

MÆNGDEN. Der er han! — Se, se! — Hvor, Petersen? — Der, der! Nu dukker han ned efter hende! — Fredrik, Fredrik! — Hold Kæft, din forbandede Tøs, Du forstyrrer ham jo! — Sludder, han kan sogunte drone med det Fedt! — Nu har han faaet fat i hende! — Hun vil ikke, hun stritter imod! — Det gale Fruentimmer! — Hyss, hvad er det, hun siger!

KVINDEN (nede i Vandet; jamrende). Lad mig være! Aa Herregud, lad mig være! Jeg vil dø, jeg vil dø! (I det usikre blaffende Lys ser man to mørke Skygger kæmpe med hinanden. — Og paa ny lyder det) Aa, lad mig dog dø, lad mig dø, lad mig dø!

EDMUND MELLING (borer sig pludselig frem gennem Mængden — Han er ligbleg, hans Øjne gnistrer, han slaar om sig med Armene, og hans Klæder er skidne og forrevne). Det er raat! Det er skammeligt! Hvorfor kan hun ikke faa Lov til at dø i Fred!

EN GAMMEL ARBEJDER (nikker filosofisk). Ja, der er noet om 'et, unge Mand!

Men

SLAGTEREN (har nu faaet Krammet paa sit Offer og vader ind mod Land med hende).

EN POLITIBETJENT og EN DROSKE (er skaffet til Veje).

KVINDEN (slaar atter fra sig og skriger). Jeg vil ikke! Jeg vil ikke!

MELLING (hen mod Betjenten; knytter Hænderne). Det er r a a t, at et Menneske ikke kan faa Lov at dø! Sig dog til ham, at han skal slippe hende!

BETJENTEN (glor ham uforstaaende an). Er De g a l?

TO BEHJERTEDE MÆND (som nu ser, at de kan bunde, vader Slagteren til Hjælp).

FLERE POLITIBETJENTE (kommer til).

MÆNGDEN (stormer over Broen ned til den lave Bred under Kastanjetræerne for bedre at se).

KVINDEN (skriger stadig, at man skal lade hende dø).

Men

SLAGTEREN (og de to behjertede slæber hende i Land trods hendes Protester. — De har næsten flaaet Tøjet af hende i deres Iver).

Nu stoppes hun ind i Drosken.

EN POLITIBETJENT (tager Plads ved Siden af hende).

VOGNEN (ruller af mod Hospitalet).

Men

KVINDEN (sætter atter i med sit): Jeg vil d ø! Jeg vil d ø! Jeg vil . . .

Da lægger

BETJENTEN sin behandskede Haand over hendes Mund, og Skrigene forstummer . . .

Pludselig griber

EDMUND MELLING den nærmeste Politibetjent haardt i Armen: De skal staa mig til Ansvar! . . . I skal a l l e staa mig til Ansvar for, hvad her er sket . . . a l l e!

BETJENTEN (frigør sig). Er De fuld? Gaa Deres Vej! Hvor bor De?

EDMUND MELLING (rank). I en Krybbe . . . i en Krybbe bor jeg! I en Stald! (Raabende): Jeg er Guds enbaarne Søn! Jeg er Tvillingbroder til den Herre Jesus Kristus! Jeg er den nye Religionsstifter, som Verden sukker efter!

BETJENTEN (hurtig til en Kollega). Svendsen, pas paa ham!

Men i samme Nu griber

EDMUND MELLING (med en lynsnar Bevægelse Betjenten med begge Hænder i Halsen): Mit Hus er et Bedehus, og I har gjort det til en Røverhule!

DEN ANDEN BETJENT (kaster sig over ham).

MELLING (sætter sig til Modværge og slaar rasende fra sig. — Hatten

har han mistet; Blodet løber ned over hans Ansigt fra en Rift i Panden; og der staar Fraade om hans Mund): Satan! Satan! Satan!

Men et Par Minutter efter har Betjentene slaaet ham til Jorden.

Og snart kører Edmund Melling bastet og bundet til Hospitalets Sindssyge-Afdeling — bagefter Kvinden, der ikke maatte faa Lov til at dø.

MÆNGDEN (giver ham et Hurra med paa Vejen).

EN KIOSKDRENG (fløjtende op paa sin Cycle). Hyt — hyolit! Det var sgu en regulær Pip!

Paa Poppeløen, en af Rugmeliens sydlige Smaaøer, ligger Aage Mackeprangs Fødegaard, Grødesholm.

Det er en smuk Gaard og en frugtbar Gaard. — Og frugtbare er ogsaa de Poppeløboere.

Det vrimler af Børn i alle Vaaninger. Mackeprangs Forældre har alene sat femten i Verden, syv Drenge og otte Piger. — Macke er selv Nr. 4.

— — —

Vi er i Begyndelsen af November; og Aage har faaet otte Dages Orlov fra Bogladen for at rejse ned og deltage i Høstgildet.

Elleve af Børnene er hjemme; og Gaarden genlyder af Syngen, Fløjten, Skrigen, Graad, Latter og anden Tænders Gnidsel. — —

„Tærne" har ogsaa taget Ferie og er fulgt med Nevøen ...

— — —

FADER MACKEPRANG (er stor, bred, glad og støjende).

MODER MACKEPRANG (er lille, smal, melankolsk og faatalende, samt noget forskrømt og sygelig af de femten Gange, hun har maattet bøde for sin Ægteherres Favntag).

TÆERNE (Faster Kamilla og Faster Amalie — ligeledes smaa og smalle, er stramt forargede over deres Broders tøjlesløse Manddom og har i sin Tid forborgent raadet Svigerinden til at søge Natteherberg i den borteste Ende af Lejligheden. — Hvilket Raad Sagnet melder, at hun skal have fulgt efter den Tiendes Fødsel. — Men ni Maaneder derpaa bekom Stuepigen Tvillinger; hvornæst Moder Mackeprang sporenstregs returnerede og fik fem Børn til).

LÆRERINDEN (høj, mager, hvas. — Ligger altid med vaade Klude paa Hovedet om Natten for at afkøle Hjernen efter de daglige seks Timers elleve Mackepranger).

FORVALTEREN (stor, robust, grinende, bondefødt. — Ser op til sin Principal som en Graverbolig til en Domkirke. — Sidder stedse paa en Stol lige inden for Døren, naar han sidder. — Æder ved Maaltiderne mange Kartofler og meget Rugbrød).

Ovennævnte Personer danner for Tiden Grødesholms øverste Rangklasse.

— — —

Samme Dag, lille Macke kom hjem til Fædrenegaarden, maatte han selvfølgelig rundt i Haven og Udhusene for at hilse paa „alle de gamle Steder"!

Han blev fulgt af samtlige sine elleve tilstedeværende Søskende i en Alder fra femten til fire Aar.

Samt af Hundene Chasseur, Judas og Valdine.
Der var et Mylder omkring ham som af Kyllinger omkring en Høne.
Han kunde til Tider næppe skimtes.
Alle vilde Børnene røre ved ham og holde ham i Haanden.
De syntes, at han var saa stor, og saa pæn og saa morsom ....
Den femtenaarige Dagmar og den fjortenaarige Cæcilie, som er Damer, vil have ham for sig selv og siger: Lad nu Aage være i Fred, Børn; I keder ham!
Den trettenaarige Erik og den tolvaarige Frants, der er Mandfolk, hvisker ham i Øret: Kom lad os stikke af! Vi kan rende stærkere end Tøsene; og saa bliver vi fri for dem!
Mathilde, Carl, Thyra og Harald vil lege Hest.
Rasmus, Bodil og lille Torben vil ride Ranke ...
Og højt paa den brede Stentrappe foran Indgangsdøren staar Fader Mackeprang og betragter sin Yngel og ler, saa det runger i Ladebygningerne ...
Solen skinner, Himlen er blaa, Hundene bjæffer, Køerne brøler, Hestene vrinsker, og i Morgen skal der være Høstgilde. Det er rigtignok en yndig Ferie! (H. C. Andersen.)

Natten er brudt frem. Novembermaanen sejler bleg og diset hen over Grødesholms Have. Mennesker og Dyr sover. En sagte Vind leger i Poplernes Blade ...

LILLE MACKE (kommer listende ud af Havedøren. — Han har taget sin Faders store, tykke Vinterfrakke paa, thi det er koldt, Men han kan ikke sove i det dejlige Vejr. Digteren i ham kræver sin Ret ...)
Langsomt vandrer han ned gennem Haven. Snart forsvinder han i Træernes Skygger, og snart skrider han selv med en vraltende og uformelig Skygge foran sig henover de maanelyse Gange ...
En dyb, poetisk Sørgmodighed fylder ham og Vinterfrakken:

Hvad er Livet? Og hvad er vi Mennesker ...?

... forgangen Nat
vor sultne Kat
en ung og lækker Mus fik fat ...

... Aa—rrr! at han dog ikke kan slippe de Vers!
(Det er lille Torben, der har lært dette Poem af Gertrude Barnepige, og som nu mindst tyve Gange i Løbet af Dagen har repeteret det for store Broder Aage for at manifestere sin Dygtighed.) ... Hvor var det i Grunden sørgeligt at leve! Nu havde Aage glædet sig saa forfærdeligt til at komme hjem ... Inde i Absalonia gik han altid og længtes efter Gaarden

og Markerne og Haven og sin Moder og sine Søskende:

... Det er Hjemvé, Hjemvé med sin Smerte,
der er Hjemvé, Hjemvé i mit Hjerte ...!

... Men nu, da han havde set dem ... naturligvis var han glad ved at være hjemme ... og han glædede sig ogsaa kolossalt til Høstgildet i Morgen ... men det var alligevel ikke saadan, som han havde tænkt sig det ... bag ved Glæden laa hele Tiden en underlig trykkende og sørgmodig Fornemmelse ... Det var vel, fordi han var Digter ... alle Digtere var jo bedrøvede indvendig:

Det er Hjemvé, Hjemvé med sin Smerte!
Der er Hjemvé, Hjemvé i mit Hjerte!
... Men da den i det samme saa'
en Rotte lod den Musen gaa ...

— Aa—rr! det Vers da osse!

— — —

Han er nu naaet ned til Bænken under Akasietræet. Maanen titter frem mellem Grenene, og Hundreder af smaa visne Lysspletter danser henover Gruset, naar Vinden bevæger Bladene ....

Macke sætter sig og kryber sammen i Overfrakken. Han stikker Hænderne i Lommen, finder et Lommetørklæde og snyder Næsen, der trænger til det ... Klædet lugter af „Stald" ...

... og Mus og Rotte begge to,
slap lykkelig af Kattens Klo ...

... Her paa denne Bænk var det, at han havde siddet med sin Moder, den Aften, han var løbet bort, og de havde fundet ham nede i Mosen ... Han vilde nu ha' druknet sig, hvis de ikke havde fundet ham og taget ham med hjem! ... Han var saa bedrøvet den Dag ... Lige saa langt han kunde huske tilbage, havde han været bedrøvet ... Han vidste ikke hvorfor, men det kom saa knugende over ham ... Mon alle Digtere havde det paa samme Maade? ... saa var det i Grunden forfærdeligt at være Dig-

ter ... men yndigt! ... De store Søskende havde leet og gjort Nar af ham, den Aften ... og Faderen vilde have givet ham en Dragt Prygl, fordi han var rendt bort ... Men saa havde Moderen sagt, at de skulde lade ham være i Fred og havde taget ham med sig ned i Haven og sat sig her paa Bænken under Akasietræet og talt saa venligt og kærligt til ham, at han var kommen til at græde og slet ikke kunde holde op igen ... Hans Moder forstod ham! ... Aa, hvor han dog holdt meget af hende! ... mere end af noget andet Menneske paa Jorden ...

... Forgangen Nat
vor sultne Kat ...

begyndte Verset for fra igen. Men Macke rynkede Panden energisk og besluttede ikke at tage nogen Notits af det, ..

... Aa, om hans Moder havde siddet her ved Siden af ham nu! ... der var saa mange Ting, han vilde ha' talt med hende om ... de forstod hinanden! ... hun var heller ikke lykkelig! ... Faderen var rar og god nok; men han maatte vist være dum, ellers kunde han ikke altid være i saa godt Humør! ... Og han forstod slet ikke den fine, lille Moder! ... Og saa alle de Børn, hun havde faaet! ... Og saa den Historie med Stuepigen!

Macke knyttede forbitret Hænderne nede i Frakkelommerne ved Tanken om Faderens Umættelighed ... Og samtidig gennemfór der ham en Gysen, da det randt ham i Hu, at han selv saa tit i den senere Tid havde faaet Mindelser om, at han var Mand ...

... Men han vilde ikke, han vilde ikke; ... En Mand maatte kunne beherske sig! ... Man kunde godt elske en Kvinde uden at ... Det var oprørende, det var raat! ... Naar han engang blev forelsket, og hun gav ham sit Ja, saa ... Ingen Magt i Verden skulde faa ham til at ... Og netop den Kvinde, man elskede og ærede og agtede og holdt mest af ... aldrig! ... Kunde man ikke

beherske sig, saa maatte man hellere gaa hen til disse Piger, der tog Betaling, og lade sin Kone være uskyldig!

Og lille Macke trækker en Haand frem af Lommen og lægger den paa sit Hjerte uden paa Vinterfrakken og sværger, at han altid, altid vil elske, ære og agte sin tilkommende Hustru i enhver Henseende!

— — —

En halv Timestid senere lister Macke atter ind i Huset.

Overfrakken hænger han tilbage paa dens Plads i Entréen.

Frakken havde været god og varm nok; men Macke ryster alligevel af et eller andet ...

Han deler Værelse med Erik og Frantz. Dette Værelse ligger bagved „det lille Børnekammer", hvor Gertrude Barnepige sover sammen med de smaa ... den søde, lille, sortøjede, sekstenaarige Gertrude Barnepige! —

Macke drager sine Sko af og aabner sagtfærdig Døren.

Et Par af Børnene drejer sig urolig i Søvne, men vaagner ikke.

Maanen lyser ind gennem Vinduet — før, da Synderen sneg sig ud, var Værelset mørkt ...

MACKE (standser; Vejret er ved at gaa fra ham, og hans Hjerte buldrer; thi midt for hans kyske, men længselsfulde Øjne ligger

GERTRUDE BARNEPIGE (halvnøgen, med Tæppet gledet bort og et slankt, skinnende hvidt Ben jaget frem i Maanelyset. — Foden er ganske vist ikke rigtig velplejet; men hvem tænker paa det i Maaneskin).

MACKE (staar urokkelig midt i Værelset, Blodet syder ham til Hjernen, og hans østre Øre gløder ... Han glemmer Filosofi, Moral, Drømme og Eder her, stillet vis à vis Virkeligheden):

Han vil ... Han maa ... Fader vor, Du som er i Himlen, frels os fra det onde! ... Hvor er det Ben dog hvidt og glat! ... Giv os i Dag vort daglige Brød! ... Aa, Gud, aa Gud, aa Gud, lille Gertrude, lille Gertrude ...

Han lister sig nærmere ... Han er ved at kvæles ... det er, som har nogen grebet ham i Struben ... Han strækker en Haand frem ...

Da gør

GERTRUDE (en Bevægelse).

Og Fanden ta'r ved

MACKE (ind i det andet Værelse).

HØSTGILDET

Dansen gaar i Vognporten. Der er lagt Bræddegulv; og Væggene er beklædt med Flag og Grønt ...

Tre Musikanter sidder paa et højbenet Bord i Salens bageste Hjørne og arbejder med Violin, Fløjte og Valdhorn ...

Der spilles en Wienervals, og Gulvet er ét surrende Virvar af Mænd, Koner, Piger og Karle. — Selv gamle

NIELS RØGTER (valser med. — Hans Bevægelser er stive og kantede; han ligner et Savelad i Bukser, saadan skræver han af): **Nu gaar hun godt igen!** (raaber han og maser med den tykke Trine Langlænders nede fra Mosen. — H u n griner, saa hun er færdig at sprække, og hendes sorte Haartjavser kryber frem under Bindehuen, stive som Pinde af Fedt og Kønrøg. Lokalet damper af Støv, Sved og Menneske-Os.

Men jo tykkere „Atmumspære", des større Morskab, siger Niels Røgter.

Og udenfor hænger Maanen!

— — —

Nu kommer Herskabet, som har været ovre at spise til Aften.

FADER MACKEPRANG (bred og munter, byder øjeblikkelig Forkarlens Kone op og snurrer af med hende. — Hun gaar bag over i Hagesløjfen af lutter Bærethed).

FORVALTEREN (der er i Klædesfrakke og højrødt Bindeslips, bukker sidelæns for Moder Mackeprang, som smilende undslaar sig; hvorpaa han gaar løs paa Lærerinden, der er villig i blomstret Musselin).

ET PAR KARLE (slaar Armene om de „unge Frøjkener" Dagmar og Cæcilie.) — Og

ERIK og FRANTZ (hopper af Sted med Stuepigen og Husjomfruen.) — Medens

KUSKEN CHRISTEN CHRISTENSEN (som Aage, paa Grund af hans forbavsende Længde, har givet Navnet: det høje C., bemægtiger sig den mindste af Tærne og svinger hende saa ubehersket i Omdrejningerne, at hendes Dukkefødder spræller i Luften, og Søsteren sædelig oprørt vrider sine Hænder og skriger): **Amalie, Amalie, man kan s e, man kan s e!**

Men det nytter ikke, h v a d man end kan se og hvor meget end den store Taa skriger, Christen Christensen, én Gang sat i Bevægelse, standser ikke sin Bersærkergang, før Musikken holder inde; og da er Amalie saa skakmat og gennemarbejdet, at det er hende fuldstændig ligegyldigt, om man endogsaa havde set selve Blonderne omkring hendes smaa, spidse Jomfruknæ.

— — —

Tavse og dystre sidder lille Macke og hans Moder Side om Side med hinanden i Haanden.

Musikken larmer, og Dansere og Danserinder tramper ...

MODEREN (tænker paa den før-mackeprangske Periode, da hun hed Line Sommerfeldt og var ung og glad og sprælsk og straalende og syntes, at Livet var at se frem til som et Landskab, fuldt af hemmelighedsfuldt susende Skove, spejlblanke Søer og tindrende Sol. — Men saa sagde Præsten Sønnichsen en Dag, at nu hed hun Line Mackeprang og skulde være sin Mand underdanig i alle Ting og vorde frugtbar og mangfoldig ...) **Skal Du ikke danse, lille Aage!**

MACKE (vaagner og griber fastere om hendes Haand). Nej, Mor, jeg vil hellere sidde her hos Dig.

MODEREN. Unge Mennesker skal more sig, min Dreng.

MACKE. Ja . . . men jeg morer mig bedst ved at sidde her og se paa de andre.

FADER MACKEPRANG (snurrer rød og leende forbi med Marie Malkepige).

MACKE (sender et foragteligt Blik efter ham).

SØSTER DAGMAR (kommer stormende og griber fat i Broderen). Aage, Gertrude Barnepige vil saa gerne danse med Dig . . . kom!

MACKE (farer sammen i Rædsel — ingen véd hvorfor). Nej . . . !

DAGMAR. Hun synes, Du er saa sød, siger hun! . . . Se, der staar hun ovre.

MODEREN. Dans nu en Gang med Gertrude, min Dreng . . .

MACKE (gysende). Nej . . . nej, jeg vil ikke!

FORVALTEREN (bukker i det samme sidelæns for Dagmar og farer af med hende).

MODEREN (bekymret). Er Du syg, lille Aage . . . jeg synes, din Haand er saa kold?

MACKE (slaar pludselig Hænderne for Ansigtet og hulker). Aa, Mor, Mor, jeg er saa ulykkelig!

MODEREN. Men, lille kære Ven dog . . .

Niels Røgter og Trine Langlænders tumler henrykte forbi: de har lagt Hænderne om hinandens Hofter og stamper af Sted, saa Gulvet gynger. — Det høje C svinger Lærerindens Musselin. — Tærne hopper rundt med Nevøerne Erik og Frantz. — Søster Cæcilia snurrer under Hvin og Latter en rasende „Mølle" med Skovfogdens Alvilde . . .

— — —

Det er ud paa Morgenstunden. Herskabet er for længst gaaet til Ro, og Maanen ligeledes.

Men lille Macke, der er Digter, er oppe „for at studere Folkelivet".

— — —

Ovre i Festlokalet gaar Dansen noget trægt. Musikken nikker søvnigt; og kun enkelte Par bevæger sig slingrende rundt paa Gulvet. — Lysene brænder med lange Tander; og Vægdekorationerne hænger støvede og visne . . .

Men ude omkring i Loer og Lader er der en sagte Hvisken og Tisken; og frem af de nysatte Kornstakke lyder Smaaskrig og stille Latter.

GERTRUDE BARNEPIGE (den søde, lille sortøjede Gertrude Barnepige, der for en Gangs Skyld har faaet Orlov fra sin Nattevagt i Børne-

stuen, kommer sky hen imod Macke, som staar drømmende og sørgmodig ved Indgangen til Festsalen ... hun finder ham saa „pæn“ med de Lokker ved Ørene, og saa „dannet“ — det pæneste, det mest dannede, hun nogen Sinde har set af Mandkøn ... Hun har sværmet om ham hele Aftenen; men Macke har stadig undgaaet hende, det er ligesom, han er bange for hende ... Nu tager hun paa én Gang kraftigt Mod til sig og gaar hen og stiller sig lige foran ham): Skal vi to ikke danse engang sammen, Hr. Aage?

MACKE (blegner). Nej ... næ jeg danser ikke, Gertrude!

GERTRUDE (ser bedende paa ham med sine sorte Øjne). Jo, aa hva'? Lad os bare prøve?

Begge har de den største Lyst til at kaste sig i hinandens Arme og trykke sig op ad hinanden, knuge hinanden, kysse hinanden ... sidde med hinanden paa en ensom Bænk og kysse, kysse, kysse ...!

Og pludselig tager Macke et Skridt frem, slaar Armene omkring Pigebarnet og knuger hende til sig af alle Livsens Kræfter, b o r e r sin Mund ind mod hendes, saa Tænderne mødes — vild, gal, forrykt, ude af sig selv dér midt paa Gulvet foran alles Aasyn! — Og Piger og Karle raaber:

Nej, se Aage! — Haa, haa, haa! se Aage og den bitte Gertrud! — Saa har han sgu dog lært n o' e t derinde i Kongens Absalonia!

MACKE (ser sig forvildet om, slipper Pigen og flygter, slaget med Rædsel, ud i Natten ...)

— — —

Langt ud ad de øde, mørke Veje flygter han; og derude kæmper han med sig selv som Jacob fordum med Engelen ...

Og da han senere kommer listende tilbage, er Festen endt, og alt er lukket og slukket.

I Østen lysner Dagsskæret, og rundt omkring fra Gaarde og Huse galer Hanerne ...

Da Macke naar ind gennem Porten, møder han Niels Røgter, som gaar til sin Dont i Stalden.

NIELS (standser og siger). Saa dér er h a n, bitte Aage? Han er nok Maarenmand!

AAGE (sky). Ja—e ...

EN HANE (galer skingrende i Hønsehuset tæt ved Siden af).

AAGE (farer nervøst sammen). Hvad s k r i g e r de Haner dog altid saadan for om Morgenen!

NIELS RØGTER. Haa—e, ja jeg véd sgu'nte, bitte Aage ...! Di si'er vel sagtens: H v o r S a t a n e r d e r e n H ø n e? — for d e t raaber vi jo allesammen paa.

VIII

Etatsraad, Bankdirektør Ernst Klingemanns Lejlighed i Regentgade. —
Etatsraaden og Etatsraadinden, født v. Lauenburg, fejrer i Dag deres Sølvbryllup.
Det lyner og blinker overalt i Salonerne. — Herrerne har Brystet bedækket af Kors, Stjerner og Fortjenstmedaljer. — Damerne har ingenting netop paa det Sted, men straaler ellers paa andre Kanter.

— — —

I den midterste og største Salon staar Sølvbrudeparret og giver Kur.

EN GEHEJMERAAD (triner ind). Godaften, Fru Etatsraadinde! . . . Godaften, kære Hr. Etatsraad! . . . og mine bedste Ønsker for Dagen!

PARRET. Hjertelig Tak, Hr. Gehejmeraad! . . . Og Tak, fordi De vilde komme.

EN GENERAL (paa Træben, hvilket er sjældent blandt Generaler). Fru Etatsraadinde, hrm, hrm. De er skønnere end nogen Sinde!

ETATSRAADINDEN. Hr. Generalen vil smigre en gammel Kone . . .

GENERALEN. Paa ingen Maade! Behøves ikke! . . . Vel Deres Excellence?

MARINEMINISTEREN (en lieber Søgut paa et Par og Tres). Hvad si'er De, General?

GENERALEN. Jeg si'er, at Etatsraadinden ligner en Victoria . . . æe—e . . .

JØRGEN MÜRER (lille, flabet, elegant). . . . regia, Hr. General!

GENERALEN (ænser ikke Digteren). . . . en Victoria regia, Deres Excellence!

MARINEMINISTEREN. Aldeles ja! . . . Man skulde ikke tro, at det var et Sølvbryllup, der blev fejret her i Aften! . . . Tillad en ældre Ulk at kysse Deres Haand, Fru Etatsraadinde?

GENERALEN (der ikke vil stikke op for Marinen). Og jeg den venstre!

ETATSRAADINDEN (rækker begge Hænder frem).
MINISTEREN og GENERALEN (kysser).

Flere Gæster strømmer til. — Selskabet bliver fuldtalligt. — Døren til det Allerhelligste slaas op.

— — —

Spisesalen. —

Fire elektriske Prismekroner og talrige Kandelabre kaster et Niagara af Lys nedover det pragtfulde Bord, dækket til tresindstyve Personer og monteret med Blomster, Sølvtøj, Krystal, saksisk Porcellæn, hvide Kvindebuster og sorte Herrekjoler ...

(Hængte der i Dørkarmen ind til den nærmeste Salon en Trapez, og sad der i denne Trapez en Jordens Mindremand *) og lod sit Blik glide ud over Forsamlingen, han vilde tro at se for sine uværdige Øjne et Gudernes Taffel, en Banket i de Saliges Boliger ... et himmelsk Panoptikon).

— — —

Man begynder med Kaviar. En hel Stør, fanget i Floden Volga, serveres paa en Isblok og skæres op; hvorefter man med langskaftede, fladsløvede Sølvskeer borer Dyret Rognen ud af Livet og fortærer den med ristet Brød og en Tanke af Citron.

Derefter serveres Suppe med fingertykke Asparges.

Derefter Østers paa Isblokke og uden Skal.

Derefter sprængte Ænder med Ærter, Blomkaal, røget Bayonne-Skinke og rørt Smør — fantastisk delikate!

Derefter Straszburger-Gaaselever-Postej paa Artiskokstole.

Derefter Dyreryg med Paradisæble-Gelé.

Derefter Kæmpe-Ananas.

Derefter Fasaner med Fjer paa.

Og endelig til Slut: Is à la Marengo og Dessert: grønne Druer, blaa Figen og gule Oranger, alt direkte fra Voksestedet.

Vinen behøver ikke at nævnes; men der er elleve Glas foran hver Kuvert.

— — —

Steg Nr. 1 ødelægges af

SØLVBRUDGOMMEN. ... Han vilde bringe sin kære Hustru en hjertelig Tak for de Aar, de havde levet sammen i Sorg og Glæde. Den moderne Tid betragtede Ægteskabet som en forældet Institution. Han var ikke moderne, saa han gjorde ikke dette. Ægteskabet havde altid staaet for ham som den Prøvesten, paa hvilken to Menneskers Hjertelag bestod Ildprøven for Livet. Ild lutrer, bøjer, forædler. Og han turde sige, at for hans Hustrus Vedkommende — om sig selv vilde han tie — var denne Ildprøve faldet gunstigst muligt ud. Hun var en sød ung Pige, let og flagrende som en Sommerens Sommerfugl, da han for femogtyve Aar siden havde den Lykke at fange hende og sætte hende i Bur ...

*) som De eller jeg f. Eks.

Men nu sad hun her ved hans Side, trods sit desværre noget skrantende Helbred, som en smuk og myndig Husfrue, Inkarnationen af en hjertensgod og forstandig Hjemmets Herskerinde, for hvem alle, der kom i hendes Nærhed, bøjede sig i Kærlighed og Hengivenhed . . . en klog og opofrende Moder, en varmtfølende og forstaaende Hustru! — Tak, kære Natalie, for hvad Du til Dags Dato har været for mig og vore Børn! Og vær forvisset om, at tryggere Sæde i Hjerte og Tanker kan intet Menneske opnaa hos et andet, end d e t, Du indtager og stedse vil indtage i vore! . . . Tak, min Hustru!

SØLVBRUDEN (fælder Taarer). Og

SELSKABET (rejser sig i rørt Tilslutning).

Men Ryggen er blevet kold . . .

— — —

Steg Nr. 2 ødelægges af

PROVSTEN, . . . der jo havde fulgt denne sjældne lykkelige Ægtepagt fra Tidernes Morgen, indtil denne Dag, hvor Sølverkronen om Brudens Pande og Sølverstænkene i Brudgommens Haar vidnede om, at ikke var Tiden gledet sporløst hen over Mandens og Hustruens Hoveder; men rundelig Gengæld havde de faaet . . . osv., osv., i Børnene, hvem Hans Højærværdighed havde døbt og konfirmeret, „ligesom" han havde ægteviet deres kære Forældre . . .

Ogsaa denne Tale modtages med hjertelig Resignation og begejstret Tilslutning. —

Resterne af de fjerprydede Fasaner bæres ud. Isen og Desserten serveres. Samtalen bliver almindelig . . .

Taflet hæves.

— — —

I Salonerne: Mokka og Likører. —
I Herreværelserne: det samme plus Havanna.

* * *

Deres Excellencer Kultus- og Marineministeren sidder Side om Side i en Hjørnesofa, begge sekstiaarige, glade og mætte.

MARINEMINISTEREN. Har Du fornylig hørt noget om Bageren, Lauenburg?

MALTUS. Ja, han vil nok tage Martyriet paa sig og „sidde“ Bøden af.

MARINEMINISTEREN. Vil han ikke appellere?

MALTUS. Nej . . . Og hvad kunde det ogsaa nytte ham.

Pause med Kognak.

MARINEMINISTEREN. Du kan vel nok huske, Lauenburg, at jeg ikke overværede det Ministermøde, I holdt i sin Tid, da Bageren vilde være Professor?

MALTUS. Ja . . . Du skal jo altid vide at lumske Dig fri!

MARINEMINISTEREN (klukker stille). Det var nemlig mig . . . !

MALTUS. Hvad var Dig?

MARINEMINISTEREN. Det var mig, der havde frekventeret Charlotte den Aften . . .

MALTUS (i Sæt om mod ham). Var det Dig?

MARINEMINISTEREN. Gu' var det saa, ha, ha! . . . Kan Du ikke huske, at jeg var oppe hos Dig for at tale om Kassematbevillingen?

MALTUS. Nej, det husker jeg ikke . . .

MARINEMINISTEREN. Jo . . . og saa faldt Talen paa den lille Fenger . . .

MALTUS. Ja, nu husker jeg det, ja!

MARINEMINISTEREN. Du roste hende i høje Toner . . . Og saa fik jeg sgu Lyst til at frekventere hende! . . . Storartet! Hun er storartet!

MALTUS. Og Du tav!

MARINEMINISTEREN. Ja, hvad skulde jeg rodes op i den Historie for! det havde blot gjort den yderligere kompliceret.

MALTUS. Aa ja, saamænd . . . Og nu er den jo ogsaa forløbet, som den skulde! — — Ja, ikkesandt, er hun ikke storartet!

MARINEMINISTEREN. Storartet!

* *
*

EN MIDALDRENDE KOMTESSE. De véd ikke, Hr. Jørgen Mürer, hvor Deres Poesier ofte har glædet mig!

JØRGEN MÜRER. Deres Naade er altfor artig . . .

KOMTESSEN. Hvor maa det være yndigt saaledes at kunne digte!

JØRGEN MÜRER. Komtessen har aldrig selv digtet?

KOMTESSEN (smigret). Aa nej . . . !

JØRGEN MÜRER (ser hende dybt ind i Øjnene). Det vilde jeg dog ellers tro . . .

KOMTESSEN (rødmer forvirret betaget).

* *
*

GEHEJMERAADEN. . . . Vi maa sætte h a a r d t mod h a a r d t, ellers ender det med, at Oppositionen tilriver sig Magten!

EN PROFESSOR I FILOSOFI. Jamen, se ud over Landene, Hr. Gehejmeraad! Det nytter næppe længere at stampe imod Brodden.

GEHEJMERAADEN. Enhver Ven af Lovlighed og Orden s t a m p e r!

* *
*

EN JUSTITSRAADINDE. . . . Og vil De tro, Etatsraadinde, saa kom Hendes Kongelige Højhed til m i g!

SØLVBRUDEN. Næ, hvad s i g e r De!

GEHEJMERAADINDEN. Ja, Hendes Kongelige Højhed e r jo undertiden m e g e t nedladende.

* *
*

EN JUSTITSRAAD. Deres Exsellence mener altsaa virkelig, at Venstre vil sejre ved næste Valg?

MALTUS. Ubetinget! . . . V o r Tid er forbi!

JUSTITSRAADEN. Og hvad saa?

MALTUS. Ja, saa kommer Højskolerne til Fadet . . . og saa bliver her sgu hyggeligt i Rugmelien!

* *
*

HUSLÆGEN. Disse Røntgens Straaler, og denne Finsens Stue!
JØRGEN MÜRER. Humbug! Humbug!
EN FULDMÆGTIG. Jamen, De maa dog indrømme, Hr. Professor . . .
HUSLÆGEN (negligerer Fuldmægtigen). Jeg vil ikke just sige Humbug, Hr. Jørgen Mürer . . . men den hele Berømmelse stikker i, at Deherrer er kommet først!

* *
*

MARINEMINISTEREN. Og saa nægter de Bøndertampe at bevillige Kanoner!
EN JUSTITSRAAD. Utroligt! En Marine uden Kanoner!
JUSTITSRAADEN FRA FØR. Men hvad gør De saa? Hvad gør saa Regeringen?
MARINEMINISTEREN. Vi ta'er dem sgu sæl!

* *
*

EN SYGEPLEJERSKE (adelig født og Veninde af Sølvbruden). Hvorledes gaar det, lille Natalie?
SØLVBRUDEN. Tak, kære Søster Magdalene, rigtig godt.
SYGEPLEJERSKEN (stryger hendes Haar). Er Du ikke træt?
SØLVBRUDEN. Aa jo, maaske lidt.
SYGEPLEJERSKEN (bort. — Hun er høj, mørk og fladtrykt, med store, brændende, sorte Øjne. — Og hun kaldes „Den Uovervindelige", fordi hun aldrig skal have elsket nogen Mand).
SØLVBRUDEN (derimod er lille, buttet, blond og blaaøjet).

* *
*

UNGE KLINGEMANN (lang, mager, ledeløs, med sparsomt Haar, høje Flipper og klamme Hænder. — Ser efter den „Uovervindelige“ og snøvler til sin Søster). Saa, nu har „Malene“ igen været henne og forføre Mama!

SØSTEREN (rødmende). Du maa ikke sige saadan noget!

* *
*

EN ENKE-ETATSRAADINDE (til Jørgen Mürer). Paa Torsdag spiser nogle gode Venner til Middag hos mig . . .

JØRGEN MÜRER. Naar jeg altsaa kommer paa . . . Fredag?

ETATSRAADINDEN (ler frivolt). De er uforbederlig!

JØRGEN MÜRER (med sit dybe Blik). Jeg mener det virkelig, Frue!

ETATSRAADINDEN (stadig leende). Naa, ja saa kom da paa Fredag!

* *
*

Tjenerskabet ind med Teopdækning. —
Samtalen stiger:

Frelsen for Europa skal komme fra Rusland, Hr. Gehejmeraad! To Alen Satin er tilstrækkelig, Deres Naade! — Jamen Frihedsbevægelsen, Frihedsbevægelsen, Hr. Professor! — Sodavand og Whisky, Hr. General? — Tresindstyve Pund sort Pølse! — Falde med Ære, Hr. Justitsraad! — De skal se, Etatsraadinde, Krinolinerne kommer igen! — Ja, vi danse alle efter en højere Lirekasse, Deres Excellence! . . .

Teen bydes om.

— — —

Gæsterne er borte.
Tjenerskabet slukker Festens Kerter. —

SØLVBRUDEN OG SØSTER MAGDALENE (er gaaet Arm i Arm ud til venstre).

SØLVBRUDGOMMEN (er forsvundet til højre).

BØRNENE (Kate og William er paa Vej til deres Værelser ovenpaa).
UNGE KLINGEMANN (i Overtøj; tænder en Cigaret). Jeg forstaar sgu ikke, at Mama ...
SØSTEREN. Du maa ikke tale om det!
UNGE KLINGEMANN. Papa forstaar jeg sgu bedre ... Madammen er jo gammel!
SØSTEREN. Aa, William ... naar jeg nu be'er Dig...?
UNGE KLINGEMANN. Du er et Fæ, Kate ...! Godnat ... jeg gaar ud.
SØSTEREN. Gaar Du ud? Nu? ... Og i Kjole og hvidt?
UNGE KLINGEMANN. Ja, det kan Pi'erne netop godt lide ...
SØSTEREN (bedende). Bliv hjemme, William ...?
UNGE KLINGEMANN. Ikke Tale om ... Jørgen Mürer staar nedenfor og venter.
SØSTEREN. Jørgen Mürer ...? Jamen han er jo nylig blevet forlovet, siger man!
UNGE KLINGEMANN. Hvad rager det den Sag?
SØSTEREN (stammende). Og saa ... gaar han ... ud ...?
UNGE KLINGEMANN (snøvlende). Du er et Fæ, lille Kate ... et Verdensfæ! ... Godnat!

Tæppe.

Adelheid Hegges Moder har Besøg af sin Sjælesørger, Pastor Mathæus Millinge, en elskværdig, hjertevindende og dog nidkær Personlighed og derfor søgt Faaretrøster navnlig af ældre Enker og mandløse Gammeljomfruer. —

Ogsaa „Tærnes", Kamilla og Amalie Mackeprangs, Vej mod det hinsidige hjælper han at macadamisere. Han møder hos dem d. 4' i hver Maaned; og medens de ved deres antiseptiske Fodpleje efter Evne søger at lette Pastorens Vandring ad de jordiske Gader og Stræder, giver han til Gengæld de to smaa Damer Luft under Vingerne paa deres Flugt ad de himmelske ...

Pastoren er ganske vist nu ved Guds og Kultusministerens Bistand for-

flyttet til en ny Menighed; men han forsømmer derfor ikke sine gamle Kunder.

— — —

FRU KUMMERSEN (sidder paa en Stol ved Vinduet og strikker).

PASTOREN (residerer derimod i Sofaen).

Han er lille, skulderbred og noget hjulbenet med et blegfedt, skægløst Ansigt og en noget glubsk Mund. Men han har milde, lysebrune Øjne og et venligt, graasprængt Haar. — Hans sorte Diplomatfrakke er fuld af Pletter. — I sin Tid ægteviede han Adelheid til Jørgen Mürer; dernæst separerede han dem igen for saa senere atter at forene hende med Ejnar Hegge ... alt efter Formelen: Hvad Gud har sammenføjet, skal intet Menneske adskille!

Selv har han, tro mod Loven og Profeterne, slidt den samme Hustru i syvogtyve Aar, uden dog derfor at være bleven ensidig i sit Syn paa Kvinden. Tværtimod, han vurderer dem i alle Aldere ...

FRU KUMMERSEN (hvis hærgede Ansigt bliver endnu b e s v æ r ligere, naar der er Gejstlighed op ad hende — giver sit Nakkeknæk og snøfter). ... Det v a r jo det med Kummersen, Pastor Millinge, at han k u n d e være uretfærdig imod mig ...

PASTOREN (mildt mæglende). Saa, saa, kære Frue ... nu hviler han i sin Grav ... og han b ø d e d e jo!

FRUEN. Ak ja ... han bødede h a a r d t, Pastor Millinge ... og jeg h a r saamænd ogsaa tilgivet ham for længe siden ... (Med et af sine pompøse Tankespring; men lige trist af Tone). Vil Pastor Millinge ikke nyde en lille Forfriskning?

PASTOREN. Nej Tak, kære Frue, nej Tak ...

FRUEN. En lille Kop Kaffe?

PASTOREN. Nej Tak ...

FRUEN. Jeg h a r Fløde ...

PASTOREN. Ja—e Tak ... n e j Tak, jeg skal ikke have ... Hvorledes gaar det med Deres Pensionærer?

FRUEN. Jo—e ... nu er der jo en, der gaar i Vandet ... det er lidt b e s v e r ligt.

PASTOREN. Gaar i Vandet? ... Hvorledes ...?

FRUEN. Saadan en, der gør Kunster i Vandet ... hun baade syr og strikker og drikker Bajersk Øl ...

PASTOREN (velbehageligt). En D a m e altsaa ...?

FRUEN. Ja—e ... Men det er saa b e s v æ r ligt med alt det Vand ... Hun øver sig derinde hver Dag ...

og en Gang imellem skal det jo fornyes . . . Hun er for Resten saa yndig skabt!

PASTOREN. Ja, Erhvervsgrenene er jo baade sære og mangfoldige . . .! Hvordan øver sig, mener De?

FRUEN. I Cirkus er det jo i en Glaskiste, men herhjemme har hun et Badekar . . . Kan Pastor Millinge ikke høre . . .?

PASTOREN. (lytter). Ja, tilforladelig . . . det plasker!

FRUEN. Ja, nu er hun i 'et . . . Jeg synes, det maa være saa besværligt, saadan . . .

PASTOREN. Og usundt! . . . Er det en ældre Dame?

FRUEN. Nej, saadan no'en skal jo altid være unge . . . Har Pastor Millinge ikke Lyst til at se hende i Karret?

PASTOREN (rykker til). Se hende . . .?

FRUEN (peger). Ja, man kan se derind der henne bag Portièren . . . der er en Revne i Døren . . . Jeg staar tit og kigger ind paa Artisterne, naar jeg keder mig . . . (Snøfter). Jeg sidder jo saa alene, Pastor Millinge, . . . og naar saa Tanken falder paa Kummersen og alt hans . . . (Snøfter og „springer"). Herhjemme øver hun sig nøgen, men i Cirkus har hun da Trikot paa . . . (Pludselig og stærk). Pastor Millinge har da hørt, at Bageren gaar i Tugthuset?

PASTOREN (trækker paa Skulderen). Ja—e . . .

FRUEN. Ja, Verden er fuld af Daarlighed . . . Og hvem skal man holde med!

PASTOREN. Lægfolk skal ikke blande sig op i Kirkens Sager, Fru Kummersen!

FRUEN. Nej . . . Men det er jo da en Skandale med ham, Maltus!

PASTOREN (vægtigt for at afbryde Diskussionen). Kirken vil alt for Fred, Fru Kummersen!

FRUEN (hen mod Portiéren). Ak ja, Fred, det er Ordet . . .! (Titter gennem Sprækken i Døren). Nu er hun oppe . . .

nu kan Pastor Millinge se hende . . . hun er nydelig skabt . . .

PASTOREN (stærkt). Man belurer ikke sine Medmennesker paa den Façon, Fru Kummersen . . . og allermindst i en saadan Situation!

FRUEN (forskrækket bort). Belurer . . . Jamen Gud, det er jo da min egen Logerende! . . . Og jeg tænkte, at Pastor Millinge . . . (Entréklokken ringer. — Ivrig.) Der er n o ' e n . . . ! (Ud.)

PASTOREN (ene tilbage. — Op og ned ad Gulvet. — Skæver sky hen mod Portiéren. — Er Bytte for en heftig Kamp; men sejrer . . . og er stolt deraf — —).

FRU KUMMERSEN og ADELHEID (ind fra Entréen).

FRUEN. Det var min Datter . . .

PASTOREN (griber A d e l h e i d s store, bløde Hænder og beholder dem med Velbehag i sine). God d a g, lille Frue! . . . Det var da morsomt, at De netop skulde komme!

ADELHEID. Ja . . .

FRUEN. Du ser saa underlig ud, lille Adelheid . . . e r der no'et?

ADELHEID (smilende) Næi!

PASTOREN. Og hvorledes lever Gemalen? . . . Selv blomstrer De jo som en Rose!

ADELHEID. Jo, Tak, han har det udmærket! . . . Tillader De . . .? (Frigør sine Hænder).

FRUEN. Adelheid er begyndt paa sin Musik igen, Pastor Millinge . . .

PASTOREN. Naa, er hun d e t? (Betragter rørt A d e l h e i d). En statelig og flittig lille Kone! . . . De giver Undervisning?

ADELHEID. Ja.

PASTOREN. Kaster det noget af sig?

ADELHEID. Aa ja . . . jeg er meget tilfreds.

PASTOREN (bemægtiger sig paa ny hendes Hænder). Det glæder mig! . . . De fort j e n e r at være lykkelig!

ADELHEID (tørt). Det gaar ikke altid efter Fortjeneste, Hr. Pastor . . .

PASTOREN. Tilsyneladende ikke . . . men der er jo saa meget skjult for vore Øjne!

FRU KUMMERSEN (vil tale. — Men

ADELHEID (standser hende med et Blik, saa at Konen svælger Ordene).

Lille trykkende Pause.

PASTOREN (pludselig og temmelig højrøstet). Naa, Farvel, Farvel! . . . Jeg vil ikke forstyrre! . . . Jeg maa videre!

(Tager hjertelig Afsked og gaar efter at have klappet Adelheid paa begge Kinder).

FRU KUMMERSEN (ledsager ham ud og konverserer ham om, at hun længes efter næste Hæfte af „Troens Glødelampe").

ADELHEID (ene. — Gnider med sit Lommetørklæde heftigt paa begge Kinder).

FRU KUMMERSEN (ind fra Entréen. — Standser). Sveder Du, Du kære . . .? Er her for varmt?

ADELHEID (op og ned ad Gulvet). Uf nej, det var hans malpropre Fingre! . . . Hvorfor skal man finde sig i saadan noget, bare fordi han er P r æ s t!

FRU KUMMERSEN (sætter sig hen med sit Strikketøj; følger en Stund Datteren med bekymrede Øjne; giver derpaa Nakkeknækket og siger frygtsomt). Er det igen P e n g e, lille Ade . . .?

ADELHEID. Ak n e j, jeg tjener rigtig godt!

FRUEN (lettet). Aa, Gudskelov da . . .! Men n o ' e t trykker, det mærkede jeg straks.

ADELHEID (standser). Tværtimod, Mor . . .! Naar bare jeg vidste, at D u vilde tage det roligt.

FRUEN (opskræmt). Hva' er 'et? S a ' e jeg det ikke nok!

ADELHEID (med en Arm om Moderens Skulder). Ejnar og jeg er blevet enige om at flytte fra hinanden, Mor.

FRUEN (tilintetgjort). Og Kummersen og jeg, der holdt ud i femogtredive Aar baade i godt og ondt . . . og nu vil D u allerede væk fra den a n d e n!

ADELHEID (trøstende). Saa, saa, saa . . . Du skal se, lille Mor, at det bliver meget bedre baade for Ejnar og mig.

FRUEN (snøftende). Har Du da . . . fundet Dig . . . en ny . . . igen?

ADELHEID (smilende). Næi, nu holder jeg op . . . Mandfolk er noget Skidt!

FRUEN. Og hvad vil Du saa leve af?

ADELHEID. Jeg har jo min Musik! . . . Og naturligvis skal Ejnar svare mig noget vist om Maaneden.

FRUEN (tørrer Øjne). Skal jeg lave Dig en Kop Kaffe?

ADELHEID. Næ Tak, lille Mor . . .

FRUEN. Jeg h a r Fløde . . .

ADELHEID. Ja—e, Tak, men jeg skal ikke ha'.

FRUEN. V i l han da det, Ejnar, svare til Dig om Maaneden?

ADELHEID. Ellers flytter jeg ikke ud af Stedet! . . . Aa, hvor det skal blive dejligt at faa sin Frihed igen! Man har ikke andet end Vrøvl og Besvær af de Mandfolk! Glæden ved dem er ikke stor!

FRUEN. Jeg synes da nok, naar man er ung . . .

ADELHEID. Ork nej, det er bare Indbildning! Jeg har faaet mere end nok af de to — Japanesere, j e g har haft!

FRUEN. Ak ja, hvor d a n man saa vender og drejer det, saa er Livet be s v e r ligt! Nu har jeg faaet en Vandkunstnerinde derinde . . . som plasker! . . . Ja saa gaar jeg ud og laver Dig den Kop Kaffe, lille Adelheid.

Fromme, stærke Kvinder
er Rugmeliens Maal . . .*)

Samme Dags Aften mellem 7 og 8 . . .
Teatertorvet, Hjørnet af Grand Hotel og Snirkelgade.

ADELHEID HEGGE (kommer fra Varmtvandsbadeanstalten, hvor hun har været henne „og skylle alt Mandfolk af sig". Medens hun laa og strakte sine slanke Lemmer i det lune Vand, svor hun en dyr Ed paa, at aldrig mere skulde herefter nogen Mand faa Lov til at tilsmudse hende Og stolt og fri og glad skrider hun hen ad Fliserne, sætter Fødderne udad og nynner).

---

*) Mads Hansen.

Da staar hun uventet Ansigt til Ansigt med Jørgen Mürer. Parret har ikke talt sammen, siden Pastor Millinge gav det Lov til at lade være. —

JØRGEN. Godaften Fru Hegge! — Naa, her gaar De og promenerer Deres stolte Yndigheder!

ADELHEID (rolig). Godaften, Hr. Mürer! — Ja, her gaar jeg, som De ser.

JØRGEN. Kommer Fruen fra Spilletime?

ADELHEID. Nej, hun kommer fra Bad.

JØRGEN. Ak, hvem der havde været Karret!

ADELHEID (kender sin Pappenhejmer og smiler).

JØRGEN (tager et Skøn over Damen. — Sportslysten kommer op i ham). Tillader Fruen, at jeg slaar Følge?

ADELHEID (der jo er ganske sikker paa sig selv). Ja, kan det fornøje Dem . . .

De gaar sammen ned gennem Snirkelgade.

JØRGEN. Hvorledes lever Fruens nye Mand?

ADELHEID. Aa, han er jo snart ikke ny længere!

JØRGEN. Han begynder at kede?

ADELHEID. Han har egentlig aldrig saadan „moret" . . .

JØRGEN. Ikke?

ADELHEID. Nej . . . Jeg ser, at De stadig gaar med for smaa Støvler, Hr. Mürer.

JØRGEN. Ja . . . en Gentleman skal kendes paa sine Ligtorne, Fru Hegge!

ADELHEID. Ha, ha!

JØRGEN. Hi, hi, ja . . . Nu tager jeg Dem under Armen!

ADELHEID. Værs'god!

JØRGEN (stikker sin Arm ind under hendes). Gud i Himlen, lille Pige, hvor jeg har savnet Dig!

ADELHEID (ser ham dristig ind i Øjnene, skønt hun begynder at blive lidt nervøs). Saa—?

JØRGEN (drejer pludselig med hende ned ad en dunklere og roligere Sidegade).

ADELHEID (vil protestere: men gør det ikke).

JØRGEN. Er det sandt, Adelheid, at Du og Ejnar ikke lever sammen, som det bør sig rette Mænd og Koner?

ADELHEID (vil trække sin Arm til sig). — Men

JØRGEN (holder hende fast). Naanaa, lille Pige, gaa nu pænt paa Gaden! (Fortsætter.) . . . og som Konfirmandklapper Millinge sagde, at v i t o ogsaa skulde . . . Næ, næ, gaa nu rolig!

ADELHEID (fra Koncepterne). Hvor . . . hvor gaar vi hen?

JØRGEN. Aa, vi gaar lidt ud paa de ydre Boulevarder!

ADELHEID. Hvad hedder Gaden her . . . ?

JØRGEN (smilende). Det kan jo være ganske ligegyldigt . . . ! Men hvad jeg vilde sige, lille Frue, havde De blot holdt ud med mig et Par Maaneder endnu, saa havde vi nok lært at forstaa hinanden — og goutere hinanden.

ADELHEID (strammer sig op). T r o r De . . . ?

JØRGEN. Ja . . . for der er B l o d i de smaa Aarer! — Du er altfor værdifuldt et Fruentimmer til den . . . Vandmand!

ADELHEID. Vand kan vel varmes!

JØRGEN. Maaske . . . Men i dette Tilfælde er det Synd for Ilden.

ADELHEID (ler forceret). Gud, hvor vi er aandrige!

JØRGEN. Adelheid . . . Du er det stolteste Kvindfolk, jeg nogen Sinde har haft i mine Arme!

ADELHEID. Og dér har Du dog haft mange!

JØRGEN. Det h a r jeg! (ind til hende.) Men D u kunde være blevet en Fakkel, der havde lyst over dem alle!

ADELHEID. Vil De være saa elskværdig at slippe min Arm, Hr. Mürer!

JØRGEN (slipper). Bevares, Frue, som De befaler . . .

De gaar nu et Par Minutter tavse Side om Side. — Gaden er mørk og snæver med smaa, lave Huse . . . men for Enden af den vugger de elektriske Sporvogne forbi med Lys og Larm.

JØRGEN (stikker paany sin Arm ind under Damens). Véd Fruen, at Albert Halling er stukket af med den rige Enkefru Beck?

ADELHEID. Ja, det er jo længe siden . . . K e n d e r De hende?
JØRGEN. Ak ja! . . . ogsaa j e g har engang frekventeret denne gamle Børnehave!
ADELHEID (leende). Men Jørgen dog . . . !
JØRGEN (ind til hende). Adelheid, har Du aldrig længtes tilbage til mig?
ADELHEID (urolig). Aa, lad mig nu gaa, Jørgen . . .
JØRGEN. Vi har dog engang imellem haft det godt sammen.
ADELHEID (smelter). Du s l o g mig!
JØRGEN (rolig). Ja.
ADELHEID. Hvorfor . . . ?
JØRGEN. Fordi den lille Pige var ulydig mod sin Lærer!
ADELHEID (nervøst). Lad mig nu gaa, Jørgen, hører Du . . . dette her er noget Fjolleri!
JØRGEN (idet de drejer ud paa Boulevarden. — Stærkt). Gaa med mig hjem, Adelheid? . . . Jeg bor der henne . . .
ADELHEID. Nej . . . n e j!
JØRGEN (smilende). Du s k a l, lille!
ADELHEID. N e j!
JØRGEN. Venter „Benet" maaske med Teen?
ADELHEID. Aah, han . . . hæ!
JØRGEN. Ja, for han laver vel Jeres Te — den indvendige Jomfru?
ADELHEID (ler). Du e r saa morsom!
JØRGEN. Naturligvis er jeg d e t! . . . Hvordan har I det for Resten e l l e r s sammen? Er han ganske udygtig til . . . a l v o r l i g e r e Beskæftigelser?
ADELHEID (stadig forceret leende). Næmen J ø r g e n dog . . .
JØRGEN. Ja, jeg spørger blot . . . ligesom Henrik Ibsen; Du kan jo lade være med at svare. — Og hvordan kan han naa at kysse Dig . . . bruger han Lasso?
ADELHEID. Han kysser mig aldrig.

JØRGEN. Jeg tænkte det sgu nok! . . . Kom, lille Pige . . . !

ADELHEID. Nej!

JØRGEN. Har hun moralske Skrupler?

ADELHEID. Nej, det er jeg kommet ud over! . . . Men jeg vil ikke ha', at Du skal gaa rundt og . . .

JØRGEN. Og triumfere! . . . Aa, Gud i Himlen, lille Adelheid, det har jeg saamænd ingen Grund til, for jeg længes efter Dig, som Du efter mig! . . . Kom saa? . . . Her bor jeg.

ADELHEID (perdue). Bor Du her . . .

JØRGEN. Ja . . . kom! . . . ?

ADELHEID (grædende om hans Hals). Aa, Jørgen, Jørgen, som jeg har længtes efter Kærlighed . . . !

JØRGEN (myrder et Smil). Saa, saa! . . . Nu er den her jo — Kom . . .

ADELHEID (mat). Ja . . . (Rejser sig til et allersomsidste Forsøg paa Selvhævdelse.) Men det er kun fordi, jeg vil, forstaar Du . . . fordi jeg har Lyst til at se, hvordan Du bor, at jeg gaar med Dig, og ikke fordi, Du . . .

JØRGEN. Nej, nej, lille Pige, jeg forstaar, jeg forstaar . . .

(Fører hende ind gennem Porten).

— Lourdes! . . . Ti Minutters Opholdt!

Fru Olivia Beck og hendes Hjerterknægt, Forfatteren Albert Halling, stiger ud af en Førsteklasses Kupé „for at rette Benene". —

Toget kommer Nord fra og gaar videre over Toulon—Marseille—Cette til Rivieraen. —

Bagagen er indskrevet for Monte Carlo, hvor Parret har i Sinde at slaa sig ned en Maanedstid, førend det gaar i Vinterkvarter i Paris.

— — —

Siden Tærningerne blev kastede hin vidunderlige Dag i Messina, har de to elskende Sjæle flakket hvileløst om.

Det er navnlig Digter Albert, der ikke synes at kunne faa Ro paa sig. Han har aldrig været rigtig ude at rejse før, og derfor fraadser han nu i Jernbanekørsel og „Indtryk" som et Feriebarn i umoden Frugt.

— — —

Sidst kommer man fra Biarritz og Pau, hvor man har fortæret Atlanterhav og snedækkede Pyrenæer ...

O, hvilke Dage paa Strandbredden ved Biarritz, hvor Englands Lorder og Spaniens Grander med deres Ladyer og Grandiner vandrede stumme og stive af Sted, som ragede det ikke dem, at Havet derude larmede og brølede og slog favnehøjt og fraadende op over Klipperne omkring dem ...

Og hvor var hun ikke henrivende den lille Pariserinde, der havde stillet sin Strandstol midt ud paa Sandet og, trods Lorderne og Granderne og deres tætknappede Damer (og Olivia), sad der ren og kysk med Silkeskørterne højt opsmøgede, med den ene Fod lagt op over sit Knæ, tilbagelænet fri og utvungent og lod den friske salte Vind smyge kølende og fornyende ind omkring sine yndigste Steder!

Ak ja ...!

Og Aftnerne i Pau paa Hotel Gassions Balkon med Højpyrenæernes uendelige Kæde, Tinde bag Tinde, lysende i et blegrødt, sitrende Perlemorslys, der lidt efter lidt gled over i alle Nuancer af rødt, indtil den vældige Bjærgrække, naar Solen sank i Vest bag Henrik den Fjerdes gamle Slot, stod Horisonten rundt om en tindrende, jublende Krans af blodrøde Rubiner!

(J. P. Jacobsen.)

— — —

Men den skønneste Erindring fra denne minderige Rejse var dog, at de paa Promenaden i Pau midt for alles Aasyn havde vekslet Hilsen med Rugmeliens vennesæle Nabo-Monark Sten Sture den Femte, af Guds Naade Konge til Mælaren og Dovrefjæld, som netop for Tiden var paa Familievisit hos sin Halvfætter, Oliemøller Berna H. Dotte!

— — —

Albert og Olivia gaar altsaa frem og tilbage paa Jernbaneperronen i den hellige By Lourdes, da Digteren pludselig standser og siger:

Dytte!

OLIVIA. Ja, Dytte!

De to Eroter kalder gensidig hinanden saaledes.

ALBERT. Skal vi ikke blive her i Dag, og saa ta' videre i Aften med Nattoget?

OLIVIA. Hvor Du dog faar Indfald, Dytte ...!

ALBERT. Ja, her kommer jo et Pilgrimstog Klokken to fra Belgien, véd Du; og det vilde da være morsomt at se det?

OLIVIA. Som Du vil, min Ven ... jeg vil alt, hvad Dytten vil! — Men tag saa vore Sager i Kupéen ... om to Minutter gaar Toget.

ALBERT (farer ind i Kupéen, samler Sagerne sammen og farer ud igen). Kupédørene lukkes; Lokomotivet piber; Toget ruller af ....

— — —

Monsieur og Madame Halling, som Parret skriver sig paa Hotellerne, spiser Frokost i Jernbanens Restaurant og gaar derpaa sammen ned gennem Byen for at hitte den hellige Kilde ...

Det er som at vandre frem gennem en uhyre Kramkiste.

Fortovene er fulde af Boder, Diske og Borde, der bugner af de guddommeligste Varer: Rosenkranse, Krucifikser, hellige Billeder, Madonnaer i Gibs og Ler, Vievandskar, Kristi-Legems-Pastiller, St. Josefs-Kiks, Guds-Moder-

Kager, Vand fra Jordans Flod og Splinter af den hellige Antoniusses Skinneben ...

Alt sælges til Guds Ære og Menneskehedens Frelse:

Værsartig, værsartig, mine Herskaber! Her kan man købe sig lige durk ind i Himmelen! Vi er beredt paa at effektuere enhver Ordre for Evigheden! Værsartig, værsartig! Varerne er velsignet af hans Hellighed Paven i Rom og bestænket med den hellige ubesmittede Jomfrus Kildevand!

EN STOR TYK MAND (der paafaldende ligner en Beværter fra selve den Stad Absalonia). Har Herskabet Logi?

OLIVIA. Merci, Monsieur, men vi rejser videre i Aften.

ALBERT (siger intet, da han ikke er videre stiv i Fransken).

DEN TYKKE. Ja, for Herskabet véd nok, at der kommer et Pilgrimstog Klokken to, og saa vil det ikke være let at faa Logi, naar man ikke ...

OLIVIA. Merci, Monsieur, men vi rejser igen i Aften.

EN LILLE HØFLIG MAND. Ønsker Herskabet en Cicerone?

OLIVIA. Merci, Monsieur, det behøves ikke.

DEN HØFLIGE. Fem Francs for hele Resten af Dagen!

OLIVIA. Merci, Monsieur, vi kan godt finde Vej selv.

EN SORTØJET PIGE. Madame et Monsieur, en lille Erindring fra Lourdes?

OLIVIA. Merci, Mademoiselle, vi skal ikke have.

PIGEN (vender sine Fløjlsøjne mod Halling). Fotografier fra Grotten, Monsieur? Statuer af den hellige Jomfru? Fotografier fra Kirken? Fotografier fra Golgata? Foto ...

ALBERT (smiler og vil forsøge at svare); men

OLIVIA (trækker resolut af med ham). Merci, Mademoiselle; Monsieur skal intet have! ... Vel Dytte?

— — —

Nede foran „Grotten" er der tomt; men alt er forberedt paa Modtagelsen af de helbredssøgende Belgieres Tog.

Omkring den legemsstore og skønt malede Billedstøtte af den hellige Jomfru brænder ni Vokslys, der oser og „render" i Vindtrækket. Talerstolen uden for Grottens Munding er smykket med Grønt og Blomster. Bænkene foran den er hvidskurede og pyntelige. Og til venstre for Indgangen til det undergørende Bassin er for Tilfældet ophængt rundt om paa Klippevæggen Hundreder af Krykker, Stokke, Træben, Omslag, Bandager og forlorne Tænder, som de lykkelig helbredte Troende har kastet fra sig, før de med jublende Tak til Herren og den ubesmittede Privatjomfru af Lourdes er ilet bort, ud i den store dejlige Verden for atter at nyde Livet og drikke af dets vidunderlige Dunk ...

Albert og Olivia har været inde at bese den pragtfulde Kirke, der med megen Kunst og stor Bekostning er opført paa Klippen oven over Grotten. Den lyser og straaler af Guld og Farver, af dyrebare Træsorter og smældfede Præster — alt for Menighedens Penge og til den evindelige Guds Ære . . .

Nu følger de to Elskende den brede, skyggefulde Vej langs Søen og staar foran de ni blaffende Vokslys omkring den hellige Jomfrus Billede . . .

I det samme bruser et mægtigt Mandskor frem fra Grottens Indre; Røgelseduft slaar dem i Møde og Orgeltoner og Lyd af Basuner — Helligdommen indvies . . .

OLIVIA. Skal vi ikke gaa over til Katolicismen, Dytte . . .

ALBERT. Hum . . .

OLIVIA. I Kloster . . . (Ser henrevet opad):

Far, Verden, farvel,
mig kedes nu længer at være din Træl,
de Byrder, Du haver mig byltet oppaa,
dem kaster jeg fra mig . . .

ALBERT (har utaalmodig taget sit Uhr frem). Klokken er halv to, Dytte.

OLIVIA (Menneske igen). Gud, er den allerede saa mange! Saa maa vi skynde os, ellers faar vi ingenting at se!

BEGGE (iler af).

— — —

Som et rullende Lazaret, som en Transport af jammerfulde og ilde tilredte Saarede glider Pilgrimstoget frem foran Perronen . . .

I fireogtyve lange, pinefulde Timer er disse arme, forblindede, dødssyge „Troende" blevet rystet, skrumplet og radbrækket ned gennem Landet for omsider at naa det Sted — hvor Frankrigs fedeste Præster residerer . . .

Hosianna i det Høje!

— — —

Uden for Banegaarden venter uendelige Rækker af Drosker, Kærrer, Bærestole, Omnibusser og Spørvogne for at transportere Ofrene rundt til de forskellige Hoteller, hvis Værter i Guds Navn lever af disse Lig.

Alene med dette Tog er ankommet Trehundrede og syvogfirsindstyve saakaldte levende og femten, der er døde for Alvor . . .

DEN TYKKE LOGIVÆRT (bander som en Tysker, da ikke færre end seks af de døde havde bestilt Værelser hos ham).

DEN HØFLIGE LILLE MAND (tilbyder sig travlt som Cicerone til Kilden . . . Prisen er nu faldet til tre Francs). — Og

DEN SORTØJEDE PIGE (gaar fra Baare til Baare med sine Statuetter, sine Fotografier og sine Rosenkranse).

— — —

Køretøjerne og Bærestolene paa Banegaardspladsen fyldes og ruller bort ned gennem den ventende By, hvor de handlende staar bag deres Diske og glæder sig for hver Transport, der drager forbi, og tæller sammen paa Fingrene, hvad det kan kaste af sig i Francs og Sous.

Og i den hellige, ubesmittede Jomfrus Kirke ligger foran Højalteret femogtyve sundhedsstruttende, fløjelsklædte Præster og takker Gud for hans ubeskrivelige Miskundhed . . .

— — —

Monsieur et Madame Halling havde følt sig meget ilde til Mode.

Al denne Sygdom og Elendighed tog paa deres Nerver.

Særlig Madames sarte, modtagelige Kvindesjæl led frygtelig.

Og da man kom bærende forbi med det tiende Lig, besvimede hun og maatte føres afsides . . .

Kommen til sig selv paa ny var hun meget svag og talte om Livet efter dette som en Befrielse og et Refugium:

— O, at vandre did hen s a m m e n, Dytte . . . !

Men efter at have indtaget en god lille Middag med et Par kraftige Glas Vin følte hun sig stærk nok til at fortsætte den mere jordiske Rejse over Toulon—Marseille—Cette til Rivieraen . . .

— — —

Og nu slumrer hun i sit polstrede Lukaf i train de luxe, efter at Dytte-H a n har givet hende et Godnatkys og stoppet Tæppet godt ned om hendes Former . . .

Paa den opredte Sofa i Nabolukafet sidder Monsieur Halling. Harmonikadørene mellem Rummene staar aabne. Skærmene om de elektriske Lamper er slaaet ned. Den dunkelrøde Skumring indbyder til Tænkning . . .

Han lister stille Dørene til; tænder sig en Cigar og aabner sit Vindue ud mod Himlen og Stjernerne . . . Thi enten er man Digter, eller man er det i k k e!

Og idet han stirrer op mod de evige Kloder, annammer Sorgen ham . . .

Han fortryder den hele Affære med Fru Beck; men han vover ikke at tilstaa det. Han længes efter Klara der hjemme og efter Børnene; men han har ikke Kraft nok til at skride til Handling. „Dytten" piner til Døde alt det værdifuldeste i ham ved sit Hysteri og sin „Kærlighed"; men han har ikke Mandsmod til atter at bryde. Hele hans Liv og hans Digtning vil gaa ad Helvede til, om dette Forhold skal vare ved — og det vil utvivlsomt vare ved i Alevighed . . .

Men saa er der jo d e t, at han behøver ikke mere at spare og spinke. Alt, hvad han peger paa, kan han erholde — Olivia har overdraget ham Nøglen til Pengekassen . . .

Og hvor bliver det ikke herligt, naar han atter kommer hjem til Rugmelien, at eje sin egen Villa paa Sundvejen og køre i sit eget Køretøj gennem Absalonias Gader, hvor hans smaa Digterkolleger, gule af Nid, trisser rundt i deres Udsalgsstøvler og neppe har Raad til at ofre 10 Øre paa en Sporvognsbillet . . .

Ak, men han fortryder alligevel! h a n f o r t r y d e r a l l i g e v e l! Med Glæde gav han i dette usalige Øjeblik baade Guld og Villa og Landauer fra sig og tog hjem til sin Kvist i Anemonegade og gik for Lud og kolde Frikadeller sammen med Klara og Børnene . . .

K l a r a, den søde, trofaste K l a r a, der forstaar ham og elsker ham og gerne vil lade sit lille Liv, om h a n derved kunde blive lykkelig! . . . Og h e n d e har han forraadt, og hende har han solgt for fyrretyve usle Sølvpenge . . .

Ak, ak, ak! . . . Men d e t véd han jo ogsaa, at ikke har han været otte Dage hjemme, førend han atter vil ud, atter vil f o r t r y d e!

. . . Saaledes danser den arme Digters Tanker i det rullende Tog under de tindrende Stjerner. — Og han er ludbedrøvet . . .

Men det har det kære Menneske nu været i lange Tider, og det hindrer ham ingenlunde i hver Morgen at trække i sine Pariserbukser og ditto Lakstøvler og snurre videre med sin Olivia . . .

— — —

Toget holder ved Toulon. Der gaar et Stød gennem alle Vagonnerne.

OLIVIA (vaagner). Dytte . . .
ALBERT. Ja . . .
OLIVIA. Men er Du ikke gaaet til Ro endnu, Dytte?
ALBERT. Nu gaar jeg . . .
OLIVIA. Hvorfor har Du lukket Døren?
ALBERT (aabner). Jeg røg en Cigar . . .
OLIVIA. Du er sød og hensynsfuld! . . . Kys mig . . .
ALBERT (kysser).
OLIVIA. Elsker Du mig . . .?
ALBERT (har Lyst til at svare: Aa, gaa Fa'en i Vold; men siger). Jeg elsker Dig . . .
OLIVIA (der virkelig er glad ved ham). Tak . . .! — Hvor det var frygteligt med alle de stakkels Mennesker i Lourdes!
ALBERT. Ja . . .
OLIVIA. Men vi to har det godt, Dytte . . .!
ALBERT. Det har vi . . .

Toget ruller videre. Og

ALBERT (afører sig sine Pariserbukser og dito Støvler og gaar til Køjs efter først at have indtaget en forsvarlig Slurk Kognak af Rejseflasken).

IX

— Friheden leve! . . . Hurra—a! — Ned med Tyrannerne! . . . Hurra! — Leve Menneskerettighederne! . . . Hurra—a!

Cigarrullerske Madam Nikolaisen skriger med, saa at hun bliver kokliko i Hovedet: Leve Friheden! — — — Hun har i Dag sammen med 29 af Fabrikkens „Rullersker" faaet Ordre af sin Fagforening til at nedlægge Arbejdet; og hun og de andre 29 lovlydige har lystret. —

Anledningen til Strejken er, at Tobaksfabrikant Niels Lundberg har afskediget en Rullerske, Madam Holgersen, der atter og atter mødte stærkt drukken ved Arbejdet og yppede Klammeri med Kollegerne. Konen var flink nok til sin Gerning, naar hun var ædru; men det var hun næsten aldrig. Og saa fik hun Rejsepas.

Hvilket er utilladeligt og anses for et Udslag af Kapitalist-Anmasselse og Selvtægt.

Hvorfor Fagforeningen øjeblikkelig dekreterede Arbejdsnedlæggelse og Strejke.

Hvilket er Retfærdighed. —

Og nu i Aften har Formanden ved et Møde i Forsamlingsbygningen holdt en Tale om Frihed, Lighed og Broderskab og Skurkagtighed. Og Rullerskerne har raabt Hurra og med Begejstring vedtaget en Resolution om, at de ikke genoptog Arbejdet paa Tobaksfabrikken, førend Lundberg har gjort Madam Holgersen en Undskyldning, genindsat hende i hendes Rettigheder og lagt fem Øre paa i Timen for samtlige Arbejdersker . . .

Længe leve Socialdemokratiet! Ned med Kapitalismen! Op med Arbejderne! Ud med Pengene! Og ind med Pusterøret!

— — —

Det er Fyraften Dagen efter. Madam Nikolajsen sidder hjemme paa Kvisten og venter paa sin Mand, der er Murersvend. Hun føler sig let og ideel til Mode ved at have opfyldt sin Borgerindepligt. Og desuden er det ganske morsomt at holde Søndag om Hverdagen.

Manden kommer hjem. — Det er en pæn og ordentlig Mand, der tænker paa sin Familie og ikke drikker mere end toogtyve Bajere om Dagen.

MANDEN (lille og beskeden). Naa, Mutter, det smager vel at sidde saadan paa Stads?

KONEN (stor og frejdig). Ja—e, naar bare det ikke varer altfor længe?

MANDEN. Aa, han gi'er sig sgu nok, Lundberg; han taber mindst sine 200 Kroner om Dagen.

KONEN. Han er ellers en rar Mand . . .

MANDEN. Han kan jo la' være med at være obstrnasig!

KONEN. Ja—e . . . det hævner sig.

MANDEN. Jah, det er godt, at vi Arbejdsfolk kan forstaa at sætte vos i Respekt! . . . Leve Socialdemokratiet!

KONEN. Hurra—a!

— — —

Otte Dage senere. —

Fabrikant Lundberg har ikke villet genindsætte den „spirituelle" Madam Holgersen; og som Følge deraf vedvarer Strejken.

Men der har meldt sig en Snes Ikke-Fagforenings-Kvinder til Arbejdet, og Fabrikken gaar.

Madam Nikolajsen er ked af at drive sin Tid hen til ingen Nytte; og hun kan heller ikke godt undvære Pengene. Hun har fem Børn.

Hun sidder derfor en Søndag Morgen og taler med sin Mand om Sagen:

Der er nu noget galt i, Nikolajsen, at vi andre skal lide, fordi Madam Holgersen er et Svin!

MANDEN. Vi maa holde sammen, Mutter, ellers faar vi aldrig Krammet paa Storborgerne, ser Du.

KONEN. Jeg tror alligevel, at jeg melder mig paa Fabrikken i Morgen.

MANDEN. Det kan Du ikke, naar din Fagforening har erklæret Strejke: saa maa Du staa Last og Brast, som de kalder det.

KONEN. Saa melder jeg mig ud af Fagforeningen først; jeg vil ikke gaa her og sulte for den fordrukne Kællings Skyld.

MANDEN. Det kan Du; Du kan melde Dig ud, saa har de ingenting at sige over Dig.

KONEN. Og man har da Lov til at melde sig ud.

MANDEN. Det har man! — Frihed og Lighed! — Leve Socialdemokratiet!

KONEN (raaber dog denne Gang ikke Hurra).

— Om Mandagen melder Madam Nikolajsen sig ud af Fagforeningen og stiller paa Fabrikken, hvor hun straks bliver antaget af Direktøren og faar sin sædvanlige Timebetaling. — —

Men allerede om Tirsdagen er der posteret et Par „Strejkevagter" foran Fabrikkens Port; og da Madam Nikolajsen kommer for at gaa paa Arbejde, søger de at genere og forulempe hende ved Tilraab og Skældsord og prøver til sidst paa at holde hende tilbage med Magt. Ogsaa Madam Holgersen er mødt op, fuld som en Allike, og skriger og hviner og raaber „Skruebrækker" og danser Mavedans foran Porten for at spærre Adgangen.

Da griber en hellig Vrede Madam Nikolajsen; hun tilkalder Politiet og faar baade Strejkevagterne og Danserinden noterede.

— — —

Onsdag Formiddag i Frokosttiden paa en Nybygning, hvor Madam Nikolajsens Mand arbejder.

Nikolajsen og et Bestyrelsesmedlem af Cigararbejdernes kvindelige Fagforening staar i et Hjørne af Byggepladsen og taler sammen.

MEDLEMMET. Deres Kone er Skruebrækker, Nikolajsen.

NIKOLAJSEN (beskedent-gemytligt). Det har jeg ikke rigtig Forstand til at indse, Hr. Medlem, naar hun har meldt sig ud af Foreningen.

MEDLEMMET. De maa faa hende til at melde sig ind igen.

NIKOLAJSEN. Frihed og Lighed, Hr. Bestyrelsesmedlem! Naar Mutter ikke har Lyst til at være i Fagforeningen, saa melder hun sig ud! Vupti, hva'be'ha'r, den Sag er da tydelig nok!

MEDLEMMET. De maa tvinge hende!

NIKOLAJSEN. Ingen Tvang her! Frihed og Lighed og Broderskab og Respekt for Menneskerettighederne, har jeg forstaaet min Katekismus ret!

MEDLEMMET. De skulde nu ta' Dem lidt i Agt, Nikolajsen.

NIKOLAJSEN. For hva', Hr. Medlem, om jeg tør være saa fri at spørge?

MEDLEMMET. Sagen kan ogsaa komme til at dreje sig om Dem personlig.

NIKOLAJSEN. Mig? ... Jeg har ikke den ubeskrivelige Fornøjelse at forstaa Dem.

MEDLEMMET. De vil altsaa ikke faa Deres Kone til at lystre?

NIKOLAJSEN. Kan ikke, Hr. Medlem, Mutter har sin egen fri Vilje.

MEDLEMMET. De gør altsaa hendes Sag til Deres?

NIKOLAJSEN. Mutter har sin Frihed, forstaar De ... Ingen Samvittighedstvang!

MEDLEMMET. Saa maa De lade Dem skille fra hende.

NIKOLAJSEN. Hvor maj'et, sa'e De?

MEDLEMMET. Ja, ellers rammes I begge to. Vi kan ingen Rebeller ha', forstaar De! ... Og nu vil jeg raade Dem til at tænke over Sagen ... Farvel!

Om Aftenen da Mand og Kone taler sammen, beder Nikolajsen sin Kone om at falde til Føje.

Men Madammen er bleven forhærdet i sin Sjæl og nægter at indlade sig paa noget som helst Kompromis.

Hun ender endogsaa med at kalde Socialdemokratiet en „Tvangsanstalt".

MANDEN. Jamen, Mutter, hvis jeg nu ogsaa kommer i Ulejlighed ...

KONEN. Du! hvordan Fanden skulde Du komme i Ulejlighed for den Sag, dit Fæ? Den rager jo ikke Dig.

MANDEN. Nej, det mener jeg osse, men ...

KONEN. Sludder, Nikolajsen! Vel kan Folk være gale, men rent spiltossede er de sgu da ikke!

Næste Dag ved Frokosttid stiller selve Formanden for Fagforeningen paa Byggepladsen og trækker Nikolajsen afsides.

FORMANDEN. Naa, Nikolajsen, hvad bliver det saa til?

NIKOLAJSEN (uskyldig). Med hva'forno'et, undskyld, Hr. Formand?

FORMANDEN. Med Deres Kone?

NIKOLAJSEN. Ja, Mutter gaar jo stadig paa Fabrikken.

FORMANDEN. Og De har ikke forbudt hende det?

NIKOLAJSEN. Frihed og Lighed, Hr. Formand! det har jeg altid sagt, siden jeg blev Socialdemokrat.

FORMANDEN (fortrolig). Hør Nikolajsen, dette her kommer til at gaa ud over Dem. Deres Kone kan vi jo ikke ramme, siden hun har meldt sig ud; men De er jo endnu Medlem af Deres Fagforening.

NIKOLAJSEN (begejstret). Det er jeg! Og det er jeg stolt af!

FORMANDEN, Ja, De har altid været en god Støtte for Sagen; og derfor vil vi ogsaa nødig miste Dem.

NIKOLAJSEN. Miste mig? De skal sgu Fandenlyneme heller ikke miste mig, før jeg har slaaet Paraplyen sammen for evig, det svær' jeg til!

FORMANDEN (tager ham ved et Skjorteærme). Hør nu lidt, Nikolajsen; kan De ikke bare forhindre, at Deres Kone gaar paa Fabrikken en fjorten Dages Tid, til Strejken bliver endt; saa kan vi altid senere ordne Sagen med hende i Mindelighed.

NIKOLAJSEN. Forhindre? De kender ikke Mutter! . . . Og desuden, Hr. Formand: Frihed og Lighed, si'er jeg!

FORMANDEN. Javel, naturligvis . . . Men De maa nu forhindre hende i det Skruebrækkeri; Disciplinen gaar tabt, naar nogen bryder ud! . . . Det er Alvor dette her, forstaar De; og det vil komme til at svie til Dem, vi kan gøre Dem umulig paa alle Arbejdspladser.

NIKOLAJSEN (troskyldig). Jamen, jeg kan ikke forhindre

Mutter i noget, Hr. Formand! De vil da vel ikke ha', at jeg skal sla hende til Lirekassemand!

FORMANDEN. Det kunde De jo ogsaa ... Men jeg havde nu tænkt mig, at De kunde gi' hende no'et ind, saa at hun blev nødt til at holde Sengen en tre Ugers Tid.

NIKOLAJSEN (uforstaaende). Gi' Mutter no'et ind ...! Hva' fornoet ind?

FORMANDEN (kort). Ja, nu har vi advaret Dem, og det er sidste Gang! ... Hvis Deres Kone ikke har forladt Fabrikken inden Lørdag, saa maa De ta' Følgerne! ... Adieu!

— — —

Aften samme Dag. —
Madam Nikolajsen og hendes Mand sidder ved Nadveren.

MANDEN (sukkende). Ja, saa maa jeg altsaa gi' Dig no'et ind, Mutter ...

KONEN (leende). Hva' Fanden mon det skulde være?

MANDEN. Ja, sig mig det!

KONEN. Aa, det har naturligvis ikke været for andet end for at gøre Dig bange, Nikolajsen!

MANDEN. Nej, jeg kan da ikke godt tænke mig, at det var Alvor.

KONEN. Nej vist ikke; saa ligefrem sjofle kan de vel ikke være ... Ikke om de saa mødte frem med seks sorte Hingste, skulde de nu slæbe mig fra Fabrikken! Man har da sin Frihed!

MANDEN (begejstret). Det har man! ... Leve Socialdemokratiet!

— — —

Fredag og Lørdag gaar Madam Nikolajsen som sædvanlig paa sin Fabrik; og der sker intet forurolígende. — Hun og Manden sidder Søndag Aften og taler sammen om, at nu er Historien vel drevet over. Og saa gaar de i Seng og sover de Retfærdiges Søvn. — —

Men da Nikolajsen Mandag Morgen sidder ved Kaffen og kigger i sin socialistiske Avis, slaar han pludselig Næven i Bordet og raaber:

Mutter, Mutter, nu har vi alligevel Spillet gaaende!

KONEN (kommer farende ind fra Køkkenet). Hva' er der? Hva' raaber Du saadan op for?

MANDEN peger i Avisen, og de læser sammen følgende:

Partimeddelelse.

Henrik Nikolajsen, hvis Kone er gaaet i Arbejde som Strejkebryder hos Tobaksfabrikant Niels Lundberg, er ekskluderet af vort Forbund og arbejder fra Dags Dato ikke mere paa nogen Byggeplads i Absalonia og Omegn. Henrik Nikolajsen kan ikke optages som Medlem i nogen Afdeling af Rugmelisk-Murer-Forbund.

Olaf Hansen,
Formand for Absalonias Murer-Forbund.

— — —

Motto:

Beredt paa Eksklusionen altid vær,
den kommer, naar du mindst den venter nær!

(Herman Wessel.)

— — —

Samme Dags Aften deltager Redaktør Freiesleben af ovennævnte arbejdervenlige Organ (i sin Egenskab af Medlem af kongelig rugmelisk Yachtklub) i en Route hos Hans Kongelige Højhed Prins Mikkel og fører, i Kjole og udringet Vest og under belevne Lader Hendes Naade Baronesse v. Hochleben til Bufetten ...

Klokken er tre, Nat; og Taagen ligger tyk og surt over Byen.

Fader se i Naade ned
Til den hele Kød'lighed ...!

klimprer Sangværket i Raadhusets Taarn.

— — —

Aage Mackeprang har været paa Bal hos Kopist Holmblad i Kanalgade. — Det er Sønnen, Herluf Holmblad, som ogsaa er Boghandler, og hans Søster Gyda, der har haft „jævnaldrende Aften med Dans". —

Og nu sjokker Aage hjemad, dybt forelsket i Gyda og opfyldt af mangehaande Tanker. — Han skudrer sig i Overfrakken og smøger Kraven op om Ørene:

Uff, sikken en Taage! ... Det var for Resten en morsom Mand, den Kopist Holmblad! ... Den Tale, han holdt ved Bordet, om at man godt kunde være glade og lykkelige, fordi man boede „ovenover Linoleumen", var skam god! ... Og som han vist holdt af sin Kone og sine Børn! ... Og saa flittig han var at sidde derinde i Sovekammeret og arbejde med sit Skriveri, medens de andre dansede! ... Næ—e, ja, og da han saa pludselig kom farende ind med Pennen bag Øret og slog Armen om Livet paa Frøken Breum og valsede rundt med hende! — Frøken Breum ... Macke's østre Øre faar sit Tilfælde). .... Gud véd, hvad Frøken Breum egentlig var for En? Dejlig var hun at se paa ... men farlig vist! (Han føler en varm Blodstrøm risle ned igennem sig ved Tanken om hendes nøgne Hals og Skuldre.) ... Aa Gud, aa Gud! han havde følt den mest kriblende Lyst til at trykke sit Ansigt ned i hendes Bryst ... det saa' ud som Sne, og hans Ansigt havde glødet som Ild! ... Hvordan mon det var ... hvordan mon det var ... var at sove en Nat hos en Dame ... hos Frøken Breum? ... Aa, hvor man aldrig skulde gaa paa Bal, aldrig! Alle de forfærdelige Tanker, man fik ved at se disse nøgne Arme og Bryster. (Macke rødmede ved Flertallet.) ... Og da Frøken Breum midt under Galopaden havde lagt sin Kind ind til hans ... irle, irle, irle! hvor havde dog Blodet bruset igennem ham! og havde de været alene, havde han kysset og knuget hende, ligesom han kyssede og knugede Gertrude Barnepige ved Høstgildet her i Efteraaret! ... Mon de andre Herrer følte det ligesom han? ... Eller var det kun ham, der var saa ... saa ... Og dog vilde han allerhelst sidde ganske stille i en Krog og holde den søde lille Gyda Holmblad i Haanden ... for det var hende, han elskede! hun var den fineste og yndigste Kvinde i Verden! hende vilde han skærme og værne og aldrig gøre noget ondt! ... Aa Gyda! lille elskede Gyda, nu ligger Du i din rene, hvide Seng og

drømmer uskyldige Drømme; hvorfor kan jeg ikke altid være hos Dig . . . !

Macke drejer fra Kanalgaden ud paa Teatertorvet: og der staar foran ham den højsalige Rasmus højt til Hest, med Sværdet i den ene Haand og Loven i den anden, krumrygget af Iver i Kampen for Gud og Fædreland . . . !

Men ligesom Hans Excellence Maltus i Bogens første Afsnit slap ham upaavirket forbi, saaledes skridter ogsaa lille Aage Mackeprang drevet af Aanden tværs over Torvet og forsvinder i de trange Gader i St. Nikolauskvarteret, hvor Lasten sidder til Højbords, og Rendestenene lugter . . .

— — —

Forglemmigejgaden ligger mørk og øde; kun langt borte bag et Hjørne lyser en Lygte. —

Fortumlet og ør, fuld af Kvide og Lyst raver Macke op ad en høj Stentrappe og famler efter en Klokkestreng. Der er ingen . . . Han bider Tænderne sammen: Han v i l derind, m a a derind! og han dundrer løs paa Døren med sin knyttede Næve . . .

Døren aabnes; og i Lysskæret fra Trappegangen staar en halvnøgen Kvinde i hvidt.

MACKE (studser). Mon her ogsaa er Bal . . . ?

KVINDEN (strækker en gridsk Arm frem og griber ham i Frakken). Kom indenfor, min Snut!

MACKE (ser igennem en aabentstaaende Dør ind i en Stue, hvor en Hob Mandfolk og halvnøgne, hvidklædte Kvinder skraaler og ler). Jeg vil ikke dér ind!

KVINDEN. Saa gaar vi op til m i g, min Kylling!

Gangdøren laases; og de stiger op ad en smal Trappe til første Sal.

KVINDEN (slaar en Dør op). Her bor jeg . . .

MACKE (svimler ind over Tærskelen. — Af Værelset faar han et lunt Indtryk med Blomster, Billeder, Seng og Fortepiano. — Mekanisk afører han sig Overfrakke, Hat og Handsker).

KVINDEN (kælen). Skal vi gaa i Vissen straks, Lille?

MACKE (tør i Halsen). Ja . . .

KVINDEN (opdager hans Kjole og hvide Slips). Se, hvor han er fin!

MACKE. Jeg har været paa Bal . . .

KVINDEN (ler raat). Naa, ja saa plejer vi jo at faa Jer her! (Begynder at klæde sig af).

MACKE (synes ogsaa, at h a n bør gøre noget og afører sig sine Manchetter med Konfirmationsknapperne).

KVINDEN (der med en beundringsværdig Rutine allerede kun befinder sig i Chemise og Strømper, gaar hen imod ham). Kom, min Stump, skal jeg hjælpe Dig!

MACKE (hæver for første Gang Blikket og ser foran sig et fedt, lasket, halvgammelt Fruentimmer med en bred, blaarød Mund og grumsede, ud-

staaende Øjne. — Skriger i vild Rædsel): Nejnejnej . . . nej, jeg vil ikke . . . jeg vil ud . . . jeg vil ikke være her! (River Frakke og Hat til sig og styrter hen mod Døren).

KVINDEN (stiller sig i Vejen for ham). Pengene først, lille Ven!

MACKE (faar et Pengestykke frem og rækker hende). Dér . . . dér! Aa, lad mig saa gaa . . . !

KVINDEN (bort fra Døren).

MACKE (tumler ned ad Trappen, river Gadedøren op og forsvinder i Taagen. — Men Manchetterne glemmer han, Manchetterne med Konfirmationsknapperne).

KVINDEN (ser efter ham). Fjollede Dreng! — Men han kommer sgu nok igen! (Tilhyller sine Varer og gaar ned i Udstillingslokalet).

TO BREVE

Et langt, smalt, hvidkalket Rum med Stengulv. Højt oppe paa Væggen et Vindue, garderet med Jærnstænger. — En fastmuret Planke til Sæde; en ditto til Bord; en Feltseng med Laas; en Vandhane og en Gasarm . . .

Dette er Situationskortet over Bagermester Alexius Hammerschmidts Celle i Absalonias Spindehus. —

„Slaar Nogen Dig paa dit venstre Øre, da vende Du ogsaa det højre til!"

Med disse Ord paa Læben var Bagermesteren skredet ind over Fængselets Tærskel for at tage Martyriet helt og fuldt paa sig og nyde sig selv i fyrretyve Dage . . .

— — —

Første Brev.

Sussebasse!

Hvorledes har han det? Længes han meget efter sin Kajamor? Jeg har faaet en ny Rolle, hvor jeg skal være Havfrue med ikke andet paa uden end som Trikot og en Klump Tang. Det ku han li at se, hva? Det er en ny Ballet, der foregaar i Havkongens Rige. Vi er allesammen saa forfærdelig glade for den paa Teatret,

og jeg vil da ikke haabe, at den kommer til at gaa, før Du kommer ud. Er det rædsomt at sidde derinde og kukelure? Der er ingen Smaapier, hva? Faar I noget at spise? Di piner vel ikke min tykke Lexemand altfor meget? Vil Du tro, at i Aftes da Du skulde komme og ikke kom, sad jeg ved Gud og tudede, for jeg skal sige Dig noget lille Mand, jeg tror alligevel jeg er bleen frugtsommelig, som jeg sae til Dig sidst vi var sammen forleden Tirsdag, og hvad saa? Eller jeg e r frugtsommelig, nu véd jeg det. Jeg skulde maaske ikke sige Dig det, saalænge Du sidder derinde i det fæle Fængsel, men jeg er saa ulykkelig. Skriv nu snart et Par Ord til mig, min gode store Dreng, for din lille Veninde er meget bedrøvet.

Din lille bedrøvede Veninde

Kaja Poulsen.

Der er vel ingen andre end som Dig der læser mine Breve?

— — —

„Sussebasse!

Hvorledes har han det? Længes han meget efter sin Kajamor . . ."

BAGERMESTEREN (gaar med Brevet i Haanden rastløs op og ned ad Cellens ubarmhjertige Fliser. Havde der været Mulighed for, at han kunde tage en Ed i sin Mund, viide han utvivlsomt have sagt: Satans osse, at dette skulde komme netop nu! . . . men han nøjes i sin Sagtmodighed med at stampe i Gulvet, saa det drøner).

FANGEVOGTEREN (der hører det, stikker Hovedet ind af Døren). E r der no'et, Hr. Hammerschmidt?

BAGERMESTEREN. Nej, jeg tager bare Motion . . . jeg fryser, Christensen!

FANGEVOGTEREN. Nu skal jeg lægge en Skovl paa, Hr. Hammerschmidt! (Ud. — Indfyringshullet er udenfor paa Gangen).

BAGERMESTEREN (atter frem og tilbage). Naturligvis er han intet Øjeblik i Tvivl om, hvad han bør gøre og v i l

gøre: tilbyde Frøken Kaja sin Haand og ægte hende! thi vel har han syndet, og syndet groft ved at ... uden Kirkens Velsignelse; men at fremture i Synden forbyder baade hans Ære og hans religiøse Følelse ham ... Naturligvis ægter han hende! ... Men dette kommer bare saa Sa ... saa Pokkers ubelejligt paa nærværende Tidspunkt, hvor han skulde være ene med Jesus! (Han synker ned paa Siddeplanken, støtter Armene mod Bordplanken og tænker højt). Min Hustru skylder jeg intet, thi hun har længe nægtet mig alt; — og havde jeg ikke haft Religionens Hemsko, hvor var jeg saa ikke gledet hen! Min Søn skylder jeg intet, thi han holder med min Hustru! — Min Gud skylder jeg meget, og mit Fædreland skylder jeg alt! — Jeg er faldet, faldet dybt; thi jeg vil ikke besmykke min Færd ... Men jeg er faldet netop i Kampen for Gud og Fædreland; og jeg er faldet med Ære! (Ved Ordet Ære slaar han en Haand saa overbevisende ned i Bordplanken, at det gjalder rundt fra de nøgne Mure).

FANGEVOGTEREN (stikker atter Hovedet ind). Kaldte Hr. Hammerschmidt?

BAGERMESTEREN (arrig). Nej ... i alt Fald ikke paa Dem, Christensen!

FANGEVOGTEREN (ud).

BAGERMESTEREN (falder atter til Ro og hans Tanker søger tilbage til hin Aften den 16. Marts for et Aar siden, da han havde staaet som Herrens udvalgte Vægter i Gadedøren lige over for Charlotte Amalies Hus og set Hans Excellence v. Lauenburg ... thi det var ham, om saa alle Jorderigs Dommere dømte det modsatte! — set Kirkens Primas liste op til Utugt og ned igen. — Grebet af Aanden var da Bageren vandret rundt i de krogede Stræder og Gyder for at frelse andre vildfarne Sjæle for Himmelen; og som han der gik med spejdende Øjne og aabent Hjerte, var pludselig en ung Kvinde ilet frem og havde kastet sig ind til ham under Raabet: Red mig! Frels mig! — Og han havde skærmende sluttet hende i sine Arme; medens to skumle Vellystens Tjenere fejgt var forsvundne om det nærmeste Hjørne ... Denne unge Kvinde var Frøken Kaja Poulsen ... han havde ledsaget hende til hendes Gadedør; og da det forskræmte Barn ikke turde bestige de mørke Trapper alene, havde han ledsaget hende videre, op til hendes Værelse ... ind paa hendes Værelse og ... og mange Gange senere. — Men deres Forhold var et sædeligt Forhold! Straks fra første Færd havde det været hans Hensigt at gøre hende til sin Hustru; og han havde favnet hende, som man favner en Hustru, ømt og hensynsfuldt, og ikke som naar man forbinder sig med en af Gadens løse Fugle. Thi han var en alvorlig Mand, og Kaja var ikke nogen „Pige", men en tapper og redelig lille

Kvinde, der sad i en agtet og anset Stilling som Figurantinde ved den kongelige rugmeliske Ballet! ... Men han tilstod det, dette med hendes Graviditet var paa nærværende Tidspunkt kommet ham højst ubelejligt! — Dog, Gud havde vel villet straffe ham, fordi han havde ... havde taget Forskud; og derfor vil nu ogsaa hans Tjener bøje sig i Ydmyghed under Tugten; der var jo ingen, der vidste noget ...).

Saaledes sidder Bagermesteren og tænker.

Skumringen bryder frem; Dagen dør, og Mørket i Cellen bliver tættere og tættere ... Men højt bag Gittervinduets Jærn glimter fra den fjerne Himmel en enlig, forjættelsesrig Stjerne. —

BAGEREN (folder sine Hænder). Du Soles Sol fra Bethlehem, hav Tak ...

FANGEVOGTEREN (kommer ind og tænder Gassen).

— — —

Andet Brev.

Fortroligt.

Hr. Bagermester Alexius Hammerschmidt
Oldermand for Absalonias Bagerlav
Absalonia.

Paa egne og en Kreds af politiske Meningsfællers Vegne fremkommer herved Nærværende. Der er overgaaet Dem en Dom, som maa krænke enhver sædelig og retsindet rugmelisk Borgers Retsfølelse og fylde ham med Beklagelse over de nuværende styrende Mænds dybe Vildfarelse. Det er alle vitterligt, at De har handlet ud fra en højere moralsk Drivt og i den paaskjønnelsesværdigste Kærlighed til Kirken og Fædrelandet, og hvorledes er De bleven lønnet; med Fængsel og Bøder.

Dette fortjener Oprejsning, vi er derfor traadt sammen en Kreds af Undertegnedes politiske Meningsfæller og mig for muligvis derigjennem at yde Dem den Retorsjon, som store Dele af Befolkningen gjennem os, dets kaarne Repræsentanter paa Thinge, mener ,at der skyldes Dem. Og Deres Liv og Vandel, som heltigjennem er præget af den sædelige Alvor, der lover godt for en Mand, overtyder os om, at vi ikke henvender os til den Urette.

Vi skrider nu om ikke længe den Dag imøde, da nye Valg til Folkerepræsentationen skal afgjøre om

Magten stadig skal hvile i Hænderne paa en lille begunstiget Minoritet eller muligen forflyttes over til Repræsentanterne for Folkets store Flertal, som Grundloven tydeligen hjemler. Vi har godt Haab om, at det sidste vil ske, og jeg tror mig bemyndiget til her i al Fortrolighed at sige, at Folket sikkert vil vinde henved 15 nye Mandater ved dette Valg, derved, at 11 tidligere radikale Repræsentanter ligesom jeg er kommmet til Sandhedens Erkjendelse og gaaet over til Moderationen.

Gamle Niels Nielsen Rindum vil paa Grund af Alder og anden Svagelighed trække sig tilbage fra Snupkøbing 3dje hvor han i de sidste 30 Aar udelukkende er valgt ved Kaaring. Og nu er det at vi i et snævrere Partimøde har besluttet at tilbyde Dem denne Mandat, idet vi i Tilfælde af at De modtager vort Tilbud vil virke, ja, jeg kan sige g a r a n t e r e for, at ogsaa De vil blive valgt ved Kaaring i det mindste i første Omgang da Deres Valg jo skal fremtræde som et Resultat af en Folkestemning.

Deres politiske Overbevisning kjender vi jo ikke i Detaljer, men vi er overbeviste om, at efter at have været Gjenstand for en Vilkaarlighed af ovennævnte Art fra det herskende Mindretals Side, kan De ikke andet end erklære Dem enig med os i, at enhver retskaffen og sanddru Folkets Ven maa stille sig afvisende overfor det nuværende Regimente og ganske underskrive vort Program, der er ligesaa langt fra Socialismens røde Revolution som fra Højres sorte Reaktion og mene som vi, at Sandheden ligger i Midten og at det rugmeliske Folks Frelse skal komme fra Moderationen!

I kirkelig Retning er vi jo fuldt ud enige, ihvorvel De maaske er en Kjende yderliggaaende, men det taber sig, og naturligvis anerkjender vi selvfølgelig i den Retning fuld Samvittighedsfrihed.

Hvad den moralske Henseende angaar har Deres Færd i det sidste Aarstid vakt en saadan Respekt og

Sympati hos alle alvorlige Mænd viden om i Landet, at det blot behøver at nævnes.

Og vil jeg saa til Slut ikke undlade at tilføje at i Tilfælde af, at De gaar ind paa vort Tilbud vil netop Deres Optagelse i vor Midte netop for nærværende Tidspunkt være af stor og betydelig Vinding for Partiet ogsaa som Agitationsmiddel.

Afventende Deres ærede Bestemmelser beder jeg Dem underrette mig derom i en Skrivelse, som ogsaa kunde egne sig til Oplæsning for den samlede Bestyrelse og i videre Kredse.

Med særdeles Højagtelse paa egne og Meningsfællers Vegne:

Søren Jensen Melling

Gaardejer, Folkerepræsentant og Formand for Moderationspartiet.

P. S.

De er nok saa god ikke at lade Nærværende komme Uvedkommende for Øje. D. S.

— — —

BAGEREN (sidder paa Briksen med Søren Mellings Tillidsvotum i de foldede Hænder ... Hans blegfede Ansigt bævrer af rørt Taknemmelighed; henrykte Taarer væder hans Kinders udstrakte Arealer; og hans Hjerte danser for Herren).

FANGEVOGTEREN (ind med Middagsmaden ... Standser bekymret ved at se Fangens Udtryk). De er da ikke syg, Hr. Hammerschmidt?

BAGEREN (salig). Nej, ak nej, ingenlunde, Christensen! (Lægger en Haand paa hans Skulder og siger med klar Stemme). Hosianna i det Høje! Hvor er ikke Livet rigt, min Ven, for den, der forstaar at leve det i Aand og Sandhed!

Ude i Absalonias vestre Kvarterer, Vesterlanggade og tilstødende Sidegader, kan man alle Hverdage Aaret rundt se en lille, hvidhaaret, sirlig Mand trippe fra Hus til Hus og Trappe op og Trappe ned, ringe beskedent paa Dørklokken og allerede høfligst tage Hatten af, naar han hører Skridt nærme sig i Entréen. — Denne Mands Navn er

SOFUS HANSEN (kaldet Margarine-Hansen. Han er forhenværende Manufakturhandler og nuværende Agent i Tidselbecks Flødemargarine; bebor et Kvistværelse paa femte Sal i Fastelavnsgaden; er Fader til Forfatteren Albert Hallings Kone, tæller otteogtresindstyve Aar, elsker Literaturen og har ti Kroner om Maaneden i Alderdomsunderstøttelse).

Sigvard Hammelev, Agent Hansen og Klara Halling kommer op ad Trappen til Kvisten i Anemonegade og gaar ind paa Digter Alberts fordums Arbejdsværelse. —

Det er Dagen, før Hallings „To Kvinder, Skuespil i fire Akter" skal have Première paa Alexandrateatret.

Direktøren har paa Opfordring af den fraværende Forfatter sendt Fruen to Fribilletter til første Parkets anden Række.

Men Fru Klara vil ikke i Teatret; hun v i l ikke se dette Skuespil, hvis Tilblivelse hun har fulgt Scene for Scene.

„To Kvinder" handler nemlig om hende og Olivia Beck . . .

— — —

Ak, hvor jublede ikke, den lille Frue, da Digteren i sin Tid læste for hende Stykkets fjerde Akt, hvori Helten omringet af Hustru og Børn jager den lede Forføreriske paa Porten!

Men nu havde Livet selv digtet en femte Akt . . .

— — —

Solen skinner paa de snedækkede Tage uden for Ruderne og fylder det forladte Værelse med et ubarmhjertigt Lys.

Reolerne er tomme, Billederne paa Væggene er borte, Vindueskarmens Blomster visnede, tykt med Støv paa Møblerne . . ., ach Du lieber Augustin, og her er hundekoldt! —

De indtrædende er alle i Overtøj; de har tilfældigvis mødt hinanden paa Gaden:

HAMMELEV (ser sig uvilligt om). Hvorfor skulde vi netop her op, Fru Klara?

FRU KLARA (træt og bleg). Her har vi Ro for Børnene . . .

AGENT HANSEN (mildt bebrejdende). Jeg maa sige, lille Klara, at det berører mig pinligt at se, hvor Du negligerer hans Digterværelse!

FRU KLARA. Hvad skulde jeg holde det i Stand for, Far, nu ingen benytter det mere . . .?

AGENT HANSEN (slaar ud). Bøgerne, Billederne, Blomsterne . . .!

FRU KLARA. Ja, Mathilde har pakket dem hen . . .

AGENT HANSEN (peger). Jamen, B l o m s t e r n e, Barn!

FRU KLARA. Ja, dem har hun nok glemt at vande . . .

AGENT HANSEN. Jeg f o r s t a a r det ikke . . .!

HAMMELEV (for at skifte Emne). De vil altsaa ikke med i Teatret i Morgen, Fru Halling?

FRU KLARA (rolig). Nej, kære Hammelev.

AGENT HANSEN. Ja, se d e t forstaar jeg heller ikke, lille Klara! Naar man staar Digteren saa nær som Du — eller s t o d! Tænk at sidde der og se hans Værk faa Liv i Rampens Lys!

HAMMELEV. Naar Deres Datter nu ikke har Lyst, Hr. Agent, saa . . .

AGENT HANSEN. Ja, se det er netop d e t, jeg ikke forstaar, Hr. Hammelev! Klara tager sig denne lille Uregelmæssighed af sin Mand altfor nær . . . En Digter er en D i g t e r; han maa leve sit Liv i Frihed . . . han maa suge Honning, samle Indtryk; og med dem vil han atter vende tilbage til Kuben for at berige os Læsere . . . I Klaras Sted vilde jeg j u b l e over, at en saadan Mand havde udvalgt netop m i g til at sidde og vente og længes . . . ogsaa i Længselen er der Velsignelse, har jeg læst . . . Havde jeg en Datter til, og en Digter bejlede til hendes Haand, han fik hende uden Tøven, Hr. Hammelev!

HAMMELEV (smilende). Det gjorde han vel . . .

AGENT HANSEN. D e t gjorde han!

FRU KLARA. Ja, kære Far, det kan altsammen være meget rigtigt! og Du ser jo ogsaa, hvor rolig og fornuftig jeg er bleven . . . Men Du maa ikke forlange, at jeg netop skal gaa hen og se d e t Stykke . . .

AGENT HANSEN. Forlange? Nej! Jeg udtrykker kun et kært Ønske . . . Men naar Du har dybere Grunde, saa bøjer jeg mig naturligvis!

FRU KLARA (klapper hans Haand). Det vidste jeg nok . . . Men har ikke Du og Hammelev Lyst til at gaa derhen sammen?

HAMMELEV. Gerne, lille Frue . . . Ikke Hr. Agent?

AGENT HANSEN. Er det i første Parket?

HAMMELEV. Første Parket, anden Række, ja.

AGENT HANSEN. Min Garderobe tillader mig ikke at indtage en saa fremskudt Plads.

HAMMELEV. Aa, jo vist saa . . .

AGENT HANSEN. Men jeg kunde jo l e j e et Kjolesæt!

HAMMELEV. Det behøves aldeles ikke, Hr. Agent. J e g møder ogsaa i Frakke.

AGENT HANSEN. Som Svigerfader til Digteren og som Repræsentant for hans Hustru og Børn gaar jeg i k k e derhen uden i Kjole!

HAMMELEV (smilende). Som De vil . . .

FRU KLARA (ligeledes). Ja, det er rigtigt, Far . . .

AGENT HANSEN. Men saa maa jeg af Sted . . . Mine Forretninger! . . . Paa Gensyn, Hr. Hammelev, i Kunstens Tempel! . . . Farvel, lille Klara, det har glædet mig at se Dig saa fattet! . . . Faar jeg Tid og Raad, kommer jeg i Overmorgen og beretter Dig om Succéssen! (Ud med et Par Buk og nynnende af Livslykke.)

Pause.

HAMMELEV. Det er en sød og naiv gammel Mand, Deres Far, Fru Klara.

FRU KLARA. Ja . . .

Pause.

HAMMELEV. De kan ikke tro, lille Frue, hvor glad jeg er ved at se Dem saa „rolig og fornuftig", som De selv siger.

FRU KLARA (Taarerne begynder stille at pible frem bag hendes Øjenlaag).

HAMMELEV. Men lille Frue dog . . .!

FRU KLARA (forsøger at smile). Ja, ja, Hammelev, jeg skal nok . . . jeg . . . (Kaster sig hulkende ind til ham . . .) Aa, hvis jeg ikke havde D e m . . . !

HAMMELEV. Saa, saa, saa, lille Frue, saa, saa, saa . . . (Lader sine Hænder raadvildt-trøstende glide ned over hende, fornemmer qua Mandfolk, at hun er rund og buttet . . . hans Medfølelse forøges yderligere).

SLUTNINGS-APOTEOSE

ALEXANDRATEATRET

Tæppet er faldet for første Akt af Albert Hallings „To Kvinder“ ...

Publikum har været tilfreds med Stykkets Eksposition: en varm og følt Skildring af et fattigt, men lykkeligt Hjems Hygge. — Den unge Maler Torben Hjelm sidder glad og velfornøjet ved sit Staffeli, omgivet af sin Hustru og sine Børn, og fortæller om et pragtfuldt Selskab, han den foregaaende Aften har deltaget i hos en Kunstmæcen: „Men her i disse lave Stuer har jeg det dog bedre! Det er ikke Pragt og Penge, Lykken skal bygges paa . . . ! Saa ringer det paa Dørklokken. Det er en „Menneskeven“, som Maleren i sin Tid har maattet laane Mammon af for at kunne sætte Bo. Han kræver nu sit Tilgodehavende med Renter og Renters Renter; men Torben Hjelm har ingen Penge, og Menneskevennen gaar forbitret bort, udstødende frygtelige Trudsler. Roen og Lykken er forstyrret: Maleren ser mørkt frem for sig, Hustruen fælder Taarer, og Børnene sendes ind i Spisestuen. — Da ringer det atter. Denne Gang er det den rige Enkefrue; Mæcenen fra i Aftes. Hun kalder Maleren for „min unge Ven“ og kommer for at se hans Malerier og muligen købe et af dem. — Nu hænger der over Hustruens Sybord et dejligt „Selvportræt“, som Manden har foræret hende paa deres Bryllupsdag, og som hun elsker grænseløst næst efter Originalen. — Dette Billede kaster imidlertid ogsaa Enken sin Kærlighed paa og byder en fabelagtig Sum for. — Sælger de det, er de hjulpne; sælger de det ikke, ser de en trist Fremtid i Møde. — Hustruen, der med sit kvindelige Instinkt aner et Symbolum i denne Handel, vil ikke slippe Billedet. — Men Manden forestiller hende indtrængende i en Krog af Stuen, hvilket Himmerig det vil blive for det ganske Hus, om de kan betale deres ufine Kreditor og atter begynde for fra ... og lover tillige at forfærdige hende et nyt Selvportræt. — Saa indvilliger hun om end tøvende og fuld af bange Anelser ... Enken drager sejrsstolt af med Billedet. —

„Torben, Torben, der gik hun med vor Lykke!“

— Men Torben slutter Hustruen i sine Arme: „Dagny,´ Du har jo mig, Du har jo Originalen tilbage!“

Tæppe . . .

Enstemmig og rørt Bifald fra det bevægede Hus! Orkestret sætter i; og Publikum skriger hinanden i Ørene:

Ny deligt, virkelig ny deligt! — Din Frisure sidder skævt, Ulrikka! — De véd vel, Fru Winther, at Forfatteren er rejst til Syden med den rige Enkefru Beck? — Kære Justitsraad, køb Sukker aktier! — Blomkaal og Blomkaal er to Ting, min gode Kancelliraad! — Jeg haaber da, at Stykket ender lykkeligt! — Har De hørt, at Jørgen Mürer er bleven forlovet med Lily Hertzog? — Hyss, nu gaar Tæppet! — Kunde Du ikke ha' snydt den Næse lidt før, Simonsen! — Men saa hyss! dog . . .

Lyset i Salen dæmpes; Tæppet glider op; og alle Ansigter vender sig mod Scenen ...

— — —

Midt paa anden Række i første Parket sidder Sigvard Hammelev og Komediens Svigerfader, Margarineagent Sofus Hansen.

De taler ikke. Hammelev har et Par Gange forsøgt at konversere; men Agenten har rystet afvisende paa Hovedet, — han er i Kjole og Hvidt og fuld af Højtidelighed og Ærefrygt. Ved hver Aktslutning hamrer han Hænderne sammen som to Banketræer, og paa hans Pande staar den kolde Betagelsens Sved. Han stirrer fjendsk rundt paa de omkringsiddende, og er der én, der ikke klapper, svulmer hans Bryst af Harme. — Han lever fuldstændig med i Handlingen oppe paa Scenen; undertiden er han ved at blande sig i Samtalen. Da det begynder at se broget ud for den unge Maler, der mere og mere drages mod Enkens Rigdom og synes at glemme Hustru og Børn, griber han uvilkaarlig Hammelev i Armen og stønner. — Og da Helten i sidste Akt belaver sig paa at forlade Hus og Hjem, bliver Sofus Hansen hvid som et Lagen i sit Ansigt og er ikke langt fra at protestere. — Men da Situationen lykkeligt vender sig, og Torben Hjelm i allersidste Scene staar omgivet af Dagny og Børnene og priser Hjemmets Hygge i Modsætning til Selskabslivets Elegance, da triller der to store Rørelsens Taarer ned ad Agent Hansens gamle Kinder ...

Han véd meget vel, at det hele Skuespil er Løgn, og at Sagen i Virkeligheden har faaet akkurat det modsatte Forløb ... Men det er jo netop det s t o r e ved dette Digterværk! Det er jo netop d e t, der gør hans Ekssvigersøn til den kolossale Digter, han er! Poesiens Opgave e r jo netop at blæse Virkeligheden et Stykke og løfte Menneskenes Børn højt over Jordelivets Smuds og Søle og lige lukt ind i de straalende Idealers hovedrentgjorte Himmel! ...

Og da Tæppet falder for sidste Akt, og Publikum klapper det op og op igen, bestiger Margarine-Hansen i sit Hjertes Henrivelse det røde Plysses Stolesæde, basker med Armene og skriger mod Lysekronen:

L æ n g e l e v e v o r s t o r e D i g t e r A l b e r t H a l l i n g !

O g F o l k e t j u b l e r ...

INDHOLD:

	Side
EROTIK	5
ADEL, GEJSTLIGHED, BORGER OG BONDE	
En Mindefest	89
Herrens Venner	121
Centrum	141
Døden	177
DET SVAGE KØN	
Hendes Naade	201
Fru Mimi	229
Frøken Mathilde	253
Ane-Marie	275
DANSEMUS	295

PT
8175
W5
1920
Bd.5

Wied, Gustav Johannes
Mindeudgave [2. opl.]

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 13 06 05 09 018 2